ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

ာရားမီရင်ထုံးများ

၁၉၉၈ ခုနှစ်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်

ပထမအကြိမ်

၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

အုပ်ရေ – ၆၀၀၀

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

တ~~ရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးချုပ်နှင့်~~ တရားသူကြီးများ

OB	ဦးအောင်တိုး B.A., B.L.	တရားသူကြီးချပ်	
J	ဦးကျော်ဝင်း B.A.	တရားသူကြီး	
5 a	ဦးအောင်မြင် B.A., R.L.	တရားသူကြီး	
90	ဦးသန်းဖေ B.A., B.L.	တရားသ <mark>ူကြီ</mark> း	
ე•	ဦးတင်ဆုံး B.A., B.L. Advocate	တရားသူကြီး	
G#	ဦးတင်ထွတ်နိုင် B.A., B.L.	တရားသူကြီး	

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် မြန်မာနိုင်ငံတော်တရားစီရင်တုံးစီစစ်ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့

၁။ ဦးတင်အုံး B.A.; B.L, Advocate တရားသူကြီး၊ တရားရုံးချုပ်

5838

၂။ ဦးဘသန်းအောင် B.A.; B.L ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ တရားရုံးချုပ်

အဖွဲ့ဝင်

၃။ ဦးတင်အေး B.A., H.G.P.; R.L ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ပြစ်မှုဌာန

အဖွဲ့ဝင်

၄။ ဦးစိုးညွှန့် B.A.; R.L ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားမဌာန

အဖွဲ့ဝင်

၅။ ဦးသက်ထွန်း B.A.; B.L ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စီမံဌာန

အတွင်းရေးမှူး

၁။ ဦးအောင်တိုး B.A.; B.L

တရားသူကြီးချုပ်

၂။ ဦးသန်းဦး B.A. (၁၄.၁၁.၉၈ မှစ၍)

တရားသူကြီး

၃။ ဦးခင်မောင်လတ် B.A.: B.L (Advocate) (၁၄.၁၁.၉၈ မှစ၍)

တရားသူကြီး

၄။ ဦးခင်မြင့် Master Mariner (F.G) H.G.P.; R.L (၁၄.၁၁.၉၈ မှစ၍)

တရားသူကြီး

၅။ ဒေါက်တာတင်အောင်အေး B.Sc., B.L.; LL.M.; LL.D တရားသူကြီး (၁၄.၁၁.၉၈ မှစ၍)

၍ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး စာကြည့်တိုက်

တော် ရက်သတ္တပတ်(၃)ပတ်ထက်ပရိုစေရ ကော်သတ္တပတ်(၃)ပတ်ထက်ပရိုစေရ ကော်သတ္တပတ်(၃)ပတ်ထက်ပရိုစေရ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး စီစစ်ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့ (၅-၂-၉၉ မှစ၍)

၁။ ဦးသန်းဦး B.A. တရားသူကြီး၊ တရားရုံးချုပ်

5838

၂။ ဒေါက်တာတင်အောင်အေး B.Sc., B.L.; LL.M.; LL.D ခုတိ<mark>ယဥက္ကဋ္ဌ</mark> တရားသူကြီး၊ တရားရုံး**ချုပ်**

၃။ ဦးဘသန်းအောင် B.A.; B.L ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ တရားရုံးချုပ်

အဖွဲ့ဝင်

၄။ ဦးတင်အေး B.A.; R.L ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ပြစ်မှုဌာန အဖွဲ့ဝင်

၅။ ဦးစိုးညွန့် B.A.; R.L ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားမဌာန

အဖွဲ့ဝင်

၆။ ဦးချန်ထွန်း B.A.; B.L ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ထောက်ပံ့ဌာန

အဖွဲ့ဝင်

၇။ ဦးသက်ထွန်း B.A.; B.L, Dip in French ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စိမ်ဌာန အတွင်းရေးမှူး

၈။ ဦးထင်ဇော် B.Sc., R.L ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး

တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

(ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် မောင်ရွှေ(ခ) မောင်ရှေပါ –၂)^(၁)

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

စီရင်ထုံးပြုသောပြစ်မှုများ

ညွှန်းချက်			თ-თ
ဦးကျော်ကျော်အောင်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	С
ဦးကျော်ဝင်း	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂	0
မချစ်စိန်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်	29
ဦးချစ်ဆွေ ပါ–၃ ဦးမြင့်သိန်း ပါ–၂	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၁၈
ဦးဂျန်မော်ယော်	-	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	55
ဦးစိုးလှိုင်	\$¢	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂	90
ဦးဉာဏ်ဝင်း	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံ တော်ပါ – ၂	ງ ၅
ဒေါ်တင်တင်လှ	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂	96
တန်တိတ်ဘင်(ခ)ဦးဖိုးစိန်ပါ–	၂နှင့်	<u>ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်</u>	Go
ထွန်းထက်ဝင်း ပါ–၂	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂	79
ဦးပေါက်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	പെ
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင် ငံတော်	4¢	ဦးဘိုဆန်း ပါ –၄	ຄຄ
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဦးလှမောင်ဦး	၉၁
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဦးသိန်းဖော်	69
ဦးမင်းဟန် ပါ–၃	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ–၂	၉၈
ဒေါ်လှလှသိန်း	4¢	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂	၁၀၅
ဦးလှအေး	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၁၁၀
ဝမ်ဆိုက် ပါ–၂		ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဝမ်းဆိုက် ပါ–၂	၁၂၂
လီဆယ် ပါ–၂		ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	
သိန်းတန်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၁၃၄

8	ရင်ထုံး	ပြသောတရားမမှုများ စား	ချက်နှာ				
ညွှန်းချက်		നാന	၁–ကယ				
ဦးကိုကို	နှင့်	ဒေါ်တင်ကြွယ်	292				
ဒေါ်ကြင်သန်းပါ–၈	နှင့်	ဒေါ်ဟယ်လင်ပါ–၂	297				
ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်(ခ)ဒေါ်မာမာပြ	ကိုးနှင့်	ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး	၁၅၈				
ဦးခင်မောင်သန်း	နှင့်	ဒေါ်လှလှမြင့်	၁၉၉				
ဒေါ်ခင်သောင်း	နှင့်	ဦးကျော်ညွန့်	277				
ဒေါ်ခင်အေး	နှင့်	ဦးအေးကြည်ပါ–၁၀	ວຄຸ				
ဦးချစ်အောင်ပါ–၁၀	နှင့်	ဦးဉာဏ်ဝင်းပါ-၂	၁၉၁				
ဒေါ်စိန်စိန်	နှင့်	ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့ပါ ၆	Joo				
ဒေါ်မိမိလေး	နှင့်	ဒေါ်ခင်မူမူပါ–၇	100				
ဒေါ်လှလှ	3.0	ဒေါ်ခင်မှုမူပါ–၇	၂၀၈				
ဦးမောင်လွင်ပါ–၂	နှင့်	ဒေါ်ခင်ဝေပါ-၂	၂၂၁				
ဦးမြင့်သော်ပါ – ၇	နှင့်	မောင်ဇင်လင်းပါ–၃	77.5				
ဒေါ်ရင်ရင်မေ	နှင့်	ဒေါ်ခင်လှမော်	156				
ဦးလှစိန်ပါ–၆	နှင့်	ကိုခင်မောင်တင်ပါ–၇	J90				
ဒေါ်သင်းသင်းမင်း	နှင့်	ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်ပါ–၂	122				
ဒေါ်သန်းစိန်	နှင့်	co [usamicmoTco	.60				
ဒေါ်မြမြ (ခ) ဒေါ်မြမြချစ်	3.0	ဒေါ် အေးအေးကြည်ပါ – ၃	၂၆၃				
ဒေါ်သိန်းသိန်းပါ–၃	နှင့်	ဒေါ်ဝင်းကြည်(ခ)ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွန့်	JyG				
ဦးဟန်ထွန်းပါ–၄	နှင့်	ဦးစံမြပါ – ၁၁	၂၈၆				
SHANGRI-LA YANGON CO. LTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်ဦးခင်မောင်ဝင်း)							
ဆေးသိပ္ပံဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး)							
နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမီတက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီဒါရိုက်တာဦးသန်းထွန်း							
	နှင့်		166				
MASTER OF MV AKADEMIK E. PATON 01-9							

MASTER OF MV AKADEMIK E. PATON ပါ –၅ WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO., LTD ပါ –၅ MR. M POCHTER ရေယာဉ်မှူး MV. AKADEMIK E.PATON. ၁၉၉၈ ခုနှစ်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

စာမျက်နှာ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

ဥပဒေများ --

- ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ
- ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ
- 🗕 သက်သေခံအက်ဥပဒေ
- ၁၉၂၂ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်မြူနီစီပါယ်အက်ဥပဒေ
- ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေ
- ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေးဥပဒေ
- ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာဥပဒေ

အကောက်ရွန်မဲ့ပစ္စည်းများကို အကောက်ရွန်ဦးစီးအရာရှိများက ဖမ်းဆီး ရမိပြီးချိန်တွင် ယင်းပစ္စည်းသည် အကောက်ရွန်ဦးစီးဌာနသို့ ယုံကြည်စွာ အပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်းများ (သို့မဟုတ်) ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံပြီးဖြစ် သည်ဟု ကောက်ယူရန်ဖြစ်ခြင်း၊ ယင်းပစ္စည်းများကို နိုးထုတ် ခြင်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ မြောက်ခြင်း၊ ယင်းသို့ နိုးထုတ်သည်ကို သိလျက်နှင့် တဲမင်ထိန်ချန်ခြင်းသည် ထို ပစ္စည်းများကို နိုးထုတ်ရာတွင် လွယ်ကူစေသည်ဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉/၁၀၉ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းမှာ မှန်ကန်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၊ ဦးကျော်ကျော်အောင်သည် ဦးခင်မောင်အေး ရေယာဉ် မှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သော သီဟရာဇာ–၂ ပေါ်တွင် ဖမ်းဆီး ပစ္စည်းများရှိနေကြောင်းသိရှိခဲ့သည်။ စည်သူ–၉ကို တပ်မတော် (ရေ) သို့ လွှဲပြောင်းပြီးချိန်တွင် သီဟရာဇာ–၂ ပေါ်၌ အကောက်ခွန်မဲ့

စာမျက်နာ

၁

ပစ္စည်းများကျန်ရှိသည်ကို ၎င်းကိုယ်တိုင်သိရှိကြောင်း အငြင်းမထွက်၍ အထက်အရာရှိများထံ ၎င်းက သတင်းပို့မှု မရှိခြင်းသည် တမင်ထိန် ချန်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဦးခင်မောင်အေးနှင့် ဦးသန်းထွေး၊ ဦးမျိုးမြင့်ဦး တို့ပစ္စည်းများ ခိုးထုတ်ရာတွင် လွယ်ကူစေရန်အကြောင်းခိုင်လုံသည်။

ဦးခင်မောင်ကျော်၊ ဦးကျော်စိုးလှိုင်၊ ဦးမိုးကျော်သူနှင့် ဦးအေးလွင် တို့သည် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများဖြစ်ကြ၍ ၎င်းတို့သည် စည်သူ—၉ ပေါ် မှ အကောက်ခွန်မဲ့ပစ္စည်းများကို စတင်ဖမ်းဆီးသည့် အချိန်မှစ၍ စာရင်းကောက်ယူခြင်း၊ အကောက်ခွန်သိုလှောင်ရုံသို့ မကြွင်းမကျန် အပ်နှံစေရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသူများဖြစ်ကြ သည်။ ဖမ်းဆီးပစ္စည်းကို စာရင်းအင်းနှင့် တိတိကျကျမှန်မှန်ကန်ကန် အပ်နှံရန် မဆောင်ရွက်ဘဲ ဦးခင်မောင်အေးထံမှ ခိုးထုတ်ပစ္စည်းများ ရောင်းချငွေကို တရားသဖြင့်ရရှိသော ငွေဖြစ်သည်ဟု မယုံကြည်နိုင် လောက်ဘဲလက်ခံခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အထက်အဖွဲ့အစည်းသို့ ယင်း အဖြစ်အပျက်များကို သတင်းပေးပို့မှု မရှိခြင်းမှာ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန် သည်ကို သိလျှက်နှင့် တမင်ထိန်ချန်ခြင်းပင်ဖြစ်၍ တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။

ဦးကျော်ကျော်အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပအေပုဒ်မ ၃၀၆ အရ ပြစ်မှုတွင် အားပေးကူညီမှု မြောက်မမြောက် ချင့်ချိန်ရန်လိုအပ်ခြင်း။ မိမိကိုယ်ကို သတ်သေမှု တွင် အနီးတွင်ရှိနေသူ၏ အပြုအမှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၆ အရ တစ်ဦးတစ် ယောက်သောသူသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်သည်တွင် မည်သူမဆို ထိုသို့သတ်သည်ကို အားပေးကူညီလျှင် ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တစ်မျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။ ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ဖြောင့်ချက်နှင့် သက်သေခံချက်များအရ၊ မချစ်စိန်သည် ဒေါ် မနီကကိုယ့်လည်ပင်းကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဓားဖြင့်လှီးနေစဉ် ထိုဓားကိုကိုင်ပေးခြင်းဖြင့် အားပေး စာမျက်နှာ ကူညီခဲ့သည်ဟု သုံးသပ်ရန်သာဖြစ်ပေသည်။

မချစ်စိန်

နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

၁၄

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာရန် အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အများသိစေရန် ထုတ်ပြန် သည် အမိန့်ကြေညာချက်ကိုသိလျက် ဆန့်ကျင်ရန်လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရာ ရောက်မရောက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လေ့လာစီစစ်ပါက "ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန် ကြေညာရန် အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ကိုသိလျက်နှင့် ဖီဆန်လျှင်" ဟု ဖော်ပြထားသည်။ အများသိရှိ လိုက်နာစေရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာထားသည့် အမိန့်သာလျှင် အကျုံးဝင် မည်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံလိုက်နာစေရန် အကြောင်းကြားစာသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ တွင် အကျုံးမဝင်ခြင်း။

တန်တိက်ဘင် (ခ) ဦးဖိုးစိန် ပါ–၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ၆၈

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းပါအတိုင်းပစ္စည်းဆိုသော စကားရပ်တွင် အကျုံးဝင်ရန်လိုခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ အရ ပြစ်မှုမြောက်ရန် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျုံးဝင်ရန်လိုသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၅ တွင် "မည်သူမဆို ပစ္စည်းကို သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း ခံရသည်တွင်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယုံကြည်အပ်နှံသည့်

ပစ္စည်းကို သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံ ခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို ယုံကြည်အပ်နှံ ခြင်းဖြစ်ရန် လိုသည်။ အကောင်အထည်မရှိသော အရာဝတ္ထုလည်း မဟုတ်သော ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေးကို တရားဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ပေး သည့် အခွင့်အရေးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅ တွင် ရည်ညွှန်းသော "ပစ္စည်း" တွင် အကျုံးဝင်မည် မဟုတ်ပေ။

ဦးပေါက် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

വ

စာမျက်နှင

အပြန်အလှန်စိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်း တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အပြန်အလှန် ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားရာ၌ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြစ်ချက်။ ။ တရားခံသိန်းတန်၏ အပြုအမူမှာ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် အပြန်အလှန်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစဉ် ပြုလုပ်ခဲ့သော အပြုအမူ ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့သို့ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် အပြန်အလှန်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားရာ၌ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း မောင်ကျော်ခ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမှု တွင် ဆုံးဖွဲ့ထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားခံသိန်းတန်အပေါ် မူလရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။

သိန်းတန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

၁၃၄

ရာဇဝတ်မှုခင်းစစ်ဆေးနေစဉ် ကာလအတွင်း တရားမမှုဆိုင်ပြိုင် စွဲဆိုထားသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ရာဇဝတ်မှုအား ဆိုင်းငံ့ထားရန် သင့်မသင့်

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စစ်ဆေးကြားနာဆဲ တရားမမှုနှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှု တို့တွင် အမှုသည်များ တူညီနေပြီး ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်းအရာသည် လည်း တူညီနေလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ တရားမမှုနှင့် သေချာစွာ စစ်ဆေးပြီးမှ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကို စစ်ဆေးပါက ပိုမိုလွယ်ကူရမည့် အပြင် အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ရာ၌ အထောက်အကူရနိုင်စေရန် အခြေအနေရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကို ဆိုင်းငံ့ထား

စာ~~မျ~~က်နာ

റ

ခြင်းမှာ သဘာဝကျသည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ယခုစွဲဆိုသည့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုနှင့် တရားမမှုတို့၏ ဆုံးဖြတ်ရန်ရှိသည့် အမှုဖြစ်ကြောင်းခြင်းရာ မှာ မတူညီကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် တရားမမှု စွဲဆိုထားသည်ဟူသော အချက်ကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် မသင့်ချေ။

ဦးကျော်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ၂

စွဲချက်ကို ပြောင်းလဲပေးရန် တင်သွင်းခြင်း။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ အရ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် စွဲချက်တင်သင့်သည် ဟု ယူဆသော ဥပဒေပုဒ်မကို တိတိကျကျဖော်ပြ၍ အမိန့် ချမှတ်နိုင်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ရက်။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၄ အရ ပြစ်မှုမြောက်ရန် တရားခံသည် မိန်းမတစ်ဦး၏ ကာယိန္ဒြေကို ပျက်စီးစေရန် အကြံ ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယိန္ဒြေပျက်စီးတန်ရာသည်ကို သိလျှက်နှင့် သော်လည်းကောင်း လက်ရောက်မှု သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ရန်လိုသည်။

စိတ်အကြံအစည်သည် ကာယကံမှုတွင် ရောင်ပြန်ဟပ်လေ့ရှိ ပေရာ ပြစ်မှုကျူးလွန်စဉ် ဦးစိုးလှိုင်၌ မည်သို့သော အကြံအသိရှိသည် ကို ၎င်း၏ အပြုအမှုအား ထောက်ချင့်၍ သုံးသပ်ရန်ဖြစ်သည်။

မူလရုံးအမှုပါ သက်သေခံချက်များအရ ဆိုသော် တရားခံ ဦးစိုးလှိုင်သည် တရားလို ဒေါ်ကြူကြူခင်အား အပြန်အလှန်စကားများ ရန်ဖြစ်စဉ် နာကျင်အောင် ဆွဲလွဲရိုက်နှက်ခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်ကြူကြူခင် ပိုင် ပစ္စည်းများကို ပျက်စီးပျောက်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းသာ ပေါ်ပေါက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒေါ်ကြူကြူခင်၏ ကာယိန္ဒြေကို ပျက်စီးစေရန် အကြံဖြင့်သော်လည်းကောင်း လက်ရောက်မှု သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုခဲ့ကြောင်း ကောက်ယူ နိုင်သည့် ထူးခြားသော အပြုအမူမျိုး မတွေ့ရပေ။ ယင်းအခြေအနေ

တွင် မူလရုံးက ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့ဖြင့်သာ စွဲချက်တင်ထားသည်ကို အခြားသင့်လျော်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုဖြင့်ပါ ထပ်မံစွဲချက်တင်ရန် ညွှန်ကြား သည့်တိုင်း တရားရုံးအမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုသာပေ။

ဦးစိုးလှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂

98

စာမျက်နာ

သမ္မာန်မှုကို ဝရမ်းစစ်ဆေးနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည် ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း ထိုသို့ ဝရမ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ရုံမျှဖြင့် သမ္မာန်မှုမှ**ာ ဝရမ်းမှုဖြစ်မလာနိုင်၍ စွဲချက်ကို** ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံအား တရားရှင်မလွှတ်နိုင်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၇ အရစွဲဆို သောအမှုမှာ သမ္မာန်မှုသာဖြစ်၍ သမ္မာန်မှုစစ်ဆေးနည်းဖြင့် စစ်ဆေးရမည့် အမှု ဖြစ်ပေသည်။ မူလရုံးက ဝရမ်းမှုစစ်ဆေးနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟုမဆိုနိုင်ဆော်လည်း ဝရမ်းမှုစစ်ဆေးနည်းဖြင့် စစ်ဆေး ခဲ့ရုံမျှဖြင့် သမ္မာန်မှုမှ ဝရမ်းမှုဖြစ်မလာနိုင်ပေ။ သမ္မာန်မှုတွင် စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံအား တရားရှင်လွှတ်၍ မရပေရာ တရားခံဘက်ကို ဆက်လက် စစ်ဆေးပြီးသည့်အခါတွင်မှ တရားခံ၏ အပြုအမူမှာ ပြစ်မှုမြောက်ခြင်း မရှိသော် ၎င်းအား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ရန်သာဖြစ်သည်။

ဦးဉာဏ်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂

JJ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက် တရားခံ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိဟု သုံးသပ်၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ထားသော အမှုမျိုးတွင် သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံ ပစ္စည်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် "ပစ္စည်း" (PROP-ERTY) ဆိုသည့်စကားရပ်၌ မပါဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ တရားခံပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိသဖြင့် အမှုမှအပြီး

စာမျက်နှာ

အပြတ် လွှတ်ခဲ့သော စီရင်ချက်ချမှတ်ပြီးဖြစ်သည့် အခြေအနေတွင် အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်ရန်ရှိသည်ဟု ယူဆ၍ စုံစမ်းထောက်လှမ်းသူ ရဲအရာရှိက ရှာဖွေပုံစံများဖြင့် သိမ်းဆည်း၍ တရားရုံးသို့ တင်ပြခဲ့သော ပစ္စည်းများမှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သောပစ္စည်းများဖြစ်သည်ဟု ကောက် ယူသုံးသပ်ရန် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာမရှိပေ။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့်စပ်ဆိုင်သော မူရင်း ပစ္စည်းမှ ပြောင်းလဲထားသောပစ္စည်း သို့မဟုတ် လဲလှယ်ထားသော ပစ္စည်းဟုတ်မဟုတ်ကိုလည်း ဆန်းစစ်ရန် အကြောင်းမရှိတော့ချေ။ **ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်** ။ ။ စွပ်စွဲခံရသူ တရားခံသည် ပြစ်မှုကျူးလွန် ခြင်း မရှိဟု သုံးသပ်၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ထားသော အမှုမျိုး တွင် သိမ်းဆည်းခဲ့သည့် သက်သေခံပစ္စည်းကို အသိမ်းခံရသူများသို့သာ ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တရားရုံးများက အစဉ်တစိုက် လက်ခံကျင့်သုံး ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ တွင် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသော ခိုးရာပါပစ္စည်း (Stolen Property) မဟုတ်သဖြင့် ယင်းပစ္စည်းလက်ဝယ်ထားရှိသူသာ ဆက်လက်၍ လက်ရှိထားပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်းကိုလည်း ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။

ခေါ် တင်တင်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂

96

စွဲချက်မတင်မီလွှတ်ထားသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ ထပ်မံစုံစမ်း စစ်ဆေးစေရန် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆ နှင့် အညီ ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်အရ တရားခံက ခုခံချေပခြင်း မပြသည့်တိုင်အောင် တရားလိုဘက် မှ တင်ပြသော သက်သေခံချက်များအရ တရားခံအပေါ် အပြစ်ပေးနိုင် ဖွယ်ရာ မတွေ့ရသည့်အခါမှသာ တရားရုံးက စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ် နိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် ဤအမှုတွင် တရားခံကို စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်သင့် မည်မဟုတ်ပေ။ တရားခံတို့သည် ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာကျူးလွန်ခဲ့သည် စာမျက်နှာ ဟုယူဆရန် အကြောင်းရှိသည်ဟု ထင်မြင်လျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၄ အရ တရားခံတို့ကို စွဲချက်တင်၍ ဖြေရှင်းစေသင့်သည်။

ထွန်းထက်ဝင်း ပါ –၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂

79

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က အရ အမှုကို ဈေဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားရာတွင် စဉ်းစားရန် အကြောင်းအချက်

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အစုစပ်စာချုပ်ပါလုပ်ငန်း တရားဝင်ခြင်း ရှိမရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်မှာ တရားမ တရားရုံး၏ တာဝန် ဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုတရားရုံး၏ တာဝန်မဟုတ်။ သို့သော်လည်း ယင်းသို့ အစုစပ်လုပ်ငန်းစာချုပ်ရှိခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းလည်း လုပ်ခဲ့သည်။ ငွေလက်ခံ ခြင်း၊ သံချောင်းလုံးများ ပေးခြင်းမှာလည်း ရှိခဲ့သည့် အထောက်အထား များလည်း ပေါ် ပေါက်လျက်ရှိသည်ကိုမူ ပြစ်မှုတရားရုံးက ထည့်သွင်း ဆင်ခြင်ခွင့်ရှိသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဦးတိုက်မှုများတွင် ပြစ်မှုဖြင့် အရေးယူရန် သင့်မသင့် ဆုံးဖြတ်ရာ၌ တိုင်လျှောက်ချက်ကို အခြေခံပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀အရ တရားလိုအားစစ်ဆေးချက်ကို အခြေခံ ရသည်။ ပကတိဖြစ်ရပ်များကို ထိန်ချန်ပြီး ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် အရေးယူ၍ ရနိုင်သမျှကိုသာ ကွက်ပြီးတိုင်သည်များ၊ ထွက်ဆိုသည်များ လည်း ရှိနိုင်သည်။ နောက်ပိုင်းတစ်ဖက်က ပြန်လှန်မေးမြန်းခြင်း၊ တင်ပြခြင်းပြုသည့်အခါမှသာ ထိန်ချန်ထားသည့်အရေးကြီးသောအချက် များ ပေါ်ပေါက်လာပေသည်။ ထိုသို့ ပေါ်ပေါက်၍ ပြစ်မှု မမြောက်နိုင် ကြောင်း တွေရှိလျှင် စွဲချက်တင်သင့် မတင်သင့် အထိ <mark>စောင့်ဆိုင်</mark>းခြင်း မပြုဘဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က ပါ မူလဘူတ အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှုကို ပယ်ဖျက်သင့်က ပယ်ဖျက်ရပေမည်။ ပထမရှေ့နေဖြင့် သက်သေအား ပြန်လှန်စစ်ဆေးခွင့် ရရှိပြီးဖြစ်၍ ဒုတိယရှေ့နေဖြင့် ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်သည့်အခါ ပထမ ရှေ့နေဖြင့် စစ်ဆေးပြီး သက်သေများကို ပြန်လှန်မေးမြန်းရန် တောင်းဆိုခြင်းကို ခွင့်ပြုရန် သင့်မသင့်။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ရှေ့နေသည် အမှုသည် ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ရသူဖြစ် သည်။ ရှေ့နေ၏ ဆောင်ရွက်မှုသည် အမှုသည်၏ ဆောင်ရွက်မှုပင့်ဖြစ် သည်။ ရှေ့နေ ရရှိသော အခွင့်အရေးသည် အမှုသည် ရရှိသော အခွင့် အရေးပင်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပထမရှေ့နေက ပြန်လှန်မေးမြန်းခွင့် ရရှိခဲ့ ခြင်းသည် တရားခံက ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ ရှေ့နေအပြောင်းအလဲပြုတိုင်း နောက်ရှေ့နေက ပထမရှေ့နေရပြီး အခွင့်အရေးကို ထပ်မံတောင်းဆိုခွင့်ကို လက်ခံရန် သင့်မည်မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်လှလှသိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ –၂

၁၀၅

တစ်နှစ်အတွင်း ကျူးလွန်ခဲ့သော မျိုးတူပြစ်မှု (၆) မှုကို တစ်မှုစီ သီးခြားစစ်ဆေးစီရင်၍ သီးခြားပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂၊ ၂၃၃၊ ၂၃၄ နှင့် ၃၅၊ ၃၉၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်မှုရှိခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အထူးအယူခံတရားလို ကျူးလွန်သော နိုင်ငံပိုင် သစ်များကို တရားမဝင် ထုတ်ယူခြင်း၊ လွှဲ ပြောင်းရောင်းချခြင်း၊ လက်ဝယ်ထားခြင်း စသည့်ပြစ်မှုများသည် ငွေများကို မရိုးမဖြောင့် သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုမှုနှင့် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပေ။ အထူးအယူခံတရားလိုသည် ၁၉၉၂–၉၃ ခုနှစ်အတွင်းက တရားမဝင် သစ်များကို (၆) ကြိမ်တိုင်တိုင် ထုတ်ယူ၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၃ နှင့် ၂၃၃ ၏ ဥဒါဟရုဏ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ပြစ်မှုတစ်ရပ်စီအတွက် (၆)မှုစီ ခွဲ၍ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခွင့်ရှိသကဲ့သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြစ်မှု (၃) ရပ်စီပါဝင်သော စစ်ဆေးစီရင်မှု (၂) မှုဖြင့်လည်း စီရင်စစ်ဆေးနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော တစ်နှစ်အတွင်း ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်း ၍ စစ်ဆေးစီရင်နိုင် (May) သည် ဆိုသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာလည်း တရားရုံးက မလွဲမသွေလိုက်နာရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပူးပေါင်းစစ်ဆေးလိုက ပူးပေါင်းစစ်ဆေးနိုင်ကြောင်း လမ်းဖွင့်ပေးထား ခြင်းသာဖြစ်ပေသည်။ စွဲချက်တစ်ရပ်စီအတွက် တစ်မှုစီခွဲ၍ စစ်ဆေး စီရင်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အမှုတစ်မှုတည်းတွင်ဖြစ်စေ၊ သီးခြားစီဖြစ် သော အမှုများတွင်ဖြစ်စေ၊ တရားခံတစ်ဦးအပေါ် ပြစ်မှုနှစ်ရပ် (သို့) နှစ်ရပ်ထက်ပိုသည့် ပြစ်မှုများဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး၊ ထောင်ဒဏ် များ ချမှတ်ရာတွင် အဆိုပါ ထောင်ဒဏ်များကို တရားရုံးက တစ် ပေါင်း တည်း (တစ်ပြိုင်တည်း) ကျခံစေရန် ညွှန်ကြားခြင်း မပြပါက အဆိုပါ ထောင်ဒဏ်များကို တစ်ခုပြီးမှတစ်ခု ကျခံစေရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ (၁) နှင့် ပုဒ်မ ၃၉၇ တို့တွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်သည်။ ထောင်ဒဏ်များကို တစ်ခုပြီး မှတစ်ခု ကျခံစေခြင်းသည် မူတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး တစ်ပေါင်းတည်း (တစ်ပြိုင်တည်း) ကျခံစေရန် ညွှန်ကြားခြင်းမှာ ချင်းချက်သာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အယူခံတရားလို ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ပြစ်မှုအသီးသီး အတွက် ထောင်ဒဏ်ကာလများကို သီးခြားစီကျခံစေခဲ့ခြင်းမှာ ကျူးလွန် သော ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်မျှတမှု မရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

၁၁ဝ

စာမျက်နှာ

ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့သည့် ဖြောင့်ချက်ကို ထောက်ခံနိုင်သော အခြား သက်<mark>သေခံချက် တစ်စုံတစ်ရာမျှ</mark> မရှိသော အခြေအနေမျိုးတွင်

ယင်းဖြောင့်ချက်တစ်ခုတည်းကို အခြေပြု၍ ပူးတွဲတရားခံအား စိတ်ချလက်ချအပြစ်ပေးရန်မဖြစ်နိုင်ခြင်း။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဖြောင့်ချက်ပေးသူအပေါ် ၌ပင်လျှင် ထောက်ခံထွက်ဆို ချက်မရှိသည့် ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသော ဖြောင့်ချက်ဖြင့်အပြစ်ပေးရန် မလုံ လောက်သဖြင့် ယင်းဖြောင့်ချက်တစ်ခုတည်းကို အခြေပြု၍ ပူးတွဲတရားခံ အား စိတ်ချလက်ချ အပြစ်ပေးရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ တရားရုံးများတွင် ထောက်ခံထွက်ဆိုချက်မရှိသော ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင်သည့်ကြံရာ ပါ တစ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက်ဖြင့် ပူးတွဲတရားခံအား အပြစ်ပေးရန်မသင့် ဟူသောထုံးကိုလိုက်နာခဲ့ကြသည့် သာဓကများလည်း ရှိပြီးဖြစ်သည်။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကြီးကြပ်မှုအားနည်းခြင်းကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ လက်အောက်ငယ်သားတစ်ဦးက စနစ်တကျ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အယူခံတရားလိုပါဝင်ပူးပေါင်းခဲ့ကြောင်း သက်သေခံချက် မရှိသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် မူလအမှုစစ် တရားရုံး၏ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန်သာရှိပေသည်။

ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်^{*}

99

ပုဒ်မ ၂၁၄ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အမှုများကို ပြစ်မှုကျူးလွန် သည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို သိရှိသည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း စွဲဆိုရန် လိုအပ်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်မြူနီစီပါယ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၄ (၁) (က) နှင့် (ခ)၌ ယင်း အက်ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက် သော အမှုများကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို သိရှိသည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း စွဲဆိုခြင်း မပြပါက မည်သည့် တရားသူကြီးမျှ အရေးမယူရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အမှုပေါ် ပေါက်ချက်များအရဆိုသော် အယူခံတရားခံ ဦးသိန်းဇော် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို မင်္ဂလာတောင်ညွန့် မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သိရှိသည့်နေ့ ရက်မှာ (၁၀–၃–၉၄) ရက်နေ့ဖြစ် စာမျက်နှာ ပြီး တရားစွဲဆိုသည့်နေ့ ရက်မှာ (၁၇–၈–၉၄) နေ့ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရ၍ မူလရုံးအမှုကို ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ပြီးမှ စွဲဆို ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အိမ်ရှင်က ဒုတိယအကြိမ် တိုင်ကြားသဖြင့် စည်ပင်သာယာမှ ထပ်မံစစ်ဆေးပြီး နို့ တစ်စာ ထပ်မံထုတ်ခဲ့ရုံမျှဖြင့် အကြောင်းခြင်းရာ တစ်ခုတည်းအပေါ် တရားစွဲဆိုရန် ကာလစည်းကမ်း သတ်ကို တိုးချဲ့နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးက အယူခံတရားခံ ဦးသိန်းဇော်အား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သည်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးသိန်းဇော်^{*}

65

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ငွေချောင်းများ သွင်းခွင့်မပြုရန် ကန့်သတ် တားမြစ်မိန့်ရှိကြောင်း နိုင်ငံတော်ဘက်မှ တင်ပြခြင်း မပြုနိုင် သည့် ကိစ္စရပ်မျိုးတွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေအရသာ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရန်ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန် ထုတ်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ နိုင်ငံတော် သမ္မတက တားမြစ် ကန့်သတ်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်း လာလျှင် သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှ ထုတ်လျှင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၃) အရလည်းကောင်း၊ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ရန် ကြိုးစားအား ထုတ်လျှင် ပုဒ်မ ၅ (၃) အရလည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်နိုင် ခွင့်ရှိရာ ရွှေချောင်းများမှာ နိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းခွင့်မရှိကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၃ အရ ကန့်သတ်တားမြစ်ထားသော ကုန်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံမောက်က ဦးစွာ တင်ပြရန်လိုအပ်သည်။ ယင်းသို့ အထောက် အထား တိတိကျကျတင်ပြမှုမရှိခြင်းမှာ သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၁ ပါ တရားလိုဘက်မှ တရားခံပြစ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှား အောင်ပြသရမည့်တာဝန်ကို ကျေပွန်ခြင်း မရှိဟုသာ ကောက်ယူရပေ မည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး

စာမျက်နှာ

အက်ဥပဒေတွင်မူ ပုဒ်မ ၉ (၁) အရ ရွှေ သို့မဟုတ် ငွေ သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံသုံးငွေစက္ကူ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြား ငွေစက္ကူကို ကွန်ထရိုလာ ၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိဘဲ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ သယ်ယူလာခွင့် မရှိစေရဟု တားမြစ်ထားသည့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ကြေညာချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်သူအား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ (၁) အရ လည်းကောင်း၊ ဖောက်ဖျက်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်သူအား ပုဒ်မ ၂၄ (က) အရ လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်နိုင်သည့်အပြင် တရားစွဲဆိုသည့်အခါ အစွပ်စွဲခံရသူ တရားခံက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းခွင့်ရှိ၍ သွင်းလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားပြရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ပုဒ်မ ၂၅ (၁) တွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရွှေချောင်းများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း တင်သွင်းခြင်း မပြုရန် ကန့်သတ် တားမြစ်ချက်ရှိကြောင်း တိတိကျကျ နိုင်ငံတော်ဘက်က တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်သကဲ့သို့ တရားခံများဘက်ကလည်း ခွင့်ပြုမိန့် တစ်စုံတစ်ရာ ရှိသဖြင့် ရွှေချောင်းများ သယ်ယူတင်သွင်းလာကြောင်း အထောက် အထား ခိုင်ခိုင်မာမာတင်ပြခုခံခြင်း မပြုနိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင် တရားခံများအား ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်း ထက် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ (၁) အရ ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခြင်းက ဥပဒေ ပြဌာန်းချက်များနှင့် ပိုမိုညီညွတ်မှန်ကန်ပေမည်။

ဦးချစ်ဆွေပါ ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ – ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

၁၈

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ စွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ၊ ၁၁ နှင့် ၁၂ တို့အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသူမှာ သက်ဆိုင်ရာ မြေယာ ကော်မတီ ကသာဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဗဟိုမြေယာကော်မတီ၏ ညွှန်ကြားချက်များ၊ ရှင်းတမ်းစာပိုဒ် ၁၈ နှင့် ၁၉ တွင်လည်းကောင်း၊ ယင်းကော်မတီ၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါစာအမှတ် ၁၂ အပ စာမျက်နှာ (၉) ၈–၆၃ (၁၃၀) တွင်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထား ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀–၁၁ နှင့် ၁၂ တို့အရ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသူမှာ သက်ဆိုင်ရာ မြေယာကော်မတီသာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထာသည့်အပြင် တိုင်ကြားရမည့် ပုံစံကိုလည်း အဆိုပါစာ၏ နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးအမှုကို ဒေါ်နီက စွဲဆိုခဲ့ခြင်းမှာ စွဲဆိုပိုင်ခွင့် မရှိဘဲ စွဲဆိုခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဘိုဆန်း ပါ ၄

ຄຄ

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေပုဒ် ၁၅၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေစပုဒ်မ ၁၅ (၅)အရ လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေသူ တရားရှုံး အနေဖြင့် အယူခံထားစဉ် ကာလအတွင်း လုပ်လက်စ သီးနှံများကို ရိတ်သိမ်းပြီးသည်အထိသာ ဆက်လက်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ မူလရုံးတရားခံ ဦးလှမောင်ဦးသည် ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်၍ အယူခံဝင်ရောက် ထားကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် အယူခံရုံးက မည်သို့မျှ မဆုံးဖြတ်ရသေး မီ ကျေးရွာအုပ်စုမြေယာကော်မတီ၏ တားမြစ်ချက်ကို ဆန့်ကျင်ပြီး အချင်းဖြစ် လယ်မြေကို ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းသည် သီးစားချထား ရေး ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ကာ အမှုမှ အပြီးအပြစ် လွတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သီးစားချထား ရေး နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၅) အရ လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေသူ တရားရှုံး အနေဖြင့် အယူခံထားစဉ် ကာလအတွင်း လုပ်လက်စ သီးနှံများ ရိတ်သိမ်းပြီးသည်အထိသာ ဆက်လက်လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိမည်ဖြစ်ပေရာ သီးနှံမရှိတော့သော လယ်မြေအတွင်း ဝင်ရောက်ထွန်ယက်ခွင့်ရှိတော့ မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးအမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုသာပေ။

"နှစ်အကန့်အသတ်မရှိထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်ကို မည်သို့ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူမှသာ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မူယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီဖြစ်မည်။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်အား "အထိ" ဆိုသော စကားရပ်နှင့် ပူးတွဲသုံးနှုန်းထားခြင်း ကို တွေ့ရသဖြင့် "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်မှာ သီးခြား ပြစ်ဒဏ်တစ်မျိုးတစ်စားဟူ၍ မှတ်ယူခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ရှေ့နေချုပ်ရုံးကိုယ်စား ဥပဒေအရာရှိ၏ လျှောက်လဲ ချက်ကို လက်ခံရပေမည်။ "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်ကို ကွက်၍ တိတိကျကျ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူမည် ဆိုလျှင် အများဆုံး ထောင်ဒဏ်ကို မကန့်သတ် သကဲ့သို့ အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ်ကိုလည်း မသတ်မှတ်သည့်သဘော သက်ရောက်သွားမည် ဖြစ်သည်။ <mark>ထိုသို့ဆိုလျှင် ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ဆေး</mark>ဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ<mark>ဆိုင်ရာ ဥပဒေ</mark>ပုဒ်မ ၁၉ <mark>နှင့် ၂ဝ</mark> ပါ ပြဋ္ဌာန်း၊ပြစ်မှုများအတွက် <mark>ထောင်ဒဏ် အနည်းဆုံး ၁၀ နှစ်နှ</mark>င့် ၁၅နှစ် ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားခြင်းကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့စေရာရောက်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် ၂၀ တို့ပါ "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်" ဟူသော စကားရပ်ကို ၎င်း၏ နောက်ဖက်တွင်ရှိသော "အများဆုံး" ဆိုသော စကားရပ် ရှေ့ဖက်တွင်ရှိသော "အထိ" ဆိုသော စကားရပ်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲကောက်ယူပါမှ အဓိပ္ပာယ်ရှိပါမည်။

ဝမ်ဆိုက်ပါ –၂ <u>ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်</u> ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် <u>ဝမ်ဆိုက်ပါ–၂</u> လီအယ်ပါ–၂ <u>ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်</u>ငံတော်

၁၂၂

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူးအယူခံ)

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးသန်းဖေနှင့် ဦးတင်အုံးတို့ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်

ဦးကျော်ကျော်အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

အကောက်ခွန်မဲ့ ပစ္စည်းများကို အကောက်အခွန်ဦးစီးအရာရှိများက ဖမ်းဆီးရမိပြီးချိန်တွင် ယင်းပစ္စည်းသည် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနသို့ ယုံကြည်စွာ အပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်းများ (သို့မဟုတ်) ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တန်းခည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံပြီးဖြစ်သည် ဟုကောက်ယူ ရန်ဖြစ်ခြင်း ယင်း ပစ္စည်းများကို နိုးထုတ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၉ မြောက်ခြင်း ယင်းသို့ နိုးထုတ် သည်ကို သိလျက်နှင့် တမင်ထိန်ချန်ခြင်းသည် ထိုပစ္စည်းများ ကို နိုးထုတ်ရာတွင် လွယ်ကူစေသည်ဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၁၉/၁ဝ၉ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းမှာ မှန်ကန်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ျီဦးကျော်ကျော်အောင်သည် ဦးခင်မောင်အေး ရေယာဉ်မှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သော သီဟရာဇာ–၂ ပေါ်တွင် ဖမ်းဆီးပစ္စည်းများရှိနေကြောင်း သိရှိခဲ့သည်။ စည်သူ–၉ ကို တပ်မတော် (ရေ) သို့ လွှဲပြောင်းပြီးချိန်တွင် သီဟရာဇာ–၂ ပေါ်၌ အကောက်ခွန်မဲ့ ပစ္စည်းများ ကျန်ရှိနေသည်ကို၎င်းကိုယ်တိုင် သိရှိကြောင်း အငြင်း မထွက်၍ အထက်အရာရှိများထံ ၎င်းသတင်းပို့မှုမရှိခြင်းသည် တမင် ထိန်ချန်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဦးခင်မောင်အေးနှင့် ဦးသန်းထွေး၊ ဦးမျိုးမြင့်ဦး တို့ ပစ္စည်းများ ခိုးထုတ်ရာတွင် လွယ်ကူစေရန် အကြောင်းခိုင်လုံသည်။

ဦးခင်မောင်ကျော်၊ ဦးကျော်စိုးလှိုင်၊ ဦးမိုးကျော်သူနှင့် ဦးအေးလွင် တို့သည် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများဖြစ်ကြ၍ ၎င်းတို့သည် * ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူးအယူခံ)မှု အမှတ် ၁၃၆။ ၁၄၈။ ၁၈၁။ ၁၈၇။ ၂၀၃။ ၂၁၆ ၁၉၉၈ ဦးကျော်ကျော် အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} စည်သူ–၉ ပေါ် မှ အကောက်ခွန်မဲ့ ပစ္စည်းများကို စတင်ဖမ်းဆီးသည့် အချိန်မှစ၍ စာရင်းကောက်ယူခြင်း အကောက်ခွန်သိုလှောင်ရုံသို့ မကြွင်းမကျန်အပ်နှံစေရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသူများ ဖြစ်ကြ သည်။ ဖမ်းဆီးပစ္စည်းကို စာရင်းအင်းနှင့်တိတိကျကျမှန်မှန်ကန်ကန် အပ်နှံရန် မဆောင်ရွက်ဘဲ ဦးခင်မောင်အေးထံမှ ခိုးထုတ်ပစ္စည်းများ ရောင်းချငွေကို တရားသဖြင့် ရရှိသော ငွေဖြစ်သည်ဟု မယုံကြည်နိုင် လောက်ဘဲ လက်ခံခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အထက်အဖွဲ့အစည်းသို့ ယင်း အဖြစ်အပျက်များကို သတင်းပေးပို့မှုမရှိခြင်းမှာ ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန် သည်ကို သိလျှက်နှင့် တမင်ထိန်ချန်ခြင်းပင်ဖြစ်၍ တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် – ဦးအေးသောင်း၊ ဦးသောင်းညွှန့် ဦးမျိုးသွင်၊ ဦးကြည်ဝင်း၊ ဦးအောင် ကျော်မီ၊ ဦးခင်မောင်အေး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေများ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် – ဦးမျိုးချစ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး (ခုံရုံး–၃) ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၃/၉၅ တွင် တရားခံ ဦးခင်မောင်အေး၊ ဦးကျော်ကျော်အောင်တို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ အရ ထောင်ဒဏ် (၁၀) နှစ်စီ ကျခံစေရန်လည်း ကောင်း၊ ဦးခင်မောင်ကျော်၊ ဦးအေးထွန်း၊ ဝင်းနိုင်စိုး၊ ဦးပွ၊ ဦးစိန်ဦး၊ ဦးကျော်မင်းဦး၊ ဦးနော်လွင်၊ ဦးစိုးသိန်း၊ ဦးသောင်း၊ ဦးညီညီတိုး၊ ဦးဝင်းနိုင်၊ ဦးခိုင်မျိုးအောင်၊ မောင်မြင့်တော်၊ မိုးကျော်သူ၊ မောင်မောင်အောင်၊ ဦးမောင်သန်း၊ ဦးကျော်စိုးလှိုင်၊ ဦးမြင့်သန်းဦး၊ ဦးမြင့်လွင်၊ ဦးစန်းမောင်၊ ဦးကြည်စိုးဝေ၊ မောင်အေးလွင်၊ မောင်တင့်ဆွေ၊ ဦးစိန်လှတို့အား ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉/၁၀၉ အရ ထောင်ဒဏ် (၇) နှစ်စီကျခံစေရန်လည်းကောင်း၊ ဦးသန်းထွေးနှင့် မျိုးမြင့်ဦးတို့အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉/၁၀၉ အရ ထောင်ဒဏ် (၇) နှစ်စီ ကျခံစေ

ရန်အပြင် ဦးသန်းထွေးအား ပုဒ်မ ၄၆၅ အရ ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ်ကျခံ စေရန်၊ မျိုးမြင့်ဦးအား ပုဒ်မ ၄၆၈ အရ ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ်ကျခံစေရန်၊ ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးကို တစ်ပေါင်းတည်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

တရားခံ ဦးကျော်ကျော်အောင်က ယင်းအမိန့်ကို တရားရုံးချုပ် အယူခံမှုအမှတ် ၁၀၆၇/၉၅ ဖြင့် အယူခံဝင်ရောက်ရာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉/၁၀၉ အရ ထောင်ဒဏ် (၇) နှစ်ကျခံစေရန် ပြောင်းလဲအမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

တရားခံဦးခင်မောင်ကျော်၊ ဦးကျော်စိုးလှိုင်၊ ဦးမိုးကျော်သူ၊ ဦးအေး လွင်၊ ဦးခင်မောင်အေးတို့က အယူခံမှုအမှတ် ၁၁၂၂/၉၅၊ ၁၁၇၈/၉၅၊ ၁၁၄၆/၉၅၊ ၁၂၁၂/၉၅၊ ၁၁ဝ၇/၉၅ တို့ဖြင့် အယူခံဝင်ရာ မအောင်မြင် သဖြင့် အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ရရှိရန် ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာများကို တင်သွင်းကြခြင်းဖြစ်သည်။

အထွေထွေလျှောက်လွှာများမှာ မူလဖြစ်ရပ်တစ်ခုတည်း၊ မူလမှု တစ်မှုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်ခြင်းဖြစ်၍ ဤအမိန့်သည် လျှောက်ထားမှု အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည်။

အမှုမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနပိုင် သီဟရာဇာ–၂ ရေယာဉ်မှူး ဗိုလ်မှူးခင်မောင်အေး၊ ဒုရေယာဉ်မှူး ဗိုလ်ကြီးကျော်ကျော် အောင်၊ ရေယာဉ်ပေါ်တွင် လိုက်ပါတာဝန်ထမ်းဆောင်ကြသော အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနမှ ဦးစီးအရာရှိ ဦးစိန်လှနှင့် ဝန်ထမ်းများသည် ၃–၂–၉၅ နေ့ ဝ၁ဝဝ နာရီခန့်တွင် စည်သူ–၉ စက်လှေမှ သိမ်းဆည်း ရမိခဲ့သော အကောက်ခွန်မဲ့ပစ္စည်းအားလုံးကို အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန သို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည့်အစား ငါးသုံးလုံးစီးကရက်ပါကင် (၉ဝ) ကို တပ်ကြပ်ကြီးစာရေး သန်းထွေးနှင့် တပ်ကြပ်ကြီးစာရေး မျိုးမြင့်ဦးတို့ ၏ အကူအညီဖြင့် ပြင်ပသို့ တရားမဝင်ခိုးထုတ်သယ်ယူရောင်းချ ကာ ရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်ငွေ (၃၈၂၅ဝဝဝိ/–) ကို ခွဲဝေရယူခဲ့ ကြောင်း၊ ပင်နယ်ဆိုးနစ်ကက်ဆက်အလုံး (၄ဝ) အပါအဝင် ပစ္စည်း (၈) မျိုးကို ၁၃–၂–၉၅ နေ့တွင် အယ် (လ်) ၂၂၉ ရေယာဉ်ဖြင့် ခိုးထုတ်စဉ် ဖမ်းဆီးရမိသည့်အတွက် သီဟရာဇာ–၂ ရေယာဉ်မှ ၁၉၉၈ ဦးကျော်ကျော် အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ၁၉၉၈ ဦးကျော်ကျော် အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ရေယာဉ်မှူး ဗိုလ်မှူးခင်မောင်အေး၊ ဒုရေယာဉ်မှု. ဗိုလ်ကြီးကျော် ကျော်အောင်နှင့် အပေါင်းပါများသည် လုပ်ငန် တာဝန်အရ ဖမ်းဆီး ရမိသည့် ပစ္စည်းများကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့ကြသဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၉/၁ဝ၉ အရ အရေးယူရန် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာနမှ ဦးစီး အရာရှိ (စုံစမ်းရေး) ဦးမြင့်သန်း–၂ က ဆိပ်ကမ်း ရဲစခန်းတွင် တိုင်ချက်ဖွင့်၍ အရေးယူရာမှ ပေါ်ပေါက်သည်။

ဦးကျော်ကျော်အောင်၏ ရှေ့နေက အဓိက အကြောင်းပြချက် အဖြစ် အလွဲသုံးစားပြသည့်ပစ္စည်းများကို စည်သူ–၉ မှ သီဟရာဇာ– ၂ သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကို ရေယာဉ်မှူး ဦးခင်မောင်အေးက တိုက်ရိုက် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၃–၂–၉၅ မှ ၁၀–၂–၉၅ထိ စည်သူ–၉ ရေယာဉ်ပေါ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြောင်း၊ ပစ္စည်းများ တွေ့၍ ရေယာဉ်မှူးထံ သတင်းပို့ရာ အရေးကြီး ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စည်းဟု ပြောခဲ့ကြောင်း၊ ဖမ်းဆီးပစ္စည်းများအတွက် စာရင်းကောက်ယူရေး၊ စာရင်းနှင့်တကွအပ်နှံရေးသည် အကောက်ခွန်ဝန်ထမ်းများ၏ တာဝန်ဖြစ် ကြောင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်း၊ တမင်ကူပံ့ခြင်းရှိကြောင်း မပေါ် ပေါက်ဘဲ သက်ဆိုင်ရာသို့သတင်းပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည်

ဦးခင်မောင်ကျော်၏ ရှေ့နေက ဦးခင်မောင်အေးနှင့် ဦးသန်းထွေး၊ ဦးမျိုးမြင့်ဦးတို့ ပူးပေါင်း၍ အကောက်ခွန်မဲ့ပစ္စည်းများ ရောင်းချရာ တွင် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်း၊ တမင်ကူပံ့ခြင်းရှိသည်ဟု မပေါ် ပေါက်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးမှ ငွေကို လက်ခံခြင်းဖြစ်၍ အားပေးကူညီရာ မရောက်နိုင်ကြောင်း အဓိကတင်ပြသည်။

ဦးကျော်စိုးလှိုင်၏ ရှေ့နေက အဓိက အကြောင်းပြချက်များအဖြစ် ဦးကျော်စိုးလှိုင်သည် ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးတာဝန်ခံသာဖြစ်၍ဖမ်းဆီး ပစ္စည်းများအတွက် တာဝန်ရှိသူမဟုတ်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို သိရှိသည်ဟု မပေါ်ပေါက်ကြောင်း ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် လှုံ့ဆော်ကြောင်း၊ ပူးပေါင်းကြံစည်ကြောင်း၊ တမင်ကူပံ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်မှု မရှိဘဲ အားပေးကူညီမှုဖြင့် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခံရခြင်းဖြစ်ကြောင်း တင်ပြသည်။ ဦးမိုးကျော်သူ၏ ရှေ့နေက ဦးမိုးကျော်သူအား ဖမ်းဆီးမစ္စည်းများ ကို ယုံကြည်စွာ အပ်နှံမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အစရှိသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းခံရသူဖြစ်သည်ဟု မပေါ်ပေါက်ကြောင်း အဓိကတင်ပြသည်။

ဦးအေးလွင်၏ ရှေ့နေက ဦးအေးလွင်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်စေ ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်း၊ တမင်ကူပံ့ခြင်းရှိသည်ဟု မပေါ် ပေါက်ကြောင်း၊ သတင်းပေးရန် ပျက်ကွက်မှုသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၂ အရသာ အကျုံးဝင်ကြောင်း အဓိကတင်ပြသည်။

ဦးခင်မောင်အေး၏ ရှေ့နေက ဖမ်းဆီးရမိသော ပစ္စည်းများကို ယုံမှတ်အပ်နှံထားသည်ဟု မပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ အစိုးရဝန်ထမ်း တစ်ဦးကို သက်ဆိုင်ရာမှ တရားစွဲခွင့် အမိန့်မပါဘဲ တရားစွဲခြင်းဖြစ် ကြောင်း အဓိကတင်ပြသည်။

နိုင်ငံတော်အတွက် ရှေ့နေချုပ်ရုံး ကိုယ်စားလိုက်ပါဆောင်ရွက် သည့် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးက ဦးခင်မောင်အေးသည် ဖမ်းဆီးရမိသည့် ပစ္စည်းများကို ပြင်ပသို့ တရားမဝင်ရောင်းချခဲ့သည်ဟု ပေါ် လွင်ကြောင်း၊ ဦးခင်မောင်အေး တရားမဝင် ဆောင်ရွက်သည်ကို ဦးကျော်ကျော်အောင် က သိလျက်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများထံ သတင်းပို့ရန်ပျက်ကွက်ခဲ့ ကြောင်း၊ အကောက်ခွန်ဝန်ထမ်းများဖြစ်ကြသူ ဦးခင်မောင်ကျော်၊ ဦးမိုးကျော်သူ၊ ဦးအေးလွင်နှင့် ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ ဦးကျော် စိုးလှိုင်တို့က ရောင်းရငွေထဲမှ ဝေစုများကိုလက်ခံခဲ့ကြောင်း၊ တရား ရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်သည် မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်း အဓိကတင်ပြသည်။

လျှောက်ထားသူများသည် သီဟရာဇာ–၂ ရေယာဉ်ဖြင့် ပင်လယ်ပြင် သို့ စစ်ဆင်ရေး တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် သွားရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ပြင်တွင် စည်သူ–၉ စက်လှေကို တန်ဖိုး ငွေကျပ်သိန်း (၁၂၀၀) ကျော်ခန့်ရှိသည့် အကောက်ခွန်မဲ့ပစ္စည်းများနှင့် တွေ့ရှိ၍ ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ဖမ်းဆီးရမိသော အကောက်ခွန်မဲ့ပစ္စည်းများသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများဖြစ်ကြသည့် လျှောက်ထားသူများက ဖမ်းဆီးရမိ သည့် အချိန်ကပင် စတင်၍ နိုင်ငံတော်ပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဥပဒေသဘောအရ ယူဆရမည်သာဖြစ်သည်။

၁၉၉၈ ဦးကျော်ကျော် အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁၉၉၈ ဦးကျော်ကျော် အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ထိုပစ္စည်းများကို ဖမ်းဆီးရမိသည့် ၃–၂–၉၅ နေ့ (ဝ၁ဝဝ) နာရီကျော် ခန့်အချိန်မှစ၍ အကောက်ခွန်သိုလှောင်ရုံသို့ အပ်နှံရန် ဆောင်ရွက်မှု ပြီးမြောက်သည့် ၉–၂–၉၅ နေ့အထိ လျှောက်ထားသူများ လက်ဝယ်သို့ ယုံကြည်စွာ အပ်နှံခံထားရသည့် ပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းစံမံခန့်ခွဲ ပိုင်ခွင့်ကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံပြီး ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရန်သာဖြစ်၍ မိမိတို့ထံ အပ်နှံခြင်း မရှိပါဆိုသော ၎င်းတို့ တင်ပြချက်ကို လက်ခံနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

ဦးခင်မောင်အေးသည် ထိုစဉ်က သီဟရာဇာ-၂ ၏ ရေယာဉ်မှူး ဗိုလ်မှူးခင်မောင်အေးအဖြစ် တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရသူဖြစ်နေ၍ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့သည့် ပစ္စည်းများကို တရားမဝင်ရောင်းချခြင်းဖြင့် အလွဲ သုံးစားပြသည်မှာ ၎င်း၏ တာဝန်နှင့် ဆက်စပ်သော အပြုအမူမဟုတ် သောကြောင့် ၎င်းအား တရားစွဲဆိုခွင့်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) အရ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းမှ ရယူရန်မလိုအပ်ချေ။ တရားရုံးများ ညွှန်ကြားလွှာ ၁၁/၇၀ အရဆိုပါက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ရာထူးတာဝန်နှင့် မအပ်စပ်သည့် ပြုမူချက်ကို ရာထူးဆိုင်ရာ အခွင့် အရေးအဖြစ် အခွင့်ကောင်းယူ၍ ပြုမူ ဆောင်ရွက်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် ဦးခင်မောင်အေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်စေ၊ ဦးကျော် ကျော်အောင်၊ ဦးခင်မောင်ကျော်၊ ဦးကျော်စိုးလှိုင် အစရှိသည့် ကျန် ဝန်ထမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ တရားစွဲဆိုရန် ခွင့်ပြုမိန့် မလိုအပ်ချေ။

ဦးကျော်ကျော်အောင်သည် ဦးခင်မောင်အေး ရေယာဉ်မှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သော သီဟရာဇာ–၂ ပေါ်တွင် ဖမ်းဆီးပစ္စည်းများ ရှိနေကြောင်း သိရှိခဲ့သည်။ စည်သူ–၉ ကို တပ်မတော် (ရေ) သို့ လွှဲပြောင်းပြီးချိန်တွင် သီဟရာဇာ–၂ ပေါ်၌ အကောက်ခွန်မဲ့ ဖမ်းဆီး ပစ္စည်းများ ကျန်ရှိနေသည်ကို ၎င်းကိုယ်တိုင်သိရှိကြောင်း အငြင်းမထွက် ၍ အထက်အရာရှိများထံ ၎င်းက သတင်းပို့မှုမရှိခြင်းသည် တမင် ထိန်ချန်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဦးခင်မောင်အေးနှင့် ဦးသန်းထွေး၊ ဦးမျိုးမြင့်ဦး တို့ ပစ္စည်းများ ခိုးထုတ်ရာတွင် လွယ်ကူစေရန် အကြောင်းခိုင်လုံသည်။ ဦးခင်မောင်ကျော်၊ ဦးကျော်စိုးလှိုင် ဦးမိုးကျော်သူနှင့် ဦးအေးလွင်တို့

သည် အကောက်ခွန် ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများဖြစ်၍ ၎င်းတို့သည် စည်သူ–၉ ပေါ် မှ အကောက်ခွန်မဲ့ ပစ္စည်းများကို စတင်ဖမ်းဆီးသည့် အချိန်မှစ၍ စာရင်းကောက်ယူခြင်း၊ အကောက်ခွန်သိုလှောင်ရုံသို့ မကြွင်းမကျန်အပ်နှံစေရေးကို ဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်ရှိသူများဖြစ်ကြ သည်။ ဖမ်းဆီးပစ္စည်းကို စာရင်းအင်းနှင့် တိတိကျကျ မှန်မှန်ကန်ကန် အပ်နှံရန်မဆောင်ရွက်ဘဲ ဦးခင်မောင်အေးထံမှ ခိုးထုတ်ပစ္စည်းများ ရောင်းချရငွေကို တရားသဖြင့် ရရှိသော ငွေဖြစ်သည်ဟု မယုံကြည် နိုင်လောက်ဘဲ လက်ခံခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အထက်အဖွဲ့အစည်းသို့ ယင်းအဖြစ်အပျက်များကို သတင်းပေးပို့မှုမရှိခြင်းမှာ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သည်ကို သိလျက်နှင့် တမင် ထိန်ချန်ခြင်းပင်ဖြစ်၍ အားပေး ကူညီခြင်း မြောက်သည်ဟု တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ကျန်လျှောက်ထားသူများသည် ဦးခင်မောင်အေး ကျူးလွန်ခဲ့သည် ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ဝ၉ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ အားပေးကူညီကြသည်ဟု တရားရုံး ချုပ်က သုံးသပ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။ ချုပ်က သုံးသပ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။

လျှောက်ထားသူများ တင်ပြသည့် သတင်းပေးရန် ပျက်ကွက်မှုသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၂နှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်ဆိုသော အချက် နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပါက ယင်းပုဒ်မ ၂၀၂ သည် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်မှုများ ကိုသာ ရည်ညွှန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မ ၄၄ တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ အရ ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုပါဝင်သည်ကို မတွေ့ ရှိ ရချေ။ သို့အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၂ အရ ပြစ်ဒဏ်

သို့ဖြစ်ရာ လျှောက်ထားသူများအပေါ် တရားရုံးချုပ်က စီရင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် အမိန့်တွင် စုံညီခုံဖြင့် ပြန်လည်ကြားနာရန် အရေးယူ လောက်သည့် ပြဿနာပေါ်ပေါက်မှုရှိသည်ကို မတွေ့ရှိရပေ။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူများ တင်သွင်းသည့် ဤအထွေထွေ လျှောက်လွှာများကို ပယ်သည်။

၁၉၉၈ ဦးကျော်ကျော် အောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင် ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဧပြီလ ၃၀ ရက်

ဦးကျော်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ၂- *

ရာဇဝတ်မှုခင်းစစ်ဆေးနေစဉ်ကာလအတွင်း တရားမမှုဆိုင်ပြိုင်စွဲဆို ထားသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ရာဇဝတ်မှုအား ဆိုင်းငံ့ ထားရန် သင့်မသင့်

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ စစ်ဆေးကြားနာဆဲတရားမမှုနှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုတို့တွင် အမှုသည်များ တူညီနေပြီး ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်းအရာ သည်လည်း တူညီနေလျှင်သော်လည်းကောင်း တရားမမှုနှင့် သေချာစွာ စစ်ဆေးပြီးမှ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကို စစ်ဆေးပါက ပိုမိုလွယ်ကူရမည့်အပြင် အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ရာ၌ အထောက်အကူရနိုင်စေရန် အခြေ အနေရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းမှာ သဘာဝကျသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ယခုစွဲဆိုသည့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုနှင့် တရားမမှုတို့၏ ဆုံးဖြတ်ရန်ရှိသည့် အမှုဖြစ်ကြောင်းခြင်းရာမှာ မတူညီ ကြောင်း တွေရသဖြင့် တရားမမှုစွဲဆိုထားသည်ဟူသော အချက်ကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် မသင့်ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် – ဦးစိန်းထွန်း၊ တရားရုံးချုပ်၊ ရှေ့နေ

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၈၈ (ခ)

⁺ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆ဝ၆ တွင် ချမှတ်သော ၃၁–၁–၉၇ ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) ၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်လျှောက်ထားမှု

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် – (၁) ဦးသောင်းစိန် (လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး) ရှေ့နေ ချုပ်ရုံး

၁၉၉၈ ဦးကျော်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ | *

(၂) ဦးကြည်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၅၇၅/၆ တွင် တရားခံ ဒေါ်စံသာန အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀၊ ၄၆၈ အရ အရေးယူစစ်ဆေးကြားနာလျက်ရှိစဉ် တရားခံ ဒေါ်စံသာနက ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) ၌ ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဇနီး ဒေါ်ညွန့်ညွန့် (ခေါ်) ဒေါ်ညွန့်အေးတို့အပေါ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၇/၉၆ ဖြင့် မြေလက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုထား သောကြောင့် ယင်းတရားမကြီးမှု မပြီးပြတ်မီ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ်–၅၇၅/၉၆ ကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် လျှောက်ထားမှုအား မူလ မြို့နယ်တရားရုံးက လက်မခံဘဲ ပယ်ခဲ့သဖြင့် ဒေါ်စံသာနုက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) သို့ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခဲ့ရာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ်–၆၀၉/၉၆ တွင် လက်ခံကြားနာပြီးနောက် မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ တရားမကြီးမှုအမှတ်–၆၇/၉၆ အမှု စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပြီးစီးသည်အထိ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ်–၅၇၅/၉၆ အမှုအား ဆိုင်းငံ့ထားစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မူလမှု တရားလို ဦးကျော်ဝင်းက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုမှာ တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ် (၉) ရပ်ကွက် မေတ္တာလမ်းနေ ဦးကျော်ဝင်းက လှိုင်မြို့နယ်၊ ဂုန်နီစက်ရုံဝင်းအတွင်းနေ ဒေါ်စံသာနု ပိုင် ဒဂုံမြို့သစ် (မြောက်ပိုင်း) မြို့နယ် (၂၈) ရပ်ကွက် အောင်ရတနာ လမ်းရှိ မြေကွက်အမှတ်–၆၃၄ နှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ တစ်ထပ်တိုက် အဆောက်အအုံကို တန်ဘိုးငွေ–၆ဝဝဝဝ/ကျပ် (ကျပ်ခြောက်သိန်း တိတိ) ဖြင့် အပြီးအပိုင် အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ချုပ်ဆို၍ ဝယ်ယူခဲ့ရာ ဒေါ်စံသာနုက ၎င်းအနေဖြင့် ဖော်ပြပါမြေကွက်ကို ဦးကျော်မြင့် (ကွယ်လွန်သူ) ထံမှ ပယ်ယူထားသော အရောင်းအဝယ်စာချုပ် ၁၉၉၈ ဦးကျော်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂^{*} မူရင်းတစ်စောင်အား ပေးခဲ့ကြောင်း၊ နောက် ဒေါ်စံသာနုသည် ၎င်း ဦးကျော်မြင့်ထံမှ အချင်းဖြစ် မြေကွက်ဝယ်ယူထားသည့် သက်သေနှစ်ဦး လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော စာချုပ်တစ်စောင်ဖြင့် မြို့ရွာနှင့် အိုးအိမ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန၊ မြေခွန်မြေတိုင်းဌာနခွဲတွင် ဖော်ပြပါ မြေကွက်ကို မြေငှားဂရန်ရရှိရေးအတွက် လျှောက်ထားသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်စံသာနုသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် စာချုပ်အတု ပြုလုပ်၍ လိမ်လည်နေခြင်းအတွက် ဥပဒေအရ အရေးယူရန် ဦးကျော်ဝင်းက တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်း၌ ပထမသတင်း ပေး တိုင်ချက်ရေးဖွင့်ခဲ့သောအမှု ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်ဝင်း၏ ရှေ့နေက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၅၇၅/၉၆ နှင့် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၇/၉၆ တို့တွင် မြင်သာထင်ရှားနေမှုအရ အမှုသည် မတူညီကြောင်း အမှု (၂) မှုတွင် တောင်းဆိုသော အမှုဖြစ် အကြောင်းခြင်းရာမှာလည်း မတူညီကြောင်း၊ ဦးကျော်ဝင်းစွဲဆိုသောအမှုဖြစ် အကြောင်းခြင်းရာ မှာ စာချုပ်စာတမ်း လိမ်လည်အတုပြုလုပ်မှုဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်စံသာနှ တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်မှာ မြေကိုလက်ရောက်ရလိုမှုဖြစ်ကြောင်း ဦးကျော်ဝင်းက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀/၄၆၈ အရ စွဲဆိုပြီး နောက် (၄) လကျော်ကြာမှ ဒေါ်စံသာနက တရားမမှုစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရာ စတင်စစ်ဆေးကြားနာခြင်း မရှိသေးကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေတွင်လည်းကောင်း၊ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ၊ အမိန့်၊ နည်းဥပဒေ တို့တွင်လည်းကောင်း၊ တရားမကြင့်ထုံးခုပဒေ၊ အမိန့်၊ နည်းဥပဒေ တို့တွင်လည်းကောင်း တရားမကြီးမှု စစ်ဆေးပြီး၊မှ ရာဇဝတ်မှုစစ်ဆေး ရမည်ဟု ဥပဒေတစ်စုံတစ်ရာပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိကြောင်း အဓိက လျှောက်ထားတင်ပြသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၂) ဒေါ်စံသာန၏ ရှေ့နေက မူလမှ တရားလို ဦးကျော်ဝင်းမှ ဒေါ်စံသာန အပေါ်စွဲဆိုထားသော ပြစ်မှုနှင့် မူလမှု တရားခံ ဒေါ်စံသာနမှ ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်ညွန့်အေး တို့အပေါ်စွဲဆိုထားသော တရားမမှုတို့တွင် အမှုသည်ချင်း တူညီသည် ဟု ယူဆထိုက်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုနှင့် တရားမကြီးမှု နှစ်ခု စလုံးတွင် အဓိကသုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာမှာ အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်ကို ဒေါ်စံသာနက ဦးကျော်ဝင်းထံ ပေါင်ခြင်းဖြစ်သလား သို့မဟုတ် အပြီးအပိုင် ရောင်းခြင်းဖြစ်သလားဆိုသည့် အချက်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၍ အဓိက ဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာမှာ တူညီ နေသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်သည့် ပြင်ဆင်မှု တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်မှုမရှိကြောင်း၊ ဒေါ်စံသာနက ဦးကျော်ဝင်း နှင့် ၎င်းဇနီးထံ အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်ကိစ္စ ငွေကြေးရှင်းလင်းရန် (၂၉-၈-၉၅) ရက်နေ့စွဲဖြင့် အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့သည့်အချိန်တွင် ဦးကျော်ဝင်းမှ ဒေါ်စံသာနုအပေါ် ပြစ်မှုကြီး အမှတ်-၅၇၅/၉၆ စွဲဆိုထားခြင်း မရှိသေးကြောင်း၊ တိုင်းတရားရုံး၏ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်စွာ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပြင်ဆင် ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဥပဒေ ဆိုင်ရာ ပြဿနာပေါ် ပေါက်ခြင်းမရှိကြောင်း

၁၉၉၈ ဦးကျော်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ | *

ရှေ့နေချုပ်ရုံးကိုယ်စား ဥပဒေအရာရှိက ယခုကဲ့သို့ စစ်ဆေး ကြားနာဆဲ တရားမရှနှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာမှုခင်းတို့တွင် အမှုသည်များ တူညီနေပြီး ဆုံးဖြတ်ရန်အကြောင်းအရာများမှာလည်း တူညီနေလျှင် တရားမရှကို သေချာကျနစွာ စစ်ဆေးပြီးမှ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ မှုခင်းကို စစ်ဆေးခြင်း ပြုပါက ပိုမိုလွယ်ကူမည့်အပြင် အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ် ရာ၌ အထောက်အကူဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာမှုခင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားသင့်ကြောင်း လမ်းညွှန်စီရင်ထုံးများရှိကြောင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက တရားမကြီးမှု စစ်ဆေးပြီးစီးသည့်အထိ ပြစ်မှုကြီးအမှု အား ဆိုင်းငံ့ထားရန် ညွှန်ကြားထားသည့်အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူ၏ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခြင်းအပေါ် ဥပဒေနှင့်အညီ လျော်ကန်သည့်

မူလမှုကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်မှာ မူလမှု တရားလို ဦးကျော်ဝင်း ၏ တိုင်ကြားချက်အရ တောင်ဥက္ကလာပရဲစခန်းက ဒေါ်စံသာနုအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ အရေးယူပြီး (၃၀–၄–၉၆) ၁၉၉၈ ဦးကျော်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂^{*} ရက်နေ့တွင် တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခဲ့ရာ မူလရုံးက တရားလိုပြသက်သေ (၄) ဦး စစ်ဆေးပြီးသည့်အဆင့်ရောက်မှ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၇/၉၆ တွင် စစ်ဆေးလျက်ရှိသော အမှုမပြီးပြတ်မီ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးကို ဆိုင်းငံ့ ထားရန် ဒေါ်စံသာနုက လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စစ်ဆေးကြားနာဆဲ တရားမမှုနှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုတို့တွင် အမှုသည်များ တူညီနေပြီး ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်းအရာသည်လည်း တူညီနေလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ တရားမမှု၌ သေချာစွာ စစ်ဆေးပြီး မှ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကို စစ်ဆေးပါက ပိုမိုလွယ်ကူရမည့်အပြင် အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ရာ၌ အထောက်အကူရနိုင်ရန် အခြေအနေရှိ လျှင်သော်လည်းကောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းမှာ သဘာဝကျသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ယခုကိစ္စတွင်မူ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၇/၉၆ တွင် ဒေါ်စံသာနုက ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်ညွန့်အေးတို့အပေါ် မြေနှင့် အိမ်လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပြီး ယခု မူလမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ်–၅၇၅/၉၆ တွင်မူ လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်ဝင်းက ဒေါ်စံသာနု အပေါ် စာချုပ်စာတမ်း လိမ်လည်အတုပြုလုပ်မှုအရ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ဝ၊ ၄၆၈ ဖြင့် အရေးယူစစ်ဆေးလျက်ရှိရာ ဆုံးဖြတ်ရန် ရှိသည့်အမှုဖြစ် အကြောင်းခြင်းရာမှာ မတူညီကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

သို့ဆိုလျှင် တရားမမှုကို စစ်ဆေးနေဆဲတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းအားဖြင့် အကျိုးရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ပြစ်မှုမြှောက်၊ မမြှောက်ဟူသော အချက်နှင့် တရားမဆိုင်ရာ လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည့်အချက်တို့မှာ တူညီသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် တရားမမှုစွဲဆိုထားသည်ဟူသော အချက်ကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် မသင့်ချေ။

သို့ဖြစ်ရာ မူလ တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ် တရားရုံး၏ မူလမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ရမည့် အဓိက အကြောင်းအရာများ မတူညီကွဲပြားကြသဖြင့် တရားမမှုစစ်ဆေးနေစဉ် ပြစ်မှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် လိုအပ်မည် မဟုတ်ဟု သုံးသပ်လျက် တရားမကြီးမှု မပြီးပြတ်မီ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် လျှောက်ထားချက်အား လက်မခံဘဲ ပယ်ခဲ့သည့် အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့်မညီ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဤအခြေအနေတွင် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်း ခရိုင်) က အမှုသည်များ တူညီနေခြင်း၊ အဓိကဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်းအရာမှာလည်း တူညီနေခြင်း၊ တရားမကြီးမှုကို သေချာ ကျနစွာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပြီးမှသာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကို စစ်ဆေးပါက ပိုမိုလွယ်ကူမည့်အပြင် အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ရာ၌ အထောက်အကူ ရရှိနိုင်မည်ဟု ပေါ်ပေါက်နေခြင်းတို့ကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားသည်ဟု သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်သည့် အမိန့်သည် မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုလျက် တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ်–၅၇၅/၉၆ အမှုကို ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) ၏ တရားမကြီးမှု အမှတ်–၆၇/၉၆ အမှုကို စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပြီးစီးသည်အထိ ဆိုင်းငံ့ထားစေရန် ညွှန်ကြားသည့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလတောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ် တရားရုံးက (၁၃–၁၂–၉၆) ရက်နေ့တွင် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို ပြန်လည် ၁၉၉၈ ဦးကျော်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူ<u>ခံမှု</u>

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင့် ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဧပြီလ ၃၀ ရက်

မချစ်စိန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်^{*}

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃ဝ၆ အရ ပြစ်မှုတွင် အားပေးကူညီမှုမြောက် မမြောက် ချင့်ချိန်ရန်လိုအပ်ခြင်း။ မိမိကိုယ်ကို သတ်သေမှုတွင် အနီးတွင်ရှိနေသူ၏ အပြုအမှုကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၆ အရ တစ်ဦး တစ်ယောက်သောသူသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်သည်တွင် မည်သူမဆို ထိုသို့ သတ်သည်ကို အားပေးကူညီလျှင် ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တစ်မျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည်။ ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ဖြောင့်ချက်နှင့် သက်သေခံချက်များအရ မချစ်စိန်သည် ဒေါ်မနီက ကိုယ့်လည်ပင်းကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်စားဖြင့် လှီးနေစဉ် ထိုစားကို ကိုင်ပေးခြင်းဖြင့် အားပေးကူညီခဲ့သည်ဟု သုံးသပ်ရန်သာဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် – တာဝန်ခံအရာရှိ၊ သံတွဲအကျဉ်း ထောင်မှ တစ်ဆင့် ထောင်အယူခံ တင်သွင်းသည်။

အယူခံတရားခံအတွက် – ဦးကျင်စိန်၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြား ရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး

[💌] ၁၉၉၈ ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှုအမှတ် ၁၆

⁺ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၂၁ တွင် ချမှတ်သော ၅–၁၁–၉၇ ရက်စွဲပါ ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (သံတွဲခရိုင်)၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု

ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (သံတွဲခရိုင်) ၏ ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၂၁/၉၆ တွင် တရားခံ မချစ်စိန်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃ဝ၆ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၆) နှစ် ကျခံစေရန် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်အပေါ် သံတွဲအကျဉ်းထောင်မှ တစ်ဆင့် ထောင်အယူခံလွှာ တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၉၈ မချစ်စိန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

၁၆–၈–၉၆ ရက်နေ့က တောင်ကုတ်မြို့နယ် သက်ကယ်ကျွန်းရွာ နေ မအေးသွယ်နသည် ည (၆) နာရီကျော်ခန့်တွင် ဗွီဒီယိုကြည့်ရန် သွားရာ နေအိမ်၌ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်မနီနှင့် မချစ်စိန်တို့ (၂) ဦးကျန် ခဲ့ကြောင်း၊ ည (၉) နာရီတွင် နေအိမ်သို့ ပြန်ရောက်ရာ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်မနီမှာ လည်ပင်းတွင် ပြတ်ရှဒဏ်ရာဖြင့် သေဆုံးနေသည်ကို တွေ့ရကြောင်း ဖော်ပြလျက် တောင်ကုတ်ရဲစခန်းသို့ မအေးသွယ်နုက တိုင်ကြားရာမှ အမှုပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

ထောင်အယူခံလွှာတွင် အဓိက အကြောင်းပြချက်များအဖြစ် တင်ပြရာ၌ မအေးသွယ်နု နေအိမ်မှ ထွက်ခွာသွားစဉ် တရားခံနှင့် သေသူဒေါ်မနီတို့ (၂) ဦး ကျန်ရစ်ခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ကလေးမီးဖွားရန်ကိစ္စအတွက် အရပ်လက်သည်တစ်ဦးဖြစ်သူ တရားခံအား တစ်ရွာတည်းနေ သောင်းရွှေနှင့် ဖိုးနိုင်တို့ လာရောက် ခေါ်ယူ အကူအညီတောင်းသဖြင့် ဒေါ်မနီက လိုက်သွားရန် ပြော၍ လိုက်သွားခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်မနီတစ်ဦးတည်းအိမ်၌ ကျန်ခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်မနီ သေဆုံးမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ရာ ပတ်သက်မှု မရှိသော်လည်း ရဲများ ခေါ် ယူစစ်ဆေးသည့်အခါ ထောင်ကျခံရမည်ကို စိုးရိမ်၍ ဒေါ်မနီသည် မိမိလည်ပင်းကို ဓားနှင့်လှီး၍ သတ်သေကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့မိကြောင်း၊ ထိုသို့ ထွက်ဆိုခြင်းမှာ အစိုးရသက်သေဖြစ်ပြီး အပြစ်မှ လွတ်ကင်းမည်ဟု ထင်မြင်၍လည်းကောင်း၊ သက်သေများ ခေါ် ယူ စစ်ဆေးလျှင် အမှုကြာမည်ဟု ယူဆ၍လည်းကောင်း အချင်း ဖြစ်ချိန်က ရှိမနေကြောင်းသိသည့် ဖိုးနိုင်နှင့် သောင်းရွှေတို့ကို သက်သေအဖြစ် မတင်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ၎င်းသည် ယခင်က မှုခင်းတစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ လယ်ယာလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်း

၁၉၉၈ မချစ်စိန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ကျောင်းပြုသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၎င်း၏ ရိုးသားမှု နားမလည်မှုကြောင့် ချမှတ်ခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်အား ပယ်ဖျက်ပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်ထား သည်။

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သူ ဥပဒေအရာရှိက သက်သေခံ (ဃ) ဖြောင့်ချက်ကို တရားခံ မချစ်စိန် အဖမ်းခံရပြီး နောက်တစ်နေ့က တောင်ကုတ်မြို့နယ် တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင့် ရှေ့၌ ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းဖြောင့်ချက်တွင် မချစ်စိန်က ဒေါ် မနီသည် သူ့လည်ပင်း သူလှီးနေစဉ် မိမိ၏ လက်ကို ဆွဲသဖြင့် လှီးနေသော ဓားရိုးကို ကိုင်ရုံသာကိုင်မိခဲ့သည်ဟု ပါရှိရာ ယင်းအချက်အရပင်လျှင် ဒေါ် မနီ ကိုယ့်ကိုကိုယ် သတ်သေရာတွင် မချစ်စိန်က အားပေးကူညီ သူအဖြစ် ပါဝင်သည်ဟု ဝန်ခံရာရောက်ကြောင်း၊ ဒေါ်မနီ အိမ်တွင် ဒေါ်မနီကို နင်းနှိပ်ပေးနေစဉ် သောင်းရွှေနှင့် စိုးနိုင်တို့က မီးဖွားပေးရန် လာခေါ်၍ လိုက်သွားကာ သောင်းရွှေအိမ် ၌ပင် ညအိပ်ခဲ့ကြောင်း ထုချေသော်လည်း ယင်းအချက်များကို တရားလိုပြ သက်သေများအား ပြန်လှန်စစ်မေးခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် ယင်းအချက်မှာ နောက်မှ အကြံရသည့် ထုချေချက်သာဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်မနီသည် အချင်းမဖြစ်မီ (၂) နှစ် (၃) နှစ်ခန့်က သွေးဆုံးရောဂါ ကြောင့် အိပ်မပျော်၊ စားမဝင်ဖြစ်၍ အခြားသူများကို ၎င်းအား သတ်ပေးရန် ပြောခဲ့ဖူးသည်ဟု မအေးသွယ်နု (လိုပြ–၁) ထွက်ချက်နှင့် ဖော်ပြပါအချက်များကို ဆက်စပ်သုံးသပ်လျှင် မချစ်စိန်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၆ ဖြစ် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မ<mark>ဆိုသာကြောင်း အဓိက တင်ပြသည်။</mark>

တောင်ကုတ်ရဲစခန်းတွင် အချုပ်ခံရပြီးနောက် (၁) ရက်အကြာတွင် တရားခံ မချစ်စိန်ပေးသည့် ဖြောင့်ချက် (သက်သေခံ-ဃ) တွင် အချင်းဖြစ်ညတွင် ဒေါ်မနီက မချစ်စိန်ကို အနှိပ်ခိုင်း၍ နှိပ်ပေးနေ စဉ် အိမ်အောက်သို့ ဆင်းသွားပြီး ဓားမတစ်ချောင်းကို ဒေါ်မနီက ယူလာကာ ၎င်းအိပ်နေသောနေရာဘေးတွင် ချထားကြောင်း၊ မချစ်စိန် က ရေသောက်ဆင်းသွားပြီး ပြန်တက်သည့်အခါ ဒေါ်မနီက သူမ လည်ပင်းအား သူမ၏ လက်ဝဲလက်ဖြင့် လှီးနေသည်ကို တွေ့ ရကြောင်း၊ သူမ၏ လက်ယာဘက်လက်ဖြင့် မိမိ၏ လက်ကို ဆွဲကာ လှီးနေသော ဓားမပေါ်သို့ အတင်းဆွဲတင်ပြီး "လှီးလှီး" ဟု ပြောကြောင်း၊ "မလှီးဘူး" ဟု သူမက ပြောကာ ဓားကိုကိုင်ရုံသာကိုင်ထားကြောင်း၊ ဒေါ် မနီက ဓားကို အတင်းဆွဲလှီးကြောင်း၊ မိမိကြောက်ပြီး ထွက်ပြေးခဲ့ ကြောင်းပါရှိသည်။ ၁၉၉၈ မချစ်စိန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

သက်သေခံ (၈) ဆေးစာနှင့် ဒေါက်တာစံလှိုင်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ဒေါ် မနီ အလောင်း၏ ရှေ့လည်ပင်းတွင် ၆ " xɔ " xɔ " ရှိ ပြတ်ရှ ဒဏ်ရာကြောင့် လည်ပင်းသွေးလွှတ်ကြောမကြီးပြတ်ကာ သွေးလွန်၍ သေဆုံးရကြောင်း ပေါ် လွင်သည်။ ယင်းအချက်နှင့် မချစ်စိန်၏ ဖြောင့်ချက်ပါ အချက်တို့ကို ဆက်စပ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် မချစ်စိန်သည် ဒေါ် မနီကိုယ်တိုင် သူ့လည်ပင်း သူ့လှီးနေစဉ် ဓားကို ကိုင်ပေးခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပေါ် လွင်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃ဝ၆ အရ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်သည်တွင် မည်သူမဆို ထိုသို့ သတ်သည်ကို အားပေးကူညီလျှင် ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တစ်မျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည်။ ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ဆိုခဲ့သည့် ဖြောင့်ချက်နှင့် သက်သေခံချက်များအရ မချစ်စိန်သည် ဒေါ်မနီက ကိုယ့်လည်ပင်းကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဓားဖြင့် လှီးနေစဉ် ထိုဓားကို ကိုင်ပေးခြင်းဖြင့် အားပေးကူညီခဲ့သည်ဟု သုံးသပ်ရန်သာဖြစ်ပေသည်။

သို့အတွက် ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (သံတွဲခရိုင်) က မချစ်စိန် အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၆ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၆) နှစ် ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်အပေါ် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း မရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ပလပ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူ**ခံ**မှု

+ ၁၉၉၈ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက် တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

> ဦးချစ်ဆွေ ပါ–၃ ဦးမြင့်သိန်း ပါ–၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ရွှေဈောင်းများ သွင်းခွင့်မပြုရန် ကန့်သတ်တားမြစ် မိန့် ရှိကြောင်း နိုင်ငံတော်ဘက်မှ တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်သည့် ကိစ္စရပ်မျိုးတွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေအရသာ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရန်ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန်၊ ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ နိုင်ငံတော် သမ္မတက တားမြစ် ကန့်သတ်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းလာ လျှင် သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှ ထုတ်လျှင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ လည်းကောင်း၊ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ရန် ကြိုးစားအားထုတ် လျှင် ပုဒ်မ ၅ (၃) အရ လည်းကောင်း ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်နိုင်ခွင့်

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၉ နှင့်၁ဝ

⁺ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃၅၃ (၁) ၉၅ ၃၂၁ (၁) ၉၅

တွင် ချမှတ်သော ၇–၉–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု

ရှိရာ ရွှေချောင်းများမှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းခွင့် မရှိ ကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၃ အရ ကန့်သတ်တားမြစ်ထားသော ကုန်ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံတော်က ဦးစွာ တင်ပြရန် လိုအပ်သည်။ ယင်းသို့ အထောက်အထား တိတိကျကျ တင်ပြမှု မရှိခြင်းမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၁ ပါ တရားလိုဘက်မှ တရားခံ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ပြသရမည့် တာဝန်ကို ကျေပွန်ခြင်း မရှိဟုသာ ကောက်ယူရပေမည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေတွင်မူ ပုဒ်မ ၉ (၁) အရ ရွှေ သို့မဟုတ် ငွေ သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံသုံးငွေစက္ကူ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားငွေစက္ကူကို ကွန်ထရိုလာ၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိဘဲ မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းသို့ သယ်ယူလာခွင့် မရှိစေရဟု တားမြစ်ထားသည့် နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ ကြေညာချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူအား ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ (၁) အရ လည်းကောင်း ဖောက်ဖျက်ရန် ကြိုးစား အားထုတ်သူအား ပုဒ်မ ၂၄ (က) အရ လည်းကောင်း ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်နိုင်သည့် အပြင်တရားစွဲဆိုသည့်အခါ အစွပ်စွဲခံရသူ တရားခံက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းခွင့်ရှိ၍ သွင်းလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားပြရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ပုဒ်မ ၂၅ (၁) တွင် အတိအလင်း ပြဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရွှေချောင်းများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း တင်သွင်းခြင်း မပြုရန် ကန့်သတ် တားမြစ်ချက် ရှိကြောင်း တိတိကျကျနိုင်ငံတော်ဘက်က တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်သကဲ့သို့ တရားခံများဘက်ကလည်း ခွင့်ပြုမိန့် တစ်စုံတစ်ရာရှိသဖြင့် ရွှေချောင်း များ သယ်ယူ တင်သွင်းလာကြောင်း အထောက်အထား ခိုင်ခိုင်မာမာ တင်ပြခုခံခြင်း မပြုနိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင် တရားခံများအား ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းထက် ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ (၁) အရ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းက ဥပဒေပြဌာန်းချက်များနှင့် ပိုမိုညီညွတ်မှန်ကန်ပေမည်။

၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် အယူခံတရားလိုများအတွက် – ဦးမျိုးသွင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ဝင်း၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

အယူခံတရားခံများတွက် – ဦးစံသာကျော်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ရှေ့နေချုပ်ရုံး

မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ်-၁၃၂၇/၉၂ တွင် တရားခံ ဦးချစ်ဆွေနှင့် ဦတင်မောင်ဆွေ (ခ) မောင်ညို တို့အား သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၁) အရ အလုပ်နှင့် ထောင် (၇) နှစ်စီ ကျခံစေရန် လည်းကောင်း၊ တရားခံ ဦးမြင့်သိန်း၊ ဒေါ်သူဓာဆွေ၊ ဒေါ်စောမြတ်လေး (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့် ဒေါ်ညိုညိုတို့အား ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၃) အရ အလုပ်နှင့် ထောင် (၅) နှစ်စီ ကျခံစေရန်လည်းကောင်း၊ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ ဦးချစ်ဆွေ၊ ဦးတင်မောင်ဆွေ (ခ) မောင်ညိုနှင့် ဒေါ်သူဓာဆွေတို့က ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (မြောက်ပိုင်းခရိုင်) သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၄၇/၉၅ ကိုလည်းကောင်း၊ ဦးမြင့်သိန်းနှင့် ဒေါ်စောမြတ်လေး (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၃၄/၉၅ ကို လည်းကောင်း တင်သွင်းခဲ့ကြသော်လည်း အကျဉ်းနည်း ပလပ်ခြင်း ခံကြရသည်။

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (မြောက်ပိုင်းခရိုင်) ၏ အမိန့်များကို မကျေနပ်သဖြင့် ဦးချစ်ဆွေ ပါ (၃) ဦးတို့က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင် မှု အမှတ်–၃၅၃ (ခ)/၉၅ ကိုလည်းလောင်း၊ ဦးမြင့်သိန်း ပါ (၂) ဦး တို့က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၂၁ (ခ)/၉၅ ကိုလည်းကောင်း၊ တရားရုံးချုပ်သို့ တင်သွင်းခဲ့ကြရာ မအောင်မြင်သဖြင့် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ရရန် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေ ထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၈၆/၉၆ နှင့် ၉၇/၉၆ တို့ကို ဆက်လက် တင်သွင်းကြရာ တရားရုံးချုပ်က တပေါင်းတည်း ကြားနာပြီးနောက်

နှစ်မှုလုံးအတွက် အောက်ပါအရေးယူလောက်သော ပြဿနာကို စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်–

- "(၁) မူလရုံးအမှု၌ တရားခံ ဦးချစ်ဆွေ၊ ဦးတင်မောင်ဆွေ၊ (ခ) မောင်ညိုတို့သည် နိုင်ငံခြားမှ ရွှေချောင်းများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တရားမဝင် တင်သွင်းလာသည်ဆို သော တရားလိုဘက် စွပ်စွဲချက်မှာ အထောက်အထား၊ ခိုင်လုံမှု ရှိမရှိ။
- (၂) တရားခံဦးမြင့်သိန်း၊ ဒေါ်သူဇာဆွေနှင့် ဒေါ်စောမြတ်လေး (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့အပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန် ထုတ်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၃) အရ ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်ခြင်း ရှိမရှိ။"

အမှုမှာ ရန်ကုန်တိုင်း ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် အမှတ် ၂၃၀ ရွှေဘုံ သာလမ်းနေ ဦးချစ်ဆွေသည် စင်္ကာပူနိုင်ငံ၌ရှိနေစဉ် သားဖြစ်သူ တင်မောင်ဆွေ (ခ) မောင်ညိုပေးအပ်ခဲ့သော တစ်ချောင်းလျှင် (၇) ကျပ် (၂) ရွေးသားရှိသည့် (JOHNSON MATTHEY LONDON 10 TOLAS 9990) အမှတ်အသားပါ ကာလတန်ဘိုး ၃၃၇၄၅၁၅၆/ (ကျပ်သုံးရာသုံးဆယ်ခုနှစ်သိန်းကျော်တန်ဘိုး) ရှိသည့် ရွှေချောင်း (၂၆၀) တို့ကို ၁၂–၄–၉၂ နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ လေကြောင်းခရီးစဉ်အမှတ် (UB 244) ဖြင့် တရားမဝင်ခိုးသွင်းခဲ့ပြီး နောက် ရွှေချောင်းများကို ဦးချစ်ဆွေ၊ သားတင်မောင်ဆွေ (ခ) မောင်ညို၊ ညီဖြစ်သူ ဦးမြင့်သိန်း သမီး မသူဧာဆွေ၊ ခယ်မ ဒေါစောမြတ်လေး (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့် မန္တ လေးမြို့၊ ၂၆ ဘီလမ်း၊ အမှတ် ၂၅–က နေ ဒေါ်ညိုညိုတို့၏ အကူအညီဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲခြင်း၊ ထုခွဲရောင်းချခြင်း၊ သိမ်းဆည်းခြင်းများ ပြုကြသဖြင့် ဦးချစ်ဆွေပါ (၆) ဦးတို့အပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန် ထုတ်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) နှင့် ၅ (၃) တို့အရ အရေးယူပေးရန် ရန်ကုန်တိုင်း အထူး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး

၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

တော်

၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ဦးစီးဌာန စုံစမ်းရေးမှူး ဦးကျင်သိန်းက တရားလိုပြုလုပ် တိုင်ကြားခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။

အထူးအယူခံအမှုအမှတ် ၉/၉၇ မှ အယူခံတရားလို ဦးချစ်ဆွေ ပါ (၃) ဦး နှင့် အထူးအယူခံအမှတ် ၁၀/၉၇ မှ ဦးမြင့်သိန်းပါ (၂) ဦးတို့သည် မူလ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၃၂၇/၉၂ တစ်မှုတည်းမှ တရားခံများဖြစ်ကြသည့်အပြင် အဆုံးအဖြတ် ပြုရမည့် အကြောင်းချင်းရာမှာလည်း တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းဖြစ်သဖြင့် တပေါင်းတည်းအမိန့် ချမှတ်မည်။ ဤအမိန့်သည် အဆိုပါ အထူး အယူခံမှုနှစ်မှုလုံးနှင့် စပ်ဆိုင် အကြုံးဝင်စေရမည်။

ဦးချစ်ဆွေပါ – ၃ဦးတို့၏ အကျိုးဆောင်မှ အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ ဦးချစ်ဆွေနှင့်သား တင်မောင်ဆွေတို့သည် စင်္ကာပူနိုင်ငံမှ မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းသို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ရွှေချောင်းများ ခိုးသွင်းလာကြောင်း စွပ်စွဲခဲ့သော်လည်း ခေတ်မီပြီး လုံခြုံရေး တင်းကြပ်လှသည့် စင်္ကာပူ နိုင်ငံလေဆိပ်နှင့် အကောက်ခွန်ဂိတ်အများအပြားရှိသော မြန်မာနိုင်ငံ လေဆိပ်တို့တွင် အဖမ်းဆီး မခံရဘဲ ဖြတ်ကျော်လာနိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ ဆီလျော်မှု မရှိ ယုတ္တိမတန်ကြောင်း၊ စင်္ကာပူနိုင်ငံတွင် တင်မောင်ဆွေ အား ရွှေချောင်းများ ပေးခဲ့သည်ဟူလည်း၊ မည်သည့် သက်သေကမျှ ထွက်ဆိုနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များအရ မန္တ လေးမြို့နေ စိန်ရွှေရတနာကုန်သည် ဒေါ်ညိုညိုထံမှသာ ရွှေချောင်း (၁၀၂) ချောင်းကို သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ကျောက်မြှောင်းမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သော ရွှေချောင်း (၁၄) ချောင်းမှာလည်း ရွှေနှင့် ရတနာပစ္စည်းအရောင်းအဝယ်လုပ်သူ မစန္ဒာလွင်ထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့ ခြင်းကို ဒေါ်သူဇာဆွေထံမှ အသိမ်းပြခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ရှာဖွေသက်သေ များက ထွက်ဆိုကြကြောင်းနှင့် ဒေါ်သူ**ဇာဆွေမှာ အိမ်ထောင်ခွဲနေ**ထိုင် သူဖြစ်သည့်အပြင် ဦးချစ်ဆွေ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာချိန်က ရန်ကုန် လေဆိပ်သို့ပင် သွားရောက်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်အတွက် လှုံ့ဆော်ခြင်း ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်း၊ ကူ ပုံခြင်းမရှိသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်း ကြောင်း၊ အဓိက တရားခံက ပြစ်မှု ကျူးလွန်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ပြစ်မှုနှင့် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ပတ်သက်နေခြင်းမှာ အားပေးကူညီမှု မဟုတ်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြ လျှောက်လဲသွားသည်။

အလားတူပင် ဦးမြင့်သိန်းနှင့် ဇနီး ဒေါ် စောမြတ်လေး (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်၏ အကျိုးဆောင်မှ အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ ဦးချစ်ဆွေနှင့်သား တင်မောင်ဆွေတို့ စင်္ကာပူနိုင်ငံမှ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ရွှေချောင်းများ သွင်းယူလာသည့် စွပ်စွဲချက်တွင် ဦးမြင့်သိန်းနှင့် ဒေါ် စောမြတ်လေးတို့က ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်း၊ တမင်ကူပံ့ခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း အလျဉ်းမရှိသဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ရွှေချောင်းများ ရောက်ရှိလာပြီးနောက်မှ ပြုလုပ်မှုများသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၃) ပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့် ငြံစွန်းခြင်း မရှိသဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြရေးသား လျှောက်လဲ သွားသည်။

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ရှေ့နေချုပ်ရုံး ညွှန်ကြားရေးမှူးကမူ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များအရ တင်မောင်ဆွေ သည် မစ္စတာအနာမူလာဆိုသူထဲမှ ရွှေချောင်း ၂၆ဝ ယူလာပြီး ထိုစဉ်က စင်္ကာပူနိုင်ငံတွင် ရောက်နေသော ဖခင် ဦးချစ်ဆွေအား မြန်မာနိုင်ငံသို့ သယ်ပေးရန် အပ်နှံသဖြင့် ဦးချစ်ဆွေက ၁၂–၄–၉၂ နေ့ကပင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြိုတင်ပြန်ဝင်လာခဲ့ကြောင်း၊ ဦးချစ်ဆွေသယ်လာသော ရွှေချောင်းများ ရောက်လာသည့်အခါ တစ်ဆက်တည်းပင် မိသားစုဝင် များ ဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်သူဇာဆွေ၊ ဦးမြင့်သိန်း၊ ဒေါ် စောမြတ်လေးနှင့် ရတနာကုန်သည် ဒေါ်သို့ညိုတို့နှင့် အတူပူးပေါင်း၍ ရွှေချောင်းများကို ထုခွဲရောင်းချခြင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲခြင်း၊ လျှို့ဝှက်သိမ်းဆည်းခြင်း များကို အဆင့်ဆင့် ဝိုင်းဝန်း လုပ်ဆောင်ကြကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် မူလ အမှုစစ် မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ် တရားရုံး အယူခံ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်အထိ တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က ဦးချစ်ဆွေသား၊

၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် တင်မောင်ဆွေတို့ (၂) ဦးအား ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ လည်းကောင်း သူဇာဆွေ၊ ဦးမြင့်သိန်းနှင့် ဒေါ်စောမြတ်လေး (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည် တို့အား ယင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၃) အရလည်းကောင်း၊ ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်း တင်ပြသည်။ ပူးပေါင်း ကြံစည်မှုများသည် အများအားဖြင့် တိုက်ရိုက်သက်သေခံချက် ရရှိနိုင် ရန် ခဲ ယဉ်းသည့်အတွက် ဥပဒေနှင့် မညီသော ပြုလုပ်မှုကို ပူးပေါင်း ကြံစည်မှု ရှိမရှိကို ပြုလုပ်မှု မတိုင်မီနှင့် ပြုလုပ်မှုပြီးနောက်ပေါ် ပေါက် သော တရားခံများ၏ အမူအယာတို့မှ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်နိုင်ကြောင်း ကိုလည်း တစ်ဆက်တည်း ရေးသား တင်ပြလျှောက်လဲသွားသည်။ အယူခံ တရားလို တင်မောင်ဆွေ (ခ) မောင်ညိုနှင့် သူဇာဆွေတို့ မှာ အယူခံတရားလို ဦးချစ်ဆွေ၏သားနှင့် သမီးများဖြစ်ကြသည်။ ဦးမြင့်သိန်းမှာ ဦးချစ်ဆွေ၏ ညီဖြစ်ပြီး ဒေါ်စောမြတ်လေး (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်မှာ ဦးမြင့်သိန်း၏ ဇနီးဖြစ်သည်။ ဦးချစ်ဆွေသည် တပ်မတော်ရေတပ်မှ အငြိမ်းစား ဗိုလ်မှူးတစ်ဦးဖြစ်သည့်အပြင် ပန်းဘဲ တန်းမြို့နယ် ပါတီယူနစ်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက် ခဲ့ပြီးနောက် နိုင်ငံခြားသင်္ဘောများတွင် လိုက်ပါခဲ့သူဖြစ်သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ စ၍ အချင်းဖြစ်ပွားသည့် ၁၉၉၂ ခုနှစ်ထိ ကာလများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ၌ သင်္ဘောအင်ဂျင်နီယာချုပ်အဖြစ် သင်္ဘောများ တွင် လိုက်ပါခဲ့သူဖြစ်သည်။ သားဖြစ်သူ တင်မောင်ဆွေမှာလည်း ၁၉၈၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၂ ခုနှစ်ထိ သင်္ဘောများတွင် ဒုတိယအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

သင်္ဘောသား တင်မောင်ဆွေသည် စင်္ကာပူနိုင်ငံ၊ မင်နယ်ကိုလာ ရပ်ကွက် "ပန်ဂျက်ဂျင်းရှပ်ကုမ္ပဏီ" အမည်ဖြင့် ရှပ်အင်္ကျီများ ရောင်းချပြီး၊ ရွှေချောင်းများ တရားမဝင်သယ်ပို့သည့် အလုပ်လုပ်ကိုင် နေသော မစ္စတာအနာမူလာဆိုသူထံသို့ သင်္ဘောသား ရွှေတိုးဆိုသူနှင့် အတူသွားရောက်၍ ဘုံဘေသို့သွားမည့် ၎င်း၏ သင်္ဘောနှင့် သယ်ပို့ ပေးမည့်အကြောင်း ညှိနှိုင်းပြောဆိုကြကြောင်း တင်မောင်ဆွေနှင့် ရွှေတိုးတို့ တစ်ဦးလျှင် ရွှေချောင်း (၁၃၀) ချောင်းစီဖြင့် ရွှေချောင်း (၂၆၀) ချောင်းယူလာကြကြောင်းနှင့် တင်မောင်ဆွေက ရွှေတိုးအား ၎င်း၏ ရွှေချောင်း (၁၃၀) အတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅၀၀၀) နှင့် ပေးရန် လက်ငင်းဒေါ်လာ (၂၀၀၀) ပေးပြီး ကျန် (၃၀၀၀) ကို မြန်မာပြည်သို့ ရောက်သည့်အခါ ပြန်ပို့မည့်အကြောင်း ပြောဆိုပြီး ရွှေချောင်း (၂၆၀) ကို တင်မောင်ဆွေက စင်္ကာပူတွင် ရောက်နေသော ဖခင်ဦးချစ်ဆွေသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့ရာ ဦးချစ်ဆွေက ၁၂–၄–၉၂ နေ့တွင် (UB 244) ခရီးစဉ်အမှတ် (၉) ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာ ပြီး ရွှေချောင်းများကို အဲယားကွန်ပရက်ဆာအတွင်း ထည့်သွင်းကာ ကွန်ပရက်ဆာကို ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံလုပ် ဂလုပ်အမျိုးအစား ၂၇ " 🗓 " x ၉" ရှိ အညိုရောင် ခရီးဆောင်သေတ္တာအတွင်း ထည့်သွင်း၍ ယူဆောင်လာခဲ့ကြောင်း၊ ထိုရွှေချောင်းများကို ဦးချစ်ဆွေက သမီး သူဇာဆွေနှင့် ခယ်မ ဒေါ်စောမြတ်လေးတို့အား ထုခွဲရောင်းချစေသည့် အပြင် မန္တလေးသို့ သားဖြစ်သူ တင်မောင်ဆွေ၊ ညီ ဦးမြင့်သိန်းတို့နှင့် အတူသွားရောက်ပြီး ရွှေချောင်းများကို ဦးချွန်ချွန် (လိုပြ ၁၀) နှင့် ဦးမြင့်ဝေ (လိုပြ–၃၁) တို့ထံ အပ်နှံ၍ ပုံပြောင်းသွင်းလုပ်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ကားများ ဝယ်ယူခဲ့ကြသည့်အပြင် ကျွဲဆည်ကန်ရှိ ခြံနှင့် တိုက်ကို ၃၄ သိန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမရပူရမြို့နယ် နတ်ရေကန်ကျေးရွာရှိ အယူခံတရားလို ဒေါ်ညိုညိုပိုင် ၄.၁၉ ဧကရှိ ခြံကို ငွေကျပ် (၆၅) သိန်းဖြင့်လည်းကောင်း ဝယ်ယူခဲ့ကြကြောင်း၊ ကျန်သော ရွှေချောင်း (၁၀၂) ချောင်းနှင့် ငွေကျပ် (၇) သိန်း (၇) သောင်းတို့ကို အယူခံ တရားလို ပူးတွဲတရားခံ ဒေါ်ညိုညိုထံမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာန ဒုညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးအုန်းမြင့်က ရှာဖွေပုံစံ သက်သေခံ (ထ) နှင့် (၁) တို့အရ သိမ်းဆည်းရမိပြီးနောက် ဦးချစ်ဆွေမိသားစု (၅) ဦးနှင့် ဒေါ်ညိုညိုတို့အပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) နှင့် ၅ (၃) တို့အရ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးရန် စုံစမ်းရေးမှူး ဦးကျင်သိန်း (လိုပြ–၁) က၊ သတင်းပေး တိုင်တန်းချက် သက်သေခံ (က) ရေးဖွင့်ခဲ့သည်။ အမှုတွင် စုံစမ်းရေးမှူး ဦးခင်မောင်လှ (လိုပြ–၂) က အမှုစစ်အရာရှိ

၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

တော်

၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး လိုပြသက်သေ (၄၈) ဦးကို တရားရုံးက စစ်ဆေးခဲ့သည်။

တရားခံ ဦးချစ်ဆွေပါ–၅ ဦးတို့မှ ၎င်းတို့ အပါအဝင် သက်သေ (၁၆) ဦး တင်ပြလာ၍ ထုချေရာ၌ ဦးချစ်ဆွေ မိသားစုတို့မှာ မိဘ ဘိုးဘွားများ လက်ထက်ကပင် မြေပိုင်ရှင် လူချမ်းသာများဖြစ်ကြပြီး၊ ပညာတတ်လူတန်းစား ကြွယ်ဝသူများဖြစ်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ရွှေအရောင်း အဝယ် လုပ်ငန်းကို မူလကပင် လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသူများဖြစ်သည့်အပြင် မိခင်ထံမှ ရွှေ (၅) ပိဿာ ငွေသား (၁၀) သိန်းနှင့် စိန်ရွှေလက်ဝတ် ရတနာများကို အမွေအဖြစ်ရခဲ့ကြောင်း၊ နိုင်ငံခြားသင်္ဘောများတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော သားအဖနစ်ဦး၏ အမေရိကန်ဒေါ်လာဖြင့်ရသော ဝင်ငွေများကို စာရင်း အကိုးအကားများ ဖြင့် တင်ပြကြသည်။ ဦးချစ်ဆွေသည် အသက်ကြီးရင့်လာပြီး ကျန်းမာရေး အခြေအနေအရ သင်္ဘောလိုက်ပါခြင်း မပြုနိုင်တော့သဖြင့် မန္တ လေးတွင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းလုပ်ရန် မိဘဘိုးဘွားပိုင် အမွေ ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ယူသွားပြီး ရွှေ (၄) ပိဿာကို ရွှေဈေးကွက် တွင် ရောင်းရန် ဦးချွန်ချွန်ထံ ကြိုခိုင်းခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ငွေသား သိန်း (၄၀) ကိုလည်း ယူသွားပြီး မန္တလေး ကျွဲဆည်ကန် (၃) လမ်း ရှိ ခြံအမှတ် (၁) ကို ငွေကျပ် (၃၄) သိန်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အမရပူရမြို့ရှိ ခြံကို ငွေကျပ် (၆၅) သိန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝယ်ယူ ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း အဓိကထား၍ ထုချေသည်။

ပူးတွဲတရားခံ ဒေါ်ညိုညိုထံမှ ရှာဖွေပုံစံသက်သေခံ (3) အရ သိမ်းဆည်းမိသော ငွေကျပ် (၇) သိန်း (၇) သောင်းမှာ ဦးချစ်ဆွေ အား စသုံးလုံးအရာရှိများက စစ်ဆေးရန် ခေါ်ဆောင်သွားစဉ်က အိမ်ဖော်နန်းမှုထံရှိနေသော ကားရောင်းရငွေများဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသော် လည်း၊ ဒေါ်ညိုညိုထံမှ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ – ထ) ဖြင့် သိမ်းဆည်း ရမိသော ရွှေချောင်း (၁၀၂) ချောင်းမှာ ၎င်းနှင့် မပတ်သက်ကြောင်း ဦးချစ်ဆွေက ငြင်းဆိုသည်။ ပူးတွဲတရားခံ ဒေါ်ညိုညိုကလည်း ထိုရွှေချောင်းများမှာ ၎င်း၏ ရွှေချောင်းများ မဟုတ်ကြောင်း ဦးချစ်ဆွေ နှင့် သူမ၏ ခြံအရောင်းအဝယ်ကိစ္စအတွက် ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစ၍သာသိ ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဦးချစ်ဆွေအား စလုံးသုံး အရာရှိများက မန္တ လေးမှ ရန်ကုန်သို့ ခေါ်သွားရန် ကားမရှိသဖြင့် သူမပိုင်ဟွန်ဒါကားအမှတ် ပ/၉၁၁၈ ကို ခေတ္တအသုံးပြုခွင့်တောင်း၍ ငှားလိုက်ရကြောင်း၊ အဆိုပါ ကားမှာ ဒေါ်ညိုညို၏ ကလေးများ ကျောင်းကြိုပို့ကားဖြစ် သဖြင့် ကားထဲတွင်ရှိသော ကျောင်းသုံးပစ္စည်းသေတ္တာကို အိမ်တွင် လာချထားခဲ့ကြောင်း၊ စသုံးလုံးအရာရှိများက ကျွဲဆည်ကန်ရှိ ဦးချစ်ဆွေ ၏ နေအိမ်တွင် ဦးချစ်ဆွေနှင့် သားတင်မောင်ဆွေတို့အား စစ်မေးနေ စဉ်က တိုက်ဘေးတွင် ရပ်ထားသော ဒေါ်ညိုညို၏ ကားအတွင်းသို့ တင်မောင်ဆွေက ကားရှေ့ခန်းဖွင့်ပြီး တစ်ခုခုထည့်လိုက်သည်ကို မြင်ရကြောင်း၊ နောက် (၈) ရက်ခန့်ကြာမှ ကလေးများ၏ ကျောင်းသုံး ပစ္စည်းများထည့်သော သေတ္တာအတွင်းတင် ရွှေချောင်း (၁၀၂) ချောင်းကို ကျွတ်ကျွတ်အိတ်နှင့် ထည့်လျက် တွေရကြောင်း၊ သို့အတွက် စသုံးလုံးအရာရှိများသို့ သတင်းပို့ပြီး ရှာဖွေပုံစံနှင့် အပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ် ကြောင်း ဒေါ်ညိုညိုက ငြင်းဆိုသည်။

ဦးချစ်ဆွေ၏ ညီ ပူးတွဲတရားခံ ဦးမြင့်သိန်းကလည်း ၎င်းမှာ ၁၉၇၇ ခု ၁၉၇၈ ခုနှင့် ၁၉၈၁ ခုနှစ်များတွင် နိုင်ငံခြားသင်္ဘောများ တွင် ထောက်ပံ့ရေး အရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ မိဘများ ကွယ်လွန်စဉ်က အမွေပစ္စည်း လက်ဝတ်ရတနာများနှင့် ငွေသား (၅) သိန်းကျော်ရခဲ့ကြောင်း အမှုတွင် စွဲဆိုထားသော ရွှေချောင်းများ ပုံပြောင်း၊ သိမ်းဆည်း၊ ရောင်းချထုခွဲရာတွင် ၎င်းပါဝင် ပတ်သက်မှု မရှိကြောင်း၊ ဦးချစ်ဆွေတို့နှင့် မန္တ လေးသို့ ဘုရားဖူးလိုက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

ဤအမှုတွင် အငြင်းမပွားနိုင်သော အချက်မှာ တစ်ချောင်းလျှင် ရိ၊ ၂ ရွေးသားရှိ ရွှေချောင်း (၁၀၂) ချောင်းကို ဒေါ်ညိုညိုထံမှ သိမ်းဆည်းရမိသည်ဆိုသောအချက်ဖြစ်ပြီး အဓိက အငြင်းပွားနေသော အချက်များမှာ ယင်းရွှေချောင်းများသည် တရားခံ ဦးချစ်ဆွေမိသားစု တို့၏ ပစ္စည်းများဟုတ်မဟုတ်ဆိုသော အချက်နှင့် မန္တ လေးမြို့နေ

၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ဦးချွန်ချွန် (လိုပြ-၁၀) နှင့် အကို ဦးမြင့်ဝေ (လိုပြ-၃၁) တို့ထံ နိုင်ငံခြားမှ သွင်းလာသော ရွှေချောင်းများကို အသွင်ပြောင်းပုံသွင်း ကြောင်း၊ တရားလိုဘက်မှ တင်ပြပြီး၊ ဦးချစ်ဆွေတို့ကမူ မိဘဘိုးဘွား များ လက်ထက်က ကျန်ခဲ့သော အမွေရ ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ဈေးကွက်တင်ရောင်းချရန် အရည်ကြို၍ ရွှေချောင်းပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ် ကြောင်း ငြင်းဆိုသည့်အချက်များဖြစ်သည်။

ဦးချွန်ချွန် (လိုပြ-၁၀) မှာ မန္တလေး အရှေ့မြောက်မြို့နယ် အမှတ်-၁၀၁ (၁)/ ၃၇ လမ်းနှင့် ၃၈ လမ်းကြားတွင် နေထိုင်ပြီး ရွှေသန့်စင်သည့် လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သူဖြစ်သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ် ဇွန်လပိုင်းလောက်တွင် တရားခံ တင်မောင်ဆွေနှင့် ဦးမြင့်သိန်းတို့သည် မန္တလေးဆေးတက္ကသိုလ်မှ ဒေါက်တာခွန်အောင်ကြည် (လိုပြ-၃၀) လိုက်ပါလျှက် ဆန်နီပစ်ကပ်ကားအဖြူရောင်နှင့်ရောက်လာပြီး လက် (၂) ဆစ် x၁ ၂ ဆစ်ခန့်ရှိ ရွှေပလိန်း (၁၇) ပိုင်းကို အရည်ကြိုပေး သဖြင့် လက်ခ ၁၇၀၀/ –ရခဲ့ကြောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ် တံဆိပ်မပါသော ရွှေချောင်း (၃၀) ကျော်ခန့် ယူလာသဖြင့် လက်ခ ၅၀၀၀/ –နှင့် ကြိပေးခဲ့ရကြောင်း၊ ရွှေကြိုစဉ်က အကိုတော်သူ ဦးမြင့်ဝေ (လိုပြ-၃၁) လည်းရှိနေသဖြင့် ကူညီ၍ ကြိုပေးခဲ့ကြောင်းများ ထွက်ဆိုသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးချစ်ဆွေ ထုချေခဲ့သော မိဘဘိုးဘွားများ လက်ထက်မှ ကျန်ခဲ့သော အမွေရ လက်ဝတ်ရတနာများကို ရွှေချောင်းပုံသွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်မှာ လက်ခံရန် မရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက် နေသည်။

ခေါ် ညိုညိုထံမှ ရှာဖွေပုံစံ သက်သေခံ (ထ) ဖြင့် သိမ်းဆည်းရမိသော ရွှေချောင်း (၁၀၂) ချောင်းမှာ ဦးချစ်ဆွေ၏ သားတင်မောင်ဆွေက ော် ညိုညို၏ ဟွန်ဒါကား ပ/၉၁၁၈ အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းလိုက်ခြင်း သာဖြစ်ကြောင်း ဒေါ် ညိုညိုက ခုခံထွက်ဆိုသော်လည်း ပူးတွဲတရားခံ ဒေါ် စောမြတ်လေးအား စစ်မေးစဉ်က ဒေါ် ညိုညိုအကျိုးဆောင်မှ အဆိုပါ ရွှေချောင်း (၁၀၂) ချောင်းသည် "ဝ" သွေးစည်းညီညွတ်ရေး ပါတီ (တောင်ပိုင်း) က "ဝ" စီးပွားရေး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူ

ဒေါ်ညိုညိုအား ကာလပေါက်ဈေးဖြင့် ရောင်းချပေးရန် ၂၇–၇–၉၂ နေ့က အပ်နှံထားခဲ့ခြင်းဖြစ်လေဟန် မေးမြန်းထားသည်ကို တွေ့ရပြန် သည်။ ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလိုနှင့် လိုပြသက်သေ (၄၈) ဦးတို့အား စစ်မေးခဲ့စဉ်က ဒေါ်ညိုညို၏ အကျိုးဆောင်မှ တစ်စုံတစ်ရာမေးမြန်းခဲ့ခြင်း မရှိချေ။

ခြံ့၍ကြည့်လျှင် သိမ်းဆည်းရမိသော ရွှေချောင်း (၁၀၂) **ချောင်း** သည် ဦးချစ်ဆွေ မိသားစု ခုခံထုချေသကဲ့သို့ အမွေပစ္စည်းလက်ဝတ် ရတနာများကို ရွှေချောင်းပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်သည် လည်းကောင်း၊ ဒေါ်ညိုညိုထုချေသော "ဝ" သွေးစည်းညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ ပိုင်ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း ထုချေချက်နှင့် ဦးချစ်ဆွေ၏ တင်မောင်ဆွေက ဒေါ်ညိုညိုအား အသိမပေးဘဲ ဒေါ်ညိုညို၏ ကား အတွင်းသို့ စသုံးလုံး အရာရှိများ ရှေ့မှောက်၌ပင် မသိအောင်ထည့်သွင်း ခဲ့ပြီး (၈) ရက်ကြာမှ ကလေးများ၏ ကျောင်းသုံးပစ္စည်းသေတ္တာအတွင်း တွင် မမျှော်လင့်ဘဲ တွေခဲ့ပါသည်ဆိုသော အချက်သည်လည်းကောင်း၊ ဆီလျှော်မှုမရှိ၊ ယုတ္တိမတန်ကြောင်း ပေါ် လွင်နေသည်။ ဒေါ်ညိုညို၏ ကားဖြင့် ဦးချစ်ဆွေအား မန္တလေးမှ ရန်ကုန်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားစဉ်က ကားပေါ်တွင် စသုံးလုံးအရာရှိများ လိုက်ပါခဲ့ကြသဖြင့်လည်းကောင်း၊ တစ်ချောင်းလျှင် ဂို/၂ ရွေးသား အလေးချိန်ရှိသော ရွှေချောင်း (၁၀၂) ချောင်း၏ အလေးချိန်မှာ (၇) ပိဿာ<mark>ကျော်လေး</mark>သဖြင့် လည်းကောင်း ဒေါ် ညိုညို၏ ထုချေချက်မှာ ပို၍ပင် လက်ခံနိုင်ဘွယ် ရာ မရှိပေ။

သို့ဖြစ်ရာ ဦးချစ်ဆွေနှင့်သား တင်မောင်ဆွေတို့သည် စင်္ကာပူနိုင်ငံ မှ ရွှေချောင်းများကို မြန်မာပြည်တွင်းသို့ သွင်းခဲ့ရာတွင် စင်္ကာပူလေဆိပ် နှင့် ရန်ကုန်လေဆိပ်တို့တွင် ဖမ်းဆည်းရမိခဲ့ခြင်း မရှိသည်မှအပ ရွှေချောင်းများလက်ဝယ်ရှိနေမှုကို ခိုင်မာသည့်အကြောင်းပြချက်ကို မပေးနိုင်ကြကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ မန္တလေးသို့သွား၍ မိဘ၏ အမွေဖြစ်သော ရွှေထည်လက်ဝတ်ရတနာများကို ရောင်းတန်းဝင်ရန် အရည်ကြိပြီး ရွှေချောင်းလုပ်ခဲ့ပါသည်ဆိုသော အချက်၊ လုပ်ပြီး

၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ရွှေချောင်းများ မည်သည့်နေရာရောက်သွားကြောင်းကိုလည်း မပြောနိုင် ကြောင်း ဦးချစ်ဆွေအား စသုံးလုံးအကျိုးဆောင်က ပြန်လှန်စစ်မေးရာ၌ ဦးချစ်ဆွေက ဝန်ခံထွက်ဆိုထားချက်နှင့် ကြိုသည့် လက်ဝတ်ရတနာ အမွေပစ္စည်းများမှာ (၄) ပိဿာ ဖြစ်သည်ဟု ဦးချစ်ဆွေက ထွက်ဆို သော်လည်း အမှန်တကယ် ကြိုပေးခဲ့သော ဦးချွန်ချွန် (လိုပြ–၁၀) နှင့် အကို ဦးမြင့်ဝေ (လိုပြ–၃၀) တို့ကမူ ရွှေချောင်းများကိုပင် ကြိုပြီး ငါးကြင်းကွက်များ ပုံဖော်ထားသည့် ရွှေချောင်းများအဖြစ် ပြုပြင်၍ ပုံသွင်းပေးခဲ့ရကြောင်း ထွက်ဆိုချက်အရ ဦးချစ်ဆွေ၏ ခုခံချက်မှာလည်း လက်ခံနိုင်ဘွယ်ရာမရှိချေ။

ရြုံ၍ ကြည့်လျှင် ဦးချစ်ဆွေနှင့် သား တင်မောင်ဆွေတို့ နိုင်ငံခြားမှ သွင်းလာသော ရွှေချောင်းများကို သမီးသူစာဆွေနှင့် စယ်မ ဒေါ် စောမြတ်လေးတို့က ထုခွဲရောင်းချပေးပြီး ညီတော်သူ ဦးမြင့်သိန်း က ပုံလောင်းရာတွင် ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ကြောင်းနှင့် ဒေါ် ညှိညှိက ဝှက်သိမ်းမျှောက်ဖျက်ရန် မူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကြောင်း အကြောင်းချင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့က အတည်ပြုခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု ဆိုရန် အကြောင်းမရှိပေ။

သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြားမှ ရွှေချောင်းများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ အခွင့်အမိန့် မရှိဘဲ တင်သွင်းလာခြင်းအပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းမပြဘဲ ၁၉၄၇ ခုနှစ်သွင်း ကုန်ထုတ်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ထားခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိမရှိကို စီစစ်ရန်ရှိသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ နိုင်ငံတော် သမ္မတက မည်သည့် ကုန်ပစ္စည်း အမျိုး အစားကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းခွင့်မပြုဘဲ တားမြစ်ကန့်သတ် ကြောင်းကို ဖြစ်စေ မည်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှ ထုတ်ယူခွင့်မရှိဟု တားမြစ်ကန့်သတ်ကြောင်းကို ဖြစ်စေ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းကြေညာသတ်မှတ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အဆိုပါ ကန့်သတ်တားမြစ်ချက်ပါ ကုန်ပစ္စည်းတစ်မျိုးမျိုးကို တားမြစ်ချက်အား ဆန့်ကျင်၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းလာလျှင် သို့မဟုတ် ကန့်သတ်တားမြစ်ချက်ပါ ကုန်ပစ္စည်းတစ်မျိုးမျိုးကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မှ ထုတ်လျှင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ လည်းကောင်း၊ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်လျှင် ပုဒ်မ ၅ (၃) အရ လည်း ကောင်း၊ တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်နိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယခုအမှုတွင် ရွှေချောင်းများမှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းခွင့် မရှိကြောင်း၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ကန့်သတ်တားမြစ်ထားသော ကုန်ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်က ဦးစွာတင်ပြရန် လိုအပ်သည်။ ထိုသို့ တင်ပြခဲ့ခြင်းမရှိချေ။ ယင်းသို့ အထောက်အထား တိတိကျကျ တင်ပြမှုမရှိခြင်းမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၁ ပါ တရားလို ဘက်မှ တရားခံပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားအောင်ပြသရမည့် တာဝန်ကို ကျေပွန်ခြင်း မရှိဟုသာ ကောက်ယူရပေမည်။ အစဉ်အလာ အရလည်း ဤကိစ္စရပ်မျိုးတွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေအရသာ တရားရုံးများက ဥပဒေနှင့် အညီ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ကြပေသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေ ၉ (၁) တွင် ရွှေ သို့မဟုတ် ငွေ သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံ သုံးငွေစက္ကူ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြား ငွေစက္ကူကို မည်သူမျှကွန်ထရိလာ၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိဘဲ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ သယ်ယူလာခွင့် မရှိစေရဟု နိုင်ငံတော်သမ္မတက ကြေညာနိုင်သည့်အပြင် အဆိုပါ ကြေညာချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်မှုအတွက် ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ (၁) အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်နိုင်သည့်အပြင် တရားစွဲဆိုသည့်အခါ စွပ်စွဲခံရသူ တရားခံက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းခွင့်ရှိ၍ သွင်းလာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားပြရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ယင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ (၁) တွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ နည်းဥပဒေ၊ ညွှန်ကြားချက် အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာကို

၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁၉၉၈ ဦးချစ်ဆွေပါ ၃ ဦးမြင့်သိန်းပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ဆန့်ကျင် ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်သူအား အဆိုပါ ဥပဒေအရပင် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းပုဒ်မ ၂၅–က တွင် ဆက်လက်ပြဋ္ဌာန်းမှုလည်းရှိသည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားလိုများ (မူလမှုတရားခံများ) က ရွှေချောင်းများ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ သယ်ဆောင်လာခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း ပြီး ကွန်ထရိလာ၏ ခွင့်ပြုမိန့်ရှိကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ တင်ပြထား ခြင်းမရှိချေ။

ခြံ၍ကြည့်လျှင် ရွှေချောင်းများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း တင်သွင်းခြင်း ပြုရန် ကန့်သတ်တားမြစ်ချက်ရှိကြောင်း တိတိကျကျ နိုင်ငံတော်ဘက်က တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်သကဲ့သို့ တရားခံများဘက်ကလည်း ခွင့်ပြုမိန့် တစ်စုံတစ်ရာရှိသဖြင့်သာ ရွှေချောင်းများ သယ်ယူတင်သွင်းလာကြောင်း အထောက်အထားခိုင်ခိုင်မာမာ တင်ပြခုခံခြင်း မပြုနိုင်သည့် အခြေအနေ မျိုးတွင် တရားခံများအား ၁၉၄၇ ခုနှစ် သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းထက် ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ (၁) အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းက ဥပဒေပြဌာန်းချက်များနှင့် ပိုမိုညီညွတ်မှန်ကန် ပေမည်။

သို့အတွက် ဤအထူးအယူခံမှုများကို ခွင့်ပြု၍ အယူခံတရားလို ဦးချစ်ဆွေနှင့် ဦးတင်မောင်ဆွေတို့အား သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ကြီးကြပ်ရေး (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၁) အရ လည်းကောင်း၊ အယူခံ တရားလို ဦးမြင့်သိန်း ဒေါ်သူဇာဆွေနှင့် ဒေါ်စောမြတ်လေး (ခ) အေါ်ကြည်ကြည်တို့အား ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၃) အရ လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးချစ်ဆွေနှင့် ဦးတင်မောင်ဆွေတို့အား ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်မှု စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ (၁)/၂၄(၁) အရလည်းကောင်း၊ အယူခံတရားလို ဦးမြင့်သိန်း၊ ဒေါ်သူဇာဆွေ နှင့် ဒေါ်စောမြတ်လေး (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့အား အဆိုပါ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ (၁)/၂၄(၁)/၂၅–က အရ လည်းကောင်း ထောင် (၃) နှစ်စီ ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ မတ်လ ၃၁ ရက်

ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်°

ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့သည့် ဖြောင့်ချက်ကို ထောက်ခံနိုင်သော အခြား သက်သေခံချက်တစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိသော အခြေအနေမျိုးတွင် ယင်းဖြောင့်ချက်တစ်ခုတည်းကို အခြေပြု၍ ပူးတွဲတရားခံအား စိတ်ချလက်ချ အပြစ်ပေးရန် မဖြစ်နိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဖြောင့်ချက်ပေးသူအပေါ် ၌ပင်လျှင် ထောက်ခံ ထွက်ဆိုချက်မရှိသည့် ပြန်လည်ရုတ်သိမ်းသော ဖြောင့်ချက်ဖြင့် အပြစ်ပေးရန် မလုံလောက်သဖြင့် ယင်းဖြောင့်ချက်တစ်ခုတည်းကို အခြေပြု၍ ပူးတွဲတရားခံအား စိတ်ချလက်ချအပြစ်ပေးရန် မဖြစ်နိုင် ချေ၊ တရားရုံးများတွင် ထောက်ခံထွက်ဆိုချက်မရှိသော ပြစ်မှုကျူးလွန် ရာတွင် ပါဝင်သည့် ကြံရာပါ တစ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက်ဖြင့် ပူးတွဲ တရားခံအား အပြစ်ပေးရန် မသင့်ဟူသော ထုံးကို လိုက်နာခဲ့ကြရသည့် သာဓကများလည်း ရှိပြီးဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ကြီးကြပ်မှုအားနည်းခြင်းကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ လက်အောက်ငယ်သားတစ်ဦးက စနစ်တကျ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင်

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၃၁၊ ၃၂ နှင့် ၃၃

⁺ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၁၄၇၊ ၂၂၆နှင့် ၂၂၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၅–၁၂–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးထိုင်) အယူခံမှု

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} အယူခံ တရားလို ပါဝင်ပူးပေါင်းခဲ့ကြောင်း သက်သေခံချက် မရှိသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် မူလအမှုစစ် တရားရုံး၏ ပြစ်မှုထင်းရှားစီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန်သာရှိပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးမြင့်ဆွေ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ အယူခံတရားခံအတွက် – ဦးစံသာကျော်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေနေချုပ်ရုံး

စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး (မုံရွာခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၃/၉၄ တွင် ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဒုရဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော်၊ ရဲတပ်ကြပ်ရဲထွန်းနှင့် ရဲသားကျော်ဝင်းတို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၆၇/၃၄ အရ အလုပ်နှင့် ထောင် (၅) နှစ်စီ ကျခံစေရန်လည်း ကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၀/၉၄ တွင် ဦးဂျန်မော်ယော်၊ ရဲထွန်းနှင့် ကျော်ဝင်းတို့အား ၁၉၄၉ ခုနှစ် လက်နက် (အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (၈) အရ အလုပ် နှင့် ထောင် (၅) နှစ်စီ ကျခံစေရန်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၄/၉၄ တွင် ဦးဂျန်မော်ယော်နှင့် ကျော်ဝင်းတို့အား အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (ဃ) အရ အလုပ်နှင့် တျော်ဝင်းတို့အား အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (ဃ) အရ အလုပ်နှင့် တောင် (၅) နှစ်စီ ကျခံစေရန်နှင့် ပြစ်ဒဏ်များကို ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၁၀/၉၄ နှင့် တစ်ပေါင်းတည်း ကျခံစေရန်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၁/၉၄ တွင် ဦးဂျန်မော်ယော်နှင့် ရဲသား ကျော်ဝင်းတို့အား ၁၈၇၈ ခုနှစ်၊ လက်နက်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (စ) အရ ထောင်တစ်နှစ်စီ ကျခံစေရန်လည်းကောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအမိန့်များကို ဦးဂျန်မော်ယော်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးထိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၁၄၇/၉၅၊ ၂၂၆/၉၅၊ ၂၂၇/၉၅ နှင့် ၂၂၈/၉၅ တို့ကို တင်သွင်းခဲ့ရာ ၁၈၇၈ ခုနှစ် လက်နက်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (စ) အရ ချမှတ်ခဲ့သည့် ထောင်ဒဏ် တစ်နှစ်ကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သော်လည်း

ကျန်အယူခံ (၃) မှုကို ပလပ်ခဲ့သည်။ ရဲထွန်းနှင့် ကျော်ဝင်းတို့က အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်*

တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၏ အမိန့်များကို ဦးဂျန်မော်ယော် က မကျေနပ်သဖြင့် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူ ခံဝင်ခွင့်ပြုရန် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၈၈/ ၉၆၊ ၈၉/၉၆ နှင့် ၉၀/၉၆ တို့ကို ဆက်လက်တင်သွင်းခဲ့ရာ အမှု (၃) မှုလုံးကို တစ်ပေါင်းတည်း ကြားနာပြီးနောက် အောက်ပါ ပြဿနာ (၃) ရပ်ကို စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာစီရင်ရန် အထူးအယူခံဝင် ခွင့်ပြုခဲ့သည်–

- (၁) လက်နက်စတိုမှ ထုတ်ရောင်းသော လက်နက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်ရောင်းသူရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းနှင့် လိုင်စင် ထုတ်ပေးသူ ရဲတပ်ကြပ်ရဲထွန်း၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တွင် မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဦးဂျန်မော်ယော်သည် ၎င်းတို့၏ အကြံတူပြုလုပ်မှုကို အထမြောက်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ပါဝင် ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပေါ် ပေါက်စေသည့် သက်သေခံ ချက် ရှိမရှိ။
- (၂) ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်း၏ ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းထားသော ဖြောင့်ချက်တွင် ဦးဂျန်မော်ယော်၏ ဇနီးဖြစ်သူက လက်နက် ထုတ်ရောင်းရန် ပြောသည်ဟု ပါရှိသော အချက်နှင့်စပ်လျဉ်း ၍ သက်သေခံချက် မရှိဘဲ ဦးဂျန်မော်ယော်အပေါ် လက်နက်ကိုင်ဆောင်ခွင့်မရှိသူအား လက်နက်ရောင်းချ ကြောင်း၊ လက်ခံယူပိုင်ခွင့်မရှိသူအား လက်နက်ပေးအပ် ကြောင်းတို့ဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှု ရှိမရှိ၊
- (၃) စတို့ခန်းတာဝန်ခံက လက်နက် ထုတ်ရောင်းချမှုတွင် လက်နက် စတိုခန်းကို ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲထိန်းသိမ်းရန် တာဝန်ရှိသော မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးအနေဖြင့် ပြစ်မှုကြောင်း အရ တာဝန် ရှိမရှိ။

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

အမှုမှာ ဒီပဲယင်းမြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့လက်နက်စတိုတွင်ရှိသော ဒီပဲယင်း မြို့နယ် မြင်းသူကြီးရွာမှ မောင်ညိုပိုင်နှစ်လုံးပြူးသေနတ်တစ်လက်ကို ရွှေဘိုမြို့နယ် ဇီးတောရွာနေ ဦးဌေးအောင်သို့ ငွေကျပ် ၁၈၀၀၀/ – ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒီပဲယင်းမြို့နယ် နမြားရွာနေ ဦးကျော်သင်းပိုင် ပွိုင့် ၂၂ ရိုင်ဖယ်သေနတ်တစ်လက်ကို မန္တလေးမြို့နန်းတွင်းအမှတ် (၁) ရှေ့တန်းပစ္စည်းထိန်းအင်ဂျင်နီယာတပ်မှ တပ်ကြပ်ကြီးထွန်းဝေသို့ စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ရဲတပ်ကြပ်ရဲထွန်းမှ တဆင့် ငွေကျပ် ၁၈၀၀၀/ – ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒီပဲယင်းမြို့ မြင်းသူကြီးရွာနေ ဦးပေါသိန်းပိုင် ၁၂ ဘို့တစ်လုံးထိုး သေနတ်တစ်လက်ကို ဦးဂျန်မော်ယော် အမည်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ လိုင်စင်အတုပြုလုပ်ရာတွင် ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဒုရဲမှူးဦးဂျန်မော်ယော်နှင့် လက်နက်စတိုတာဝန်ခံ ရဲတပ် သား ကျော်ဝင်းတို့သည် စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ရဲတပ်ကြပ် ရဲထွန်းနှင့် ပူးပေါင်းလျှက် စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးနှင့် ဦးစီးအရာရှိ များ၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ၊ လက်နက် လိုင်စင်အတုများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် ၎င်းတို့အပေါ် အရေးယူပေးရန် ဒုရဲမှူး ဦးစိုးသိန်းက တိုင်ကြားခဲ့ရာ စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး (ရွှေဘိုခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၃/၉၄ အဖြစ် ပေါ်ပေါက် လာသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး (ရွှေဘိုခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၁၀/၉၄ တွင် ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲလက်နက်စတိုတာဝန်ခံ ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းသည် စတိုခန်းအတွင်းမှ လက်နက်များကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ပွဲမှူးရုံးမှ ရဲတပ်ကြပ် ရဲထွန်းနှင့် ကလေးမြို့ ဒုတိုင်းရဲတပ်ဖွဲမှူး ရုံးမှ ရဲတပ်ကြပ် ရဲထွန်းနှင့် ကလေးမြို့ ဒုတိုင်းရဲတပ်ဖွဲမှူး ရုံးမှ ရဲတပ်သားသန်းအေး (ရဲတပ်ကြပ် ရဲထွန်း၏ညီ) တို့နှင့် ပူးပေါင်းထုတ်ယူ၍ ရောင်းချရာတွင် ထောက် ၄ (ကြီး) ပြေစာများ၌ လက်နက်ပိုင်ရှင်များ၏ လက်မှတ်တုရေးထိုးကြပြီး ထုတ်ပေးသူ၏ နေရာတွင် ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းက ရေးထိုးကြောင်း ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲစခန်းမှူး ရဲအုပ်သောင်းညွန့်က တိုင်ကြားခဲ့ရာ ဒုရဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော်ပါ ၁၉ ဦးအပေါ် ၁၉၄၉ ခုနှစ် လက်နက် (အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁ (၁) (၈)/(၂) အရ အရေးယူခဲ့သည်။

အလားတူပင် ဒုရဲမှူး စိုးသိန်းက ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဒုံရမှူး ဦးဂျန်မော်ယော်နှင့် လက်နက်စတိုတာဝန်ခံ ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းတို့သည် ရဲတပ်ဖွဲ့ပိုင် စမစ်အင်ဝယ်လ်ဆင် ခြောက်လုံးပြူး သေနတ်အမှတ် (ဗွီ ၅၂၆၄၆) ကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်မရှိသူသို့ ထုတ်ပေးထား ရာမှ ပျောက်ဆုံးသွားသည့်အခါ အုန်းတပင်ရွာ ရပ်ကွက်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ရ အပ်နှံထားသော စမစ်အင် ဝယ်လပ်ဆင်ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်အမှတ် (၉၃၇၅ဝ) ကို ရွှေဘိုမြို့ဝန် တော်ရပ်ကွက်နေ ဦးနီထံပေးပို့၍ မူရင်းသေနတ်အမှတ် (၉၃၇၅ဝ) ကို ဖျက်ပြီး သေနတ်အမှတ် (ဗွီ ၅၂၆၄၆) ကို အတုရိုက်စေခဲ့သော ကြောင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ် လက်နက် (အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (ဃ)/(၂) အရ အရေးယူပေးရန် တိုင်ကြားခဲ့ရာ စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (ရွှေဘိုခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၄/၉၄ အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

အဆိုပါ အမှု (၃) မှုလုံးမှာ တဆက်တစ်စပ်တည်း ပေါ်ပေါက် သော အမှုများဖြစ်ကြသည့်အပြင်၊ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးထိုင်) က အယူခံမှုများနှင့် အထူးအယူခံလျှောက်ထားမှုများတွင် တစ်ပေါင်း တည်းကြားနာဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးသဖြင့် ဤအထူးအယူခံမှု (၃) မှုအတွက် တစ်ပေါင်းတည်း အမိန့်ချမှတ်သွားမည်။ ဤအမိန့်သည် အထူး အယူခံမှု (၃) မှုလုံးနှင့် စပ်ဆိုင်အကြုံးဝင်စေရမည်။

အထူးအယူခံမှု (၃) မှုလုံးအတွက် အယူခံတရားလို ဦးဂျန်မော် ယော်၏ အကျိုးဆောင်မှ တင်ပြရာ၌ အမှုများအားလုံးတွင် အဓိက အားဖြင့် ရဲစတိုမှ လက်နက်များကို ပိုင်ရှင်၏ လွှဲစာဖြင့် ထုတ်ယူသည့် အပိုင်းနှင့် ပြင်ပလက်နက်ဝယ်ယူသူများနှင့် ဆက်သွယ် ရောင်းချ သည့် အပိုင်းဟူ၍ ပါရှိနေကြောင်းနှင့် လက်နက်လိုင်စင်ပြုလုပ် ရာတွင် စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ရဲတပ်ကြပ်ရဲထွန်းက တာဝန်ယူပြီး ရဲသားကျော်ဝင်း (ဒီပဲယင်း စတိုတာဝန်ခံ) နှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်း (ကလေးခရိုင်) ဒုတိုင်းရဲမှူးရုံးမှ ရဲသားသန်းအေး (ရဲတပ်ကြပ်ရဲထွန်း၏ ညီ) တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြောင်းသာ ပေါ်ပေါက်ပါလျှက်၊ ၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ဒီပဲယင်းရဲတပ်ဖွဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော်အား ၎င်းတို့နှင့်အတူ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြသည်။ သက်သေခံ ထောက် ၄ (ကြီး) ပုံစံ (၁၁) စောင်နှင့် လွှဲစာ (၃) စောင်တွင်လည်း ရဲတပ် သား ကျော်ဝင်းကိုယ်တိုင်သာ ရေးဖြည့်ထားကြောင်း ပေါ် လွင်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ သေနတ်လိုင်စင်များတွင်လည်း စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲ မှူးရုံးမှ တပ်ကြပ်ရဲထွန်းက တိုင်းရဲမှူးကြီးကိုယ်စား ရေးထိုးထားခြင်းမှာ အငြင်းမပွားသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဦးဂျန်မော်ယော်နှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း သေနတ်ပိုင်ရှင်နှင့် ဝယ်သူများက တရားလိုပြ သက်သေများအဖြစ် ထွက်ဆိုချက်အရလည်းကောင်း၊ ဦးဂျန်မော်ယော်မှာ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရန် အကြောင်းမရှိကြောင်း တင်ပြရေးသားလျှောက်လဲသည်။

တဆက်တည်းမှာပင် ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းသည် အမှုအတွက် အဖမ်းမခံဘဲ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရာမှ ဖမ်းဆီးရမိပြီးနောက် ပေးခဲ့သည့် ဖြောင့်ချက်ကို အခြေခံ၍ မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး၏ ခိုင်းစေ ချက်အရ ပျောက်ဆုံးနေသော ရဲတပ်ဖွဲ့ပိုင် (ဗွီ ၅၂၆၄၆) ခြောက်လုံးပြူး သေနတ်အတွက် စခန်းတွင် အပ်နှံထားသော နံပါတ် (၉၃၇၅၀) ကို ဖျက်ပြီး (ဗွီ ၅၂၆၄၆) ဟု နံပါတ်ရိုက်ခဲ့ကြောင်း ကောက်ယူ၍ ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခံရခြင်းမှာလည်း များစွာ နစ်နာရပါကြောင်း၊ ဖြောင့်ချက် ကို အမှုစစ်ဆေးရာ၌ ကျော်ဝင်းက ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့သည့်အပြင် ဖြောင့်ချက်ကို ထောက်ခံနိုင်သော အခြားသက်သေခံချက်လည်း မရှိသဖြင့် အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ပေးရန်ကိုလည်း ရေးသားတင်ပြ လျှောက်လဲသည်။ ဦးဂျန်မော်ယော်မှာ လုပ်သက် ၂၆ နှစ်ကျော် နိုင်ငံ တာဝန်ကို အမှားအယွင်းမရှိ နံမည်ကောင်းတံဆိပ်လက်မှတ်များ ရခဲ့သော ဝန်ထမ်းကောင်းတစ်ဦးအဖြစ်မှ မိမိလက်အောက်ဝန်ထမ်း ရဲသားတစ်ဦး၏ မရိုးမသား အကြံအစည်ဖြင့် လုပ်ဆောင်မှုကို ကြီးကြပ်ရန်အားနည်းခဲ့ခြင်းသာရှိကြောင်း၊ ယင်းသို့ အားနည်းခဲ့ရခြင်းမှာ လည်း မ–၀–တ အဖွဲ့ဝင် (၁) အနေဖြင့်သာမကဘဲ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ပါ (၅) ကြိမ်တိုင်တိုင်အခါ အားလျော်စွာ ခရီးထွက် တာဝန်ထမ်း

ဆောင်ခဲ့ရခြင်းများကြောင့် ရဲစခန်းအုပ်ချုပ်မှုအားနည်းခဲ့ရခြင်းဖြစ် ကြောင်းကိုပါ တင်ပြသွားသည်။

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ရှေ့နေချုပ်ရုံး ညွှန်ကြားရေးမှူးမှ အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ ဦးဂျန်မော်ယော်သည် မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး တစ်ဦးအနေဖြင့် လက်နက်စတိုသော့ကို ထိန်းသိမ်းရန် တာဝန်ရှိပါလျက် ရဲသားကျော်ဝင်းသို့ ပေးအပ်ခဲ့သည့်အပြင် ကျော်ဝင်း ၏ ဖြောင့်ချက်၌ ဦးကျော်သင်းပိုင် သေနတ်ရောင်းလိုကြောင်း ပြော သဖြင့် ဦးဂျန်မော်ယော်သို့ တင်ပြပြီး မန္တလေးနန်းတွင်းမှ တပ်ကြပ်ကြီး ထွန်းဝေသို့ ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ မောင်ညိုပိုင် သေနတ်ကို ဌေးအောင်သို့ ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ မောင်ညိုပိုင် သေနတ်ကို ဌေးအောင်သို့ ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ မောင်ညိုပိုင် သေနတ်ကို ဌေးအောင်သို့ ရောင်းချရာ၌လည်း ဦးဂျန်မော်ယော်အား အသိပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း နှင့် ခြောက်လုံးပြူးနံပါတ်ပြောင်းခြင်းကိုလည်း ဦးဂျန်မော်ယော် သိရှိကြောင်း ဖြောင့်ချက်တွင် ပါရှိရာ စတိုခန်းကို ကြီးကြပ်သူတပ်ဖွဲ့ မှူးသည် ပြစ်မှုကြောင်းအရ အပြစ်ရှိကြောင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ချက် ကိုသာ စုံညီခုံရုံးက သင့်မြတ်သလို အဆုံးအဖြတ်ပြုပါရန် ရေးသား တင်ပြလျှောက်လဲသွားသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး (မုံရွာခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၃/၉၄ တွင် ဦးဂျန်မော်ယော်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၆၇/ ၃၄ ပူးပေါင်း၍ လိမ်လည်အတုပြုမှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သော် လည်း တရားလို ဒုရဲမှူး ဦးစိုးသိန်း (လိုပြ–၁) ကိုယ်တိုင်က ပြန်လှန် စစ်မေးရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထားသည်–

> "သေနတ်လိုင်စင်များကို ဤတိုင်းအတွင်း၌ ရဲထွန်းလက်မှတ် ရေးထိုးပြီး ထုတ်ပေးထားသည့် အခြားစာအုပ်များရှိသည်ကို လည်း ကျွန်တော်အနေဖြင့် စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်။ အမှုပါ လိုင်စင်စာအုပ်များမှာ အတုဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် သတ်မှတ် ခြင်းမှာ လက်မှတ်ရေးထိုး ထုတ်ပေးသူမှာ ရဲထွန်းဖြစ်သည်က တကြောင်း၊ ယခုနိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့လက်ထက်၌ သေနတ်လိုင်စင်များကို အသစ်ထုတ်ပေး ခြင်း မပြုရန် တားမြစ်ထားသည့်ကြားက ထုတ်ပေးသည့်

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} အတွက်ကြောင့်လည်း အတုဟု ပြောဆိုရခြင်းဖြစ်ပါသည်။" "လိုင်စင်စာအုပ်များတွင် ထိုးသော ရဲထွန်း၏ လက်မှတ်မှာ မည်သူ၏ လက်မှတ်ကိုမျှတု၍ ထိုးခြင်းမဟုတ်ဘဲ ၎င်း၏ လက်မှတ်များသာဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးချက်အရ ပေါ်ပေါက်ပါ သည်။"

အလားတူပင် စစ်ကိုင်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးရှိ ဦး–၅ ဌာနစိတ် တာဝန်ခံအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ရဲအုပ်ဦးကျော်မောင် (လိုပြ–၆) ကလည်း ၎င်း၏ ဌာနစိတ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်သော ရဲတပ်ကြပ် ရဲထွန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြန်လှန် စစ်မေးရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်–

> "ယခုရုံးရှေ့တွင် သက်သေခံအဖြစ် တင်ပြထားသည့် သေနတ် (၁) လက်အပြင် ရဲထွန်းလက်မှတ်နှင့် လိုင်စင်စာအုပ် ၁ဝဝ ထုတ်ပေးထားတာရှိတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်သိပါသည်"

လိုင်စင်ထုတ်ပေးရာတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခွင့်ရှိသူတို့မှာ တိုင်းရဲ တပ်ဖွဲ့မှူးနှင့် ၎င်းကိုယ်စား ရဲမှူး (ဦးစီး) သို့မဟုတ် ဒုရဲမှူး (ဦးစီး) တို့သာ ရေးထိုးပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဦးစိုးသိန်းက ထွက်ဆိုသည်။

ယင်းသို့ သေနတ်လိုင်စင်များ ပြုလုပ်ရာတွင် ဦးဂျန်<mark>မော်ယော်၏</mark> လက်ရေးလက်မှတ်များ မပါကြောင်းကို တရားလို ဒု<mark>ရဲမှူးဦးစိုးသိန်းက</mark> အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုခဲ့သည်—

> "ယင်းစာအုပ်များ၌ လက်ရေးလက်မှတ်များမှာ ဦးဂျန်မော် ယော်၏ လက်မှတ်များ မပါရှိဆိုတာကို ကျွန်တော်ကောင်း စွာ သိပါသည်။"

သေနတ်လိုင်စင်ပြုလုပ်ရာ၌ စတိုမှ ပစ္စည်းထုတ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံထောက်၄ (ကြီး) ကို ဖြည့်သွင်းရပြီး တိုင်း မွေးရုံးသို့ ပို့ရန်အတွက် ဖြည့်သွင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒုရဲမှူးဦးစိုးသိန်း က အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်—

"ဒီပဲယင်းရဲစခန်း ထောက် ၂-စတိုမှ ပစ္စည်းထုတ်ပေးခြင်း

ကို ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထား ကြောင်းကို အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများအရ တွေ့ရပါသည်။ သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံထောက် ၄ (ကြီး) တွင် လက်ခံထုတ်ပေးပြေစာတွင် ဦးကျော်ဝင်း ကိုယ်တိုင်ရေး ထိုးပြီး ၎င်းကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုး ပေးထားသည့် ပြေစာများကို စစ်ဆေးတွေ့ ရှိပါသည်။"

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

သို့ဖြစ်ရာ ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းရှိ လက်နက်စတိုခန်း အတွင်းမှ လက်နက်များကို စတိုတာဝန်ခံ ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းက ထောက် ၄ (ကြီး) ပုံစံတွင် ဖြည့်သွင်းလက်မှတ်ရေးထိုးပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးရှိ တပ်ကြပ်ရဲထွန်းက တိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့မှူးကိုယ်စား ရေးထိုးခွင့် မရှိဘဲ လက်မှတ်ရေးထိုး၍ လိုင်စင်ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ပေါ် ပေါက်သည်။ အယူခံတရားလို ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဒုံရဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော်မှာ မိမိလက်အောက်ခံ လက်နက်စတိုတာဝန်ခံ ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းက မမှန်မကန် လုပ်ဆောင်မှုတွင် ကြီးကြပ်မှု လျော့ရဲခြင်းသာ ဖြစ်နိုင်ဘွယ်ရာ ရှိပေသည်။

အချင်းဖြစ်ပွားသည့်ကာလက ဦးဂျန်မော်ယော်မှာ ဒီပဲယင်းမြို့နယ် မြို့နယ်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပူးတွဲတာဝန် ထမ်းဆောင်နေ ရဆဲဖြစ်သဖြင့် လက်နက်စတိုခန်းကိစ္စရပ်များကို မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး အဆက်ဆက်က ယုံကြည်စွာ တာဝန်ပေးခဲ့သူ ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းကပင် အစဉ်အလာအရ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ် ကြောင်း ဦးဂျန်မော်ယော်က ထွက်ဆိုသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး (ရွှေဘိုခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး မှတ် ၁၀/၉၄ တွင် ရဲအုပ်ဦးသောင်းညွှန့်က ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ် ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းသည် မြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော် ၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဦးဂျန်မော်ယော်သည် မြို့နယ်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့လုပ်ငန်းတာဝန်များဖြင့် ခရီးထွက်နေခိုက် အခွင့်အရေးယူကာ စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲမှူးရုံးမှ ရဲတပ်ကြပ်ရဲထွန်း နှင့် ရဲထွန်း၏ ညီဖြစ်သူ ကလေးမြို့ ဒုတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲမှူးရုံးမှ ၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ရဲတပ်သားသန်းအေးတို့နှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်၍ ဒီပဲယင်း ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံး၊ လက်နက်စတိုမှ သေနတ်များကို ထုတ်၍ ဝယ်လိုသူများသို့ ရောင်းချ ခဲ့ကြောင်း စုံစမ်းရေးအဖွဲ့က စစ်ဆေးပေါ် ပေါက်သောကြောင့် ၎င်းတို့ ၃ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၉ အရ အရေးယူပေးရန် သတင်းချက်ရေး ဖွင့်တိုင်ကြားခဲ့သည်။ အမှုစွဲဆို တင်ပို့ရာတွင်မူ ဒုရဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော်အပါအဝင် တရားခံ (၁၆) ဦးအပေါ် ၁၉၄၉ ခုနှစ် လက်နက် (အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (ဂ)/(၂) အရ၊ တရားစွဲဆိုပြီး တရားခံ (၃) ဦးကို တရားခံ ပြေးများအဖြစ် တရားရုံးသို့ တင်ပို့ခဲ့သည်။ သတင်းချက်ရေးဖွင့်စဉ်က ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်း၊ ရဲတပ်ကြပ် ရဲထွန်းနှင့် ညီ ရဲတပ်သား သန်းအေးတို့ (၃) ဦးအပေါ် ၌သာ တိုင်ကြားခဲ့သော်လည်း အမှုစွဲဆို တင်ပို့ရာတွင် ဒုရဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော်ကိုပါ ထည့်သွင်းစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ အဆိုပါ အမှုတွင် ရဲအုပ်စခန်းမှူး ဦးသောင်းညွန့် (လိုပြ၂) က ၎င်းအား ပြန်လှန်စစ်မေးရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထား သည်–

"ရွှေဘိုခရိုင် တရားရုံး၌ ဦးဂျန်မော်ယော်အား တရားခံအဖြစ် ကျွန်တော်ထည့်သွင်းပြီး တရားမစွဲခဲ့ခြင်းမှာ အမှုနှင့် ပတ်သက် ၍ ကျွန်တော်စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌ ၎င်းနှင့် ပက်သက်ပြီး အရေးယူရန်အကြောင်းအချက်များ မတွေ့ ရသဖြင့် ၎င်းအား တရားခံအဖြစ် အရေးယူခဲ့ခြင်း မရှိဆိုလျှင် မှန်ပါသည်။" "ဦးဂျန်မော်ယော်သည့် မြို့နယ်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့တာဝန်ဖြင့် ခရီးမကြာခဏ ထွက်ရတာတော့ မှန်ပါသည်။ X X X Žီးဂျန်မော်ယော်မှာ ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ကလည်း ဘရမ်းပကားချောင်းတူးခြင်း၊ သံလမ်းဖောက်ခြင်း လုပ်အားပေးကိစ္စများတွင် မြို့နယ်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက် ရေး တာဝန်ဖြင့် ဖိဖိစီးစီး သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည် ဆိုတာလည်း မှန်ပါသည်။"

"ယခုအချင်းဖြစ်အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးဂျန်မော်ယော်အပေါ်

ဌာနဆိုင်ရာ စုံစမ်းပြီး အပြစ်ပေးခံရပြီးဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မှန်ပါသည်။"

ယင်းအမှုတွင် တရားခံတစ်ဦးဖြစ်သူ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ ဦးတင်စိုးသန်း၏ ဇနီးဖြစ်ပြီး ဒီပဲယင်းမြို့နယ်ဆေးရုံမှ လက်ထောက် ဆရာဝန်ဖြစ်သော ဒေါ်စန်းလှိုင် (လိုပြ–၁၆) က ၎င်း၏ အိမ်သို့ စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲမှူးရုံးမှ တပ်ကြပ်ရဲထွန်းနှင့် ၎င်း၏ညီ သန်းအေး၊ ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲမှူးရုံးမှ လက်နက်စတိုတာဝန်ခံ တပ်သား ကျော်ဝင်းတို့ လာရောက်ပြီး လက်နက်ရောင်းဝယ်ကြကြောင်း ထွက်ဆို သည်။ ဒုရဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော် ပါဝင်ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း သက်သေခံ ချက်မတွေ ရချေ။ ထို့ပြင် အချင်းဖြစ်အမှုများကို အဖွဲ့ဖြင့် စုံစမ်းခဲ့ရာ အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်အမှုစစ်အရာရှိဖြစ်သူ ဒုရဲမှူး ဦးစိုးသိန်း (လိုပြ– ၂၆) ကလည်း အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လှန်စစ်မေးရာ၌ ထွက်ဆိုထား သည်ကို တွေ့ရသည်–

> "ကျွန်တော် စစ်ဆေးခဲ့သည့် ပုံစံထောက်–၄ (ကြီး) ပြေစာ များကို အခြေခံ၍ ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းကိုယ်တိုင် လက်နက် စတိုမှ ပစ္စည်းများ ထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းပြေစာများ ပေါ် တွင် ကျော်ဝင်းကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အစစ်ခံခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးစဉ်က အမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သေနတ်များ၏ ထောက်–၄ ပုံစံစာရွက် အားလုံးကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြေစာ ၁၆ စောင် ကို စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။ ယင်းပြေစာများထဲတွင် ထောက် ၄ (ကြီး) ပုံစံ ၅ စောင် ပါဝင်ပါသည်။ ထိုထောက် ၄ (ကြီး) ပုံစံ ၅ စောင်လုံးတွင် ပါရှိသည့်လက်ရေးများမှာ ကျော်ဝင်း၏ လက်ရေးများနှင့် ၎င်း၏ လက်မှတ်များဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်။"

စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး (ရွှေဘိုခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၄/၉၄ မှာလည်း အမှုစစ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဒုရဲမှူး ဦးစိုးသိန်းက ဦးဂျန်မော်ယော်နှင့် လက်နက်စတိုတာဝန်ခံ ရဲတပ်သားကျော်ဝင်းတို့

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} အပေါ် ရဲတပ်ဖွဲ့ပိုင် စမစ်အင်ဝယ်လ်ဆင် (နံပါတ်–ဗွီ ၅၂၆၄၆) သေနတ်ကို တာဝန်မရှိသူတစ်ဦးတစ်ယောက်သို့ ကိုင်ဆောင်ခွင့်ပေးခဲ့ ရာမှ ပျောက်ဆုံးသွားသည့်အခါ စတိုခန်းတွင်ရှိသော အုန်းတစ်ပင် ရပ်ကွက်ငြိမ်ဝပ်ပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဦးအောင်ရ၏ လိုင်စင်သေနတ် စမစ်အင်ဝယ်လ်ဆင် (နံပါတ်–၉၃၇၅ဝ) ကို ရွှေဘို မြို့ဝန်တော်ရပ်ကွက် ဦးနီထံပေးပို့၍ မူရင်း နံပါတ်ကို ဖျက်ပြီး ပျောက်သွားသော သေနတ် (နံပါတ် ဗွီ–၅၂၆၄၆) ဟု ပြင်ဆင်အတု ရိုက် အစားထိုးခဲ့သောကြောင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ် လက်နက် (အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (ဃ)/(၂) အရ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခဲ့မှုဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အမှုတွင် လက်နက်စတို တာဝန်ခဲ ရဲတပ်သားကျော်ဝင်းနည်းတူ ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဦးဂျန်မော်ယော်ကိုလည်း စွဲဆိုထားသည့် ပြစ်မှုဖြင့် အလုပ်နှင့် ထောင် (၅) နှစ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခဲ့သည်။

ဤအမှုတွင် အဓိကျသည့် အချက်များမှာ အုန်းတစ်ပင်ရွာ ရပ်ကွက်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ရက ဒီပဲယင်း ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးသို့ စမစ်အင်ဝယ်လ်ဆင်ခြောက်လုံးပြူး သေနတ် အပ်ခဲ့ခြင်း ရှိမရှိ၊ အပ်ခဲ့လျှင် တရားခံ ဒုရဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော်အား အပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သလားဆိုသော အချက်နှင့် ယင်းသေနတ်၏ မူလ နံပါတ်ကို ဖျက်၍ နံပါတ်အသစ် (၅၂၆၄၆) ကို ရွှေဘိုမြို့ ဝန်တော် ရပ်ကွက်နေ ဦးနီထံအပ်နှံပြီး နံပါတ်ထုရိုက်ခဲ့ခြင်း ဟုတ်မဟုတ် စီစစ်ရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးအောင်ရ (လိုပြ– ၇) က ဦးသိန်းအောင် (လိုပြ–၆) သိမ်းဆည်းထားသော သံချေးတက်နေ သည့် ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်တစ်လက်ကို ရဲတပ်သားကျော်ဝင်းထံသို့ ဦးအောင်မြှင့်စိန်၏ နေအိမ်တွင် အပ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးသိန်း အောင်ကလည်း ဝရမ်းပြေးသာချိုပြောပြချက်အရ လယ်ကွက်ထဲတွင် မြှုပ်ထားရာမှ ဒီပဲယင်းမြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဦးစိုးမြင့် လက်ထက်က၊ ရိုက်နှက်၍ ပေးအပ်စေသောကြောင့် ရွာလူကြီး ဦးအောင်ရမှ တစ်ဆင့် ရဲတပ်သားကျော်ဝင်းက တောင်းသဖြင့် ပေးအပ်ခဲ့ရကြောင်းသာ ပေါ်ပေါက်သည်။ ဦးအောင်ရ (လိုပြ–၇) က လက်နက်စတိုတာဝန်ခံ ရဲတပ်သားကျော်ဝင်းသည်သာလျှင် ခြောက်လုံးပြူး (၂) လက်နှင့် ပွိုင့်တူးတူးလားဘာလားမသိ ပြောင်း ရှည် သေနတ်တစ်လက်တို့အား စတိုမှထုတ်ယူလာသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ ကြောင်း၊ ဘရမ်းပကားချောင်းလုပ်အားပေးပွဲအပြီးတွင် ယင်းသို့ တွေ့မြင်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပြီး ကျော်ဝင်းထံမှ ၎င်းကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်တစ်လက်ကို တစ်လခွဲခန့် ငှားရမ်းကိုင်ခဲ့ပြီး နောက် ပြန်အပ်ခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။ ၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်

တရားလိုဘက်က စွပ်စွဲတင်ပြထားသော ဒုရဲမှူးဦးဂျန်မော်ယော် အိမ်သို့ သေနတ်သွားပို့ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ကြောင်း အမှန်မှာ ဦးဂျန်မော်ယော်ထံသို့ ပဲဘိုးငွေများကို ဆိုင်ပြင်ရွာမှ ဦးလှသိန်း (လိုပြ-၄) နှင့်အတူသွားရောက် ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးဂျန်မော်ယော်မှာ ကုလားပဲဝယ်ယူရေး တာဝန်ခံဖြစ်သဖြင့် သွားရောက် ရှင်းလင်းကြခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ဦးအောင်ရနှင့် ဦးလှသိန်းတို့က ထွက်ဆိုကြသည်။ ရဲထံထွက်ဆိုချက်နှင့် ရုံးရှေ့ထွက်ဆိုချက်များ ကွဲလွဲနေမှုအတွက် ဦးအောင်ရအား ဥပဒေအရာရှိက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၂ (၁) အရ တိုက်ဆိုင်စစ်မေးရာ၌လည်း ရဲထံအမှန်ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်းများကို ထွက်ဆိုခဲ့ပါသည်ဟုလည်းကောင်း၊ အချို့ထွက်ဆိုချက်များမှာ ရဲအမှုစစ် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဒုရဲမှူး ဦးစိုးသိန်းက ဖြိမ်းခြောက်၍ ထွက်ဆိုခဲ့ရြင်းဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား ရှင်းလင်းထွက်ဆိုမှု တွေ့ရသည်။

ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်းက ခြောက်လုံးပြူးသေနတ် (၂) လက်နှင့် ပြောင်းရှည်တစ်လက်ကို လက်နက်စတိုခန်းမှ ဗိုလ်ကြီး မသိဘဲ ထုတ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ ဗိုလ်ကြီးဆိုသည်မှာ ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဦးဂျန်မော်ယော် ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဦးအောင်ရ၏ ထွက်ဆိုချက်အပေါ် ကျော်ဝင်းက ရှင်းလင်းအောင် ပြန်လှန်စစ်မေးနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။

ခြောက်လုံးပြူးသေနတ် နံပါတ်အဟောင်းကို ဖျက်၍ နံပါတ်တု ပြန်ရိုက်သည့်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း နံပါတ်ရိုက်ပေးခဲ့ သည်ဆိုသော ဦးနီမှာ ရုံးရှေ့ စစ်ဆေးရခြင်း မရှိမီ ကွယ်လွန်သွား ၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} သဖြင့် ၎င်း၏ သမီးအကြီးဆုံး အသက် (၅၀) ရှိ ဒေါ်မြဋ္ဌေး (လိုပြ– ၁၃) က အချင်းဖြစ်ချိန်က ဖခင်ဦးနီမှာ အူအတက်ပေါက်ရောဂါနှင့် ဆေးရုံတက်နေခဲ့ရကြောင်း၊ ၈–၁–၉၄ နေ့တွင် သေဆုံးခဲ့ပြီး မသေမီ ကလည်း မည်သူမျှ ဖခင်ထံလာရောက်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်းနှင့် သူမအား မည်သည့် ရဲကမျှ အမှုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းလည်း မရှိကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

ဤအမှုများတွင် အမှုဖြစ်ပွားစဉ်က ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေခဲ့သော ရဲတပ်သား ကျော်ဝင်း၏ ဖြောင့်ချက်၌ လက်နက်စတိုမှ လက်နက်များ ထုတ်၍ ရောင်းချခြင်း၊ ဝယ်ယူသူများအတွက် သေနတ်လိုင်စင်ကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ရဲတပ်ကြပ်ရဲထွန်းက ကျော်ဝင်း၊ သန်းအေးတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများတွင် ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးအား အသိပေးလျှက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းများ ပါရှိသည်။ သို့ရာတွင် ကျော်ဝင်း၏ ဖြောင့်ချက်ကို ကျော်ဝင်းကိုယ်တိုင် ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းခဲ့သည့်အပြင် ဖြောင့်ချက်ကို ထောက်ခံနိုင်သော အခြား သက်သေခံချက်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မတွေ့ရချေ။

ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းထားသော ဖြောင့်ချက်ဖြစ်လျှင်သော်လည်း ကောင်း၊ တရားခံအား အဖမ်းခံရပြီး ရက်များစွာကြာမှ ပေးသော ဖြောင့်ချက်ဖြစ်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါ ဖြောင့်ချက်ကို ထောက်ခံနိုင်သည့်အခြား လုံလောက်သော သက်သေခံအထောက် အထားမရှိလျှင် ဖြောင့်ချက်ပေးသူ တရားခံအား အပြစ်ပေးရန်ပင် လုံလောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် မောင်သံဈောင်း၊ မောင်အောင်မောင်းပါ – ၄အမှု (၁) ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ဖြောင့်ချက်ပေးသူအပေါ်၌ပင်လျှင် ထောက်ခံထွက်ဆိုချက် မရှိသည့် ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသော ဖြောင့်ချက်ဖြင့် အပြစ်ပေးရန်မလုံလောက်သဖြင့် ယင်းဖြောင့်ချက်တစ်ခုတည်းကို အခြေပြု၍ ပူးတွဲတရားခံ ဦးဂျန် မော်ယော်အား စိတ်ချလက်ချ အပြစ်ပေးရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။

၁။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်ထုံးများ စာ–၆၂။

ထို့ပြင် ကျော်ဝင်းသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင်သူဖြစ်သဖြင့်
ကြံရာပါတစ်ဦး၏ သက်သေခံချက်အပေါ် သာမှုတည်၍ အပြစ်ပေးခြင်း
သည် တရားမဝင်မဖြစ်စေကြောင်း သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ
၁၃၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ကြံရာပါတစ်ဦး၏ ထွက်ချက်ကို
အမှုတွင် အရေးပါအရာရောက်သော အကြောင်းအချက်များ၌ အထောက်အကူပြုသည့် သက်သေခံချက် မရှိလျှင် ကြံရာပါ သက်သေမှာ ယုံကြည်ထိုက်သော သက်သေမဟုတ်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ် ကြောင်း သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ ၏ ဥဒါဟရဏ် (ခ) တွင် ပြဆိုထားသည်။ တရားရုံးများကလည်း ထောက်ခံထွက်ဆိုချက်မရှိ သော ကြံရာပါ တစ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက်ဖြင့် ပူးတွဲတရားခံအား အပြစ်ပေးရန် မသင့်ဟူသော ထုံးကို လိုက်နာခဲ့ကြသည့် ထုံးသာဓကများ ရှိပြီး ဖြစ်သည်။ မောင်ခင်မောင်ပါ-၄ ဦးနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်အမှု () ကို ရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်*

ခြုံ၍ ကြည့်လျှင် ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ လက်နက်စတို တာဝန်ခံ ရဲသားကျော်ဝင်းသည် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဦးဂျန်မော်ယော်က မြို့နယ်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့တာဝန်နှင့် ခရီးရက်ရှည် သွားရောက်နေချိန်များတွင် ထောက် ၄ (ကြီး) ပုံစံတွင် ၎င်း၏ သဘောအလျောက်ဖြည့်စွက်၍ စတိုမှ လက်နက်များ ထုတ်ယူခြင်း၊ ရောင်းချငှားရမ်းခြင်းများ ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် စစ်ကိုင်းတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ လက်နက်လိုင်စင်ဌာနတွင် တာဝန်ထမ်း ဆောင်သည့် ရဲတပ်ကြပ်ရဲထွန်းနှင့် ရဲထွန်း၏ ညီဖြစ်သော ကလေးမြို့ ဒုရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ရဲတပ်သားသန်းအေးတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ကြကြောင်းသာ ပေါ်ပေါက်သည်။ သိမ်းဆည်းတင်ပြထားသော လိုင်စင်စာအုပ်များတွင်လည်း စစ်ကိုင်းတိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့မှူးကိုယ်စား ရဲတပ်ကြပ်ရဲထွန်းက ၎င်းကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားကြောင်းသာ ပေါ်ပေါက်သည်။ အယူခံတရားလို ဒီပဲယင်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး

၂။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်ထုံးများ စာ–၂၄။

၁၉၉၈ ဦးဂျန်မော်ယော် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ဦးဂျန်မော်ယော်မှာ အမှုတွင် ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း မပေါ်ပေါက်ဘဲ လက်နက်ကိစ္စတွင် တာဝန်ကို ပေါ့လျော့စွာ ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြောင်းကား ပေါ်လွင်သည်။

လုပ်သက် ၂၆ နှစ်ရှိပြီး အသက် ၅၁ နှစ်အရွယ် နိုင်ငံတာဝန် ကို အားကြိုးမာန်တက်ဆောင်ရွက်နေစဉ် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အစည်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည့် ရဲတပ်ဖွဲ့၏ အဓိက တာဝန်ဖြစ်သော လက်နက်များ လုံခြုံစွာ ထိန်းသိမ်းရမည့် တာဝန်ကို ပေါ့လျော့စွာ သတိမမူလျစ်လျူ ရှခဲ့ခြင်းအတွက် အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခံရသည့် ပြစ်ဒဏ်ကို မြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲမှူး ဦးဂျန်မော်ယော်အနေဖြင့် ထိုက်တန်စွာ ရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သေည်။ အချုပ်အနှောင်ဖြင့်လည်း (၄) နှစ်ကျော် နေထိုင်ခဲ့ရပြီးဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ကြီးကြပ်မှုအားနည်းခြင်းကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ လက်အောင်ငယ်သား တစ်ဦးက စနစ်တကျ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အယူခံတရားလိုက ပါဝင်ပူးပေါင်းခဲ့ကြောင်း သက်သေခံချက် မရှိသည့်အခြေအနေမျိုးတွင် မူလအမှုစစ်တရားရုံး၏ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်သာရှိပေသည်။

သို့အတွက် အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၃၁/၉၇/၃၂/၉၇ နှင့် ၃၃/၉၇ တို့ကို ခွင့်ပြ၍ အယူခံတရားလို ဦးဂျန်မော်ယော်အား စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး (မုံရွာခရိုင်) က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၃/၉၄တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၆၇/၃၄ အရ လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၀/၉၄ တွင် ၁၉၄၉ ခုနှစ် လက်နက် (အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အဲက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (ဂ) နှင့် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၁/၉၄ တွင် အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (၁) နှင့် ပြစ်မှု ထိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၁/၉၄ တွင် အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (၁) တို့အရ လည်းကောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့သော အမိန့် များကို ပယ်ဖျက်၍ ဦးဂျန်မော်ယော်အား ဆိုခဲ့သည့်အမှုများ အားလုံးတွင် အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးတင်အုံး ရှေ့တွင်

ဦးစိုးလှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ၂ * + ၁၉၉၈ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်

စွဲချက်ကိုပြောင်းလဲပေးရန်တင်သွင်းခြင်း။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ အရ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှုတွင် လျှောက်ထားစံျသူအပေါ် စွဲချက်တင်သင့်သည်ဟု ယူဆသော ဥပဒေပုဒ်မကို တိတိကျကျဖော်ပြ၍ အမိန့်ချမှတ် နိုင်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၄ အရ ပြစ်မှု မြှောက်ရန် တရားခဲသည် မိန်းမတစ်ဦး၏ ကာယိန္ဒြေကို ပျက်စီးစေရန် အကြံဖြင့်သော်လည်းကောင်း ကာယိန္ဒြေ ပျက်စီးတန်ရာသည်ကို သိလျှက်နှင့်သော်လည်း လက်ရောက်မှု သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ရန်လိုသည်။

စိတ်အကြံသည် ကာယကံမှုတွင် ရောင်ပြန်ဟပ်လေ့ရှိပေရာ ပြစ်မှု ကျူးလွန်စဉ် ဦးစိုးလှိုင်၌ မည်သို့သော အကြံအသိရှိသည်ကို ၎င်း၏ အပြုအမူအား ထောက်ချင့်၍ သုံးသပ်ရန် ဖြစ်သည်။

မူလရုံးအမှုပါ သက်သေခံချက်များအရဆိုသော် တရားခံ ဦးစိုးလှိုင် သည် တရားလို ဒေါ်ကြူကြူခင်အား အပြန်အလှန် စကားများရန်ဖြစ်စဉ် နာကျင်အောင် ဆွဲလွဲရိုက်နှက်ခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်ကြူကြူခင်ပိုင်ပစ္စည်းများ

^{*} ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၇၉ (ခ)

⁺ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၂ တွင် ချမှတ်သော ၆–၇–၉၈ ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အနောက်ပိုင်းခရိုင်) ၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု

၁၉၉၈ ဦးစိုးလှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ – ၂ * ကို ပျက်စီးပျောက်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းသာ ပေါ် ပေါက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒေါ်ကြူကြူခင်၏ ကာယိန္အေကိုပျက်စီးစေရန် အကြဲဖြင့် သော်လည်းကောင်း လက်ရောက်မှု သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုခဲ့ကြောင်း ကောက်ယူနိုင်သည့် ထူးခြားသော အပြုအမှုမျိုး မတွေ့ရပေ။ ယင်းအခြေအနေတွင် မူလရုံးက ဦးစိုးလှိုင် အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့ဖြင့်သာ စွဲချက် တင်ထားသည်ကို အခြားသင့်လျော်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ တစ်ခုဖြင့်ပါ ထပ်မံ စွဲချက်တင်ရန် ညွှန်ကြားသည့် တိုင်းတရားရုံး အမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုသာပေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် – ဦးထွန်းဦး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် –၁။ ဦးမြင့်စိုး၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး ၂။ ဦးချစ်ကိုကို၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၃၈/၉၈ တွင် တရားခံ ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့အရ စွဲချက်တင်ခဲ့သည်ကို တရားလို ဒေါ်ကြူကြူခင် က မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အနောက်ပိုင်းခရိုင်) သို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့ရာ တိုင်းတရားရုံးက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့အပြင် အခြားသင့်လျော်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုဖြင့် ထပ်မံစွဲ ချက်တင်ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်ဆေးစေရန် ညွှန်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ယင်းအမိန့်ကို ဦးစိုးလှိုင်က မကျေနပ်၍ ဤပြင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ မရမ်းကုန်းမြို့နယ် ၃ ရက်ကွက်နေ တရားလို ဒေါ်ကြူ ကြူခင်က ၎င်းသည် ၂၈–၄–၉၈ ရက်နေ့ ဝ၇၃ဝနာရီတွင် ခင်ပွန်း ဦးခင်ဦးနှင့်အတူ ဓာတ်ဆီထည့်ရန် စမ်းချောင်းသို့ ကားဖြင့်ထွက်လာ စဉ် ဦးဝိစာရမီးပွိုင့်၌ တရားခံ ဦးစိုးလှိုင်၏ ကားက ၎င်းတို့၏ ကားရှေ့မှ ပိတ်ရပ်တဲ့သည့်အပြင် ဆဲဆိုသွား၍ ထိုကားနောက်သို့ လိုက်ခဲ့ရာ ကြည့်မြင်တိုင်ဝင်းထဲသို့ ဝင်သွားသည်ကို တွေ့၍ ၎င်းတို့ လည်း ဝင်လိုက်ခဲ့ရာ ရဲစခန်းရုံးတွင် ဦးစိုးလှိုင်က ၎င်း၏ ရင်ဘက်ကို ဆွဲပြီး လက်သီးနှင့် ထိုးခဲ့သဖြင့် ရင်ဘက်မှ ဆွဲကြိုးပြတ်ထွက်သွား ကာ ကျောက်စိမ်းလက်စွပ်မှ ကျောက်တစ်လုံးပြတ်ထွက်သွားပြီး ရှာမတွေတော့ကြောင်း၊ စားပွဲပေါ်ရှိ ၎င်း၏ ဆယ်လူလာဖုန်းကိုလည်း ဦးစိုးလှိုင်က ကောက်ယူပစ်ပေါက်ခဲ့၍ ပျက်စီးသွားခဲ့ကြောင်း ကြည့်မြင် တိုင်ရဲစခန်းသို့ သတင်းပေးတိုင်တန်းခဲ့သောအမှုဖြစ်သည်။

၁၉၉၈ ဦးစိုးလှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ–၂

လျှောက်ထားသူက ပြင်ဆင်မှုအကြောင်းပြချက်များ အပြစ်တင်ပြ ရာတွင် လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရသူ (၂) တို့အချင်းဖြစ်ပွား သည်မှာ ကြည့်မြင်တိုင်ရဲစခန်းရုံးအတွင်း တာဝန်ကျ ရဲအရာရှိ၊ အရာခံ၊ အကြပ်တပ်သားများ ရှေ့မှောက်တွင်ဖြစ်ပြီး လျှောက်ထားသူ သည် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသူ (၂) အား ကာယိန္ဒေပျက်စီးစေရန် အကြံ သို့မဟုတ် ပျက်စီးတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် ပြုမူဆောင်ရွက် ခဲ့ကြောင်းလည်း မပေါ်ပေါက်၍ ရန်ကုန် တရားရုံး (အနောက်ပိုင်း ခရိုင်) ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလရုံး အမိန့်ကို ပြန်လည်အတည် ပြုသင့်ပါကြောင်း အဓိကထား တင်ပြသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ကြူကြူခင်၏ ရှေ့နေက လျှောက်လဲတင် ပြရာ မူလရုံးအမှုတွဲပါ တရားလိုပြသက်သေထွက်ဆိုချက်များအရ တရားခံ ဦးစိုးလှိုင်သည် တရားလို ဒေါ်ကြူကြူခင်အား နာကျင်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့်အပြင် ဒေါ်ကြူကြူခင်ပိုင် ပစ္စည်းများအား ပျောက်ဆုံး ပျက်စီးအောင် ဒေါ်ကြူကြူခင်ကို လှုပုံအလယ်၌ အရှက်ရအောင် ပြောဆိုပြုမူခဲ့ကြောင်း မြင်သာထင်ရှားသည့် အထောက်အထားများ ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့အပြင် အခြားသင့်လျော်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ တစ်ခုဖြင့် ထပ်မံစွဲချက်တင်ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်ဆေးရန် မူလရုံးအား ညွှန်ကြားခဲ့သည့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အနောက်ပိုင်း ခရိုင်) အမိန့်သည် မှန်ကန်၍ ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်ပါကြောင်း ၁၉၉၈ ဦးစိုးလှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ –၂ * နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ လက်အောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးက လျှောက်လဲတင်ပြရာတွင် မူလရုံးအမှု၌ တရားခံ ဦးစိုးလှိုင်သည် နာကျင်စေမှု၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ပေါ် လွင်သည့်အပြင် မိန်းမတစ်ဦး၏ ကာယိန္ဒြေ ပျက်စီးစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် လက်ရောက်မှု (သို့မဟုတ်) ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ပေါ် လွင်၍ ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့အပြင် အခြားသင့်လျော်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့အပြင် အခြားသင့်လျော်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ တစ်ခုဖြင့် ဖြင့် ထပ်မံစွဲချက်တင်ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်ဆေးရန် မူလရုံးအား ညွှန်ကြားခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာကြောင်း ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်သင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မူလရုံးအမှုကို လေ့လာကြည့်ရာ တရားလိုဘက် သက်သေခံချက် အရ ၂၈–၄–၉၈ ရက်နေ့ (၀၇၃၀) နာရီတွင် တရားလို ဒေါ်ကြူကြူခင် နှင့် ခင်ပွန်း ဦးခင်ဦးတို့သည် ဓာတ်ဆီထည့်ရန် စမ်းချောင်းဓာတ်ဆီ ဆိုင်သို့ ကားဖြင့် ထွက်လာစဉ် ဦးဝိစာရမီးပွိုင့်၌ တရားခံ ဦးစိုးလှိုင်၏ ကားက ၎င်းတို့၏ ကားရှေ့မှ ပိတ်ဆို့ရပ်တံ့ခဲ့သည့်အပြင် ဆဲဆိုသွား၍ ထိုကားနောက်သို့ လိုက်ခဲ့ရာ ကြည့်မြင်တိုင် ရဲစခန်းဝင်းထဲသို့ ဝင်သွားသည်ကို တွေ့သ<mark>ဖြင့် ၎င်းတို့လည်း ဝင်လိုက်</mark>ခဲ့ကြောင်း၊ ရဲစခန်းရုံးပေါ်တွင် ဦးစိုးလှိုင်က ဒေါ်ကြူကြူင်ေကို ဆွဲလွဲထိုးကြိတ်ခဲ့၍ ဒေါ်ကြူကြူခင်၏ အောက်နှတ်စမ်းအတွင်းဘက်တွင် သွေးခြေဥသွား သော ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သည့်အပြင် ဆွဲကြိုးသုံးပိုင်းပြတ်သွားပြီး လက်စွပ် ကျောက်တစ်လုံးလည်း ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့ကြောင်း ဦးစိုးလှိုင်သည် စားပွဲပေါ် တင်ထားသော ဒေါ်ကြူကြူခင်ပိုင် ဆယ်လူလာတယ်လီဖုန်းကို လည်း ကောက်ယူပစ်ပေါက်၍ တစ်စစီ ပြုတ်ကျပျက်စီးကုန်အောင် ပေါ်ပေါက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် မူလရုံးက ပြစ်မှုဆိုင် ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့အရ စွဲချက်တင်ခဲ့ရာ ဦးစိုးလှိုင်က အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သည်။ ဤရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့ခြင်းမှာ ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် အဆိုပါ ပုဒ်မနှစ်ခုအပြင် အခြားသင့်လျော်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုဖြင့် ထပ်မံစွဲချက်တင်ရန် မူလရုံးအား ညွှန်ကြားခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံးအမိန့်ကို မကျေနပ်ခြင်းကြောင့် တင်သွင်းခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၄ ဖြင့်ပါ စွဲချက်တင်ထိုက်ကြောင်း သုံးသပ်ထားသည်။ ၁၉၉၈ ဦးစိုးလှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ – ၂ *

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၄ အရ ပြစ်မှုမြောက်ရန် တရားခံသည် မိန်းမတစ်ဦး၏ ကာယိန္ဒြေကို ပျက်စီးစေရန် အကြံဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ကာယိန္ဒြေ ပျက်စီးတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်လည်း ကောင်း၊ လက်ရောက်မှု သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကို ပြုခဲ့ကြောင်း ပေါ် လွင်ရန်လိုသည်။

စိတ်အကြံသည် ကာယကံမှုတွင် ရောင်ပြန်တင်လေ့ရှိပေရာ ပြစ်မှု ကျူးလွန်စဉ် ဦးစိုးလှိုင်၌ မည်သို့သော အကြံအသိရှိသည်ကို ၎င်း၏ အပြုအမူအား ထောက်ချင့်၍ သုံးသပ်ရန်ဖြစ်သည်။

မူလရုံးအမှုပါ သက်သေခံချက်များအရဆိုသော် တရားခံ ဦးစိုးလှိုင် သည် တရားလို ဒေါ်ကြူကြူခင်အား အပြန်အလှန် စကားများရန်ဖြစ် စဉ် နာကျင်အောင် ဆွဲလွဲရိုက်နှက်ခဲ့ကြောင်း ဒေါ်ကြူကြူခင်ပိုင် ပစ္စည်းများကို ပျက်စီးပျောက်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းသာ ပေါ် ပေါက်သည်ကို တွေ့ ရသည်။ ဒေါ်ကြူကြူခင်၏ ကာယိန္ဒြေကို ပျက်စီးစေရန် အကြံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယိန္ဒြေပျက်စီးတန်ရာ သည်ကို သိလျက်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယိန္ဒြေပျက်စီးတန်ရာ သည်ကို သိလျက်နှင့်သော်လည်းကောင်း လက်ရောက်မှု သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုခဲ့ကြောင်း ကောက်ယူနိုင် သည့် ထူးခြားသော အပြုအမူမျိုးကို မတွေ့ရပေ။ ယင်းအခြေအနေတွင် မူလရုံးက ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့ဖြင့်သာ စွဲချက်တင်ထားသည်ကို အခြားသင့်လျော်သော ပြစ်မှုဆိုင် ရာ ဥပဒေပုဒ်မတစ်ခုခုဖြင့်ပါ ထပ်မံစွဲချက်တင်ရန် ညွှန်ကြားသည့် တိုင်းတရားရုံးအမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုသာပေ။

တိုင်းတရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ အရ

၁၉၉၈ ဦးစိုးလှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ–၂ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှုတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆ အရ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှုမှာကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ထားကြောင်း လည်း တွေ့ရသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ အရ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် စွဲချက်တင် သင့်သည်ဟု ယူဆသော ဥပဒေပုဒ်မကို တိတိကျကျ ဖော်ပြ၍ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်ကို သတိပြုအပ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုပြီး တိုင်းတရားရုံးအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ လျှောက်ထားသူ ဦးစိုးလှိုင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂၃ နှင့် ၄၂၇ တို့အရ စွဲချက်တင်ထားသည့် မူလရုံးအမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုလိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်း ရှေ့တွင်

ဦးဉာဏ်ဝင်း <u>+ ၁၉၉၈</u> နှင့် <mark>ဇွန်လ</mark> ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ ^{*}၂

သမ္ဗာန်မှုကို ဝရမ်းစစ်ဆေးနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း ထိုသို့ ဝရမ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ရုံမျှဖြင့် သမ္ဗာန်မှုမှာ ဝရမ်းမှုဖြစ်မလာနိုင်၍ စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံအား တရားရှင်မလွှတ်နိုင်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပြစ်မှုကို ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၇ အရ စွဲဆိုသောအမှုမှာ သမ္မာန်မှုသာဖြစ်၍ သမ္မာန်နည်းဖြင့် စစ်ဆေး ရမည့် အမှုဖြစ်ပေသည်။ မူလရုံးက ဝရမ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း ဝရမ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ရုံမျှ ဖြင့် သမ္မာန်မှုမှ ဝရမ်းမှုဖြစ်မလာနိုင်ပေ။ သမ္မာန်မှုတွင် စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်၍ တရားခံအား တရားရှင်လွှတ်၍မရပေရာ တရားခံဘက်ကို ဆက်လက်စစ်ဆေးပြီးသည့်အခါတွင် တရားခံ၏ အပြုအမူမှာ ပြစ်မှု မြောက်ခြင်း မရှိသော် ၎င်းအား အမှုအပြီးအပြတ်လွှတ်ရန်သာဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် – ဦးလှမြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် – ၁။ ဦးကျင်စိန်၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု ၅၃၅ (ခ)

⁺ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၁၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၁–၁၁–၉၇ ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အနောက်ပိုင်းခရိုင်) ၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု။

၁၉၉၈ ဦးဉာဏ်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ – ၂ ၂။ ဦးဇော်သိန်းထွန်း၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

ဗဟန်းမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၉ဝ၅/ ၉၆ တွင် တရားခံ ဦးဉာဏ်ဝင်းအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၇ အရ စွဲချက်တင်ခဲ့သည်ကို တရားခံ ဦးဉာဏ်ဝင်းက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အနောက်ပိုင်းခရိုင်)သို့ စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက် ပေးပါရန် ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်၍ ဤ ပြင်ဆင်မှုကို ဆက်လက်တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ တာမွေမြို့နယ် ဗျိုင်းရေအိုးစင်လမ်းနေ တရားလို ဦးမင်းရှိန်က ၎င်းသည် (၂၀–၇–၉၆) ရက်နေ့ (၁၀းဝဝ) နာရီခန့် တွင် ဗဟန်းမြို့နယ် အလယ်ရွှေဂုံတိုင်ရပ်ကွက် ရွှေမင်းဝံလမ်းရှိ ၎င်းပိုင် ခြံအမှတ် (၈၂) သို့ ခြံရှင်းရန်သွားရောက်ရာ ၎င်း၏ ခြံစည်းရိုးဟောင်းကို ဖျက်ပြီး ခြံမြေအတွင်းသို့ ၁ဝ ပေခန့် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ပြီး ခြံခတ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိ၍ စုံစမ်းရာ တစ်ဖက်ခြံနေ ဦးဉာဏ်ဝင်းနှင့် အဖွဲ့က ကျူးကျော်ခြံခတ်ထားကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ဥပဒေအရ အရေးယူပေးရန် ဗဟန်းရဲစခန်းသို့ သတင်းပေး တိုင်တန်းခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေက ပြင်ဆင်မှုအကြောင်းပြချက်များ အဖြစ် တင်ပြရာတွင် မူလရုံးအမှုတွင် မူလပိုင်ရှင် ဒေါ် တင်ဦးအမည် ပေါက်ပိုင်ဆိုင်သော မြေကွက်အမှတ် ၆၂–အယ်လ်/၂ အေ မြေကွက်ကြီး ခွဲစိတ်ရောင်းချခဲ့ရာ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမင်းရှိန်နှင့် ဒေါ် စန်းမြင့်မေတို့ က မြေကွက်အမှတ် ၆၂–အယ်လ်/၂ အေ ကို ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသော်လည်း အမည်ပေါက်ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရသေးကြောင်း၊ လျှောက် ထားသူ ဦးဉာဏ်ဝင်းက မြေကွက်အမှတ် ၆၂–အယ်လ်/၂ ဘီ ကို ဝယ်ယူပြီး နောက်အမည်ပေါက်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ဦးမင်းရှိန်၏ မြေကွက်ဟု အဆိုရှိသော မြေကွက်နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်း၏ မြေကွက်တို့ အကြားတွင် အနောက်ဖက်၌ မြေပို ၂၂ ပေ၊ အရှေ့ဖက်၌ မြေပို ၁၃

ပေ ရှိနေရာ ယင်းမြေပိုကို ဦးဉာဏ်ဝင်းနှင့် ဦးမင်းရှိန်တို့ တစ်ယောက် တစ်ဝက်ခွဲဝေယူရန် သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းမြေကွက် (၂)ကွက် ကြား၌ မူလကပင် ခြံစည်းရိုးအဟောင်း မရှိခဲ့သည်မှာ တရားလိုပြ သက်သေဦးဘညွန့်၏ ထွက်ချက်အရ ပေါ် လွင်ကြောင်း၊ လျှောက်ထား သူဦးဉာဏ်ဝင်းအနေဖြင့် နှစ်ဘက်သဘောတူညီချက်အရ မူလပိုင်ရှင် ဒေါ် တင်ဦးရှေ့တွင်ပင် မိမိခွဲဝေရရှိသည့် မြေပိုတွင် ခြံစည်းရိုးကို အေးချမ်းစွာဖြင့် ကာရံခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း မြေကွက်အမှတ် ၆၂– အယ်လ်/၂ အေ ကို ဒေါ်တင်ဦး ဦးမင်းရှိန်နှင့် ဒေါ်စန်းမြင့်မေတို့ အား ရောင်းချခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသော်လည်း ဦးမင်းရှိန်က အမည် ပြောင်းလျှောက်ထားခြင်း မရှိဘဲ ဦးကျင်တီဆိုသူကသာ အမည်ပြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် ယင်းမြေသည် ဦးမင်းရှိန် နှင့် ဒေါ်စန်းမြင့်မေတို့ လက်ရှိဖြစ်သော ပိုင်ရေး ပိုင်ခွင့်ရှိသော မြေမဟုတ်ကြောင်း၊ တရားလို သက်သေမောင်ဆန်းဦး၊ ဦးတင်စိန် တို့သည် ဦးမင်းရှိန်၏ အလုပ်သမားများဖြစ်၍ ၎င်း၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှု မကင်းကြောင်း၊ တရားလိုပြ သက်သေဦးဌေးအောင်နှင့် ဦးတင်စန်းတို့မှာ လည်း အချင်းဖြစ်ကိစ္စရပ်ကို သိရှိသူများ မဟုတ်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် ကိစ္စသည် မြေပိုအပေါ် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်နှင့် လက်ရှိဖြစ်မှုစသော အငြင်းပွားမှုများမှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ရာ တရားမကြောင်းအရ ကျယ်ပြန့်စွာ သုံးသပ်ပြီး ဖြေရှင်းသင့်ပါလျက် လျှောက်ထားသူ ဦးဉာဏ်ဝင်းအပေါ် ပြစ်မှုကြောင်းအရ စွဲချက်တင်ခြင်းကို ပြန်လည် စီစစ်သင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် တင်ပြထားသည်။

နိုင်ငံတော်ကိုယ်စား လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးက လျှောက်လဲတင်ပြရာတွင် မူလရုံးအမှု တွဲပါ သက်သေခံအထောက်အထားများအရ ဦးမင်းရှိန်က ကျူးကျော် အိမ်များကို လျော်ကြေးပေးပြီး ဖယ်ရှားကာ မြေကွက်ကို လက်ရောက် ရယူပြီးမှ ဦးဉာဏ်ဝင်းက ကျူးကျော်ခြံခတ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ဦးဉာဏ်ဝင်း၏ ပြုမူချက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ချိုးဖောက်ရာရောက်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းအပေါ်

၁၉၉၈ ဦးဉာဏ်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ – ၂* ၁၉၉၈ ဦးဉာဏ်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ – ၂ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၇ အရ မူလရုံးက စွဲချက်တင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မူလရုံးအမှုကို လေ့လာကြည့်ရာ တရားလို ဦးမင်းရှိန်၏ မြေကွက် ဟု အဆိုရှိသော မြေကွက်နှင့် တရားခံ ဦးဉာဏ်ဝင်း၏ မြေကွက်တို့ အကြားတွင် မြေပိုရှိကြောင်းနှင့် ယင်းမြေပိုကို ဦးဉာဏ်ဝင်းနှင့် ဦးမင်းရှိန်တို့ တစ်ယောက်တစ်ဝက်ခွဲဝေယူရန် သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း ထိုသို့တယူကြသည့်အချိန်က အေးအေးချမ်းချမ်းပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ခြံစည်း ရိုးကာသည့်အချိန်ရောက်မှ ပြဿနာဖြစ်ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း မူလပိုင်ရှင် ဒေါ်တင်ဦး (လိုပြ–၁၀) ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ပေါ်ပေါက်ပြီးယင်း မြေကွက် (၂) ကွက်အကြားတွင် မူလကပင် ခြံစည်းရိုးအဟောင်းမရှိ ကြောင်း ဦးဘညွန့် (လို့ပြ့–၉) ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ တွေ့ရပေသည်။ ယင်းအမှုပေါ်ပေါက်ချက်အရဆိုသော် တရားခံ ဦးဉာဏ်ဝင်းအနေဖြင့် ဦးမင်းျှိန် ပိုင်ခြံအတွင်းသို့ ခြံစည်းရိုး အဟောင်းကို ဖျက်ပြီး ၁၀ ပေခန့် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ စဉ်းစားဖွယ်ဖြစ်ပေသည်။ တရားခံအနေဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သဘောတူညီချက်အရ ခြဲစည်းရိုး အဟောင်းမရှိသော မြေပိုပေါ်တွင် ခြံစည်းရိုးခတ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပါက ၎င်း၏ အပြုအမှုမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၇ အရ ပြစ်မှုမြောက် မည် မဟုတ်ပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်ရော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၇ အရ စွဲဆို သော အမှုမှာ သမ္မာန်မှုသာဖြစ်၍ သမ္မာန်နည်းဖြင့် စစ်ဆေးရမည့်အမှု ဖြစ်ပေသည်။ မူလရုံးက ဝရမ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်း သည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း ဝရမ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ရုံမျှဖြင့် သမ္မာန်မှုမှာ ဝရမ်းမှုဖြစ်မလာနိုင်ပေ။ သမ္မာန်မှုတွင် စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံအား တရားရှင်လွှတ်၍ မရပေ။ တရားခံဘက်ကို ဆက်လက်စစ်ဆေးပြီးသည့်အခါတွင်မှ တရားခံ၏ အပြုအမူမှာ ပြစ်မှုမြောက်ခြင်း မရှိသော် ၎င်းအား အမှုမှ အပြတ်လွှတ်ရန်သာဖြစ် သည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူစံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဧပြီလ ၂၈ ရက်

ဒေါ်တင်တင်လှ

နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ^{*)}

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်–တရားခံပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်း မရှိဟု သုံးသပ်၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ထား သော အမှုမျိုးတွင် သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံပစ္စည်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် "ပစ္စည်း" (PROPERTY) ဆိုသည့် စကားရပ်၌ မပါဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ တရားခံပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိသဖြင့် အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သော အမိန့်စီရင်ချက်ချမှတ်ပြီးဖြစ်သည့် အခြေ အနေတွင် အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်ရာရှိသည်ဟု ယူဆ၍ စုံစမ်းထောက်လှမ်း သူ ရဲအရာရှိက ရှာဖွေပုံစံများဖြင့် သိမ်းဆည်း၍ တရားရုံးသို့ တင်ပြခဲ့သော ပစ္စည်းများမှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူသုံးသပ်ရန် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ မရှိပေ။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်တွင် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော မူရင်းပစ္စည်းမှ ပြောင်းလဲထားသော ပစ္စည်း

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၂၃

⁺ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှု<mark>ဆိုင်ရာ ပ</mark>ြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇ဝ၂ (ခ) တွင် ချမှတ် သော ၇–၄–၉၇ ရက်<mark>စွဲ</mark>ပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု

၁၉၉၈ ဒေါ်တင်တင်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ – ၂ * သို့မဟုတ် လဲလှယ်ထားသော ပစ္စည်း ဟုတ်ဟုတ်ကိုလည်း ဆန်းစစ်ရန် အကြောင်းမရှိတော့ချေ။

တပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စွပ်စွဲခံရသူ တရားခံသည် ပြစ်မှုကျူးလွန် ခြင်း မရှိဟု သုံးသပ်၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ထားသော အမှုမျိုး တွင် သိမ်းဆည်းခဲ့သည့် သက်သေခံပစ္စည်းကို အသိမ်းခံရသူများသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တရားရုံးများက အစဉ်တစိုက် လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့ သည်။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁ဝ တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို ထားသော ခိုးရာပါ ပစ္စည်း (STOLEN PROPERTY) မဟုတ်သဖြင့် ယင်းပစ္စည်းလက်ဝယ်ထားရှိသူသာ ဆက်လက်၍ လက်ရှိထားပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်းကိုလည်း ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးမျိုးတင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ အယူခံတရားခံများအတွက် – ၁။ ဦးစံသာကျော်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး (ရှေ့နေချုပ်ရုံး) ၂။ ဦးခင်ဇော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

ဒဂုံမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၃၇၉/၉၄တွင် တရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးပြီးနောက် အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်၍ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-ဃ) ပါ ပစ္စည်းများကို ဦးဉာဏ်ဝင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-စ) ပါ ပစ္စည်းများကို ဒေါ်သန်းသန်းအေးသို့ လည်းကောင်း၊ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-ဂ) ပါ ပစ္စည်းများကို ဦးမြင့် သိန်းသို့လည်းကောင်း၊ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-င) ပါ ပစ္စည်းများကို ဒေါ်အေးအေးသို့လည်းကောင်း၊ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-င) ပါ ပစ္စည်းများကို ဒေါ်အေးအေးသို့လည်းကောင်း၊ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-င) ပါ ပစ္စည်းများကို ဒေါ်အေးအေးသို့လည်းကောင်း၊ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-ဧ) ပါ ငွေ ၁ဝ၈ဝဝဝဝ/- (ကျပ်ဆယ်သိန်းရှစ်သောင်း ရှစ်ထောင်တိတိ) ကို တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီသို့လည်းကောင်း ပြန်လည်ပေးအပ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအမိန့်တွင် တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီသို့ သက်သေခံ

ငွေကျပ် ဆယ်သိန်းရှစ်သောင်းရှစ်ထောင်တိတိကို ပြန်လည်ပေးအပ် စေသည့် ဒဂုံမြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ဒေါ်တင်တင်လှက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အနောက်ပိုင်းခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၄/၉၅ နှင့် တရားရုံးချုပ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၀၂ (ခ)/၉၅ ကို ဆက်လက်တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင်ခွင့် ရရန် ဒေါ်တင်တင်လှက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက် လွှာအမှတ် ၉၇/၉၇ ကို တင်သွင်းခဲ့ရာ အောက်ပါအရေးယူလောက် သော ပြဿနာကို စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်–

၁၉၉၈ ခေါ်တင်တင်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ – ၂

"ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်သော အမှုတွင် ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်ရာ မရောက်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး တရားခံအား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့ရာ အမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံငွေမှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော ပစ္စည်းဟုတ်မဟုတ်နှင့် ငွေကိုပေးအပ်သူအား ပြန်မပေးဘဲ တရားလိုအား ပေးခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီ မည်ိဳ"

အမှုမှာ မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီက တရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြ အပေါ် ယုံကြည်မှုဖြင့် အလီလီပေးအပ်ခဲ့သော ငွေကျပ် (၃၇) သိန်း ကို အလွဲသုံးစားပြုထားသဖြင့် အရေးယူပေးရန် လသာရဲစခန်းတွင် တိုင်ကြားခဲ့သောအမှုဖြစ်သည်။

အထူးအယူခံ လျှောက်ထားသူ ဒေါ် တင်တင်လှ၏ အကျိုးဆောင် မှ ရာဇဝတ်မှုများတွင် တရားခံအား အပြစ်မရှိ၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ပါက သက်သေခံ ပစ္စည်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း ခံရသူသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်အညီသာဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြစ်မှုကျူး လွန်ခြင်းမရှိသောကြောင့် တရားခံအား အပြီးအပြတ်လွှတ်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် သက်သေခံပစ္စည်းမှာလည်း ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော ၁၉၉၈ ခေါ်တင်တင်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ – ၂ ပစ္စည်းဖြစ်မလာတော့၍ ရှာဖွေပုံစံနှင့် အပ်သူသို့ ပေးအပ်ခြင်းမှာ မှန်ကန်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြလျှောက်လဲသွားသည်။ အပြီးအပြတ် လွှတ်သည့်အမှုတွင် သက်သေခံပစ္စည်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ အဓိပ္ပာယ်အတွင်း မကျရောက်ကြောင်းကိုလည်း ဆက်လက်တင်ပြသွားသည်။

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ရှေ့နေချုပ်ရုံး ညွှန်ကြားရေးမှူးက အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီ ထံမှ အတိုး (၇) ကျပ်နှုန်းဖြင့် ငွေချေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဒေါ်သန်းသန်း ဝင်း (လိုပြ–၂) နှင့် ဒေါ်ခင်စောလှ (လိုပြ–၃) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များ အရ ပေါ်လွင်သဖြင့် မူလမှုတရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြအား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ဒေါ်ခင်အေးရီထံမှ ဈေးယူခဲ့သော ငွေများသည် ခိုးရာပါပစ္စည်း မဟုတ်ကြောင်း၊ တဆက်တည်းမှာပင် ယင်းငွေများကို ဒေါ်ခင်စောမြအနေဖြင့် သင့်လျော်သော နည်းဖြင့် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ကြောင်း ထို့ပြင် ဒေါ်ခင်စောမြက ၎င်းဝယ်ယူခဲ့သော လက်ဝတ်ရတနာများကို ဒေါ်တင်တင်လှထံ ပေါင်နှံခြင်းနှင့် ပြန်မရွေး နိုင်တော့၍ ဒေါ်တင်တင်လှက ရောင်းချခဲ့ပြီး ရောင်းရငွေ ကျပ် ၁ဝ၈၀ဝဝဝိ/– (ကျပ်ဆယ်သိန်းရှစ်သောင်းရှစ်ထောင်) ကို ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ–ဧ) ဖြင့် ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းတို့မှာ အငြင်းမပွားပေါ်ပေါက် ကြောင်း တင်ပြသည်။ တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီနှင့် တရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြတို့အကြား ရာဇဝတ်ကြောင်း မမြောက်သည့် အတိုးနှင့် ငွေချေးသည့်ကိစ္စတွင် ဒေါ်ခင့်အေးရီအနေဖြင့် ချေးငွေများ ပြန်ရလို ကြောင်း အရေးဆိုရမည်ဖြစ်ရာ တတိယလူဖြစ်သော ဒေါ် တင်တင်လှထံ မှ ငွေများကို ရာစဝတ်ကြောင်းဖြင့် ရယူနိုင်ခွင့် မရှိပါကြောင်း **ရေးသားတင်ပြလျှောက်လဲသွား**သည်။

အယူခံတရားခံ ဒေါ်ခင်အေးရီ (မူလမှုတရားလို) ၏ အကျိုးဆောင် ကမူ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ အရ အမိန့် ချမှတ်ရာ၌ တရားခံအား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့လျှင် သက်သေခံပစ္စည်းကို သာမန်အားဖြင့် အကြောင်းထူးမရှိလျှင် ပစ္စည်းသိမ်းဆည်းခြင်း ခံရသူထံ ပြန်ပေးထားစေရန် အမိန့် ချမှတ်ရန်ဖြစ်သော်လည်း အကြောင်းထူး ရှိနေလျှင် ယင်းသို့ အမိန့် ချမှတ်ရန် မသင့်ကြောင်း ထို့ပြင် မူလ အမှုစစ်မြို့နယ်တရားရုံး၊ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့ က တစ်သဘောတည်းဆုံးဖြတ်ပြီး ဒေါ်ခင်အေးရှိသို့ ပေးအပ်ခဲ့သော အမိန့်ကို အထူးအယူခံရုံးအနေဖြင့် ဆက်လက်အတည်ပြုသင့်ပါကြောင်း ရေးသားတင်ပြလျှောက်လဲသွားသည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်တင်တင်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ—၂

လသာမြို့နယ် တရားရုံးက တရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြအပေါ် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ အရ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးခဲ့သော်လည်း အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်၍ အမှုမှ အပြီး အပြတ်လွှတ်ခဲ့သည်–

> "ထို့ကြောင့် တရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြအပေါ် စွဲချက်တင်ထား သော ငွေ (၈) သိန်း၊ (၁၅) သိန်း၊ (၅) သိန်း အပါအဝင် ဒေါ်ခင်စောလှမှ ငွေ (၇) သိန်း၊ ဒေါ်သန်းသန်းဝင်းမှ ငွေ (၂) သိန်းတို့သည် ချေးငွေများဖြစ်နေသောကြောင့်၊ ယုံကြည်စွာ အပ်နှံသော ပစ္စည်းများ မဟုတ်တော့သဖြင့်၊ ဒေါ်ခင်စောမြ သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ အရ အပြစ်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူ၍ မရတော့ချေ။"

အမှုတွင် ရှာဖွေပုံစံများဖြင့် ရဲတပ်ဖွဲ့က သိမ်းဆည်း၍ တရားရုံး ရှေ့သို့ သက်သေခံအဖြစ် တင်ပြခဲ့သော သက်သေခံပစ္စည်းများတွင် ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ–၈–ဃ–ငနှင့် စ) တို့ပါ ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ရဲထံသို့ လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ပေးအပ်ခဲ့သော ရှာဖွေပုံစံပါသူများအား ပြန်လည်ပေးအပ်ကြောင်းနှင့် ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ–စ) ပါ ငွေကျပ် ၁၀၈၀၀၀/–(ကျပ်ဆယ်သိန်း ရှစ်သောင်း ရှစ်ထောင်တိတိ) ကိုရဲထံ လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ပေးအပ်ခဲ့သော ဒေါ် တင်တင်လှအား ပြန်လည် ပေးအပ်ခြင်း မပြဘဲ တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရှိသို့ ပေးအပ်စေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ထားသည်–

"ဒေါ် တင်တင်လှ (လိုပြ–၁၀) ထံမှ သက်သေခံ (e) ရှာဖွေ ပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းထားသော ငွေ ၁၀၈၀၀၀၀ိ/– နှင့် ၁၉၉၈ အေါ်တင်တင်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ – ၂^{*} ပတ်သက်၍ သုံးသပ်ရသော် ယင်းငွေသည် ဒေါ်ခင်အေးရီ ထံမှ ရယူခဲ့သော ငွေများဖြင့် ၎င်းကိုယ်တိုင်ယူခဲ့သော စိန် ထည်များဖြစ်ပြီး ပြန်လည်ရောင်းခိုင်းခဲ့သည်မှာ မှန်ကြောင်း ပြောဆိုသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းကို ဒေါ်ခင်စောမြ မှ ပြန်မရေးတော့ဘဲ ရောင်းချလိုက်ပြီး ငွေကိုသာယူရန် ဒေါ်တင်တင်လှသို့မပြောခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်။ ယင်း ငွေ ၁၀၈၀၀၀၀/ အနေဖြင့် ဒေါ်တင်တင်လှသည် ဒေါ်ခင်စောမြကို ၁၀၀၀၀၀၀/ အတွက် ၈၈၀၀၀/ ကို အကျိုးအမြတ်ရယူရာတွင် အလွန်များနေကြောင်း တွေ့ရ သည်။ ယင်းငွေများအနေဖြင့် နစ်နာသူ ဒေါ်ခင်အေးရီကလည်း ပြန်လည်ရထိုက်သည်။"

သို့ဖြစ်ရာ ခြံ၍ ကြည့်လျှင် မြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြသည် တရားလိုထံမှ ငွေ (၃၇) သိန်းကို အလီလီ ချေး ယူခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံမှုကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့ခြင်း မဟုတ် ကြောင်း ဆုံးဖြတ်၍ ဒေါ်ခင်စောမြအား အမှုမှ လွှတ်ခဲ့သော်လည်း ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-ဧ) နှင့် သိမ်းဆည်းခဲ့သော ငွေကျပ် ၁၀၈၀ဝဝဝိ/-မှာ တရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြက တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီ ထံမှ ချေးယူထားသော ငွေများနှင့် ဝယ်ထားသည့် စိန်ထည်ပစ္စည်းများ ကို ဒေါ်တင်တင်လှထံသွားရောက် ပေါင်နှံထားရာမှ ဒေါ်တင်တင်လှက အပေါင်စိန်ထည်များကို ရောင်းချရရှိသော ငွေများဖြစ်သဖြင့် လည်း ကောင်း၊ အပေါင်ငွေ (၁၀) သိန်းအတွက် အတိုး (၈၈ဝဝဝိ) မှာ များလွန်းသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-ဧ) ပါ ငွေများကို တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်စေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရသည်။

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အနောက်ပိုင်းခရိုင်) က အပေါင်ခံသူ ဒေါ် တင်တင်လှအား အပေါင်စိန်ထည်များ ရောင်းချ၍ ယူရန် တရားခံဒေါ် ခင်စောမြကို ပြောဆိုခြင်းမရှိဘဲ ဒေါ် တင်တင်လှက ရောင်းချခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ တရားလို ဒေါ် ခင်အေးရီသို့ ငွေများပြန်ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ တရားရုံးချုပ်က တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီထံမှ ချေးယူခဲ့သော ငွေများနှင့် ဝယ်ယူထားသော စိန် ထည်များကို အပေါင်ခံသူ ဒေါ်တင်တင်လှက ရောင်းချထားသော ငွေများဖြစ်သဖြင့် ထိုငွေများသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ရှင်းလင်းချက်အရ တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီ၏ မူလချေးခဲ့သော ငွေများအဖြစ်သို့ ပြန်လည်ပြောင်းလဲရောက်ရှိသွားကြောင်း သုံးသပ်၍ ဒေါ်တင်တင်လှ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်တင်တင်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ – ၂

တရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြကို ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိသဖြင့် အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သော အမိန့်စီရင်ချက် ချမှတ်ပြီးဖြစ်သည့် အခြေ အနေတွင် အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်ဘွယ်ရာရှိသည်ဟု ယူဆ၍ စုံစမ်းထောက် လှမ်းသူ ရဲအရာရှိက ရှာဖွေပုံစံများဖြင့် သိမ်းဆည်း၍ တရားရုံးသို့ တင်ပြခဲ့သော ပစ္စည်းများမှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော ပစ္စည်းများဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူသုံးသပ်ရန် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ မရှိပေ။ တဆက်တည်းမှာပင် ဤအရှုရှိ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ–ဧ) ပါ ငွေများသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော မူရင်းပစ္စည်းမှ ပြောင်းလဲထားသော ပစ္စည်း သို့မဟုတ် လဲလှယ်ထားသော ပစ္စည်း ဟုတ်မဟုတ်ကိုလည်း ဆန်းစစ်ရန် အကြောင်းမရှိတော့ချေ။ တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်သည့်၊ အမှုမျိုး၌သာလျှင် သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံပစ္စည်းသည် အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်သော ပစ္စည်းဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အမှုနှင့် သက်ဆိုင် သော ပစ္စည်းမှ ပြောင်းလဲထားသော သို့မဟုတ် လဲလှယ်ထားသော ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်ကို အမှုစစ်တရားရုံးများက ဥပဒေနှင့် အညီ စီစစ်ရန်ဖြစ်ပေသည်။

မူလမှုတရားလို ဒေါ်ခင်အေးရိက ဒေါ်ခင်စောမြသို့ ငွေများကို အလီလီ အတိုးဖြင့် ချေးငှားခဲ့ခြင်းသာဖြစ်၍ ပြစ်မှု မမြောက်သောကြောင့် ဒေါ်ခင်စောမြအား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် ရရန် ရှိသော ငွေများကို ဒေါ်ခင်အေးရီအနေဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီသာ ၁၉၉၈ အေါ်တင်တင်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ – ၂* တောင်းခံရယူရန်ရှိပေသည်။ ချေးငွေများပြန်ရရန် ကိစ္စမှာ ဒေါ်ခင်အေးရီ နှင့် ဒေါ်ခင်စောမြတို့ နှစ်ဦးအကြား ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာတစ်ရပ် သာဖြစ်ပြီး တတိယလူဖြစ်သော ဒေါ်တင်တင်လှက ရှာဖွေပုံစံနှင့် ရဲထံ အပ်နှံခဲ့သော အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့် ငွေများကို တရားလို ဒေါ်ခင်အေးရီက ရယူရန်၊ တစ်စုံတစ်ရာ အခွင့်အလမ်း မပေါ်ပေါက်နိုင်ပေ။ အတိုးငွေများပြားခြင်း အပေါင်ပစ္စည်းကို ရောင်းချ ရန် ခွင့်မတောင်းခြင်း စသည့် အကြောင်းအရာများသည် မူလမှုတရားခံ ဒေါ်ခင်စောမြ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း ရှိမရှိဆိုသော ကိစ္စ၌ လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိသော ပစ္စည်းကို ပေးအပ်သူသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်းကိစ္စ၌လည်းကောင်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားလောက် သည့် အရေးပါ အရာရောက်သော ပြဿနာမဟုတ်ချေ။

စွပ်စွဲခံရသော တရားခံသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိဟု သုံးသပ် ၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ထားသော အမှုမျိုးတွင် သိမ်းဆည်းခဲ့ သည့် သက်သေခံပစ္စည်းကို အသိမ်းခံရသူများသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တရားရုံးများက အစဉ်တစိုက် လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့သည်။ အဆိုပါမှု သဘောကို ဒေါ်ခင်စုပါ—၂ နှင့် ဦးအုန်းမောင်ပါ—၅အမှု (၁)၊ ဦးမြမောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် (ဦးစောလှိုင်) အမှု (၂) နှင့် ဒေါ်အုန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် (ဦးစောလှိုင်) နှင့် ဒေါ်အုန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာ နိုင်ငံတော်ပါ—၅ အမှု (၃) တို့တွင် လမ်းညွှန်ထားပြီးဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် တရားခံအား ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း၊ မရှိကြောင်း သုံးသပ်၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ထားပြီးဖြစ်သဖြင့် သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းများမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ် ၄၁၀ တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထား

၁။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး စာ–၂ဝ (ရုံးချုပ်)။

၂။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မ<mark>တမြန်မာနိုင်ငံတော်</mark> စာ– ၅၅။

၃။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လ<mark>စ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်</mark> စာ– ၄၉။

သော ခိုးရာပါ ပစ္စည်း (STOLEN PROPERTY) မဟုတ်သဖြင့် ယင်းပစ္စည်းလက်ဝယ်ထားရှိသူသာ ဆက်လက်၍ လက်ရှိထားပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်းကိုလည်း ဦးအင်ချွန် နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အမှု (၄) တွင် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။

သို့အတွက် ဤ အထူးအယူခံမှုကို ခွင့်ပြု၍ ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ—ဇ) ဖြင့် သိမ်းဆည်းထားသော ငွေ ၁၀၈၈ဝဝဝိ/– (ကျပ်ဆယ်သိန်းရှစ်သောင်းရှစ်ထောင်တိတိ) နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့သော ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အနောက်ပိုင်းခရိုင်) နှင့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး အဆိုပါ ငွေများကို ရှာဖွေပုံစံနှင့် ပေးအပ် ခဲ့သူ ဒေါ် တင်တင်လှသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်စေရန် ပြင်ဆင် အမိန့် ချ မှတ်လိုက်သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်တင်တင်လှ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ –၂

၄။ <mark>၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်</mark>လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် စာ– ၁၁၂။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးတင်ထွတ်နိုင် ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဧပြီလ ၃ ရက်

တန်တိတ်ဘင် (ခ) ဦးဖိုးစိန်ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် *

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေတြာရန် အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အများသီစေရန် ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်ကြေတြာရက်ကို သီလျက်ဆန့်ကျင်ရန် လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ထုတ်ပြန်သောအမိန့်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူး လွန်ရာ ရောက်မရောက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လေ့လာစီစစ်ပါက "ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေငြွာရန် အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ထုတ်ပြန် သော အမိန့်ကို သိလျက်နှင့် ဖီဆန်လျှင်" ဟု ဖော်ပြထားသည်။ အများသိရှိလိုက်နာစေရန် ထုတ်ပြန်ကြေငြာထားသည့် အမိန့်သာလျှင် အကြုံးဝင်မည်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံ လိုက်နာစေရန် အကြောင်းကြားစာသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ တွင် အကျုံးမဝင်ခြင်း။

လျှောက်ထားသူများအတွက် – ဦးမြသိန်း (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) လျှောက်ထားခံရသူအတွက် – ဦးရဲမြင့် (လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး)

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂ဝ၇ (ခ)

⁺ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁ဝ တွင် ချမှတ်သော ၂–၅–၉၇ ရက်စွဲပါ တနင်္သာရီတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့် ကို ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခြင်း

မြိတ်မြို့နယ် တရားရုံး၏ ပြစ်မှုကြီးအမှတ်–၁၀၅/၉၆ တွင် တရားလို ဦးမြင့်သိန်းက ဦးဖိုးစိန်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့အပေါ် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ (၁၀–၄–၉၇) နေ့တွင် တရားခံများသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အရ အပြစ်ရှိသည့်အတွက် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၁) လ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်အပေါ် တရားခံများက မကျေနပ်သည့်အတွက် မြိတ်ခရိုင် တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့ရာ (၂–၅–၉၇) နေ့တွင် မူလရုံး အမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမမြင်၍ အကျဉ်းနည်း ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို တရားခံများက မကျေနပ်သည့်အတွက် တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၈ တန်တိတ်ဘင် (ခ) ဦးဖိုးစိန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

မြိတ်မြို့ များ ရပ်ကွက် ခရုတောရပ်နေ ဦးဖိုးစိန် (ခ) တန်တိတ်ဘင်နှင့် ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြည် မိသားစု နေထိုင်လျက်ရှိသော ကွင်းအမှတ်၂၀ ဦးပိုင်အမှတ်၂၉ မြေဧရိယာ ၀ . ၆၅၇ ဧက သာသနာ့ မြေအဖြစ် တိုင်းငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ထားဝယ်မှ (၃၁–၁–၉၈) ရက်စွဲပါစာအမှတ်–၅၄၀/၅–၄/ တဝတဖြင့်ဆုံးဖြတ် လိုက်သောကြောင့်ဦးဖိုးစိန်မိသားစုအားဖယ်ရှားပေးရန် မြို့နယ်အထွေ ထွေ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးမြင့်သိန်းမှအကြောင်းကြားသော်လည်း ဖယ်ရှား မပေးသည့်အတွက် ဦးတိုက်လျှောက်ထားဖွဲ့ဆိုခဲ့သောအမှု ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ရှေ့နေက ပြင်ဆင်မှု အဓိကအကြောင်း ပြချက်များအဖြစ် တင်ပြရာတွင် မြိတ်မြို့နယ် တရားရုံး၌ တရားခံ နှစ်ဦးအား ပြစ်မှုကြီးအမှု အမှတ်–၆၁၄/၉၃ တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ ဖြင့် (၈–၉–၉၄) နေ့တွင် အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့ပြီး မှားယွင်းမှုဟု သတ်မှတ်၍ တစ်ဖန် ပြစ်မှုကြီးအမှုအမှတ်–၁ဝ၅/၉၆ ဖြင့် ထပ်မံတရားစွဲဆိုခံရပြီး အပြစ်ပေးခြင်းခံရပါကြောင်း၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၃ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်နေ၍ ဥပဒေပြဿနာဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၃ (၁) တွင် တစ်ကြိမ်စစ်ဆေးပြီး ၁၉၉၈ တန်တိတ်ဘင် (ခ) ဦးဖိုးစိန်ပါ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရသူ (သို့မဟုတ်) အပြီးအပြတ် လွှတ်ခြင်း ခံရသူတစ်ဦးမှာ ယင်းထပ်တူဖြစ်မှုဖြင့် ထပ်မံစစ်ဆေးစီရင်ခြင်း မခံထိုက် စေရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ တရားခံများအနေဖြင့် (၂) ကြိမ်တရားစွဲ ဆိုခံရပြီး ပထမတစ်ကြိမ်ကို အပြီးအပြတ်လွှတ်ပြီး ထပ်မံတရားစွဲဆို ခံရခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ပါကြောင်း တင်ပြထားသည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးကိုယ်စား လိုက်ပါဆောင်ရွက်သူ ၎င်းရုံးမှ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးက မူလရုံးဖြစ်သော မြိတ်မြို့နယ် တရားရုံး တော်၌ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသူ ဇနီးမောင်နှံအား ပြစ်မှုကြီးအမှတ်– ၆၁၄/၉၃ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ အမှုတွင် (၈–၉–၉၄) ရက်နေ့က အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့ပြီးမှ ဒုတိယအကြိမ် ၎င်းတို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ နှင့်ပင် ပြစ်မှုကြီးအမှတ်–၁ဝ၅/၉၆ ထပ်မံတရားစွဲဆိုခြင်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃ (၁) နှင့် ဆန့်ကျင့်နေသည်ဟု လျှောက်ထားသူတို့က တင်ပြ ထားကြောင်း၊ ပြစ်မှုကြီးအမှတ်– ၆၁၄/၉၃ နှင့် ၁၀၅/၉၆ အမှုကို ဤလျှောက်ထားသူတို့သည် ပြစ်မှုတစ်ရပ်အတွက် တစ်ကြိမ်စစ်ဆေး၍ အဆိုပါ အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခြင်းခံရသူတို့မှာ ၎င်းပြစ်မှုအတွက်ပင် ထပ်မံစစ်ဆေးစီရင်ခြင်း ခံရသူများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃ (၁) တွင် တရားရုံးတစ်ရုံးက ပြစ်မှုတစ်ရပ်အတွက် တစ်ကြိမ်စစ်ဆေး၍ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရသူ သို့မဟုတ် အဆိုပါ အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခြင်းခံရသူတစ်ဦးမှာ ဤကဲ့သို့ အဆိုပါ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ချက် သို့မဟုတ် အမှုမှ အပြီး အပြတ်လွှတ်လိုက်သည့် စီရင်ချက်သည် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိနေချိန်တွင် ၎င်းပြစ်မှုနှင့် ထပ်တူပြစ်မှုဖြင့် ထပ်မံစစ်ဆေးစီရင်ခြင်း မခံထိုက်စေရ ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ မြိတ်မြို့နယ် တရားရုံးက ပြစ်မှုကြီးအမှတ်– ၁၀၅/၉၆ ကို စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်နေသည်ဟု ယူဆပါကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မြိတ်မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ထိုအမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့သည့်တိုင်း တရားရုံးအမိန့်တို့ကို ပြန်လည် ဆန်းစစ်သင့်ပါကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မြိတ်မြို့ များ ရပ်ကွက်၊ ခရုတောရပ်နေ ဦးဖိုးစိန် (ခ) တန်တိတ်ဘင်နှင့် ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ မိသားစု နေထိုင်လျှက်ရှိသော ကွင်းအမှတ်–၂ဝ အေအင်န်၊ ဦးပိုင်အမှတ် (၂၉)၊ မြေဧရိယာ (၀ .၆၅၇) ဧကအား သာသနာမြေအဖြစ် တနင်္သာရီတိုင်း ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ ထားဝယ်မြို့မှ (၃၁–၁–၉၈) ရက်စွဲပါ စာအမှတ်– ၅၄၀/၅–၄/ တ၀တဖြင့် သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ သက်သေခံ (င) အရ တွေ့ရသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြိတ်ခရိုင် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ (၁–၉–၉၅) ရက်စွဲပါ စာအမှတ်-၁/၂/၄–၂/မ၀တ (မြိတ်) ဖြင့် သာသနာမြေ အတွင်းမှ အိမ်ထောင်စုတို့အား ဖယ်ရှားပေးရန် သာသနာ့မြေအတွင်းမှ (၂) ပါတ်အတွင်း နှင်ထုတ်ဖယ်ရှားခြင်း၊ တရားစွဲဆိုခြင်း ဆောင်ရွက် ရန် မြေပေါ်မှ မလွတ်မချင်း အကြိမ်ကြိမ် နှင်ထုတ်တရားစွဲဆို ဆောင်ရွက်ရန် မြိတ်မြို့ မြို့နယ်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌထံ အကြောင်းကြားထားကြောင်း၊ သက်သေခံ (က) အရ တွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြိတ်မြို့နယ် ငြိမ်ဝပ်ပ<mark>ိပြားမှု တည်ဆောက်ရေ</mark>း အဖွဲ့သည် သာသနာမြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် ဦးဖိုးစိန် (ခ) တန်တိတ် ဘင်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့အား (၂–၁၁–၉၅) ရက်စွဲပါ စာအမှတ်– ၁၉၁၊ ၀၁၂/၁–၁–/မ၀တ (မြိတ်) နှင့် (၁၀–၁–၉၆) ရက်စွဲပါ စာအမှတ်–၈၇/–၀၁၂/၁–၁/မ၀တ (မြိတ်) တို့ဖြင့် အကြောင်း ကြားခဲ့ကြောင်း၊ သက်သေခံ (ခ) နှင့် (ဂ) တို့အရ တွေ့ရှိရသည်။ မြိတ်မြို့နယ် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့မှ ပေးပို့သော စာများကို ဦးဖိုးစိန် (ခ) တန်တိတ်ဘင်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ လက်ခံရရှိကြောင်း အေါ်ခင်ကြည်၏ သက်သေခံ (ဃ)အရ တွေ့ရသည်။ ဦးဖိုးစိန် (ခ) တန်တိတ်ဘင်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့သည် မြို့နယ် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့မှ သာသနာ့မြေ ဖယ်ရှားပေးရန် အကြောင်းကြားခဲ့သော်လည်း ဖယ်ရှားခြင်း မရှိကြော**င်း တွေ့ရသည်။** သက်သေခံ (၁) အရ (၉–၁၁–၈၇) နေ့တွင် ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃာ့မဟာနာယကအဖွဲ့ (၄၇) ပါး စုံညီ ဧကဒဿမ

၁၉၉၈ တန်တိတ်ဘင် (ခ) ဦးဖိုးစိန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ၁၉၉၈ တန်တိတ်ဘင် (ခ) ဦးဖိုးစိန်ပါ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် အချင်းဖြစ် တိုးချဲ့သာသနာ့မြေ အငြင်းပွား အယူခံမှုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ယင်းမှုခင်းကို ဝိနည်း ဓမ္မကံအဓိကရဏ်း မှုခင်း၌ အကြုံးမဝင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို လည်း တွေ့ရသည်။ လျှောက်ထားသူများ၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ် မြေကွက်အမှတ်— (၂ဝ အေအင်န်) ဦးပိုင်အမှတ်—၂၉ ဧရိယာ (ဝ.၆၅၇) ဧကနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်ထားသူများအပေါ် သာသနာရေး ဦးစီးမှူးက ထုတ်သော အမိန့်နှင့် မြို့နယ်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက် ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌမှ ထုတ်သော အမိန့်တို့အရ တရားရုံးသို့ အရေးယူခဲ့ ခြင်းဖြစ်ပေရာ ယင်းမြေပေါ်မှ ဖယ်ရှားပေးရေး အကြောင်းခြင်းရာ တစ်ခုတည်းအပေါ် ထုတ်ပြန်ကြေညာထားသော အမိန့်ကို ဖီဆန်မှုဖြင့် နှစ်ကြိမ်တရားစွဲဆို အရေးယူခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြလျှောက်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ယခုအမှုမှာ ပြစ်ျှဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက နည်းလမ်းတကျ ထုတ်ပြန်ကျေညာသော အမိန့်ကို ဖီဆန်မှုဖြစ်ပေသည်။ ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရာရောက်မရောက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆက်စပ်လေ့လာ ကြည့်ရှုပါက ယင်းပုဒ်မ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် "ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကြေညာရန် အာဏာရရှိသော ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းက ထုတ်ပြန်ကျေညာသော အမိန့်ကို သိလျက်နှင့် ဖီဆန်လျှင်" ဟူ၍ ဖော်ပြထားပေသည်။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အများပြည်သူ့သိရှိ လိုက်နာကြစေရန် ထုတ်ပြန်ကျေညာထားသော အမိန့်ကို ရည်ရွယ် ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ အများသိရှိလိုက်နာစေရန် ထုတ်ပြန်ကျေညာထား သည့် အမိန့်သာလျှင် အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ကျေညာရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်ရပေမည်။

လျှောက်ထားသူများထံ သက်ဆိုင်ရာမှ (၂–၁၁–၉၅) ရက်စွဲပါ သက်သေခံ (ခ) နှင့် (၁ဝ–၁–၉၆) ရက်စွဲပါ သက်သေခံ (ဂ) ပါ ဆကြောင်းကြားစာများတွင် ဦးဖိုးစိန် (ခ) တန်တိတ်ဘင်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့အား အချင်းဖြစ် မြေသည် သာသနာ့မြေအတွင်း ကျရောက်နေသဖြင့် ဖယ်ရှားထွက်ခွာပေးရန်နှင့် အကြောင်းကြားသည့် အတိုင်း လိုက်နာခြင်း မရှိပါက တည်ဆဲဥပဒေများအရ အရေးယူ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးအကြောင်းကြားပါသည်ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ယင်းအကြောင်းကြားစာ (၂)စောင် ကို စီစစ်လေ့လာကြည့်ရှုပါက သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိ ပြည်သူ ဝန်ထမ်းက အကြောင်းကြား သော စာများဖြစ် သည်။ သို့ရာတွင် အများပြည်သူက လိုက်နာစေရန် ထုတ်ပြန်ကျေညာသော အမိန့် စာ သဘာ မသက်ရောက်ပေ။ ဦးဖိုးစိန် (ခ) တန်တိတ်ဘင်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့နှစ်ဦးကိုသာ အကြောင်းကြားသည့်စာ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဤပုဒ်မ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် လိုရင်းအင်္ဂါရုပ်တစ်ခုမှာ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ထုတ်ပြန် ကျေညာထားသော အမိန့်တစ်ခု ဖြစ်ရပေမည်။ ယခုအမိန့်မှာ အများကြားသိစေရန် ထုတ်ပြန်ထားသည် ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထိုအတွက် လျှောက်ထားသူများသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၈ ပါ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်ဟု မဆိုသာချေ။

၁၉၉၈ တန်တိတ်ဘင် (ခ) ဦးဖိုးစိန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုပြီးလျှင် တရားခဲ ဦးဖိုးစိန်
(ခ) တန်တိတ်ဘင်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့အပေါ် ချမှတ်ခဲ့သည့်
မြိတ်မြို့နယ် တရားရုံးနှင့် တနင်္သာရီတိုင်း တရားရုံး (မြိတ်ခရိုင်)
တို့၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်၍ တရားခံ ဦးဖိုးစိန် (ခ) တန်တိတ်ဘင်နှင့်
ဒေါ်ခင်ကြည်တို့အား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးတင်အုံး ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ မေလ ၁၅ ရက်

ထွန်းထက်ဝင်းပါ –၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ – ီ၂

စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ထားသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ ထပ်မံစုံစမ်း စစ်ဆေးစေရန် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆ နှင့် အညီ ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားခံက ခုခံချေပခြင်းမပြုသည့်တိုင်အောင် တရားလို ဘက်မှ တင်ပြသော သက်သေခံချက်များအရ တရားခံအပေါ် အပြစ် ပေးနိုင်ဖွယ်ရာ မတွေ့ရသည့်အခါမှသာ တရားရုံးက စွဲချက်မတင် ဘဲ လွှတ်နိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် ဤအမှုတွင် တရားခံကို စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်သင့်မည်မဟုတ်ပေ။ တရားခံတို့သည် ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာကျူးလွန် ခဲ့သည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်းရှိသည်ဟု ထင်မြင်လျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၄ အရ တရားခံတို့ကို စွဲချက်တင်၍ ဖြေရှင်းစေသင့်သည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် –ု ဒေါ်ခင်ထားရီ၊ တရားရုံးချုပ်၊ ရှေ့နေ လျှောက်ထားခံရသူအတွက် – ၁။ ဦးကျင်စိန် (လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး) ရှေ့နေချုပ်ရုံး ၂။ ဦးဇော်မင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

[•] ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄ဝ၅ (ခ) ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၄ တွင် ချမှတ်သော ၈-၉–၉၇ ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) ၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားမှု။

ဒဂုံမြို့သစ် (မြောက်ပိုင်း) မြို့နယ်တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၈၀၀/၉၆ အမှုတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁၄–က/၂၀၁ အရ အရေးယူထားသော တရားခံ ထွန်းထက်ဝင်းနှင့်ဖေယျာအောင် တို့အပေါ် စွဲချက်တင်ရန် အထောက်အထားမရှိ၍ စွဲချက်မတင်မီ အမှုမှ လွတ်ထားစေရန် ချမှတ်သော အမိန့်ကို သေဆုံးသူ မျိုးမင်းမင်းလှ၏ မိခင် ဒေါ်ဖြူဖြူထက်က မကျေနပ်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) သို့ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားရာ ပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုလျက် စွဲချက်မတင်မီ အမှုမှ လွှတ်ထားစေရန် ချမှတ်သည့် ဒုဂံမြို့သစ် (မြောက်ပိုင်း) မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့် ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလရုံးက အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်စုံစမ်း စစ်ဆေးစေရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မူလမှု တရားခံ ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဖေယျာအောင်တို့က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုမှာ (၂-၇-၉၆) ရက်နေ့ နံနက် (ဝ၆၄၅) နာရီအချိန်ခန့်တွင် ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ၁၃- ရပ်ကွက်၊ မြနန္ဒာလမ်းသွယ်အတွင်း အမည်မသိ အမျိုးသားအလောင်းတစ်လောင်းကို တွေ့ ရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကင်း ရဲစခန်းက သေမှု သေခင်းဖွင့်ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ သေသူမှာ မရမ်းကုန်းမြို့နယ် စိတ်ရောဂါကုဆေးရုံကြီး၌ မူးယစ်ဆေးဝါးဖြတ်ရန် အတွက် တက်ရောက်ဆေးကုသမှုခံနေသူ မျိုးမင်းမင်းလှ (အဘ-ဦးလှငွေ) ဖြစ်ကြောင်း၊ (၂၉-၆-၉၆) ရက်နေ့တွင် မျိုးမင်းမင်းလှသည် ထွန်းထက်ဝင်း၊ ဖေယျာအောင်၊ မင်းထွင်ဦးတို့နှင့်အတူ ဆေးရုံမှ တိတ်တဆိတ်ထွက်ပြေးသွားကြပြီး ဒဂုံမြို့သစ် (မြောက်ပိုင်း) မြို့နယ်ရှိ ဖေယျာအောင်၏ မိဘများဆောက်လုပ်ထားသော လူနေထိုင်ခြင်း မပြုသေးသည့် နေအိမ်၌ မူးယစ်ဆေးဝါး ဘိန်းဖြူကို ဆေးထိုးပိုက်ဖြင့် ထိုးရာမှ (၃ဝ-၆-၉၆) ရက်နေ့တွင် မျိုးမင်းမင်းလှ သေဆုံးရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ (၁-၇-၉၆) ရက်နေ့တွင် မျိုးမင်းမင်းလှ သေဆုံးရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ (၁-၇-၉၆) ရက်နေ့ညတွင် မျိုးမင်းမင်းလှ၏ အလောင်း ကို ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဖေယျာအောင်တို့က ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ၁၃-

ရပ်ကွက်၊ မြနန္ဒာလမ်းသွယ်၌ တိတ်တဆိတ် စွန့်ပစ်ထားခဲ့ကြောင်း

၁၉၉၈ ထွန်းထက်ဝင်း ပါ–၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*၂} ၁၉၉၈ ထွန်းထက်ဝင်း ပါ–၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ီ၂ စုံစမ်းစစ်ဆေးတွေ ရှိရသဖြင့် ရန်ကင်းရဲစခန်း၊ ဒုရဲအုပ် ရဲအောင်က ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဇေယျာအောင်တို့ကို အရေးယူရန် သက်သေခံ ပစ္စည်းများနှင့်အတူ ဒဂုံမြို့သစ် (မြောက်ပိုင်း) ရဲစခန်း၌ ပထမသတင်း ပေးတိုင်ချက်ရေးဖွင့်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုဖြစ်သည်။

ဤပြင်ဆင်မှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၂) အဖြစ် ပါဝင် ခွင့်ပြုရန် သေဆုံးသူ မျိုးမင်းမင်းလှ၏ မိခင်ဒေါ် ဖြူဖြူထက်က လျှောက်ထားခဲ့ရာ ယင်းလျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုလျက် ရှေ့နေချုပ် ရုံး၏ သတ်မှတ်သည့် ဥပဒေအရာရှိ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၂) အဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ ရှေ့နေက ပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြချက် များအဖြစ် အဓိကတင်ပြရာမှာ မူလမှုရှိ တရားလိုပြ သက်သေတို့၏ ထွက်ချက်များအရပင် လျှောက်ထားသူများအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၄–က ပါ ပြစ်မှုငြိစွန်းသော သက်သေထွက်ချက်များ မရှိသဖြင့် မူလရုံးက စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မူလ သေမှုသေခင်း အမှတ်–၇/၉၆ ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူများကို ဒုရဲအုပ် ရဲအောင်နှင့် ဒုရဲအုပ်စခန်းမှူးကျော်ဝင်း တို့က ရဲအချုပ်တွင် စစ်ဆေးချက်အရ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၄–ကအရ ပြောင်းလဲဖွင့်လှစ်သည်ဟုသာ ထွက်ဆိုခဲ့ကြကြောင်း၊ ရဲအချုပ်တွင်ရှိစဉ် ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဇေယျာအောင်တို့၏ ထွက်ချက် သည် သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ အရ သက်သေခံအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ကြောင်း၊ အမှုတွင် ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဇေယျာအောင်တို့က တာဝန်ခံထွက်ဆိုသည်ကို တရားလိုပြသက်သေတစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ ထွက်ဆိခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်း၊ ဆေးရုံမှအတူ ထွက်ပြေးကြသည်ဆိုရုံမျှဖြင့် သေသျှာား သေစေအောင် ပြုလုပ်ပါသည် ဆိုသည့်အချက်မှာ မပေါ် **ကျွင်ကြောင်း၊ သေသူနှင့် လျှောက်ထားသူနှစ်ဦးတို့ အတူသွားသည်ကို** မြင်သည့် သက်ဧသမရှိကြောင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ ပိုင်းခရိုင်) ၏ စီရင်ချက်တွင်လည်း မျိုးမင်းမင်းလှ သေဆုံးသည့်

ပတ်သက်၍ မည်သူပြုလုပ်သဖြင့် မည်သည့်အတွက် သေဆုံးရခြင်းဖြစ်ကြောင်း တိုက်ရိုက်သက်သေခံချက် မရှိဟု သုံသပ်ထား ကြောင်း၊ စွဲချက်တင်ခြင်းသည် အပြစ်ပေးခြင်းမဟုတ်စေကာမူ စွဲချက် တင်နိုင်လောက်သော အချက်အလက်များ ပြည့်စုံမှု မရှိ၍ စွဲချက် တင်ထားခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်း၊ အမှုစစ်ဆေးကြားနာရာ၌ တရားခံ၏ ဖြေရှင်းချက် ပြည့်စုံမှသာ ပိုမို၍ တရားမျှတမှုရရှိနိုင်မည်ဟု တစ်ထစ်ချ မှတ်ယူရန် မဟုတ်ကြောင်း၊ မှုခင်းများတွင် တရားခံဘက်မှ ချေဖျက်ခြင်းမပြုနိုင်လျှင် တရားခံအား အပြစ်တွေ့ ရှိနိုင်လောက်အောင် တရားလိုဘက်မှ တရားခံအပေါ် အထောက်အထား တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိက တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ထားရမည်ဟု ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မူလမြို့နယ်တရားရုံး၏ စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ထားသည့်အမိန့်အား ဆက်လက်အတည်ပြုသင့်ကြောင်းကို မူလမှုတရားလိုပြသက်သေတို့၏ ထွက်ဆိုချက်ပါ ကောက်နုတ်ချက်များနှင့်အတူ စီရင်ထုံး အကိုး အကားများဖြင့် အကျယ်တဝင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည့် တစ်ဆက်တည်း မှာပင် လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၂) ၏ လျှောက်လဲချက်သည် (၁၃–၂–၉၈) ရက်နေ့စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်နှင့်အညီ ရှေ့နေချုပ် ရုံးက သတ်မှတ်သည့် ဥပဒေအရာရှိ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ခြင်း မဟုတ်သဖြင့် ယင်းလျှောက်လဲချက်ကို လက်ခံခြင်း မပြုရန် တင်ပြသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၂) ဒေါ်ဖြူဖြူထက်၏ ရှေ့နေက အဓိက တင်ပြရာမှာ မူလမှုရှိ ပထမ သတင်းပေးတိုင်ချက်ပါ ဖော်ပြချက် များ၊ သက်သေခံ (ဋ) (ဠ) နှင့် (ဍ) ဓာတ်ပုံများ (သေသူ၏ အလောင်းဓာတ်ပုံများ) အရ မူလမှုကို တရားစွဲဆို တင်ပို့ရာမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂/၂၀၁ အရ တရားစွဲတင်ပို့ရန် ပေါ်လွင်သော်လည်း ပုဒ်မ ၃၀၄–က/၂၀၁ အရ သာ တရားစွဲတင်ပို့ ခြင်းက မူလမှု၏ ထူးခြားသော အခြေအနေကို မြင်သာကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ အခြေအနေရှိသည့် အမှုမျိုးတွင် အမှုမှန်ပေါ်ပေါက်ရန်မှာ

၁၉၉၈ ထွန်းထက်ဝင်း ပါ – ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{* ၂} ၁၉၉၈ ထွန်းထက်ဝင်း ပါ–၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*၂} အမှုတွင် လိုအပ်သည့် သက်သေထွက်ဆိုချက်များ၊ သက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းများကို ပြီးပြည့်စုံအောင် ရယူစစ်ဆေးကြားနာ သုံးသပ် ရမည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန် အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) က သုံးသပ်လျက် အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီဆက်လက် စုံစမ်းစစ်ဆေးသွားရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့်အညီ တရားမျှတစွာ ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ဥပဒေအရမှားယွင်း ခြင်း မရှိသဖြင့် ပြင်ဆင်ပယ်ဖျက်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ကြောင်း စီရင်ထုံး အကိုးအကားများဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးကိုယ်စား အမှုတွင်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေ အရာရှိက အမှုပေါ် ပေါက်ချက်များကို ခြံငုံသုံးသပ်ကြည့်လျှင် သေဆုံးသူ မျိုးမင်းမင်းလှ၏ အလောင်းတွင် ဆေးထိုးပိုက်၊ အပ်၊ ဘိန်းဖြူဟု ထင်ရသော အဖြူမှုန့် ထုပ်နှင့် ဆေးပုလင်းများ တွေ့ရှိရခြင်းတို့ကြောင့် မျိုးမင်းမင်းလှသည် ဘိန်းဖြူအထိုးခံရပြီး ရှော့ဖြစ်ကာ သေဆုံရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆဖွယ်ရာရှိကြောင်း၊ သို့သော် ဘိန်းဖြူထိုးပေး သူများမှာ ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဇေယျာအောင်တို့ ဖြစ်ကြသည်ဟူ၍ ထွက်ဆိုနိုင်သည့် သက်သေမရှိကြောင်း သေသူ မျိုးမင်းမင်းလှ၏ ဖခင် ဦးလှငွေ (လိုပြ–၇) ၏ ထွက်ဆိုချက်တွင် ၎င်း၏သားသည် မိမိဖာသာဆေးထိုးတတ်သည်ဟု ထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ ထွန်းထက်ဝင်း နှင့် ဇေယျာအောင်တို့ ရဲအချုပ်တွင်ရှိနေစဉ် ရဲအရာရှိအား လိုက်လံပြသ သော နေရာသည် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ ပါ ကိစ္စအလို့ငှာမှ တစ်ပါး အခြားကိစ္စရပ်များမှာ သက်သေခံမဝင်၍ သက်သေခံဓာတ်ပုံ များကို အမှု၌ တရားဝင်ထည့်သွင်း မစဉ်းစားနိုင်ကြောင်း၊ မျိုးမင်းမင်းလှ သေဆုံးရခြင်းမှာ ထွန်းထက်ဝင်း၊ ဖေယျာအောင်တို့ ပြုလုပ်ချက်ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း နှုတ်သက်သေခံချက်အရဖြစ်စေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်သက်သေခံ အထောက်အထားအရဖြစ်စေ ပေါ် လွင်ထင်ရှားမှု မရှိကြောင်း၊ အလောင်းကိုလည်း ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဇေယျာအောင်တို့ လာရောက် စွန့်ပစ်ထားကြောင်းလည်း ပေါ်ပေါက်မှု မရှိကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရ သူ အမှတ် (၂) အဖြစ်ပါဝင်ခွင့်ပြုထားသူ ဒေါ်ဖြူဖြူထက်၏ ရှေ့နေ

သည် ဧရှ့နေချုပ်ရုံးမှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ဥပဒေအရာရှိ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဥပဒေနှင့်အညီ သင့်မြတ်သည့် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် လျှောက်လဲတင် ပြသည်။

မူလမှုရှိ တရားလိုပြ သက်သေထွက်ချက်များနှင့် သက်ခံအထောက် အထားများအပေါ် ခြုံငုံသုံးသပ်သော် လျှောက်ထားသူ ထွန်းထက်ဝင်း ဖေယျာအောင်နှင့် မင်းထွဋ်ဦးတို့သည် သေသူ မျိုးမင်းမင်းလှနှင့်အတူ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်ရှိ စိတ်ရောဂါနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးကုသရေး ဆေးရုံ၌ ဆေးကုသမှု ခံနေရာမှ (၂၉–၆–၉၆) ရက်နေ့ညပိုင်းတွင် ထွက်ပြေးသွား ကြခြင်း၊ ဆေးရုံအပြင်သို့ရောက်သောအခါ မင်းထွဋ်ဦး (လိုပြ–၉) က အိမ်ပြန်ပြီး ထွန်းထက်ဝင်း၊ ဧယျောအောင်နှင့် မျိုးမင်းမင်းလှတို့ (၃) ဦးအတူ ကျန်ရှိခဲ့ခြင်း (၂၉–၆–၉၆) ရက်နေ့တွင် ဇေယျာအောင် သည် ၎င်း၏ ဖခင်ဦးအောင်သန်း (လိုပြ–၄) ထံရောက်ရှိလာပြီး ခရီးထွက်မည်ဟု ပြောကာ ဖခင်ဖြစ်သူထံမှ ငွေ**–**၁၁ဝဝ/ကျပ် တောင်းယူသွားပြီး (၇–၇–၉၆) ရက်နေ့မှ နေအိမ်ပြန်ရောက်လာ၍ (၈–၇–၉၆) ရက်နေ့တွင် ဆေးရုံသို့ပြန်ပို့ပေးခဲ့ရခြင်း၊ (၃၀–၆–၉၆) ရက်နေ့ ညတွင် ဆေးရုံသို့ မင်းထွဋ်ဦး ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခြင်း၊ (၈–၇–၉၆) ရက်နေ့တွင် ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဧေယျာအောင်တို့ကို ၎င်း၏ မိဘများက ဆေးရုံသို့ ပြန်လည်ပို့အပ်ပေးခြင်း၊ (၂–၇–၉၆) ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် သေသူ မျိုးမင်းမင်းလှ၏ အလောင်းကို ရန်ကင်း၊ မြနန္ဒာလမ်း၊ ရေမြောင်းအတွင်းမှ တွေ့ရှိရခြင်း၊ သေသူ မျိုးမင်းမင်းလှအနီးမှ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲရာတွင် အသုံးပြုသည့် ပလပ်စတစ်ဆေးထိုးအပ် စသည့် ပစ္စည်းများ တွေ့ရှိရခြင်းတို့က မူလမှုတွင် ထင်ရှားပေါ်လွင်သော အကြောင်းအချက်များဖြစ်သည်။ ဒုရဲအုပ် ဦးရဲအောင် (လိုပြ–၄) က မျိုးမင်းမင်းလှ သေဆုံးရခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ သေမှု သေခင်းအမှုအမှတ် ၇/၉၆ ဖွင့်၍ စုံစမ်း

စစ်ဆေး ပေါ်ပေါက်ချက်အရ ထွန်းထက်ဝင်း၊ ဇေယျာအောင်နှင့်

မျိုးမင်းမင်းလှတို့ (၃) ဦးသည် ဒဂုံမြောက်ပိုင်း–၃၉/ဘီ ရပ်ကွက်

၁၉၉၈ ထွန်းထက်ဝင်း ပါ – ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁၉၉၈ တွန်းထက်ဝင်း ပါ – ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင့်^{နိုင်} ဗေနာ်^{နိုင်} (၂) လမ်း၊ အမှတ်–၁၇၉ ရှိ စေယျာအောင်၏ မိဘများ ဆောက်လုပ်ထား ပြီး လူနေထိုင်ခြင်း မရှိသေးသည့် အိမ်၌ မူးယစ်ဆေးဝါး ဘိန်းဖြူများကို ဆေးထိုးအပ်ဖြင့် ထိုးကြရာမှာ (၃၀–၆–၉၆) ရက်နေ့ ညတွင် မျိုးမင်းမင်းလှ သေဆုံးသွားသဖြင့် မျိုးမင်းမင်းလှ၏ အလောင်းကို (၁–၇–၉၆) ရက်နေ့ ညတွင် ရန်ကင်းမြို့နယ် မြနန္ဒာလမ်းသွယ်ထိပ် သို့ ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် စေယျာအောင်တို့က တိတ်တဆိတ်လာရောက် စွန့်ပစ်ခဲ့ကြောင်း စုံစမ်းဖော်ထုတ်ရမှုကို ထွက်ဆိုထားသည်။

မူလမှုတွင် ပေါ် လွင်သော အချက်နှင့် ဒုရဲအုပ် ဦးရဲအောင် (လိုပြ–၄) ၏ စုံစမ်းဖော်ထုတ်၍ တွေ့ရှိချက်များအရ လျှောက်ထားသူ တွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဖွေယျာအောင်တို့သည် မျိုးမင်းမင်းလှ သေဆုံးရမှု တွင် ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာ ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ငြိစွန်းချက် များရှိနေကြောင်း မြင်သာသည်။

ဒုရဲအုပ် ဦးရဲအောင် (လိုပြ–၄) က မျိုးမင်းမင်းလှ၏ အလောင်းကို ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးသို့ ပို့အပ်ခဲ့ကြောင်းနှင့် အမှုစစ်ရဲအရာရှိ ဒုရဲအုပ် (စစပ်) ဦးကျော်ဝင်း (လိုပြ–၁၁) က မျိုးမင်းမင်းလှ၏ ဆေးစာအား ရန်ကင်းရဲစခန်းနှင့် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးသို့ တောင်းခံခဲ့သော်လည်း ယခုအချိန်ထိ မရရှိသေးကြောင်း ထွက်ဆိုချက်များအရ ယင်းဆေးစာနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်၏ ထွက်ဆိုချက်တို့မှာလည်း မူလမှုတွင် အဓိကဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) က မူလုရုံးသည် အမှုမှ သက်သေခံချက်များကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ထုတ်စစ်ဆေး ခြင်း မပြဘဲ တရားခံများသည် စွဲဆိုသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိကြောင်း သုံးသပ်၍ တရားခံတို့ကို အမှုမှ စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရလည်းကောင်း၊ အကြောင်းခြင်းရာအရလည်းကောင်း မှန်ကန် သည်ဟု မဆိုနိုင်ဟု သုံးသပ်လျက် မူလရုံး၏ စွဲချက်မတင်မီ လွှတ် ထားသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ–၂၅၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားခံက ခုခံချေပခြင်း မပြုသည့်တိုင်အောင် တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသော သက်သေခံချက်များအရ တရားခံအပေါ် ဘဲအပြစ်ပေးနိုင် ဖွယ်ရာ မတွေ့ရသည့်အခါမှသာ တရားရုံးကစွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်နိုင် မည်ဖြစ်သဖြင့် ဤအမှုတွင် တရားခံကို စွဲချက်မတင်ဘဲလွှတ်ရန် သင့်မည်မဟုတ်ပေ။ တရားခံတို့ကို ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိမှသာ အပြစ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သော်လည်း တရားခံတို့သည် ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာ ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းရှိသည်ဟု ထင်မြင်လျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၄ အရ တရားခံတို့ကို စွဲချက် တင်၍ ဖြေရှင်းစေရမည်ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၈ ထွန်းထက်ဝင်း ပါ – ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

ဒုရဲအုပ် ဦးရဲအောင် (လိုပြ–၄) ၏ ထွက်ဆိုချက်အရမူးယစ်ဆေးဝါး ဘိန်းဖြူကို ဆေးထိုးအပ်ဖြင့် ထိုးရာမှ သေဆုံးသွားသည့် မျိုးမင်းမင်းလှ ၏ အလောင်းကို လျှောက်ထားသူများဖြစ်ကြသော မူလမှုတရားခံ ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် စေယျာအောင်တို့က ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ မြနန္ဒာ လမ်းသွယ်ထိပ်သို့ တိတ်တဆိတ်သွားရောက်ပြီး စွန့်ပစ်ဖျောက်ဖျက် ခဲ့ဖွယ်ရာရှိကြောင်း ညွှန်ပြသည့် သက်သေခံချက်များရှိနေရာ ၎င်းတို့ အပေါ်စွဲချက်တင် ထုချေဖြေရှင်းစေခြင်းမှာ သင့်တင့်မျှတမှုရှိမည်ဖြစ်သည်။

စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ထားသည့်အမှုကို တရားသူကြီးတစ်ဦးက ထပ်မံ စုံစမ်းစစ်ဆေးစေရန် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆ နှင့်အညီ ညွှန်ကြားနိုင်ပေသည်။

ဤအခြေအနေတွင် မူလမှုရှိ သက်သေခံ အထောက်အထားများ အရ မူလမှု တရားခံများဖြစ်ကြသော ထွန်းထက်ဝင်းနှင့် ဇေယျာအောင် တို့အပေါ် စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ထားသည့် ဒဂုံမြို့သစ် (မြောက်ပိုင်း) မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်စုံစမ်းစစ်ဆေးသွားရန် ညွှန်ကြားသော ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်) ၏ အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့်မညီ မှားယွင်း သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးတင်အုံး ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်

ဦးပေါက် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ံ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းပါအတိုင်း ပစ္စည်းဆိုသော စကားရပ်တွင် အကြုံးဝင်ရန်လိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ အရ ပြစ်မှု မြောက်ရန် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကြုံးဝင်ရန် လိုသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၅ တွင် "မည်သူမဆို ပစ္စည်းကို သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်း ဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းခံရသည်တွင်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယုံကြည် အပ်နှံသည့် ပစ္စည်းကို သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ဖြစ်ရန်လိုသည်။ အကောင်အထည်မရှိသောအရာ ဝတ္ထုလည်း မဟုတ်သော ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေးကို တရားဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပေးသည့် အခွင့်အရေးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၅ တွင် ရည်ညွှန်းသော "ပစ္စည်း" တွင် အကြုံးဝင်မည် မဟုတ်ပေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် – ဦးမြင့်သန်း (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) လျှောက်ထားခံရသူအတွက် – ဦးရဲမြင့် (လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး)

^{*} ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၇ (ခ)

⁺ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၄ တွင် ချမှတ်သော ၃၀–၁–၉၈ ရက်စွဲပါ မကွေးတိုင်းတရားရုံး (သရက်ခရိုင်) ၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားခြင်း။

ကံမမြို့နယ် တရားရုံး၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ်–၄၁၃/၉၇ တွင် တရားလို ဦးသိန်းဆွေက တရားခံ ဦးပေါက်အပေါ် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ အရ တရားစွဲဆိုသော အမှုတွင် တရားခံ ဦးပေါက်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို ဦးပေါက်က မကျေနပ်၍ မကွေးတိုင်း တရားရုံး (သရက်ခရိုင်) သို့ အယူခံဝင်ရောက် ခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှု မရရှိသောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဦးပေါက်က ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၉၈ ဦးပေါက် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

အမှုမှာ မကွေးတိုင်း သရက်ခရိုင် ကံမမြို့နယ် ရေနံ့သာရွာတွင် နေသော ဦးပေါက်သည် ခြောက်ပင်–ရေနံ့သာ ကူးတို့ လိုင်စင်ကို ၁၉၉၇–၉၈ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် လေလံဆွဲဝယ်ယူရရှိခဲ့ ကြောင်း၊ စာချုပ်စည်းကမ်းချက်များနှင့် မညီသော ကူးတို့လှေကို အသုံးပြုခဲ့သဖြင့် ရေနံ့သာအထက်တန်းကျောင်းမှ ကျောင်းသူ (၃)ဦး သေဆုံးခဲ့ရသဖြင့် ချုပ်ဆိုသော ဥပဒေနှင့် ညီသည့် ပဋိညာဉ်ကို ကျူးလွန်သဖြင့် အရေးယူပေးပါရန် တိုင်တန်းရာမှ ပေါ်ပေါက်လာ သော အမှုဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသူ ဦးပေါက်၏ ရှေ့နေက ပြင်ဆင်မှု အဓိက အကြောင်းပြချက်များအဖြစ် တင်ပြရာတွင် ယခုအမှုသည် ပစ္စည်းအပ်နှံခြင်း၊ ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲ ပိုင်ခွင့် အပ်နှံခြင်း၊ မဟုတ်ကြောင်း တရားလို ကိုယ်တိုင် ဝန်ခံ ထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ ယခုအမှုသည် ကူးတို့ ပို့သော လုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အမှုဖြစ်ရာ ကူးတို့ လေလံစည်းကမ်းပါ စာချုပ်အတိုင်း အရေးယူဆောင်ရွက်ပြီးကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ အရ ထပ်မံအမှုဖွင့် တရားစွဲဆိုခြင်း၊ အပြစ်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူသုံးသပ်အပြစ်ပေးခြင်း မှာ ဥပဒေအရမှားယွင်းကြောင်း၊ ကူးတို့လုပ်ငန်းတွင် လှေကြီး (၂)စင်း ထားရှိလုပ်ဆောင်ခွဲခြင်းနှင့် ကူးတို့ပို့သူနှစ်ဦး ထားရှိဆောင်ရွက် စေခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၍ ပဋိညာဉ်ဖောက်ဖျက်သည်ဟု ကောက်ယူ သုံးသပ်အပြစ်ပေးခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း၊ အရပ်သား

၁၉၉၈ ဦးပေါက် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} များ ပို့သည့် လှေနှင့်ပင် လှော်ခတ်ပို့ဆောင်ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ကျောင်းသူ (၃) ဦး ရေနစ်သေဆုံးခြင်းတို့သည် ကူးတို့လိုင်စင်ရရှိသူ ဦးပေါက်နှင့် သက်ဆိုင်မှု မရှိကြောင်း၊ ကျောင်းတက် ကျောင်းဆင်းချိန်တွင် ကျောင်းဆရာတစ်ဦးနှင့် (ရဝတ) အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ကြီးကြပ် ထိန်းသိမ်း ပေးပါရန် အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ပါ၍ ဦးပေါက်အား အပြစ်ရှိကြောင်း သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်နေ့က ကျောင်းဆရာတစ်ဦးနှင့် (ရဝတ) အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ကြီးကြပ်ရန် တာဝန်ပေးထားပါလျက် ၎င်းတို့ လာရောက်ခြင်းမရှိသည့် အတွက် ကျောင်းသားများ ပိုမိုတက်ရောက်ခြင်းကြောင့် လှေနှစ်မြှပ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ လိုင်စင်ရရှိသူ ဦးပေါက်လှေကြီးကိုသာ သုံးရန် လူ (၂) ယောက်ဖြင့် လှော်ခတ်ရန်၊ လူများများတင်ဆောင်ခြင်း၊ မပြုရန် ညွှန်ကြားထားပြီးဖြစ်ကြောင်း လူစား ပို့ဆောင်ခဲ့သူ ဦးမောင်ဝင်းမှာ လိုက်နာမှု မရှိခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးမောင်ဝင်းအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃ဝ၄–အရ အမြင့်ဆုံးပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သော ထောင်ဒဏ် (၇) နှစ်ကို ချမှတ် အပြစ်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း သို့ဖြစ်၍ မူလတရားရုံး နှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခြင်းအား ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးပေါက်အားအမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ပေးပါရန် တင်ပြလျှောက်ထား သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးကိုယ်စား လိုက်ပါဆောင်ရွက်သူ ဥပဒေအရာရှိက ကူးတို့လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့် အညီ လုပ်ကိုင်ရန် ကံမမြို့နယ့် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ အမှုဆောင် အရာရှိ ဦးသိန်းဆွေနှင့် ဦးပေါက်တို့သည် တစ်နှစ်တာကာလအတွက် ကတိစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ကြကြောင်း၊ (၂၂–၁၀–၉၇) နေ့တွင် လှေထဲသို့ ရေများဝင်နေပြီး ကျောင်းသားကျောင်းသူ (၂၀) ကျော်ခန့် တင်ဆောင်ထွက်ခဲ့ရာ ကမ်းနှင့် ပေ (၃၀) ခန့် အကွာ အရောက် လှေဦးမှ ရေများ ဝင်လာပြီး လှေဦးနစ်မြှုပ်ကာ ပဲ့ပိုင်းမှာထောင်လျက် လှေမှောက်သွားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် လှေမှာ အလျား ၂၆ ပေ ရလက်မ၊ အနံ ၃ ပေ ၃ လက်မ၊ အနက် ၁၉ ပေခွဲဖြစ်ကြောင်း ကတိစာချုပ်အရ လှေမှာ အနံ ၆ ပေ အလျား ၃၆ ပေရှိပြီး ကွမ်းကျင်လှေသမား နှစ်ဦးထက်မနည်း ထားရှိရမည်ဟုပါကြောင်း၊ ဦးပေါက်လုပ်ဆောင်မျက်သည် စာချုပ်ပါ ကူးတို့လှေအား စီမံခန့်ခွဲ ပိုင်ခွင့်ကို အလွဲသုံးစားပြုကာ မူလထားရှိသော စည်းကမ်း ကတိကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့ကြောင်း၊ ဦးပေါက်အနေဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည့် အတိုင်း မိမိချုပ်ဆိုသော ဥပဒေနှင့် ညီသည့် ပဋိညာဉ်ကို ကျူးလွန်ခဲ့ ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် ၎င်းအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ ဖြင့် ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်ပါကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်သင့်ပါကြောင်း တင်ပြလျှောက် ထားသည်။

၁၉၉၈ ဦးပေါက် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်

(၁–၅–၉၇) နေ့မှ (၃၀–၄–၉၈) နေ့အထိ တစ်နှစ်တာကာလ အတွက် ရေနံ့သာ–ခြောက်ပင်ကူးတို့ လိုင်စင်ရရှိသူ ဦးပေါက်နှင့် ကံမမြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့အမှုဆောင်အရာရှိတို့ ချုပ်ဆိုသော ကတိစာချုပ်မှ လိုင်စင်စည်းကမ်းချက်များတွင် အပိုဒ် (၁) ၌ "ကူး တို့လိုင်စင်ဆွဲဝယ်ရရှိသူသာလျှင် ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေးကို တရားဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိပြီး ကူးတို့လေလံဆွဲဝယ်ရရှိသူ မဟုတ်ဘဲ ကူးတို့ လိုင်စင်နယ်နမိတ်အတွင်း အခကြေးငွေယူ၍ မည်သူမှ ခရီးသည် ပို့ဆောင်ရေးမပြုရ" ဟု ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ရာ ကူးတို့လိုင်စင်ဆွဲဝယ် ရရှိသူကို ခရီးသည် ပို့ဆောင်ရေးကို တရားဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေးကိုသာ ပေးထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကူးတို့ ပို့ရန် လှေများကို ပေးအပ်ခြင်း ပြုသည်ဟု မပါရှိပေ။ ကူးတို့လိုင်စင် ဆွဲဝယ်ရရှိသူက မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် ကူးတို့ ပို့ရန် လှေကို စီစဉ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ကံမြို့နယ် တရားရုံးသည် တရားခံ ဦးပေါက်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ အရ စွဲချက်တင်ပြီး ယင်းဥပဒေပုဒ်မအရပင် <u>အပြစ်ပေး</u>ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄ဝ၆ တွင် "မည်သူမဆို ပစ္စည်းကို သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ကို တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည်တွင်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းသည် ၁၉၉၈ ဦးပေါက် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ပစ္စည်းကို သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို အပ်နှံခြင်း လိုသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ "ရွှေပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းဆိုသည်တွင် မြေ၊ ထို့ပြင် မြေနှင့် စွဲကပ်သောအရာများ၊ သို့တည်းမဟုတ် မြေ၌စွဲကပ်သော အရာတွင် အမြဲတွယ်ထားသည့် အရာများမှ တပါး အကောင်အထည်ရှိသော ကျန်ဝတ္ထုပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို ပါဝင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ဆိုလိုသည်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ် စကားရပ်များအနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (က) (၂၀) "မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းဆိုသော စကားရပ်တွင် မြေ၊ မြေမှဖြစ်ထွန်းလာသော အကျိုးခံစားခွင့်များ၊ မြေ၌စိုက်ထူထားသော အရာဝတ္ထုများအပြင် ယင်းအရာဝတ္ထုတို့တွင် အမြဲတပ်ဆင်ထားသည့် အရာဝတ္ထုများလည်း ပါဝင်သည်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လေ့လာလျှင် "ပစ္စည်း" ဆိုသော စကားရပ်သည် အကောင်အထည်ရှိသော အရာဝတ္ထုများကိုသာ ရည်ညွှန်းကြောင်း တွေရှိရမည်ဖြစ်သည်။ အကောင်အထည်မရှိသော အရာဝတ္ထုလည်း မဟုတ်သော ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေးကို တရားဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့် ပေးသည့် <mark>အခွင့်အရေးသည် ပြစ်မှုဆ</mark>ိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅ တို့ကို ရည်ညွှန်းသော "ပစ္စည်း" ဆိုသည့် စကားရပ်တွင် အကြုံးဝင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် ကူးတို့လိုင်စင်ရသူ ဦးပေါက် အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

လိုင်စင်စည်းကမ်းချက်များတွင် ပို့ဆောင်ရမည့် လှေသည် အနံ ၆ ပေ ရှိပြီး အလျား ၃၆ ပေရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူ လှေသမား နှစ်ဦးထက်မနဲ ထားရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပါရှိသော်လည်း ကူးတို့လိုင်စင်ရသူ ဦးပေါက်သည် အချင်းဖြစ်နေ့က အသုံးပြုသော လှေမှာ အလျား ၂၇ ပေ၊ အနံ ၃ — ပေသာရှိကြောင်း၊ လှေသမား တစ်ဦးတည်းသာ လှော်စတ်ကြောင်း၊ ဦးသိန်းဆွေ (လိုပြ–၃) ၏ ထွက်ချက်အရ တွေရှိရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးပေါက်သည် လိုင်စင်

စည်းကမ်ချက်များကို လိုက်နာခြင်း မရှိကြောင်းမှာ ထင်ရှားသည်။ လိုင်စင်စည်းကမ်းချက်များ (သက်သေခံ – ၈) အပိုဒ် ၁၆ တွင် "အထက်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို သိရှိနားလည်ပြီး ဖောက်ဖျက်ခဲ့ပါ က လိုင်စင်ကို ရုပ်သိမ်းခြင်း ခံရသည့်အထိ အရေးယူခံရမည်ကို သိရှိနားလည်ပြီးဖြစ်၍ အဖွဲ့မှ အမှုဆောင်အရာရှိနှင့် လိုင်စင်ကို နှစ်ဦးသဘောတူစာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး အောက်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကြ ပါသည်" ဟု ဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး ၎င်းစည်းကမ်းချက်နှင့် အညီ ဦးပေါက်အား ခွင့်ပြုထားသော ကူးတို့လိုင်စင်ကိုလည်း အရေးယူသည့်အနေဖြင့် ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းပြီးဖြစ်ကြောင်း စည်ပင် သာယာအမှုဆောင်အရာရှိ ဦးသိန်းဆွေ (လိုပြ – ၃)၏ ထွက်ချက်အရ တွေ့ရသည်။ ကျောင်းသူ (၃) ဦး ရေနစ် သေဆုံးစဉ်က ကူးတို့ လှေကို လှော်ဓာတ်ပို့သူ ဦးမောင်ဝင်းကိုလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၄ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၇) နှစ် အပြစ်ပေးပြီးဖြစ်သည်။

၁၉၉၈. ဦးပေါက် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်

ကူးတို့ လေလံဆွဲသူ ဦးပေါက်အပေါ် ကူးတို့လိုင်စင် စည်းကမ်း ဖောက်ဖျက်မှုအတွက် နစ်နာသူများက တရားမကြောင်းအရ တရားစွဲ ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်သော်လည်း ဦးပေါက်အပေါ် ပြစ်မှုကြောင်းအရ တရားစွဲ ဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု မဆိုသာပေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုပြီးလျှင် တရားခံ ဦးပေါက်အပေါ် ကံမမြို့နယ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းနှင့် မကွေးတရားရုံး (သရက်ခရိုင်) မှ အတည်ပြုခဲ့သည့် အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်၍ တရားခံ ဦးပေါက်အား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူစံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်း ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဘိုဆန်းပါ ငှ

၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ စွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ၊ ၁၁ နှင့် ၁၂ တို့အရ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသူမှာ သက်ဆိုင်ရာ မြေယာကော်မတီ ကသာဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဗဟိုမြေယာကော်မတီ ညွှန်ကြားချက်များ၊ ရှင်းတမ်းစာပိုဒ် ၁၈ နှင့် ၁၉ တွင်လည်းကောင်း၊ ယင်းကော်မတီ၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် နေ့စွဲပါစာအမှတ် ၁၂ အပ (၉) ၈–၆၃ (၁၃၀) တွင်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ–၁၁ နှင့် ၁၂ တို့အရ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသူမှာ သက်ဆိုင်ရာ မြေယာကော်မတီသာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည့်အပြင် တိုင်ကြားရမည့် ပုံစံကိုလည်း အဆိုပါ စာ၏ နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးအမှုကို ဒေါ်နီကစွဲဆိုခဲ့ခြင်းမှာ စွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိဘဲ စွဲဆိုခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဒေါ်သင်းသင်းမြ၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး (ရှေ့နေချုပ်ရုံး) အယူခံတရားခံများအတွက် – ဦးဝင်းတင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

^{*} ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှုအမှတ်–၁၂၈

⁺ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၁၉၂ တွင် ချမှတ်သော ၁၈–၁၁–၉၆ ရက်စွဲပါ ယင်းမာပင်မြို့နယ်ဟရားရုံး၏အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

ယင်းမာပင်မြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၉၂/၉၆ တွင် တရားခံ ဦးဘိုဆန်း၊ ဦးဆန်းဦး၊ ဦးကျော်နှင့် ဦးတင်မြတို့အား အမှုမှာ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သည်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံး မှ မကျေနပ်၍ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

၁၉၉၈ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် နှင့် ဦးဘိုဆန်းပါ^{*၄}

အမှုမှာ ပုလဲမြို့ မြိုင်စည်ရပ်နေ တရားလို ဒေါ်နီက ပုလဲမြို့မ တောင်ပိုင်း ထန်းတပင်ရပ်နေ တရားခံ ဦးဘိုဆန်း၊ ဦးကျော်၊ ဦးတင်မြနှင့် ဦးဆန်းဦးတို့သည် ပုလဲမြို့မ မြောက်ပိုင်း မြေယာ ကော်မတီ၏ ၂၂–၄–၉၆ ရက်စွဲပါ ဆုံးဖြတ်ချက်အမိန့်ကို မလိုက်နာဘဲ အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် ဝင်ရောက်ထွန်ယက်မှုပြုကြသဖြင့် အရေးယူ ပေးပါရန် ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုခဲ့သောအမှု ဖြစ်သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ အယူခံအကြောင်းပြချက်များအဖြစ် တင်ပြရာတွင် မူလရုံးအမှုတွဲ ပါ သက်သေခံချက်များအရ အယူခံတရားခံများသည် ပုလဲမြို့မမြောက်ပိုင်း မြေယာကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မလိုက်နာဘဲ မူလရုံးတရားလို ဒေါ်နီ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရမြေပေါ်တွင် ဝင်ရောက်ထွန်ယက် ခဲ့ကြသည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ အယူခံတရားခံများသည် သီးစားချ ထားရေး ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အမှုကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်၍ ၎င်းတို့အား မူလရုံးက အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း စသည်ဖြင့် တင်ပြထားသည်။

အယူခံတရားခံများ၏ ရှေ့နေက လျှောက်လဲတင်ပြရာတွင် မူလရုံးအမှုတွဲပါ သက်သေခံချက်များအရ အယူခံတရားခံများ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်မှုသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ ပြစ်မှု မမြှောက်ကြောင်း ပေါ် ပေါက်သည့်အပြင် သီးစား ချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ တရားစွဲဆိုလိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာ မြေယာကော်မတီကသာ စွဲဆိုရမည်ဖြစ်၍ ဒေါ်နီစွဲဆိုခဲ့သော အမှုမှာ မူလကပင် ပျက်ပြယ်လျက်ရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြ

မူလရုံးအမှုကို လေ့လာကြည့်ရာ တရားခံ ဦးဘိုဆန်းပါ – ၄ ဦး အပါ ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ စွဲဆိုခဲ့ ၁၉၉၈ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် နှင့် ဦးဘိုဆန်းပါ^{*၄} သူမှာ အချင်းဖြစ်မြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ရသူ ဒေါ်နီဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဒေါ်နီမှာ သက်ဆိုင်ရာ မြေယာ ကော်မတီတွင် ပါဝင်သူမဟုတ်ပေ။ ဗဟိုမြေယာ ကော်မတီ၏ ညွှန်ကြားချက်များ၊ ရှင်းတမ်း စာပိုဒ် ၁၈ နှင့် ၁၉ တွင်လည်းကောင်း၊ ယင်းကော်မီတီ၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၁၂ အပ (၉) ၈–၆၃ (၁၃၀) တွင် လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ–၁၁ နှင့် ၁၂ တို့အရ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသူမှာ သက်ဆိုင်ရာ မြေယာကော်မီတီသာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည့်အပြင် တိုင်ကြားရမည့် ပုံစံကိုလည်း အဆိုပါစာ၏ နောက်တွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးအမှုကို ဒေါ်နီက စွဲဆိုခဲ့ခြင်းမှာ စွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိဘဲ စွဲဆိုခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ မူလရုံးက တရားခံများကို အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့ခြင်းမှ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးတင်အုံး ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတာ် နှင့် ဦးလှမောင်ဦး + ၁၉၉၈ ဩဂုတ်လ ၆ ရက်

၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၅) အရ လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေသူ တရားရှုံး အနေဖြင့် အယူခံထားစဉ် ကာလအတွင်း လုပ်လက်စ သီးနှံများကို ရိတ်သိမ်းပြီးသည်အထိသာ ဆက်လက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ မူလရုံး တရားခံ ဦးလှမောင်ဦးသည် ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်၍ အယူခံဝင်ရောက်ထားကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် အယူခံရုံးက မည်သို့မျှ မဆုံးဖြတ်ရသေးမီ ကျေးရွာအုပ်စုမြေယာကော်မတီ၏ တားမြစ်ချက်ကို ဆန့်ကျင်ပြီး အချင်းဖြစ် လယ်မြေကို ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းသည် သီးစားချထားရေး ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ကာ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၅) အရ လက်ရှိလုပ်ကိုင် နေသူ တရားရုံးအနေဖြင့် အယူခံထားစဉ်ကာလအတွင်း လုပ်လက်စ သီးနှံများ ရိတ်သိမ်းပြီးသည်အထိသာ ဆက်လက်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိမည်ဖြစ် ပေရာ သီးနှံမရှိတော့သော လယ်မြေအတွင်းဝင်ရောက် ထွန်ယက်ခွင့် ရှိတော့မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးအမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုသာပေ။

^{*} ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှုအတွက် ၁၃၈

⁺ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၃၉၄ တွင် ချထားသော ၂၉–၇–၉၇ ရက်စွဲပါ မင်းပြားမြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု၊

၁၉၉၈ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် နှင့်

နှင့ ဦးလှမောင်ဦး အယူခံတရားလိုအတွက် – ဒေါ်ခင်လှရီ၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး

အယူခံတရားခံအတွက် – ကိုယ်တိုင်မလာ

မင်းပြားမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၃၉၄/ ၉၇ တွင် တရားခံ ဦးလှမောင်ဦးအား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ မကျေနပ်၍ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ မင်းပြားမြို့နယ် ရွာပြင်ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မတီ ဉက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်စိန်အောင်က မင်းပြားမြို့နယ် သဲတန်းကျေးရွာနေ ဦးလှမောင်ဦးသည် ရွာပြင်ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မိတိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လိုက်နာမှုမရှိဘဲ ဦးဒိုးအောင်ကျော် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရသော လယ်မြေအတွင်းကျူးကျော်ဝင်ရောက် ထွန်ယက်နေသဖြင့် သီးစားချ ထားရေး ဥပဒေအရ အရေးယူပေးပါရန် ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ အယူခံအကြောင်းပြချက်များ အပြစ်တင်ပြရာတွင် သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၅) အရ တရားခံသည်စိုက်ပျိုး ထားသော သီးနှံများကို ရိတ်သိမ်းပြီး ဖြစ်ပါလျက် ကျေးရွာအုပ်စုမြေယာ ကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မလိုက်နာဘဲ အချင်းဖြစ်လယ်မြေအတွင်း ဝင်ရောက် ကျူးကျော်ထွန်ယက်ခြင်းသည် သီးစားချထားရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ ကို ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်၍ မူလရုံးက တရားခံကို အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း စသည်ဖြင့် တင်ပြထားသည်။

မူလရုံးအမှုကို လေ့လာကြည့်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုမြေယာကော်မီတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်စိန်အောင် (လိုပြ-၁)၊ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သော ဦးကျော်စံချေ (လိုပြ-၂) နှင့် ဦးကျော်လှ (လိုပြ-၃) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ အချင်းဖြစ်လယ်မြေနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးဒိုးအောင်ကျော်နှင့် တရားခံ ဦးလှမောင်ဦးတို့ ပြဿနာဖြစ်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ကျေးရွာအုပ်စုမြေယာ ကော်မီတီက ၅–၆–၉၇ ရက်နေ့တွင် ဦးဒိုးအောင်ကျော်ကို အနိုင်ပေးပြီး အချင်းဖြစ် လယ်မြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း ဦးလှမောင်ဦးသည် ကျေးရွာအုပ်စုမြေယာကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မလိုက်နာဘဲ ၉–၆–၉၇ ရက်နေ့တွင် အချင်းဖြစ် လယ်မြေအတွင်းဝင်ရောက် ထွန်ယက်သဖြင့် ၁၂–၆–၉၇ ရက်နေ့တွင် ကျေးရွာအုပ်စုမြေယာ ကော်မီတီက တားမြစ်ခဲ့ရာ မလိုက်နာဘဲ ထပ်မံထွန်ယက်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ၁၉၉၈ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် နှင့် ဦးလှမောင်ဦး

ဦးလှမောင်ဦးအနေဖြင့် အပြစ်မရှိကြောင်း ထုချေသော်လည်း ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မလိုက်နာဘဲ အချင်းဖြစ် လယ်မြေအတွင်း ဝင်ရောက်ထွန်ယက်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်းနှင့် ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ထုချေထားသည်ကို မတွေ့ရပေ။

မူလရုံးတရားခံ ဦးလှမောင်ဦးသည် ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာ ကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်၍ အယူခံဝင်ရောက်ထား ကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် အယူခံရုံးက မည်သို့မျှ မဆုံးဖြတ်ရသေးမီ ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီ၏ တားမြစ်ချက်ကို ဆန့်ကျင်ပြီး အချင်းဖြစ် လယ်မြေကို ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းသည် သီးစားချထား ရေး ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ကာ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သီးစားချထား ရေး နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၅) အရ လက်ရှိ လုပ်ကိုင်နေသူ တရားရှုံး အနေဖြင့် အယူခံထားစဉ် ကာလအတွင်း လုပ်လက်စ သီးနှံများ ရိတ်သိမ်းပြီးသည်အထိသာ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိမည် ဖြစ်ပေရာ သီးနှံမရှိတော့သော လယ်မြေအတွင်းဝင်ရောက် ထွန်ယက်ခွင့် ရှိတော့မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးအမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုသာပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး မူလရုံး၏ အပြီးအပြတ်လွှတ်မိန့် ကို ပယ်ဖျက်ကာ အယူခံတရားခံ ဦးလှမောင်ဦးအား သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ ဒဏ်ငွေ ၃၀၀/ – ပေးဆောင်စေရန်နှင့် ဒဏ်ငွေ မဆောင်က ထောင်ဒဏ် (၁) လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူစံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်း ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဇွန်လ ၂၄ ရက်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးသိန်းဇော်*

ပုဒ်မ ၂၁၄ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောအမှုများကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်ကို သိရှိသည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း စွဲဆိုရန်လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်မြူနီစီပယ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၄ (၁) (က) နှင့် (ခ) ၌ ယင်းအက်ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သော အမှုများကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို သိရှိသည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း စွဲဆိုခြင်း မပြပါက မည်သည်တရားသူကြီးမျှ အရေးမယူရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အမှုပေါ် ပေါက်ချက်များအရဆိုသော် အယူခံတရားခံ ဦးသိန်းဖော် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို မင်္ဂလာတောင်ညွန့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသိရှိသည့် နေ့ ရက်မှာ (၁၀–၃–၉၄) ရက်နေ့ဖြစ်ပြီး တရားစွဲဆိုသည်နေ့ ရက်မှာ (၁၇–၈–၉၄) နေ့ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ ရ၍ မူလရုံးအမှုကို ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ပြီးမှ စွဲဆိုခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အိမ်ရှင်က ဒုတိယအကြိမ်တိုင်ကြားသဖြင့် စည်ပင် သာယာမှ ထပ်မံစစ်ဆေးပြီး နို့တစ်စာ ထပ်မံထုတ်ခဲ့ရုံမျှဖြင့် အကြောင်း

^{*} ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၂၈၅

⁺ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၆၅၆၆တွင်ချမှတ်သော ၁၂–၁ဝ–၉၅ ရက်စွဲပါ နယ်မြေ (၂) စည်ပင်သာယာ တရားရုံး (လသာမြို့နယ်) ၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု

ခြင်းရာတစ်ခုတည်းအပေါ် တရားစွဲဆိုရန် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို တိုးချဲ့နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးက အယူခံ တရားခံ ဦးသိန်းဖော်အား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သည်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။ ၁၉၉၈ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် နှင့် ဦးသိန်းဇော်

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဒေါ်သွဲ့ဦးမွန်၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး

အယူခံတရားခံအတွက် – ဦးကိုနီ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လသာမြို့နယ် တရားရုံး (စည်ပင်သာယာ) ၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၆၅၆၆/၉၄ တွင် တရားခံ ဦးသိန်းဇော်အား အပြီး အပြတ်လွှတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ မကျေနပ်၍ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် တောင်ညွန့်ရပ်ကွက် ၁၁၃ လမ်း အမှတ် (၂၁) မြေညီထပ်ယာဘက်ခန်းနေ ဦးသိန်းဇော်သည် မိမိနေထိုင်ရာ နေအိမ်အဆောက်အဦးကို ရန်ကုန်မြို့နယ် စည်ပင်သာယာ ရေး ကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ တိုးချဲ့ပြင်ဆင်ဆောက်လုပ်ခဲ့သဖြင့် အရေးယူပေးပါရန် မင်္ဂလာတော်ညွန့်မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ တရားစွဲတာဝန်ခံ ဒေါ်မြင့်မြင့်အေးက ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲ ဆိုခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ အယူခံအကြောင်းပြချက်များအဖြစ် တင်ပြရာတွင် မူလရုံးအမှု၌ ဒေါ်မြင့်မြင့်အေး (လိုပြ–၁) နှင့် ဦးခင်မောင်လွင် (လိုပြ–၂) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်အရ တရားခံ ဦးသိန်းဇော်သည် အိမ်ရှင်နှင့် စည်ပင်သာယာ၏ ခွင့်ပြုချက်ရရှိခြင်း မရှိဘဲ အဆောက်အဦး ကို ပြင်ဆင်ခဲ့သည်ဟုပေါ် ပေါက်ကြောင်း မြို့နယ်တရားရုံးက တရား စွဲဆိုသည်မှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေကြောင်းနှင့် တရားခံ က အဆောက်အဦးကိုပြုပြင်သည်ဟုလည်းပေါ် လွင်ကြောင်းသုံးသပ်ကာ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သည်မှာမှားယွင်းကြောင်းစသည်ဖြင့် တင်ပြထား သည်။ ၁၉၉၈ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် နှင့် ဦးသိန်းတေ် အယူခံတရားခံ ဦးသိန်းစော်၏ ရှေ့နေက လျှောက်လဲတင်ပြရာတွင် မူလရုံးအမှု၌ အချင်းဖြစ်အခန်း၏ ထပ်ခိုးကို တိုးချဲ့ပြင်ဆင်သည်ဟု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သိရှိသည့်နေ့မှာ (၁၀–၃–၉၄) ရက်နေ့ဖြစ်ကြောင်း ပေါ် ပေါက်နေသဖြင့် မူလရုံးအမှုကို ကာလစည်းကမ်းသတ်ထက် ၂ လနှင့် ၅ ရက်ကျော်လွန်ပြီးမှ စွဲဆိုသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ မူလရုံးအမိန့်ကို အတည်ပြုပြီး ဤအယူခံကို ပလပ်သင့်ပါကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

မူလရုံးအမှုကို လေ့လာကြည့်ရာ မူလရုံးအမှုတွဲပါ ဦးခင်မောင်လွင် (လိုပြ–၂) ၏ ထွက်ဆိုချက်နှင့် (၁ဝ–၃–၉၄) ရက်စွဲပါ သက်သေခံ (၄) နို့တစ်စာတို့အရ ဦးခင်မောင်လွင်သည် အချင်းဖြစ်အခန်းအား တိုင်စာရသည့် (၁၆–၂–၉၄) ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် (၁၁–၃–၉၄) ရက်နေ့ မတိုင်မီ သွားရောက်စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း၊ တွေ့ရှိချက်ကို အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ (၁ဝ–၃–၉၄) ရက်နေ့တွင် တင်ပြခဲ့ကြောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက တရားခံ ဦးသိန်းဇော်ထံသို့ ထိုနေ့တွင်ပင် နို့တစ် စာထုတ်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ မူလရုံးအမှုကို စွဲဆိုခဲ့သော နေ့ရက်မှာ (၁၇–၈–၉၄) ရက်နေ့ဖြစ်သည်။

၁၉၂၂ ခုနှစ် ရန်ကုန်မြူနီစီပယ်အက်ဥပဒေပုဒ် ၂၁၄ (၁) (က) နှင့် (ခ) ၌ ယင်းအက်ဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အမှုများကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်နေ့မှ (၃) လ အတွင်း သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန် သည်ကို သိရှိသည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း စွဲဆိုခြင်း မပြုပါက မည်သည့်တရားသူကြီးကမျှ အရေးမယူရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အမှုပေါ် ပေါက်ချက်များအရဆိုသော် တရားခံ ဦးသိန်းဖော် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို မင်္ဂလာတောင်ညွန့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသိရှိသည့်နေ့ ရက်မှာ (၁၀–၃–၉၄) ရက်နေ့ဖြစ်ပြီး တရားစွဲဆိုသည့်နေ့ ရက်မှာ (၁၇–၈–၉၄) ရက်နေ့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရ၍ မူလရုံးကို ကာလစည်းကမ်းသက် ကျော်လွန်ပြီးမှ စွဲဆိုခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အိမ်ရှင်က ဒုတိယအကြိမ် တိုင်ကြားသဖြင့် စည်ပင် သာယာမှ ထပ်မံစစ်ဆေးပြီး နို့တစ်ထပ်မံထုတ်ခဲ့ရုံမှုဖြင့် အကြောင်းခြင်း

ရာ တစ်ခုတည်း အပေါ် တရားစွဲကာလစည်းကမ်းသတ်ကို တိုးချဲ့နိုင် မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံးက တရားခံ ဦးသိန်းဇော်အား အမှုမှ အပြီးအပြီးလွှတ်ခဲ့သည်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။ ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ပလပ်သည်။ ၁၉၉၈ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် နှင့် ဦးသိန်းတေ်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအတွေတွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင် ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ မေလ ၂၉ ရက်

ဦးမင်းဟန်ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ ၂*

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က အရ အမှုကို ချေဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားရာတွင် စဉ်စားရန် အကြောင်းအချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အစုစပ်စာချုပ်ပါလုပ်ငန်း တရားဝင်ခြင်းရှိမရှိ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်မှာ တရားမ တရားရုံး၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုတရားရုံး၏ တာဝန်မဟုတ်။ သို့သော် အစုစပ်လုပ်ငန်း စာချုပ်ရှိခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းလည်း လုပ်ခဲ့သည်၊ ငွေလက်ခံခြင်း၊ သံချောင်းလုံးများ ပေးခြင်းများလည်း ရရှိခဲ့သည့် အထောက်အထားများလည်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်ကိုမူ ပြစ်မှု တရားရုံးက ထည့်သွင်း ဆင်ခြင်ခွင့်ရှိသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဉိတိုက်မှုများတွင် ပြစ်မှုဖြင့် အရေးယူရန် သင့်မသင့် ဆုံးဖြတ်ရာ၌ တိုင်လျှောက်ချက်ကို အခြေခံပြီး ပြစ်မှုဆိုင် ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂ဝဝ အရ တရားလိုအား စစ်ဆေးချက်ကို အခြေခံရသည်။ ပကတိဖြစ်ရမ်များကို ထိန်ချန်ပြီး ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ် ဖြင့် အရေးယူ၍ ရနိုင်သမျှကိုသာ ကွက်ပြီးတိုင်သည်များ၊ ထွက်ဆိုသည် များလည်း ရှိနိုင်သည်။ နောက်ပိုင်း တစ်ဖက်က ပြန်လှန် မေးမြန်း ခြင်း၊ တင်ပြခြင်းပြုသည့်အခါမှသာ ထိန်ချန်ထားသည့် အရေးကြီးသော

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၈၆

⁺ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၁၀၈ တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ–၅၆၀ (က) အရ အမှုတွဲချေဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထား ခြင်း။

အချက်များ ပေါ် ပေါက်လာပေသည်။ထို့သို့ ပေါ် ပေါက်လာ၍ ပြစ်မှု မမြောက်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် စွဲချက်တင်သင့် မတင်သင့်အထိ စောင့်ဆိုင်းခြင်း မပြုဘဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က ပါ မူလဘူတအာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှုကို ပယ်ဖျက်သင့်က ပယ်ဖျက်ရပေမည်။ ၁၉၉၈ ဦးမင်းဟန် ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂

အယူခံတရားလိုများအတွက် – ဦးတင်ယု၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ အယူခံတရားခံများအတွက် – ၁။ ဦးစောနိုင်၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး ၂။ ဦးစိန်ဝင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တာမွေမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁ဝ၈/ ၉၇ တွင် လျှောက်ထားခဲရသူ ဦးစန်းဦးက လျှောက်ထားသူ ဦးမင်းဟန်၊ ဦးသန်းနီနှင့် ဦးလှမင်းတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆/၄၂၀ အရ အရေးယူ ပေးရန် ဦးတိုက်လျှောက်ထား စွဲဆိုခဲ့သည်။

ဦးတိုက်လျှောက်ထား စွဲဆိုရာတွင် ဦးစန်းဦးက တရားခံများဖြစ်ကြ သည့် လျှောက်ထားသူတို့သည် ပြည်ပမှ သံချောင်းလုံးများ မှာယူ တင်သွင်း၍ မိမိအား ပေးအပ်မည်ဟု ယုံကြည်အောင်ပြုကာ သံချောင်းလုံး ၁၆၈၃.၉၈၂ တန်အတွက် ငွေကျပ် ၈၉၃ သိန်းကို မိမိ၏ နေအိမ်တွင် လက်ခံယူခဲ့ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူများသည် ထိုသို့ ရယူသွားပြီး သံချောင်းလုံးများကိုလည်း ပေးအပ်ခြင်း မရှိသည့် ပြင် ငွေကိုလည်း ပြန်မပေးဘဲ မိမိတို့ ယုံကြည်စွာဖြင့် ပေးအပ်ခဲ့သည့် ငွေများကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့၍ များစွာနစ်နာခဲ့ရပါကြောင်း ဖော်ပြ

မြို့နယ် တရားရုံးက တရားလို ဦးစန်းဦးအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂ဝဝ အရ စစ်ဆေးပြီးနောက် ပုဒ်မ ၂ဝ၂ အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးတင်ပြရန် ရဲစခန်းမှူးအား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ရဲထံမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးချက် အစီရင်ခံစာရရှိသောအခါ မြို့နယ်တရားရုံးက ၁၉၉၈ ဦးမင်းဟန် ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂ လျှောက်ထားသူများအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆/၄၂၀ အရ အရေးယူရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူများက မြို့နယ်တရားရုံးက အရေးယူသည့် ယင်းအမှုကို ချေဖျက်ပေးရန် ဤပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှုကို လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူတို့က လျှောက်ထားသူများနှင့် လျှောက်ထားခံရ သူ ဦးစန်းဦးတို့အကြားတွင် ပြင်ပမှ သံချောင်းလုံးများ ဝယ်ယူတင်သွင်း ခြင်းနှင့် ပြည်ပသို့ ပဲမျိုးစုံတင်ပို့ရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ ကြောင်း၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော ၂၁–၇–၉၆ ရက်စွဲပါ အစုစပ်လုပ်ငန်းစာချုပ် (သက်သေခံ (ခ))၊ ပြည်ပမှ ရောက်ရှိလာသော သံချောင်းလုံးများ သိုလှောင်ရန်အတွက် (၂) ဦး ပူးတွဲလက်မှတ်ရေးထိုး၍ မြေနေရာငှားရမ်းခဲ့သည့် ၁–၉–၉၆ ရက်စွဲ ပါ စာချုပ် (သက်သေခံ (၁))၊ သံချောင်းလုံးနှင့် ပဲရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ခုံသမာဓိလူကြီးများထံ အဆုံးအဖြတ်ခံယူခဲ့သော ၁၃–၁–၉၇ ရက်စွဲပါ နှစ်ဦးသဘောတူကတိစာချုပ်(သက်သေခံ(ဂ)၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစန်းဦးတစ်ဦးတည်း ရေးသားဖြန့်ဝေပေးပို့ခဲ့သည့် သက်သေခံ (၂) အကြောင်းကြားစာတွင် ဖော်ပြချက်များ၊ ဦးစန်းဦး၏ ာကျိုးဆောင်ဖြစ်သော တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ ဦးစိန်ဝင်း၏ သက်သေခံ (၃) နို့တစ်စာတွင် ဖော်ပြထားသော ဖော်ပြချက်များနှင့် ဦးစန်းဦး၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ရှေ့နေ ဦးစိန်ဝင်း၏ သတင်းစာများတွင် ကြော်ငြာ ဖော်ပြခဲ့သော လျှောက်ထားခံရသူနှင့် လျှောက်ထားသူ ဦးမင်းဟန်တို့ ချုပ်ဆိုခဲ့သော အစုစပ် ကတိစာချုပ်သည် ၁၃–၁–၉၇ **နေ့မှစ၍** ပျက်ပြယ်ပြီးဆိုသည့် အချက်များကို ကြည့်လျှင် လျှောက်ထားသူများ နှင့် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစန်းဦးတို့သည် အစုစပ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြကြောင်းမှာ သက်သေထင်ရှားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အငြင်းပွားမှု ပေါ်ပေါက်လာက တ~~ရားမကြောင်းအရသာ ဖြေရှင်း~~ရန် ရှိသည်ကို မမှန်မကန်စွပ်စွဲချက်များ ပြုလုပ်၍ ပြစ်မှုကြောင်းအရ တရားစွဲဆိုပြီး ရာဇဝတ်တရားစီရင်ရေးကို လက်နက်သဖွယ် အသုံးချ သည်ကို ခွင့်မပြုထိုက်ပါကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူ ပေးပို့သော အကြောင်းကြားစာများနှင့် သတင်းကြော်ငြာတွင် ခပရ (၂) ဝင်း

အတွင်းရှိ သံချောင်းလုံး ၁၆၈၃ ၉၈၂ တန်သည် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစန်းဦးနှင့် ဒေါ်မိမိနိုင်တို့ ပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ မည်သူကမျှ လွှဲပြောင်းပေးအပ် ပေါင်နှံ ရောင်းချခြင်း၊ အခြားနည်း အလွဲသုံးစားပြုခြင်းများ မပြုလုပ်ရန် တားမြစ်သည်ဟု ဖော်ပြပါရှိပါကြောင်း၊ တရားလိုပြ သက်သေများ၏ ထွက်ချက်တွင်လည်း ယင်းသံချောင်းလုံးများသည် ခပရ (၂) ဝင်း အတွင်း၌ ယနေ့တိုင်ရှိနေကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူများသည် ယင်းသံချောင်းလုံးများကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ လွဲပြောင်း ရောင်းချ၊ ပေါင်းနှံ၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ အခြားနည်း အလွဲသုံးစားပြုခြင်းများ မပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ပေါ် လွင်ထင်ရှားနေပါ၍ လျှောက်ထားသူများသည် မည်သည့် ရာဇဝတ်မှုကိုမျှ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း မရှိသည်မှာ ထင်ရှားပါ ကြောင်း၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် ငွေရေးကြေးရေး အငြင်းပွားသည့် ကိစ္စရပ်ကို ပြစ်မှုကြောင်းအရ ဆောင်ရွက်နေခြင်း၊ သက်သေခံ စာတမ်း အမှတ်အသားများကို ထိန်ချန်ပြီး ယင်းသက်သေခံချက်ပါ ကိစ္စရပ်များနှင့် ဆန့်ကျင်ကာ မမှန်မကန်သော စွပ်စွဲချက်များ ပြုလုပ်ခြင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူသည် အစုစပ်လုပ်ငန်းကိစ္စရပ်တွင် အစုစပ်လုပ်ကိုင်သူတို့ အကြား ပေါ်ပေါက်သည့် အငြင်းပွားမှုကို တရားမကြောင်း အရသာတရားစွဲဆို ဖြေရှင်းရမည့်အ<mark>စား ပြစ်မှုကြောင်</mark>း ဖြင့် ဖြတ်လမ်းလိုက်၍ တရားစီရင်ရေး ယန္တ ရားကို အလွဲသုံးစားပြုကာ လျှောက်ထားသူများအား ထိခိုက်နှစ်နှာစေရန် အကြံဖြင့် တရားစွဲဆိုပြီး မတရားအမြတ်ထုတ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံချက်များအရ ပေါ် လွင် ထင်ရှားနေပါ၍ အမှုကို ချေဖျက်ပေးရန် လိုအပ်နေပါကြောင်း ဖော်ပြလျှောက်ထားပြီး အမှုကြားနာရာတွင်လည်း ယင်း၏ ရှေ့နေက ယင်းအချက်များအတိုင်းပင် အဓိကလျှောက်လဲသည်။

လျှောက်ထားခံရသူတို့၏ ရှေ့နေက သက်သေခံ (ခ) စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်ကို မငြင်းကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အဆိုပါ စာချုပ်မှာ ၎င်း၏ အမှုသည် လျှောက်ထားခံရသူထံမှ ငွေများကို လက်ခံရယူ၍ ကောင်းအောင် ဟန်ဆောင်ချုပ်ဆိုထားခြင်းသာဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ် အစုစပ်စာချုပ် မဟုတ်ရပါကြောင်း၊ ယင်းစာချုပ်မှာလည်း ၁၃–၁–

၁၉၉၈ ဦးမင်းဟန် ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂ ၁၉၉၈ ဦးမင်းဟန် ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂* ၉၇ နေ့မှစ၍ ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူများသည် လျှောက်ထားခံရသူထဲမှ ငွေကျပ် ၈၉၃ သိန်းကို ရယူသွားပြီး သံချောင်းလုံး ၁၆၈၃ ၉၈၂ တန်ကို မပေး၍ လိမ်လည်ရာ ရောက်သည့် ပြင် ယုံကြည်အပ်နှံမှုကို ဖောက်ဖျက်ရာကျရောက်၍ အမှုကို ချေဖျက်မပေးသင့်ပါကြောင်း၊ အမှုတွင် သက်သေ ၂ ဦးကို စစ်ဆေးပြီး၍ စွဲချက်တင်သင့်မသင့် အဆင့်တွင် စွဲချက်မတင်ထိုက်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြရန် အခွင့်အရေးရှိနေ၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က ပါ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံးရန် မသင့်ပါကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိက အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော သက်သေခံအထောက်အထားများအရ လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရသူတို့သည် အစုစပ်လုပ်ငန်းကို အကျိုးတူဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေ၍ အစုစပ်ပိုင် ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အစုစပ်တစ်ဦးက အစုစပ်တစ်ဦးသို့ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းပြုသည့် သဘောမရှိနိုင်ကြောင်း၊ သာမန် အစုစပ် လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အစုစပ်တစ်ဦးက အခြားအစုစပ်တစ်ဦးအပေါ် ပြစ်မှုမကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် မစွဲဆိုနိုင် ပါကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူ (၃) ဦးတို့ လျှောက်ထားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင့်မြတ်သော အမိန့်ချမှတ်သင့်ကြောင်း အဓိက လျှောက် လဲသည်။

မူလရုံးအမှုကို စီစစ်ကြည့်ရှုရာ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစန်းဦးက ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုရာတွင် လျှောက်ထားသူ ဦးမင်းဟန် နှင့် ၂ ဦး သဘောတူချုပ်ဆိုခဲ့သော အစုစပ်စာချုပ် (သက်သေခံ (ခ)) ရှိခဲ့ကြောင်းကို ဖော်ပြခြင်း မပြုဘဲ ဦးမင်းဟန်သည် ၎င်းထံမှ သံချောင်းလုံး ၁၆၈၃.၉၈၂ တန်အတွက် ငွေကျပ် ၈၉၃ သိန်းကို ယူသွားပြီး၊ သံချောင်းလုံးလည်းမပေး ငွေလည်း ပြန်မပေး၍ တရားစွဲဆို ရကြောင်းသာ ဖော်ပြခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် အမှုတွင် ပေါ် ပေါက်နေသော ၁၁–၇–၉၆ ရက်စွဲပါ အစုစပ်ကတိစာချုပ် သြက်သေခံ (ခ)]၊ သံချောင်းများထားရန် မြေငှားရမ်းခြင်း ၁-၉-၉၆ ရက်စွဲပါ သဘောတူစာချုပ် သြက်သေခံ (၁)]၊ ခုံသမာဓိလူကြီးများ ထံ အဆုံးအဖြတ်ခံယူသည့် ၁၃-၁-၉၇ ရက်စွဲပါ ၂ ဦး သဘောတူ စာချုပ် (သက်သေခံ-ဂ)၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစန်းဦး ရေးသားဖြန့်ဝေ သည့် သက်သေခံ (၂) အကြောင်းကြားစာ၊ ဦးစန်းဦး၏ ရှေ့နေ၏ သက်သေခံ (၁) နို့တစ်စာ၊ သတင်းစာကြော်ငြာတွင် သက်သေခံ (၄) နှင့် (၄-၁) တို့၌ ဖော်ပြထားသော စကားရပ်များကို ကြည့်လျှင် လျှောက်ထားသူ ဦးမင်းဟန်နှင့် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစန်းဦးတို့သည် အစုစပ်လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်ရန် ရည်ရွယ်ရင်းရှိခဲ့ကြပြီး၊ အကျိုးတူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။

၁၉၉၈ ဦးမင်းဟန် ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂

အစုစပ်လုပ်ငန်းစာချုပ်သည် မှတ်ပုံမတင်၍လည်းကောင်း၊ ယင်း အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိ၍လည်းကောင်း တရားမဝင်ပါဟု ဦးစန်းဦးတို့၏ ရှေ့နေကဆိုသည်။ ထိုစာချုပ်လုပ်ငန်းတရားဝင်ခြင်း ရှိမရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်မှာ တရားမတရားရုံး၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုတရားရုံး၏ တာဝန်မဟုတ်။ သို့သော် ယင်းသို့ အစုစပ်လုပ်ငန်းစာချုပ်ရှိခဲ့သည်၊ လုပ်ငန်းလည်းလုပ်ခဲ့သည်၊ ငွေလက်ခံခြင်း၊ သံချောင်းလုံးများ ပေးခြင်းများလည်းရှိခဲ့သည့် အထောက်အထားများလည်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်ကိုမူ ပြစ်မှု တရားရုံးက ထည့်သွင်းဆင်ခြင်ခွင့်ရှိသည်။ ထိုသို့ ထည့်သွင်း ဆင်ခြင်လျှင် ငွေယူကောင်းအောင် အစုစပ်လုပ်ငန်းစာချုပ်ကို ဟန်ဆောင်ပြုလုပ်ပါသည် လိမ်လည်ဖြားယောင်းပါသည်ဟု ဦးစန်းဦး တို့ဖက်က တင်ပြသည်ကို လက်ခံရန်သင့်မည်မဟုတ်ပေ။

ဦးတိုက်မှုများတွင် ပြစ်မှုဖြင့် အရေးယူရန်သင့်မသင့် ဆုံးဖြတ် ရာ၌ တိုင်လျှောက်ချက်ကို အခြေခံပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ တရားလိုအား စစ်ဆေးချက်ကို အခြေခံရသည်။ ပကတိဖြစ်ရပ်များကို ထိန်ချန်ပြီး ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် အရေးယူ၍ ရနိုင်သမျှကိုသာ ကွက်ပြီး တိုင်သည်များ၊ ထွက်ဆိုသည်များလည်း ရှိနိုင်သည်။ နောက်ပိုင်းတစ်ဖက်က ပြန်လှန်မေးမြန်းခြင်း၊ တင်ပြခြင်း ၁၉၉၈ ဦးမင်းဟန် ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂ ပြုသည့်အခါမှသာ ထိန်ချန်ထားသည့် အရေးကြီးသော အချက်များ ပေါ် ပေါက်လာပေသည်။ ထိုသို့ပေါ် ပေါက်လာ၍ ပြစ်မှု မမြောက်နိုင် ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် စွဲချက်တင်သင့် မတင်သင့်အထိ စောင့်ဆိုင်း ခြင်း မပြုဘဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က ပါ မူလ ဘူတအာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှုကို ပယ်ဖျက်သင့်က ပယ်ဖျက်ရ ပေမည်။

ဤအမှုတွင် ငွေယူထားသည့် စွပ်စွဲချက်များနှင့် ပေးရန်ရှိသည့် သံချောင်းလုံးများ ပေးရန်ရှိသေးခြင်းတို့မှာ မှန်သည့်တိုင်အောင်၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း လုပ်ခဲ့ကြသည့်အချက်၊ လုပ်ငန်းတွင် မပြေလည် သဖြင့် ခုံသမာဓိလူကြီးများဖြင့် ဖြေရှင်းရသည့် အချက်တို့ကို ထိန်ချန်ပြီး၊ မိမိရရန်ရှိသော သံချောင်းလုံး အရေအတွက်သာကွက်၍ ဖော်ပြတိုင်တန်းထားသည်မှာ ပေါ်ပေါက်နေပြီဖစ်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် မူလဘူတအာဏာကို ကျင့်သုံးပြီး အမှုကို ချေဖျက်ပေးရန်မှ တစ်ပါး အခြားမရှိပြီ။ စာရင်းရှင်းလင်းရမည့် ကိစ္စကို လိမ်လည်၍ ငွေတောင်းမှု၊ ရရန်သံချောင်းလုံးများ မပေးသည့်အတွက် အလွဲသုံးစားမှုဖြင့် စွဲဆိုသည်ကို မလိုအပ်ဘဲ စစ်ဆေးနေခြင်းသည် တရားရုံး၏ ယန္တရားကို အလွဲအသုံးချရာရောက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးစန်းဦး စွဲဆိုထားသော တာမွေမြို့နယ်တရားရုံး၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၀၈/၉၇ ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁–က ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ချေဖျက်လိုက်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင် ရှေ့တွင်

ဒေါ် လှလှသိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ – ၂* + ၁၉၉၈ ဩဂုတ်လ ၅ ရက်

ပထမရှေ့နေဖြင့် သက်သေအားပြန်လှန် စစ်ဆေးခွင့်ရရှိပြီးဖြစ်၍ ဒုတိယရှေ့နေဖြင့် ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ပထမရှေ့နေ ဖြင့် စစ်ဆေးပြီး သက်သေများကို ပြန်လှန်မေးမြန်းရန် တောင်းဆို ခြင်းကို ခွင့်ပြုရန်သင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ရှေ့နေသည်အမှုသည်ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရသူ ဖြစ်သည်။ ရှေ့နေ၏ ဆောင်ရွက်မှုသည် အမှုသည်၏ ဆောင်ရွက်မှု ပင်ဖြစ်သည်။ ရှေ့နေ ရရှိသော အခွင့်အရေးသည် အမှုသည်ရရှိသော အခွင့်အရေးပင်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ပထမ ရှေ့နေက ပြန်လှန်မေးမြန်းခွင့် ရရှိခဲ့ ခြင်းသည် တရားခံကရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ ရှေ့နေ အပြောင်းအလဲပြုတိုင်း နောက်ရှေ့နေက ပထမရှေ့နေရပြီး အခွင့် အရေးကို ထပ်မံ တောင်းဆိုခွင့်ကို လက်ခံရန် သင့်မည် မဟုတ် ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် – ဦးတင်မြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၂၇ (ခ)

⁺ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၀ တွင် ချမှတ်သော ၁၂–၁၁–၉၇ ရက်စွဲပါ ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (ကျောက်ဖြူခရိုင်) ၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၉၈ ဒေါ်လှလှသိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂ လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် – ၁။ဦးမြင့်စိုး၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး ၂။ဦးသက်နိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

ကျောက်ဖြူမြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၂၆၅၂/၉၇ တွင် တရားခံ မောင်ကျော်ဆန်းဝင်းအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈၀ အရ တရားစွဲဆိုသည့် အမှု၌ စစ်ဆေးပြီးသော တရားလိုပြ သက်သေ ဒေါ်လှလှသိန်း၊ ဒေါ်ဖြူဖြူသိန်းနှင့် ဒေါ်ထွေးစုသိန်းတို့ အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၂ အရ စစ်မေးခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားမှုကို ပယ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို တရားခံ ကျော်ဆန်းဝင်း က မကျေနပ်သဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (ကျောက်ဖြူခရိုင်) သို့ ပြစ်မှုပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၀/၉၇ ဖြင့် တင်သွင်းရာ မူလရုံးအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၂ နှင့် သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၈ တို့အရ တရားခံဘက်မှ မေးရန်ကျန်ရှိ နေသော မေးခွန်းအသစ်များကို စစ်မေးခွင့်ပြုစေရန်အတွက် ဖော်ပြပါ တရားလိုပြသက်သေ (၃) ဦးအား ခေါ်ယူစစ်မေးရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ သည်။ ထိုအမိန့်ကို မူလတရားလို ဒေါ်လှလှသိန်းက မကျေနပ်၍ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

(၁၁–၉–၉၇) နေ့က ကျောက်ဖြူမြို့ အစိုးရရပ်ကွက်၊ မြန်မာ့ ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်ဝင်းနေ မူလရုံး တရားလို ဒေါ်လှလှသိန်း၏ နေအိမ်ရှိ မိသားစုပိုင် ရွှေ၊ ငွေပစ္စည်းများ ထည့်သည့် သေတ္တာအတွင်းမှ ရွှေဆွဲကြိုး (၂) ကုံး၊ ဆွဲပြား (၁) ခု၊ ရွှေလက်ကောက် (၅) ကွင်း၊ လက်စွပ် (၁) ကွင်း၊ နားကပ် (၂) ရုံ၊ ပုလဲလုံး ဆွဲခွက်ငယ် (၁)ခု၊ ပတ္တမြားလုံးချော (၂၂) လုံး စသည့် ရွှေထည်လက်ဝတ်လက်စား ပစ္စည်းများ (စုစုပေါင်းတန်ဘိုး ၁၀၅၀ဝဝိ/ – ကျပ်) ခန့်ပျောက်ဆုံးနေ သည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း ဖော်ပြလျက် ဒေါ်လှလှသိန်းက ကျောက်ဖြူ ရဲစခန်း၌ တိုင်ချက်ဖွင့်ရာမှ အမှုပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ ဒေါ် လှလှသိန်း၏ ရှေ့နေရာ အဓိက အကြောင်း

ပြချက်များအဖြစ် တင်ပြရာ၌ စွဲချက်တင်ပြီးနောက် တရားလိုပြ သက်သေများအား ပြန်ခေါ် စစ်မေးခွင့်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၆ (၁) ဖြင့် တရားခံအား ခွင့်ပြုထားသော်လည်း အမှုစွဲချက် မတင်မီ အဆင့်တွင် တရားလိုပြ သက်သေများအား ပြန်လည်ခေါ် ယူ ကာ ပြန်လှန်စစ်မေးခွင့်ကို တရားခံအား ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားခြင်း မရှိကြောင်း၊ တရားသူကြီး ပြောင်းလဲမှုကြောင့် စစ်ဆေးပြီး သက်သေ များအား ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် တရားခံက တောင်းဆိုခွင့်ရှိကြောင်းကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ (၁) (က) တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားချက်ရှိသော်လည်း တရားခံအကျိုးဆောင် ပြောင်းလဲ မှုကြောင့် သက်သေများအား ပြန်လည်ခေါ် ယူပြီး ပြန်လှန်စစ်မေးခွင့်ရှိကြောင်း ဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားခြင်း မရှိကြောင်း၊ ပြင်ဆင်မှု ရုံးတော်ဖြစ်သည့် ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (ကျောက်ဖြူခရိုင်) အနေဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၂ ကို ရည်ညွှန်း၍ တရားလိုပြ သက်သေများကို ပြန်ခေါ်ပြီး ပြန်လှန်စစ်မေးခွင့်ပြုခြင်းသည် ယင်းပုဒ်မတွင် ပြဋ္ဌာန်း အပ်နှင်းထားခြင်း မရှိသော အခွင့်အရေးကို ခွင့်ပြုခြင်းဖြစ်၍ ဥပဒေကို ကျော်လွန်ကျင့်သုံးရာရောက်ကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်လှလှသိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂*

လျှောက်ထားခံရသူ ကျော်ဆန်းဝင်း၏ ရှေ့နေက တရားခံအား ဥပဒေဘောင်အတွင်း ခုခံချေပခွင့်ကို ပေးရမည်ဟု တရားစီရင်ရေး ဥပဒေအရ အခြေခံမှုအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အပြင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂ နှင့် သက်သေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃၈ တို့အရ တရားခံကို ပြန်လှန်စစ်မေးခွင့်ပြုရမည်ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တရားခံကို ပြန်လှန်မေးခွန်းမေးခွင့်ပြုရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည့် ရခိုင် ပြည်နယ် တရားရုံး (ကျောက်ဖြူခရိုင်) ၏ အမိန့်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း အဓိက အချက်အဖြစ် တင်ပြသည်။

နိုင်ငံတော်အတွက် ရှေ့နေချုပ်ရုံးကိုယ်စား လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သူ ဥပဒေအရာရှိက တရားလိုပြ သက်သေ ဒေါ်လှလှသိန်း၊ ဒေါ်ဖြူဖြူသိန်း၊ ဒေါ်ထွေးစုသိန်းတို့အား တရားခံဘက် ရှေ့နေက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း စစ်ဆေးသည့် ၁၉၉၈ ဒေါ်လှလှသိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂^{*} အခါ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၈ အရ ပြန်လှန်စစ်မေးခွင့် အပြည့်အဝရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် တရားခံအပေါ် စွဲချက်တင်ပြီး သည့်အခါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၆ (၁) အရ ပြန်ခေါ်ပြီး ပြန်လှန်စစ်မေးခွင့် တစ်ကြိမ်ထပ်မံရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (ကျောက်ဖြူခရိုင်) က တရားခံ ဘက်မှ မေးရန်ကျန်နေသော မေးခွန်းများကို ထပ်မံမေးမြန်းခွင့်ပြုခဲ့ခြင်း မှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်မှုမရှိကြောင်း အဓိက တင်ပြသည်။

မူလအမှုစစ် မြို့နယ် တရားသူကြီးက တရားခံဘက် ရှေ့နေ အနေဖြင့် တရားလိုပြသက်သေ (၃) ဦးကို စစ်ဆေးစဉ်က ပြန်လှန် မေးခွန်းမေးခွင့် ရပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် နောက်ထပ် ပြန်လှန် မေးခွန်းမေးရန် ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက ဥပဒေဘောင်ကိုကျော်၍ ဆောင်ရွက် ရာရောက်ကြောင်း သုံးသပ်ပြီး ခွင့်မပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (ကျောက်ဖြူခရိုင်) က အဆိုပါ တရားလိုပြ သက်သေ (၃) ဦးအား စစ်ဆေးပြီးနောက် တရားခံ ရှေ့နေပြောင်းလဲလိုက်သည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ပထမရှေ့နေသည် တရားခံ မေးလိုသော မေးခွန်းများကို မေးခြင်း မပြုဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သဖြင့် တရားခံသည် ပြန်လှန်မေးခွန်းမေးမြန်းခွင့် မရရှိခဲ့ဟု သုံးသပ်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

ရှေ့နေသည် အမှုသည်ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရသူဖြစ်သည်။ ရှေ့နေ၏ ဆောင်ရွက်မှုသည် အမှုသည်၏ ဆောင်ရွက်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ရှေ့နေရရှိသော အခွင့်အရေးသည် အမှုသည်ရရှိသော အခွင့်အရေးပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤကိစ္စတွင် ပထမရှေ့နေက ပြန်လှန်မေးမြန်းခွင့် ရရှိခဲ့ခြင်းသည် တရားခံက ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ ရှေ့နေအပြောင်းအလဲပြုတိုင်း နောက်ရှေ့နေက ပထမရှေ့နေရပြီး အခွင့်အရေးကို ထပ်မံတောင်းဆိုခွင့်ကို လက်ခံရန်သင့်မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် တရားခံ၏ ဒုတိယရှေ့နေက ပြန်လှန်မေးမြန်းနိုင်ရန်အတွက် ပထမရှေ့နေလက်ထက်က စစ်ပြီး တရားလိုပြသက်သေများကို ပြန်ခေါ် စစ်ရန် ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (ကျောက်ဖြူခရိုင်) က ညွှန်ကြားခြင်းကို

ပယ်ဖျက်ရပေမည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး (ကျောက်ဖြူခရိုင်) ၏ ၁၂–၁၁–၉၇ ရက်စွဲဖြင့် ချမှတ်ထားသော တရားလိုပြ သက်သေ (၃) ဦးအား ပြန်ခေါ် ရန် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက် လိုက်သည်။ ၁၉၉၈ ဒေါ်လှလှသိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်ပါ၂

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူစံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင် ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဇွန်လ ၃၀ ရက်

ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ *

တစ်နှစ်အတွင်း ကျူးလွန်ခဲ့သော မျိုးတူပြစ်မှု (၆) မှုကို တစ်မှုစီ သီးခြားစစ်ဆေးစီရင်၍ သီးခြားပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ် ၂၂၂၊ ၂၃၃၊ ၂၃၄ နှင့် ၃၅၊ ၃၉၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်မှုရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အထူးအယူခံတရားလို ကျူးလွန်သော နိုင်ငံပိုင် သစ်များကို တရားမဝင်ထုတ်ယူခြင်း၊ လွှဲပြောင်းရောင်းချခြင်း၊ လက်ဝယ်ထားခြင်း စသည့်ပြစ်မှုများသည် ငွေများကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုမှုနှင့် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံ ရေး ဖောက်ဖျက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိပေ။ အထူး အယူခံတရားလိုသည် ၁၉၉၂–၉၃ ခုနှစ်အတွင်းက တရားမဝင်သစ်များ ကို (၆) ကြိမ်တိုင်တိုင် ထုတ်ယူ၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းအတွက်

^{*} ၁၉၉<mark>၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆ</mark>ိုင်ရာ အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၃၅၊ ၃၆၊ ၃၇၊ ၃၈၊ ၃၉၊ ၃၇

⁺ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယုခံမှုအမှတ် ၂၁၄၊ ၉၅၂၊ ၈၃၉၊ ၉၂၇၊ ၉၅၃ နှင့် ၁၃၇၄ တို့တွင် ချမှတ်သော ၁၉၉၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ/ဒီဇင်ဘာ ၆/၁၆ ရက်စွဲပါ တရားရုံချုပ်၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၃ နှင့် ၂၃၃ ၏ ဥဒါဟရုဏ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ပြစ်မှုတစ်ရပ်စီအတွက် (၆) မှုစီခွဲ၍ စစ်ဆေးစီရင် နိုင်ခွင့်ရှိသကဲ့သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်အရ ပြစ်မှု (၃) ရပ်စီ ပါဝင်သော စစ်ဆေးစီရင်မှု (၂) မှုဖြင့် လည်း စီရင်စစ်ဆေးနိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော တစ်နှစ်အတွင်း ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်း၍ စစ်ဆေးစီရင် နိုင် (MAY) သည် ဆိုသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာလည်း တရားရုံးက မလွဲမသွေလိုက်နာရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပူးပေါင်း စစ်ဆေးလိုက ပူးပေါင်းစစ်ဆေးနိုင်ကြောင်း လမ်းဖွင့်ပေးထားခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ စွဲချက်တစ်ရပ်စီအတွက် တစ်မှုစီခွဲ၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီဟု မဆိုနိုင်ပေ။

၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အမှုတစ်မှုတည်းတွင်ဖြစ်စေ၊ သီးခြားစီဖြစ် သော အမှုများတွင်ဖြစ်စေ၊ တရားခံတစ်ဦးအပေါ် ပြစ်မှုနှစ်ရပ် (သို့) နှစ်ရပ်ထက်ပိုသည့် ပြစ်မှုများဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး၊ ထောင်ဒဏ် များ ချမှတ်ရာတွင် အဆိုပါ ထောင်ဒဏ်များကို တရားရုံးက တပေါင်းတည်း၊ (တပြိုင်တည်း) ကျခံစေရန် ညွှန်ကြားခြင်း မပြပါက အဆိုပါ ထောင်ဒဏ်များကို တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုကျခံစေရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ (၁) နှင့် ပုဒ်မ ၁၉၇ တို့တွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်သည်။ ထောင်ဒဏ်များကို တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုကျခံစေခြင်းသည် မူတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး တပေါင်းတည်း (တစ်ပြိုင် တည်း) ကျခံစေရန် ညွှန်ကြားခြင်းမှာချင်းချက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား သည်။ အယူခံတရားလို ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ပြစ်မှုအသီးသီးအတွက် ထောင်ဒဏ် ကာလများကို သီးခြားစီကျခံစေခဲ့ခြင်းမှာ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုနှင့်ပြစ်ဒဏ် မျှတမှု မရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် အယူခံတရားလိုအတွက်
- ဦးရဲကျော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- ဦးစံသာကျော်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး

၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး (ခုံရုံး) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂/၉၅ တွင် ဦးလှအေးအား ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပြည်သူ့ ပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ် ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရ ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ်ကျခံစေရန် လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၄/၉၄၊ ၄၅/၉၄၊ ၄၈/၉၄၊ ၄၉/၉၄ နှင့် ၁/၉၅ တို့တွင်လည်း ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရ အမှုအသီးသီးတွင် ထောင်ဒဏ် (၇) နှစ်စီ ကျခံစေရန်လည်းကောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ အမိန့်များကို ဦးလှအေးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၂၁၄/၉၆၊ ၉၅၂/၉၅၊ ၈၃၉/၉၅၊ ၉၂၇/၉၅၊ ၉၅၃/၉၅ နှင့် ၁၃၇၄/၉၅ တို့ကို တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း၊ မအောင်မြင်သဖြင့် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့်ပြုရန် ၁၉၉၇ ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ် ၉၅၊ ၁၁၃၊ ၁၁၄၊ ၁၁၅၊ ၁၁၆ နှင့် ၁၁၇ တို့ကို တင်သွင်းခဲ့ ရာတွင် တစ်ပေါင်းတည်းကြားနာ၍ အောက်ပါ အရေးယူလောက်သော ဥပဒေပြဿနာကို စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာစီရင်ရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်–

"၁၉၉၂ – ၉၃ ခုနှစ် အတွင်းတွင် လျှောက်ထားသူ ကျူးလွန်ခဲ့ သော ပြစ်မှု (၆) မှုကို တစ်မှုစီသီးခြား စစ်ဆေးစီရင်၍ သီးခြားပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) နှင့် ၂၃၄ (၁) (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့် ညီမညီ"

အမှုများမှာ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ခုံရုံး) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှု ကြီးအမှတ် ၂/၉၅ တွင် ကျောက်တံခါးမြို့နယ် ရဲနွယ်ကြိုးဝိုင်း အကွက်အမှတ် (၃) လပ်ပုံ (၆) ရှိ သစ်များအနက်မှ သစ်လုံးတန် (၁၀၀၀) ကို ဦးစောထူးဘလက်အမည်ဖြင့် တင်ဒါရယူပြီး ညီဖြစ်သူ ဦးစောထူးမင်းက ရောင်းချရာ၌ ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်းက ခုတ်လှဲခွင့်မရှိသော (၇၁) တန်ရှိသည့် ပျဉ်းကတိုးပင် (၄၀) ကျော် ကို ခုတ်လှဲ၍ သစ်ကုန်သည် ဦးမောင်ကျော်သို့ တစ်တန်လျှင် ၅၀၀၀ိ/ – နှုန်းဖြင့် ရောင်းချပြီး၊ ဦးမောင်ကျော်မှတဆင့် ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၂၉၁ ရွှေဘုံသာလမ်းနေ သစ်ကုန်သည် ဦးအာချန်ဒရာထံသို့ တစ်တန်လျှင် ကျပ်တစ်သောင်းနှုန်းဖြင့် ရောင်းချရာ၌ ပဲခူးမြို့နယ် ရွာသစ်တိုင်းတာကျေးရွာ ဦးလှအေးက ၎င်း၏ သစ်စက်၌ သစ်လုံး များတွင် တံဆိပ်အမှတ်အသားအတုများကို ငွေ (၆) သိန်း ရယူ ရိုက်နှိပ်ပေးခဲ့ကြောင်း ဦးအာချန်ဒရာမှ တစ်ဆင့် ဦးကြည့်ခင် (ခ) ဦးကြင်ခင်ထဲသို့ နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့နိုင်ရေးအတွက် တရားဝင်ပြေစာ စာရွက်စာတမ်း အပြည့်အစုံပြုလုပ်ပေးမည်ဟု ယုံကြည်အောင် ပြောဆို၍ တစ်တန်လျှင် ကျပ် ၃၃၀၀၀/ – နှုန်းဖြင့် ရောင်းချခဲ့သဖြင့် တရားခံ ဦးစောထူးမင်း၊ ဦးမောင်ကျော်၊ ဦးလှအေးနှင့် ဦးအာချန်ဒရာတို့ အပေါ် အရေးယူပေးရန်နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၄/၉၄ တွင် မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ် မေဓာဝီလမ်းအမှတ် (၃၉၁) နေ "သီဟ" သစ်စက်လုပ်ငန်းရှင် ဦးလှအေးသည် ၁၉၉၂–၉၃ ခုနှစ် အတွင်း ပဲခူးမြို့နယ် ရွှေလောင်းကိုယ်တူကွဲကြိုးဝိုင်းအကွက်အမှတ် ၉၆၊ ၉၇ (ဘီ) နှင့် အုတ်တွင်းမြို့နယ် ကုန်းဘောင်ကြိုးဝိုင်းအကွက် အမှတ် ၉၁၃ တို့မှ သစ်ထုတ်ခွင့်ကို အကြောင်းပြု၍ နိုင်ငံပိုင် ၈၂၂၂၅၀ိ/- တန် အင်ကညင်နှင့် တောင်သရက်သစ်လုံးရေ (၈၄) လုံး (၆၃.၂၅) တန်ကို မတရားသော နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ထုတ်ယူရာ၌ မြေထဲမြို့စက်ရုံရပ်ကွက်နေ ဦးထွန်းကြည်နှင့် အမှတ် (၁) ရဲတပ်ရင်း (လှော်ကား) မှ ရဲတပ်သား တင်ဝင်းတို့၏ အကူအညီရယူပြီး မျှောစာဘီလ်ပြေစာ၊ သစ်တိုင်းစာရင်း၊ ကုန်ပို့လွှာအတုများဖြင့် ရန်ကုန် တိုင်း ကျောက်တံတားမြို့နယ်အမှတ် ၅၅၅ ကုန်သည်လမ်းရှိ "ချစ်အောင်" ကုမ္ပဏီသို့ ရောင်းချခဲ့ခြင်းအတွက် ဦးလှအေး၊ ဦးထွန်းကြည်နှင့် ရဲတပ်သားတင်ဝင်းတို့အပေါ် အရေးယူပေးရန် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာန စုံစမ်းရေးမှူး ဦးမျိုးမြင့်က တိုင်ကြား ခဲ့မှုဖြစ်သည်။

အလားတူပင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၅/၉၄ တွင် "သီဟ" သစ်စက်ပိုင်ရှင် ဦးလှအေးသည် ၁၉၉၂–၉၃ ခုနှစ် မတ်လ ၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

မှ ဇွန်လအတွင်းက ပဲခူးမြို့နယ်၊ ရွှေလောင်းကိုယ်တူကွဲကြိုးဝိုင်းအကွက် အမှတ် ၉၆၊ ၉၇ (ဘီ) နှင့် အုတ်တွင်းမြို့နယ် ကုန်းဘောင်ကြိုးဝိုင်း အကွက်အမှတ် (၁၃) တို့တွင် သစ်ထုတ်ခွင့်ရခဲ့ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ငွေကျပ် (၃၄) သိန်းကျော် တန်ဘိုးရှိသော တရားမဝင် ပျဉ်းကတိုး အင်ကညင်နှင့် အခြားသစ် (၂၅၂) လုံး တန်ချိန် (၂၁၂.၇၉) တန်ကို ဦးထွန်းကြည်နှင့် ရဲတပ်သားတင်ဝင်းတို့၏ အကူအညီဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်း လသာမြို့နယ် အမှတ် ၁၀၉/စဉ့်အိုးတန်းလမ်းရှိ "နယူးချမ်း" ကုမ္ပဏီသို့ ရောင်းချခဲ့သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၈/၉၄ တွင် ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအတွင်းက သင်္ဃန်းကျွန်း သုဝဏ္ဏ၊ သံသုမာလမ်းအမှတ် ၁၈ဝ နေ ဗိုလ်မှူးချုပ် ကျော်တင့် (ငြိမ်း) ထံသို့ တန်ဘိုးငွေ ၁၁၁၇၁၅/ – ရှိ ပျဉ်းကတိုးနှင့် အခြားသစ် (၉) လုံး (၆.၇၁၁) တန်ကို ရောင်းချခဲ့သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၄၉/၉၄ တွင် ၁၉၉၂–၉၃ ခုနှစ်အတွင်း တရားမဝင် ထုတ်ယူခဲ့သော တန်ဘိုးငွေကျပ် ၇၃၆၈၀၂/ ရှိ သစ် (၆၃) လုံး တန်ချိန် (၄၈.၀၁၄) တန်ကို တွေရှိခဲ့ရသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁/၉၅ တွင် ဦးလှအေးက အိတလီ နိုင်ငံ ထရန်ဆီးရီးယား ကုမ္ပဏီနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ဒိုင်မာရွန်းကုမ္ပဏီ၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးစံသိန်းသို့ ရောင်းချခဲ့သော သစ်များတွင် ငွေကျပ် ၁၅၁၀၉၆/ တန်ဘိုးရှိသော (၈.၈၆၈) တန်ရှိသည့် ပျဉ်းကတိုးသစ် (၁၁) လုံးမှာ တရားမဝင် ထုတ်ယူခဲ့သော သစ်များဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိသဖြင့် စုံစမ်းရေးမှူး ဦးမျိုးမြင့်က အရေးယူပေးရန် တိုင်ကြားခဲ့သော အမှုများဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို ဦးလှအေး၏ အကျိုးဆောင်မှ အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ အမှုဖွင့်တိုင်ကြားသူ စုံစမ်းရေးမှူး ဦးမျိုးမြင့်၏ ထွက်ဆိုချက် အရ လည်းကောင်း၊ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များအရ လည်းကောင်း၊ ဦးလှအေးသည် ၁၉၉၂–၉၃ ခုနှစ်အတွင်း ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြစ်မှုများအားလုံးကို တစ်မှုတည်းတွင် စွဲချက်တစ်ခု တည်းဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း တင်ပြသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ

ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၄ (၁) ပြဋ္ဌာန်းချက်အရဆိုလျှင်လည်း တစ်ဆယ့်နှစ်လအတွင်း ကျူးလွန်သော မျိုးတူပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ (၃) မှုထက်မပိုသော ပြစ်မှုကို စီရင်မှုတစ်မှုတည်းတွင် စစ်ဆေးနိုင်ခွင့် ရှိသဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်နှစ်ရပ်လုံး၏ အနှစ်သာရမှာ တရားခံအနေဖြင့် ခုခံချေပခွင့်ကို မထိခိုက်စေရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းသို့အတွက် ဦးလှအေးတစ်နှစ်အတွင်း ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုများကို သီးခြားစီစစ် ဆေးစီရင်ပြီး ပြစ်ဒဏ်များကို သီးခြားစီ သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြလျှောက်လဲသွားသည်။

၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ရှေ့နေချုပ်ရုံး ညွှန်ကြားရေးမှူးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှု (Criminal Breach of Tust) နှင့် ငွေကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲ သုံးစားမှု (Dishonest mis- appropriation of money) ကျူးလွန် သော အမှုများ၌သာ တစ်နှစ်အတွင်း အကြိမ်ပေါင်းမည်ရွေ့မည်မျှ မဆိုကျူးလွန်ပါက ယင်းပြစ်မှုများအားလုံးကို စွဲချက်တစ်ရပ်တည်းဖြင့် ပူးပေါင်း၍ တရားစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားမှုဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးလှအေး ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများမှာ တစ်နှစ်အတွင်းဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူ ပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁)ကို ကျူးလွန်မှုသာဖြစ်သော ကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် နှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။ တစ်ဆက်တည်း မှာပင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးပဒေပုဒ်မ ၂၃၄ (၁) နှင့် ၂၃၄ (၂) ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာလည်း မျိုးတူပြစ်မှုများကို တစ်ဆယ့်နှစ်လအတွင်း ကျူးလွန်ပါက ပြစ်မှု (၃) ရပ်အတွက် တစ်မှုတည်းတွင် စွဲချက် (၃) ရပ်တင်၍ စီရင်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းသာဖြစ်သဖြင့် ဦးလှအေး ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုများမှာ မျိုးတူပြစ်မှုများမဟုတ်ဘဲ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန် ပုံဖြစ်ရပ်၊ ပြစ်မှုဖြစ်ပွားရာ ဒေသနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများ တူညီခြင်း မရှိ၍ ပူးပေါင်းနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်းလည်း ရေးသားတင်ပြလျှောက်လဲ သွားသည်။

၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ဤအထူးအယူခံမှု (၆) မှုလုံးတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ဥပဒေ ပြဿနာမှာ တစ်ရပ်တည်းသာဖြစ်၍ တစ်ပေါင်းတည်း အမိန့် ချမှတ် သွားမည်။ ဤအမိန့်သည် အထူးအယူခံမှုများအားလုံးနှင့် စပ်ဆိုင် အကြုံးဝင်စေရမည်။

အယူခံတရားလို ဦးလှအေးအပေါ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရ အမှုအသီးသီးတွင် ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်ထားမှုများတွင် သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤအထူးအယူခံအမှုများတွင် ထပ်မံ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မလိုအပ်တော့ချေ။ ဦးလှအေး ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှု (၆) ရပ်သည် ၁၉၉၂–၉၃ ခုနှစ် တစ်နှစ်အတွင်းတွင် ဖြစ်သဖြင့် ပြစ်မှုတစ်ရပ်စီအတွက် အမှုတစ်မှုစီ သီးခြားစစ်ဆေးစီရင်ပြီး ပြစ်ဒဏ်များကို သီးခြားစီ သတ်မှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ညီမညီဆိုသော အချက်ကိုသာ စီစစ်ရန် ရှိပေသည်။

ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်ရပ်ထက်ပိုသော ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်သော တရားခံတစ်ဦး၏ အမှုအား စစ်ဆေးစီရင်ရာ၌ စွဲချက်များကို ပူးပေါင်း၍ အမှ တစ်မှုတည်း၌ စွဲချက်တစ်ရပ် တည်းတွင် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း၊ စွဲချက် (၃) ရပ်ထက် မပိုဘဲ တစ်မှု တည်း၌ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းနှင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့် ပြစ်ဒဏ်များကို တစ်ပေါင်းတည်း (တပြိုင်တည်း) ကျခံစေ့ခြင်းဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်သည်။

တရားခံကျူးလွန်ခဲ့သော ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံ ရေး ဖောက်ဖျက်မှုနှင့် ငွေကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုမှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပြစ်မှုများတွင် ကျူးလွန်သော အကြိမ်မည်ရွေ့မည်မျှပင်ဖြစ်စေ၊ ပထမဆုံးကျူးလွန်သည့်နေ့နှင့် နောက်ဆုံး ကျူးလွန်သည့်နေ့မှာ တစ်နှစ်အတွင်းဖြစ်ပါက အဆိုပါ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများအားလုံးကို စစ်ဆေးစီရင်မှု တစ်မှုတည်းတွင် စွဲချက်တင်၍ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဒေါ်တင်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးရွှေသန်း) အမှု^ခ တွင် စီရင်ထုံးဖွဲ့၍ လမ်းညွှန်းထားပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းစီရင်ထုံးမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) ပါ ပြဌာန်းချက်ကို လိုက်နာ၍ စီရင်ထုံးဖွဲ့ခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရဆိုလျှင် ငွေများကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုမှုနှင့် ရာဇဝတ်ကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက် မှုနှင့်သာ သက်ဆိုင်အကြုံးဝင်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် လမ်းညွှန်စီရင်ထုံးမှာ အယူခံတရားလို ဦးလှအေး ကျူးလွန်သော နိုင်ငံပိုင်သစ်များကို တရားမဝင်ထုတ်ယူခြင်း၊ လွှဲပြောင်းရောင်းချခြင်း၊ လက်ဝယ်ထားခြင်းစသည့် ပြစ်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဤအထူးအယူခံမှုများတွင် သုံးသပ်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ သို့အတွက် အယူခံတရားလို ဦးလှအေးအား ပြစ်မှု (၆) ရပ်အတွက် (၆) မှု သီးခြား စီစစ်ဆေးစီရင်ခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်များကို သီးခြားစီသတ်မှတ် ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၂ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် နှင့် မညီညွတ်သဖြင့် လွှဲမှားနေကြောင်း အယူခံတရားလို အကျိုးဆောင် ၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် အကြောင်း မရှိပေ။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၃ တွင် တရားခံတစ်ဦး ကျူးလွန်သော သီးခြားပြစ်မှုအရပ်ရပ်အတွက် စွဲချက်သီးခြားစီရှိရမည် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ချင်းချက်အားဖြင့် တစ်နှစ်အတွင်း ကျူးလွန်သော မျိုးတူပြစ်မှု (၃) မှုကို ပူးပေါင်းစစ်ဆေးနိုင်သည့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၄ ပါ ကိစ္စရပ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၅ နှင့် ၂၃၆ ပါ ကိစ္စရပ်များ စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ တဆက်တည်းမှာပင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၃ ၏ ဥဒါဟရုဏ်၌ ခိုးမှုနှင့် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှု ကို ကျူးလွန်သော တရားခံအား သီးခြားစီ စွဲချက်တင်၍ သီးခြားစီ စစ်ဆေးစီရင်ရမည်ကိုလည်း ဖြည့်စွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

၁။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်ထုံးစာ ၅၈၆။

၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

> "၂၃၄။ (၁) သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် တစ်မှုထက် ပိုပြီး မျိုးတူဖြစ်သော ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်မှာ ပထမပြစ်မှုမှ နောက်ဆုံး ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုအထိ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ ပတ်သက်ခြင်း မရှိဘဲဖြစ်စေ တစ်ဆယ့်နှစ်လအတွင်း ကျူး လွန်ခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲခဲရသည့်အခါ ထိုသို့ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုများအနက် သုံးမှုထက်မပိုသည့် ပြစ်မှုများအတွက် စွဲချက်တင်၍ အမှုတစ်မှုတည်းတွင် စစ်ဆေးစီရင်နိုင်သည်။

> (၂) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ (သို့) အထူး ဥပဒေ (သို့) ဒေသန္တ ရဥဒေ၏ တူညီသော ပုဒ်မအရ တူညီသော ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်မှုများသည် မျိုးတူပြစ်မှုများ ဖြစ်သည်။"

သို့ဖြစ်ရာ တရားခံတစ်ဦး ကျူးလွန်ခဲ့သည့် သီးခြားပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆိုပါ တရားခံအပေါ် စစ်ဆေးစီရင်မည်ဆိုပါက သီးခြား ပြစ်မှုတစ်ရပ်အတွက်တစ်မှုစီဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ၂၃၄ တွင် အကြုံးဝင်သည့် ကိစ္စရပ်၌ ပြစ်မှုသုံးရပ်အတွက် အမှုတစ်မှု တည်း၌ ပူးပေါင်း၍ ဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်မှာ အငြင်း မပွားချေ။

တဆက်တည်းမှာပင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော တစ်နှစ်အတွင်း ကျူးလွန်သောပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီးတစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်း၍ စစ်ဆေးစီရင်နိုင် (MAY) သည် ဆိုသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာလည်း တရားရုံးများက မလွဲ မသွေ လိုက်နာရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပူးပေါင်းစစ်ဆေးလိုက ပူးပေါင်းစစ်ဆေးနိုင်ကြောင်း လမ်းဖွင့်ပေးထားခြင်းသာဖြစ်သည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားခံပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စွဲချက်များတစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်းစွဲဆိုခြင်းအားဖြင့်

တရားခံ၏ ခုခံချေပခွင့်ကို မထိခိုက်စေရန်သာဖြစ်ကြောင်း၊ စွဲချက် တစ်ရပ်စီအတွက် တစ်မှုစီခွဲ၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်မညီဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း **ဦးမောင်ရှင်** နှင့် **ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာ** နိုင်ငံတော်အမှု^(၁) တွင် လမ်းညွှန်စီရင်ထုံးဖွဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် အမှုတစ်မှုတည်းတွင်ဖြစ်စေ၊ သီးခြားစီဖြစ်သော အမှုများတွင်ဖြစ်စေ၊ တရားခံတစ်ဦးအပေါ် ပြစ်မှုနှစ်ရပ် (သို့) နှစ်ရပ်ထက်ပိုသည့် ပြစ်မှုများဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး၊ ထောင်ဒဏ် များချမှတ်ရာတွင် အဆိုပါ ထောင်ဒဏ်များကို တရားရုံးက တစ်ပေါင်း တည်း (တစ်ပြိုင်တည်း) ကျခံစေရန် ညွှန်ကြားခြင်း မပြုပါက အဆိုပါထောင်ဒဏ်များကို တစ်ခုပြီးမှတစ်ခု ကျခံစေရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ (၁) နှင့် ပုဒ်မ ၃၉၇ တို့တွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထောင်ဒဏ်များကို တစ်ခုပြီးမှတစ်ခု ကျခံစေခြင်းသည် မူတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး၊ တစ်ပေါင်းတည်း (တပြိုင်တည်း) ကျခံစေရန် ညွှန်ကြားခြင်းမှာ ချင်းချက်သာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ (၁) တွင် အောက်ပါ အတိုင်းပြဌာန်းထားသည်–

"၃၅။ (၁) စစ်ဆေးစီရင်မှုတစ်ခုတည်းတွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ပြစ်မှုနှစ်ခု၊ သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပို၍ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင် သည့်အခါ တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ တရားရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိသည့် ယင်းပြစ်မှုများအတွက် သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ် အသီးသီးကို ချမှတ်နိုင်သည်။ ၎င်း ပြစ်ဒဏ်များတွင် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ပါဝင်ပြီး ထိုပြစ်ဒဏ်များကို တပြိုင်တည်းကျခံစေရမည်ဟု တရားရုံးက အမိန့် ချမှတ်ထားသည် မဟုတ်လျှင် ထိုပြစ်ဒဏ်များကို

၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

၁။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်ထုံး

၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခု ကျခံစေရမည်ဟု ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉၇ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

"၃၉၇။ ထောင်ဒဏ် သို့မဟုတ် တစ်ကျွန်းပို့ဒဏ်ကို ကျခံနေဆဲဖြစ်သူ တစ်ဦးအပေါ် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တစ်ကျွန်း ပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အကယ်၍ ထိုတရားရုံးက နောက်ထပ် ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကိုဆိုခဲ့သည့် ယခင်ပြစ်ဒဏ်နှင့် တစ်ပြိုင် တည်းကျခံစေရမည်ဟု ဆင့်ဆိုထားခြင်း မရှိလျှင် အဆိုပါ နောက်ထပ်စီရင်သည့် ထောင်ဒဏ်၊ သို့မဟုတ် တစ်ကျွန်း ပို့ဒဏ်သည် ထိုသူ ယခင်စီရင်ခြင်း ခံထားရပြီးဖြစ်သော ထောင်ဒဏ်၊ သို့မဟုတ် တစ်ကျွန်းတိုင် အောင် ကျခံပြီး နောက်မှအစပြုရမည်။"

သို့ဖြစ်ရာ ခြံ၍ ကြည့်လျှင် အထူးအယူခံတရားလို ဦးလှအေးသည် ၁၉၉၂–၉၃ ခုနှစ် အတွင်းက တရားမဝင်သစ်များကို (၆) ကြိမ်တိုင်တိုင် ထုတ်ယူ၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းအတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၃ နှင့် ၂၃၃ ၏ ဥဒါဟရုဏ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ပြစ်မှုတစ်ရပ်စီအတွက် (၆) မှု သီးခြားစီခွဲ၍ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခွင့် ရှိသကဲ့သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၄ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြစ်မှု (၃) ရပ်စီပါဝင်သော စစ်ဆေးစီရင်မှု (၂) ဖြင့်လည်း စီရင်စစ်ဆေးနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်ရာ မရှိပေ။ မည်သို့ စစ်ဆေးစီရင်သည်ဖြစ်စေ ပြစ်မှုတစ်ရပ်စီအတွက် စီရင်ထားသည့် ထောင်ဒဏ်များကို တစ်ပေါင်းတည်း (တပြိုင်တည်း) ကျခံစေရန် သင့်မသင့်ဆိုသည့်အချက်မှာ စစ်ဆေးစီရင်မှုတစ်မှုတည်းတွင်ရှိသော စွဲချက် အသီးသီး၏ ထောင်ဒဏ်ကိုဖြစ်စေ၊ သီးခြားစီဖြစ်သော စစ်ဆေးစီရင်မှုများတွင် ရှိသည့် ထောင်ဒဏ်များကိုဖြစ်စေ၊ အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ (၁) နှင့် ပုဒ်မ ၃၉၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလို ဦးလှအေးသည် ခုတ်လှဲခွင့် မရှိသော ပျဉ်ကတိုး (၇၁) တန်ကို ခုတ်လှဲရောင်းချမှု၊ အင်ကညင်နှင့် တောင်သရက် (၆၂.၂၅) တန်ကို မတရားသောနည်းဖြင့် ထုတ်ယူမှု၊ တရားမဝင် အင်ကညင်၊ ပျဉ်ကတိုးနှင့် အခြားသစ် (၂၁၂.၇၉) တန် ထုတ်ယူ ရောင်းချမှု၊ ပျဉ်းကတိုးနှင့် အခြားသစ် (၆.၇၀၁) တန် ရောင်းချမှု၊ တရားမဝင်သစ် (၄၈.၁၁၄) တန် တွေ့ရမှုနှင့် ပျဉ်းကတိုး (၈.၈၆၈) တန်ကို တရားမဝင် ရောင်းချမှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ပြစ်မှုအသီးသီးအတွက် ကျခံရမည့် ထောင်ဒဏ်ကာလများကို မူလအမှု စစ်တရားရုံးနှင့် အယူခံတရားရုံးချုပ်တို့က သီးခြားစိကျခံစေခဲ့ခြင်းမှာ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်မျှတမှု မရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ။

သို့အတွက် ဤအထူးအယူခံမှုများကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချ မှတ်လိုက်သည်။ ၁၉၉၈ ဦးလှအေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှု သေဒဏ်အတည်ပြုမှု ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှု

+ ၁၉၉၈ ဩဂုတ်လ ၇ ရက် တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

> ဝမ်ဆိုက်ပါ ၂ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် လီအယ်ပါ – ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ * ဝမ်ဆိုက်ပါ – ၂ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

"နှစ်အကန့်အသတ်မရှိထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်ကို မည်သို့ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူမှသာ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီဖြစ်မည်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်အား "အထိ" ဆိုသော စကားရပ်နှင့် ပူးတွဲသုံးနှုန်းထားခြင်း ကို တွေ့ရသဖြင့် "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိထောင်ဒဏ်" ဆိုသော

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ် <u>အယူခံ</u> ၃၂၁ သေဒဏ်အတည်ပြုမှု ၁၀ <u>အယူခံ</u> ၃၁၂

⁺ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၁ တွင် ချမှတ်သော ၃၁–၄–၉၈ ရက်စွဲပါ ရှမ်းပြည်နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက် ထားမှု။

စကားရပ်မှာ သီးခြားပြစ်ဒဏ်တစ်မျိုးတစ်စားဟူ၍ မှတ်ယူခြင်းမပြုနိုင် ကြောင်း ရှေ့နေချုပ်ရုံးကိုယ်စား ဥပဒေအရာရှိ၏ လျှောက်လဲချက်ကို လက်ခံရပေမည်။ "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်ကို ကွက်၍ တိတိကျကျ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူမည်ဆိုလျှင် အများဆုံးထောင်ဒဏ်ကို မကန့်သတ်သကဲ့သို့ အနည်းဆုံးထောင်ဒဏ် ကိုလည်း မသတ်မှတ်သည့်သဘော သက်ရောက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲ စေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ နှင့် ၂၀ ပါ ပြစ်မှုများ အတွက် ထောင်ဒဏ်အနည်းဆုံး ၁၀ နှစ်နှင့် ၁၅ နှစ်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားခြင်းကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့စေရာရောက်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် ၂၀ တို့ပါ "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်" ဟူသော စကားရပ်ကို ၎င်း၏နောက်ဖက်တွင်ရှိသော "အများဆုံး" ဆိုသော စကားရပ်ရှေ့ဖက်တွင်ရှိသော "အထိ" ဆိုသော စကားရပ် တို့နှင့် ယှဉ်တွဲကောက်ယူပါမှ အဓိပ္ပာယ်ရှိပါမည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် – ဦးစိုးငြိမ်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမြင့်နိုင်၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးစိုးမြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ အယူခံတရားခံများအတွက် – ဦးမြင့်နိုင်၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး ဦးစိုးငြိမ်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

ရှမ်းပြည်နယ် တရားရုံး (လားရှိုးခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၁/၉၆ တွင် ဝမ်ဆိုက်ပါ ၆ ဦးအပေါ် ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါး နှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က)/ ၂ဝ (က)/၂၂ (ခ) အရ စွဲဆိုမှု၌ တရားခံ ဝမ်ဆိုက်နှင့် ရှိချိန်လဲ့ တို့အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က) အရ နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်၊ ပုဒ်မ ၂ဝ (က)/၂၂ (ခ) အရ သေဒဏ်ကျခံစေရန်နှင့်

၁၉၉၈ ဝမ်ဆိုက်ပါ ၂ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် လီအယ်ပါ– ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ဝမ်ဆိုက်ပါ– ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

တော်

၁၉၉၈ ဝမ်ဆိုက်ပါ ၂ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် လီအယ်ပါ– ၂ မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ဝမ်ဆိုက်ပါ– ၂

မြန်မာနိုင်ငံ

တော်

ပြစ်ဒဏ်များကို တစ်ပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သဖြင့် ဝမ်ဆိုက်နှင့် ရှိချိန်လဲ့တို့က တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံမှုအမှတ် ၃၂၁/၉၇ ကို တင်သွင်းသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံး (လားရှိုးခရိုင်) က တရားရုံးချုပ်သေဒဏ်အမိန့် များကို အတည်ပြုပေးပါရန် ပေးပို့လာသဖြင့် သေဒဏ်အတည်ပြုမှုအမှတ် ၁ဝ/၉၇ ကို ဖွင့်လှစ်သည်။ ကျန်တရားခံ လီအယ်နှင့် လောက်လူတို့က ၎င်းတို့အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က) အရ နှစ်အကန့် အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်ပုဒ်မ ၂ဝ (က) အရ နှစ်အကန့် အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်ပုဒ်မ ၂ဝ (က) အရ နှစ်အကန့် အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်နှင့် ပြစ်ဒဏ်နှစ်ရပ်ကို တစ်ပေါင်း တည်း ကျခံစေရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ် သို့ အယူခံမှုအမှတ် ၃၁၂/၉၇ ကို တင်သွင်းသည်။

ယင်းအမှုများမှာ မူလမှုတစ်မှုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်လာ၍ ဤ စီရင်ချက်တစ်ခုတည်းတွင် အမိန့်ချမှတ်သည်။

အမှုမှာ ၂၉–၈–၉၆ ရက်နေ့ ဝ၄း၁၅ နာရီအချိန်တွင် လားရှိုးမြို့ အရှေ့မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် တိုင်းမှူး၏ စီမံကွပ်ကဲမှုဖြင့် စစ်ဗျူဟာမှူး ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းမောင် ဦးစီးသော စစ်ကြောင်းအဖွဲ့သည် အထူး မူးယစ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ အမှတ် (၉) ထောက်လှမ်းရေး တပ်ဖွဲ့ဝင် များနှင့်အတူ သိန္ဒိမြို့နယ် ကွန်းကောက်ရွာသို့ ရောက်ရှိခဲ့၍ ဆက်လက် ထွက်ခွာလာစဉ် (ပိ) ဝ၃၂၆၇၄ သို့ ၆း၃၀ နာရီအချိန် ရှင်းလင်းရာတွင် လမ်းအတိုင်းမောင်းနှင်လာသော နံပါတ်မပါ ပီကင်းဂျစ်ကား (၂) အား ကွေရာ ယာဉ်ပေါ်ပါသူများ ထွက်ပြေးကြသဖြင့် သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးခဲ့ရကြောင်း၊ ဝမ်ဆိုက်၊ ရှိချိန်လဲ့၊ လောက်စိုင်၊ လီအယ်၊ လောက်လူ၊ လောက်ဆေးတို့အား တွေ့ရှိဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး ရှောက်ဖာနှင့် ပေါက်ကြောက်တို့မှာ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွား ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးစဉ် တရားခံ ရှိချိန်လဲ့နှင့်ဝမ်ဆိုက်မှာ အမ် ၂၂ သေနတ်ကိုယ်စီလွယ်ထားပြီး အမ် ၂၂ တစ်လက်မှာ ထွက်ပြေးသူယာဉ်မောင်း ရှောက်ဖာ၏ ထိုင်ခုံနောက်ကြောတွင် ထောင်လျှက်တွေ့ ရကြောင်း၊ ကားများပေါ် တွင် ဘိန်းဖြူ ၁၄၂.၉ဝ၇၇ ကီလိုရမိခဲ့ကြောင်း၊ ဖမ်းမိသူများအနက် (၃) ဦး၏ ဖော်ထုတ်လိုက်လံ ပြသမှုကြောင့် ဘိန်းချက်စက်ရုံနှစ်ခုကို တွေ့ရှိပြီး ဘိန်းချက်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြသော ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများနှင့် ဘိန်းချက်ကိရိယာပစ္စည်းများ ကို ဖမ်းဆီးရမိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒုရဲအုပ် ရန်ရှင်းက တရားခံ (၆) ဦးတို့အပေါ် ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ တရားစွဲဆို တင်ပို့သည့်အမှုဖြစ်သည်။

မူလအမှုစစ်တရားရုံးက တရားခံများကို ဘိန်းဖြူအမြောက်အများ သယ်ဆောင်လာရာတွင် လက်ပူးလက်ကြပ် ဖမ်းဆီးရမိသဖြင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က) အရ အပြစ်ရှိကြောင်း၊ ဖမ်းဆီရမိသူ (၃) ဦး ၏ ဖော်ထုတ်လိုက်လံပြသမှုကြောင့် တောထဲတွင် ဘိန်းချက်စက်ရုံ နှစ်ခုကို တွေ ရှိရပြီး ယင်းစက်ရုံမှ ဘိန်းချက်ကိရိယာပစ္စည်းများ၊ ဘိန်းဖြူချက်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသော ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများ၊ တွေရှိရ ခြင်းကြောင့် တရားခံများသည် ဘိန်းဖြူထုတ်လုပ် ဖြန့်ဖြူးရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေကြသူများဖြစ်သဖြင့် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ (က) အရ အပြစ်ရှိကြောင်း သုံးသပ်ပြီး နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ် အသီးသီး အပြစ်ပေးထားသည်ကို တွေ ရသည်။ ယင်းတို့အနက် ဝမ်ဆိုက်နှင့် ရှိချိန်လဲ့တို့မှာ ဘိန်းဖြူဖြန့်ဖြူးရာ၌ လက်နက်ကိုင်ဆောင် ကျူးလွန်သူများဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့ ၂ ဦးအား ပုဒ်မ ၂၀ (က) ကို ပုဒ်မ ၂၂ (ခ) နှင့် ပူးတွဲလျက် သေဒဏ်အသီးသီး စီရင်ထားကြောင်း တွေရသည်။

ဝမ်ဆိုက်နှင့် ရှိချိန်လဲ့တို့ ၂ ဦး၏ ရှေ့နေက အကြောင်းပြရာတွင် ၎င်းတို့သည် ကေဒီအေငြိမ်းချမ်းရေး တပ်ဖွဲ့မှ တပ်ကြပ်ကြီးတစ်ဦးနှင့် တပ်သားတစ်ဦးတို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့၏ အဖွဲ့အစည်းမှာလည်း လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုများသည် လွယ်ခန်စခန်း မှ ဖြစ်၍ တာဝန်ပေးချက်အရ မန်ပြင်စခန်းသို့အသွားတွင် အချင်းဖြစ် ကားနှင့် ကားကြံလိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ နှစ်ဦးစလုံး အမ် ၂၂ မောင်းပြန်သေနတ် တစ်လက်နှင့် ယူနီဖောင်းအပြည့်အစုံဝတ်ဆင်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဘိန်းဖြူဖြန့်ဖြူးခြင်းပြုရန် သယ်ဆောင်စဉ် လက်နက်များ ၁၉၉၈ ဝမ်ဆိုက်ပါ၂ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် လီအယ်ပါ– ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ဝမ်ဆိုက်ပါ– ၂ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ၁၉၉၈
ဝမ်ဆိုက်ပါ ၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်
လီအယ်ပါ–
၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်
ဝမ်ဆိုက်ပါ–
၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

အသုံးပြသည်ဟု ကောက်ယူ၍ သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်း ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုများသည် တစ်စုတစ်ဝေးတည်း တစ်နေရာ တည်းမှ အချင်းဖြစ် ကားပေါ်တွင် လိုက်ပါစီးနင်းသူများဖြစ်သည်ဟု စုပ်စွဲပြသနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ မူလရုံးက တရားလို ဒုရဲအုပ် ရန်ရှင်း နှင့် တရားလိုပြ သက်သေဒုရဲအုပ် မာလတို့၏ ထွက်ဆိုချက်အရ စက်ရုံများသည် လတ်တလော အသုံးပြသည့် စက်ရုံများ မဟုတ် ကြောင်း၊ စက်ရုံ (၂) ရုံမှ ပစ္စည်းများကို ယခုစွဲဆိုသော အမှုတွင် သက်သေခံအဖြစ် တင်ပြထားခြင်း မရှိကြောင်း၊ ယခုဖမ်းဆီး ရမိသော ဘိန်းဖြူများသည် ဘိန်းချက်စက်ရုံ (၂) ရုံမှ ထုတ်လုပ်သည့် ဘိန်းဖြူများဖြစ်သည်ဟု မစွပ်စွဲနိုင်ကြောင်း၊ အယူခံတရားခံများအပေါ် သေဒဏ်နှင့် နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ထားရာတွင် ရဲထံ ထွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ အပြစ်ပေးထားခြင်းသာဖြစ်၍ ကုစား၍ မရသော မှားယွင်းမှုများရှိကြောင်း တင်ပြလျက်

လီအယ်နှင့် လောက်လူတို့၏ ရှေ့နေက တရားလိုပြသက်သေများ ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ တရားခဲ ၆ ဦးနှင့် ထွက်ပြေးသူ ၂ ဦးတို့ ကို ပီကင်းဂျစ် (၂) စီး ပေါ် မှ ဘိန်းဖြူများနှင့် တွေ့ရှိပြီး တရားခဲ ဝမ်ဆိုက်၊ ရှိချိန်လဲ့၊ ရောက်ဖာတို့မှာ အက် ၂၂ သေနတ်ကိုင်ဆောင်ထား ကောင်းသာ ထွက်ဆိုထားသော်လည်း မူလရုံးက လီအယ်နှင့် လောက်လူတို့သည် တရားခဲ ရောက်ဖာ၏ ဘိန်းချက်လုပ်ရာတွင် နောက်လိုက်အဖြစ် မူးယစ်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်သူ လုပ်သားများဟု သုံးသပ်ထားကြောင်း၊ ၂၉-၈-၉၆ ရက်နေ့တည်းက တရားခဲများကို ဖမ်းထားသော်လည်း ၃-၉-၉၆ နေ့တွင်မှ ပထမသတင်းပေးတိုင်ချက် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး လီအယ်နှင့် လောက်လူတို့ကို ၅-၉-၉၆ ရက်နေ့မှ ရဲစခန်းသို့ အပ်ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးပြီး ကြာမြင့်စွာ စစ်ဆေးပြီးမှ အမှုဖွင့်ခြင်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့် လည်းကောင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဆိုင်ရာဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့်လည်းကောင်း ညီညွတ်မှုမရှိကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုများသည် တရားခံ ရှောက်ဖာနှင့်

ကျန် တရားခံများနှင့် သိကျွမ်းသည်ဟုလည်းကောင်း၊ တိုက်ခိုက်ရေး တပ်ဖွဲ့သားများဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ ကေတီအေတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း ရုံးရှေ့ထွက်ဆိုချက်များအရ ပေါ် လွင်ခြင်း မရှိဘဲ နွားဘိုးငွေလာရောက် တောင်းကာ ကားကြုံစီးခြင်းသာဖြစ် ကြောင်း အယူခံတရားလိုများ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို လစ်လျူရှပြီး ရဲအရာရှိစစ်ဘက်အရာရှိနှင့် ထောက်လှမ်းရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များထံ ထွက်ဆိုချက်များကို သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ သက်သေခံ မဝင်ပါဘဲလျက် တရားခံ ရှောက်ဖာ၏ ဘိန်းချက်ငန်း၌နောက်လိုက် များဟု သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြလျက် အယူခံတရား လိုများအား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ပေးရန် တောင်းဆိုထားသည်။ ရှေ့နေချုပ်ရုံးကိုယ်စား လိုက်ပါသော ဥပဒေအရာရှိက ဝမ်ဆိုက်၊ ရှိချိန်လဲ့၊ လီအယ် လောက်လူတို့သည် ဘိန်းဖြူ ၁၄၂.၉ဝ၅၇ ကီလို သယ်ဆောင်မှုအတွက် ရောင်းချရန်အလို့ငှာ သယ်ဆောင်ခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူရသဖြင့် ထိုဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က) အရ တားမြစ်ပြဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်ရာရောက်ကြောင်း၊ ထိုတရားခံများကလည်း ထုတ်လုပ်သူ လုပ်သားများအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်ဖြစ်၍ ဥပဒေပုဒ်မ ၂ဝ (က) ပါ တားမြစ်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ရာရောက်

ကြောင်း၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော

ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် "နှစ်အကန့်အသက်

မရှိထောင်ဒဏ်" ဟူသော စကားရပ်မှာ ယင်းစကားရပ်အတိုင်း

ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန် ပြစ်ဒဏ်တစ်ရပ်ကဲ့သို့ ရည်ရွယ်ပြဌာန်းထားချက်

မဟုတ်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ အနေအထားနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ပုံ

တို့ကို ထောက်ရှုကာ အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည့်တရားသူကြီး၏ ထောင်ဒဏ်

ချမှတ်မည့် အခွင့်အာဏာကို ကန့်သတ်မှုပြုမထားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊

တစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ်နှင့်အညီဖြစ်သည့် ထောင်ဒဏ်အနှစ် ၂ဝ

ထက် မနည်းသည့် ထောင်ဒဏ်တစ်ခုခုကို ချမှတ်စေလိုသည့်

ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ အသက်အရွယ်

ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက် သင့်တော်သည့် ထောင်ဒဏ်ကာလအပိုင်း

အခြားတစ်ခုခုကို အဆုံးအဖြတ်ပြုမည့် တရားသူကြီး၏ ဆင်ခြင်တုံ

၁၉၉၈ ဝမ်ဆိုက်ပါ ၂ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် လီအယ်ပါ – မြန်မာနိုင်ငံ တော်* ဝမ်ဆိုက်ပါ – ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ၁၉၉၈
ဝမ်ဆိုက်ပါ ၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်
လီအယ်ပါ –
၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်*
ဝမ်ဆိုက်ပါ –
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

တရားအရ ထောင်ဒဏ် အနှစ်မည်မျှဟူ၍ ဖော်ပြကန့်သတ်ကာ ထောင်ဒဏ်အမိန့်တစ်ရပ်ရပ် ချမှတ်ပေးစေလိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဥပဒေကို ပြုစုသည့် ဥပဒေပြုအဖွဲ့အစည်းမှ ပြဋ္ဌာန်းပေး ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တရားရုံး အသီးသီးက ဤဥပဒေအရ နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရန် လိုအပ်သည့် အမှုမျိုးများ တွင် ဥပဒေပြုအဖွဲ့အစည်း၏ ဥပဒေရေးဆွဲစဉ်က ထားရှိခဲ့သည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့်အညီ ဖြစ်စေရန် တရားရုံးချုပ်အနေဖြင့် စီရင်ထုံး တစ်ရပ်အဖြစ် ဆုံးဖြတ်လမ်းညွှန်မှုများ ပြုလုပ်ပေးရန်လိုအပ်ကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

ဝမ်ဆိုက်နှင့် ရှိချိန်လဲ့တို့အပေါ် ချမှတ်ထားသော သေဒဏ်အမိန့် နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဆက်လက်လျှောက်လဲသည်မှာ ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ (က)/၂၂ (ခ) အရ သေဏ်ချမှတ်ထားသည်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားသင့်ကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၂၀ (က) ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ မူးယစ်ဆေးဝါး သို့မဟုတ် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ ရောင်းချခြင်းဟူ၍ ပါရှိကြောင်း၊ ယခုတရားခံ (၂) ဦးသည် ထုတ်လုပ်ခြင်းဟူသော တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ကို မတွေ့ ရှိရကြောင်း၊ ထိုသို့ ထုတ်လုပ်ခြင်းဟူသော တားမြစ်ချက်ကို ်ဖောက်ဖျက်ရာ၌ လက်နက်ကိုင်တွယ်အသုံးပြုခြင်း မပေါ်ပေါက်ပါသဖြင့် ပုဒ်မ ၂၀ (က) နှင့် ပုဒ်မ ၂၂ (ခ) ကိုတွဲ၍ သေဒဏ်အပြစ်ပေးထားခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၂၀ (က) ဖောက်ဖျက်က ထောင်ဒဏ်အနည်းဆုံး (၁၅) နှစ်မှ အများဆုံးနှစ်အကန့်အသက်မရှိ ထောင်ဒဏ်အထိဖြစ်စေ၊ သေဒဏ် ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်ဟု ပြဌာန်းထားရာ တရားခံများအပေါ် ယင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ (က) အရ သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့လျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ မဟုတ်ဘဲပုဒ်မ ၂၀ (က) ကို ဖောက်ဖျက်ရာတွင် လက်နက်ကို ကိုင်တွယ်အသုံးပြုခဲ့၍ ပုဒ်မ ၂၂ (ခ) ဖြင့် အကျုံးဝင်သည် ဆိုပြီး ပုဒ်မ ၂၀ (က) ကို ပုဒ်မ ၂၂ (ခ)ဖြင့် တွဲ၍ ပုဒ်မ ၂၀ (က) ၏ အမြင့်ဆုံးပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သော သေဒဏ်ကို ပေးရမည်ဟု သုံးသပ်၍

သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ် ကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၂၀ (က)/၂၂ (ခ) အရ သေဒဏ်အပြစ်ပေးထားခြင်း ကို အတည်ပြုပေးရန် မသင့်ကြောင်း၊ တရားခံများအား ဖမ်းဆီးရမိသည် မှာ ဘိန်းဖြူများ ၁၄၂.၉ဝ၇၇ ကီလိုကို ဂျစ်ကား (၂) စီးဖြင့် သယ်ဆောင်လာစဉ် ဖမ်းဆီးရမိပြီး ယင်းသို့ သယ်ဆောင်လာရာတွင် လက်နက်ကို ကိုင်တွယ်၍ သယ်ဆောင်လာခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ သယ်ဆောင်လာသည့် ဘိန်းဖြူပမာဏအရ ရောင်းချရန်အလို့၄ာ သယ်ယူလာခြင်းဖြစ်သဖြင့် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က) ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရာ ရောက်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ၁၉ (က) ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရာ၌ လက်နက်ကိုင်တွယ်အသုံးပြုခဲ့သဖြင့် ပုဒ်မ ၁၉ (က) နှင့် ပုဒ်မ ၂၂ (ခ) ကို တွဲ၍သာ အပြစ်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်၊ မူလတရားရုံးက ဖြန့်ဖြူးရန် သယ်ဆောင်လာသည်ဟု သုံးသပ်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်း ကြောင်း၊ ထိုသို့ သယ်ဆောင်လာခြင်းသည် ဖြန့်ဖြူးသည်ဟူသော တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟု မကောက်ယူနိုင်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ တရားခံနှစ်ဦးအပေါ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲ စေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က) အရလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၂၀ (က)/ ၂၂ (ခ) အရလည်းကောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ ရှိ၍ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထားခြင်းကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပြီး အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က)/၂၂ (ခ) အရ လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၂ဝ (ခ) အရ လည်းကောင်း ပြစ်မှုများ ထင်ရှားတွေ့ရှိကာ ပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ် ပေးထိုက်ပါကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

ဤအမှုတွင် တရားခံ ၆ ဦးစလုံး ဘိန်းဖြူ အမြောက်အများကို ဂျစ်ကားများဖြင့် သယ်ယူလာရာတွင် လက်ပူးလက်ကြပ်ဖမ်းဆီးရမိ သည်မှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ ကားကြုံလိုက်လာပါသည်။ ဘိန်းဖြူပါကြောင်း မသိပါ၊ လုံခြုမရေးတာဝန်အရ လက်နက်ကိုင်ဆောင်၍ လာခြင်းဖြစ် ပါသည် စသဖြင့် အမျိုးမျိုး ခုခံကြသော်လည်း တစ်စုတစ်ဝေးတည်း လက်ပူးလက်ကြပ်မိခြင်း၊ ထွက်ပြေးသဖြင့် ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးရခြင်းတို့ နှင့် ဆက်စပ်ကောက်ယူလျှင် ဘိန်းဖြူပါကြောင်း မသိပါဟု ထုချေချက်

၁၉၉၈ ဝမ်ဆိုက်ပါ၂ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် လီအယ်ပါ– မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ဝမ်ဆိုက်ပါ– ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

တော်

၁၉၉၈ ဝမ်ဆိုက်ပါ ၂ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် လီအယ်ပါ--J şç ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ဝမ်ဆိုက်ပါ– J ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်

ကို မူလရုံးက လက်မခံခြင်းမှာ မှားသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤမျှ များပြားသော ဘိန်းဖြူများကို ရောင်းချရန် အလို့ငှာ သယ်ဆောင်လာသည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သဖြင့် တရားခံများ အား ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က) အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင် ထားခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ယင်းတို့အနက် ဝမ်ဆိုက်နှင့် ရှိချိန်လဲ့တို့အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ (က) နှင့် ပုဒ် ၂၂ (ခ) တွဲပြီး သေဒဏ်ချမှတ်ထားခြင်းကို အတည်ပြုသင့်မသင့် စဉ်းစားရန်ဖြစ် သည်။ ပုဒ်မ ၂၀ (က) ပြစ်မှုမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ ရောင်းချခြင်းဖြစ်၍ ယင်းပြစ်မှုအတွက် အများဆုံး ပြစ်ဒဏ်မှာ သေဒဏ်ဖြစ်သည်။ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင် လက်နက်ကိုင်တွယ်အသုံးပြု၍ ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်ပါမူ ပုဒ်မ ၂၂ (ခ) ဖြင့် တွဲ၍ အများဆုံး ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သော သေဒဏ်ချမှတ်ရမည်ဖြစ် သည်။ ဝမ်ဆိုက်နှင့် ရှိချိန်လဲ့တို့သည် အမ် ၂၂ မောင်းပြန်သေနတ်ကိုယ်စီ ကိုင်တွယ်လျက် ဘိန်းဖြူများ ရောင်းချရန်အလို့ငှာ သယ်ယူကြောင်းသာ ပေါ်ပေါက်ပါသည်ဟု ရှေ့နေချုပ်ရုံးက ဆိုသည်။ ထိုသို့ ဆိုလျှင် ပုဒ်မ ၁၉ (က) နှင့် ပုဒ်မ ၂၂ (ခ) တွဲပြီး ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည် ဖြစ်ရာ နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်မှာ အများဆုံးဖြစ်သည့် အတွက် သေဒဏ်ကို အတည်ပြုပေးရန် သင့်မည်မဟုတ်ပေ။ ဤအမှုတွင် ထူးခြားသည်မှာ ဘိန်းဖြူအမြောက်အများကို သယ်ဆောင် လာစဉ် လက်နက်များဖြင့် ဖမ်းမိရုံသာမက တစ်ဆက်တည်း ဖော် ထုတ်ချက်အရ ဘိန်းဖြူချက်စက်ရံ ၂ ရုံနှင့်တကွ ဘိန်းဖြူချက်ရာတွင် အသုံးပြုသော ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများနှင့် ကိရိယာများပါ ဖော်ထုတ် ရရှိမှုပင်ဖြစ်သည်။ ဝမ်ဆိုက်နှင့် ရှိချိန်လဲ့တို့ လက်နက်ကိုင်ဆောင် အသုံးပြုပြီး ဘိန်းဖြူအမြောက်အများ သယ်ဆောင်လာခြင်းနှင့် ယင်းသို့ သယ်ဆောင်လာစဉ် ဖမ်းဆီးရမိသဖြင့် တစ်ဆက်တည်း ဖော်ထုတ်ချက် အရ ဘိန်းဖြူချက် စက်ရုံများ ဖမ်းဆီးတွေ့ရှိမှုသည် ဆက်စပ်လျက် ရှိပေသည်။ ယင်းသို့ ဆက်စပ်မှုသည် သယ်ဆောင်လာသူများအနေဖြင့် ယင်းစက်ရုံများမှ တိုက်ရိုက်သယ်ဆောင်လာ၍ ဘိန်းဖြူချက်လုပ်မှုနှင့်

ပတ်သက်ပေသည်။ ဘိန်းဖြူများကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းများ ပြုသည်ဟု ကောက်ယူရည် ညွှန်ပြနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုံးက ပုဒ်မ ၂၀ (က) အရ အပြစ်တွေ့ ရှိသည်မှာ မှန်ကန်သည့် အလျှောက် ပုဒ်မ ၂၂ (ခ) နှင့် တွဲဖက်၍ သေဒဏ်ချမှတ်ထားခြင်းကို အတည်ပြုရမည်သာဖြစ်သည်။ အယူခံမှု အမှတ် ၃၁၂/၉၇ မှ အယူခံ တရားလို လိအယ်နှင့် လောက်လူတို့သည်လည်း ဘိန်းဖြူများ သယ်ယူရာတွင် လက်ပူး လက်ကြပ်ပါကြပြီးနောက် ၎င်းတို့၏ လမ်းပြပေးမှုကြောင့် ဘိန်းချက်စက်ရုံနှစ်ရုံနှင့် ပစ္စည်းများ ဖော်ထုတ် ရရှိသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအားလည်း ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က) နှင့် ပုဒ်မ ၂၀ (က) တို့အရ မူလရုံးက ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ထားခြင်းမှာ မှားသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ဆက်လက်၍ စဉ်းစားရန်ရှိသည်မှာ မူလအမှုတွင် တရားခံများအား နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ထားခြင်းမှာ မှန်မမှန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဆိုင်ရာ ဥပဒေအခန်း (ဂ) တွင် ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ ကို ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပုဒ်မ ၁၅ ပါ ပြစ်မှုအတွက် ထောင်ဒဏ်အနည်းဆုံး ၃ နှစ်မှ အများဆုံး ၅ နှစ်အထိဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဒ် ၁၆ ပုဒ်မ ၁၇ နှစ်မှ အများဆုံး ၁၀ နှစ်အထိလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၉ ပါ ပြစ်မှု အသီးသီးအတွက် ထောင်ဒဏ်အနည်းဆုံး ၅ နှစ်မှ အများဆုံး ၁၀ နှစ်အထိလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၉ ပါ ပြစ်မှု အတွက် ထောင်ဒဏ် အနည်းဆုံး ၁၀ နှစ်မှ အများဆုံး ၁၀ နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်အထိ လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၂၀ ပြစ်မှုအတွက် ထောင်ဒဏ် အနည်းဆုံး ၁၀ နှစ်မှ အများဆုံး နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်အထိ လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၂၀ ပြစ်မှုအတွက် ထောင်ဒဏ် အနည်းဆုံး ၁၅ နှစ်မှ အများဆုံး နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်အထိ လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထား သည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

"နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်အား "အထိ" ဆိုသော စကားရပ်နှင့် ပူးတွဲသုံးနှုံးထားခြင်းကို တွေ့ရသဖြင့် "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်မှာ သီးခြား ပြစ်ဒဏ်တစ်မျိုးတစ်စားဟူ၍ မှတ်ယူခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ရှေ့နေချုပ်

၁၉၉၈ ဝမ်ဆိုက်ပါ ၂ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် လိအယ်ပါ— နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ဝမ်ဆိုက်ပါ— ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

တော်

၁၉၉၈ ~~ဝမ်ဆိုက်ပါ~~ ၂ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် လီအယ်ပါ– J နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် ဝမ်ဆိုက်ပါ – J ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်

ရုံးကိုယ်စား ဥပဒေအရာရှိ၏ လျှောက်လဲချက်ကို လက်ခံရပေမည်။ "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်" ဆိုသော စကားရပ်ကို ကွက်၍ တိတိကျကျ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရမည်ဆိုလျှင် အများဆုံး ထောင်ဒဏ် ကို မကန့်သတ်သကဲ့သို့ အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ်ကိုလည်း မသတ်မှတ် သည့်သဘော သက်ရောက်သွားမည်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ ဆိုလျှင် ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူယစ်းဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ် ၁၉ နှင့် ၂ဝ ပါ ပြစ်မှုများအတွက် ထောင်ဒဏ်အနည်းဆုံး ၁၀ နှစ်နှင့် ၁၅ နှစ်ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားခြင်းကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့စေရာရောက်ပေမည်။ ထို့ကြောင့်ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် ၂၀ တို့ပါ "နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ" ထောင်ဒဏ်ဟူသော စကားရပ်ကို ၎င်း၏ နောက်ဖက်တွင်ရှိသော "အများဆုံး" ဆိုသော စကားရပ် ရှေ့ဖက်တွင် ရှိသော "အထိ" ဆိုသော စကားရပ်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲ ကောက်ယူပါမှ အဓိပ္ပာယ်ရှိပေမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အချို့သော ပြစ်မှုများတွင် တွေ့ရှိရသကဲ့သို့ အများဆုံး ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်အထိ၊ ၇ နှစ်အထိ၊ ၁၀ နှစ်အထိ၊ ၁၄ နှစ်အထိ စသည်ဖြင့် ကန့်သတ်မထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့် တရားသူကြီးသည် တရားခံ၏ အသက်အရွယ်ကို ထောက်ထားပြီး ထောင်ဒဏ်သည် မည်ရွှေ့မည်မျှ ကျခံစေရမည်ဟု ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်စီရင်ရာတွင် အများဆုံး ထောင်ဒဏ်ကို ကန့်သတ် ချုပ်ချယ် မထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မူလမှုတွင် တရားခံ များအား ၁၉၉၃ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (က) နှင့် ၂၀ (က) အသီးသီး အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ် ထားသည့် အမိန့်ကို အနှစ် ၂၀ ထက် ပိုမိုသည့် သင့်တင့်သော ထောင်ဒဏ်ကာလများဖြင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့စွဲပါ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ အမိန့်အမှတ် ၁/၉၇ အရ ပြစ်ဒဏ်ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် အကျုံးဝင်နေပြီးဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာပြင်ဆင် သတ်မှတ်ပေးခြင်း မပြုတော့ ထို့ကြောင့် ဝမ်ဆိုက်နှင့် ရှိချိန်လဲ့တို့ တင်သွင်းသော အယူခံမှုအမှတ် ၃၂၀/၉၇ ကို ပလပ်ပြီး ၎င်းတို့နှစ်ဦးအပေါ် ချမှတ်ထားသော သေဒဏ်အမိန့် ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ ယင်းသေဒဏ်အမိန့် မှာ ၃၀–၄–၉၇ ရက်နေ့ က ချမှတ်သော အမိန့် ဖြစ်သဖြင့် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ပြစ်ဒဏ်ပြောင်းလဲ လျော့ပေါ့ သတ်မှတ်သည့် အမိန့် အမှတ် ၁/၉၇ နှင့် အကျုံးဝင် သက်ဆိုင်စေရမည်ဖြစ်သည်။ လီအယ်နှင့် လောက်လူတို့ တင်သွင်းသော အယူခံမှု အမှတ် ၃၁၂/၉၇ ကိုလည်း ပလပ်လိုက်သည်။

၁၉၉၈
ဝမ်ဆိုက်ပါ ၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်
လီအယ်ပါ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်
ဝမ်ဆိုက်ပါ
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင် ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဩ၇တ်လ ၂၅ ရက် သိန်းတန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်^{*}

အပြန်အလှန် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်း

တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် အပြန်အလှန် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားရာ၌ ကာကွယ်ခုစံပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ တရားခံ သိန်းတန်၏ အပြုအမူမှာ တစ်ဘက်နှင့် တစ်ဘက် အပြန်အလှန် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစဉ်ပြုလုပ်ခဲ့သော အပြုအမူဖြစ် သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့သို့ တစ်ဘက်နှင့် တစ်ဘက် အပြန်အလှန် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားရာ၌ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း မောင်ကျော်ခ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမှု (၁) တွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ သို့ဖြစ် ရာ တရားခံ သိန်းတန်အပေါ် မူလရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။

ဧရာဝတီတိုင်း တရားရုံး (ဖျာပုံ့ခရိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၃၀/၉၇တွင် တရားခံ သိန်းတန်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေဖြင့် ပုဒ်မ ၃၀၄ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၆) နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ် ခဲ့သည်ကို တရားခံ သိန်းတန်က မကျေနပ်၍ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

^{*} ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၁၃၅

⁺ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၃၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၂–၁၂–၉၇ ရက်စွဲပါ ဧရာဝတီတိုင်း တရားရံး (ဖျာပုံခရိုင်) ၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဖျာပုံအကျဉ်းထောင်မှ တင်သွင်း သည်။

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် – ဦးသောင်းစိန်၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး (ရှေ့နေချုပ်ရုံး) ၁၉၉၈ သိန်းတန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*}

အမှုမှာ ကျိုက်လတ်မြို့နယ် လှည်းဆိပ်အုပ်စု၊ ပုက္ကာရွာနေ ဦးချစ်မောင်၂ဝ–၅–၉၇ ရက်နေ့ ည (၇) နာရီခန့်တွင် တစ်ရွာတည်းနေ တရားခံ သိန်းတန်က ဓားနှင့် ထိုးခဲ့သဖြင့် ၎င်း၏ ဇနီးဒေါ်ညို၏ ညာဘက်ပေါင်တွင် ၂ လက်မခန့်ရှိ ဒဏ်ရာတစ်ချက် ရရှိခဲ့ကြောင်း ကျိုက်လတ်ရဲစခန်းသို့ သတင်းပေးတိုင်တန်းခဲ့သော အမှုဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက အယူခံအကြောင်းပြချက်များအဖြစ် တင်ပြ ရာတွင် အယူခံတရားလိုသည် လူ (၄) ယောက်က အနိုင်အထက် စတင် ထိုးခုတ်ရိုက်နှက်သတ်ပုတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရပြီး ဒဏ်ရာ (၄) ချက်ရခဲ့ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုနှင့် သေသူ ဒေါ်ညိုမှာ ရန်ညှိုးရန်စ မရှိကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုသည် အသက်မသေစေရန် တစ်ချက်တည်း သာ ခုခံကာကွယ်ပြီး ထွက်ပြေးခဲ့ကြောင်း၊ သေဆုံးသူ ဒေါ်ညို၏ ဒဏ်ရာမှာ တစ်ချက်တည်းသာဖြစ်ပြီး သေကွင်း သေကွက်တွင် ရရှိခဲ့သည့် ဒဏ်ရာ မဟုတ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုအပေါ် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၄ အရ ထောင်ဒဏ် (၆) နှစ်အပြစ်ပေးခဲ့သည်မှာ များစွာ နစ်နာကြောင်း စသည်ဖြင့် တင်ပြထားသည်။

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးက လျှောက်လဲတင်ပြရာတွင် မူလရုံး အမှု၌ တရားခံသိန်းတန်က ဒေါ်ညိုအား ဓားနှင့် ထိုးခဲ့ခြင်းမရှိဟု ထုချေထားစေကာမူ တရားလိုပြ သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်များ နှင့် တရားခံ သိန်းတန်၏ ဖြောင့်ချက် (သက်သေခံ–င) တို့အရ ဒေါ်ညိုအား သိန်းတန်က ဓားနှင့် ထိုး၍ ညာဘက်ပေါင်တွင် ဒဏ်ရာရပြီး ယင်းဒဏ်ရာကြောင့် သွေးလွန်ကာ ဒေါ်ညိုသေဆုံးသွားခဲ့ သည်ဟု ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိကြောင်း၊ တရားခံ သိန်းတန်ထံမှ

၁၉၉၈ သိန်းတန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်^{*} ကြွေးတောင်းစဉ် တစ်ဘက်နှင့် တစ်ဘက် ဆဲဆိုရန်ဖြစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် တရားခံတွင် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ တိုင်းတရားရုံးက တရားခံ သိန်းတန်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃ဝ၄ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းမှုမရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားလို သိန်းတန်၏ အယူခံအကြောင်းပြချက်များအရ ဆို သေသူ ဒေါ် ညိုမှာ ၎င်း၏ လက်ချက်ဖြင့် ဒဏ်ရာရသေဆုံးခဲ့သည် ဆိုခြင်းကို အငြင်းမပွားသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အယူခံတရားလိုက ၎င်းအနေဖြင့် ကာကွယ်ခုခံခဲ့ခြင်းသာဖြစ်၍ အပြစ်မရှိကြောင်း၊ မူလရုံးအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ၎င်းအား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သင့်ပါ ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ် အယူခံတရားလို၏ အပြုအမူသည် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်တွင် အကျုံးဝင်သော အပြုအမူဟုတ်မဟုတ် သုံးသပ်ရန်သာလိုအပ်သည်။

မူလရုံးအမှုကို လေ့လာကြည့်ရာ အချင်းဖြစ်နေ့က တရားခံ သိန်းတန်သည် ၎င်းထဲမှ ရရန်ရှိသော ဈေးကြွေးများကို သေသူဒေါ်ညို က လာရောက်တောင်းခံခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆဲဆိုရမ်းကားခဲ့ရာမှ ဒေါ်ညို၏ ခင်ပွန်း ဦးချစ်မောင်တို့နှင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသို့ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစဉ် ဦးချစ်မောင်က စားလှန်နှင့် ထိုးခဲ့၍ ၎င်းက စားနှင့် ပြန်ထိုးခဲ့ရာ ဦးချစ်မောင်၏ ဇနီး ဒေါ်ညို၏ ပေါင်ကို ထိသွားကြောင်း၊ ဒေါ်ညိုသည် ထိုဒဏ်ရာကြောင့် သွေးလွှတ်ကြောမကြီး ပြတ်ပြီး သွေးလွန်ထိတ်လန့်သေဆုံးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုပြ သက်သေထွက်ဆိုချက်များနှင့် တရားခံ သိန်းတန်၏ ဖြောင့်ချက် (သက်သေခံ–င) တို့အရ ပေါ်ပေါက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ တရားခံ သိန်းတန်၏ အပြုအမူမှာ တစ်ဘက်နှင့် တစ်ဘက် အပြန်အလှန် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစဉ် ပြုလုပ်ခဲ့သော အပြုအမူဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထိုသို့ တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် အပြန်အလှန်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားစဉ် ပြုလုပ်ခဲ့သော အပြုအမူဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထိုသို့ တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် အပြန်အလှန်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားရာ၌ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း မောင်ကျော်ခနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံအမှု (၁) တွင် ထုံးဖွဲထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားခံ သိန်းတန်အပေါ်

မူလရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။ ၁၉၉၈ ပြစ်ဒဏ်မှာလည်း ပြစ်မှုနှင့် နှိုင်းစာသော် များလွန်းသည်ဟု ဆိုရန် သိန်းတန် ခဲယဉ်းသည်။ နှင့် ထိုကြောင့် ဤအယူခံကို ပလပ်သည်။ ပြန်မာနိုင်ငံ

တော်*

၁၉၉၈ ခုနှစ်

တရားမဆိုင်ရာအမှုများ

ညွှန်းချက်

စာမျက်နှာ

တရားမဆိုင်ရာအမှုများ

ဥပဒေများ –

- ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ
- တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ
- 🗕 ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေ
- ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ
- မဟာမေဒင်ဥပဒေ
- မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ
- မြန်မာ့ပင်လယ်ရေကြောင်းဖြင့်ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူရေးဥပဒေ
- မြန်မာနိုင်ငံတရားဥပဒေများအက်ဥပဒေ
- 🗕 သီးခြားသက်သာခွင့်ဥပဒေ
- ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ

အမွေဆိုင်မဟုတ်သူက အမွေဆိုင်မြေမဟုတ်သည့် မြေပေါ်တွင် နေထိုင် သော်လည်း အမွေဆိုင်အနေဖြင့် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထုချေ ခြင်း၊ ထိုသူ၏ လက်ရှိထားမှုသည် ပိုင်ရှင်အား ဆန့်ကျင်လက်ရှိ ထားရာ ရောက်မရောက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဦးမြနှင့် ဒေါ်သစ်တို့မှ ဒေါ်မမကြီး၊ ဒေါ်မမလေး၊ ဦးရွှေ၊ ဒေါ်ဝဝ၊ ဒေါ်အမလေးနှင့် ဒေါ်လှမေ သားသမီး ၆ ဦး မွေးဖွားသည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဒေါ်မမလေး၏ သမီးဖြစ်သည်။ ဒေါ်စိန်စိန်က ဒေါ်မမလေး၏ အမွေဆိုင်အနေနှင့် နေထိုင်သည် ဆိုခြင်းကြောင့် ပူးတွဲအမွေဆိုင်မှာ ဦးရွှေဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံရာရောက် သည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဦးရွှေ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိပေ။ အချင်းဖြစ် မြေသည် ဒေါ်စိန်စိန် ထင်မှတ်သကဲ့သို့ ဦးမြနှင့် ဒေါ်သစ်တို့၏ အမွေပုံပစ္စည်းမဟုတ်၊ ဦးရွှေအမည်ပေါက် ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေဖြစ်စေကာမူ ဒေါ်စိန်စိန်က အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးရွှေမပိုင်၊ ၎င်းသာပိုင်သည်ဟု ဦးရွှေအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ဦးရွှေကွယ်လွန်သည့်အခါတွင်လည်း ဦးရွှေ၏ ဇနီးများဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်မမကြီးနှင့် ဒေါ်အုန်းခင်တို့အား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခဲ့သည့် အထောက်အထားများ မတွေ့ရှိရပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကြားနာလျက်ရှိသည့် ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အမွေခံစားခွင့်မရှိသူ ဒေါ်စိန်စိန်အား အချင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင် အမွေဆိုင်အနေဖြင့် နေထိုင်သူဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်လျှက် အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင် လက်ရှိထားခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ် ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဒေါ်စိန်စိန် နှင့် ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့ပါ–၆ (ကွယ်လွန်သူဒေါ်မမကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ)

၂၀၀

စာမျက်နာ

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉။ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို တစ်ကြိမ်ငရတွက်ခွင့်ရလျှင် ရပ်ဆိုင်းထားခွင့် မရှိခြင်း။ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂) အရ တရားမမှုတစ်မှုကို အမှုသစ်စွဲ ဆိုခွင့်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုခြင်းသည် ကာလ စည်းကမ်း သတ် ရေတွက်မှုကို ရပ်ဆိုင်းခွင့်၊ တိုးချဲ့ခွင့်ပြုခြင်း မဟုတ်ခြင်း။ တရားရုံးအမိန့်သည် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လွှမ်းမိုးခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ "စည်ကမ်းသတ်ကာလကို စတင်ရေတွက်ရမည့်အချိန် ကျရောက်ပြီး နောက်မှ တရားစွဲဆိုရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ တရားစွဲဆိုရန် ဖြစ်နိုင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ် လာသည်ကို အကြောင်းပြု၍ စည်းကမ်းသတ်ကာလ ရေတွက်ခြင်းကို မရပ်စဲစေရ" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို တစ်ကြိမ်ရေတွက်ခွင့် ရလျှင် ရပ်ဆိုင်းထားခွင့်မရှိသည့် သဘောဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂) အရ တရားမမှုတစ်မှုကို အမှုသစ် စွဲဆိုခွင့်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုခြင်းသည်ကာလစည်းကမ်းသတ် ရေတွက်မှုကို

ရပ်ဆိုင်းခွင့်၊ တိုးချဲ့ခွင့်ပြုခြင်းမဟုတ်ပေ။ အမှုသစ်စွဲဆိုလိုလျှင် ကာလ စာမျက်စ စည်းကမ်းသတ်အတွင်း ထပ်မံစွဲဆိုနိုင်ရန်အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခင်စွဲဆိုသော တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၃/၈၇ ကို ရုပ်သိမ်းစဉ်က "တရားလိုစိတ်ဝေဒနာ ပျောက်ကင်း၍ အမှုစွဲဆိုနိုင် သော အခြေအနေပြန်လည် ရရှိပါက တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုမည်ဆိုသော စည်းကမ်းချက်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုသည်" ဟု အမိန့်ချမှတ်ထားစေကာ မှု ထိုအမိန့်သည် အထက်ဖော်ပြပါ ဥပဒေပြဌာန်းချက်ကို လွှမ်းမိုးခွင့် ရှိမည်မဟုတ်သဖြင့် ထိုအမိန့်မှာ ချမှတ်စဉ်ကပင် ပျက်ပြယ်လျက် ရှိသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ဦးမောင်လွင်ပါ – ၂ နှင့် ဒေါ်ခင်ဝေပါ – ၂ (၎င်းတို့၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူဦးအောင်ဝင်း)

၂၂၁

အထူးအယူခံမှုကို မတင်မီကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးသူ၏ နေရာတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်း၊ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းခြင်းဟူသည်မှာ အမှုတစ်ခုတွင် ပါဝင်နေပြီးဖြစ်၍ အမှုအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူ အမှုသည်၏ နေရာ၌ ဥပဒေနှင့်အညီ အစားထိုးခြင်းသာဖြစ်ခြင်း။ ကွယ်လွန်ပြီး သူအား အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ်ထား၍ တင်သွင်းသည့် အထူး အယူခံမှုမှာ မရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား တရားဘက်ပြုထားရာ ရောက်သဖြင့် တရားမဝင်ခြင်း၊ ကနဦးကပင် ပျက်ပြယ်နေသည့် အယူခံမှုကို တရားဝင်အောင် ပြုပြင်ကုစား၍ မရနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို နည်း ၁၁ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်ပူးတွဲဖတ်ရှုပါက အယူခံတင်သွင်းထားစဉ်အတွင်း အယူခံတရားပြင် ကွယ်လွန်သွားလျှင် စည်းကမ်းသတ်ကာလအတွင်း လျှောက်ထားပါက သူ၏ နေရာတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းပေးနိုင်သည်။ ဤအမှုတွင် ဦးကျော်ညွန့်မှာ ဤအထူးအယူခံမှုကို မတင်မီကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် သူ၏ နေရာတွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄ အရ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းခြင်း မပြုနိုင် ပေ။ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းခြင်းဟူသည်မှာ အမှုတစ်ခုတွင် ပါဝင်နေပြီးဖြစ်၍ အမှုအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသော အမှုသည်၏ နေရာ၌ ဥပဒေနှင့်အညီ အစားထိုးခြင်းသာဖြစ်သည်။ အယူခံတရား လိုသည် ဤအထူးအယူခံကို ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်သော ဦးကျော်ညွန့်အား အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ် ထား၍ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်ခင်သောင်း တင်သွင်းသည့် အထူးအယူခံမှုမှာ မရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးအား တရားဘက်ပြုထားရာ ရောက်သဖြင့် တရားမဝင်ချေ။ ဤကဲ့သို့ အယူခံလွှာကိုတင်သွင်းစဉ်ကပင် တရားမဝင်ခဲ့သော အယူခံမှု

တွင် ဦးကျော်ညွန့်၏ နေရာ၌ ဦးဘစိန်ပါ ၅ ဦးတို့၏ အမည်ကို

အစားထိုးခြင်းဖြင့် ကနဦးကပင် ပျယ်ပြယ်နေသည့် အယူခံမှုကို

တရားဝင်အောင် ပြုပြင်ကုစား၍ မရနိုင်ပေ။ **ဒေါ်အေးခင်ပါ–၄ နှင့်**

စာမျက်နှာ

ဒေါ် ခင်သောင်း (၎င်း၏ နှင့် ဦးကျော်ညွန့် ကိုယ်စားလှယ် ဦးသန်းအောင်)

ဒေါ် လှခင်အမှု^(၁) ကိုကြည့်ပါ။

၁၇၇

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၊ နည်း ၁၀ (၂) ပြဋ္ဌာန်းချက်အမှု သည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းနှင့် ဆိုင်သည့် ဤနည်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လက်ရှိ အမှုဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ပုံနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၊ နည်း ၁၀ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားလို သို့မဟုတ် တရားပြိုင် အဖြစ် မပူးတွဲသင့်ဘဲ ပူးတွဲထားသည့် မည်သည့်အမှုသည်ကို မဆို အမှုမှ ထုတ်ပယ်ရန်နှင့် တရားလို သို့မဟုတ် တရားပြိုင်အဖြစ် ပူးတွဲ ပါဝင်သင့်သူကို အမှုတွင် ထည့်သွင်းရန်ဖြစ်သည်။

တရားမမှုတစ်မှုတွင် အကျုံးဝင်လျက်ရှိသော ပြဿနာအရပ်ရပ်

ကိုပြည့်စုံထိရောက်စွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန်အလို့ငှာ ပါဝင်ရန်လိုအပ်သူများ စာမျက်နှာ သည် အမှုတွင် ပါဝင်သင့်သော အမှုသည်များဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆို ရသော် အမှုတွင် ပါဝင်သင့်သူဆိုသည်မှာ အမှုအနိုင်အရှုံးတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ရှိနိုင်သူ၊ ထို့အပြင် အငြင်းပွားချက်ကို အဆုံး အဖြတ်ပြုရာ၌ တရားရုံး၏ အကူအညီကို တောင်းခံခွင့်ရှိနိုင်သူဖြစ်သည်။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုသည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သည့် ဤနည်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက် ထားသည့် အနေအထားအတိုင်း စွဲဆိုထားသည့် အမှုကို ရည်ညွှန်း သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စွဲဆိုထားသည် အမှုတွင် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားပုံ အရ တရားလိုအဖြစ်ပါဝင်သင့်လျှင် အမှုကို စစ်ဆေးစဉ် ထိုသူသည် အမှုစွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်း တွေ ရရုံမျှဖြင့် ၎င်း၏ အမည်ကို ဤနည်းဥပဒေအရ ထုတ်ပယ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းအမှန်မှာ အမှုစစ်ဆေးပြီးသည့်အခါ ၎င်း၏ တောင်းဆိုချက်ကို ပလပ်ရန်ဖြစ်သည်။

ဦးလှစိန်ပါ–၆

နှင့် ကိုခင်မောင်တင်ပါ–၇

190

လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းမှ လင်၏ စေစုကို ခွဲဝေပေးစေလိုမှု ကွာရှင်းပြီး မယားနှင့် ကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်း မရှိသေးသည့် မယားနှစ်ဦးစလုံးကို တရားပြိုင်အဖြစ်ထား၍ တရားစွဲဆိုခြင်း၊ တရားစွဲ ဆိုရန် အကြောင်းများကို မှားယွင်း ပူးတွဲခြင်းနှင့် အမှု သည်များကို မှားယွင်းပူးတွဲခြင်း၊ မှားယွင်းပူးတွဲထားကြောင်း တွေရှိရလျှင် ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းများ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများတစ်မှုတည်းတွင် ပူးတွဲသည့် ကိစ္စအားတရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၃၊ ၄၊ ၅ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင် ၍ အမှုတစ်မှုတည်းတွင် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို ပူးတွဲ ထားလျှင် မှားယွင်းသည်။ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို မှားယွင်းပူးတွဲခြင်းနှင့် အမှုသည်များကို မှားယွင်း ပူးတွဲထားခြင်းတို့သည် အမှုတစ်မှုတည်းတွင် ပေါ်ပေါက်နိုင်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၊ နည်း ၉ သည် ထိုကိစ္စနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ စာမျက်နှာ

တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများ မှားယွင်းပူးတွဲထားသည့်အပြင် တရားပြိုင်များကိုလည်း မှားယွင်းပူးတွဲထားလျှင် ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းမှန်မှာ တရားရုံးသည် အမှုကို ပလပ်ခြင်း မပြုဘဲ တရား လိုအား အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ရန်နှင့် ကြိုက်နှစ်သက်ရာ တရားပြိုင်အပေါ် အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အရေးပေးရန်ဖြစ်သည်။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အမှုသည်များကို မှားယွင်းပူးတွဲထားကြောင်း တွေ့ရှိရလျှင် တရားရုံးက အမှုတွင် မပါသင့် သူ၏ အမည်ကို အမိန့် ၁၊ နည်း ၁၀ (၂) အရ ပယ်ဖျက်ကာ အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။ အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုထားသော သက်သာခွင့်များနှင့် အဆက်အစပ်လုံးဝမရှိသူအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းထားပါက ထိုသူအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၊ နည်း ၁၀ (၂) အရ ထုတ်ပယ်ပြစ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်သင်းသင်းမင်း

နှင့် ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်ပါ–၂

JOO

လင်မဟားနှစ်ဦးပိုင် မြေကို လင်ဖြစ်သူက သမီးအားပေးကမ်းခြင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ စင်ပွန်းဖြစ်သူက ပေးကမ်းသည်ကို ဧနီးသည်က သဘောတူညီသည့် အထောက်အထား အခိုင်အမာရှိခြင်း၊ ထိုကဲ့သို့ သဘောတူညီပါက လင်ဖြစ်သူက ပေးကမ်းခြင်းသည် ဧနီး၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုအတွက်ပါ အတည်ဖြစ်မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ရက်။ ။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာလင်မယားတို့သည် လင်မယား နှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းကို လင်ကဖြစ်စေ၊ မယားကဖြစ်စေ မေတ္တာဖြင့် ပေးကမ်းရာတွင် ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်းကို ကျန်ခင်ပွန်းဖြစ်သူက အတိအလင်းဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ သဘော တူပါက ၎င်း၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုအတွက်ပါ အတည်ဖြစ် သည်ဟု ကောက်ယူသင့်သည်။ ဤသို့ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် စာမျက်နှာ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို လွှဲပြောင်းသည့် ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးများက အစဉ်တစိုက် ကျင့်သုံးလာခဲ့သည့်မှုများနှင့် ကိုက်ညီမည် ဖြစ်သည်။

ဒေါ်သိန်းသိန်းပါ–၃ နှင့် ဒေါ်ဝင်းကြည်(ခ)ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွှန့် ၂၇၆

ဝိနည်း ဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အပိုဒ် ၆ဝ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးဝင်ရန်လိုအပ်ချက်များ၊ ဥပဒေနှင့်အညီ လှူဒါန်းခြင်း မဟုတ်သည့် ပစ္စည်းသည် ဤပြဋ္ဌာန်း ချက်တွင် အကျုံးမဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဝိနည်း ဓမ္မကံအဓိကရဏ်း မှုခင်းများဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အပိုဒ် (၆ဝ) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဌာန်းထားသည်–

> ၆၀။ သာသနာ့မြေအပ၌ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်း ဘဏ္ဍာများကို ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ ဂိုဏ်း၊ သံဃာစေတီ၊ ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက်နဝကမ္မ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သာသနာရေး ဆိုင်ရာ အသင်းအဖွဲ့များအား လှူဒါန်းရာ၌ တည်ဆဲ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆို၍ မှတ်ပုံ တင်ခြင်း၊ ဦးပိုင်အမည် ပြောင်းခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ရမည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ထားသည့် သာသနာ့မြေအပရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းဘဏ္ဍာများကိုသာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် အငြင်းပွားလျှင် သံဃာဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့ဖြင့် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိသည်။

အထက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးဝင်ရန်အလို့ငှာ သာသနာ့မြေ အပရှိသော မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို လှူဒါန်းရာ၌ တည်ဆဲ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ စာချုပ်စာတမ်းချုပ်ဆို၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ဦးပိုင်အမည်ပြောင်းခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။

စာမျက်နာ

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဦးလောတူနှင့် ဒေါ်သက်ရှည် တို့ အမည်ပေါက် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ တိုက်အဆောက်အဦးကို လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အခြားအမွေဆိုင်များရှိ နေသည့် အချိန်တွင် ဒေါ်စိန်စိန်က မိမိတစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမရှိသည့် အမွေဆိုင်ပစ္စည်းကို လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမွေဆိုင် ပစ္စည်းကို လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမွေဆိုင် ပစ္စည်းကို ဒေါ်စိန်စိန်တစ်ဦးတည်းက လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်အညီ လှူဒါန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်စိန်စိန်လှူဒါန်းသည့် ဦးပိုင် (၆၇) မြေကွက်ကို လက်ခံရရှိပြီး နောက် ပရိယတ္တိသာသနာ့တိက အသင်းက မှတ်ပုံတင် စွန့်လွှတ်စာချုပ် အမှတ် ၆၆၆/၉၀ (သက်သေခံ–ဈ) ဖြင့် စွန့်လွှတ်ခဲ့သဖြင့် မူလဦးပိုင် အမှတ် (၆၇) မြေကွက်တွင် ဦးပိုင်အမှတ်–(၆၇–က) နှင့် (၆၇–ခ) အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇–က) မြေကွက်တွင် ဒေါ်စိန်စိန်၏ ချွေးမတော်စပ်သူ ဒေါ်ခင်မာအေး အမည်ပေါက်ခဲ့ပြီး ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇–ခ) မြေ<mark>ကွက်တွ</mark>င် ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတ အသင်းအမည်ပေါက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် တစ်ကွက်လုံးလှူဒါန်း သည်။ ပြီးနောက် အလှူခံသူအသင်းက ဒေါ်စိန်စိန်၏ ချွေးမအား အချို့အစိတ်အပိုင်းကို ပြန်လည် စွန့်လွှတ်သည်။ ဤအခြေအနေကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဒေါ်စိန်စိန်အနေဖြင့် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေကွက် ကို လှူဒါန်းရာ၌ မိမိ၏ ဝေစုကို ချန်လှပ်၍ ကျန်အမွေဆိုင်များ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသည့် အမွေဝေစုကိုသာ လှူဒါန်းရာရောက်နေ ပေသည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် မိမိပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့် မြေအစိတ်အပိုင်းကို လှူဒါန်းရာ ရောက်သဖြင့် ဒေါ်စိန်စိန်လှူဒါန်းမှုသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှုမရှိချေ။ ထိုသို့ ဥပဒေနှင့်အညီ လှူဒါန်းခြင်းမဟုတ်သည့် ပစ္စည်းသည် ဝိနည်း ဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေး ဆိုင်ရာလုပ်ထုံး လုပ်နည်း (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အပိုဒ် ၆၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးမဝင်ချေ။

စာမ၊က်နှာ

အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ချုပ်ဆိုပေးရန်နှင့် မှတ်ပုံတင်ပေးစေလိုမှုစွဲဆို ခြင်း၊ ပဋိညာဉ်ပြုပြီး ၁၂ နှစ်၊ ၁၃ နှစ်ကြာမှ ပဋိညာဉ်ကို အတည် ပြုရန် အရေးဆိုလာခြင်း ထိုသူအား မိမိအခွင့်အရေးကို အရေးမဆို ဘဲ အိပ်ပျော်နေသည်ဟု ဆိုနိုင်၊ မဆိုနိုင် ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရန်သင့်မသင့်။

မိဘများက အရွယ်မရောက်သေးသည် သားသမီးများ၏ ပစ္စ<mark>ည်းများကို</mark> ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်းပြုပါက အဆိုပါလွှဲပြောင်း<mark>မှသည်</mark> တည်မြဲနိုင်မှာ မရှိခြင်း။

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆ တို့နှင့် အကျုံးမ**ာင်လျှင် ပဋိ**ညာဉ်တစ်ပိုင်းတစ်စကို ဆောင်ရွက်စေရန် ဆင့်ဆိုခြင်း **မပြုနို**င်။

ဆုံးပြဘ်ချက်။ ။ ယခုအမှုများမှာ ဝယ်သူ ဒေါ်သန်းစိန်နှင့် ဒေါ်မြမြ **တို့**သည် ရော**င်းသူ** ဒေါ်ထွေးခင်အား မြေနှင့် နေအိမ်ဖိုးငွေကို အပြေအကြေ**ပေးပြီးဖြစ်သည်။ ရောင်းချသည့်**မြေနှင့် နေအိမ်ကိုလည်း လက်ရောက်ရယူပြီးဖြစ်သည်။ အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရန် သာ ကျန်တော့သည်။ ပဋိညာဉ်စာချုပ်တွင် မှတ်ပုံတင်ရမည့် နေ့ရက်ကို သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပေ။ ဒေါ်သန်းစိန်နှင့် ဒေါ်မြမြတို့ စွဲဆိုသည့် အမှုများမှာလည်း ကာလစည်းကမ်းသတ်အတွင်း ကျရောက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ **မရွှေမြ နှင့် မောင်မိုးနောင်းအမှု**နှင့် ဖြစ်ရပ်ခြင်းတူသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ **မောင်ရန်နှင့် မမယ်ဝိအမှု**တွင် မောင်ရန်နှင့် ဇနီးတို့သည် အချင်းဖြစ် လယ်မြေကို မမယ်ဝိအား ရောင်းချရန် နှုတ်ဖြင့် သဘော တူညီသဖြင့် မမယ်ဝိက အဖိုးစားနားပေးချေပြီး လက်ရောက်ရယူခဲ့ သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် မောင်ရန်ဖက်မှ ထိုလယ်မြေကို အခြားသူများ အား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းလိုက်သည့်အတွက် နှတ် ကတိရပြီး နောက် ကိုးနှစ်အကြာတွင် ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ ဒီကရီရသင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ရာ၌ တရားလွှတ်တော်က မရွှေမြနှင့် မောင်မိုးနှောင်းအမှုတွင် အချင်းဖြစ် ပဋိညာဉ်မှာ ဆောင်ရွက်ဆဲ (executory contract) ဖြစ်ပြီး လက်ရှိအမှု၌ ပဋိညာဉ်အပြီးသတ်ပြီး

စာမျက်နှာ

ဖြစ်သော ပဋိညာဉ် (executed contract) ဖြစ်သဖြင့် မရွှေမြအမှုနှင့် ကွဲလွဲကြောင်း၊ ထို့ပြင်မမယ်ဝိသည် ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်စဉ်ကပင် လယ်မြေ ကို လက်ရောက်ရခဲ့ပြီး၊ လယ်မြေမှ အကျိုးအမြတ်ကို ခံစားခဲ့သည်ဖြစ်၍ မမယ်ဝိသည် အိပ်ပျော်နေသူဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း အကြောင်း ပြသည်။

ယခုအမှုများမှာ မောင်ရန်နှင့် မမယ်ဝိအမှုနှင့် ဖြစ်ရပ်ခြင်းတူသည်။ ဝယ်သူတို့သည် ရောင်းသူအား မြေနှင့်နေအိမ်ဖိုးငွေကို အပြေအကျေပေး ချေပြီးဖြစ်သည့်အပြင် မြေနှင့် နေအိမ်ကိုလည်း လက်ရောက်ရယူပြီး ဖြစ်၍ အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရန်သာကျန်ရှိတော့သည် ဖြစ်ရာ ယင်းတို့သည် အိပ်ပျော်နေသူများဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အရွယ်မရောက်သေးသည့် သားသမီးများ၏ ပစ္စည်းများကို မိဘများက အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ရောင်းချခွင့်မရှိချေ။ အကယ်၍ မိဘများသည် အရွယ်မရောက်သေးသည့် သားသမီးများ၏ ပစ္စည်းများကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်းပြပါက အဆိုပါ လွှဲပြောင်းမှု သည် တည်မြဲခိုင်မာခြင်းမရှိ၊ ပျက်ပယ်သည်ဟု စီရင်ထုံးများတွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ အေအာဗိုချစ်တီးကုန်တိုက်နှင့် မောင်လှကြီးအမှု ရန် ဂျာခန်နှင့် မချစ်အမှုတို့ကိုကြည့်ပါ။

အရောင်းအဝယ်စာချုပ်၌ ရောင်းသူဆိုရာတွင် ၎င်း၏ အမွေစား အမွေခံအားလုံး အပါအဝင်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်းမှာ ရောင်းသူ ဒေါ်ထွေးခင်ပိုင်ပစ္စည်းနှင့်သာ သက်ဆိုင် သည်။ အရွယ်မရောက်သေးသူ သာသမီးများပိုင်သည့် ပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်ထွေးခင်က မိမိနှင့် အရွယ်မရောက်သေးသည့် သားသမီး ၃ ဦး အမည်ပေါက်မြေနှင့် နေအိမ်ကို မိမိတစ်ဦးတည်း အမည်ဖြင့် ရောင်းချရန် ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်ရာ၌ အရွယ်မရောက်သေးသူ များနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ယင်းပဋိညာဉ်သည် တည်မြဲခိုင်မာမှု မရှိကြောင်း ဤစုံညီခံုရုံးက ထုတ်နှုတ်ပေးသည့် ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ရျက်။ ။ သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ တွင် ပဋိညာဉ်ချုပ်ဆိုသူတစ်ဦးသည် ပဋိညာဉ်ပါ မိမိဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သော အမှုကိစ္စတစ်ခုလုံးကို မဆောင်ရွက်နိုင်သော်လည်း မဆောင် ရွက်ဘဲ ချန်လုပ်ထားရမည့် အစိတ်အပိုင်းသည် ပဋိညာဉ်တစ်ရပ်လုံး၏ သေးငယ်သော အစိတ်အပိုင်းသာဖြစ်လျှင် တရားရုံးသည် ပဋိညာဉ် ဆောင်ရွက်နိုင်သမျှ အစိတ်အပိုင်းကို ဆောင်ရွက်စေရန်ဆင့်ဆို၍ လျော့နည်းသည့် အစိတ်အပိုင်းအတွက် ငွေပေးလျော်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ အရ ဆိုလျှင် မဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အစိတ်အပိုင်းသည် ပဋိညာဉ်တစ်ရပ်လုံး၏ များပြားသည့် အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်လျှင် ပျက်ကွက်သူအားပဋိညာဉ်ပါ မိမိဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည့် အမှုကိစ္စအနက် ဆောင်ရွက်နိုင်သမျှကို သီးခြား ဆောင်ရွက်စေရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် တရားလိုသည် လျော့နည်းသည့် အစိတ်အပိုင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ နစ်နာသည့်အတွက်ဖြစ်စေ လျော်ကြေး ငွေရခွင့်ကို စွန့်လွှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ခေါ် ထွေးခင်သည် အချင်းဖြစ် မြေနှင့်အိမ်တွင် ၄ ပုံ ၁ ပုံသာ ပိုင်ဆိုင်သည်။ ၄ ပုံ ၃ ပုံကို အရွယ်မရောက်သေးသည့် သားသမီးက ပိုင်ဆိုင်ကြသည် ခေါ် ထွေးခင်က အချင်းဖြစ်မြေကို ခေါ် သန်းစိန်နှင့် ခေါ်မြမတို့ နှစ်ဦးအား ရောင်းချထားသည်ဖြစ်ရာ ခေါ် ထွေးခင်ပိုင် ပစ္စည်း၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံကို ဝယ်သူ ၂ ဦးအား ခွဲခြမ်းပေးနိုင်မည် မဟုတ်၍ ပုဒ်မ ၁၄ နှင့် ၁၅ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင် မည်မဟုတ်ပေ။ ဤကဲ့သို့မဆောင်ရွက်နိုင်လျှင် ပဋိညာဉ်တစ်ဝိုင်း တစ်စကို သီးခြားဆောင်ရွက်စေရန် ဆင့်ဆိုခြင်း မပြုရဟူ ပုဒ်မ ၁၅ တွင် တားမြစ်ထားသည်။

ဒေါ်သန်းစိန် နှင့် ဒေါ်အေးအေးကြည်ပါ–၃ ဒေါ်မြမြ (ခ) ဒေါ်မြမြရုစ်

စာမျက်နှာ

အစူလမ်တရားဥပဒေ (ဟာနာဇီဥပဒေ) အရ အမွေစား အမွေခံ
၃မျိုး ရှဲခြားထားခြင်း၊ သားသည် "အမွေကျန်ဆက်ခံသူ"
(အမွေကျန်–၁) အဖြစ် အမွေဆက်ခံခြင်း၊ ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်၏
အစ်ကိုအရင်းမှ မွေးသူတူမက "ဆွေမျိုးနီးစပ်" (တတိယအုပ်စု)
အဖြစ် အမွေဆက်ခံသဖြင့် အစ်မမှ မွေးသည့်သူသည် အမွေဆက်
ခံခွင့်မရရှိခြင်း၊ မူလရုံး တရားပြိုင်အပေါ် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို
အဆင့်ဆင့် အယူခံဝင်ရာတွင် ကွယ်လွန်သူ တရားပြိုင်၏
တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံဝင်ခြင်း မပြုသည့်
အယူခံမှုသည် တရားဝင်မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စွန်နီအစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ အမွေဆက်ခံခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ (ဟာနာဖီဥပဒေ) အရ "သား" သည် အမွေကျန်ဆက်ခံသူ "(အမွေကျန်–၁) အဖြစ် အမွေဆက်ခံသည်။

ထပ်မဲဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဟာနာဖီ ဥပဒေအရ အမွေစား အမွေခံတို့အား သုံးမျိုးသုံးစားခွဲခြားထားသည်–

- (က) သတ်မှတ်ထားသည့် အမွေေစုခွင့်ရှိသော ပုံသေဆက်ဆံသူ များ (Sharers)
- (a) ပုံသေဆက်ခံသူများအား အမွေခွဲဝေပြီး နောက်ကျန်ရစ်သည့် အမွေကို ဆက်ခံသူအမွေကျန်<mark>ဆက်ခံသူများ (Residu</mark>aries)
- (ဂ) ပုံသေဆက်ခံသူများလည်းမဟုတ်၊ အမွေကျန် ဆက်ခံသူများ လည်း မဟုတ်သော ဆွေမျိုးနီးစပ်များ (Distant Kindred)

ကွယ်လွန်သူဦးမူဆာ၏ အမွေကို ဆက်ခံရန် ပုံသေဆက်ခံသူ များနှင့် အမွေကျန် ဆက်ခံသူများ မကျန်ရှိပေ။ ပုံသေဆက်ခံးသူများ ဖြစ်စေ အမွေကျန်ဆက်ခံသူများဖြစ်စေ မရှိလျှင် အမွေကို ဆွေမျိုး နီးစပ်များက ခွဲဝေယူရသည်၊ ညီအင်္ဂကိုအရင်း၏ သမီးသည် "ဆွေနီး မျိုးစပ်" (တတိယအုပ်စု) အဖြစ် ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကို ဆက်ခံသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကွယ်လွန်သူ ဦးမူဆာ၏ အစ်ကိုအရင်း ဦးဟာမက်မှ မွေးသူ တူမ ဒေါ်လှက "ဆွေနီးမျိုးစပ်" (တတိယအုပ်စု) အဖြစ် အမွေဆ**က်ခံမ**ုိဖြစ်သည်။ ဒေါ်လှက အမွေဆကဲခံ**ရရှိသဖြင့် အစ်မမှ** စာမျက်နှာ မွေးသည့်ကူ ဦး*ော*င်မောင်လတ်သည် ကွယ်<mark>လွန်သူဦးမှုဆာ၏ အမွေ</mark>ကို ဆက်ခံခွင့်မရှိတော့ချေ။

ထပ်ငံ ဘုံးဖြတ်ရက် ။ ။ မူလရုံး တရားပြိုင် ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့် အယူခံဝင်ရာ၌ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံဝင်ရန် လိုမလို ဆိုလိုခြင်းမှာ ချမှတ်သည့် ဒီကရီအပေါ် မူတည်သည်။ ဒီကရီကို ခွဲခြား၍ မရနိုင်ပါက ဒီကရီချမှတ်ခြင်း ခံရသော ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး အယူခံ ဝင်ရောက်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဒီကရီကို ခွဲခြား၍ ရနိုင်လျှင် ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးက အယူခံစင်ရောက် ခြင်း မရှိသော်လည်း အမှုသည်စုံလင်ပါက အယူခံမှုသည် ရပ်တည် နိုင်သည်။ ဒီကရီတစ်ဦးထက် ပိုသူတို့ အတွက်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးထက်ပိုသူတို့ အပေါ်တွင်လည်းကောင်း ချမှတ်ရာ၌ တစ်ဦးချင်း (Severally) သော်လည်းကောင်း၊ ပူးတွဲ၍ (Jointly) သော်လည်းကောင်း၊ ပူးတွဲ၍ (Jointly) သော်လည်းကောင်း၊ ပူးတွဲ၍ (Jointly) တော်လည်းကောင်း၊ ပူးတွဲ၍ (Jointly or Severally) သော်လည်းကောင်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အမွေစီမံခန့်ခွဲပေး စာလိုမှုတွင် အမွေဆိုင်တစ်ဦးချင်း၏ ဝေစုကို သတ်မှတ်ပေးသည်။ ထိုအမှုမျိုးတွင် ကွယ်လွန်သူတို့၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များသည်လည်း မီမီတို့၏ အဆင့်အတန်းအလိုက် ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကို အချိုးကျလက်ခံရရှိသူများဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးလိုမှုတွင် ချမှတ်သည့် ဒီကရိမှာ တစ်ဦးချင်းအတွက် တစ်သီးတစ်ခြားစီ (Severally) ချမှတ်သည့် ဒီကရိဖြစ်သည်။ ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသည့် ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များသည်လည်း တစ်ဦးချင်း တစ်သီးတစ်ခြားစီ (Severally) အမွေဆက်ခံကြသည်။

အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို ခွဲခြားနိုင်သည် ဖြစ်၍ ဒီကရီချမှတ်ခံရသူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးချင်း အ**နေဖြင့် အယူခံဝ**င်ရောက်နိုင်ပေသည်။ အမွေပုံကို <mark>ထိထ</mark>်ရောက်ရောက် **စိမ်ခန့်ခွဲနိုင်ရန် အမွေ**ဆိုင်အားလုံးအမှုသည်အ<mark>ဖြစ်ပါဝင်ရန်</mark> လိုအပ်သည်။

စာမျက်နှ

ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် ချမှတ်သည့် ဒီကရီအယူခံရာတွင် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံခြင်းမရှိသော်လည်း အမွေဆိုင်အားလုံးအမှုသည်အဖြစ် ပါဝင် သဖြင့် <mark>အယူခံသည့်</mark> တရားမဝင်ဟု **မဆိုနိုင်ပေ။**

ဒေါ်မိမိလေ<u>း</u>

φĈ **ဒေါ်**ခင်မှုမှုပါ–၇ ကွယ်လွန်သူဒေါ်မိမိကြီး၏ တက္မးဝင် ဒေါ်ခင်မှုမှုပါ–၇ ကိုယ်စားလှယ်)

900

ဒေါ်လှလှ

(ကွယ်လွန်သူဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)

အမွေမမီမြေး၏ အဓိပ္ပာယ်၊ ၎င်း၏ မိဘများသည် ဘိုးဘွားတစ်ယောက် ဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်လုံးဖြစ်စေ၊ မသေမီ ရှေးဦးစွာ သေဆုံးကြသူ ဆိုသည်မှာ တိကျပြတ်သားမှုရှိ မရှိ မှန်ကန်တိကျသည့် အဓိပ္ပာယ် <mark>ဗွင့်ဆိုချက်ကာလစည်</mark>းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ၊ တရားရုံး တွင် ကုန်လွန်ခဲ့သော အရှိန်ကာလကို ထုတ်ပယ်ခွင့်ရသည် "အစြားအလားတူ သဘောရှိသောအကြောင်း"

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အမွေမမီမြေးဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့ မိဘများသည် ဘိုးဘွားတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်လုံးဖြစ်စေ မသေမီ ရှေးဦးစွာ သေဆုံးကြသောကြောင့်ခေါ်ဆိုသည်ဆိုသ**ည့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချ**က်မှာ တိကျပြတ်သားမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အမွေမမီမြေးဆိုသည်မှာ ဘိုးဘွားတစ်ယောက်ဖြစ်၊ နှစ်ယောက်လုံးဖြစ်စေ မကွယ်လွန်မီ ကွယ်လွန်သွားသော သားသမီးများမှ မွေးဖွားသည့် ထိုဘိုးဘွား၏ မြေးများကို ဆိုလိုသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် ဆိုမှ မှန်ကန်တိကျမည်ဖြစ်သည်။

အဖွား ဒေါ်ခင်ညွန့် မကွယ်လွန်မီ ကွယ်လွန်သွားသော သားဖြစ်သူ ဦးမြင့်တင်မှ မွေးဖွားသည့် မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်း

တို့သည် အမွေမမီမြေးများဖြစ်ကြသည်။ မောင်ဇင်လင်းတို့၏ မိခင် စာမျက်နှာ ဒေါ်ခင်အေးသည် အဘွား ဒေါ်ခင်ညွှန့်၏ သမီးမဟုတ်သဖြင့် မောင်ဇင်လင်းတို့ အမွေမမီဖြစ်ရန်အတွက် မိခင်ဒေါ်ခင်အေးသည် အဘွား ဒေါ်ခင်ညွန့်၏ အရင်ကွယ်လွန်ရန် မလိုအပ်ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားအလားတူ သဘော ရှိသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သဘောရိုးဖြင့် စွဲဆိုသည့် ကိစ္စ၌ ထိုတရားရုံးတွင် ကုန်လွန်ခဲ့သော အချိန်ကာလကို ထုတ်စီယ်နိုင်သည်။

မောင်ဇင်လင်းတို့က ယခင်တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၂၁/၈၂ ကို စွဲဆိုသည့်အချိန်ကပင် ဖခင်ဦးမြှင့်တင်ရရှိသော ဩရသအခွင့်အရေး မှာ ဆုံးရှုံးသွားပြီဖြစ်၍ ဒေါ်ခင်အေးသည် အမွေဆိုင်တစ်ဦးမဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ဗဟိုတရားရုံးက ဒေါ်ခင်အေး မပါသဖြင့် အမွေဆိုင်မစုံ ဆိုကာ အမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ဒေါ်ခင်အေးနှင့် မောင်ဇင်လင်း တို့က ယခုအမှုကို ထပ်မံစွဲဆိုရခြင်းဖြစ်သည်။ ဗဟိုတရားရုံးက အမွေဆိုင် မစုံဟု မှားယွင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ တိုင်းတရားရုံးနှင့် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ကုန်လွန်ခဲ့ သည့် ၅ နှစ်တာ ကာလကို ထုတ်ပယ်ခွင့်ရသည့် "အခြားအလားတူ သဘာရှိသောအကြောင်း" ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။

ဦးမြင့်သော်ပါ--၇

٩Ç

မောင်ဇင်လင်းပါ–၃

JJ?

တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (ဈ) အရ ပင်လယ်ရေကြောင်းအမှု သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (BILL OF LADING) ၏ သဘော–သင်္ဘောတားရမ်းသူ (CHARTERER) ကုန်ပစ္စည်း ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN) ကို မည်သည့်အခါ မည်သူက မည်သူ့အပေါ် ကျင့်သုံးနိုင်၍ မည်သူ့အပေါ် မကျင့်သုံးနိုင်စြင်း။ ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (B/L) ၏ သဘောမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သူ CARRIERနှင့် ကုန်သည် MER-

CHANTအကြား ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ပဋိဉာဉ် ဖြစ်သည်။ ယင်းပဋိညာဉ်တွင် စည်းကမ်းချက်များရှိသည်။ စည်းကမ်း ချက်များတွင် အပိုဒ် ၁၀ အဖြစ် LIEN ပါရှိသည်။ ကုန်ပစ္စည်း သ<mark>ယ်ယူပို့ဆောင်သူသည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိ</mark>သော တန်ဆာခ_{ို}င့် အခြားရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် ကုန်ပစ္စည်းကို ထိန်းထားပိုင်ခွင့် ရရှိပြီး ယင်းကုန်ပစ္စည်းကို ရောင်းချရရန် ငွေကြေးကို ရယူရန်နှင့် ကုန်ပစ္စည်း**ရောင်းရငွေ**ပမာဏသ**ည်** ရရန်ငွေကြေးပမာဏ ထက် နည်းနေလျှင် **ထိုငွေကို ကုန်သည်ထံ**မှ အရတောင်းခံခွင့်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့်စပ်လျဉ်း သော စည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၁ဝ ပါ ပစ္စည်းကို ထိန်းထားပိုင်ခွင့်သည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိသော တန်ဆာအတွက်သာဖြစ်သည်၊ "ကုန်သည် MERCHANT ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားရာ၌ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သူ၊ ပစ္စည်းထိန်း၊ ကုန်ပစ္စည်းလက်ခံသူ၊ ကုန်ပစ္စည်းလွှဲအပ်သူ၊ သင်္ဘောကုန် တင်တန်ဆာလက်ဝယ်ရှိသူ၊ ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်တို့သာ ပါဝင်သည်။ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ CHARTERER ပါဝင်ခြင်း မရှိပေ။ ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် သင်္ဘောတားရမ်း သူ CHARTERER သည် ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်သူ CAR-RIER ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောပိုင်ရှင်သည် သင်္ဘောငှာ:ရမ်းသူ WOO CHANG CHARTERING & AGENCY ထံမှ သင်္ဘောဌားရမ်းခ မရခြင်းကြောင့် ကုန်သည်ဖြစ်သော တရားလို နယူး<mark>ဂိုးလ်ဒင်း ရန်ကုန်လီမိ</mark>တက်အပေါ် ဖော်ပြပါ LIENကို အသုံး ပြုစွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။

သင်္ဘောပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောတှားရမ်းသူတို့ အခြားပေါ် ပေါက်သော သင်္ဘောတှားရမ်းခ မရရှိမှုသည် သီးခြားဖြစ်သည်။ ယင်းကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အပေါ် သင်္ဘောကုန်သည်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့် ဆိုင်သော (LIEN) ကို ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သင်္ဘောပိုင်ရှင် နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့အကြား ကျင့်သုံးနိုင်သော (LIEN) တစ်ခုရှိသေးသည်။ ယင်း (LIEN) မှ သင်္ဘောငှားရမ်းခြင်း တချုပ် **စာ**မျက်နင

(သက်သေခံ-၉) ၏ စည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၁၈ အရ (LIEN) စာမျက်နှာ ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က ရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် သင်္ဘော ပိုင်ရှင်က ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် ရရှိသည် (LIEN) နှင့် အပြန်အလှန် အားဖြင့် သင်္ဘောတှားရမ်းသူက ကြိုတင်ပေးထားသော ငွေကြေးအတွက် ငှားရမ်းသူက သင်္ဘောအပေါ် ရရှိသည့် (LIEN) တို့ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပဋိညာဉ်ပြုသူများဖြစ်ကြသော သင်္ဘောပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောဝှားရမ်းသူတို့၏ တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦးရရန်ရှိသော ငွေကြေး အတွက် ၎င်းတို့ အသီးသီးပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းအပေါ် ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN) ရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောဝှားရမ်းသူက (LIEN) ကျင့်သုံး နိုင်သည့် ပစ္စည်းမှာ သင်္ဘောပိုင်ရှင်ပိုင်သော သင်္ဘောဖြစ်သကဲ့သို့ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သော ပစ္စည်းမှာလည်း ငှားရမ်းသူပိုင်ဆော ကုန်ပစ္စည်းသာဖြစ်ရပေည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောဘက်က သင်္ဘောဝှားရမ်းခများ မရရှိသည့်အတွက် (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သည့် ကုန်ပစ္စည်းဆိုသည်မှာ သင်္ဘောဝှားရမ်းသူပိုင် ပစ္စည်းကိုသာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

SHANGRI -LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်ဝင်း) ဆေးသိပ္ပံဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး)

နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမိတက် (ကိုယ်စားကုမ္ပဏီဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း)

နှင့် •

JeG

MASTER OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ –၅ WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO LTD ပါ –၅ MR. M POCHTER ရေယာဉ်မှူး M.V. AKADEMIK E. PATON

ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ထားသူအား နှင်လိုမှု၊ တစ်ဦးထက်ပိုသူတို့က ခွင့်ပြုချက် ပေးခဲ့လျှင် ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူအား နှင်လိုပါက ခွင့်ပြုချက် ပေးသူအားလုံးက ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်း၍ ထိုသူအားလုံးက

တရားလိုပြုလုပ် တရားစွဲဆိုရန်လိုခြင်း

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဒေါ် တင်ကြွယ်အဆိုပြုသကဲ့သို့ ဦးကိုကိုအား ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူမှာ ၎င်းနှင့် ဦးဘရီ၊ ဦးကိုကြီးတို့ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် လည်း ၎င်းတစ်ဦးတည်းက ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်း၍ အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ၊ ဦးဘရီနှင့် ဦးကိုကြီးတို့က ခွင့်ပြုချက်ကို မရုပ်သိမ်းသမျှ ဦးကိုကိုသည် ၎င်းတို့၏ အခွင့်အမိန့်ရသူအပြစ် နေထိုင်ခွင့်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

ဒေါ် ငွေမဲပါ – ၂ နှင့် ဦးသန်းမောင်အမှု (၁) တွင် ကျူးကျော်သူအပေါ် လက်ရောက်ရလိုကြောင်းကို ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးက စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

ထိုအမှုသည် ကျူးကျော်သူကို နှင်ထုတ်လိုမှုဖြစ်သည်။ ကျူးကျော် သူကို နှင်ထုတ်ရန်မှာ ပိုင်ရှင်အားလုံးအတွက် အကျိုးရှိသည့် ကိစ္စဖြစ် ၍ ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးက တရားစွဲဆိုနိုင်သည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။

ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူကို နှင်လိုမှုမှာ ကျူးကျော်သူကို နှင်လိုမှုနှင့် တူညီခြင်းမရှိပေ။ တစ်ဦးထက် ပိုသူများက ခွင့်ပြုချက်ပေးခဲ့ရာတွင် ခွင့်ပြုချက် ပေးသူတစ်ဦးက ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်းခဲ့သော်လည်း အခြားသူတို့က ဆက်လက်၍ ခွင့်ပြုခြင်းမျိုးရှိနိုင်သည်ဖြစ်၍ ထို အမှုမျိုးတွင် ခွင့်ပြုချက်ပေးသူ အားလုံးက တရားလို ပြုလုပ်၍ တရားစွဲ ဆိုရန်လိုပေလိမ့်မည်။

ဦးကိုကို

နှင့် ဒေါ်တင်ကြွယ်

၁၄၁

အမွေဆိုင်တစ်ဦးက ၎င်းလက်ရှိနေထိုင်သော မြေနှင့်အိမ်ကို ၎င်းသာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ အခြားအမွေဆိုင်တစ်ဦးအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်း၊ အခြားအမွေဆိုင်များ၏ အကျိုးသက်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်မရောက်၊ တရားစွဲဆိုခြင်းခံရသူ အမွေဆိုင်မှာ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေထိန်းစာရရှိထားသူဖြစ်ကြောင်း အမွေထိန်းစာရရှိသူအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းအား ကျန်အမွေဆိုင်

များ အနေဖြင့် သိရှိသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ခြင်းရှိမရှိ။

စာမျက်နာ

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ် ကီးက အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ၎င်းသာပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ အခြားအမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းသည် အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်ကို တစ်ဦးတည်းသော ပိုင်ရှင်အဖြစ် လက်ရှိထားကြောင်း ပေါ် လွင်ထင်ရှား စေသည့်အချက်ဖြစ်သည်။ အခြားအမွေဆိုင်အားလုံး၏ အကျိုး သက်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ထုတ်ဖော်ပြသ လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါ်ကီးက တန်အိမ်ဖိုး အပေါ် တရားစွဲဆို သည့် အချိန်မှစ၍ ဒေါ်ကီးသည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ပိုင်ရှင် တစ်ဦးတည်းအနေဖြင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားပြီး ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်မှစ၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ရေတွက်ရမည်ဖြစ် သည်။ ဤသို့ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ ဦးဘမေနှင့် မချိတ်အမှု (၁) တွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည်မှုနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိပေ။ သာမန်အားဖြင့် အမွေဆိုင်တစ်ဦးက အမွေပုံပစ္စည်းတွင် လက်ရှိနေထိုင် ခြင်းမှာ အမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိသော် လည်း အမွေဆိုင်များ၏ အကျိုးကို ဆန့်ကျင်မှုပြုသည့်အချိန်မှစ၍ ၎င်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင် တော့ပေ။ လက်ရှိထားမှု အခြေအနေ ပြောင်းလွဲသွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဒေါ်ကီးကတန်အိမ်ဖိုးအပေါ် တရားစွဲဆိုသည့် အချိန်က တန်အိမ်ဖိုးသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေထိန်းစာရရှိထားသည်။ အမွေထိန်းထံ အပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းပစ္စည်း၌ အကျိုးခံစားထိုက်သူများနှင့် အခြားသူ တစ်ဦးတို့အကြား ဖြစ်ပွားသည့် အမှုအားလုံးတွင် အမွေထိန်းသည် အကျိုးခံစားထိုက်သူများကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍ ထိုသို့ အကျိုးခံစားထိုက်သူများကို သာမန်အားဖြင့် အမှုသည်များအဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုကြောင်း တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၃၁

နည်း ၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဌာန်းထားသည်။

<mark>စာမျ</mark>က်နှာ

"In all suits concerning property vested in a trustee, executor or administrator, where the contention is between the persons beneficially interested in such property and a third person, the trustee, executor or administrator shall represent the person so interested, and it shall not ordinarily be necessary to make them parties to the suit.

ဒေါ်ကီးက အမွေထိန်းအပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်းကို ၎င်းတစ်ဦးတည်း ပိုင်ကြောင်း ကြေညာပေးရန် အမွေထိန်းအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြင့် ပစ္စည်းကို အကျိုးခံစားထိုက်သူများနှင့် ၎င်းတို့အကြား ဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှု၌ အမွေထိန်းသည် အကျိုးခံစားထိုက်သူများ ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍ အကျိုးခံစားထိုက်သူများကို အမှုသည်များအဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုချေ။ အမွေဆိုင်များကို အမှုသည်အဖြစ်ထည့်သွင်း ရန် မလိုချေ။ အမွေဆိုင်များကို အမှုသည်အဖြစ်ထည့်သွင်း ရန် မလိုသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၇၊ နည်း ၁ အရ ၎င်းတို့၏ အမည်ကို ဖော်ပြရန်အကြောင်း မရှိသကဲ့သို့ အမိန့် ၅၊ နည်း ၁ အရ ၎င်းတို့အပေါ် ဆင့်စာထုတ်ဆင့်ရန်လည်း မလိုတော့ချေ။

အမွေဆိုင်များအနေဖြင့် အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းကိုယ်စား အမွေထိန်း စာရသူက ဆောင်ရွက်နေသည်ဖြစ်ရာ အမွေထိန်းအပေါ် စွဲဆိုသည့် အမှုကို ကျန်အမွေဆိုင်များအနေဖြင့် သိရှိနိုင်ခြင်း မရှိဟု မှတ်ယူနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်ကီးက အမွေထိန်း စာရရှိထားသော့ အမွေဆိုင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ၎င်းသာပိုင်ဆိုင် ကြောင်း တရားစွဲဆိုခဲ့သည့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်ကစ၍ အခြားအမွေဆိုင် များအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာရောက်ကြောင်း ကြားနာလျက်ရှိ သည့် အမှတ် (၁) ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။ ဒေါ်ကြင်သန်းပါ–၈ နှင့် ဒေါ်ဟယ်လင်ပါ–၂ (ကိုယ်တိုင်နှင့် အမှတ် ၂ မှ ၈ ထိ ကိုယ်စားလှယ်စာရသူ)

257

ပိုင်ရှင်ကို ဆန့်ကျင်၍ လက်ရှိထားခြင်း၊ တစ်စုံတစ်ဦးက အချင်း ဖြစ် မြေကို ၎င်း၏အမည်သို့ ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားပါက ပိုင်ရှင်အား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာ ရောက်မရောက်၊ ဆန့်ကျင် ဘက်လက်ရှိမြောက်ရန် အမှန်တကယ်လက်ရှိထားရန် လိုမလို သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြင်းချက်၊ တရားလိုသည် စပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့အပေါ် တောင်းဆိုနိုင် သည့် သက်သာခွင့် အရပ်ရပ်ကို တောင်းဆိုရန်လိုမလို။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဒေါ်စိမ်းစိမ်းက အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကို ၎င်း၏ အမည်သို့ ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားရုံဖြင့် ပိုင်ရှင်ကို ဆန့်ကျင် လက်ရှိထားရာ မရောက်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအချိန်က ဒေါ်စိမ်းစိမ်းသည် အချင်းဖြစ် မြေကို အမှန်တကယ် လက်ရှိထားခြင်း မရှိခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်ေ ၄၂ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှတရားလိုသည် ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့အပေါ် တောင်းဆိုနိုင်သည့် သက်သာခွင့်အရပ်ရပ်ကို တောင်းဆိုရမည်ဟု မဆိုပေ။ အမှုတွင် ပါဝင်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော တရားပြိုင် အပေါ် ရရန် ရှိသော သက်သာခွင့်ကို တောင်းဆိုရမည်ဟူ၍သာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အဆိုပါ အမှုတွင် မပါဝင်သည့် တရားပြိုင် များအပေါ် နောက်ထပ် လက်ရောက်ရလိုမှုကို မစွဲဆိုရဟု ပိတ်ပင်တား ခြင်း မရှိပေ။

ခေါ်ခင်အေး နှင့် ဒေါ်အေးကြည်ပါ – ၁၀ (၎င်း၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးတင်ထွန်း (ခ) ဦးခင်လင်း)

မူလအိမ်ငှား ကွယ်လွန်သည့်အခါ အိမ်ငှားနှင့် အတူနေထိုင်သူက အိမ်လခများပေးသည်ကို အိမ်ရှင်က လက်ခံခဲ့သည်။ အိမ်ရှင်က အိမ်လခများကို ကွယ်လွန်သူ မူလအိမ်ငှားအမည်ဖြင့် ပြေစာ ാറ്വെ

ထုတ်ခဲ့ရုံမျှဖြင့် နောက်ဆက်ခဲသူ အိမ်ငှားသည် တရားဝင် စာမျက်နှာ အိမ်ငှားဖြစ်မလာဟု မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးသည် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ပေး သည် အိမ်လခကို မူလအိမ်ငှားဦးခင်ကြည်အမည်ဖြင့် လက်ခံခဲ့သည်ဆို စေကာမူ ထိုအချိန်တွင် ဦးခင်ကြည်မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် ကွယ်လွန်သူ၏ အမည်ဖြင့် ပြေစာထုတ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင်က အိမ်လခပြေစာကို ကွယ်လွန်ပြီးသူ မူလအိမ်ငှား အမည်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ရုံမျှဖြင့် နောက်ဆက်ခံသူ အိမ်ငှားသည် တရားဝင် အိမ်ငှားဖြစ်မလာဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး ကိုယ်တိုင် က အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် နေထိုင်သူ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ထံမှ အိမ်လခ များကို လက်ခံပြီး ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ကိုလည်း ထိုစဉ်က အိမ်ငှားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပေါ် လွင်နေသဖြင့် ၁၉၆၀ ပြည့် နှစ်မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁ဝ)အရ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် အိမ်ငှားဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွားဘွယ်မရှိပေ။

ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်(ခ)ဒေါ် မာမာကြီး နှင့် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး (၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်သန်းသန်းမြင့်)

၁၅၈

အိမ်ငှား ငှားရမ်းနေထိုင်သည့် အဆောက်အုံသည် မီးလောင်ကျွမ်း ပျက်စီးသွားသည်၊ အိမ်ငှားက ယခင်ငှားရမ်းနေ ထိုင်ခဲ့သည့် အဆောက်အအုံတည်ရာမြေ အစိတ်အပိုင်းကို အိမ်ရှင်ထံမှ ဝယ်ယူလိုက်သည်၊ ယင်းသို့ ဝယ်ယူလိုက်ခြင်းအားဖြင့် မူလက ငှားရမ်းထားခြင်းကို <mark>စွန့်လွှတ်ရာရောက်မရောက်၊</mark> ငှားရမ်းထားသည့် ပစ္စည်းကို အငှားချထားသူအား ပြန်လည်ပေးအပ်ရာ ရောက် မရောက် အငှားချထားခြင်း ကုန်ဆုံးသွားမသွား၊ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု ရပ်စဲသွားခြင်းရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါ်လှလှမြင့်တို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် မီးမလောင်မီက တည်ရှိခဲ့သော အဆောက်အအုံ၏ တောင်ဘက် (γ) ခန်းကို ငှားရမ်းနေထိုင်ရာမှ မီးလောင်ပြီးနောက် တောင်ဘက်အစွန်း စာမျက်နှာ ဆုံး ၃ ခန်း တည်ရှိရာ မြေကို ဝယ်ယူလိုက်ခြင်းမှာ မူလငှားရမ်း ထားခြင်းကို စွန့်လွှတ်ရာရောက်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငှားရမ်းခြင်းကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းမပြုနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ငှားရမ်း ထားသည့် ဥပစာ အစိတ်အပိုင်းကို ဝယ်ယူလိုက်ခြင်းသည် ငှားရမ်း ထားသည့် ပစ္စည်းကို အငှားချထား သူအား ပြန်လည်ပေးအပ်ရာ ရောက်သည့် ပြုလုပ်မှုဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (စ) အရ အငှားချထားခြင်း ကုန်ဆုံးသွား သည်။ အိမ်ရှင် ဦးခင်မောင်သန်းနှင့် အိမ်ငှား ဒေါ် လှလှမြင့်တို့အကြား အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုသည် ရပ်စဲသွားပြီးဖြစ်သည်။

ဦးခင်မောင်သန်း နှင့် ဒေါ်လှလှမြင့် (၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာစိုးတင့်)

၁၆၆

၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) ဒုတိယပိုင်းအရ စွဲဆိုမှု။ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ နှင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ၈ (စ) ပြဋ္ဌာန်းချက် တို့မှာ အိမ်ငှား၏ အခွင့်အရေးဖြစ်သလား သို့မဟုတ် တာဝန်ဖြစ် သလား အိမ်ငှားများက အိမ်ရှင်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ ယခင်အိမ်အမိုးအဟောင်းအစား ပြင်မိုးခဲ့ခြင်းသည် ပစ္စည်းလွဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ၈ (က) ပါ အိမ်ငှား တာဝန်ကို ဟောက်ဖျက်ရာ ရောက်မရောက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပစ္စည်းလွှဲ ပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (စ) ကွင် အငှာ ချထားသည့် ဥပစာအား ငှားရမ်းသူကိုယ်တိုင် ပြုပြင်ရာ၌ ကုန်ကျသည့်စရိတ်ငွေများကို ငှားရမ်းခထံမှ အတိုးနှင့်တကွ နူတ်ယူခွင့် သို့မဟုတ် အငှားချထားသူထံမှ အခြားနည်းဖြင့် တောင်းယူခွင့်ရှိ ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ငှားရမ်းသူ၏ အခွင့် အရေးဖြစ်ကြောင်း မြင်သာသည်။

အိမ်ငှားက အငှားချထားသူအား အကြောင်းကြားခြင်း မပြုဘဲ အငှားချထားသည့် ဥပစာကို ပြုပြင်လျှင် ကုန်ကျစရိတ်ငွေကို အငှားချထားသူထံမှ တောင်းယူခွင့် ဆုံးရှုံးနိုင်စေကာမူ ယင်းပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အိမ်ငှားတာဝန်ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်မည်မဟုတ်ပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာလည်း အိမ်ငှားတာဝန်မဟုတ်ဘဲ အိမ်ငှားက ရရှိမည့် အခွင့်အရေးဖြစ် ကြောင်း ပေါ် လွင်ထင်ရှားသည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ကြီးကြပ်ရေး ဝန်၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ အိမ်ငှားက ဥပစာကို ပြုပြင်ပါက ပြုပြင်ရာတွင် ကုန်ကျစရိတ်ကို အိမ်ရှင်ထံမှ တောင်းခံခွင့်ဆုံးရှုံးနိုင်သော် လည်း ယင်းပုဒ်မအရ အိမ်ငှားတာဝန် ဖောက်ဖျက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ တရားရုံးချုပ်က ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၈ (စ) နှင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တို့ကို ကိုးကားပြီး အိမ်ငှားသည် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ သို့မဟုတ် ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ မိမိသဘောအလျှောက် ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာကို ပြင်ဆင်ခြင်းမှာ အိမ်ငှားတာဝန် ဖောက်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အငှားချသူ၏ သဘောတူချက်မရရှိဘဲ ငှားရမ်းသူသည် အငှားချထားသည့် ပစ္စည်းပေါ်၌ အမြဲတမ်း အဆောက် အအုံ တည်ဆောက်ပါမူ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (က) အရ အငှားချထားမှုတာဝန် ချိုးဖောက်ရာရောက်သဖြင့် အငှားချထားသူသည် ငှားရမ်းသူအား ဖယ်ရှားခွင့်ရရှိသည်။

အိမ်ငှားများသည် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ငှားရမ်းထားသော အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်ခြင်းမှာ အမြဲတမ်း အဆောက် အအုံ ဆောက်လုပ်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ မူလရှိပြီး အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်ခြင်း သာဖြစ်သည်။ တည်ဆောက်သည်ဆိုသော စကားရပ်သည် မရှိသေး သည့် အရာကို တည်ဆောက်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။ မူလရှိပြီး စာမျက်နှာ

အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်မိုးခြင်းအား တည်ဆောက်ခြင်းဟု မဆိုနိုင်၊ စာမျက်နှာ မူလအိမ်အမိုးရှိပြီးဖြစ်ရာ ယင်းအမိုးကို ပြင်ဆင်မွမ်းမံခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျုံးမဝင်ချေ။ ဒေါ်ကျင်သီ နှင့် ဦးထွန်းရပါ— ၂ အမှု ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးချစ်အောင်ပါ–၁၀ နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်းပါ–၂

၁၉၁

စရီးသွားဟန်လွှဲဆုံးဖြတ်ချက် Obiter Dictumဆိုသည်မှာ အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ အပို သုံးသပ်မှုကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ရှိသော ပြဿနာအပေါ် သက်သေခံ အထောက်အထားများအရ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို စရီးသွားဟန်လွှဲဆုံးဖြတ်ချက်ဟု မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ခရီးသွားဟန်လွှဲဆုံးဖြတ်ချက် "Obiter Dictum" ဆိုသည်မှာ အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ အပိုသုံးသပ်မှုကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအပိုသုံး သပ်မှုကို လိုက်နာရန် မလိုပေ။ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်သည် အပိုသုံးသပ် မှု ဟုတ်မဟုတ် အမှုတစ်ခုချင်းအလိုက် စိစစ်ရသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ တရားရုံးချုပ်က ဒေါ်ခင်လှမော်အနေဖြင့် အောက်ရုံးက မိမိအားလုံးဝ အနိုင်ပေးသော ဒီကရီကို အယူခံဝင်ရန် မလိုအပ်ကြောင်း၊ တစ်ဖက်မှ အယူခံသည့် အယူခံမှုတွင် မိမိအား နှစ်နာစေသည့် အောက်ရုံး၏ ယူဆချက်တစ်ခုခုသည် မှားယွင်းနေ ကြောင်းကို တင်ပြခွင့်ရှိကြောင်း ညွှန်ပြကာ အိမ်ငှား ဒေါ်ရင်ရင်မေ၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ငှားရမ်းသည့် ဥပစာတွင် ခင်းထားသော ပါကေးတုံး များ ပျက်စီးကုန်သည်ကို သက်သေခံအထောက်အထားများအရ အသေးစိတ် သုံးသပ်ပြီးနောက် မူလရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က အမှုတွင် ထင်ရှားပေါ် ပေါက်နေသည့် သက်သေခံ အထောက်အထားများ

စာမျက်နှာ

ဒေါ် ရင်ရင်မေ၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ဥပစာ၏ အခြေအနေဆိုးဝါးသွား ကြောင်း တွေ့ရှိရသည့်အတွက် ဒေါ်ခင်လှမော်အား ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ အဆိုပါ သုံးသပ်ချက်သည် အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာ အပေါ် သက်သေခံအထောက်အထားများအရ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ် သည်။ ဆုံးဖြတ်ရန်မလိုသည့် အချက်အပေါ် အပိုသုံးသပ်မှုပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ တရားရုံးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ခရီးသွားဟန်လွှဲ "Obiter Dictum" ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟု မဆိုနိုင်။

ဒေါ်ရင်ရင်မေ နှင့် ဒေါ်ခင်လှမော်

186

တ~~ရားမအထူးအ~~ယူ~~စ~~ံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်ဆုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်

ဦးကိုကို နှင့် ခေါ် တင်ကြွယ်

ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ထားသူအား နှင်လိုမှု၊ တစ်ဦးထက်ပိုသူတို့က ခွင့်ပြုချက် ပေးခဲ့လျှင် ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ထားသူအား နှင်လိုပါက ခွင့်ပြုချက် ပေးသူအားလုံးက ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်း၍ ထိုသူအားလုံးက တရားလိုပြုလုပ် တရားခွဲဆိုရန်လိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဒေါ် တင်ကြွယ်အဆိုပြသကဲ့သို့ ဦးကိုကိုအား ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူမှာ ၎င်းနှင့် ဦးဘရီ၊ ဦးကိုကြီးတို့ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် လည်း ၎င်းတစ်ဦးတည်းက ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်း၍ အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ဦးဘရီနှင့် ဦးကိုကြီးတို့က ခွင့်ပြုချက်ကို မရုပ်သိမ်းသမျှ ဦးကိုကိုသည် ၎င်းတို့၏ အခွင့်အမိန့် ရသူအဖြစ် နေထိုင်ခွင့်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

ခေါ်ငွေမဲပါ–၂ နှင့် ဦးသန်းမောင်အမှု^(၁) တွင် ကျူးကျော်သူအပေါ် လက်ရောက်ရလိုကြောင်းကို ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးက စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

ထိုအမှုသည် ကျူးကျော်သူကို နှင်ထုတ်လိုမှုဖြစ်သည်။ ကျူးကျော် သူကို နှင်ထုတ်ရန်မှာ ပိုင်ရှင်အားလုံးအတွက် အကျိုးရှိသည့် ကိစ္စဖြစ်

[🔹] ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၂၁

⁺ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၉၄ တွင် ချမှတ်သော ၂၉–၉–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီအထူးအယူခံမှု

၁၉၉၈ ဦးကိုကို နှင့် ဒေါ်တင်ကြွယ် ၍ ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးက တရားစွဲဆိုနိုင်သည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူကို နှင်လိုမှုမှာ ကျူးကျော်သူကို နှင်လိုမှုနှင့် တူညီခြင်းမရှိပေ။ တစ်ဦးထက် ပိုသူများက ခွင့်ပြုချက်ပေးခဲ့ရာတွင် ခွင့်ပြုချက်ပေးသူတစ်ဦးက ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်းခဲ့သော်လည်း အခြားသူတို့က ဆက်လက်၍ ခွင့်ပြုခြင်းမျိုးရှိနိုင်သည်ဖြစ်၍ ထိုအမှုမျိုး တွင် ခွင့်ပြုချက်ပေးသူအားလုံးက တရားလိုပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆိုရန် လိုပေလိမ့်မည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးဘသန်း (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်အတွက် – ဦးဌေးလှိုင် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (တရားမ) တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၁/၉၂ တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ် တင်ကြွယ်က အယူခံတရားလို ဦးကိုကိုအပေါ် ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့ထားသူအား မြေပေါ်မှ ဖယ်ရှား နှင်ထုတ်ပေးစေလိုမှုစွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ် တင်ကြွယ်၏ အဆိုလွှာကို ပလပ်သည်။ ဒေါ် တင်ကြွယ်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် တရား ရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရောက်သည့်အခါ တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်သည့်အခါ တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ် တင်ကြွယ် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်သည်။ ဦးကိုကိုက တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေး စီရင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ်တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှု အမှတ် ၆၆၆/၉၅ တွင် လျှောက်ထားသည့် အခါ တရားရုံးချုပ်အထူး ခုံရုံးက အောက်ပါပြဿနာများကို စီစစ်ကြားနာရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်–

"မူလရုံးအမှုတွဲရှိ စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများအရ တရားလိုသည် တရားပြိုင်အား ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူအဖြစ် အချင်းဖြစ်မြေပေါ်မှ ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု စွဲဆိုနိုင်ခွင့်ရှိမရှိ" အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် ထားသူအား နှင်လိုမှု တွင် တရားလိုသည် တရားပြိုင်အား ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် ထားကြောင်းကို သက်သေ ထင်ရှားပြသရန် တာဝန်ရှိကြောင်း ထို့အတူ ယင်းခွင့်ပြုမိန့် ကို ရုပ်သိမ်းရန်လည်း ခွင့်ပြုသူမှတစ်ပါး အခြားသူမှ ရုပ်သိမ်းပိုင်ခွင့် ရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ဒေါ် တင်ကြွယ်က ဦးကိုကိုအား ခွင့်ပြုမိန့်ပေးရာ၌ ၎င်းမရှိကြောင်း၊ ဦးဘရိမှ ၎င်းနှင့် တိုင်ပင်ပြီး ခွင့်ပြုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကို ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့်ထားခံရသူဟု ဆိုသူသည် မှတ်ပုံမတင်ရသေးသည့် ပေးကမ်းစာချုပ်အရောင်းအဝယ် စာချုပ်တို့ အရ နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ပါက ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃–က၏ အကာအကွယ်ကိုရထိုက်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် အခိုင်အမာနှစ်ထပ်တိုက် ဆောက်လုပ်ထားသည်မှာ အငြင်းမပွားသည့် အချက်ဖြစ်ပါလျက် တရားမျှတမှု၊ သာတူညီမျှမှုနှင့် မွန်မြတ်သော အသိတရားမူများအရ အဆုံးအဖြတ်မပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း

လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။ အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ဒေါ် တင်ကြွယ်သည် ဦးကိုကိုအား အချင်းဖြစ် မြေပေါ် တွင် အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သူ ၃ ဦးအနက်တစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဦးကိုကိုအား ခွင့်ပြုသူ ဒေါ် တင်ကြွယ်က ကိုယ်တိုင် တိုက်ရိုက်စွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် ထားသူအား နှင်လိုမှုတွင် ခွင့်ပြုသူတစ်ဦးတစ်ယောက်က တရားလို ပြုလုပ်၍ စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ဦးကိုကိုသည် မူလက ဦးဘရီ၊ ဒေါ် တင်ကြွယ်တို့ ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သော ပျဉ်ထောင်အိမ်အဟောင်းတွင် နေခွင့်ရရှိခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မူလပျဉ်ထောင်အိမ်ကို အုတ်ငုံ၍ တိုက်ဆောက်ခြင်းဖြစ် ကြောင်း၊ သက်သေခံအမှတ် (၁) ပြေစာကို စာချုပ်အဖြစ် လက်ခံ၍ မရကြောင်း။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃–က၏ အခွင့်အရေး

ကမာရွတ်မြို့နယ်၊ ပြည်လမ်း၊ ရိုးမရိပ်သာ၊ အမှတ် ၆၃၅ ဟုခေါ် တွင်သော မြေကွက်အမှတ်၊ စီ၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၅ ကို မြေကွက် အမှတ် ၇၇ ခေါ် တွင်သော မြေတစ်ကွက်လုံးကို ဦးဘရီပိုင်ဆိုင်သည်။ ယင်းမြေကွက်အနက် အလျား ၁၀၀ ပေ၊ အနံပေ ၄၀ အကျယ် အဝန်းရှိ အကွက်အမှတ် ၃ (စီ) ဟု သတ်မှတ်ထားသော မြေကွက်

ကို မရနိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

၁၉၉၈ ဦးကိုကို နှင့် ၏တင်ကြွယ် ၁၉၉၈ ဦးကိုကို နှင့် ဧဒါ်တင်ကြွယ် ပေါ်တွင် တရားလို ဒေါ်တင်ကြွယ် ဦးဘရီနှင့် ဦးကိုကြီးတို့က ဦးကိုကိုအား မိမိဆောက်လုပ်နေထိုင်ခွင့်ပြခဲ့ကြောင်း ဒေါ်တင်ကြွယ်က အဆိုပြ၍ ခွင့်ပြချက်ဖြင့် အခမဲ့ထားသူအား မြေပေါ်မှ ဖယ်ရှားနှင်ထုတ် ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။

ဦးကိုကိုက အချင်းဖြစ် မြေကို ဦးဘရီက တရားပြိုင်အား ရောင်းချပြီး လက်ရောက်ပေးထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက် ဖြင်, နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ချေပသည်။

အခွင့်အမိန့် အရ နေသူအား နှင်လိုမှုတွင် တရားလိုသည် တရားပြိုင်အား အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် နေထိုင်ရန် ခွင့်အမိန့် ပေးခဲ့ ကြောင်း၊ တရားလိုသည် ထိုအခွင့်အမိန့် ကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သော်လည်း တရားပြိုင်က ဥပစာမှ ဖယ်ရှားမပေးကြောင်း အချက်နှစ်ရပ်ကို ထင်ရှားအောင် သက်သေပြရသည်။

တရားလို ဒေါ် တင်ကြွယ်က အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်-"၁၉၈ဝ ခုနှစ်တွင် ဤအမှုမှ တရားပြိုင် ဦးကိုကိုစနီးမောင်နှံက
ကျွန်မအစ်ကို ဦးဘရီထံ အချင်းဖြစ် မြေကွက်ပေါ် တွင် နေထိုင်
ခွင့်ပြုရန် တောင်းခံခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မအစ်ကို ဦးဘရီက အစ်မကြီး
ဒေါ်သိန်းစိန်၊ ဦးကိုကြီးနှင့် ကျွန်မတို့အား တိုင်ပင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မ
တို့ ညီအစ်ကိုမောင်နှမများက သဘောတူ၍ ဦးဘရီက ဦးကိုကိုတို့
လင်မယားကို အချင်းဖြစ် မြေပေါ်၌ နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။"

အေါ် တင်ကြွယ်အား ၎င်း၏ ရှေ့နေက ပြန်လည်ရှင်းလင်း မေးမြန်း ရာ၌ ဦးဘရီက ၎င်းနှင့် အတူခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းကို ဆိုလိုကြောင်း ထွက်ဆို သဖြင့် ရုံးကရှင်းလင်းအောင်ထပ်မံမေးမြန်းသည့်အခါ ဦးဘရီထံဦးကို ကိုက နေထိုင်ခွင့်တောင်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း တိတိကျကျ ထွက်ဆိုသည်။

အေါ် တင်ကြွယ်၏ ထွက်ဆိုချက်အရဆိုလျှင် ဦးကိုကိုအား အချင်း ဖြစ်မြေ၌ နေထိုင်ခွင့်ပြသူမှာ ဦးဘရီ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အခွင့်အမိန့် ပေးသူ ဦးဘရီကသာ ၎င်းပေးထားသည့် အခွင့်အမိန့် ကို ရုပ်သိမ်းပြီး လျှင် ဦးကိုကိုအား အချင်းဖြစ် မြေမှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင် မည်ဖြစ်သည်။ ဦးဘရီက တိုင်ပင်ခဲ့ရုံဖြင့် ဒေါ် တင်ကြွယ်အနေဖြင့် အ<mark>ခွင့်အမိန့်</mark>ပေးသူအဖြစ် ဦးကိုကိုအပေါ် တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပါ။

၁၉၉၈

ဦးကိုကို နှင့်

ဪတင်ကြွယ်

အကယ်၍ ဒေါ် တင်ကြွယ်အဆိုပြုသကဲ့သို့ ဦးကိုကိုအား ခွင့်ပြုချက် ဖြင့် ထားသူမှာ ၎င်းနှင့် ဦးဘရီ၊ ဦးကိုကြီးတို့ဖြစ်သည်ဆိုလျှင်လည်း ၎င်းတစ်ဦးတည်းက ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်း၍ အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ဦးဘရီနှင့် ဦးကိုကြီးတို့ က ခွင့်ပြုချက်ကို မရုပ်သိမ်းသမျှ ဦးကိုကိုသည် ၎င်းတို့၏ အခွင့် အမိန့်ရသူအဖြစ် နေထိုင်ခွင့်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ငွေမဲပါ ၂ နှင့် ဦးသန်းမောင်အမှု (၁) တွင် ကျူးကျော်သူအပေါ် လက်ရောက်ရလိုကြောင်းကို ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးက စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

ထိုအမှုသည် ကျူးကျော်သူကို နှင်ထုတ်လိုမှုဖြစ်သည်၊ ကျူးကျော်သူ ကို နှင်ထုတ်ရန်မှာ ပိုင်ရှင်အားလုံးအတွက် အကျိုးရှိသည့်ကိစ္စဖြစ်၍ ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးက တရားစွဲ ဆိုနိုင်သည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။

ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ထားသူကို နှင်လိုမှုမှာ ကျူးကျော်သူကို နှင်လိုမှုနှင့် တူညီခြင်းမရှိပေ။ တစ်ဦးထက်ပိုသူများက ခွင့်ပြုချက်ပေးခဲ့ရာတွင် ခွင့်ပြုချက်ပေးသူတစ်ဦးက ခွင့်ပြုချက်ကိုရပ်သိမ်းခဲ့သော်လည်း အခြား သူတို့က ဆက်လက်၍ ခွင့်ပြုခြင်းမျိုး ရှိနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ထိုအမှုမျိုးတွင် ခွင့်ပြုချက်ပေးသူအားလုံးက တရားလိုပြုလုပ်၍ တရားစွဲ ဆိုရန်လိုပေလိမ့်မည်။

ဒေါ်တင်ကြွယ်က ၎င်း၏ အဆိုလွှာအပိုဒ် ၂ ၌ အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် တရားပြိုင်အား အိမ်ဆောက်လုပ်နေထိုင်ခွင့်ကိုလည်း စေတနာသန့်သန့်ဖြင့် ခွင့်ပြုထားကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ အဆိုလွှာ အပိုဒ် ၃ တွင်လည်း တရားလို၏ ခွင့်ပြုချက်အရ တရားပြိုင်သည် ၁၉၈၃/၈၄ ခုနှစ်ခန့်လောက်တွင် တိုက်တစ်လုံးကို ဆောက်လုပ်ပြီး ၎င်း၏ စနီးတို့နှင့်အတူနေထိုင်ခဲ့ကြောင်း အဆိုပြုထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရှိပြီးဖြစ်သော ပျဉ်ထောင်အိမ်ကို ငုံ၍ တိုက်ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်

⁽၁) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၂၃၅ (လွှတ်တော်)

၁၉၉၈ ဦးကိုကို ပါသည်ဆိုသည့် အယူခံတရားပြိုင် ရှေ့နေ၏ တင်ပြချက်မှာ မှန်ကန်မှု မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

နှင့် **ဒေါ်တင်ကြွ**ယ် မမင်းသူ နှင့် စစ်ဝှက်အမှု တွင် စစ်ဝှက်က သူ၏ မြေတွင် မမင်းသူ၏ ခင်ပွန်းအား ဆန်စက်နှင့် ဂိုဒေါင်ဆောက်ခွင့်ပြုခဲ့ရာ မမင်းသူ၏ ခင်ပွန်း ကွယ်လွန်ပြီးနောက် စစ်ဝှက်က မမင်းသူအပေါ် ထိုအဆောက်အအုံကို မိမိမြေမှ ဖယ်ရှားထွက်ခွာသွားစေရန် တရားစွဲဆို ရာ မမင်းသူက ဆန်စက်ပျက်စီး ယိုယွင်းသည်အထိ မြေကို အသုံးပြု ခွင့်ရှိကြောင်း ထုချေသည်။ ယခင် တရားရုံးချုပ်က မမင်းသူသည် လိုင်စင်စီသက်သက်မဟုတ်၊ ဆန်စက်နှင့် ဂိုဒေါင်များ ဆောက်ခွင့် လည်း ပေးထားသည်ဖြစ်၍ မြေရှင်သည် ထိုအဆောက်အအုံများကို ဖယ်ရှားခွင့်မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

ဦးဘရီက ဦးကိုကိုအား အချင်းဖြစ် မြေတွင် တိုက်ငယ်တစ်လုံးကို ဆောက်လုပ်နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်ဖြစ်ရာ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှုတွင် ယင်းအဆောက်အအုံများကို ဖယ်ရှားခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ပေ။

ဦးကိုကိုက အချင်းဖြစ် မြေကို ပိုင်ရှင်ဦးဘရီတို့က ၎င်းတို့အား အဘိုးငွေ ၇၅ဝဝဝ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းချခြင်းဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံ အမှတ် (၁) မြေရောင်းစာချုပ်ယာယီပြေစာကို တင်ပြသည်။ သို့ရာတွင် ရောင်းသူ ဦးဘရီ၏ လက်မှတ်မှန်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် တင်ပြခြင်း မပြသဖြင့် ယခုအမှုတွင် ဤစာချုပ်ကိုလက်ခံစဉ်းစားနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံ အထောက်အထားများအရ ဘရားလိုသည် တရားပြိုင်အား ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ထားသူအဖြစ် အချင်း ဖြစ်မြေပေါ် မှ ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်း ကြားနာလျက် ရှိသည့် ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဤအထူးအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုပြီး တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့်တကွ ပြန်လည်အတည်ပြုလိုက်သည်။

ရှေ့နေခကျပ် ၃၀၀/– သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူစံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ်ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင် ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်

ခေါ်ကြင်သန်းပါ ၈ (ကိုယ်တိုင်နှင့်အမှတ် ၂ မှ ၈ ထိ ကိုယ်စားလှယ်စာရသူ) နှင့် ခေါ် ဟယ်လင်ပါ ၂

အမွေဆိုင်တစ်ဦးက ၎င်းလက်ရှိနေထိုင်သော မြေနှင့်အိမ်ကို ၎င်းသာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အခြားအမွေဆိုင်တစ်ဦးအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်း၊ အခြားအမွေဆိုင်များ၏ အကျိုးသက်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်မရောက်၊ တရားစွဲဆိုခြင်းခံရသူ အမွေဆိုင်မှာ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေထိန်းစာရရှိထားသူဖြစ်ကြောင်း အမွေထိန်းစာရရှိသူအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းအား ကျန်အမွေဆိုင် များ အနေဖြင့် သိရှိသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ခြင်းရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ် ကီးက အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ၎င်းသာပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အခြားအမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းသည် အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်ကို တစ်ဦးတည်းသော ပိုင်ရှင်အဖြစ် လက်ရှိထားကြောင်း ပေါ် လွင်ထင်ရှား စေသည့်အချက်ဖြစ်သည်။ အခြားအမွေဆိုင်အားလုံး၏ အကျိုး သက်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ထုတ်ဖော်ပြသ လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

^{*} ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၄၃

⁺ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံအမှုအမှတ် ၃၅ တွင် ချမှတ် သော ၈–၉–၉၈ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီဂရီကို အထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု

၁၉၉၈ ခေါ်ကြင်သန်း ပါ ၈ နှင့် ခေါ်ဟယ်လင် ပါ^{*)} ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါ်ကီးက တန်အိမ်ဖိုး အပေါ် တရားစွဲဆို သည့် အချိန်မှစ၍ ဒေါ်ကီးသည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ပိုင်ရှင် တစ်ဦးတည်းအနေဖြင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားပြီး ဖြစ်ရာထို အချိန်မှစ၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ ဦးဘဖေနှင့် မချိတ်အမှု (၁) တွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည့်မှုနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိပေ။သာမန် အားဖြင့် အမွေဆိုင်တစ်ဦးက အမွေပုံပစ္စည်းတွင် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်းမှာ အမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိသော်လည်း အမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိသော်လည်း အမွေဆိုင်များ၏ အကျိုးကို ဆန့်ကျင်မှုပြသည့်အချိန်မှစ၍ ၎င်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင် တော့ပေ။ လက်ရှိထားမှု အခြေအနေ ပြောင်းလွဲသွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဒေါ်ကီးကတန်အိမ်ဖိုးအပေါ် တရားစွဲဆိုသည့် အချိန်က တန်အိမ်ဖိုးသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေထိန်းစာရရှိထားသည့် အမွေထိန်းထံ အပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းပစ္စည်း၌ အကျိုးခံစားထိုက်သူများနှင့် အခြားသူ တစ်ဦးတို့အကြား ဖြစ်ပွားသည့် အမှုအားလုံးတွင် အမွေထိန်းသည် အကျိုးခံစားထိုက်သူများကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍ ထိုသို့ အကျိုးခံစားထိုက်သူများကို သာမန်အားဖြင့် အမှုသည်များအဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုကြောင်း တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၃၁ နည်း ၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

"In all suits concerning property vested in a trustee, executor or administrator, where the contention is between the persons beneficially interested in such property and a third person, the trustee, executor or administrator shall represent the person so interested, and it shall not ordinarily be necessary to make them parties to the suit.

ဒေါ်ကီးက အမွေထိန်းအပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်းကို ၎င်းတစ်ဦးတည်း ပိုင်ကြောင်း ကြေငြာပေးရန် အမွေထိန်းအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြင့် ပစ္စည်းကို အကျိုးခံစားထိုက်သူများနှင့် ၎င်းတို့အကြား ဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှု၌ အမွေထိန်းသည် အကျိုးခံစားထိုက်သူများ ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍ အကျိုးခံစားထိုက်သူများကို အမှုသည်များအဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုချေ။

၁၉၉၈ ဒေါ်ကြင်သန်း ပါ ၈ နှင့် ဒေါ်ဟယ်လင်

ပါ*ၪ

အမွေဆိုင်များကို အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၇၊ နည်း ၁ အရ ၎င်းတို့၏ အမည်ကို ဖော်ပြရန်အကြောင်း မရှိသကဲ့သို့ အမိန့် ၅၊ နည်း ၁ အရ ၎င်းတို့အပေါ် ဆင့်စာထုတ်ဆင့်ရန်လည်း မလိုတော့ချေ။

အမွေဆိုင်များအနေဖြင့် အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းကိုယ်စား အမွေထိန်း စာရသူက ဆောင်ရွက်နေသည်ဖြစ်ရာ အမွေထိန်းအပေါ် စွဲဆိုသည့် အမှုကို ကျန်အမွေဆိုင်များအနေဖြင့် သိရှိနိုင်ခြင်း မရှိဟု မှတ်ယူနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်ကီးက အမွေထိန်းစာရရှိထားသော အမွေဆိုင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ၎င်းသာပိုင်ဆိုင် ကြောင်း တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်ကစ၍ အခြားအမွေဆိုင် များအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာရောက်ကြောင်း ကြားနာလျက်ရှိ သည့် အမှတ် (၁) ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် – ၁။ ကိုယ်တိုင်နှင့် ကျန်အယူခံ တရား လိုများကိုယ်စား (၅) ကိုယ်တိုင် အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– ၁။ အတွက် ဦးဘတိုး (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) ၂။ ကိုယ်တိုင်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၁၉၉၂ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၂၈ တွင် အယူခံတရားလိုများဖြစ်ကြသော ဒေါ်ကြင်သန်းပါ ၈ ဦး တို့က အယူခံ တရားပြိုင် ဒေါ်ဟယ်လင်နှင့် ဦးမြင့်အောင်တို့အပေါ် အမွေပုံပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ ပလပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၉၈ ဒေါ်ကြင်သန်း ပါ ၈ နှင့် ဒေါ်ဟယ်လင် ပါ^{*)} ဒေါ်ကြင်သန်းတို့က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရောက်သော်လည်း အောင်မြင်ခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ကြင်သန်းတို့က တရားရုံးချုပ် ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၃ ခုနှစ် တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၄၃၀ တွင် လျှောက် ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါပြဿနာများကို ကြားနာရန်အတွက် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

- (၁) အမွေထိန်းစာရထားသူ တစ်ဦးအပေါ် အမွေပစ္စည်းလက်ရှိ ဖြစ်သူ အမွေဆိုင်က ၎င်းသာပိုင်ကြောင်း တရားစွဲဆိုခြင်း သည် အခြားအမွေဆိုင်များအပေါ် ကိုပါ ဆန့် ကျင်လက်ရှိ ထားရာ ရောက်မရောက်။
- (၂) အမွေဆိုင်အားလုံးအပေါ် ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာ ရောက် သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင် ထိုသို့ ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားကြောင်း မသိသော ကျန်အမွေဆိုင်များအပေါ် တရားမျှတမှုရှိမရှိ။

အမှတ် (၁) အယူခံတရားလို ဒေါ်ကြင်သန်းက ၎င်းကိုယ်တိုင်နှင့် အမှတ် (၂) (၃) (၄) (၆) (၇) နှင့် (၈) အယူခံတရားလိုများ ကိုယ်စား လျှောက်လဲတင်ပြရာတွင် ဒေါ်ကီးမှ တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် စွဲဆိုသော ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးတော်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၁၅၅/ ၆၂ အမှုသည် တန်အိမ်ဖိုးတစ်ဦးတည်းကိုသာ အမည်တပ်၍ တရားစွဲ ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းအမှုတွင် အခြားအမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူများသည် လည်း မပါကြောင်း၊ တရားမကြီးမှုများ အထူးသဖြင့် အမွေမှုကြီးများ တွင် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသူကိုသော်လည်းကောင်း၊ အမွေဆက်ခံပိုင် ခွင့်ရှိသူများကိုသော်လည်းကောင်း၊ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၅ နည်း ဥပဒေ ၁ (၈) အရ ထည့်သွင်း ဖော်ပြစမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမွေဆိုင်အားလုံးကို တရားပြိုင်အဖြစ် ဖော်ပြပါရှိပြီး အမိန့် ၅ ပါ နည်းဥပဒေများအရ အကြောင်းကြားစာထုတ်၍ အတည်ဖြစ်မှ တရားပြိုင်များသည် ၎င်းတို့အပေါ် တရားစွဲဆိုကြောင်း သိရှိသည်ဟု

ကောက်ယူဆုံးဖြတ်နိုင်ကြောင်း၊ ဒေါ်ကီးက စွဲဆိုသောအမှုတွင် အထက်ဖော်ပြပါ တရားဥပဒေအရ မပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့် အခြားအမွေဆိုင် များ အနေဖြင့် မသိရှိသည်မှာ ပေါ် လွင်ထင်ရှားကြောင်း၊ မူလရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်များတွင် ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အခြား အမွေဆိုင်များ သိရှိသည်ဟု မှန်းဆချက်နှင့် ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ထားခြင်း မှာ များစွာ မှားယွင်းနေကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်ကီးက ဦးတန်အိမ်ဖိုး အပေါ် အမှုစွဲဆိုသည်ကို မသိရှိသော အခြားအမွေဆိုင်များအပေါ် တွင် ပါ ဆန့်ကျင်လက်ဝယ်ထားရာ မရောက်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြ

သည္။ အမှတ် (၅) အယူခံတရားလို ဒေါ်ရီရီသန်းက အမှတ် (၁) အယူခံတရားလို ဒေါ်ကြင်သန်းကို ထောက်ခံပြီး လျှောက်လဲတင်ပြ သည်။

အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်မြေနှင့် တိုက်တွင် ဦးထွန်းဖေနှင့် ဇနီး ဒေါ် ကီးတို့သာလျှင် ပိုင်ရှင်သဖွယ် နှစ်ပေါင်းများစွာ တစ်ဆက်တည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနေထိုင်လာခဲ့ ကြောင်း၊ ဦးထွန်းဖေ ကွယ်လွန်သည့်အခါ ယင်းပစ္စည်းများကို ဒေါ် ကီး တစ်ဦးတည်းသာ အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးရန် ကွယ်လွန်သူ ဦးတန်ရှန်နန်း၏ ကျန်ရှိသော ပစ္စည်းများ ကို အမွေထိန်းစာရရှိသူ ဦးတန်ရှန်နန်း၏ ကျန်ရှိသော ပစ္စည်းများ ကို အမွေထိန်းစာရရှိသူ ဦးတန်အိမ်ဖိုးအား တရားပြိုင်ထားရှိ၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ် ကီးက ဦးတန်အိမ်ဖိုးအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်း မှာ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် တရားစွဲဆိုခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ အခြား သူတစ်ဦးအနေဖြင့် အမွေထိန်းစာရသူအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ် ကြောင်း တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၃၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်၍ ယင်းသို့ တရားစွဲဆိုခြင်းသည် အခြားအမွေဆိုင်များအပေါ် ကိုပါ ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာ ရောက်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အမှတ် (၂) အယူခံတရားပြိုင် ဦးမြင့်အောင်က အမှတ် (၁) အယူခံ တရားလို ဒေါ်ကြင်သန်းကို ထောက်ခံ၍ လျှောက်လဲတင်ပြ သည်။ ဦးမြင့်အောင်က **ဦးဘဖေပါ ၆** နှင့် **မရျိတိ (ခ) မညွန့်ပါ** ၁၉၉၈ ခေါ်ကြင်သန်း ပါ ၈ နှင့် ခေါ်ဟယ်လင် ပါ^{*}် ၁၉၉၈ အါ်ကြင်သန်း ပါ ၈ နှင့် အေါ်ဟယ်လင် ပါ^{*}် ၂ အမှု (၁၉၆၆ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၇၂၇) တွင် အမွေဆိုင်တစ်ဦးသည် အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်းမှာ အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်၍ နေထိုင်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ၎င်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက် ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်ဟု ထုံးဖွဲ့ထားကြောင်း၊ ထို့ ကြောင့် အမွေဆိုင်ဒေါ်ကီးက အမွေပုံပစ္စည်းပေါ်တွင် နေထိုင်ခြင်းကို အခြားအမွေဆိုင်များအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိနေထိုင်သူဟု ကောက်ယူ ပါက ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးနှင့် ဆန့်ကျင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ထပ်လောင်း ၍ တင်ပြလျှောက်လဲသည်။

ဒေါ်ကြင်သန်းတို့က ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ဗိုလ်မြတ် ထွန်းလမ်း၊ အမှတ် ၁၈၇ ဟု အမည်တွင်သော ယခင် ပုနွန်တောင်တိုက် နယ်မြေကွက်အမှတ် ၁ဝ-အိပ်ချ်၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၂/၁၆ မြေငှားမြေ နှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ နှစ်ထပ်တိုက်အဆောက်အအုံကို ဦးတန်ရှန်နန်း အမည်ပေါက်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ ဦးတန်ရှန်နန်းသည် တရုတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၃၃ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်ခဲ့ကြောင်း၊ တရားလိုများနှင့် အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဦးမြင့်အောင်တို့သည် ဦးတန်ရှန်နန်း၏ မြေး အရင်းများဖြစ်ကြကြောင်း၊ အမှတ် (၁) တရားပြိုင် ဒေါ်ဟယ်လင်မှာ ဦးတန်ရှန်နန်း၏သားကြီး ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းဖေ၏ ဒုတိယဇနီးဖြစ် သူ ဒေါ်ကီး (ခ) ဒေါ်ခင်ရွေကြည်၏ မွေးစားသမီးဖြစ်သည်ဟု သိရကြောင်း၊ ဒေါ်ဟယ်လင်၏ လက်ဝယ်တွင် ဖော်ပြပါ အမွေပုံပစ္စည်း ရောက်နေသဖြင့် တရားစွဲဆိုရခြင်းဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုသည်။

အမှတ် (၁) တရားပြိုင် ဒေါ် ဟယ်လင်က မိမိသည် ဒေါ်ကီး (ခ) ဒေါ်ခင်ရွှေကြည်၏ ကိတ္တိမမွေးစားသမီးဖြစ်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်ကို ဝယ်ယူသည့်အချိန်မှစ၍ ဦးတန်ရှန်နန်း၏သား ကွယ်လွန်သူဦးထွန်းဖေနှင့် ဇနီးများကသာ အဆက်မပြတ်နေထိုင်ခဲ့ ကြကြောင်း၊ ဒေါ်ကီး (ခ) ဒေါ်ခင်ရွှေကြည်သည် အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အဆောက်အအုံ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ ဓိမိ တစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်သူအဖြစ် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆန့်ကျင်လက်ရှိထား

ခဲ့သူဖြစ်သဖြင့် ဒေါ်ကြင်သန်းတို့ စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်း သတ် ကျော်လွန်နေကြောင်း ချေပသည်။

ဒေါ်ကီး (ခ) ဒေါ်ခင်ရွှေကြည်သည် ဦးထွန်းဖေနှင့် လက်မထပ်မီ ကပင် အချင်းဖြစ်နေအိမ်တွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဦးထွန်းဖေနှင့် လက်ထပ်၍ ဦးထွန်းဖေ ကွယ်လွန်ပြီးနောက်တွင်လည်း ဆက်လက် နေထိုင်ခဲ့သည်။

အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူက မခွဲဝေရသေးသည့် အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်းမှာ အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင် ၍ နေထိုင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း ၎င်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင် အားလုံးအတွက် ဖြစ်ကြောင်း ဦးဘဇေ နှင့် မချိုတီ (ခ) မညွန့်အမှု (၁) တွင် ထုံးဖွဲထားရာ အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးထွန်းဖေ၏ ဇနီး ဒေါ် ကီးသည် အမွေပုံပစ္စည်းတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ရုံမျှဖြင့် ကျန်အမွေဆိုင်များအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာမရောက်သေးကြောင်း အငြင်းပွားဘွယ်မရှိချေ။

သို့ရာတွင် အမွေဆိုင်တစ်ဦးက အခြားအမွေဆိုင်များ၏ အကျိုးကို ဆန့်ကျင်မှုပြသည့်အချိန်မှစ၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ရေတွက်ရ မည်ဖြစ်ပေသည်။ **မညွန့်သီ** နှင့် **ဦးစံအုန်းအမှု^(၂)** ကိုကြည့်ပါ။

ဒေါ် ကီးက ယခင် ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးတော်၏ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၁၅၅ တွင် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ၎င်း၏ ခင်ပွန်း ဦးထွန်းဖေနှင့် ပထမဇနီး ဒေါ် ဪညာတို့က ဝယ်ယူခဲ့သည်ဖြစ်၍ ၎င်းသာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလို မှုကို အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးထွန်းဖေနှင့် အဖေတူအမေကွဲ ညီတော်သူ ယခုအမှုမှ အမှတ် (၈) တရားလို ဒေါ်ကြည်ကြည်ဝင်း၏ ဖခင် တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူဒေါ် ကီးက အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ၎င်းသာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အခြားအမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ တန်အိမ်ဖိုး ၁၉၉၈

ဒေါ်ကြင်သန်း

ပါ ၈ နှင့်

ဒေါ်ဟယ်လင်

ပါ*ၪ

⁽၁) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၂၂၇

⁽၂) ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၃၅

၁၉၉၈ ဒေါ်ကြင်သန်း ပါ ၈ နှင့် ဒေါ်ဟယ်လင် ပါ^{*)} အပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းသည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့်အိမ်ကို တစ်ဦးတည်း သော ပိုင်ရှင်အဖြစ် လက်ရှိထားကြောင်း ပေါ် လွင်ထင်ရှားစေသည့် အချက်ဖြစ်သည်။ အခြားအမွေဆိုင်အားလုံး၏ အကျိုးသက်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းထုတ်ဖော်ပြသလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားမှု မြောက်ရန် အငြင်းပွားနေသည့် ပစ္စည်းကို ပိုင်ရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ကန့်သတ်ထားသည့် အချိန် အတွင်း လက်ရှိထား မထားဆိုသည့် အချက်သည် အဓိကကျသည်။ ဦးသန်းငွေ နှင့် ဦးဘအေးအမှု^(၃) ကိုကြည့်ပါ။

အေါ်ကီးက တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် တရားစွဲဆိုသည့်အချိန်မှစ၍ အေါ်ကီးသည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ပိုင်ရှင်တစ်ဦးတည်းအနေဖြင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားပြီဖြစ်ရာ ထိုအချိန်မှစ၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ရေတွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဆန့်ကျင် လက်ရှိထားသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ ဦးဘဖေ နှင့် မချိုတီ အမှု (၁) တွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည်မှုနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိချေ။ သာမန်အားဖြင့် အမွေဆိုင်တစ်ဦးက အမွေပုံပစ္စည်းတွင် လက်ရှိ နေထိုင်ခြင်းမှာ အမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိသော်လည်း အမွေဆိုင်များ၏ အကျိုးကို ဆန့်ကျင်မှုပြုသည့်အချိန်မှစ၍ ၎င်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။ လက်ရှိထားမှု အခြေအနေပြောင်းလဲသွားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဒေါ် ကီးက တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းအားဖြင့် တန်အိမ်ဖိုး အပေါ် ဆန့်ကျင်လက်ရှိပြုလိုက်ကြောင်း မြင်သာပေသည်။ ဤသို့ တရားစွဲဆိုခြင်းသည် ကျန်အမွေဆိုင်များအားလုံး၏ အကျိုးသက်ဆိုင်မှု ကိုလည်း ဆန့်ကျင်မှုပြုရာရောက်မရောက် စိစစ်ရန်လိုသည်။

မွန်ရှိ**ဘက်ရှိအာမတ်** နှင့် **အင်၊ အိပ် (၍) ဖတ်ရှာပီး (ဂ်) အမှု^(၄)** တွင် ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားမှုသည် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရန်

⁽၃) ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၂၈၃ (၂၀၆)

⁽၄) အေအိုင်အာ ၁၉၃၇ ရန်ကုန် ၁၈၀

ထိုသို့ ထားရှိကြောင်း ပိုင်ရှင်သိအောင် ပြုလုပ်ဖို့မလို၊ ပိုင်ရှင်အနေဖြင့် အလေးမှုဂရုပြုပါက ဖြစ်ပျက်နေသည့် ကိစ္စကို သိရှိနိုင်လောက်အောင် လက်ရှိထားမှုသည် ပွင့်လင်းပြီး ဖုံးကွယ်ရန် အားထုတ်ခြင်း မပြုလျှင် လုံလောက်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်ကြင်သန်း

ပါ ၈

နှင့်

ဦးအောင်သာ နှင့် ကိုထွန်းခိုင်အမှု^(၅) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးဖွဲ့ ထားသည်– ခေါ် ဟယ်လင် ပါ*၊

"The characteristics of adverse possession are that the possession required must be adequate in continuity in publicity and in extent to show that it is adverse to the competitor and that it is not necessary that the adverse possession should be brought to the knowledge of the person against whom it is claimed, but is sufficient if the possession is overt and without any attempt at concealment, so the person against whom time is running out, if he exercised due vigilance, to be aware of what is happenning."

ခေါ် ကီးက တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် အချင်းဖြစ်မြေနှင့်အိမ်ကို ၎င်းသာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုခြင်းအားဖြင့် ခေါ် ကီး၏ လက်ရှိထားမှုသည် ပွင့်လင်းပြီး ဖုံးကွယ်ရန် အားထုတ်ခြင်း မပြုကြောင်း ထင်ရှားစေသည့် အချက်ဖြစ်သည်။ ကျန်အမွေဆိုင်များ အနေဖြင့်လည်း အလေးမှု ဂရုပြုပါက ဖြစ်ပျက်နေသည့်ကိစ္စကို မသိရှိနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပေ။

ဒေါ် ကီးက တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် တရားစွဲဆိုသည့်အချိန်က တန်အိမ်ဖိုး သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေထိန်းစာရရှိထားသည်။ အမွေထိန်းထံအပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းပစ္စည်း၌ အကျိုးခံစားထိုက်သူများနှင့် အခြားသူတစ်ဦးတို့အကြားဖြစ်ပွားသည့် အမှုအားလုံးတွင် အမွေထိန်းသည် အကျိုးခံစားထိုက်သူများ ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍ ထိုသို့ အကျိုးခံစားထိုက်သူများကို သာမန်

⁽၅) ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၁၁၁ (လွှတ်တော်)

၁၉၉၈ ဒေါ်ကြင်သန်း ပါ- ၈

~~နှ~~င့် ဒေါ် ဟယ်လင် ပါ^{*)} အားဖြင့် အမှုသည်များအဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုကြောင်း တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၃၁ နည်း ၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်–

"In all suits concerning property vested in a trustee, executor or administrator, where the contention is between the persons beneficially interested in such property and a third person, the trustee, executor or administrator shall represent the person so interested, and it shall not ordinarily be necessary to make them parties to the suit."

ဒေါ် ကီးက အမွေထိန်းထံ အပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်းကို ၎င်းတစ်ဦး တည်း ပိုင်ကြောင်း ကြေညာပေးရန် အမွေထိန်းအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြင့် ပစ္စည်းကို အကျိုးခံစားထိုက်သူများနှင့် ၎င်းတို့အကြားဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှု၌ အမွေထိန်းသည် အကျိုးခံစားထိုက်သူများကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍ အကျိုးခံစားထိုက်သူများကို အမှုသည်များအဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုချေ။

အမွေဆိုင်များကို အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းရန် မလိုသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၇ နည်း ၁ အရ ၎င်းတို့၏ အမည်ကို ဖော်ပြရန်အကြောင်း မရှိသကဲ့သို့ အမိန့် ၅ နည်း ၁ အရ ၎င်းတို့ အပေါ် ဆင့်စာထုတ်ဆင့်ရန်လည်း မလိုတော့ချေ။

အမွေဆိုင်များအနေဖြင့် အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းကိုယ်စား အမွေထိန်းစာရသူက ဆောင်ရွက်နေသည်ဖြစ်ရာ အမွေထိန်းအပေါ် စွဲဆိုသည့်အမှုကို ကျန်အမွေဆိုင်များအနေဖြင့် သိရှိနိုင်ခြင်း မရှိဟု မှတ်ယူနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်ကီးက အမွေထိန်းစာရရှိထားသော အမွေဆိုင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ တန်အိမ်ဖိုးအပေါ် အချင်းဖြစ် မြေနှင့်အိမ်ကို ၎င်းသာပိုင်ဆိုင် ကြောင်း တရားစွဲဆိုခဲ့သည့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်စ၍ အခြားအမွေဆိုင်များအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာရောက်ကြောင်း ကြားနာလျက်ရှိသည့် အမှတ် (၁) ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။ အမွေထိန်းစာရသူသည် အခြားအမွေဆိုင်များအားလုံးကို ကိုယ်စား ပြုသည်ဖြစ်၍ ၎င်းအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းကို အခြားအမွေဆိုင်များက သိရှိသည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အမွေဆိုင်အားလုံးကို ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာရောက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် တရား မျှတမှုမရှိဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း ကြားနာလျက်ရှိသည့် အမှတ် (၂) ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

၁၉၉၈ ခေါ်ကြင်သန်း ပါ ၈ နှင့် ခေါ်ဟယ်လင် ပါ^{†၂}

တရားရုံးချုပ်က ဒေါ်ကြင်သန်းတို့စွဲဆိုသည့်အမှုသည် ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းမှု မရှိချေ။ ဤအထူးအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခကျပ် ၃၀၀/– သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှ

+ ၁၉၉၈ မေလ ၁၂ ရက် တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

> ဒေါ်ကြည်စိန်လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီး (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်သန်းသန်းမြင့်) နှင့် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး

မူလအိမ်ငှား ကွယ်လွန်သည့်အခါ အိမ်ငှားနှင့် အတူနေထိုင်သူက အိမ်လခများပေးသည်ကို အိမ်ရှင်က လက်ခံခဲ့သည်။ အိမ်ရှင်က အိမ်လခများကို ကွယ်လွန်သူ မူလအိမ်ငှားအမည်ဖြင့် ပြေစာ ထုတ်ခဲ့ရုံမျှဖြင့် နောက်ဆက်ခံသူ အိမ်ငှားသည် တရားဝင် အိမ်ငှားဖြစ်မလာဟု မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးသည် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ပေး သည့် အိမ်လခများကို မူလအိမ်ငှားဦးခင်ကြည်အမည်ဖြင့် လက်ခံခဲ့သည် ဆိုစေကာမူ ထိုအချိန်တွင် ဦးခင်ကြည်မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် ကွယ်လွန်သူ၏ အမည်ဖြင့် ပြေစာထုတ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင်က အိမ်လခဧပြစာကို ကွယ်လွန်ပြီးသူ မူလအိမ်ငှား အမည်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ရုံမျှဖြင့် နောက်ဆက်ခံသူ အိမ်ငှားသည် တရားဝင် အိမ်ငှားဖြစ်မလာဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး ကိုယ်တိုင် က အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် နေထိုင်သူ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ထံမှ အိမ်လခ

^{*} ၁၉၉၅ ခုနှစ် တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၃၀

⁺ ၁၉၉၄ ခုနှစ် တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၁၈ တွင် ချမှတ်သော ၂၈–၄–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု

များကို လက်ခံပြီး ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ကိုလည်း ထိုစဉ်က အိမ်ငှားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပေါ် လွင်နေသဖြင့် ၁၉၆၀ ပြည့် နှစ်မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) အရ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် အိမ်ငှားဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွားဘွယ်မရှိပေ။

၁၉၉၈ ဒေါ်ကြည်စိန် လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီး နှင့်

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးထွန်းဦး (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်အတွက် – ဒေါ်လဲ့လဲ့ရီ (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) နှင့ ဒေါက်တာ မောင်မောင်

ကြီး

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၉၇ တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက အယူခံ တရားလို ဒေါ်ကြည်စိန်လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီးအပေါ် မင်္ဂလာ တောင်ညွန့်မြို့နယ် ဖို့မြေရပ်ကွက် ၁၀၁ လမ်း၊ အမှတ် ၃၉ မြေညီ ထပ် တောင်ဘက်အိမ်ခန်းအားလက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီချမှတ်ပေးသည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဒေါ်ကြည်စိန်လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီးက မကျေနပ်သဖြင့် ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဒေါ်သန်းသန်းမြင့်မှ တစ်ဆင့်တရားရုံး ~~ချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရောက်သော်~~လည်း အောင်မြင်ခြင်း ဒေါ်ကြည်စိန်လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီးက တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက် နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေး စီရင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၁၈၀ တွင် လျှောက်ထားသောအခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါပြဿနာကို စိစစ်ကြားနာရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်–

"လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီးအား ကျူးကျော်သူအဖြစ် သတ်မှတ်၍ တိုင်းတရားရုံးက ဒီကရီချမှတ် ထားသည်ကို တရားရုံးချုပ်က အတည်ပြုဆုံးဖြတ်ထားသည်မှာ အမှုအကြောင်းအရာ အခြေအနေများနှင့် အမှုတွင် ပေါ်လွင် နေသော အထောက်အထားများအရ မှန်ကန်ခြင်း ရှိမရှိ" ၁၉၉၈ ဒေါ်ကြည်စိန် လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီး နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ကြီး

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တရားရုံးအဆင့်ဆင့်တွင် အငြင်းပွား မှု မရှိသော အချက်မှာ ဦးမောင်မောင်ကြီးနှင့် ဦးခင်ကြည်၊ ဒေါ်ခင်စိန် တို့သည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားများဖြစ်ကြခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၅ (ခ)/၉၀ တွင် မြေနှင့် တိုက်တစ်လုံး ၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပေးစေလိုမှုကို ဦးမောင်မောင်ကြီးမှ တရားလိုပြုလုပ်ပြီး ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်အပေါ် တရားစွဲဆိုခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုလွှာအပိုဒ် (၅) တွင် အိမ်လခ (၃၀) ကျပ် ယူကြောင်း၊ အဆိုလွှာ (၆) တွင် အိမ်ငှားများနေထိုင်သော အခန်းများအား လွှဲပြောင်းရောင်းချ၊ ပေါင်နှံ၊ ပေးကမ်း၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း မပြုရန် ၈–၃–၉၀ နေ့ထုတ် အင်္ဂလိပ်လုပ်သားသတင်းစာတွင် သတိပေး ကြေညာခဲ့ကြောင်းကို ဖော်ပြထားကြောင်း ၎င်းနောက် ၃၀–၁–၉၀ နေ့က ဦးမောင်မောင်ကြီး ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ဖြင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌထံ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်အား အိမ်ငှားအဖြစ် မလိုလားတော့ကြောင်းကို တင်ပြထားကြောင်း၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၉၇/၉၁ အမှုတွင် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ၁–၃–၈၉ နေ့တွင် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ထံမှ အိမ်လခ ၃ဝ ကျပ်ကို ကျွန်တော်က ဆက်လက် ယူခဲ့သည့်ဆိုလျှင် မှန်ပါသည်ဟုလည်းကောင်း၊ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင် ပေးသော အိမ်လခများကို ၃၁–၁–၉၀ နေ့မတိုင်မီအထိ ကျွန်တော် လက်ခံခဲ့သည်ဆိုလျှင် မှန်ပါသည်ဟု လည်းကောင်း ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်အပေါ် အချင်းဖြစ် ဥပစာတစ်ခုလုံး၏ ပိုင်ဆိုင်သူအဖြစ် မြွက်ဟကြေညာပေးရန် တရား စွဲဆိုသောအမှု၏ အဆိုလွှာတွင် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်အား အိမ်ငှားဟုဖော်ပြ ထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ 👔 တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း အိမ်ငှားဖြစ်သည်မှာ မငြင်း နိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် ဦးခင် ကြည်၊ ဒေါ်ခင်စိန်တို့နှင့် တအိမ်တည်းတွင် အတူနေထိုင်ခဲ့သည်၊ လက်ရှိဖြစ်သည်ဆိုရုံမျှဖြင့် ဦးခင်ကြည်၊ ဒေါ်ခင်စိန်တို့၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်မလာကြောင်း၊ ဦးခင်ကြည်၊ ဒေါ်ခင်စိန်တို့ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အိမ်လခပြေစာများကို ဦးခင်ကြည်အမည်ဖြင့် ထုတ်ပေးလာခဲ့သည် ဆိုရုံမျှဖြင့်လည်း ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး၏ အိမ်ငှားဖြစ်မလာကြောင်း၊ ဦးကျော်ပွင့် ပါ ၂ နှင့် ဦးသန်းတင်အမှု (၁) တွင် ဦးကျော်ပွင့်တို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် နေထိုင်ကြစဉ် အိမ်ရှင်အား တရားဝင်အိမ်ငှား ဦးဘကြီး အမည်ဖြင့် ငှားရမ်းခများ ပေးလာခဲ့သည်ဆိုရုံမျှဖြင့် ဦးကျော်ပွင့်တို့ သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာ၏ တရားဝင်အိမ်ငှားဖြစ်မလာနိုင်ပေဟု ထုံးပြုထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အမှုအကြောင်းအရာ အခြေအနေများနှင့် အမှုတွင် ပေါ်လွင်နေသော အထောက်အထားများအရ မှန်ကန်သည်ဟု ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ ဖို့မြေရပ်ကွက်) ၁၀၁ လမ်း၊ နှစ်ထပ် တိုက်၊ အမှတ် ၃၉ တည်ရာ မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ တိုက်ကို ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ဝယ်ယူပြီး ယင်းမြေနှင့် တိုက်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ် လာသည်။ အဆိုပါတိုက်၏ မြေညီထပ် တောင်ဘက်ခန်းတွင် မူလအိမ်ငှား ဦးခင်ကြည်ဆိုသူပါလာ၍ ဒေါက်တာ မောင်မောင်ကြီးက ဦးခင်ကြည်အား အိမ်ငှားအဖြစ် ဆက်လက် အသိအမှတ်ပြုကာ ငှားရမ်းခကောက်ခံခဲ့သည်။ ဦးခင်ကြည် ကွယ်လွန်သည့်အခါ ဇနီး ဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်စိန် (ခ) ဒေါ်တလုပ်မက အဆိုပါ အခန်း၏

ဒေါ်ခင်စိန် ကွယ်လွန်သည့်အခါ ဦးခင်ကြည်၊ ဒေါ်ခင်စိန်တို့ နှင့် အတူနေထိုင်ခဲ့သူ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်က အဆိုအခန်းတွင် ဆက်လက် နေထိုင်သည်။ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ဒေါ်ကြည်စိန်လွင် ထံမှ ၃၁–၁–၉၀ ရက်နေ့ မတိုင်မီအထိ အိမ်လခများ လက်ခံရယူ ခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ဒေါ်ကြည်စိန် လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီး နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်

ကြီး

⁽၁) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၄

၁၉၉၈ ဒေါ်ကြည်စိန် လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီး နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ကြီး ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် ပေးရန်ရှိ သော အိမ်လခများကို ၎င်းအား ပေးနေသည်ဆိုလျှင် မှန်ကြောင်း၊ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်မှ အိမ်လခများပေးနေပါလျက် ၎င်းကသာလျှင် ၁၉၉ဝ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှစ၍ အိမ်လခ လက်မခံဘဲ ငြင်းဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မှန်ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

သို့ရာတွင် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ပေး သော အိမ်လခများကို ဦးခင်ကြည် နံမည်ဖြင့် လက်ခံခဲ့ခြင်းဖြစ် ကြောင်း ရှင်းလင်းထွက်ဆိုသည်။

တရားရုံးချုပ်က ၎င်း၏ စီရင်ချက်တွင် အယူခံတရားပြိုင်က ဦးခင်ကြည်အမည်ဖြင့် အယူခံတရားလိုထံမှ အိမ်လခလက်ခံခဲ့သည်ဆို သော အချက်မှာ အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေကိုးကားတင်ပြသော ဦးကျော်ပွင့်ပါ ၂ နှင့် ဦးသန်းတင်အမှု (၁) ပါ ထုံးပြုထားချက်အရ အယူခံတရားလိုအား အိမ်ငှားအဖြစ် ကောက်ယူရန် လုံလောက်သော အချက်မဟုတ်ဟု သုံးသပ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ဦးကျော်ပွင့်ပါ ၂ နှင့် ဦးသန်းတင်အမှု (၁) မှာ အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ဦးဘကြီးဆိုသူက အိမ်ငှားအဖြစ် ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့သည်။ ဦးဘကြီး ကွယ်လွန်သောအခါ သားဖြစ်သူ ဦးသန်းတင်က အချင်း ဖြစ် အခန်းတွင် ဆက်လက်နေထိုင်သည်။ ဦးသန်းတင်က ဦးကျော်ပွင့် တို့အား အချင်းဖြစ် အခန်းတွင် အခကေးငွေ မယူဘဲ ခေတ္တနေထိုင်ခွင့် ပြုသည်။ ထို့နောက် ဦးကျော်ပွင့်တို့က အချင်းဖြစ် ဥပစာအတွက် ငှားရမ်းခများကို ဥပစာပိုင်ရှင်သို့ ပေးသွင်းသည်။ အဆိုပါ အမှုတွင် တရားရုံးချုပ်က ဦးကျော်ပွင့်တို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် နေထိုင်ကြစဉ် အိမ်ရှင်အား တရားဝင်အိမ်ငှား ဦးဘကြီးအမည်ဖြင့် ငှားရမ်းခများ ပေးသွင်းလာခဲ့သည်ဆိုရုံမျှဖြင့် ဦးကျော်ပွင့်တို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာ၏ တရားဝင်အိမ်ငှား ဖြစ်မလာနိုင်ကြောင်း၊ ဦးကျော်ပွင့်တို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာ၏ တရားဝင်အိမ်ငှား ဖြစ်မလာနိုင်ကြောင်း၊ ဦးကျော်ပွင့်တို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာ၏ တရားဝင်အိမ်ငှား ဖြစ်မလာနိုင်ကြောင်း၊ ဦးကျော်ပွင့်တို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတို အချင်းမြစ် ဥပစာတွင် နေထိုင်ခြင်းမှာ အိမ်ငှား

⁽၁) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၄

အဖြစ် နေထိုင်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဦးသန်းတင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင် ကြခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအမှုမှာ အဆိုပါ အမှုနှင့်ဖြစ်ရပ်ခြင်း မတူပေ။ အဆိုပါ အမှုတွင် အိမ်ငှား ဦးဘကြီး၏ သားဖြစ်သူ ဦးသန်းတင်ရှိလျက်နှင့် ဦးဘကြီးအမည်ဖြင့် ဦးကျော်ပွင့်တို့က ငှားရမ်းခများ ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် မူလအိမ်ငှားများဖြစ်ကြသော ဦးခင်ကြည်နှင့် ဒေါ်ခင်စိန်တို့သည် ကွယ်လွန်သွားကြပြီးဖြစ်သည်။ မူလအိမ်ငှား ဦးခင်ကြည်နှင့် ဒေါ်ခင်စိန်တို့ ကွယ်လွန်သွားပြီးနောက် အိမ်ရှင် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်တို့အား မည်ကဲ့သို့ ဆက်ဆံသည်ဆိုသည့်အချက်မှာ ဤအမှုတွင် အဓိကျသည့် အချက် ဖြစ်သည်။

အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် မိသားစုနှင့် နေထိုင် လျက်ရှိစဉ် ဒေါ်သန်းသန်းမြင့် မိသားစုတို့ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ထံ ရောက်ရှိလာသောကြောင့် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ဖို့မြေရပ်ကွက် ရပ်ကွက်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌထံ ၃၀–၁–၉၀ ရက်စွဲပါ သက်သေခံအမှတ် ၂ စာဖြင့် အိမ်ငှားများက အခန်းများကို တစ်ဆင့်လွှဲပြောင်းခြင်း၊အိမ်ထောင်စု သန်းခေါင်စာရင်းတွင် လူဦးရေ ထပ်တိုးခြင်း မပြုလုပ်စေရေးအတွက် တားမြစ်ပေးရန် တင်ပြခဲ့သည်။ အဆိုပါ စာတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်–

"x x x လွန်ခဲ့သည့်နှစ်တွင် ဦးခင်ကြည်ကတော် ဒေါ်ခင်စိန် သေဆုံးခဲ့၍ တောင်ဘက်ခန်းတွင် ဒေါ်မာမာ (ခ) ဒေါ်ကြည်စိန်လွင် မိသားစုသာကျန်ရှိခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် နှစ်ဖက်စလုံးသော အိမ်ငှားများကို သက်ညာ သောအားဖြင့် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်တွင် မြိတ်ကို မီးလောင်ကျွမ်းစဉ် မီးထဲပါသွားသော ကျွန်တော့် ဇနီးအဒေါ်များနေထိုင်သည့်အိမ် မီးလောင်ကျွမ်းပြီး အဖွားကြီးများ ကျွန်တော်၏ အိမ်တွင် လာရောက်နေထိုင်စဉ်ကပင် အိမ်ငှားများကို အိမ်ခန်းမှာ ဖယ်ပေးရန် မတောင်းဆိုခဲ့ပါ။ ၁၉၉၈ ဒေါ်ကြည်စိန် လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီး နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ကြီး ၁၉၉၈ ဒေါ်ကြည်စိန် လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီး နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ကြီး ယခုအချိန်တွင်ကား ဦးခင်ကြည်အိမ်ငှားအမည်ဖြင့်ရှိနေ သောအခန်းတွင် လူသစ်ဝင်နေရန် ကြံစည်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နေ ကြသည်ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းကို တားမြစ်ပေးပါရန် လေးစားစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။ ဧည့်အဖြစ်လာရောက်မည့် ပုံမဆောင် သဖြင့် လုံးဝလက်မခံရန်နှင့်၎င်းအကြံအစည်ကို ပြုလုပ်သူ ဒေါ်မာမာ (ခ) ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်အားလည်း အိမ်းငှားအဖြစ် မလိုလားအပ်တော့ကြောင်း ဆက်လက်၍ တင်ပြလိုပါသည်။"

ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး တင်ပြသည့် သက်သေခံအမှတ် ၂ စာအရပင် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးသည် မူလအိမ်ငှားဦးခင်ကြည်၊ ဒေါ်ခင်စိန်တို့ ကွယ်လွန်ပြီးနောက်တွင် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်အား အိမ်ငှားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်ပေါက်သည်။

ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၁၉၉ဝ ပြည့်နှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၅ (ခ) တွင် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်အပေါ် မြေနှင့် တိုက်တစ်လုံး၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည့် အဆိုလွှာတွင် ၎င်းပိုင်ဆိုင်သော အခန်းတွင် အိမ်ငှားအဖြစ် ငှားရမ်းနေထိုင်သူများအနေဖြင့် အဆိုပါအခန်းများကို လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုရန် သတင်းစာမှ ကြေညာခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်တို့က အချင်းဖြစ်အခန်းများသည် အပျောက်အခန်းများဖြစ်သည်ဟု ဖြေရှင်း ခဲ့ကြောင်း၊ အပျောက်စနစ်ဖြင့် အငှားချထားခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်း အဆိုပြုခဲ့သည်။ ဒေါက်တာ မောင်မောင်ကြီး၏ အဆိုလွှာအရ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် အချင်းဖြစ် အခန်းတွင် အပျောက်စနစ်ဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ငှားရမ်းနေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

တရားရုံးချုပ်က ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉၅/၉၀ တွင် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်အား ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး၏ အိမ်ငှားဟု သုံးနှုန်းခဲ့သော အချက်မှာ ထိုအမှုသည် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား အဖြစ် စွဲဆိုသော အမှုမဟုတ်သဖြင့် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားအဖြစ် ကောက် ယူရန် လုံလောက်သော အချက်မဟုတ်ဟု သုံးသပ်သည်။ ထိုအမှုမှာ အိမ်ငှားများ ငှားရမ်းနေထိုင်သော ဥပစာ၏ ပိုင်ရှင် ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပေးရန် စွဲဆိုသော အမှုဖြစ်သည်။ ယင်းအမှုတွင် ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးက ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် အချင်းဖြစ် အခန်းတွင် အိမ်ငှားအဖြစ် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို အတိအလင်း ဝန်ခံထားသည်။

ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီးသည် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ပေးသည့် အိမ်လခများကို မူလအိမ်ငှားဦးခင်ကြည်အမည်ဖြင့် လက်ခံခဲ့သည် ဆိုစေကာမူ ထိုအချိန်တွင် ဦးခင်ကြည်မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ကွယ်လွန်သူ၏ အမည်ဖြင့် ပြေစာထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ အိမ်ရှင်က အိမ်လခပြေစာကို ကွယ်လွန်ပြီးသူ မူလအိမ်ငှား အမည်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ရုံမျှဖြင့်နောက်ဆက်ခံသူ အိမ်ငှားသည် တရားဝင် အိမ်ငှားဖြစ်မလာဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဒေါက်တာမောင်မောင်ကြီး ကိုယ်တိုင် က အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် နေထိုင်သူ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ထံမှ အိမ်လခများကို လက်ခံပြီး ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်ကိုလည်း ထိုစဉ်က အိမ်ငှားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်နေသဖြင့် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) အရ ဒေါ်ကြည်စိန်လွင်သည် အိမ်ငှားဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွား ဘွယ်မရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ဒေါ်ကြည်စိန်လွင် (ခ) ဒေါ် မာမာကြီးအား ကျူးကျော် သူအဖြစ် သတ်မှတ်၍ တိုင်းတရားရုံးက ဒီကရီချမှတ်ထားခြင်းကို တရားရုံးချုပ်က အတည်ပြုခြင်းသည် အမှုအကြောင်းအရာ အခြေအနေ နှင့် အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်နေသော အထောက်အထားများအရ မှန်ကန်မှု မရှိဟု ကြားနာလျက်ရှိသည့် ပြသာနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဤအထူးအယူခံမှုကို ခွင့်ပြု၍ တရားရုံးချုပ်နှင့် တိုင်းတရားရုံး တို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရိတို့ကို ပယ်ဖျက်ကာ အယူခံတရားပြိုင် ဒေါက်တာ မောင်မောင်ကြီး စွဲဆိုသည့်အမှုကို တရားရုံအဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခကျပ် ၃၀၀/– သတ်မှတ်သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်ကြည်စိန် လွင် (ခ) ဒေါ်မာမာကြီး နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင် ကြီး

တရားမအထူးအယူခံမှ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ က်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်

ဦးခင်မောင်သန်း နှင့် ဒေါ် လှလှမြင့် (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာစိုးတင့်)

အိမ်ငှား ငှားရမ်းနေထိုင်သည့် အဆောက်အအုံသည် မီးလောင်ကျွမ်း ပျက်စီးသွားသည်၊ အိမ်ငှားက ယခင်ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့သည့် အဆောက်အအုံတည်ရာ မြေအစိတ်အပိုင်းကို အိမ်ရှင်ထံမှ ဝယ်ယူလိုက်သည်၊ ယင်းသို့ ဝယ်ယူလိုက်ခြင်းအားဖြင့် မူလက ငှားရမ်းထားခြင်းကို စွန့်လွှတ်ရာရောက်မရောက်၊ ငှားရမ်းထားသည့် ပစ္စည်းကို အငှားချထားသူအား ပြန်လည်ပေးအပ်ရာ ရောက် မရောက် အငှားချထားခြင်း ကုန်ဆုံးသွားမသွား၊ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု ရပ်စဲသွားခြင်းရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါ် လှလှမြင့်တို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် မီးမလောင်မီက တည်ရှိခဲ့သော အဆောက်အအုံ၏ တောင်ဘက် (၇) ခန်းကို ငှားရမ်းနေထိုင်ရာမှ မီးလောင်ပြီးနောက် တောင်ဘက်အစွန်း ဆုံး ၃ ခန်း တည်ရှိရာ မြေကို ဝယ်ယူလိုက်ခြင်းမှာ မူလငှားရမ်း ထားခြင်းကို စွန့်လွှတ်ရာရောက်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

[🔹] ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၁၂

⁺ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး) ၄၂ တွင် ချမှတ်သော ၂၅–၈–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးထိုင်) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု။

ငှားရမ်းခြင်းကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းမပြုနိုင်ဆောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ငှားရမ်း ထားသည့် ဥပစာ အစိတ်အပိုင်းကို ဝယ်ယူလိုက်ခြင်းသည် ငှားရမ်း ထားသည့် ပစ္စည်းကို အငှားချထား၊သူအား ပြန်လည်ပေးအပ်ရာ ရောက်သည့် ပြုလုပ်မှုဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (စ) အရ အငှားချထားခြင်း ကုန်ဆုံးသွား သည်။ အိမ်ရှင် ဦးခင်မောင်သန်းနှင့် အိမ်ငှား ဒေါ်လှလှမြင့်တို့အကြား အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုသည် ရပ်စဲသွားပြီးဖြစ်သည်။

၁၉၉၈ ဦးခင်မောင်သန်း နှင့် ဒေါ် လူလှမြင့်

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးဇမာ (တရားရုံး၊ချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်အတွက် – ဦးမြစိန် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၇၃/၈၉ (နောက်ပိုင်းတွင် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၇/၉၄ ဖြစ်လာပါသည်) တွင် ဒေါ်လှလှမြင့်က ဦးခင်မောင်သန်းအပေါ် မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းအေးသာဇံအလယ်ရပ်၊ အကွက်အမှတ် ၅၉၁၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၃၆/၁ စာရင်းပေါက်သော ဘိုးဘပိုင်မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ လေးခန်း တစ်ထပ်တိုက်နှင့် နောက်ပိုင်းရှိ နှစ်ထပ်တိုက်တို့၏ အိမ်ငှားဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပြီး မတရားလက်လွှတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည့် အဆိုပါ မြေနှင့် အဆောက်အအုံများကို လက်ရောက် ရလိုမှု စွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရား ရုံးက ဒေါ်လှလှမြင့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံတရားလို ဦးခင်မောင် သန်းက တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံတင်သွင်းသော်လည်း အယူခံမှုကို ပလပ်ခြင်း ခံရသည်။ ဦးခင်မောင်သန်းက တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက် နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည် စစ်ဆေး စီရင်နိုင်ရန် အလို့ငှာ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသော်လည်း အောင်မြင်မှု မရှိပေ။ ဦးခင်မောင်သန်းက အထူးအယူခံမှု စစ်ဆေးစီရင် ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအပိုဒ် ၁၇ အရ အရေးယူဆောင် ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါ ပြဿနာများကို ကြားနာရန်အတွက် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်–

၁၉၉၈ ဦးခ**်**ဆောင်သန်း နှင့် ဒေါ် လှလှမြင့်

- (၁) ဒေါ်လှလှမြင့်အား ယခင်က ငှားရမ်းထားသည့် တိုက်ခန်း တို့သည် မီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီဖြစ်၍ ယင်းတိုက်ခန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးခင်မောင်သန်းနှင့်မူလတည်ရှိခဲ့သော အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုသည် ပျက်ပြယ်သွားခြင်း ရှိမရှိ။
- (၂) တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က ဦးခင်မောင်သန်းနှင့် ဒေါ် လှလှမြင့် တို့အကြား အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ် ခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်မှုရှိမရှိ။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက ဒေါ်လှလှမြင့်၏ ဝန်ခံထွက်ဆို ချက်အရ မီးလောင်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ယခုတရားစွဲဆိုသော အချင်းဖြစ် တိုက်ခန်း (၄) ခန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်းကောင်း၊ ထိုတိုက်ခန်း (၄) ခန်း တည်ရှိရာ မြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း ယခင်အငှားနေထိုင် သူဒေါ်လှလှမြင့်က မိမိ၄ားယူထားသော အကျိုးသက်ဆိုင်မှုအား အငှားချထားသူသို့ အတိအလင်း ပြန်လည်ပေးအပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (င) တွင် နှစ်ဦးသဘောတူညီချက်အရ ငှားရမ်းသူက မိမိ<mark>အကျိုးသက်ဆိုင်မှုကို အ</mark>ငှားချထားသူအား ပြန်လည် ပေးအပ်ခြင်းဖြင့် အတိအလင်းပြန်လည် ပေးအပ်သည့်အခါ မရွှေ့ မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်း၏ အငှားချထားမှုသည် ကုန်ဆုံးသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့် မီးလောင်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် မူလရုံး တရားလို ၄ားရမ်းသုံးစွဲခဲ့သော အချင်းဖြစ် တိုက်ခန်း (၄) ခန်းကို အိမ်ရှင်သို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ပြီးဖြစ်သည်မှာ အငြင်းမထွက်ကြောင်း၊ ပြန်လည်ပေး **ာပ်**ကြောင်း စာချုပ်စာတမ်း မရှိသော်လည်း တောင်ဘက်အစွန်ဆုံး (၃) ခန်းကို ၂၈–၆–၈၄ နေ့စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ် အမှတ် ၄၂၄/ ၈၄ ဖြင့် ချုပ်ဆိုပေးခဲ့သည့်အကြောင်းကြောင့် ငှားရမ်းခဲ့သည့် တိုက် ခန်းများကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် သဘောတူခဲ့သည်မှာ မြင်သာ ထင်ရှားကြောင်း၊ တရားလို၏ အဆိုလွှာတွင် ၁၀–၇–၈၆ နေ့တွင် အဆောက်အအုံများ ဖျက်၍ အုတ်များ သယ်ယူပြီး ၉–၈–၈၆ နေ့ တွင် တရားပြိုင်က မတရားဝင်ရောက်ပြီး အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံ တွင် စက်ဘီးဆိုင်ဖွင့်လှစ်ပါသည်ဆိုသော ဖော်ပြချက်များအရ အိမ်ရှင်

ဝင်ရောက်သည့်အချိန်က အိမ်ငှားဖြစ်သူက ငှားယူထားသည့် ဥပစာကို အိမ်ရှင်သို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ပြီးဖြစ်၍ အငှားချထားမှု ကုန်ဆုံးသွားပြီ ဖြစ်သဖြင့် အိမ်ရှင် အိမ်ငှားဆက်သွယ်မှုမှားလည်း ပျက်ပြယ်သွားပြီ ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

၁၉၉၈ အို*င*်ဘဲလော်ဒေးဌီ နှင့်

ဒေါ်လှလှမြင့်

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားလိုက မီးလောင်ပြီး နောက် အချင်းဖြစ်နေရာကို ဒေါ်လှလှမြင့်က ပြန်လည် ပေးအပ်သည့် သဘောတင်ပြထားကြောင်း၊ ဒေါ်လှလှမြင့်က မီးလောင်ပြီးနောက် အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးခင်မောင်သန်းအား ကျွန်မပြန်မအပ်ပါဟူ၍ အစစ်ခံထားကြောင်း၊ ဦးခင်မောင်သန်းက မီးလောင်ပြီးနောက် အချင်း ဖြစ်မြေနေရာကို ဧွတ်အတင်း ဝင်ရောက်ပြီး စက်ဘီးဆိုင်ဖွင့်ခြင်း မှန်ကြောင်း၊ ၎င်းက ဇွတ်အတင်းဝင်ရောက်၍ ဒေါ်လှလှမြင့်ဝင်ရောက် ခြင်း မပြုနိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဒေါ်လှလှမြင့်က ဆက်လက် ၄ားရမ်းလိုသော်လည်း ၎င်းက ၄ားရမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း ဝန်ခံပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မြေကိုခွဲ၍ ရောင်းချသည်ဆိုသော အကြောင်းဖြင့်မူကား သက်သေခံ "၁" အိမ်ငှားစာချုပ်မှာ မပျက်ပြယ် ကြောင်း၊ ဦးခင်မောင်သန်းသည် မီးလောင်ပြီးနောက် အချင်းဖြစ်နေရာ ကို အဓမ္မဝင်ရောက်ပြီး နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၉–၁၀–၉၂ နေ့ စွဲ နှင့် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) က အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် အခိုင်အမာ အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ပြီးစီးခြင်း ရှိမရှိ စစ်ဆေး၍ အစီရင်ခံရန် အမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက်မှ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင် အဖွဲ့ အစည်းများ၏ အမိန့်များကို မနာခံဘဲ ညဉ့်အချိန်တွင် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် ကြိုးပမ်းကြောင်း အခိုင်အမာ အဆောက်အအုံသစ်မဟုတ်ကြောင်း၊ ဦးခင်မောင်သန်းနှင့် ဒေါ် လှလှမြင့် တို့သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (င) နှင့် မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) တို့အရ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ငှားရမ်းမှု အဆက်အသွယ်မပြတ်စဲကြောင်း ပေါ် လွင် ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မန္တ လေးမြို့၊ ချမ်းအေးသာဇံအလယ်ပိုင်းရပ်၊ အကွက်နံပါတ်

၁၉၉၈

ဦးခတ်မာသ်သန်း နှင့်

ဒေါ်လှလှမြင့်

၅၉၁၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၃၆ စာရင်းပေါက်သည့် မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံကို ဒေါ်လှမင်းနှင့် တူတော်သူ ဦးခင်မောင်သန်းတို့ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ ယင်းဥပစာကို ဒေါ်လှမင်းတို့က ဒေါ်လှလှမြင့်တို့ မိဘများ လက်ထက်ကစ၍ ဒေါ်လှလှမြင့်အထိ နှစ်ပေါင်း ၄၅ နှစ် ကျော်မျှ ငှားရမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ် မြေငလျင်လှုပ်ပြီးနောက် ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် အဆိုပါ အဆောက်အ<mark>အုံကို ဖြိုဖျက်ခဲ့၍</mark> ၁၂–၁၂–၅၈နေ့တွင် ဒေါ်လှမင်း၊ ဦးခင်မောင်သန်း<mark>တို့နှင့် ဒေါ်လှလှမြင့</mark>် တို့သည် သက်သေခံအမှတ် (၁) တိုက်နှင့် မြေငှားစာချုပ် ချုပ် ဆိုခဲ့ကြသည်။ ယင်းစာချုပ်အရ အချင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင် ၁ဝ ခန်း တစ်ထပ်တိုက်ကို ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ဒေါ်လှလှမြင့်က ဒေါ်လှမင်း တို့အား ငွေကျပ် တစ်သောင်း ထုတ်ပေးသည်။ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ပြီးသည့်အခါ ဒေါ်လှမင်းတို့က ဒေါ်လှလှမြင့်အား ယင်း အဆောက်အအုံ၏ ၇ ခန်းကို တစ်လလျှင် ၄၅၀ ကျပ်ဖြင့် ငှားရမ်းသည်။ ဒေါ်လှလှမြင့် စိုက်ထုတ်ပေးသည့် ငွေကျပ်တ<mark>စ်သောင်းကိ</mark>ု ပြေကြေသည်အထိ အိမ်လခထဲမှ တစ်လလျှင် ၂၀၀/– ခု နှိမ်ရန် သဘောတူကြသည်။ ၂၄–၃–၈၄ နေ့တွင် မန္တလေးမြို့၌ မီးကြီးလောင် ရာတွင် အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံများ မီးလောင်ကျွမ်းခံခဲ့ရသည်။

ဒေါ် လှလှမြင့်က မီးလောင်ကျွမ်းရာ၌ သစ်သားများကိုသာ လောင်ကျွမ်းခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အုတ်အဆောက်အအုံကျန်ရှိနေကြောင်း၊ ၁၀–၇–၈၆ နေ့တွင် ဦးခင်မောင်သန်းသည် ဒေါ် လှလှမြင့်၏ သဘောတူ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံကို ဖြိုဖျက်ပြီး မတရား ဝင်ရောက်နေထိုင်ကြောင်း ဒေါ် လှလှမြင့်သည် ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာကို မတရား လက်လွတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း အဆိုပြုသည်။

ဦးခင်မောင်သန်းက ငှားရမ်းထားသော အဆောက်အအုံ မီးလောင် ပျက်စီးသွားသည့် ၂၄–၃–၈၄ နေ့ကစ၍ ငှားရမ်းခြင်း ပဋိညာဉ် ပျက်သုဉ်းသွားကြောင်း၊ မီးလောင်ပြီးနောက် ငှားရမ်းထားသော ဥပစာကို တရားလို ကိုယ်တိုင် တရားပြိုင်သို့ ပြန်အပ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ပေးအပ်ပြီး ဦးပိုင်အမှတ် ၃၆ မြေကို ခွဲစိတ်ပြီး၊ ဦးပိုင်အမှတ်

၃၆/က ကို တရားလိုက ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ တရာ ပြိုင်က ဦးပိုင် အမှတ် ၃၆/ဃ ကို ခွဲစိတ်ရောင်းချရာတွင်လည်း တရားလိုက မကန့်ကွက်ကြောင်း၊ တရားလိုသည် ဤအမှုကို စွဲဆိပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ချေပသည်။ ၁၉၉၈ ဦးခင်းမာင်သန် နှင့် ဒေါ် လှလှမြင့်

၂၈–၃–၈၄ နေ့က မန္တလေးမြို့ မီးကြီးလောင်ရာတွင် အယူစံ တရားလိုက အ<mark>ယူခံတရားပြိုင်အား အငှားချထားသည့်</mark> တိုက်ခန်းများ မီးလောင်ပျက်စီးသွားကြောင်းကို အငြင်းပွားမှုမရှိပေ။

ပစ္စည်းလွှဲ ပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်ခ ၁ဝ၈ (င) တွင် မီးသင့်လောင် ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးသည့် အကေ အစိတ်အပိုင်းသည် လုံးဝပျက်စီး သွားလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ စစ္စည်းကို ငှားရမ်းခဲ့သည့် ရည်ရွယ်ရင်း ကိစ္စအတွက် အတော်အတန်အမြဲ အသုံးမဝင်ဖြစ်သွားလျှင်သော် လည်းကောင်း အငှားချထားမှုမှာ အငှားယူသူက ပျက်စေလျှင် ပျက်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

မောင်ကျော်ကျော်ပါ ၂ နှင့် မောင်ကျော်ညိန်းပါ ၃ အမှု^(ခ) တွင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်ေ ၁၀၈ (င) ပြဋ္ဌာန်းကော်များအရ အချင်းဖြစ် အိမ်မီးလောင်သည့်အခါ၌ အငှားချထားခြင်းကို ဖျက်သိမ်း ပိုင်ခွင့်ရှိသူမှာ အိမ်ငှားများသာဖြစ်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့အားသည်။

အေါ်ကျင်မှုံနှင့် အေါ်တင်ရီအမှု တွင်မူ အင္းရွှေထားသေး အဆောက်အအုံ မီးလောင်ပြီးနောက် နောက်ထပ်ပြန်လည်တည်ဆောက် ထားသည့် အဆောက်အအုံသစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှ မရှိလျှင် ယင်းအသောက်အအုံကို ပြမ်လည် ငှားရမ်းရန် အတွက် အရေးဆိုခွင့် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိကြောင်း၊ မလကနဦးက လျှောက်ထားခံရသူအား ငှားရမြီးသားသည့် အိမ်ခန်းများ ရှေးတော့သည့် အလျှောက် ကွယ်ပျောက်ပျက်စာသွားပြီဖြစ်သော ယင်းချိမ်းနန်းများ ကို ပေးအပ်ရန် မုချမဖြင့်နိုင်သည် အခြေအနေသို့ နှိုက်စောက်ခဲ့ရ

⁽၁) ၁၉၆၂ **ခုနှစ် မြန်မာနိုင်စုတက္**ိေန်းဆိုတော့ ၄၃၅ (၂) ၁၉၈၀ မြ**ည်းနှစ် မြန်မာနိုင်စုတ**ကုစ်ရင်ထုံးက မ**ြ**

၁၉၉၈ ဦးခ**်ာမာင်သန်း** နှင့် ဒေါ်လှလှမြင့် သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ြရုံ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှားတို့ ပြူလုစ်ခဲ့ကြသည့် အိမ်ငှားရှမ်းခြင်းဆိုင်းက ပဋိညာဉ်မှာ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆ အရ ပျက်ပြယ်သွားပြီဟု ကောက်ယူသင့်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့သည်။

ယခုအမှုတွင် ငှားရမ်းထားသော အဆောက်အအုံ မီးလောင်သွား ပြီးနောက် အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် အဆောက်အအုံအသစ် ပြန်လည် တည်ဆောက်ထားခြင်း ရှိမရှိကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ဤရုံးက ဘရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်း ဥပဒေ ၂၅ အရ စုံစမ်းမှုပြု လုပ်ပြီး တွေ့ ရှိချက်ကို ပြန်လည် တင်ပြရန် တိုင်းတရားရုံးအား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးက စုံစမ်းမှုပြုလုပ်ပြီးနောက် အချင်း ဖြစ်နေရာတွင် ဦးခင်မောင်သန်းက အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်၍ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဖွင့်ထားကြောင်း ၁၆–၁၀–၉၂ နေ့ ငှိုင်အောင် ဦးခင်မောင်သန်းက အဆောက်အအုံသောက်လုပ်၍ သစ်သားတံခါးနှင့် ထရုံကာထားသည့် အဆောက်အအုံသာဖြစ်ကြောင်း၊ တရားရုံးချုပ်က အမိန့် ချမှတ်ပြီးနောက်ပိုင်းမှ ကပ်မိုးပေါ်တွင် သွပ်မိုး ထားပြီး အုတ်နံကပ်တက်ခဲ့သည့် အခြေအနေဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးခင်မောင် သန်းသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် အနိုင်အမာအဆောက်အအုံပြန်လည် ဆောက်လုပ်ပြီးစီးခြင်း မရှိသေးကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြသည်။

တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံးမှ ထပ်မံရယူခဲ့သည့် အထောက် အထားများအရ အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် အခိုင်အမှာ အဆောက်အအုံ သစ်ဆောက်လုပ်ပြီးစီးခြင်း မရှိသေးသဖြင့် ဒေါ်ကျင်မှုနှင့် ဒေါ်ကျင်ရီ အမှုသည် ယခုအမှုနှင့် တူညီခြင်း မရှိကြောင်း၊ ထို့ပြင် အယူခံ တရားပြိုင်သည် အချင်းဖြစ် မြေကိုပါ ငှားရမ်းထားသည်ဖြစ်၍ မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံများ မီးလောင်ကျွမ်း ပျက်စီးသွားရုံမျှဖြင့် ငှားရမ်းထားသည့် မြေကို ပြန်လည် အငှားရပိုင်ခွင့် ဆုံးရှုံးခြင်း မရှိကြောင်း တိုင်းတရားရုံးက အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံ မီးလောင် ခံရသည့်နေ့မှစ၍ အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ငှားရမ်းခြင်း အဆက်အသွယ်ပြတ်စဲခြင် ဖြစ်သည်ဆိုသည်မှာ မမှန်ဟု ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဥမဒေနှင့် ညီညွှတ်မှန်ကန်ကြောင်း ဆုံးဖြတ် သည်။

၁၅၅င ှီးခ**်ာမဘိသ**န်း

အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် အဆောက်အံသစ် ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းမှုပြုလုပ်ရာတွင် ဒေါ်လှလှမြင့်က အောက်ပါ အတိုင်း ထွက်ဆိုသည်– **နှင့်** ဒေါ်**လှလှ**မြင့်

"ဗဟိုတရားရုံးမှ အမိန့်မချမှတ်မီ ဦးခင်မောင်သန်းမှ လက်ဖက်ရည် ဆိုင်ဖွင့်ထားပါသည်။ အဆောက်အအုံမှာ ခန့်မှန်းခြေ ၂၅ ပေ ပတ်လည်ခန့်ရှိပါသည်။ အမိုးမှာ ကပ်မိုးဖြစ်ပါသည်။ အကာအရံ မရှိပါ ကဲလားဆောက်ထားပါသည်။ ဗဟိုတရားရုံးမှ အမိန့် မချမှတ်မီ အခိုင်အမာ အဆောက်အအုံလုံးဝ မရှိပါ။ ကပ်မိုးတဲ တစ်လုံးသာရှိပါသည်။ ဗဟိုတရားရုံးမှ အမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက် ၂ ရက်ခန့်အကြာတွင် ဦးခင်မောင်သန်းသည် ကပ်မိုးကို မဖျက်တဲ အမိုးပေါ် တွင် သွပ်မိုးထပ်၍ ဆင့်မိုးပါသည်။ အုတ်နံရံပါတ်လည်

ဒေါ် လှလှမြင့်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ မီးလောင်ကျွမ်းပြီးနောက် အယူခံ တရားလိုက အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် အဆောက်အအုံသစ် ဆောက်လုပ်၍ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဖွင့်ထားကြောင်း ပေါ် ပေါက်သည်။ ဘရားရုံးချုပ်က အခိုင်အမာ အဆောက်အအုံ မဟုတ် ကုန်ပိုက ဘုရမ်းခြင်း အဆက်အသွယ်ပြတ်စဲခြင်း မရှိဟု ဆုံးဖြတ်ြ ဖြစ်သည်။

အေါ်ကျင်မှုံ နှင့် အေါ်ကျင်ရီအမှု () တွင် နောင္း မြန်လည်း ကည်ဆောက်ထားသည့် အဆောက်အအုံသစ်သည် မြန်းမာ အောင်း အနှစ်သား မည်ဟု ထုံးဖွဲ့ထားခြင်း မရှိပေ။ ယင်းအရှု၏ အမြန်းများ မောင်းသောင်၍ မှာ ငှားရမ်းသူအား ငှားရမ်းခဲ့သည့် အိမ်ခန်းများ မောင်းသင့်သောင်၍ လုံးပျောက်စီးခဲ့သည့် အခြေအနေတွင် မူလကနဦးက ငှားမြန်းသူအား ငှားရမ်းထားသည် အိမ်ခန်းများ မရှိတော့သည့်အလျှောက် အငှာရေထာ သူအနေဖြင့် ကွယ်ပျောက် ပျက်စီးသွားပြီဖြစ်သော ယင်းအိမ်ခန်းများကို ပေးအပ်ရန် မုချ မဖြစ်နိုင်သည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အငှားချထားသူနှင့် ငှားရမ်းသူတို့သည် ၁၉၉၈ ဦးခ**်မောင်သန်း** နှင့် ဒေါ်လှလှမြ**င့်** နောက်ထပ် ပြန်လည် တည်ဆောက်ထားသည့် အဆောက်အအုံသစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု မရှိ၍ ငှားရမ်းသူသည် ယင်းအဆောက်အအုံကို ယင်းအား ငှားရန်းရန်အတွက် အရေးဆိုခွင့် တစ်စုံတစ်ရာမရှိကြောင်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဦးခင်မောင်သန်းသည် အချင်းဖြစ်ဥပစာ၌ ပြန်လည် ဆောက်လုပ် ထားသည့် အဆောက်အအုံတွင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဖွင့်လှစ်ကြောင်း အငြင်းမပွားရာ ယင်းအဆောက်အအုံမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် နိုင်သည့် အဆောက်အအုံဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ယင်းအဆောက်အအုံသစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးခင်မောင်သန်းနှင့် ဒေါ်လှလှမြင့်တို့သည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုမရှိ၍ ဒေါ်လှလှမြင့် သည် ယင်းအဆောက်အအုံကို ၎င်းအား ငှားရမ်းရန်အတွက် အရေးဆို ခွင့် တစ်စုံတစ်ရာမရှိပေ။

သက်သေခံအမှတ် (၁) တိုက်နှင့် မြေငှားစာချုပ်အရ အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် တစ်ထပ်တိုက်ကို ဒေါ်လှမင်းနှင့် ဦးခင်မောင်သန်းတို့ ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တိုက်ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ဒေါ်လှလှမြင့် က ငွေကျပ် တစ်သောင်း စိုက်ထုတ်ပေးခဲ့သော်လည်း ယင်းငွေကို အိမ်လခဖြင့် ခုနှိမ်ပေးရန် သဘောတူညီကြပြီး ယင်းတိုက်၏ တောင်ပိုင်း (၇) ခန်းကို ဒေါ်လှလှမြင့်တို့က ငှားရမ်းနေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်လှလှမြင့်တို့သည် မြေချည်းသက်သက်ကို ငှားရမ်းနေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ ဒေါ်လှလှမြင့်တို့ ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာ၏ တောင်ပိုင်း (၇) ခန်းသည် မီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီဖြစ်ရာ ယင်းအခန်းများကို နေလည်ပေးအပ်ရန် မဖြစ်နိုင်သည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ဤအခြေအနေတွင် တရားရုံးချုပ်က အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် အခိုင်အမှာ အဆောက်အအုံသစ် ဆောက်လုပ်ပြီးစီးခြင်း မရှိသေး၍ လည်းကောင်း၊ ဒေါ် လှလှမြင့်သည် မြေကိုပါ ငှားရမ်းထားသူဖြစ်၍လည်း ကောင်း၊ မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံများ မီးလောင်ကျွမ်းပျက်စီးသွားရုံမျှ ဖြင့်ငှား၊ရမ်းထားသည့် မြေကို ပြန်လည် အငှားရပိုင်ခွင့် ဆုံးရုံးသွား ခြင်း မရှိဟု သုံးသပ်ခြင်းသည် မှန်ကန်မှု မရှိပေ။

၁၉၉၈ ဦးခုင်မောင်သန်း နှင့်

ဒေါ်လှလှမြင့်

၂၈–၃–၈၄ နေ့တွင် မန္တလေးမြို့ မီးလောင်ရာ၌ အချင်းဖြစ် ဥပစာမီးလောင်ကျွမ်းခဲ့ရပြီးနောက် ၂၈–၆–၈၄ နေ့တွင် ဒေါ် လှလှမြင့် တို့က ဦးခင်မောင်သန်းထဲမှ အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ယခင် ၁၀ ခန်းတွဲ အဆောက်အအုံ၏ တောင်ဘက်အစွန်ဆုံး ၃ <mark>ခန်းတည်ရှိရ</mark>ာ မြေကို မှတ်ပုံတင် အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ဒေါလှလှမြင့်တို့သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် မီးမလောင်မီကတည်ရှိခဲ့ သော အဆောက်အအုံ၏ တောင်ဘက် ၇ ခန်းကို ငှား~~ရမ်းနေထိုင်ရာမှ~~ မီးလောင်ပြီးနောက် တောင်ဘက်အစွန်ဆုံး ၃ ခန်း တည်ရှိရာ မြေကို ဝယ်ယူလိုက်ခြင်းမှာ မူလက ငှားရမ်းထားခြင်းကို <mark>စွန့်လွှတ်ရာရော</mark>က် သည်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၄ားရမ်းခြင်းကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း မပြုနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာအစိတ်အပိုင်း ကို ဝယ်ယူလိုက်ခြင်းသည် ငှားရမ်းထားသည့် ပစ္စည်းကို အငှားချထား သူအား ပြန်လည်အပ်ပေးရာရောက်သည့် ပြုလုပ်မှုဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (စ) အရ အ၄ားချထား ခြင်း ကုန်ဆုံးသွားသည်၊ အိမ်ရှင် ဦးခင်မောင်သန်းနှင့် အိမ်ငှား ဒေါ်လှလှမြင့်တို့အကြား အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုသည် ရပ်စဲသွား **ပြီဖြစ်သ**ည်။

ထို့ကြောင့် ကြားနာလျက်ရှိသော ပြဿနာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်–

- (၁) ဒေါ်လှလှမြင့်အား ယခင် ငှားရမ်းထားသည့် တိုက်ခန်းတို့ သည် မီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီးနောက် ယင်းနေရာတွင် အိမ်ရှင်က အဆောက်အအုံအသစ်ပြန်လည် တည်ဆောက်ခဲ့ သဖြင့် ယခင် မီးလောင်ပျက်စီးသွားသော တိုက်ခန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးခင်မောင်သန်းနှင့် မူလကတည်ရှိခဲ့သော အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုသည် ပျက်ပြယ်သွားပြီဖြစ် သည်။
- (၂) တရားရုံး အဆင့်ဆင့်က ဦးခင်မောင်သန်းနှင့် ဒေါ် လှလှမြင့်

၈၅၅င အိုင်္ကေလောင်းနှင့် အိုင်္ဂ

~~နှ~~င့် ဒေါ်လှလှမြင့် တို့အကြား အိမ်ရှင်အိမ်ဝှား ဆက်သွယ်မှုရှိကြောင်း ဆုံးပြတ် ခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်မှုမရှိ။

ဤအထူးအယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး တရားရုံးချုပ်နှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့ ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်ကာ ဒေါ်လှလှမြင့်စွဲဆိုသည့် အမှုကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခကျပ် ၃၀၀/– သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခဲမှ

တရားရုံးရျပ်၊ တရားသူကြီးရျပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဇွန်လ ၂ ရက်

ဒေါ် ခင်သောင်း (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးသန်းအောင်) နှင့် ဦးကျော်ညွန့် *

အထူးအယူခံမှုကို မတင်မီကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးသူ၏ နေရာတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်း၊ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းခြင်းဟူသည်မှာ အမှုတစ်ခုတွင် ပါဝင်နေပြီးဖြစ်၍ အမှုအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူ အမှုသည်၏ နေရာ၌ ဥပဒေနှင့်အညီ အစားတိုးခြင်းသာဖြစ်ခြင်း။ ကွယ်လွန်ပြီး သူအား အယူခံတရားပြင်အဖြစ်ထား၍ တမဲသွင်းသည့် အထူး အယူခံမှုမှာ မရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား တရားဘက်ပြုထားရာ ရောက်သဖြင့် တရားမဝင်ခြင်း၊ ကနဦးကပင် ပျက်ပြယ်နေသည့် အယူခံမှုကို တရားဝင်အောင် ပြုပြင်ကုစား၍ မရနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ရျက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို နည်း ၁၁ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်ပူးတွဲဖတ်ရှုပါက အယူခံတင်သွင်းထားစဉ်အတွင်း အယူခံတရားပြင် ကွယ်လွန်သွားလျှင် စည်းကမ်းသတ်ကာလအတွင်း လျှောက်ထားပါက သူ၏ နေရာတွင်

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံအမှတ် ၄၇

⁺ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၃၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၆–၈–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးတိုင်) ၏ စီရင်ချက် နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု

၁၉၉၈ အေါ်ခင်သောင်း နှင့် ဦးကျော်ညွန့်

တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းပေးနိုင်သည်။ ဤအမှုတွင် ဦးကျော်ညွန့်မှာ ဤအထူးအယူခံမှုကို မတင်မီကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် သူ၏ နေရာတွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂၊ နည်း ၄ အရ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းခြင်း မပြုနိုင် ပေ။ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းခြင်းဟူသည်မှာ အမှုတစ်ခုတွင် ပါဝင်နေပြီးဖြစ်၍ အမှုအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသော အမှုသည်၏ နေရာ၌ ဥပဒေနှင့်အညီ အစားထိုးခြင်းသာဖြစ်သည်။ အယူခံတရား လိုသည် ဤအထူးအယူခံကို ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်သော ဦးကျော်ညွန့်အား အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ် ထား၍ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်ခင်သောင်း တင်သွင်းသည့် အထူးအယူခံမှုမှာ မရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးအား တရားဘက်ပြုထားရာ ရောက်သဖြင့် တရားမဝင်ချေ။ ဤကဲ့သို့ အယူခံလွှာကိုတင်သွင်းစဉ်ကပင် တရားမဝင်ခဲ့သော အယူခံမှု တွင် ဦးကျော်ညွန့်၏ နေရာ၌ ဦးဘစိန်ပါ ၅ ဦးတို့၏ အမည်ကို အစားထိုးခြင်းဖြင့် ကနဦးကပင် ပျယ်ပြယ်နေသည့် အယူခံမှုကို တရားဝင်အောင် ပြုပြင်ကုစား၍ မရနိုင်ပေ။ **ဒေါ်အေးခင်ပါ–၄ နှင့် ဒေါ်လှခင်အမှု** ကိုကြည့်ပါ။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးဇော်ဝင်း (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်အတွက် – ဦးသောင်းညွန့် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့ နေ)

ရမ် ပြည်နယ် တရားရုံး ၁၉၉ဝ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ာ တွင် ဒေါ်ခင်သောင်းက ဦးကျော်ညွန့်အပေါ် မြေနှင့် အိမ် လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည်။ ပြည်နယ်တရားရုံးက ဒေါ်ခင်သောင်း စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်သည်။ ပြည်နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဦးကျော်ညွန့်က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံး ချုပ် (မန္တ လေးရုံးထိုင်) သို့ အယူခံဝင်သည့်အခါ တရားရုံးချုပ်က ပြည်နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီ ပယ်ဖျက်ပြီး ဒေါ်ခင်သောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုကို ပလပ်သည်။ ဒေါ်ခင်သောင်းက တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ် တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၇၆/၉၆ တွင် လျှောက်ထားသည့် အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်ခင်သောင်း နှင့် ဦးကျော်ညွန့်

အယူခံတရားလိုက ဦးကျော်ညွန့်သည် ၁၃–၃–၉၇ နေ့ကတည်းက ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရသောကြောင့် ၎င်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံမှုရပ်စဲပြီးဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း၊ ဦးကျော်ညွန့် ကွယ်လွန်ခဲ့ ကြောင်းကို ယခုမှ သိရှိရခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ကွယ်လွန်သူ ဦးကျော်ညွန့်၏ နေရာတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းခွင့် ပြုပြီး အယူခံမှုကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုပါ ရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂ နည်း ၉ (၂) အရ လျှောက်ထားသည်။

တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းရန် လျှောက်ထားခြင်း ခံရသူ ဦးဘစိန်တို့၏ ရှေ့နေက ကွယ်လွန်သူ ဦးကျော်ညွန့်သည် ၁၃–၃–၉၇ ရက်နေ့ကပင် ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်၍ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့် တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၇၆/၉၆ အမှုအတောအတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးကျော်ညွန့် ကွယ်လွန်ပြီး ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း မပြုခဲ့သဖြင့် အထူးအယူခံမှုကို လက်ခံဖွင့်လှစ်နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ အမှုရပ်စဲ ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အယူခံတရားလို၏ လျှောက်ထားမှုမှာလည်း ရက်ပေါင်း ၆၀ ကျော်လွန်ပြီးမှ တင်သွင်းခြင်းဖြစ်၍ ထိုလျှောက်လွှာကို လက်မခံထိုက်ကြောင်း၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုကို တင်သွင်းစဉ်ကလည်း ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ပြီးမှ တင်သွင်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကဲ့သို့ ဥပဒေနှင့်မညီသည့် တင်သွင်းလွှာ များကို ဆက်ခါဆက်ခါ လက်ခံနေမည်ဆိုပါက လျှောက်ထားခံရသူများ တွင် ကုစားမရသည့် နှစ်နာမှုများ ခံစားရမည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

၁၉၉၈ အေါ်ခင်သောင် နှင့် ဦးကျော်ညွန့် အေါ်ခင်သောင်း တင်သွင်းသည့် တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၇၆/၉၆ ကို ၂၂--၂-၉၆ နေ့က လက်ခံခဲ့ပြီး ၂၇-၈-၉၇ နေ့တွင် အပြီးသတ် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဦးကျော်ညွန့် သည် ၁၃-၃-၉၇ နေ့က ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ ဦးကျော်ညွန့်သည် တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး)အမှုအမှတ် ၇၆/၉၆ အတောအတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးကျော်ညွန့် ကွယ်လွန်ပြီး ရက်ပေါင်း ၉ဝ အတွင်း တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း မပြုခဲ့သဖြင့် ယင်းတရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၇၆/၉၆ သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးကျော်ညွန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှုရပ်စဲသွားပြီဖြစ်သည်။

အမှုရပ်စဲခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ နောက်ဆက်တွဲဖေသားအမှတ်စဉ် ၁၇၁ အရ အမှုရပ်စဲသည့် နေ့ ရက်မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် အမှုရပ်စဲပြီးနောက် ဥပဒေအရ သတ်မှတ် ထားသည့် ရက်ပေါင်း ၆၀ ထက်များစွာ ကျော်လွန်မှ အမှုရပ်စဲခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်၍ အယူခံ တရားလို၏ လျှောက်လွှာကို လက်ခံခွင့်ပြုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂ နည်း ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို နည်း ၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ပူးတွဲဖတ်ရှုပါက အယူခံ တင်သွင်းထားစဉ်အတွင်း အယူခံတရားပြိုင် ကွယ်လွန်သွားလျှင် စည်းကမ်းသတ် ကာလအတွင်း လျှောက်ထားပါက သူ၏ နေရာတွင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းပေးနိုင်သည်။ ဤအမှုတွင် ဦးကျော် ညွန့်မှာ ဤအထူးအယူခံမှုကို မတင်မီကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သော ကြောင့် သူ၏ နေရာတွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂ နည်း ၄ အရ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းခြင်းဟူသည်မှာ အမှုတစ်ခုတွင် ပါဝင်နေပြီဖြစ်၍ အမှုအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသော အမှုသည်၏ နေရာ၌ ဥပဒေနှင့်အညီ အစားထိုးခြင်းသာဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုသည် ဤအထူးအယူခံကို ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်သော ဦးကျော်ညွန့်အား အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ်ထား၍ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်ခင်သောင်း တင်သွင်းသည့် အထူးအယူခံမှုမှာ မရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား တရားဘက်ပြုထားရာရောက်သဖြင့် တရားမဝင်ချေ။ ဤကဲ့သို့ အယူခံလွှာကို တင်သွင်းစဉ်ကပင် တရားမဝင်ခဲ့သော အယူခံမှုတွင် ဦးကျော်ညွန့်၏ နေရာ၌ ဦးဘစိုန်ပါ ၅ ဦးတို့၏ အမည်ကို အစားထိုးခြင်းဖြင့် ကနဦးကပင် ပျက်ပြယ်နေ သည့် အယူခံမှုကို တရားဝင်အောင် ပြုပြင်ကုစား၍ မရနိုင်ပေ။ ဒေါ်အေးစင်ပါ ၄ နှင့် ဒေါ်လှခင် အမှု^(၁) ကို ကြည့်ပါ။

ထို့ကြောင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၂ နည်း ၉ (၂) အရ အမှုရပ်စဲခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် အယူခံတရား လို၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်ပြီး ဤအထူးအယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ စရိတ်မသတ်မှတ်။ ၁၉၉၈ ဒေါ်ခင်ဆောင်း နှင့် ဦးကျော်ညွန့်

⁽၁) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးစာ ၁၈၁

တရားမအထူးအယူခံမှ

+ ၁၉၉၈ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက် တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးသန်းဦး၊ ဦးခင်မောင်လတ်၊ ဦးခင်မြင့်နှင့် ဒေါတ်တာတင်အောင်အေးတို့ရေ့တွင်

ဒေါ်ခင်အေး

(၎င်း၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးတင်ထွန်း (ခ) ဦးခင်လင်း) နှင့် ဦးအေးကြည် ပါ ၁၀*

ပိုင်ရှင်ကို ဆန့်ကျင်၍ လက်ရှိထားခြင်း၊ တစ်စုံတစ်ဦးက အချင်း ဖြစ် မြေကို ၎င်း၏အမည်သို့ ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားပါက ပိုင်ရှင်အား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာ ရောက်မရောက်၊ ဆန့်ကျင် ဘက်လက်ရှိမြောက်ရန် အမှန်တကယ်လက်ရှိထားရန် လိုမလို။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြင်းချက်၊ တရားလိုသည် စပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့အပေါ် တောင်းဆိုနိုင် သည့် သက်သာခွင့် အရပ်ရပ်ကို တောင်းဆိုရန်လိုမလို။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဒေါ်စိမ်းစိမ်းက အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကို ၎င်း၏ အမည်သို့ ပြောင်းလဲ ပေးရန် လျှောက်ထားရုံဖြင့် ပိုင်ရှင်ကို ဆန့်ကျင် လက်ရှိထားရာ မရောက်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအချိန်က

^{*} ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးတရားခံမမှု အမှတ် ၂၆

⁺ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၈၁ တွင် ချမှတ်သော ၂၃–၁၁–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးတိုင်)၏ စီရင်ချက် နှင့် ဒီကရီအထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု

ဒေါ်စိမ်းစိမ်းသည် အချင်းဖြစ် မြေကို အမှန်တကယ် လက်ရှိထားခြင်း မရှိခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

၁၉၉၈

ဒေါ်ခင်အေး

နှင့် ဦးအေးကြည်

ပါ ၁၀

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် တရားလိုသည် ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့အပေါ် တောင်းဆိုနိုင်သည့် သက်သာခွင့်အရပ်ရပ်ကို တောင်းဆိုရမည်ဟု မဆိုပေ။ အမှုတွင် ပါဝင်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော တရားပြိုင် အပေါ် ရရန်ရှိသော သက်သာခွင့်ကို တောင်းဆိုရမည်ဟူ၍သာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပေသည် အဆိုပါ အမှုတွင် မပါဝင်သည့် တရားပြိုင် များအပေါ် နောက်ထပ် လက်ရောက်ရလိုမှုကို မစွဲဆိုရဟု ပိတ်ပင်တား ခြင်း မရှိပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးထွန်းဦး (တရား**ရုံးချုပ်ရှေ့နေ**) အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– ၁ မှ ၆ အတွက် **ဦးစိုးမြင့် (**၂) (တရားရုံးချုပ်**ရှေ့နေ) ၇ မှ** ၁၀ တို့မလာ

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၆၂ တွင် ဦးအေးကြည်ပါ ၆ ဦးတို့အပေါ် ဒေါ်သန်းညွန့်ပါ ၅ ဦး တို့ အပေါ် တရားလို အမွေရ ပိုင်ဆိုင်သော မန္တလေးမြို့၊ မောရဂီဝါရပ်၊ အကွက်အမှတ် ၇ဝ၃၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁ မြေပေါ် ရှိ အဆောက်အဦးများကို ဖယ်ရှား၍ အချင်းဖြစ်မြေကို တရားလိုအား လက်ရောက် ပေးအပ် စေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဦးအေးကြည်တို့ စွဲဆိုသည့် အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန် နေသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ အမှုကို ပလပ်ခဲ့သည်။ ဦးအေးကြည်တို့က တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရောက်သည့်အခါ တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ချက်၍ ဦးအေးကြည်တို့ စွဲဆိုသည့်အမှုကို မူလနံပါတ်ဖြင့် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပြီး ကျန်ငြင်းချက်များကို ဥပဒေနှင့် အညီ ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ရန် တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခေါ်ခင်အေး နှင့် ဦးအေးကြည် ပါ ၁၀^{*} ခြေးခြင်အေးက တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥဗဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် ၁၉၉၆ ခုနှစ် တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၇၁ တွင် လျှောက်ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါ ပြဿနာကို စီစစ်ကြားနာရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်–

- (၁) မူလအမှုစတင်စွဲဆိုချိန်တွင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန် ခြင်း မရှိသေးဟု တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်း မှာ မှန်ကန်ခြင်း ရှိမရှိ။
- (၂) မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၂ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၉ တွင် ဦးအေးကြည်နှင့် ဒေါ်ထွေးထွေးမြင့်တို့က ဦးအေးကိုပါ ၄ ဦးတို့အပေါ် အချင်းဖြစ် မြေကို အမွေရ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ကြေညာပြဌာန်းပေးစေလိုမှု စွဲဆိုစဉ်က အချင်းဖြစ်မြေကွက်သည် ဦးအေးကြည်တို့၏ လက်ရှိ မဟုတ်ပါဘဲ မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုသက်သက် စွဲဆိုခဲ့ ပြီးမှ ယင်းဒီကရီကို အခြေခံပြီး ယူခုတစ်ဖန်လက်ရောက် ရလိုမှု ထပ်မံစွဲဆိုခွင့်ရှိမရှိ။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးထိုင်) သည် အယူခံတရားလိုက စာချုပ်အမှတ် ၇၂၀/၇၆ ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ သည့် ၃၀-၈-၇၆ နေ့မှ အယူခံတရားပြိုင်များက မူလမှုစွဲဆိုခဲ့သည့် ၂၃-၈-၈၈ နေ့ထိ ကာလကို ရေတွက်လျှင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပထာမလေားအမှတ်စဉ် ၁၄၄ တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ၁၂ နှစ် အတွင်း ကျရောက်သည်ဟု တွက်ချက်ခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်စိမ်းစိမ်း က အချင်းဖြစ် မြေကို ပိုင်ဆိုင်သဖြင့် ၎င်း၏ အမည်သို့ ပြောင်းပေးရန် မြို့မြေစာရင်းဌာနတွင် ၁၇-၆-၇၆ နေ့က လျှောက်ထားခဲ့ရာ မှတ်ပုံတင် စာချုပ်အမှတ် ၇၂၀/၇၆ ကို ချုပ်ဆိုသည့် ၃၀-၈-၇၆ နေ့အထိ တွက်ချက်လျှင် ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားမှု ၄၁ ရက်ရှိကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ အေါ်စိမ်းစိမ်းဆန့်ကျင်လက်ရှိထားသည့် ၄၁ ရက် ကာလနှင့် ပေါင်းသော်

အယူခံတရားပြိုင်များ၏ တရားစွဲဆိုမှုမှာ ၁၂ နှစ် ကျော်လွန်နေပြီဖြစ် ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

၁၉၉၈

ဒေါ်ခင်အေး

နှင့် ဦးအေးကြည် ပါ ၁၀^{*}

အမှတ် (၁) မှ (၆) ထိ အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက မူလရုံး တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်အေး၏ ချေလွှာအပိုဒ် ၂ တွင် အမှတ် (၅) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်အေးက အချင်းဖြစ် မြေနှင့်အိမ်ကို ပိုင်ရှင် အဖြစ် အထင်အရှားလက်ရှိနေထိုင်သည့် ၃၀-၈-၇၆ နေ့မှစ၍ တရားလိုအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေသည်ဟု ချေပထားကြောင်း၊ တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်အေး၏ ချေပချက်အရပင် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ၃၀-၈-၇၆ နေ့မှစတင်၍ ရေတွက်ရန် အကြောင်း ပေါ်ကြောင်း၊ ဦးအေးကြည်တို့ တရားစွဲဆိုသည့်နေ့မှာ ၂၃-၈-၈၈ နေ့ဖြစ်၍ ၁၂ နှစ် မပြည့်မီ ကာလစည်းကမ်းသတ်အတွင်း စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်မှာ မြင်သာကြောင်း၊ ဒေါ်စိမ်းစိမ်က အမည်ပြောင်း လျှောက်ထားရာတွင် ကန့်ကွက်ရန် ရှိမရှိ ကြေညာသည့် ၂၀-၇-၉၆ နေ့က ဒေါ်စိမ်းစိမ်းတို့သည် အမှန်ဘကယ် လက်ရှိထားခြင်းမရှိသဖြင့် ပိုင်ရှင်ကို ဆန့်ကျင်၍ လက်ရှိထားရာ မရောက်နိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၂ ခုနှစ် တရားမကြီးအမှု အမှတ် ၁၉ (အရှေ့မြောက်) တွင် ဦးအေးကြည်နှင့် ဒေါ် ထွေးထွေးမြင့်တို့က တရားလိုပြုလုပ်ပြီး တရားပြိုင် ဦးအေးကို၊ ဦးစိန်မောင်မောင်၊ ဦးရဲမြင့် နှင့် ဒေါ် အေးအေးမြင့်တို့အပေါ် အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကို အမွေရပိုင်ဆိုင် ကြောင်း ကြေညာပြဋ္ဌာန်းပေးရန် စာရားစွဲဆိုရာ တရားပြိုင်တို့က ခုခံချေပခြင်း မပြုဘဲ တရားလိုတို့၏ အဆိုလွှာပါ အချက်များ မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံသဖြင့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့သည်။

ဦးအေးကြည်တို့က ဒေါ်စိမ်းစိမ်းသည် အဆိုပါ မြေကို ခင်ပွန်းဖြစ် သူ ဦးသန်းဖေက အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်သည်ဟု မမှန်မကန် ဖော်ပြ၍ မန္တ လေး အရှေ့မြောက်မြို့နယ်၊ မြေစာရင်း ဦးစီးဌာနတွင် မူလပိုင်ရှင် ဦးထွန်းကျော်အမည်မှ ဒေါ်စိမ်းစိမ်းအမည်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် ဒေါ်စိမ်းစိမ်းက အချင်းဖြစ်မြေကို အမှတ် ၅ တရားပြိုင် ၁၉၉၈ ဒေါ်ခင်အေး နှင့် ဦးအေးကြည် ပါ ၁၀ ဒေါ် ခင်အေးသို့ မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ တရားလို အမွေရပိုင်ဆိုင်သော အချင်းဖြစ် မြေကို အမှတ် ၅ တရားပြိုင်က တရားမဝင် ဝယ်ယူလက်ရှိထားသဖြင့် အချင်းဖြစ်မြေမှ တရားပြိုင်အား ဖယ်ရှားစေ၍ တရားလိုအား လက်ရောက် ပေးအပ်စေရန် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုသည်။

အမှတ် (၁) မှ (၄) ထိ တရားပြိုင်များသည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်စိမ်းစိမ်းအား ဆက်ခံသူတရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြသော် လည်း တရားရုံးသို့ လာရောက်၍ ချေလွှာတင်သွင်းခြင်း မပြုကြချေ။

အမှတ် (၅) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်အေးက မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၉/၈၂ မှာ တရားလို အချင်းချင်း မတရား ပူးပေါင်း၍ ရယူထားသည့် ဒီကရီဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်စိမ်းစိမ်း၏ ခင်ပွန်း ဦးသန်းဖေသည် အချင်းဖြစ် မြေ၏ မူလပိုင်ရှင် ဦးထွန်းကျော်၏ အမွေစား အမွေခံဖြစ်၍ ဦးထွန်းကျော် ကွယ်လွန်သောအခါ ဒေါ်စိမ်းစိမ်း က တရားဝင်ပိုင်ရှင်ဖြစ်လာကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် မြေကို ဒေါ်စိမ်းစိမ်း က မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချသဖြင့် အမှတ် ၅ တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်အေးသည် ၃၀-၈-၇၆ နေ့မှစ၍ အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်ကိုပိုင်ရှင်အဖြစ် အထင်အရှား လက်ရှိနေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တရားလို စွဲဆိုသော အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေ ကြောင်း ချေပသည်။

တရားရုံးချုပ်က ယခုအမှုကို တရားလိုတို့ တရားစွဲဆိုသည့်နေ့မှာ ၂၃–၈–၈၈ နေ့ဖြစ်ရာ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့က တရားစွဲဆိုရန် အချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာပေါ် ပေါက်သည်ဆိုသည့် ၃၀–၈–၇၆ နေ့မှ စ၍ ရေတွက်လျှင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမဖယား အမှတ်စဉ် ၁၄၄ တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ၁၂ နှစ်ကာလ မကျော် လွန်သေးကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဟု သုံးသပ်သည်။

ယခုအမှုမှာ ဦးအေးကြည်တို့က မန္တလေးမြို့၊ မောရဂီဝါရပ်၊ အကွက်အမှတ် ၇ဝ၃၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁ ဘိုးဘပိုင်မြေကို အမွေရပိုင်ဆိုင် ကြောင်း အဆိုပြုပြီး ယင်းမြေပေါ်မှ တရားပြိုင်တို့အား ဖယ်ရှား ထွက်ခွာ၍ တရားလိုအား လက်ရောက် ပေးအပ်စေလိုမှု စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၈

ဒေါ်ခင်အေး

နှင့် ဦးအေးကြည် ပါ ၁၀^{*}

တရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ် မြေကို လက်ရှိ မရခဲ့ဘူးသည့် အတွက် တရားလိုတို့ စွဲဆိုသည့်အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမယေား အမှတ်စဉ် ၁၄၄ နှင့် အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်သည်။ အမှတ်စဉ် ၁၄၄ အရ တရားပြိုင်၏ လက်ရှိဖြစ်ခြင်းသည် တရားလို နှင့် ဆန့်ကျင်လာသည့်အခါကစ၍ ၁၂ နှစ်အတွင်း အမှုစွဲဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိထားသည်ဆိုသည်မှာ အမှန်တကယ် လက်ရှိထားခြင်းရှိရမည်အပြင် ပိုင်ရှင်ကဲ့သို့ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် ကျူး ကျော်လက်ရှိဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိမြောက်ရန် ကိုယ်ထိလက်ရောက် သီးခြားလက်ရှိထားမှုသည် ပွင့်လင်းရမည်။ ဆန့်ကျင်ရမည်။ ပိုင်ရှင်အဖြစ် လက်ရှိထားရန် ကြံရွယ်ချက်ရှိရမည်ဖြစ် သည်။ ဦးသိန်းနှင့် ဦးသော်အမှု (၁) ဦးဖေ နှင့် စောဘိုးခမ်းအမှု (၂) တို့ကိုကြည့်ပါ။

အချင်းဖြစ် မြေကို အမှတ် (၅) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်အေးအား ရောင်းချသူ ဒေါ်စိမ်းစိမ်းသည် အချင်းဖြစ် မြေကွက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်း၏ အမည်သို့ ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားသဖြင့် မန္တလေး အရှေ့မြောက်မြို့နယ် မြေစာရင်း ဦးစီးဌာနမှူးရုံးတွင်၂ဝ-- ၇-- ၇၆ ရက်စွဲ ပါ စာဖြင့် ကန့်ကွက်လိုသူရှိက ကန့်ကွက်နိုင်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

ဒေါ် စိမ်းစိမ်းက အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကို ၎င်း၏ အမည်သို့ ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားရုံဖြင့် ပိုင်ရှင်ကို ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာ မရောက်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအချိန်က ဒေါ် စိမ်းစိမ်းသည် အချင်းဖြစ်မြေကို အမှန်တကယ် လက်ရှိထားခြင်း မရှိခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

⁽၁) ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၄၁၇

⁽၂) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးစာ ၈၁၆

၁၉၉၈

ဒေါ်ခင်အေး

နှင့်

ဦးအေးကြည်

ບ<u>ີ</u> ວວ້

ဒေါ်စိမ်းစိမ်းသည် အချင်းဖြစ်မြေကို ၎င်း၏ အမည်သို့ ပြောင်းချိန် အထိ အမှန်တကယ် ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခဲ့ကြောင်း သက်သေခံချက် မရှိချေ။

အမှတ် (၅) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်အေးသည် အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်ကို ဒေါ်စိမ်းစိမ်းထံမှ ဝယ်ယူပြီး ပိုင်ရှင်အဖြစ် အထင်အရှားလက်ရှိ နေထိုင်သည့် ၃၀–၈–၇၆ နေ့မှစ၍ ပိုင်ရှင် အစစ်အမှန်ကို ဆန့်ကျင်လက် ရှိနေထိုင်ရာရောက်သည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ရေတွက်လျှင် တရားလို တရားစွဲဆိုသည့် ၂၃–၈–၈၈ နေ့တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်း သတ်ကာလ ၁၂ နှစ် မကျော်လွန်သေးပေ။

ထို့ကြောင့် မူလအမှုစတင်စွဲဆိုချိန်တွင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်းမရှိသေးဟု တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှန်ကန်ကြောင်း ကြားနာလျက်ရှိသည့် အမှတ် (၁) ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

အမှတ် (၂) ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၉/၈၂ ၌ ဦးအေးကြည်နှင့် ဒေါ် ထွေးထွေးမြင့်တို့က ဦးအေးကိုပါ ၄ ဦးတို့ အပေါ် ယခုအချင်းဖြစ် မြေကို အမွေရပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ကြေညာပြဋ္ဌာန်း ပေးရန် တရားစွဲဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းသို့ စွဲဆိုစဉ်က အချင်းဖြစ် မြေသည် အယူခံတရားပြိုင်များ၏ လက်ရှိမဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ထိုအမှု၌ နောက်ဆက်တွဲ သက်သာခွင့်ကိုတောင်းဆိုခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ နောက်ဆက်တွဲသက်သာခွင့် မတောင်းဆိုဘဲ မြွက်ဟကြေညာချက် သက်သက် ဒီကရီဖြင့် ယခုလက်ရောက်မှုကို စွဲဆိုခြင်းမှာ မှားယွင်း ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အမှတ် (၁) မှ (၆) အထိ အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေ မန္တ လေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၉/၈၂ ၏ စီရင် ချက်နှင့် ဒီကရီသည် ယနေ့တိုင် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိကြောင်း၊ ယခုအမှုတွင် အဆိုပါ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီသည် ပျက်ပြယ်ကြောင်းနှင့် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်း မရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်ခင်အေး

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ သည် မြွက်ဟကြေညာ သည့် ဒီကရီသက်သက်ချမှတ်ပေးခြင်းအတွက် အဓိကအားဖြင့် ရည်ရွယ်

နှင့်

သည်။ သို့ရာတွင် တရားလိုသည် မြွက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီအပြင်

ဦးအေးကြည်

အကျိုးဆက်သက်သာခွင့် တောင်းဆိုနိုင်သည့် အခြေအနေရှိလျှင် ယင်းအကျိုးဆက် သက်သာခင်စလို့ကောင်း ကရားတစ်ကုံး ကုပ်ပွဲခဲ့သို့

ပါ ၁၀

ယင်းအကျိုးဆက် သက်သာခွင့်ရလိုကြောင်း တရားတစ်ထုံး ထပ်မံစွဲဆို ရမည်ဖြစ်၍ အမှုမှားများလာနိုင်သည့်အလျှောက် အမှုပွားများခြင်းကို

ပိတ်ပင်ရန် အလို့ငှာ မြွက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီ၏ နောက်ဆက်တွဲ သက်သာခွင့်ကို မြွက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီတောင်းဆိုသည့် အမှုတွင် တစ်ပါတည်း တောင်းဆိုရန် ခြွင်းချက်ကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြင်းချက်က တရားလိုသည် နောက်ထပ် သက်သာခွင့် တောင်းဆိုနိုင်ပါလျက် ထိုသို့ တောင်းဆိုရန် ပျက်ကွက်လျှင် မြွက်ဖော်ချက် ဒီကရီချမှတ်ပေး ခြင်း မပြုရဟု၍သာ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် သက်သာ ခွင့် တောင်းဆိုနိုင်ပါလျက် တောင်းဆိုခြင်း မရှိသည့်အမှုကို တရားရုံးက

ပလပ်ခွင့်မရှိပေ။ အဆိုလွှာကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်စေရန်အတွက် ပြန်ပေးရုံသာပြန်ပေးခွင့်ရှိသည်။ **ချစ်တီး နတ်ဘဏ်လိမီတက်**နှင့်

ဦးတောအမှု^(၃) ကို ကြည့်ပါ။

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၉/၈၂ တွင် ဦးအေးကြည်တို့က ဦးအေးကိုတို့အပေါ် မြွက်ဟ ကြေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုရာ၌ အနိုင်ဒီကရီကို ရရှိခဲ့သည်။ ယင်းဒီကရီကို အထက် တရားရုံးများက ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုသဖြင့် အဆိုပါ ဒီကရိသည် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိနေသည်။ ယင်းအမှုတွင် နောက်ဆက်တွဲ သက်သာခွင့်တောင်းရန် လိုမလိုဆိုသည့် ပြဿနာကို ယင်းအမှုမှ ပေါ်ပေါက်သည့် အယူခံမှုတွင် စီစစ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယခုအထူး အယူခံမှုတွင် အဆိုပါ ပြဿနာကို စီစစ်နိုင်မည် မဟုတ်သကဲ့သို့ ယင်းဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ရန် လည်း အမိန့်ချမှတ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

⁽၃) ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး စာ ၅၆ (လွှတ်ချုပ်)

၁၉၉၈ ဒေါ်ခင်အေး

ဦးအေးကြည်

နှင့်

ບါ ວວ້

ဦးအေးကြည်တို့က မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု သက်သက်စွဲဆို ခြင်းမှာ ဦးအေးကိုတို့အပေါ် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ထပ်စွဲဆိုသည့် လက်ရောက်ရလိုမှုမှာ ဒေါ်သန်းညွန့်တို့အပေါ် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှ တရားလိုသည် ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့အပေါ် တောင်းဆိုနိုင်သည့် သက်သာခွင့် အရပ်ရပ်ကို တောင်းဆိုရမည်ဟု မဆိုပေ။ အမှုတွင် ပါဝင်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော တရားပြိုင်အပေါ် ရရန်ရှိသော သက်သာခွင့်ကို တောင်းဆိုရမည်ဟူ၍သာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အဆိုပါ အမှုတွင် မပါဝင်သည့် တရားပြိုင်များအပေါ် နောက်ထပ် လက်ရောက်ရလိုမှုကို မစွဲဆိုရဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိပေ။

ယခုစွဲဆိုသည့် လက်ရောက်ရလိုမှုတွင် အဓိကကျသည့် ငြင်းချက် မှာ အမှတ် (၃) ငြင်းချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းငြင်းချက်ကို ဖြေဆိုဆုံးဖြတ် ရခြင်း မရှိသေးချေ။ ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ်က ကျန်ငြင်းချက်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ကြားနာလျက်ရှိသော အမှတ် (၂) ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၉/၈၂ တွင် ဦးအေးကြည်တို့က ဦးအေးကိုတို့အပေါ် အချင်းဖြစ် မြေကို အမွေရ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု သက်သက်စွဲဆိုခဲ့ပြီး ယင်းဒီကရီကို အခြေခံ၍ ဒေါ်သန်းညွန့်တို့အပေါ် လက်ရောက်ရလိုမှု ထပ်မံစွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဤအထူးအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခကျပ် ၃ဝဝိ/ သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ မတ်လ

၁၈ ရက်

ဦးချစ်အောင်ပါ ၁၀ နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်းပါ ၂˚

၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ တူးရမ်းကြေးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) ဒုတိယပိုင်းအရ စွဲဆိုမှု။

ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ နှင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (ခ) ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့မှာ အိမ်ငှား၏ အခွင့်အရေးဖြစ်သလား သို့မဟုတ် တာဝန်ဖြစ်သလား အိမ်ငှားများက အိမ်ရှင်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ ယခင်အိမ်အမိုးအဟောင်းအစား ပြင်မိုးခဲ့ခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (က) ပါ အိမ်ငှား တာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်မရောက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပစ္စည်းလွှဲ ပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (စ) တွင် အငှားချထားသည့် ဥပစာအား ငှားရမ်းသူကိုယ်တိုင် ပြုပြင်ရာ၌ ကုန်ကျသည့်စရိတ်ငွေများကို ငှားရမ်းခထဲမှ အတိုးနှင့်တကွ နှုတ်ယူခွင့် သို့မဟုတ် အငှားချထားသူထံမှ အခြားနည်းဖြင့် တောင်းယူခွင့်ရှိ ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ငှားရမ်းသူ၏ အခွင့် အရေးဖြစ်ကြောင်း မြင်သာသည်။

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၂၁

⁺ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၉ဝ တွင် ချမှတ်သော ၉–၈–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးတိုင်) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု

၁၉၉၈ ဦးချစ်အောင် ပါ ၁၀ နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်း ပါ၂*

အိမ်ငှားက အငှားချထားသူအား အကြောင်းကြားခြင်း မပြုဘဲ အငှားချထားသည့် ဥပစာကို ပြုပြင်လျှင် ကုန်ကျစရိတ်ငွေကို အငှားချထားသူထံမှ တောင်းယူခွင့် ဆုံးရှုံးနိုင်စေကာမူ ယင်းပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အိမ်ငှားတာဝန်ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်မည်မဟုတ်ပေ။ **ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။** ။ ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာလည်း အိမ်ငှားတာဝန်မဟုတ်ဘဲ အိမ်ငှားက ရရှိမည့် အခွင့်အရေးဖြစ် ကြောင်း ပေါ် လွင်ထင်ရှားသည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ကြီးကြပ်ရေး ဝန်၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ အိမ်ငှားက ဥပစာကို ပြုပြင်ပါက ပြုပြင်ရာတွင် ကုန်ကျစရိတ်ကို အိမ်ရှင်ထံမှ တောင်းခံခွင့်ဆုံးရှုံးနိုင်သော် လည်း ယင်းပုဒ်မအရ အိမ်ငှားတာဝန် ဖောက်ဖျက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ **ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်** ။ ။ တရားရုံးချုပ်က ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁ဝ၈ (စ) နှင့် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ၄ားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တို့ကို ကိုးကားပြီး အိမ်ငှားသည် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ သို့မဟုတ် ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ မိမိသဘောအလျှောက် ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာကို ပြင်ဆင်ခြင်းမှာ အိမ်ငှားတာဝန် ဖောက်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။ **ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။** ။ အငှားချသူ၏ သဘောတူချက်မရရှိဘဲ ငှားရမ်းသူသည် အငှားချထားသည့် ပစ္စည်းပေါ်၌ အမြဲတမ်း အဆောက် အအုံ တည်ဆောက်ပါမှု ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (တ) အရ အငှားချထားမှုတာဝန် ချိုးဖောက်ရာရောက်သဖြင့် အငှားချထားသူသည် ငှားရမ်းသူအား ဖယ်ရှားခွင့်ရရှိသည်။

အိမ်ငှားများသည် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ငှားရမ်းထားသော အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်ခြင်းမှာ အမြဲတမ်း အဆောက် အအုံ ဆောက်လုပ်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ မူလရှိပြီး အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်ခြင်း သာဖြစ်သည်။ တည်ဆောက်သည်ဆိုသော စကားရပ်သည် မရှိသေး သည့် အရာကို တည်ဆောက်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။ မူလရှိပြီး အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်မိုးခြင်းအား တည်ဆောက်ခြင်းဟု မဆိုနိုင်၊ မူလအိမ်အမိုးရှိပြီးဖြစ်ရာ ယင်းအမိုးကို ပြင်ဆင်မွမ်းမံခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (တ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျုံးမဝင်ချေ။ ဒေါ်ကျင်သီ နှင့် ဦးထွန်းရပါ ၂ အမှု ကို ရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၉၈ ဦးချစ်အောင် ပါ ၁ဝ နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်း ပါ ၂*

အယူခံတရားလိုများအတွက် – ဦးမင်းလွင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– ဦးထွန်းအောင်ဇော်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

မလှိုင်မြို့နယ် တရားရုံး ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၈ တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဦးဉာဏ်ဝင်းနှင့် ဦးစက်ရုံးတို့က အယူခံတရားလို များဖြစ်ကြသော ဦးချစ်အောင်ပါ ၁၀ ဦးတို့အပေါ် ငှားရမ်းထားသော နေအိမ် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားထွက်ခွာပေးစေရန် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြ ဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) ပထမ ပိုင်းနှင့် ဒုတိယပိုင်းတို့အရ စွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီ ရရှိသည်။ မြို့နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဦးချစ်အောင် တို့က မကျေနပ်သဖြင့် မန္တ လေးတိုင်း တရားရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးထိုင်) သို့ အဆင့်ဆင့် အယူခံဝင်ရောက်သော်လည်း အောင်မြင်ခြင်း မရှိသဖြင့် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် စစ်ဆေးကြားနာ ပေးရန် တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၅ ခုနှစ် တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၅၄၅ တွင် လျှောက်ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံးရုံးက အောက်ပါ ပြဿနာများကို စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာရန် အတွက် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်—

(၁) ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ နှင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁ဝ၈ (စ) ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့မှာ အိမ်ငှား၏ အခွင့်အရေး ဖြစ်သည် သို့မဟုတ် တာဝန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၈ ဦးချစ်အောင် ပါ ၁၀ နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်း ပါ၂*

- (၂) အိမ်ငှားများက အိမ်ရှင်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက် မရှိဘဲ ယခင်အိမ်အမိုးအဟောင်းအစား အမိုးပြင်မိုးခဲ့ခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ၈ (<u>တ</u>) ပါ အိမ်ငှားတာဝန် (ဥပဒေအရ တင်ရှိသော အိမ်ငှားတာဝန်) ကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့ရာ ရောက်မရောက်။
- (၃) ဤအမှုတွင် တရားရုံးချုပ်က အိမ်ငှားများသည် အိမ်ငှားတာဝန် ဖောက်ဖျက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်မျှတမှုရှိမရှိ။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ့က ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၈ (စ) တွင်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တွင်လည်းကောင်း၊ အိမ်ငှားတာဝန်ကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိကြောင်း၊ ယင်း ဥပဒေပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အိမ်ငှား၏ အခွင့်အရေးကို ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း ခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ၈ (စ) အရ လည်းကောင်း၊ ၁၉၆ဝ ပြည့် နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ၄ားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ လည်းကောင်း၊ အိမ်ရှင် သို့မဟုတ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းကြေးကြပ်ရေး ဝန်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ငှားရမ်းထားသည့် အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်ခြင်းသည် အိမ်ငှားက မိမိ၏ အခွင့်အရေးကို အသုံးမပြုခြင်း မျှသာဖြစ်၍ အိမ်ငှား၏ တာဝန်ဖောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက် သည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ အိမ်ငှားများက အိမ်ရှင်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ယခင်အိမ်အမိုးအဟောင်းအစား အမိုး ပြင်မိုးခဲ့ခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (တ) ပါ အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်ရာ မရောက်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်တို့နှင့် ၎င်းတို့ ရှေ့နေလာရောက် လျှောက်လဲ တင်ပြခြင်း မပြုချေ။

မလှိုင်မြို့၊ အမှတ် ၇– ရပ်ကွက်၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၅၅ (က)၊ ဒီအိုအာစီ ၂၁ မြေနှင့် အိမ်ကို ဦးဉာဏ်ဝင်းနှင့် ဦးစက်ရုံးတို့ ပိုင်ဆိုင် သည်။ ဦးဉာဏ်ဝင်းတို့က အဆိုပါ မြေနှင့် အိမ်ကို ဦးချစ်အောင်တို့ အား မူလတစ်လလျှင် ၅၀/ – ကျပ်နှုန်းဖြင့် ငှားရမ်းခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် အိမ်ပြင်ဆင်စရိတ် ခုနှိမ်ပြီး အိမ်လခ ၂၅/ – ကျပ် ယူခဲ့ကြောင်း၊ အိမ်ငှားများသည် ၃၄ – လအတွက် အိမ်လခများ ပေးရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း၊ အိမ်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိသည့်အပြင် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့က တားမြစ်ပါလျက် အိမ်ကို ပြင်ဆင်မွမ်းမံပြီး အိမ်ငှားတာဝန်ဖောက်ဖျက်ကြောင်း အဆိုပြုသည်။

၁၉၉၈ ဦးချစ်အောင် ပါ ၁ဝ နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်း ပါ နီ

ဦးချစ်အောင်တို့က ဦးစက်ရုံး အမွေရသော မြေကွက်ကို တစ်လ လျှင် ၂၅/ – နှုန်းဖြင့် ငှားရမ်းနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မြေပေါ် ရှိ အဆောက် အအုံများအားလုံးမှာ တရားပြိုင်တို့ ကိုယ်တိုင် ဆောက်လုပ်ထားခြင်း ဖြစ်၍ တရားလိုတို့ မပိုင်ကြောင်း၊ အိမ်ပိုင်ဖြစ်ပြီး အမိုးမလုံသဖြင့် ပြင်ဆင်ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ချေပသည်။

ဦးချစ်အောင်တို့သည် အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် မူလရုံးက ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) ပထမပိုင်းအရ ချမှတ်သည့် ဒီကရီအပေါ် အယူခံဝင် ခြင်းကို စွန့်လွှတ်ကြောင်း ဒုတိယအယူခံရုံးတွင် တင်ပြခဲ့သည်။

ဦးချစ်အောင်တို့က အိမ်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ <mark>အိမ်အမိုးကို</mark> ပြင်ဆင်မိုးခဲ့ခြင်းမှာ အမှုတွင် အငြင်းမပွားသည့်အချက်ဖြစ်သည်။

အိမ်ငှားများက အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်သော်လည်းကောင်း၊ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်သော်လည်းကောင်း မရဘဲ အိမ်အမိုးပြင်ဆင်မိုးခြင်းသည် အိမ်ငှားတာဝန်ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက် မရောက်ကို သုံးသပ်ရန်လိုသည်။

တရားရုံးချုပ်က အိမ်ငှားတာဝန်ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်သည်–

"ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ၈ တွင် အငှားချထား သူ၏ အခွင့်အရေးနှင့် အငှားယူသူ၏ အခွင့်အရေးများကိုလည်းကောင်း၊ တာဝန်များကိုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ပုဒ်မ ၁ဝ၈ (စ) တွင် "ပစ္စည်းအား ပြုပြင်ရန်အကြောင်းကြားပြီးနောက် ၁၉၉၈ ဦးချစ်အောင် ပါ ၁၀ နှင့် ဦးညဏ်ဝင်း ပါ၂ သင့်လျော်သည့် အချိန်ကာလအတွင်း အငှားချထားသူက ပြုပြင်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် ငှားရမ်းသူကိုယ်တိုင် ပြုပြင်ပြီး နောက်ပြုပြင်ရာ၌ ကုန်ကျသည့် စရိတ်ငွေများကို ငှားရမ်းခထဲမှ အတိုးနှင့်တကွ နှတ်ယူ <mark>ခွင့်ရှိသည် သို့မဟုတ် အ</mark>ငှားချထားသူထံမှ အခြားနည်းဖြင့် တောင်းယူ ခွင့်ရှိသည်" ဟူ၍ ဖော်ပြပါရှိသည်။ ထိုနည်းတူ ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တွင်လည်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် အိမ်ငှား၏ လျှောက်ထားချက်အရ လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သော ပြုပြင်မှုကို ပြုလုပ်ရန် အိမ်ရှင်အားဆင့်ဆိုနိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းပါရှိသဖြင့် အိမ်ငှား သည် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက် မရရှိဘဲ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ မိမိ သဘောအလျှောက် ငှားရမ်းထားသော ဥပစာကို ပြင်ဆင်ခွင့် မရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ယခုအမှုတွင် အိမ်ငှားဖြစ်သော အယူခံ တရားလိုတို့သည် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီခွင့်ပြုချက်သော် လည်းကောင်း၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဝန်ထံ တင်ပြမှု သော်လည်းကောင်း မရှိဘဲ မိမိတို့ သဘောအလျှောက် ငှားရမ်းထားသော အိမ်အမိုးကို ပြုပြင်ခဲ့ ကြောင်း ထင်ရှားပေါ် ပေါက်သဖြင့် ဥပစာကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလင့်ကစား ပြဋ္ဌာန်းထားသော နည်းလမ်းနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုမှုအတွက် ဥပဒေပါ အိမ်ငှားတာဝန် ဖောက်ဖျက်မှုမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။"

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (စ) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

" ပစ္စည်းအား ပြုပြင်ရန် အကြောင်းကြားပြီးနောက် သင့်လျော် သည့် အချိန်ကာလအတွင်း အငှားချထားသူက ပြုပြင်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် ငှားရမ်းသူကိုယ်တိုင် ပြုပြင်ပြီးနောက် ပြုပြင်ရာ၌ ကုန်ကျသည့်စရိတ်ငွေများကို ငှားရမ်းခထဲမှ အတိုးနှင့် တကွ နှုတ်ယူခွင့်ရှိသည်။ သို့မဟုတ် အငှားချထားသူထံမှ အခြားနည်းဖြင့် တောင်းယူခွင့်ရှိသည်" ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (စ) တွင် အငှားချ ထားသည့် ဥပစာအား ငှားရမ်းသူကိုယ်တိုင် ပြုပြင်ရာ၌ ကုန်ကျသည့် စရိတ်ငွေများကို ငှားရမ်းခထဲမှ အတိုးနှင့်တကွ နှတ်ယူခွင့် သို့မဟုတ် အငှားချထားသူထံမှ အခြားနည်းဖြင့် တောင်းယူခွင့်ရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားရာ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ငှားရမ်းသူ၏ အခွင့်အရေးဖြစ်ကြောင်း မြင်သာသည်။

၁၉၉၈ ဦးချစ်အောင် ပါ ၁၀ နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်း ပါ၂

အိမ်ငှားက အငှားချထားသူအား အကြောင်းကြားခြင်း မပြဘဲ အငှားချထားသည့် ဥပစာကို ပြုပြင်လျှင် ကုန်ကျစရိတ်ငွေကို အငှားချ ထားသူထံမှ တောင်းယူခွင့် ဆုံးရှုံးနိုင်စေကာမူ ယင်းပုဒ်မပါပြဋ္ဌာန်းချက် အရ အိ်ပ်ငှားတာဝန်ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်မည် မဟုတ်ပေ။

၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ (၁) တွင် အိမ်ငှား၏ လျှောက်ထားချက်အရ ထိုအဆောက် အအုံ ပိုင်ရှင်အပေါ်နို့တစ်စာချအပ်စေ၍အဆိုပါ အဆောက်အအုံကို လူ နေထိုင်နိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ထားရှိရန် လိုအပ်သည်ဟု မိမိထင်မြင် သဘောရရှိသော ပြုပြင်မှုတစ်ရပ်ရပ်ပြုလုပ်စေရန် ဆင့်ဆို ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (၃) တွင် အိမ်ငှားကိုယ်တိုင် ပြုပြင်မှုများ အတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို ငှားရမ်းခထဲမှ နှုတ်ယူနိုင်ကြောင်း သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် အိမ်ရှင်ထံမှ အရတောင်းခံနိုင်ကြောင်း ဆက်လက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခံကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာလည်း အိမ်ငှားတာဝန်မဟုတ်ဘဲ အိမ်ငှားကရရှိမည့် အခွင့်အရေးဖြစ်ကြောင်း ပေါ် လွင်ထင်ရှားသည်။

ဤပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ အိမ်ငှားက ဥပစာကို ပြုပြင်ပါက ပြုပြင်ရာတွင် ကုန်ကျစရိတ်ကို အိမ်ရှင်ထံမှ တောင်းခံခွင့် ဆုံးရှုံးနိုင်သော်လည်း ယင်းပုဒ်မအရ အိမ်ငှားတာဝန်ဖောက်ဖျက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

တရားရုံးချုပ်က ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ၈

၁၉၉၈ ဦးချစ်အောင် ပါ ၁၀ နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်း ပါ၂* (စ) နှင့် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ တို့ကို ကိုးကားပြီး အိမ်ငှားသည် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ သို့မဟုတ် ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ မိမိသဘောအလျှောက် ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာကို ပြင်ဆင်ခြင်းမှာ အိမ်ငှားတာဝန် ဖောက်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပေသည်။

အငှားချထားသူ၏ သဘောတူညီချက် မရရှိဘဲ ငှားရမ်းသူသည် အငှားချထားသည့် ပစ္စည်းပေါ်၌ အမြဲတမ်း အဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ပါမူ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (တ) အရ အငှားချထားမှုတာဝန် ချိုးဖောက်ရာရောက်သဖြင့် အငှား ချထားသူသည် ငှားရမ်းသူအား ဖယ်ရှားခွင့်ရရှိသည်။

အိမ်ငှားများသည် အိမ်ရှင်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ငှားရမ်း ထားသော အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်ခြင်းမှာ အမြဲတမ်း အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ မူလရှိပြီး အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ တည်ဆောက်သည်ဆိုသော စကားရပ်သည် မရှိသေးသည့် အရာကို တည်ဆောက်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။ မူလရှိပြီး အိမ်အမိုးကို ပြင်ဆင်မိုးခြင်းအား တည်ဆောက်ခြင်းဟု မဆိုနိုင်၊ မူလအိမ်အမိုးရှိပြီး ဖြစ်ရာ ယင်းအမိုးကို ပြင်ဆင်မွမ်းမံခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁ဝ၈ (တ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျုံးမဝင်ချေ။ အေါ်ကျင်သိ နှင့် ဦးထွန်းရပါ ၂ အမှု () ကို ရည်ညွှန်းသည်။

မူလရုံးတရားလိုတို့၏ အဆိုလွှာတွင် အိမ်ငှားများက အိမ်အသစ် တစ်လုံးဆောက်လုပ်ကြောင်း အဆိုပြုခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် ဤအချက်အပေါ် ဝေဖန်သုံးသပ်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

သို့ဖြစ်၍ ကြားနာလျက်ရှိသော ပြဿနာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်–

(၁) ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး

⁽၂) ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးစာ ၁၂

အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ နှင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁ဝ၈ (စ) ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့မှာ အိမ်ငှား၏ အခွင့်အရေးဖြစ်သည် တာဝန်မဟုတ်။

၁၉၉၈ ဦးချစ်အောင် ပါ ၁၀

(၂) အိမ်ငှားများက အိမ်ရှင်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ ယခင်အိမ်အမိုးအဟောင်းအစား အမိုးပြင်မိုးခဲ့ခြင်းသည် ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (တ) ပါအိမ်ငှား တာဝန် (ဥပဒေအရတင်ရှိသော အိမ်ငှားတာဝန်) ကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့ရာမရောက်။ နှင့် ဦးဉာဏ်ဝင်း ပါ ¡^{*}

(၃) ဤအမှုတွင် တရားရုံးချုပ်က အိမ်ငှားများသည် အိမ်ငှားတာဝန် ဖောက်ဖျက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်မှုမရှိ။

ဤအယူခံမှုကို ခွင့်ပြ၍ အယူခံတရားလို ဦးချစ်အောင်တို့ အပေါ် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) ဒုတိယပိုင်းအရ ချမှတ်သည့် တရားရုံး အဆင့်ဆင့်တို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို စရိတ်နှင့် တကွ ပယ်ဖျက်ပြီး ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) ပထမပိုင်းအရ ချမှတ်သော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုသည်။

ရှေ့နေခကျပ် ၃၀၀/ – သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

+ ၁၉၉၈ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက် တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

> ဒေါ်စိန်စိန် နှင့်

ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့ပါ^{*} ၆

(ကွယ်လွန်သူဒေါ် မမကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ)

အမွေဆိုင်မဟုတ်သူက အမွေဆိုင်မြေမဟုတ်သည့် မြေပေါ် တွင် နေထိုင် သော်လည်း အမွေဆိုင်အနေဖြင့် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထုချေ ခြင်း၊ ထိုသူ၏ လက်ရှိထားမှုသည် ပိုင်ရှင်အား ဆန့်ကျင်လက်ရှိ ထားရာ ရောက်မရောက်။

ဆုံးဖြက်ချက်။ ။ဦးမြနှင့် ဒေါ်သစ်တို့မှ ဒေါ်မမကြီး၊ ဒေါ်မမလေး၊ ဦးရွှေ၊ ဒေါ်ဝဝ၊ ဒေါ်အမလေးနှင့် ဒေါ်လှမေ သားသမီး ၆ ဦး မွေးဖွားသည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဒေါ်မမလေး၏ သမီးဖြစ်သည်။ ဒေါ်စိန်စိန်က ဒေါ်မမလေး၏ အမွေဆိုင်အနေနှင့် နေထိုင်သည် ဆိုခြင်းကြောင့် ပူးတွဲအမွေဆိုင်မှာ ဦးရွှေဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံရာရောက် သည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဦးရွှေ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိပေ။ အချင်းဖြစ် မြေသည် ဒေါ်စိန်စိန် ထင်မှတ်သကဲ့သို့ ဦးမြနှင့် ဒေါ်သစ်တို့၏ အမွေပုံပစ္စည်းမဟုတ်၊ ဦးရွှေအမည်ပေါက် ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေဖြစ်စေကာမူ ဒေါ်စိန်စိန်က အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးရွှေမပိုင်၊

^{*} ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၄၄

⁺ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၉၁ တွင် ချမှတ်သော ၂၄–၁–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးထိုင်) စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံုင်ရောက်မှု

၎င်းသာပိုင်သည်ဟု ဦးရွှေအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ဦးရွှေကွယ်လွန်သည့်အခါတွင်လည်း ဦးရွှေ၏ ဇနီးများဖြစ်ကြသည့် ဒေါ် မမကြီးနှင့် ဒေါ် အုန်းခင်တို့အား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခဲ့သည့် အထောက်အထားများ မတွေ့ ရှိရပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကြားနာလျက်ရှိသည့် ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အမွေခံစားခွင့်မရှိသူ ဒေါ် စိန်စိန်အား အချင်းဖြစ်မြေပေါ် တွင် အမွေဆိုင်အနေဖြင့် နေထိုင်သူဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင် လက်ရှိထားခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ် ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်စိန်စိန် နှင့် ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့ ပါ * ၆

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးဇမာ (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– (၁) (၂) (၄) အတွက် ဦးစောဝင်း (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) (၃) (၅) အတွက်ဦးမြစိန်(တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) (၆) အတွက် ဦးထွန်းအောင်ကျော် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)

မန္တ လေးမြို့နယ် တရားရုံး (တရားမ) ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁ဝ တွင် ဒေါ်မမကြီးက ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးခင်မောင်ရင်မှတစ်ဆင့် ဒေါ်အုန်းခင်၊ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မူနှင့် ဒေါ်စိန်စိန်တို့ အပေါ် ကွယ်လွန်သူ ဦးရွှေကျန်ရစ်သည့် အမွေပုံပစ္စည်းကို စီမံခန့် ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။

မြို့နယ် တရားရုံးက ဒေါ်မမကြီးသည် အမွေပုံပစ္စည်းတွင် ၉ ပုံ ၄ ပုံ ရထိုက်ခွင့်ရှိကြောင်း ပဏာမ ဒီကရီချမှတ်သည်။ မြို့နယ်တရားရုံး ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဒေါ်စိန်စိန်က မကျေနပ်၍ မန္တလေး တိုင်း တရားရုံး ၁၉၉၃ ခုနှစ် တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁၇ တွင် လည်းကောင်း၊ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မှုက မကျေနပ်၍ ယင်းရုံး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁၈ တွင် လည်းကောင်း အသီးသီး အယူခံမှုများ တင်သွင်းကြသည်။ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏

၁၉၉၈ ဒေါ်စိန်စိန် နှင့် အေါ်ခင်သန်းနွဲ့ ပါ^{*} ၆ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီးလျှင် ဒေါ်မမကြီး စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ ၎င်း၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးခင်မောင်ရင် မှ တစ်ဆင့် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံမှုများ ဝင်ရောက်ရာ တရားရုံးချုပ် က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍ မြို့နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် အတည်ပြသည်။ ဒေါ်စိန်စိန်က တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် အတည်ပြသည်။ ဒေါ်စိန်စိန်က တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၅ ခုနှစ် တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၇၄ တွင် လျှောက်ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါပြဿနာကို ကြားနာရန် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်—

" အမွေခံစားခွင့်မရှိသူ ဒေါ်စိန်စိန်အား အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် အမွေဆိုင်အနေဖြင့် နေထိုင်သူဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် အခြား အမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ရေး ပိုင်ခွင့်ကို ဆန့် ကျင်လက်ရှိထားခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်ခြင်း ရှိမရှိ"

အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားစဉ်အတွင်း အမှတ် (၁) လျှောက်ထားခံရသူ (မူလရုံးတရားလို) ဒေါ်မမကြီး ကွယ်လွန်သွား သဖြင့် ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့ပါ ၅ ဦးတို့အား ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မမကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။

အထူးအယူခံမှ အတော်အတွင်း အမှတ် (၆) အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ် အုန်းခင် ကွယ်လွန်သွားရာ စည်းကမ်းသတ်ကာလအတွင်း တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် ၎င်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံဝင်ခွင့်ရပ်စဲပြီဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တရားရုံးချုပ်သည် ဒေါ်စိန်စိန်နှင့် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မူတို့သည် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်း၏ အမွေခံများ မဟုတ် ကြောင်း သုံးသပ်ထားပါလျက် လက်ရှိထားမှု၏ အဆင့်အတန်းကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အချင်းဖြစ် မြေကိုပင် အမွေဆိုင်အနေဖြင့် လက်ဝယ် ထားသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမှာ ရှေ့နောက်ညီညွတ်ခြင်း မရှိယုံမျှ မက အယူခံတရားလို၏ အခွင့်အရေးကို ဆုံးရှုံးစေကြောင်း၊ ဒေါ်စိန်စိန် သည် အချင်းဖြစ် မြေကွက်တွင် အမွေဆိုင်တစ်ဦး မဟုတ်သဖြင့် အချင်းဖြစ်မြေကို အမွေဆက်ခံသည်ဆိုသော ဒေါ် မမကြီး၊ ဒေါ် အုန်းခင် တို့နှင့် ပူးတွဲ အမွေဆိုင်တစ်ဦးမဟုတ်ကြောင်း၊ ဒေါ်စိန်စိန်၏ လက်ရှိထားမှုမှာ အမွေဆိုင်များဖြစ်ကြသော ဒေါ် မမကြီး၊ ဒေါ် အုန်းခင် တို့ ကိုယ်စား လက်ရှိထားခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူမဟုတ်၍ ပိုင်ဆိုင်သူအား ဆန့်ကျင့်၍နေထိုင်ခြင်း သာဖြစ်ကြောင်း၊ တရားရုံးချုပ်သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းအား ဦးရွှေပိုင် ဖြစ်လျှင် ဦးရွှေအား ဆက်ခံသူများကို ဆန့်ကျင်နေထိုင်ခြင်းဖြစ် ကြောင်း ခုခံချေပချက်နှင့် ဦးရွှေ ကွယ်လွန်သည်မှစ၍ အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ပြီး ပိုင်ရှင်သဖွယ် နေထိုင်ခဲ့သည်ဆိုသော အချက်များကို ထည့်သွင်းသုံးသပ်ရန် ပျက်ကွက် ခဲ့ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အမှတ် (၁) (၂) နှင့် (၄) အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက အယူခံ တရားလိုအနေဖြင့် အချင်းဖြစ် မြေအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထား ကြောင်းကို စာရွက်စာတမ်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အစစ်ခံချက် အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သက်သေထင်ရှားပြသခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ဒေါ်စိန်စိန်သည် အချင်းဖြစ် မြေတွင် မွေးကတည်းက ယနေ့ အချိန်ထိ သာမန်လက်ရှိထားရုံမှုဖြင့် အမွေဆိုင်များ၏ အကျိုးကို ဆန့်ကျင်သည် ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်လက်ရှိမြောက်ရန်အလို့တှ ကိုယ်ထိလက် ရောက်ထားရှိမှုသည် ပွင့်လင်းပြီး ဆန့်ကျင်ရမည်၊ ပိုင်ရှင်အဖြစ် လက်ရှိထားရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ (၁၂) နှစ်ကျော် အနောင့်အယှက်မရှိဘဲ လက်ရှိထားရံမျှဖြင့် ဆန့်ကျင်ရမည်၊ ပိုင်ရှင်အဖြစ် သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလို ဒေါ်စိန်စိန်အနေဖြင့် အချင်းဖြစ်မြေမှာ ဦးမြ၊ ဒေါ်သစ်တို့၏ အမွေပစ္စည်းအဖြစ် ထင်မှတ်ကာ အချင်းဖြစ်မြေမှာ ဦးမြ၊ ဒေါ်သစ်တို့၏ အမွေပစ္စည်းအဖြစ် ထင်မှတ်ကာ အချင်းဖြစ်မြေမှာ ဦးမြ၊ ဒေါ်သစ်တို့၏ အမွေပစ္စည်းအဖြစ် ထင်မှတ်ကာ အချင်းဖြစ် မြေတွင် အမွေဆိုင်အဖြစ် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းဟု ထင်မှတ်၍ လက်ရှိထားခြင်းသည် ပိုင်ရှင်အား ဆန့်ကျင်ရာ မရောက်ကြောင်း၊ မိမိတစ်ဦးတည်းပိုင်ရှင်

၁၉၉၈ ဒေါ်စိန်စိန် နှင့် ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့ ပါ * ၆ ၁၉၉၈ ဒေါ်စိန်စိန် နှင့် အေါ်ခင်သန်းနွဲ့ ပါ^{*} ၆ အဖြစ် လက်ရှိထားရန် ကြံရွယ်ချက်မရှိကြောင်းမှာ မြင်သာသည့် အချက်ဖြစ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလို ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဦးမြ၊ ဒေါ်သစ်တို့ ၏ အမွေပစ္စည်းအဖြစ် ထင်မှတ်ကာ မခွဲဝေရသေးသည့် အမွေပုံ ပစ္စည်းအပေါ် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်းသည် အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်၍ နေထိုင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက် ဖြစ်သည်ဟု ကော့က်ယူရန်သာ ရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အမှတ် (၃) နှင့် အမှတ် (၅) အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေ က ဤအမှုသည် တရားရုံးချုပ်က သုံးသပ်ထားသကဲ့သို့ အယူခံတရားလို ဒေါ်စိန်စိန်သည် အချင်းဖြစ်မြေတွင် အမွေဆိုင်ပစ္စည်းဟု ထင်မှတ်ပြီး လက်ရှိထားခြင်းသာဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတစ်ဦးတည်း ပိုင်ရှင်အဖြစ် လက်ရှိထားခြင်း မဟုတ်သည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိ အကျုံးဝင်ရန်မှာ အယူခံတရားလိုသည် အချင်းဖြစ် မြေတွင် ၎င်းတစ်ဦးတည်းပိုင်ရှင်အဖြစ် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း လက်ရှိထားရန်လိုအပ် ကြောင်း၊ အယူခံတရားလို ဒေါ်စိန်စိန်က အမွေခံအမွေစားတစ်ဦးဟု ချေပအစစ်ခံသောကြောင့် ၎င်း၏ အစစ်ခံချက်အရ ၎င်းလက်ရှိဖြစ်ခြင်း သည် အမွေခံများကိုယ်စား လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု တရားရုံးချုပ်က ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အမှတ် (၆) အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားလို ဒေါ်စိန်စိန်သည် အမွေဆိုင်တစ်ဦးအဖြစ် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟူသော တင်ပြချက်ကို ရုံးတော်က လက်မခံခဲ့ကြောင်း၊ မူလရုံးတရားလို ဒေါ်မမကြီးနှင့် မူလရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်အုန်းခင်တို့ကိုသာလျှင် အမွေဆိုင် များအဖြစ် ရုံးတော်က အသိအမှတ်ပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒေါ်မမကြီး နှင့် ဒေါ်စိန်စိန်တို့အား အမွေဆိုင်အချင်းချင်းဖြစ်သည်ဟု တရားလိုက လက်မခံသကဲ့သို့ တရားရုံးအဆင့်ဆင့်ကလည်း ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား အမွေဆိုင်အချင်းချင်းအဖြစ် အသိအမှတ်မပြုခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအခြေအနေ၌ ဒေါ်စိန်စိန်သည် အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် အမွေဆိုင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ကျန်အမွေဆိုင်များကို ကိုယ်စားပြုနေထိုင်သူဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်၍

မရနိုင်သောကြောင့် ၎င်း၏ လက်ရှိနေထိုင်မှုသည် တရားလိုအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိဖြစ်မှုပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမွေခံစားခွင့်မရှိသူ ဒေါ်စိန်စိန် အား အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် အမွေဆိုင်အနေဖြင့် နေထိုင်သူဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင် လက်ရှိထားခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ် ခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်မှု မရှိဟု စုံညီခုံရုံးက သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်စိန်စိန် နှင့် ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့ ပါ ီ ၆

မူလရုံးတရားလို ဒေါ်မမကြီးသည် ဦးမြ၊ ဒေါ်သစ်တို့၏ သားဖြစ်သူ ဦးရွှေ၏ ဒုတိယဇနီးဖြစ်ပြီး အမှတ် (၁) တရားပြိုင် ဒေါ်အုန်းခင်မှာ ပထမဇနီးဖြစ်သည်။ အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မူနှင့် အမှတ် (၃) တရားပြိုင် ဒေါ်စိန်စိန်တို့သည် ဦးမြ၊ ဒေါ်သစ်တို့၏ မြေးများဖြစ်ကြသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ် ဂျပန်ခေတ် မတိုင်မီကတည်းက အချင်းဖြစ်မြေပေါ် တွင် ဦးမြ၊ ဒေါ်သစ်တို့နှင့်အတူ သားသမီးများဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်မမကြီး၊ ဒေါ်မလေး၊ ဒေါ်ဝဝ၊ ဒေါ်အမလေးနှင့် ဒေါ်လှမေတို့ နေထိုင်ခဲ့ကြ သည်။ အမှတ် (၃) တရားပြိုင် ဒေါ်စိန်စိန်သည် အချင်းဖြစ် မြေတွင် မွေးကတည်းက နေထိုင်ခဲ့ပြီး၊ အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မူ နေထိုင်သည်မှာ အနှစ် (၂၀) ကျော်ခန့် ရှိပြီးဖြစ်သည်။ တရားလို ဒေါ်မမကြီးသည် အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် နေထိုင်ဘူးခြင်း မရှိချေ။ ဤသည်တို့မှာ အမှုတွင် အငြင်းမပွားသော အချက်များဖြစ်သည်။

ဦးဘဖေပါ ၆ နှင့် မ**ချိုတိ (စ) မညွန့်ပါ ၂ အမှု^(၁)** တွင် မခွဲဝေ ရသေးသည့် အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်းသည် အခြားအမွေ ဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်နေထိုင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက် ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရန် ရှိကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

ယင်းအမှုမှာ အမွေဆိုင်တစ်ဦးက မခွဲဝေရသေးသည့် အမွေပုံပစ္စည်း ပေါ် တွင် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

⁽၁) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး စာ ၇၂၇

၁၉၉၈ အေါ်နိနိနိန် ခှင့် အေါ်ခင်သန်းနွဲ့ ပါ ီ ၆ ယခုအမှုမှာ တရားပြိုင် ဒေါ်စိန်စိန်နှင့် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မူတို့သည် အမွေဆိုင်များ မဟုတ်ကြပေ။ ၎င်းတို့လက်ရှိနေထိုင်သည့် မြေမှာလည်း အမွေဆိုင်မြေမဟုတ်ချေ။ အမွေဆိုင် မဟုတ်သူက အချင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်းမှာ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူကို ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်မရောက်သုံးသပ်ရန်လိုသည်။

ဦးအောင်သာနှင့် အခြား ၅ ဦး နှင့် ဦးထွန်းစိုင်နှင့် အခြား ၅ ဦး အမှု () တွင် ဆန့်ကျင်ဘက်လက်ရှိထားမှု မြောက်ရန်လက်ရှိထားမှုသည် တစ်ဆက်တည်း ၁၂ နှစ်ရှိရမည်။ အများအသိဖြစ်ရမည်။ ပိုင်ရှင်အား ဆန့်ကျင်မှုရှိကြောင်း ပေါ် လွင်စေရမည်။ ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားမှုကို ပိုင်ရှင်က သိအောင်လုပ်ဖို့မလို။ ပိုင်ရှင်အနေနှင့် အလေးဂရုပြုပါက အဖြစ်အပျက်ကို သိရှိနိုင်လောက်အောင် လက်ရှိထားမှုသည် ပွင့်လင်းပြီး ဖုံးကွယ်ရန် အားထုတ်ခြင်း မပြုလျှင် လုံလောက်သည်ဟု ထုံးဖွဲ့သည်။

တရားရုံးချုပ်က အမှတ် (၁) နှင့် အမှတ် (၃) တရားပြိုင်တို့ က အချင်းဖြစ်မြေသည် ဦးမြနှင့် ဒေါ်သစ်တို့၏ အမွေပုံပစ္စည်းဟု ထင်မှတ်သဖြင့် အမွေဆိုင် အခွင့်အရေးအရ နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထုချေကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ ထုချေချက်အရဆိုလျှင် ဦးရွှေသည် အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်ရာ ဦးရွှေကွယ်လွန်သည့်အခါတွင် ဦးရွှေ၏ ဧနီးများသည် ဦးရွှေ၏ အမွေကို ဆက်ခံမည်ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ သည်လည်း အမွေဆိုင်များဟု ဆိုလိုရာရောက်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဦးရွှေ ကွယ်လွန်ချိန်မှစ၍ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို တွက်ချက်ရမည် ဆိုသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ ကောက်ယူသုံးသပ်ချက်သည် မှန်ကန်ခြင်း မရှိကြောင်း သုံးသပ်သည်။

တရားပြိုင် ဒေါ်စိန်စိန်က အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်-" ဤမြေကြီးကို မူလ ဦးမြပိုင်ပါသည်၊ ဦးမြနောက် ဒေါ်သစ်ပိုင် ပါသည်။ ဒေါ်သစ်သေပြီးနောက် သားသမီး ၆ ဦးက အမွေဆိုင် အဖြစ် ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။ အချင်းဖြစ် မြေကြီးကို အမွေဆိုင်များက

⁽၂) ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး စာ ၁၁

ခွဲဝေရယူခြင်း မရှိသေးပါ။ ကျွန်မသည် ဒေါ်မမလေး၏ အမွေဆိုင်အနေနှင့် ဤမြေကြီးပေါ် တွင် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။

၁၉၉၈ ခေါ် 8နိ 8နိ

ဦးမြနှင့် ဒေါ်သစ်တို့မှ ဒေါ်မမကြီး၊ ဒေါ်မမလေး၊ ဦးရွှေး ဒေါ်ဝဝ၊ ဒေါ်အမလေးနှင့် ဒေါ်လှမေသားသမီး ၆ ဦး မွေးဖွားသည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဒေါ်မမလေး၏ သမီးဖြစ်သည်။ နှင့် ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့ ပါ® ၆

ခေါ်စိန်စိန်က ဒေါ်မမလေး၏ အ**မွေဆိုင်အနေဖြင့် နေခြင်းဖြစ်** သည်ဆိုခြင်းကြောင့် ပူးတွဲအမွေဆိုင်မှာ ဦး<mark>ရွှေဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံရာ</mark> ရောက်သည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဦးရွှေ၏ ပိုင်<mark>ဆိုင်မှုကို ဆန့်ကျင်ခြင်း</mark> မရှိပေ။

အချင်းဖြစ်မြေသည် ဒေါ်စိန်စိန် ထင်မှတ်သကဲ့သို့ ဦးမြနှင့်ဒေါ်သစ် တို့၏ အမွေပုံပစ္စည်းမဟုတ်၊ ဦးရွှေအမည်ပေါက် ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေဖြစ်စေကာမူ ဒေါ်စိန်စိန်က အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးရွှေမပိုင်၊ ၎င်းသာ ပိုင်သည်ဟု ဦးရွှေအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခြင်း မပြုခဲ့ပေ၊ ဦးရွှေ ကွယ်လွန်သည့်အခါတွင်လည်း ဦးရွှေ၏ ဇနီးများဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်မမကြီးနှင့် ဒေါ်အုန်းခင်တို့အား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခဲ့သည့် အထောက်အထားများ မတွေ့ရှိရပေ။

သို့ဖြစ်၍ ကြားနာလျက်ရှိသည့် ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အမွေခံစားခွင့်မရှိသူ ဒေါ်စိန်စိန်အား အချင်းဖြစ်မြေပေါ် တွင် အမွေဆိုင်အနေဖြင့်နေထိုင်သူဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် အခြား အမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ကို ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း တရားရုံချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြစ်ခြင်းသည် မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဤအထူးအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခကျပ် ၃၀၀ိ/– သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်

ဒေါ်မိမိလေး

(ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်) ဒေါ်လှလှ

(ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်<mark>ကိုယ်စား</mark>လှယ်)

နှင့်

ဒေါ်ခင်မူမူပါ ၇ ဒေါ်ခင်မူမူပါ ၇

အစူလမ်တရားဥပဒေ (ဟာနာဗီဥပဒေ) အရ အမွေစား အမွေစံ ၃မျိုး ခွဲခြားထားခြင်း၊ သားသည် "အမွေကျန်ဆက်စံသူ" (အမွေကျန်–၁) အဖြစ် အမွေဆက်စံခြင်း၊ ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်၏ အစ်ကိုအရင်းမှ မွေးသူတူမက "ဆွေမျိုးနီးစပ်" (တတိယအုပ်စု) အဖြစ် အမွေဆက်စံသဖြင့် အစ်မမှ မွေးသည့်တူသည် အမွေဆက် စံခွင့်မရရှိခြင်း၊ မူလရုံး တရားပြိုင်အပေါ် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့် အယူစံဝင်ရာတွင် ကွယ်လွန်သူ တရားပြိုင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူစံဝင်ခြင်း မပြသည့် အယူစံမှုသည် တရားဝင်မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စွန်နီအ<u>စ</u>္စလာမ်ဘာသာဝင်များ အ<mark>မွေဆက်ခံ</mark>ခြင်းဆိုင်ရာ

^{*} ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံချက် အမှတ် ၃ နှင့် ၄

⁺ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၂၁၀ တွင် ချမှတ်သော ၁၃–၁၂–၉၂ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးထိုင်) ၏ အစီရင်ချက် နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု

ဥပဒေ (ဟာနာဖီဥပဒေ) အရ "သား" သည် အမွေကျန်ဆက်ခံသူ "(အမွေကျန်–၁)"အဖြစ် အမွေဆက်ခံသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဟာနာဖီ ဥပဒေအရ အမွေစား အမွေခံတို့အား သုံးမျိုးသုံးစားခွဲခြမ်းထားသည်–

- (က) သတ်မှတ်ထားသည့် အမွေဝေစုရခွင့်ရှိသော ပုံသေဆက်ဆံသူ များ (Sharers)
- (ခ) ပုံသေဆက်ခံသူများအား အမွေခွဲဝေပြီး နောက်ကျန်ရစ်သည့် အမွေကို ဆက်ခံသူအမွေကျန်ဆက်ခံသူများ (Residuaries)
- (ဂ) ပုံသေဆက်ခံသူများလည်းမဟုတ်၊ အမွေကျန် ဆက်ခံသူများ လည်း မဟုတ်သော ဆွေမျိုးနီးစပ်များ (Distant Kindred)

ကွယ်လွန်သူဦးမူဆာ၏ အမွေကို ဆက်ခံရန် ပုံသေဆက်ခံသူ များနှင့် အမွေကျန် ဆက်ခံသူများ မကျန်ရှိပေ။ ပုံသေဆက်ခံသူများ ဖြစ်စေ အမွေကျန် ဆက်ခံသူများဖြစ်စေ မရှိလျှင် အမွေကို ဆွေမျိုးနီးစပ် များက ခွဲဝေယူရသည်။ ညီအစ်ကိုအရင်း၏ သမီးသည် "ဆွေနီးမျိုးစပ်" (တတိယအုပ်စု) အဖြစ် ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကို ဆက်ခံသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကွယ်လွန်သူ ဦးမူဆာ၏ အစ်ကိုအရင်း ဦးဟာမက်မှ မွေးသူ တူမ ဒေါ်လှက "ဆွေနီးမျိုးစပ်" (တတိယအုပ်စု) အဖြစ် အမွေဆက်ခံမည်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်လှက အမွေဆက်ခံရရှိသဖြင့် အစ်မမှ မွေးသည့် တူ ဦးမောင်မောင်လတ်သည် ကွယ်လွန်သူဦးမူဆာ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်မရှိတော့ပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ မူလရုံး တရားပြိုင် ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် ချမှတ် သည့် ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့် အယူခံဝင်ရာ၌ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံဝင်ရန် လိုမလို ဆိုလိုခြင်း မှာ ချမှတ်သည့် ဒီကရီအပေါ် မူတည်သည်။ ဒီကရီကို ခွဲခြား၍ မရနိုင် ပါက ဒီကရီချမှတ်ခြင်း ခံရသော ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး အယူခံဝင်ရောက်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဒီကရီကို ခွဲခြား၍ ရနိုင်လျှင် ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ၁၉၉၈ ခေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ခေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ခေါ်လှလှ နှင့် ခေါ်ခင်မူမူ ပါ၇ ၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မူမူ ပါ၇ အားလုံးက အယူခံဝင်ရောက် ခြင်း မရှိသော်လည်း အမှုသည်စုံလင်ပါက အယူခံမှုသည် ရပ်တည်နိုင်သည်။ ဒီကရီတစ်ဦးထက် ပိုသူတို့ အတွက်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးထက်ပိုသူတို့ အပေါ် တွင်လည်းကောင်း ချမှတ်ရာ၌ တစ်ဦးချင်း (Severally) သော်လည်းကောင်း၊ ပူးတွဲ၍ (Jointly) သော် လည်းကောင်း ပူးတွဲ၍ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ (Jointly or Severally) သော်လည်းကောင်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် အမွေဆိုင်တစ်ဦးချင်း၏ ဝေစုကို သတ်မှတ်ပေးသည်။ ထိုအမှုမျိုးတွင် ကွယ်လွန်သူတို့၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များသည်လည်း မိမိတို့၏ အဆင့်အတန်းအလိုက် ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကို အချိုးကျ လက်ခံရရှိသူများဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် ချမှတ်သည့် ဒီကရီမှာ တစ်ဦးချင်းအတွက် တစ်သီးတစ်ခြားစီ (Severally) ချမှတ်သည့် ဒီကရီဖြစ်သည်။ ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသည့် ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များသည်လည်း တစ်ဦးချင်း တစ်သီးတစ်ခြားစီ (severally) အမွေဆက်ခံကြသည်။

အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို ခွဲခြားနိုင်သည် ဖြစ်၍ ဒီကရီချမှတ်ခံရသူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးချင်း အနေဖြင့် အယူခံဝင်ရောက်နိုင်ပေသည်။ အမွေပုံကို ထိထိရောက်ရောက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် အမွေဆိုင်အားလုံးအမှုသည်အဖြစ် ပါဝင်ရန်လိုအပ်သည်။

ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် ချမှတ်သည့် ဒီကရိအယူခံရာတွင် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံခြင်းမရှိသော်လည်း အမွေဆိုင်အားလုံးအမှုသည်အဖြစ် ပါဝင် သဖြင့် အယူခံသည် တရားမဝင်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးဇမာ (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– ၁၊ ၂၊ အတွက် ဦးတင်လှအောင် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) ၇ အတွက် ဦးထွန်းမြိုင် ၃ မှ ၆ မလာ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၉/၈၂ (အရှေ့မြောက်) တွင် ဦးမန်းမောင်က ဒေါ်မိမိကြီးနှင့်ဦးမောင်မောင်တို့ အပေါ် ကွယ်လွန်သူ ဦးမောင်မောင်လတ် ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများ အား စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ အမှုအတောအတွင်း ဒေါ်မိမိကြီး ကွယ်လွန်သဖြင့် ဒေါ်မိမိလေး၊ ဒေါ်လှလှနှင့် ဦးခင်မောင်တို့အား တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ တရားပြိုင် ဦးမောင်မောင်ကိုမူ အမွေဆိုင်တစ်ဦးမဟုတ်ဟု သုံးသပ်ပြီး အမှုသည် အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် တိုင်းတရားရုံးမှ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးပြီး အမွေရှင် ဦးမောင်မောင်လတ် ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းရောင်းရငွေ၏ လေးပုံသုံးပုံကို ဦးမန်းမောင်အား ခွဲဝေပေးရန် အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မှုမှု ပါ၇

တိုင်းတရားရုံး၏ အပြီးသတ် ဒီကရီကို ဒေါ်မိမိလေးနှင့် ဒေါ်လှလှ တို့က မကျေနပ်ကြသဖြင့် တိုင်းတရားရုံးချုပ်သို့ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၂၈/၉၂ အရ အယူခံတင်သွင်းသော်လည်း ပလပ်ခြင်း ခံရသည်။ အယူခံမှု အတောအတွင်း အယူခံ တရားပြိုင်ဦးမန်းမောင် လွယ်လွန်သွားသဖြင့် ဒေါ်ခင်မှုမှုနှင့် ဒေါ်ခင်ဝင်းမေတို့အား ကွယ်လွန်သူ ဦးမန်းမောင်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် ဒေါ်မိမိလေးက တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၁၁၇/၉၅ အရ လည်းကောင်း၊ ဒေါ်လှလှက တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ(အထူး) အမှုအမှတ် ၃၁၆/၉၆ အရ လည်းကောင်း လျှောက်ထားသည့် အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံးရုံးက လျှောက်ထားမှုနှစ်မှုလုံးတွင် အောက်ပါပြဿနာကို စုံညီခံုရုံးဖြင့် ကြားနာရန်အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်—

" ဦးမောင်မောင်လတ်သည် ကွယ်လွန်သူဦးမူဆာ၏ အမွေခံဟု သတ်မှတ်ကာ ဦးမူဆာ ပိုင်ဆိုင်သော မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံကို ဦးမောင်မောင်လတ် ကျွန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်း ၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မှုမူ ပါ၇ ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မဟာမေဒင် (စွန်နီ) ဥပဒေအရ မှန်ကုန်ခြင်း ရှိမရှိ"

ဤအယူခံမှုများသည် မူလတရားမကြီးမှုတစ်မှုတည်းမှ ပေါ်ပေါက် လာခြင်းဖြစ်၍ ဤစီရင်ချက်သည် အထူးအယူခံမှုနှစ်မှုလုံးနှင့် သက်ဆိုင် စေရမည်။

အယူခံတရားလို ဒေါ်မိမိလေး၏ ရှေ့နေက မန္တလေးအရှေ့မြှောက် မြို့နယ်၊ ဟေမာဇလရပ်၊ အကွက်အမှတ် ၆၀၆၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁– က နှင့် ၁–ခ၊ ဘိုးဘပိုင်မြေကွက်နှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အဆုံများ ကို ဟာဂျီဦးမှုဆာပိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးမောင်မောင်လတ်သည် ဟာဂျီဦးမူဆာ၏ နှစ်မဒေါ်မြင့်မှ မွေးဖွားသူ ဖြစ်၍ ဦးမူဆာ တူတော်သော်လည်း မိန်းမဘက်အလှမ်းဝေး ဆွေမျိုးဖြစ် ကြောင်း၊ ဟာဂျီမ်ဒေါ်လှမှာ ဦးမူဆာ၏ အစ်ကို ဦးဟာမက်က မွေးသည့် တူမဖြစ်၍ ယောက်ျားဘက်အလှမ်းဝေး ဆွေမျိုးဖြစ်ကြောင်း၊ မိုဟာမေဒင်ဥပဒေ စွန်နီဟာနာဖီက အမွေဆက်ခံရေး ပြဋ္ဌာန်းချက်ပုဒ်မ ၆၇ အရ ကွယ်လွန်သူ ဦးမူဆာ၏ အမွေကို ဆက်ခံရန် ပထမအဆင့် အမွေခံ (Sharers) နှင့် ဒုတိယအဆင့် အမွေခံသူများ (Residuaries) မရှိသည့် အတွက် တတိယအဆင့်အလှမ်းဝေး ဆွေမျိုးများက အမွေဆက်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အလှမ်းဝေးဆွေမျိုးများတွင် ဒေါ် လှမှာ တတိယသတ်မှတ်ထားသည့် ညိအစ်ကိုအရင်း၏ သမီးဖြစ်ပြီး ဦးမောင် မောင်လတ်မှာ အလှမ်းဝေးဆွေမျိုး စာရင်းတွင် ပါဝင်သူမဟုတ်ကြောင်း၊ အစ်ကိုက မွေးသည့် တူမအရင်း ဒေါ်လှရှိနေပါလျက် နှစ်မက မွေး သောတူ ဦးမောင်မောင်လတ်အား ဦးမူဆာ၏ အမွေခံဟု သတ်မှတ်ထား ခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်းလျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ခင်မူမူ၊ ဒေါ်ခင်ဝင်းမေတို့၏ ရှေ့နေက မန္တ လေးအရှေ့မြောက်မြို့နယ်၊ ဟေမာဇလရပ်ကွက်၊ အနောက်ပိုင်း အကွက်အမှတ် ၆ဝ၆၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁–က နှင့် ၁–ခ ဘိုးဘပိုင်မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံများကို မူလကဦးမူဆာပိုင်ခဲ့သည့်မှာ အငြင်း မပွားကြောင်း၊ ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ဖယားအရ ဦးမူဆာ၊ ဒေါ်မြင့်၊ ဦးဟာမက်ဟူ၍ မောင်နှမသုံးဦးရှိရာ ဦးဟာမက်သည် ဦးမူဆာထက် အရင်သေသဖြင့် အမွေမရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဦးဟာမက်၏သမီး ဒေါ် လှသည် အမွေမမီကြောင်း၊ နှစ်မဒေါ် မြင့်က မွေးသော ဦးမောင်မောင် လတ်သာလျှင် ဦးမူဆာ၏ တူအရင်းဖြစ်၍ အမွေဆက်ခံကြောင်း ဒေါ် လှမှာ တူမဖြစ်သည့်အပြင် အပျိုကြီးဘဝဖြင့် ကွယ်လွန်၍ အမွေခံမကျန်ရစ်ကြောင်း၊ ဦးမောင်မောင်လတ်သည် အစ္စလာမ်တရား ဥပဒေနှင့်အညီ အမွေဆက်ခံထိုက်သူဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အမှတ် (၇) အယူခံတရားပြိုင်နှင့် အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ဒေါ် လှလှ၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်မြေနှင့် မြေပေါ် ရှိ အဆောက်အအုံ တို့ကို ဟာဂျီဦးမူဆာပိုင်ကြောင်း၊ တရားလို ဦးမန်းမောင်က ဟာဂျီ ဦးမူဆာတွင် ယခင်ဇနီးဖြစ် သူမှ မွေးဖွားသည့် သား ဦးနုရှိပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်သူဖြစ်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ဦးမူဆာ ကွယ်လွန်သည့်အခါ မဟာမေဒင်စွန်နီအမွေခန်းဥပဒေရ ဇနီးနှင့် သားဦးနုတို့ထံ ဆင်းသက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလို ဦးမန်းမောင်နှင့် ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သူ ဦးမောင်မောင်လတ်မှာ ဦးမူဆာ၏ တူတစ်ဦးသာဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုအနေဖြင့် ဦးမူဆာကွယ်လွန်သော အခါ ယခင်ဇနီးနှင့် သားဦးနုတို့ အမွေဆက်ခံရရှိကြောင်း ခိုင်လုံအောင် တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ဦးမောင်မောင်လတ် ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်း ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် (စွန်နီ) မြန်မာလူမျိုးများဖြစ်ကြသော ဦးဖိုးတုတ်နှင့် ဦးဖိုးကျုတ်တို့သည် ညီအစ်ကိုအရင်းများဖြစ်ကြသည်။ ဦးဖိုးတုတ်မှ ဦးမောင်ကြီး၊ ဦးမောင်မောင်နှင့် ဦးအာဇင်းတို့ကို မွေးဖွားသည်။ မူလရုံးတရားလို ဦးမန်းမောင်သည် ဦးမောင်ကြီး၏ သားဖြစ်သည်။

ဦးဖိုးကျုတ်မှ ဒေါ်မြင့်၊ ဦးဟာမတ်၊ ဟာဂျီဦးမူဆာတို့ မွေးဖွားသည်။ ဒေါ်မြင့်သည် ဦးအာဇင်းနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီးသားဦးမောင်မောင်လတ် ၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မှုမှု ပါ၇ ၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မူမူ ပါ၇* ထွန်းကားသည်။ မူလရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်မိမိကြီးသည် ဦးမောင်မောင် လတ်၏ ဇနီးဖြစ်သည်။

ဦးမန်းမောင်က ကွယ်လွန်သူ ဦးမောင်မောင်လတ် ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းကို အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးရန် ဦးမောင်မောင်လတ်၏ ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

မန္တလေးအနောက်မြို့နယ်၊ ပြည်ကြီးကျက်သရေ အနောက်အကွက် အမှတ် ၁၇၇ ဦးပိုင်အမှတ် ၁၈ မြေကို ဦးမောင်မောင်လတ် အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ကြောင်းကို အငြင်းမပွားချေ။ မန္တလေးအရှေ့မြောက် မြို့နယ်၊ ဟေမာဇလရပ်ကွက်၊ အနောက်ပိုင်းအကွက်အမှတ် ၆၀၆၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁–က နှင့် ၁–ခ ဘိုးဘပိုင်မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံများကို ဦးမောင်မောင်လတ် အမွေဆက်ခံရရှိခြင်း ရှိမရှိကိုသာ အငြင်းပွားနေကြသည်။

အဆိုပါ အငြင်းပွားနေသည့် မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံ များ၏ မူလပိုင်ရှင်မှာ ဦးမူဆာဖြစ်ကြောင်းကို ဦးမန်းမောင်က ဝန်ခံသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးမူဆာအမွေကို ဦးမောင်မောင်လတ်က လက်ခံရရှိခြင်း ရှိမရှိ စီစစ်ရန်လိုအပ်သည်။

တရားလို ဦးမန်းမောင်က တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၆ နည်း ၅ အရ တရားပြိုင်မေးမြန်းသည့် အချက်အလက်များကို ဖြေကြားရာ၌ ဦးမူဆာ၏သားဖြစ်သူ ဦးနုသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်၍ မည်သည့် အရပ်တွင်နေမှန်းမသိရပါဟု ဖြေဆိုခဲ့သည်။

စွန်နီအစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ အမွေဆက်ခံခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ (ဟာနာဖီဥပဒေ) အရ "သား" သည် "အမွေကျန်ဆက်ခံသူ" (အမွေကျန်–၁) အဖြစ် အမွေဆက်ခံသည်။

ကွယ်လွန်သူဦးမူဆာတွင် သားဖြစ်သူ ကိုနု ကျန်ရစ်လျှင် ဦးမောင်မောင်လတ်သည် ဦးမူဆာ၏ အမွေကို ဆက်ခံရရှိမည် မဟုတ်ပေ။ ဦးမူဆာတွင် သား ကိုနုကျန်ရစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေရာ ကိုနုသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်၍ ဦးမူဆာ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်မရှိ ကြောင်းကို တရားလို ဦးမန်းမောင်က သက်သေထင်ရှားပြသရမည် ဖြစ်သည်။ ဦးမန်းမောင်သည် ထိုသက်သေထင်ရှားပြသရမည့် တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ထမ်းဆောင်ခြင်း မရှိပေ။ အကယ်၍ ဦးနုသည် အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိ ယူဆဦးတော့ ဦးမောင်မောင်လတ်သည် ဦးမူဆာ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ရှိမရှိ ဆက်လက် စီစစ်ရမည်ဖြစ်သည်။ဦးမူဆာ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် တူ မဖြစ်သူ ဒေါ် လှနှင့် တူဦးမောင်မောင်လတ်တို့ ကျန်ရှိသည်။ တူမ ဒေါ် လှသည် ဦးမူဆာ၏ အစ်ကိုအရင်းတော်သူ ဦးဟာမက်၏ သမီးဖြစ်သည်။ တူဦးမောင်မောင်လတ်သည် အစ်မ ဒေါ်မြင့်မှ မွေးဖွားသူဖြစ်သည်။

ဟာနာဖီဥပဒေအရ အမွေစား အမွေစံတို့အား သုံးမျိုးသုံးစား ခွဲခြားထားသည်–

- (က) သတ်မှတ်ထားသည့် အမွေဝေစုရခွင့်ရှိသော ပုံသေဆက်ခံသူ များ (Sharers)
- (ခ) ပုံသေဆက်ခံသူများအား အမွေခွဲဝေပြီးနောက် ကျန်ရစ်သည့် အမွေကို ဆက်ခံသူ အမွေကျန်ဆက်ခံသူများ(Residuaries)
- (ဂ) ပုံသေဆက်ခံသူများလည်းမဟုတ်၊ အမွေကျန်ဆက်ခံသူများ လည်း မဟုတ်သော ဆွေနီးမျိုးစပ်များ (Disiant Kindred)

ကွယ်လွန်သူ ဦးမူဆာ၏ အမွေကို ဆက်ခံရန် ပုံသေဆက်ခံသူများ နှင့် အမွေကျန်ဆက်ခံသူများ မကျန်ရှိပေ။ ပုံသေဆက်ခံသူများဖြစ်စေ၊ အမွေကျန်ဆက်ခံသူများဖြစ်စေ မရှိလျှင် အမွေကို ဆွေနီးမျိုးစပ်များက ခွဲ ဝေယူရသည်။ ညီအစ်ကိုအရင်း၏ သမီးသည် "ဆွေနီးမျိုးစပ်" (တတိယအုပ်စု) အဖြစ် ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကို ဆက်ခံသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကွယ်လွန်သူ ဦးမူဆာ၏ အစ်ကိုအရင်း ဦးဟာမက်မှ မွေးသူ တူမ ဒေါ်လှက "ဆွေနီးမျိုးစပ်" (တတိယအုပ်စု) အဖြစ် အမွေဆက်ခံမည်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်လှက အမွေဆက်ခံရရှိသဖြင့် အစ်မမှ မွေးသည့်တူ ဦးမှောင်မောင်လတ်သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးမူဆာ ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်မရှိတော့ပေ။

ထို့ကြောင့် ဦးမောင်မောင်လတ်သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးမှုဆာ၏

၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မူမူ ပါ၇* ၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မူမှ ပါ၇ အမွေခံဟုသတ်မှတ်ကာ ဦးမူဆာပိုင်မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ အဆောက် အအုံများကို ဦးမောင်မောင်လတ်ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ အစ္စလာမ်တရားဥပဒေ (မဟာမေဒင်) (စွန်နီ) ဥပဒေအရ မှန်ကန်ခြင်း မရှိကြောင်း ကြားနာလျက်ရှိသည့် ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြသော ဒေါ်မိမိလေး နှင့် ဒေါ်လှလှတို့က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရောက် ရာတွင် ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်ကို အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ် ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဤအထူးအယူခံမှုများ တင်သွင်းရာတွင်လည်း ဒေါ်မိမိလေးနှင့် ဒေါ်လှလှတို့သည် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးခင်မောင် အား အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ် ဆက်လက်ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဒေါ်မိမိလေးနှင့် ဒေါ်လှလှတို့က အယူခံမှုများ တင်သွင်းရာတွင် သီးခြားစီ အယူခံကြပြီး အပြန်အလှန် အယူခံတရားပြိုင်များအဖြစ် ဖော်ပြကြသည်။

သို့ဖြစ်၍ စုံညီခုံရုံးက အောက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာကိုလည်း လျှောက်လဲတင်ပြရန် နှစ်ဘက်ရှေ့နေများအား ညွှန်ကြားခဲ့သည်–

" မူလရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့် အယူခံရာ၌ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံဝင်ခြင်း မပြုသည့် အယူခံမှု သည် တရားဝင်မဝင်"

အယူခံတရားလို ဒေါ်မိမိလေး၏ ရှေ့နေက ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်က အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းသည် အမွေပုံပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးမောင်မောင်လတ် ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့သည့် မူလတရားရုံးနှင့် ပထမအယူခံတရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်မှာ ဦးခင်မောင်အတွက်

ထိခိုက်နစ်နာခြင်းမရှိ၍ ဦးခင်မောင်အနေဖြင့် ထိုဒီကရီအပေါ် အယူခံ ဝင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ အမွေမှုတွင် အမွေခံစုံလင်ရမည်ဟုသာ ပြဋ္ဌာန်းထား ပြီး၊ ဦးခင်မောင်မှာ အယူခံတရားပြိုင်အဖြစ် ပါဝင်နေ၍ အမှုသည် စုံလင်ကြောင်း၊ ထိုသို့ဆိုလျှင် ပထမအယူခံတရားရုံးနှင့် ဤစုံညီခုံရုံး တော်သို့ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် (၃) ဦးအနက် (၂) ဦးက သီးခြား အယူခံဝင်ခဲ့ခြင်းတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် အားလုံးမပါခြင်းကြောင့် အယူခံမှုသည် တရားမဝင်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ဒေါ်မိမိလေး၊ ဒေါ်လှလှနှင့် ဦးခင်မောင်တို့မှာ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒေါ်မိမိလေးနှင့် ဒေါ်လှလှတို့ ၂ ဦးတည်းက အယူခံဝင်ထားခြင်းမှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်းဥပဒေ ၄ တွင် အကျုံးမဝင်ဘဲ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်း ဥပဒေ ၃၃ အရ ဒီကရီ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ကိုသာ အယူခံဝင်ရောက်သည်ဟု သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ယင်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဒေါ်မိမိလေးနှင့် ဒေါ်လှလှတို့ကသာ အယူခံဝင်ခဲ့သော်လည်း အယူခံရုံးသည် ဒီကရီတစ်ခုလုံးအပေါ် အယူခံဝင်ဘိသကဲ့သို့ မှားယွင်းနေသည့် မူလရုံးနှင့် အယူခံရုံးတို့၏ ဒီကရီနှင့် အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျကဲ၍ သင့်မြတ်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်မူလရံးတရားပြိုင် ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် ချမှတ်ခဲ့သည့် ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့် အယူခံရာ၌ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံခြင်းမပြှ သည့် အယူခံမှုမှာ တရားဝင်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အယူခံတရားလို ဒေါ်လှလှ၏ ရှေ့နေက ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်သည် တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်း မရှိသော်လည်း မိမိ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားတင်ပြနိုင်ရန်နှင့် အမွေမှာတွင် အမွေစား အမွေခံစုံလင်စေရန်အတွက် ၎င်းအား အယူခံ တရားပြိုင်အဖြစ် ထည့်သွင်း အယူခံဝင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်းဥပဒေ ၃၃ အရ အယူခံရုံးသည် အယူခံမဝင်သောအမှုသည်အား သင့်တော်သော သက်သာခွင့်ပေးနိုင်

၁၉၉၈ ခေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ခေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ခေါ်လှလှ နှင့် ခေါ်ခင်မှုမှု ပါ၇* ၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မူမှု

ບິງ*

ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထား၍ အယူခံမဝင်သော တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်မှာ အယူခံရုံးရှေ့တွင်လည်းကောင်း၊ အယူခံအမွေမှုတွင် လည်းကောင်း အမှုသည်အဖြစ် ပါဝင်လျက်ရှိကြောင်း၊ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး အယူခံဝင်ရောက်ရန် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါကြောင်း၊ အယူခံအဆင့်ဆင့်၌ တရားဝင်ကိုယ် စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံခြင်း မပြုသည့် အယူခံမှုမှာ အမှုသည် အဖြစ်ပါဝင်နေ၍ အယူခံမှုမှာ တရားဝင်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြ သည်။

အယူခံတရားပြိုင်ဒေါ်ခင်မှုမှုတို့၏ ရှေ့နေက မူလအမှုတွင် အပြီးသတ် ဒီကရီ၌ ဦးမန်းမောင်က ဒေါ်မိမိကြီးတစ်ဦးတည်းအပေါ် အမွေဆိုင်ပစ္စည်းများ၏ ၄ ပုံ ၃ ပုံကို ခွဲဝေပေးရန် ဒီကရီချမှတ်ထား ကြောင်း၊ ထိခိုက်နှစ်နာသူအနေဖြင့် အယူခံဝင်ခွင့်ရှိနေသူမှာ ဒေါ်မိမိကြီး သာလျှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်မိမိလေး၊ ဒေါ်လှလှနှင့် ဦးခင်မောင်တို့က အယူခံဝင်ခွင့်ရရှိကြောင်း အယူခံတွင် အယူခံဝင်ရောက်သူအတွက် အယူခံရုံးတော်မှ အခွင့်အရေးရှိမရှိ စိစစ်ပြီး အမိန့်ချမှတ်ပေးရန်သာ တာဝန်ရှိပြီး၊ အယူခံမဝင်သူအပေါ် ၎င်းအကျိုးအတွက် ဒီကရီချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၃/၉၆ ဒေါ်မိမိလေးတစ်ဦးတည်းက အယူခံဝင်ခြင်းသည် ဒေါ်မိမိကြီး ကိုယ်စား အပြည့်အဝ အယူခံဝင်ရောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ဒေါ်မိမိကြီး ကိုယ်<mark>စား အယူခံဝင်နိုင်ရန်အတွက် ဒေါ်မိမိလေးအပြင် ဒေါ်လှလှ၊</mark> ္ပို့ခင်မောင်**တို့ ပါဝင်လာမှ ဒေါ်မိမိကြီး** ကိုယ်စားတရားဝင် ကိုယ်စားလှ**ယ်များက အယူခံဝင်ရာရောက်နိုင်ကြောင်း၊ ထိုနည်းတူ** တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၄/၉၆ တွင်လည်း ဒေါ်လှလှတစ်ဦး တည်းက အယူခံဝင်ရောက်ခြင်းသည် ဒေါ်မိမိကြီးကိုယ်စား တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များက အယူခံဝင်ရောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မူလရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့် အယူခံဝင်ရာ၌ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံဝင်ရန် လိုမလို ဆိုလိုခြင်းမှာ ချမှတ်သည့် ဒီကရီအပေါ် မူတည်သည်။ ဒီကရီကို ခွဲခြား၍ မရနိုင် ပါက ဒီကရီချမှတ်ခြင်း ခံရသော ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးက အယူခံဝင်ရောက်ရမည်ဖြစ် သည်။ သို့ရာတွင် ဒီကရီကို ခွဲခြား၍ရနိုင်လျှင် ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးက အယူခံဝင်ရောက်ခြင်း မရှိသော် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးက အယူခံဝင်ရောက်ခြင်း မရှိသော် လည်း အမှုသည် စုံလင်ပါက အယူခံမှုသည် ရပ်တည်နိုင်သည်။ ဒီကရီကို တစ်ဦးထက်ပိုသူတို့အတွက်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးထက် ပိုသူတို့အတွက်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးထက် ပိုသူတို့အပေါ် တွင်လည်းကောင်း ချမှတ်ရာ၌ တစ်ဦးချင်း (severally) သော်လည်းကောင်း၊ ပူးတွဲက (Jointly) သော်လည်းကောင်း၊ ပူးတွဲ၍ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ (Jointly or Severally) သော် လည်းကောင်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် အမွေဆိုင်တစ်ဦးချင်း၏ ဝေစုကို သတ်မှတ်ပေးသည်။ ထိုအမှုမျိုးတွင် ကွယ်လွန်သူတို့၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များသည်လည်း မိမိတို့၏ အဆင့်အတန်းအလိုက် ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေကို အချိုးကျ ဆက်ခံရရှိသူများဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် ချမှတ်သည့် ဒီကရီမှာ တစ်ဦးချင်းအတွက် တစ်သီးတစ်ခြားစီ (Severally) ချမှတ်သည့် ဒီကရီဖြစ်သည်။ ဒီကရီချမှတ်ခြင်း ခံရသည့် ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များသည်လည်း တစ်ဦးချင်းတစ်သီးတစ်ခြားစီ (Severally) အမွေဆက်ခံကြသည်။

အမွေစီမံခန့်ခွဲ ပေးစေလိုမှုတွင် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို ခွဲခြားနိုင် သည်ဖြစ်၍ ဒီကရီချမှတ်ခံရသူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးချင်း အနေဖြင့် အယူခံဝင်ရောက်နိုင်ပေသည်။ အမွေပုံကို ထိထိရောက်ရောက် စီမံခန့်ခွဲ နိုင်ရန် အမွေဆိုင်အားလုံး အမှုသည်အဖြစ် ပါဝင်ရန်မူ လို အပ်သည်။

ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို အယူခံရာတွင် ကွယ်လွန်သူဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မူမူ ပါ၇* ၁၉၉၈ ဒေါ်မိမိလေး (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်လှလှ နှင့် ဒေါ်ခင်မူမူ ပါ၇* အားလုံးပါဝင် အယူခံခြင်းမရှိသော်လည်း အမွေဆိုင်အားလုံး အမှုသည်အဖြစ် ပါဝင်သဖြင့် အယူခံသည် တရားမဝင်ဟု မဆိုင်နိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် စုံညီခုံရုံးက ထုတ်နှုတ်ပေးခဲ့သည့် ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်မိမိကြီးအပေါ် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို အဆင့်ဆင့် အယူခံရာ၌ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်မိမိကြီး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးပါဝင် အယူခံခြင်းမပြုသည့် အယူခံမှုသည် စုံလင်သဖြင့် တရားဝင်ကြောင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်။

အမှုသည်တို့ကို တရားမျှတမှု အပြည့်အဝဖြစ်စေရန်နှင့် တရားမျှတမှုအလို့ငှာ ချမှတ်သင့် ချမှတ်ထိုက်သော အမိန့်ချမှတ်နိုင် စေရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်း ၄ နှင့် ၃၃ တို့အရ အယူခံရုံးအား ကျယ်ပြန့်သော လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ပေးထားသည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်း ၄ အရ အမှုသည်တစ်ဦး သည် အမှုသည်အားလုံးနှင့် အတူတူသက်ဆိုင်သော အကြောင်း အချက်အရ ဒီကရီကို အယူခံဝင်ရာတွင် ဒီကရီကို အားလုံးအကျိုးငှာ ပြင်ဆင်နိုင်သည်။ နည်း ၃၃ အရ ဆိုလျှင်လည်း ဒီကရီ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုသာ အယူခံဝင်ထားသော်လည်း တရားရုံးက သင့်သည့် ဒီကရီကို ချမှတ်နိုင်သည်။ အယူခံဝင်ရောက်ခြင်း မပြုသည့် အမှုသည် အားလုံး သို့မဟုတ် ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးဦးအကျိုးငှာ ဤလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံးနိုင်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအထူးအယူခံမှုနှစ်မှုလုံးကို ခွင့်ပြုပြီး တရားရုံးချုပ်နှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့တွင် မန္တလေးအရှေ့မြောက် မြို့နယ်၊ ဟေမာဇလရပ်ကွက်၊ အနောက်ပိုင်း၊ အကွက်အမှတ် ၆ဝ၆၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁–က နှင့် ၁–ခ မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ် ရှိ အဆောက်အအုံ များသည် အမွေရှင် ဦးမောင်မောင်လတ် ကျန်ရစ်သော အမွေပုံပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်၍ တရားလို ဦးမန်းမောင်အား အမွေခွဲဝေပေးရန် ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

စရိတ်ကို အမွေပုံမှ ကျခံစေရမည်။

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးတင်ထွတ်နိုင် ရှေ့တွင်

ဦးမောင်လွင်ပါ၂ နှင့် ဒေါ်ခင်ဝေပါ ၂^{*} + ၁၉၉၈ ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်

(၎င်းတို့၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးအောင်ဝင်း)

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉။ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို တစ်ကြိမ်ရေတွက်ခွင့်ရလျှင် ရပ်ဆိုင်းထားခွင့် မရှိခြင်း။ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂) အရ တရားမမှုတစ်မှုကို အမှုသစ်စွဲဆိုခွင့်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုခြင်းသည် ကာလ စည်းကမ်း သတ် ရေတွက်မှုကို ရပ်ဆိုင်းခွင့်၊ တိုးချဲ့ခွင့်ပြုခြင်း မဟုတ်ခြင်း။ တရားရုံးအမိန့်သည် ဥပဒေပြဌာန်းချက်ကို လွှမ်းမိုးခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ "စည်ကမ်းသတ်ကာလကို စတင်ရေတွက်ရမည့်အချိန် ကျရောက်ပြီး နောက်မှ တရားစွဲဆိုရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ တရားစွဲဆိုရန် ဖြစ်နိုင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ် လာသည်ကို အကြောင်းပြု၍ စည်းကမ်းသတ်ကာလ ရေတွက်ခြင်းကို မရပ်စဲစေရ" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို တစ်ကြိမ်ရေတွက်ခွင့် ရလျှင် ရပ်ဆိုင်းထားခွင့်မရှိသည့် သဘောဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂) အရ တရားမမှုတစ်မှုကို အမှုသစ် စွဲဆိုခွင့်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုခြင်းသည်ကာလစည်းကမ်းသတ် ရေတွက်မှုကို

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၄၄

⁺ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၇ တွင် ချမှတ်သော ၁၂–၅– ၉၇ ရက်စွဲပါ မွန်ပြည်နယ် တရားရုံး (မော်လမြိုင်ခရိုင်) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ အယူခံမှု။

၁၉၉၈ ဦးမောင်လွင် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ခင်ဝေ ပါ၂ ရပ်ဆိုင်းခွင့်၊ တိုးချဲ့ခွင့်ပြုခြင်းမဟုတ်ပေ။ အမှုသစ်စွဲဆိုလိုလျှင် ကာလ စည်းကမ်းသတ်အတွင်း ထပ်မံစွဲဆိုနိုင်ရန်အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခင်စွဲဆိုသော တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၃/၈၇ ကို ရုပ်သိမ်းစဉ်က "တရားလိုစိတ်ဝေဒနာ ပျောက်ကင်း၍ အမှုစွဲဆိုနိုင် သော အခြေအနေပြန်လည် ရရှိပါက တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုမည်ဆိုသော စည်းကမ်းချက်ဖြင့်ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုသည်" ဟု အမိန့်ချမှတ်ထားစေကာ မူ ထိုအမိန့်သည် အထက်ဖော်ပြပါ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လွှမ်းမိုးခွင့် ရှိမည်မဟုတ်သဖြင့် ထိုအမိန့်မှာ ချမှတ်စဉ်ကပင် ပျက်ပြယ်လျက် ရှိသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် – ဦးမြဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– ဦးသန်းစိန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

မွန်ပြည်နယ် တရားရုံး (မော်လမြိုင်ခရိုင်) ၁၉၉၂ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၇ တွင် ဒေါ်ခင်ဝေနှင့် ဒေါ်တင်ဆိုင်တို့က ၎င်းတို့၏ အခွင့်ရ ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်ဝင်းမှ တစ်ဆင့် ဦးမောင်လွင်နှင့် ဒေါ်မကောက်တို့အပေါ် အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်ခွင့် ပြုထားသော ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ ပြည်နယ် တရားရုံးက တရားလိုများ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီချမှတ်ပေး ခဲ့ရာ တရားပြိုင် ဦးမောင်လွင်နှင့် ဒေါ်မကောက်တို့က မကျေနပ်၍ ဤတရားမ ပထမအယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အဆိုလွှာအရ မုဒုံမြို့၊ အုပ်စုအမှတ် ၄၊ ကွင်းအမှတ် ၈၄၄ (ဂ) စာစင်ကွင်း၊ မြို့မ ၄ ရပ်ကွက်၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၆၁၊ ဧရိယာ ဝ.၅၀ ဧကရှိ မြေအနက် ဝ.ဝ၅ ဧကကို တရားလို ဒေါ်ခင်ဝေက အမည် ပေါက်ပိုင်ဆိုင်၍ ဝ.ဝ၅ ဧကကို တရားလို ဒေါ်တင်ဆိုင်က အမည်ပေါက် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ တရားပြိုင် လင်မယားမှာ အဆိုပါ မြေကွက်ပေါ်တွင် ၎င်းတို့၏ မိဘများ လက်ထက်မှစ၍ အတူနေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း တရားပြိုင်များ၏ ဖခင် ဦးဂန်နာမှာ တရားလိုများ၏ ဦးလေးတော်စပ် ၍ တရားလိုများ၏ မိဘများ လက်ထက်မှပင် အချင်းဖြစ် မြေပေါ်၌ အခမဲ့နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ တရားပြိုင် များ၏ မိဘများ ကွယ်လွန် သည့်အခါ တရားပြိုင်များက ရုတ်တရက် ပြောင်းရွေ့ရန်အခက်အခဲ ရှိသည်ဟုဆို၍ ခေတ္တဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုရန် ခွင့်တောင်းသဖြင့် တရားလိုများက ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် တရားပြိုင်များသည် အခမဲ့နေထိုင်သည့်အခွင့်အရေးကို အခွင့်ကောင်းယူ ၍ မြေကို အပိုင် စီးရန် ကြံရွယ်ပြီး ၎င်းတို့အမည်ဖြင့် အငှားဂရန် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ကြ၍ တရားလိုများ ကန့်ကွက်ခဲ့ရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တရားပြိုင်များအား အချင်းဖြစ်မြေတွင် ဆက်လက်မထားလို တော့သဖြင့် မူလခွင့်ပြုချက်ကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်း၍ ဖယ်ရှားပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ရာ လိုက်နာခြင်းမရှိသည့်အတွက် မွန်ပြည်နယ် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၃/၈၇ တွင် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးရန် တရားစွဲဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအမှုတွင် တရားလိုအား စစ်ဆေးရန် အဆင့်၌ (၂) တရားလိုမှာ စိတ်ရောဂါဝေဒနာဖြစ်လာ၍ တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ အရ အမှုသစ်စွဲဆိုခွင့်ဖြင့် အမှုကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့ရကြောင်း၊ ယခုအခါ (၂) တရားလိုမှာ ပြန်လည်ကျန်းမာလာပြီးဖြစ်၍ အမှုသစ်ပြန်လည် စွဲဆိုရကြောင်း အဆိုပြုတင်ပြသည်။

တရားပြိုင်များက ချေလွှာတင်၍ ခုခံရာတွင် အခြားအချက်များ အပြင် တရားလိုများ စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော် လွန်နေကြောင်း အဓိကတင်ပြချေပခဲ့ကြသည်။

မူလပြည်နယ်တရားရုံးက အဆိုအချေများအပေါ် အခြေပြု၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်နှင့်သက်ဆိုင်သော နောက်တိုးငြင်းချက် (၁) ရပ် အပါအဝင် ငြင်းချက် (၅) ရပ်ကို ထုတ်နုတ်စစ်ဆေးပြီးနောက် ငြင်းချက်အားလုံးကို တရားလိုများဘက်သို့အသာပေး ဖြေဆို၍ စွဲဆို သည့်အတိုင်း စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများ၏ ရှေ့နေက ယခင်စွဲဆိုခဲ့သော တရားမကြီး မှုအမှတ် ၆၃/၈၇ တွင် အမှုသစ်စွဲဆိုခွင့် ရုပ်သိမ်းခဲ့မှုအပေါ် အကြောင်းပြု၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်ခြင်းမရှိဟု မူလရုံးက ၁၉၉၈ ဦးမောင်လွင် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ခင်ဝေ ပါ၂* ၁၉၉၈ ဦးမောင်လွင် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ခင်ဝေ ပါ၂* ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ကြောင်း၊ အဆိုပါ အမှုတွင် စိတ်ရောဂါဝေဒနာ စွဲကပ်သူမှာ ဒေါ် တင်ဆိုင်တစ်ဦး တည်းဖြစ်ပါလျက် ယခုအမှုတွင် ဒေါ် ခင်ဝေအတွက်ကိုပါ ကာလ စည်းကမ်းသတ် မကျော်ဟု မူလရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း စာချုပ်အပေါ် အကြောင်းပြု၍ အယူခံတရားပြိုင်များက မူလပိုင်ရှင်၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေသူများ အပေါ် ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်း၍ နှင်လိုမှု စွဲဆိုထားခြင်းအား အနိုင် ဒီကရီချပေးခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်း၊ အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ဖခင်မှာ နိုင်ငံခြားသားဖြစ်၍ ပေးကမ်းမှုမှာ ပျက်ပြယ်နေသဖြင့် အယူခံတရားပြိုင်တို့တွင် စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်မရှိဆိုသော အချက်ကို မူလရုံးက ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှုပြုခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်း၊ ယင်းသို့ မှားယွင်း လျက်ရှိသည့် မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။

အယူခံတရားပြိုင်များ၏ ရှေ့နေက ယခင်တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၃/၈၇ ကို ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုစဉ်ကပင် ဒေါ်တင်ဆိုင် (အယူခံ တရားပြိုင်–၂) စိတ်ဝေဒနာဖြစ်လာမှုပေါ် အကြောင်းပြု၍ ၎င်းဝေဒနာ ပျောက်က အမှုသစ်စွဲခွင့်ပြုသည်ဟူသော ခွင့်ပြုချက်ကို ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် အတွက် မူလရုံးက ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်း၊ အယူခံတရားပြိုင်များသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာကို ပေးကမ်းခြင်း စာချုပ်အရ ပိုင်ဆိုင်ပြီးနောက် အယူခံတရားလိုများအား ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက် သဖြင့် မူလရုံးက အနိုင်ဒီကရီချပေးခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ယင်းစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ အယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက် ထားသည်။

အမှုတွဲကို စိစစ်ကြည့်သည့်အခါ အဆိုလွှာအပိုဒ် ၆ နှင့် သက်သေခံ (စ) နို့တစ်စာ တတိယအပိုဒ်ပါ ဖော်ပြချက်များအရ မူလရုံးတရားပြိုင် (အယူခံတရားလို) များအား အချင်းဖြင့် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးရန် ၁၉၈၅ ခုနှစ်ကပင် တောင်းဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုသဖြင့် အခွင့်အမိန့် အရ နေထိုင်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှုစွဲဆိုရန် အမှုဖြစ်အကြောင်းခြင်း ရာမှာ ၁၉၈၅ ခုနှစ်ကတည်းက ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မွန်ပြည်နယ် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၃/ဂ၇ တွင် ယခုအမှုပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ "စည်းကမ်းသတ် ကာလကို စတင်ရေပွက်ရမည့် အချိန်ကျရောက်ပြီးနောက်မှ တရားစွဲဆို ရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ တရားစွဲဆိုရန် မဖြစ်နိုင် ခြင်းသော်လည်း<mark>ကောင်း ဖြစ်ပေါ် လာသည်ကို အကြောင်းပြု၍</mark> စည်းကမ်းသတ်ကာလ ရေတွက်ခြင်းကို မရပ်စဲစေရ" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထား သည်။ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို တစ်ကြိမ်ရေတွက်ခွင့်ရလျှင် ရပ်ဆိုင်း ထားခွင့် မရှိသည့် သဘောဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ**အမိ**န့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂) အရ တရားမမှုတစ်မှုကို အမှုသစ် စွဲဆိုခွင့်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုခြင်းသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ရေတွက်မှုကို ရပ်ဆိုင်း ခွင့်၊ တိုးချဲ့ခွင့်ပြုခြင်း မဟုတ်ပေ။ အမှုသစ်စွဲဆိုလိုလျှင် ကာလ စည်းကမ်းသတ်အတွင်း ထပ်မံ စွဲဆိုနိုင်ရန်အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခင်စွဲဆိုသော တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၃/၈၇ ကို ရုပ်သိမ်း စဉ်က "တရားလိုစိတ်ဝေဒနာပျောက်ကင်း၍ အမှုစွဲဆိုနိုင်သော အခြေ အနေပြန်လည် ရရှိပါက တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုမည်ဆိုသော စည်းကမ်းချက် ဖြ**င့် ရုပ်သိမ်း**ခွင့်ပြုသည်" ဟု အမိန့်ချမှတ်ထားစေကာမူ ထိုအမိန့်သည် အထက်ဖော်ပြပါ ဥပဒေဒပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လွှမ်းမိုးခွင့်ရှိမည် မဟုတ်သဖြင့် ထိုအမိန့်မှာ ချမှတ်စဉ်ကပင် ပျက်ပြယ်လျက်ရှိသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ် သည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါအမှု ရုပ်သိမ်းစဉ်က စိတ်ဝေဒနာ စွဲကပ်လာသူမှာ တရားလို ဒေါ်တင်ဆိုင်တစ်ဦးတည်းသာဖြစ်၍ တရားလို ဒေါ်ခင်ဝေနှင့် အကျုံးဝင်ရန်လည်း မဖြစ်နိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤအခြေအနေတွင် မူလရုံးက ယခင် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၃/၈၇ တွင် အမှုသစ်စွဲဆို ခွင့်ပြုထားသည့် အမိန့်အပေါ် အခြေပြု၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း သည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု

၁၉၉၈

ဦးမောင်လွင် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ခင်ဝေ

*ران

၁၉၉၈ ဦးမောင်လွင် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ခင်ဝေ ပါ၂* မဆိုနိုင်ပေ။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်ကတည်းက တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့်ကိစ္စကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင်မှ အမှုသစ်ထပ်မံစွဲဆိုခြင်းမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်များစွာ ကျော်လွန်နေပြီးဖြစ်ကြောင်း မြင်သာ သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ပြီးမှ စွဲဆိုလာသော အမှုကို ပလပ်ရမည့်ဟု ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ၃ တွင် ပြဌာန်း ထားသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ယခင် တရာမကြီးမှုအမှတ် ၆၃/၈၇ တွင် အမှုသစ်စွဲဆိုခွင့်ပြုထားသည့် အမိန့်သည် ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ နှင့် အကျုံးဝင်၍ ကာလ စည်းကမ်းသတ် မကျော်ကြောင်း တင်ပြသော်လည်း အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ တရားစွဲဆိုခြင်း သို့မဟုတ် ဒီကရီအတည်ပြုခြင်းကို တားဝရမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြင့်ဖြစ်စေ ရပ်ဆိုင်းထားမှုနှင့်သာ သက်ဆိုင်သဖြင့် ထိုတင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ တားဝရမ်း ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြင့်ဖြစ်စေ အမှုအား ရပ်ဆိုင်းထားခြင်းနှင့် အမှု သစ်စွဲဆိုခွင့်ဖြင့် အမှုရုပ်သိမ်းခြင်းတို့သည် သီးခြားစီဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ခွင့်ပြု၍ မွန်ပြည်နယ်တရားရုံး (မော်လမြိုင်ခရိုင်) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလရုံးတရားလိုများ စွဲဆိုသော အမှုကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခကျပ် ၃၀၀ိ/– သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်

ဦးမြင့်သော်ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်းပါ ၃*

အမွေမမီမြေး၏ အဓိပ္ပာယ်၊ ၎င်း၏ မိဘများသည် ဘိုးဘွားတစ်ယောက် ဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်လုံးဖြစ်စေ၊ မသေမီ ရှေးဦးစွာ သေဆုံးကြသူ ဆိုသည်မှာ တိကျပြတ်သားမှုရှိ မရှိ မှန်ကန်တိကျသည့် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ၊ တရားရုံး တွင် ကုန်လွန်ခဲ့သော အချိန်ကာလကို ထုတ်ပယ်ခွင့်ရသည် "အခြားအလားတူ သဘောရှိသောအကြောင်း"

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အမွေမမီမြေးဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့ မိဘများသည် ဘိုးဘွားတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်လုံးဖြစ်စေ မသေမီ ရှေးဦးစွာ သေဆုံးကြသောကြောင့်ခေါ် ဆိုသည်ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ တိကျပြတ်သားမှုမရှိကြောင်း တွေ့ ရှိရသည်။ အမွေမမီမြေးဆိုသည်မှာ ဘိုးဘွားတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်လုံးဖြစ်စေ မကွယ်လွန်မီ ကွယ်လွန်သွားသော သားသမီးများမှ မွေးဖွားသည့် ထိုဘိုးဘွား၏ မြေးများကို ဆိုလိုသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုမှ မှန်ကန်တိကျမည် ဖြစ်သည်။

^{*} ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံအမှုအမှတ်၉

⁺ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၆၅ တွင် ချမှတ်သော ၂၈–၃–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု

၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃^{*} အဖွား ဒေါ်ခင်ညွန့် မကွယ်လွန်မီ ကွယ်လွန်သွားသော သားဖြစ်သူ ဦးမြင့်တင်မှ မွေးဖွားသည့် မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်း တို့သည် အမွေမမီမြေးများဖြစ်ကြသည်။ မောင်ဇင်လင်းတို့၏ မိခင် ဒေါ်ခင်အေးသည် အဘွား ဒေါ်ခင်ညွန့်၏ သမီးမဟုတ်သဖြင့် မောင်ဇင်လင်းတို့ အမွေမမီဖြစ်ရန်အတွက် မိခင်ဒေါ်ခင်အေးသည် အဘွား ဒေါ်ခင်ညွန့်၏ အရင်ကွယ်လွန်ရန် မလိုအပ်ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားအလားတူ သဘော ရှိသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သဘောရိုးဖြင့် စွဲဆိုသည့် ကိစ္စ၌ ထိုတရားရုံးတွင် ကုန်လွန်ခဲ့သော အချိန်ကာလကို ထုတ်ပယ်နိုင်သည်။

မောင်ဇင်လင်းတို့က ယခင်တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၂၁/၈၂ ကို စွဲဆိုသည့်အချိန်ကပင် ဖခင်ဦးမြင့်တင်ရရှိသော ဩရသအခွင့်အရေး မှာ ဆုံးရှုံးသွားပြီဖြစ်၍ ဒေါ်ခင်အေးသည် အမွေဆိုင်တစ်ဦးမဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ဗဟိုတရားရုံးက ဒေါ်ခင်အေး မပါသဖြင့် အမွေဆိုင်မစုံ ဆိုကာ အမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ဒေါ်ခင်အေးနှင့် မောင်ဇင်လင်း တို့က ယခုအမှုကို ထပ်မံစွဲဆိုရခြင်းဖြစ်သည်။ ဗဟိုတရားရုံးက အမွေဆိုင် မစုံဟု မှားယွင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ တိုင်းတရားရုံးနှင့် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ကုန်လွန်ခဲ့ သည့် ၅ နှစ်တာ ကာလကို ထုတ်ပယ်ခွင့်ရသည် "အခြားအလားတူ သဘာရှိသောအကြောင်း" ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် – ဦးအုံးမောင် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– ဦးသိန်းဟန် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (တရားမ) ၁၉၈၈ ခုနှစ် တရာမကြီးမှု အမှတ် ၈၄ တွင် ဒေါ်ခင်အေး၊ မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်းတို့က ဒေါ်ခင်မိမိ အပေါ် ကွယ်လွန်သူဦးဘထွန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ညွန့်တို့၏ ကျန်ရစ်သည့် အမွေပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။

အမှုအတောအတွင်း ဒေါ် ခင်မိမိ ကွယ်လွန်ပါသဖြင့် ၎င်း၏ နေရာတွင် ဦးခင်မောင်နှင့် ဒေါ်ခင်စုမွန်တို့ကို တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်ခင်အေးတောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ပလပ်ခဲ့သော်လည်း မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်း တို့သည် အမွေပုံ၏ ၂ ပုံ ၁ ပုံကို ရထိုက်ကြောင်း ပဏာမ ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ ပဏာမ ဒီကရီကို ဒေါ်ခင်မိမိ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြသော ဦးခင်မောင်နှင့် ဒေါ်ခင်စုမွန် တို့က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရောက်သည်။ အယူခံ အမှုအတောအတွင်း ဦးခင်မောင် ကွယ်လွန်၍ ဦးမြင့်သော်တို့အား ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်မောင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်း ခဲ့သည်။ တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီး အယူခံမှုကို ပလပ်သည်။ ဦးမြင့်သော်နှင့် ဒေါ်ခင်စုမွန် တို့က တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး)အမှုအမှတ်၁၈၅ တွင် လျှောက်ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါ ပြဿနာများကို စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာရန် အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်--

၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃^{*}

- (၁) မောင်ဇင်လင်း၊ မောင်ဇင်မင်းတို့၏ ဖခင်ဦးမြင့်တင်၏ သြရသသားအဖြစ်အပြီးအပိုင်ရရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်သည် ကျန်ရစ်သူ ဇနီး ဒေါ်ခင်အေးထံ ဆင်းသက်သည့် အခြေအနေ တွင် မောင်ဇင်လင်း၊ မောင်ဇင်မင်းတို့အား ဩရသသားမှ မွေးဖွားသော အမွေမမီ မြေးအဖြစ် ကောက်ယူကာ မိခင်ရှိ လျက် အဖွားကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းတွင် မိထွေး၊ ဘထွေးတို့ရမည့် အမွေဝေစုနှင့်အညီ ခွဲဝေပေးရန် ဆုံး ဖြတ်ခြင်းသည် ဩရသသားအဖြစ် ရရှိသော အခွင့်အရေးကို နှစ်ကြိမ်ခံစား ခွင့်ပြုရာရောက်သဖြင့် မှန်ကန်မှု ရှိမရှိ။
- (၂) မောင်ဇင်လင်း၊ မောင်ဇင်မင်းတို့ စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ခြင်း ရှိမရှိ။

၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃ *

အယူခံတရားလို**တို့၏ ရှေ့နေက အမွေမမီ မြေးဆို**သည်မှာ ၎င်း၏ မိဘများသည် ဘိုးဘွားတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်စလုံး ဖြစ်စေ မသေမှီ ရှေးဦးစွာ သေဆုံးကြသည့် မိဘများက မွေးဖွားသော မြေးများကို ဆိုလိုကြောင်း၊ မောင်ဇင်လင်းတို့၏ မိခင် ဒေါ်ခင်အေးသည် အသက်ထင်ရှားရှိနေသဖြင့် မောင်ဇင်လင်းတို့သည် အမွေမမီ မြေး ဟူသော အဓိပ္ပာယ်တွင် အကျုံးဝင်ခြင်း မရှိကြောင်း မြန့်ခလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ အမွေဟူသည် တစ်ကြိမ်သာ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိကြောင်း၊ ကွယ်လွန်သူ ဦးမြှင့်တင်အား ဩရသသားအဖြစ် ရရှိသော အခွင့်အရေး ကို နှစ်ကြိမ်ခံစားခွင့်ပြုခြင်းသည် မှန်ကန်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ မိခင် ဒေါ်ခင်ညွန့်က သမီး ဒေါ်ခင်မိမိသို့ မေတ္တာဖြင့် အပိုင်ပေး စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် ၁**၀–၃–၇၂ နေ့မှစ၍** ဒေါ်ခင်မိမိက ကျန်အမွေဆိုင် များကို ဆန့်ကျ**င်နဲ့ကြောင်း**၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၆ နှင့် ၈ တို့အရ <mark>မောင်ဇင်မင်းတို့၏</mark> တရားစွဲဆိုခွင့်သည် ၁၁–၅–၈၅ နေ့တွင် ကုန်ဆုံးကြောင်း၊ မောင်ဇင်လင်းတို့ စွဲဆိုသည့် ယခင်တရား မကြီးမှုအမှတ်– ၂၂၁/၈၂ ကို ပလပ်ခြင်းသည် မတွဲသင့်သော အမှုသည်များကို ပူးတွဲခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ပူးတွဲသင့်သည့် အမှုကို ပူးတွဲရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ ရှင်းလင်းချက် ၃ နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ မောင်ဇင်လင်းတို့ စွဲဆိုသည့်အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက အမှန်အားဖြင့် ဒေါ်ခင်အေးသည် မူလကပင် ခင်ပွန်းဦးမြှင့်တင်ရထိုက်ခွင့်ရှိသော ဩရသအခွင့်အရေးကို မတောင်းဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ဤအမှုတွင် ဒေါ်ခင်အေးပါဝင် စွဲဆိုရခြင်းမှာ ဒေါ်ခင်အေး မပါ၍ အမွေဆိုင် မစုံလင်ကြောင်း ဗဟိုတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် ပါဝင်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်အေး တောင်းဆို သော သက်သာခွင့်ကို မူလရုံးက ပလပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် ဩရသအဖြစ် ရရှိသော အခွင့်အရေးကို နှစ်ကြိမ်နှစ်ခါ ခွင့်ပြုရာမရောက်ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်ညွန့်က ဒေါ်ခင်အေးအား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ပေးကမ်းသည့်

၁၉၇၂ ခုနှစ်က အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိသေးသူ မောင်ဇင်လင်းတို့အပေါ် ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာ မရောက်ကြောင်း၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၂၁/၈၂ စွဲဆိုရာတွင် ကုန်လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်ကာလကို ထုတ်ပယ်ခွင့်ရရှိကြောင်း၊ မတွဲသင့် သော အမှုသည်များကို ပူးတွဲခြင်းနှင့် ပူးတွဲသင့်သော အမှုသည်များကို ပူးတွဲခြင်းနှင့် ပူးတွဲသင့်သော အမှုသည်များကို ပူးတွဲရန် ပျက်ကွက်ခြင်းတို့ကို ရှင်းလင်းချက် ၃ အရ ခွဲခြားမှုမရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃^{*}

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဦးဘထွန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ညွန့်တို့တွင် သား ဦးမြင့်တင်နှင့် သမီး ဒေါ်ခင်မိမိတို့နှစ်ဦးထွန်းကားသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဦးဘထွန်းကွယ်လွန်ပြီး ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဦးမြင့်တင် ကွယ်လွန် သည်။ ဒေါ်ခင်ညွန့်မှာ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။ ဦးဘထွန်း ကွယ်လွန်ရာ၌ ဇနီး ဒေါ်ခင်ညွန့်သား ဦးမြင့်တင်နှင့် သမီး ဒေါ်ခင်မိမိ တို့ ကျန်ရစ်သည်။ ဦးမြင့်တင် ကွယ်လွန်စဉ် ဇနီး ဒေါ်ခင်အေးသား မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်းတို့ ကျန်ရစ်သည်။

ဦးဘထွန်းနှင့် ဦးမြင့်တင်တို့ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဒေါ်ခင်ညွန့်က ရန်ကုန်မြို့၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်၊ အရှေ့တိုက်နယ်၊ မြေတိုင်းရပ်ကွက် အမှတ် ၂၈ အီး မြေကွက်အမှတ် ၉၂ မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော ရန်ကုန်မြို့၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ အမှတ် ၁၉၊ အဆောက်အအုံတို့ကို သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်မိမိအား ၁ဝ–၃–၇၂ နေ့စွဲ ပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အမှတ် ၃၇၃/၇၂ ဖြင့် ပေးကမ်းခဲ့သည်။

မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်းတို့က.ဒေါ်ခင်မိမိအပေါ် ရန်ကုန် တိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၂၁/၈၂ ၌ ကွယ်လွန်သူ ဘိုးဘွားများဖြစ်ကြသည့် ဦးဘထွန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ညွန့်တို့ ပစ္စည်းကို အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးတွင် အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့ သော်လည်း ဗဟိုတရားရုံး တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၄၈/၈၇ တွင် ဒေါ်ခင်အေးသည် အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်၍ အမှုသည် မစုံလင်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ မောင်ဇင်လင်းတို့ စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပလပ်ခဲ့ သည်။ သို့ဖြစ်၍ မောင်ဇင်လင်းတို့နှင့် မိခင် ဒေါ်ခင်အေးတို့က ၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃^{*} ယခုအမှုကို ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ထပ်မံ၍ တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်ခင်ညွန့်တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်မှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေသည်ဆိုကာ ဒေါ်ခင်အေး တောင်းဆိုချက် ကို ပလပ်ပြီး အမွေမမီ မြေးများဖြစ်ကြသော မောင်ဇင်လင်းတို့သည် ဒေါ်ခင်ညွန့်ကျန်ရစ်ခဲ့သော အမွေပုံပစ္စည်းတွင် ၂ ပုံ ၁ ပုံ ရထိုက်ခွင့် ရှိကြောင်း ပဏာမဒီကရီချမှတ်သည်။

တရားရုံးချုပ်က မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်းတို့က အမွေစီမံ ခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခြင်းသည် ဩရသသားမှ မွေးဖွားသည့် အမွေမမီ မြေးများအဖြစ် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးမြင့်တင်ရရှိသော အခွင့်အရေးများကို ဖခင်ကိုယ်စား တောင်းဆိုခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ အမွေမမီမြေးများသည် မိဘများ ရသင့်သည့် အခွင့်အရေး အလျှောက် မိဘများကိုယ်စား အမွေဆက်ခံရရှိခြင်းမဟုတ်၍ မိခင်ဖြစ်သူဒေါ်ခင်အေး သက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးအရ အမွေတောင်းခံ ခွင့်ရှိကြောင်း တိုင်းတရားရုံးက ကွယ်လွန်သူ၏ အမွေပစ္စည်းတွင် မောင်ဇင်လင်းတို့သည် ၂ ပုံ ၁ ပုံ ရထိုက်ကြောင်း ပဏာမ ဒီကရီချမှတ်ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်းမရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

မောင်ဘေနှင့် မကြူအမှု (၁) မောင်ကြည်အို နှင့် မသက်ပုံအမှု (၂) တို့အရ မယားဖြစ်သူသည် ၎င်း၏ မိဘများထက်ဦးစွာ သေဆုံးသွားပါ က ယောက်ျားဖြစ်သူသည် ယောက္ခမများ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ယောက္ခမများ၏ အမွေစား အမွေခံမဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင်ပင် မြေးများအား သေဆုံးသူ မိဘ၏ ညီအကိုမောင်နှမများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ အမွေဆက်ခံခွင့် ကို မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းအမွေခန်း ဥပဒေ၏ ခြင်းချက်အဖြစ် ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

မောင်ခင်နှင့် မောင်ဘအမှု^(၃) တွင် သားငယ်ဖြစ်သူသည် အမေထက်စော၍ ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုအမေသေဆုံး

⁽၁) ၁၉၈၇–၀၁ အထက်မြန်မာပြည် ၁၆၉

⁽၂) ရန်ကုန်အတွဲ ၄၊ ၅၁၃ (ပီစီ)

⁽၃) အေအိုင်အာ (၁၉၄၃) ရန်ကုန် ၂၄၉

သောအခါ ထိုသားငယ်၏ မယားသည် ယောက္ခမ၏ အမွေကို မရနိုင်။ ထိုသားငယ်၏ သားသမီးများ (အမွေမမီမြေးများ) သာလျှင် ၎င်းတို့၏ ဦးကြီး၊ ဦးလေးတို့အပေါ် ဘိုးဘွား၏ အမွေကို တောင်းဆို နိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများကို စုပေါင်းသုံးသပ်မည်ဆိုပါက မိခင်၊ ဖခင် နှစ်ပါးလုံး ကွယ်လွန်မှ အမွေမမီမြေးဖြစ်သည်ဆိုသည် တင်ပြချက်ကို လက်ခံနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အမွေဆက်ခံမည့် မိခင် သို့မဟုတ် ဖခင်တစ်ဦးဦးသည် အမွေရှင်ထက် ဦးစွာ ကွယ်လွန်ပါက အမွေမမီမြေးဟု ကောက်ယူ ရမည်။

၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃^{*}

ထို့ကြောင့် အမွေမမီမြေးဆိုသည်မှာ ၎င်း၏ မိဘများသည် ဘိုးဘွားတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်လုံးဖြစ်စေ မသေမီ ရှေးဦးစွာ သေဆုံးကြသောကြောင့် ခေါ်ဆိုသည်ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ တိကျပြတ်သားမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အမွေမမီ မြေးဆိုသည်မှာ ဘိုးဘွားတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်လုံးဖြစ်စေ မကွယ်လွန်မီ ကွယ်လွန်သွားသော သားသမီးများမှ မွေးဖွားသည့် ထိုဘိုးဘွား၏ မြေးများကို ဆိုလိုသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုမှ မှန်ကန်တိကျမည် ဖြစ်သည်။

အဖွားဒေါ်ခင်ညွန့် မကွယ်လွန်မီ ကွယ်လွန်သွားသော သားဖြစ်သူ ဦးမြင့်တင်မှ မွေးဖွားသည့် မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်းတို့သည် အမွေမမီမြေးများဖြစ်ကြသည်။ မောင်ဇင်လင်းတို့၏ မိခင် ဒေါ်ခင်အေး သည် အဘွား ဒေါ်ခင်ညွန့်၏ သမီး မဟုတ်သဖြင့် မောင်ဇင်လင်းတို့ အမွေမမီဖြစ်ရန်အတွက် မိခင် ဒေါ်ခင်အေးသည် အဘွားဒေါ်ခင်ညွန့်၏ အရင် ကွယ်လွန်ရန် မလိုအပ်ချေ။

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာအိမ်ထောင်တွင် အဖေ သို့မဟုတ် အမေကွယ်လွန် သောအခါ အမွေ ရထိုက်သည့် ဩရသသားသမီးကျန် ရစ်လျှင် ထိုသားသမီးသည် အမွေလေးပုံတစ်ပုံရခွင့်ရှိသည်။ အဖေသေလျှင် ဩရသသားသည် လည်းကောင်း၊ အမေသေလျှင် ဩရသသမီးသည် လည်းကောင်း အမွေ၏ လေးပုံတစ်ပုံရခွင့်ရှိသည်။ ၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃^{*} ဖခင် ဦးဘထွန်းသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည့်အခါ သြရသသား ဦးမြင့်တင်သည် အမွေလေးပုံတစ်ပုံရခွင့်ရှိသည်။ သြရသ အခွင့်အရေးမှာ "အပြီးအပိုင်ရရှိသည့် အကျိုးခံစားခွင့်" ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဦးမြင့်တင်သည် ၎င်းရထိုက်ခွင့်ရှိသည့် သြရသအခွင့်အရေးကို ၎င်းကွယ်လွန်သည့် ၁၉၇၁ ခုနှစ်ထိ တောင်းခံခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ အမွေရထိုက်သော သြရသသည် မိဘတစ်ပါးပါး ကွယ်လွန်စဉ်က အမွေတောင်းဘဲနေခဲ့ရာတွင် ၁၂ နှစ်ကျော်သောအခါ သြရသ ဝေစုတောင်းခွင့်ဆုံးရှုံးသွားသည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ မောင်ဇင်လင်း၊ မောင်ဇင်မင်းတို့၏ ဖခင် ဦးမြင့်တင်၏ သြရသသားအဖြစ် အပိုင် ရရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်သည် ကျန်ရစ်သူ ဧနီး ဒေါ်ခင်အေးထံ ဆင်းသက်ခြင်း မရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။

မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်းတို့သည် ဩရသသားဖြစ်သူ ဦးမြင့်တင်မှ မွေးဖွားသည့် အမွေမမိမြေးများဖြစ်ကြသည်။ ဘိုးဘွားတို့၏ အမွေကို ဩရသနှင့် အကြီးဆုံးသားသမီးမှ မွေးဖွားသည့် အမွေမမိမြေး နှင့် ၎င်းတို့ ဦးကြီး၊ ဦးလေး၊ ဒေါ်ကြီး၊ ဒေါ်လေးတို့သည် အညီအမျှ ခွဲဝေရသည်။ ဦးစိန်နှင့် မဘုတ်အမှု (၄)၊ မောင်ပိုက် နှင့် မောင်သာရွန်း အမှု (၁) မနှင်းရီ နှင့် မောင်သင်အမှု (၆) တို့ကိုကြည့်ပါ။

မနုကျယ်ဓမ္မသတ်ကျမ်း ဒသမတွဲပုဒ်မ (၁၅) တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်–

"မိဘနှစ်ပါး မသေမိ သားကြီးသေ၍၊ သေသူသားနှင့် ဘထွေး၊ အရီးတို့ ဝေရာသော တရားတစ်ပါး" ဟူသည်ကား၊ သားကြီး ဩရသသည် မိဘအရင်သေစေကာမူ အစ်ကိုကြီးသော် အဘဆိုသည်ဖြစ်သောကြောင့် ညီထွေးနှင့် အစ်ကိုကြီး အညီအမျှ စားကြစေဟု ရှင်ရသေ့ဆိုတော်မူ၏။

⁽၄) ရန်ကုန်အတွဲ ၁၁ စာ ၁၅၈

⁽၅) ၁၉၄၀ ရန်ကုန် ၂၈

⁽၆) ၁၉၄၀ ရန်ကုန် ၃၂

"အမွေမမိမြေး" တို့၏ အခွင့်အရေးများမှာ "အမွေမိ" မြေများ ကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ "အမွေမမိမြေး၊" တို့သည် မိဘများ ရရှိသင့်သည့် အခွင့်အရေးအလျှောက် မိဘကိုယ်စား အမွေဆက်ခံရရှိခြင်း မဟုတ် ပေ။ မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးများအဖြစ် တစ်ဦးချင်းအနေနှင့် အမွေဆက်ခံခြင်းဖြစ်ပေသည်။ မောင်ဖိုးသူတော်နှင့် မောင်ဖိုးသန်းအမှု^(၇) မောင်ဘဂုဏ်နှင့် မဖွားသစ်အမှု (၈) တို့ကိုကြည့်ပါ။

၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃^{*}

သို့ဖြစ်၍ မောင်ဇင်လင်း၊ မောင်ဇင်မင်းတို့၏ ဖခင်ဦးမြင့်တင်၏ ဩရသသားအဖြစ် အပြီးအပိုင် ရရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်သည် ကျန်ရစ်သူဇနီး ဒေါ်ခင်အေးထံ ဆင်းသက်ခြင်း မရှိကြောင်းနှင့် ဩရသသားမှ မွေးဖွားသော အမွေမမီမြေးများသည် အဖွားကျန်ခဲ့သော အမွေပစ္စည်းတွင် မိထွေး၊ ဘထွေးတို့ရမည့် အမွေနှင့်အညီ ခွဲဝေယူစေရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဩရသအဖြစ် ရရှိသော အခွင့်အရေးကို နှစ်ကြိမ် ခံစားခွင့်ပြုရာမရောက်ကြောင်း ကြားနာလျက်ရှိသည့် အမှတ် (၁) ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဦဘာဖေနှင့် မရျိတီအမှု (၉) တွင် အမွေဆိုင်တစ်ဦးသည် အမွေပုံ ပစ္စည်းအပေါ် လက်ရှိနေထိုင်ခြင်းမှာ အခြားအမွေဆိုင်များ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ကို ဆန့် ကျင်နေထိုင်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း ၎င်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေဆိုင်အားလုံးအတွက် ဖြစ်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့သည်။

ဒေါ်ခင်ညွန့်က အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို သမီးဒေါ်ခင်မိမိအား ၁ဝ–၃–၇၂ နေ့စွဲ ပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အမှတ် ၃၇၃/၇၂ အရ ပေးကမ်းခဲ့ရာ ဒေါ်ခင်မိမိသည် ထိုအချိန်မှစ၍ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ပိုင်ရှင်အဖြစ်လက်ရှိထားခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ ပထမအပိုဒ် ၁၄၄ အရ ထိုနေ့ကစ၍ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ရေတွက်ရမည်။

⁽၇) ၁ ရန်ကုန် ၃၁၆

⁽၈) ၅ ရန်ကုန် ၇၄၇

⁽၉) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၇၂၇

၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃^{*} မောင်ဇင်လင်းတို့သည် ထိုအချိန်က အရွယ်မရောက်ကြသေးသူ များဖြစ်ကြသည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၆ တွင် တရားမကြီးမှု စွဲဆိုပိုင်သူသည် စည်းကမ်းသတ်ကာလအပိုင်းအခြားကိုစ၍ ရေတွက်ရ မည့်အချိန်အခါ၌ အရွယ်မရောက်သေးသူဖြစ်လျှင် မိမိ၏ မစွမ်းဆောင် နိုင်မှု ရပ်စဲသည်မှစ၍ ပထမယေား တတိယ စာရင်း၌ အမှုတွက်ပြဋ္ဌာန်း ထားသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် တရားစွဲဆိုခြင်း ပြုနိုင် ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ဒေါ်ခင်ညွန့်က ဒေါ်ခင်မိမိအား ပေးကမ်း သည့် အချိန်တွင် ဒေါ်ခင်ညွန့် သက်ရှိ ထင်ရှားရှိနေသဖြင့် မောင်ဇင်လင်း တို့သည် အမွေမမီ မြေးအခွင့်အရေးကို မရရှိသေးပေ။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုလျှင် စည်းကမ်းသတ်ကာလအပိုင်းအခြားကိုစ၍ ရေတွက်ရမည့် အချိန်၌ မောင်ဇင်လင်း တရားမကြီးမှုကို စွဲဆိုပိုင်သူများ မဟုတ် သေးပေ။ ထို့ကြောင့် စည်းကမ်းသတ်ကာလကိုစ၍ ရေတွက်ရသည့် အချိန်ကျရောက်ပြီးနောက်မှ မောင်ဇင်လင်းတို့အနေဖြင့် တရားစွဲဆိုရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပေါ် လာသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၉ တွင် စည်းကမ်းသတ် ကာလကိုစ၍ ရေတွက်ရသည့်အချိန်ကျရောက်ပြီးနောက်မှ တရားစွဲဆို ရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပေါ် လာသည်ကို အကြောင်းပြု၍ စည်းကမ်း သတ်ကာလ ရေတွက်ခြင်းကို မရပ်စဲစေရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

သို့ဖြစ်၍ စည်းကမ်းသတိကာလကို ရေတွက်ရာတွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ မောင်ဇင်လင်းတို့ အရွယ်မရောက် သေးသည့်ကာလကို မထုတ်ပယ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၂ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၂၁ (စမ်းချောင်း) တွင် မောင်ဇင်လင်းနှင့် မောင်ဇင်မင်းတို့က ဒေါ်ခင်မိမိအပေါ် ကွယ်လွန်သူ ဦးဘထွန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ညွန့်တို့ ကျန်ရစ်သည့် အမွေပုံပစ္စည် စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုဘူးသည်။ ထိုအမှု ပေါ် ပေါက်သည့် ဗဟိုတရားရုံး ပထမ အယူခံမှုတွင် မောင်ဇင်လင်းတို့ စွဲဆိုသည့်အမှုမှာ အမွေဆိုင် မစုံသောကြောင့် အမှုပလပ်ခံရသည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားအလားတူသဘောရှိသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သဘောရိုးဖြင့် စွဲဆိုသည့်ကိစ္စ၌ ထိုတရားရုံး တွင် ကုန်လွန်ခဲ့သော အချိန်ကာလကို ထုတ်ပယ်နိုင်သည်။

မောင်ဇင်လင်းတို့က ယခင်တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၂၁/၈၂ ကို စွဲဆိုသည့်အချိန်ကပင် ဘခင် ဦးမြင့်တင် ရရှိသော ဩရသအခွင့်အရေး မှာ ဆုံးရှုံးသွားပြီးဖြစ်၍ ဒေါ်ခင်အေးသည် အမွေဆိုင်တစ်ဦး မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ဗဟိုတရားရုံးက ဒေါ်ခင်အေးမပါသဖြင့် အမွေဆိုင် မစုံဆိုကာ အမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဒေါ်ခင်အေးနှင့် မောင်ဇင်လင်း တို့က ယခုအမှုကို ထပ်မံစွဲဆိုရခြင်းဖြစ်သည်။ ဗဟိုတရားရုံးက အမွေဆိုင် မစုံဟု မှားယွင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ တိုင်းတရားရုံးနှင့် ဗဟိုတရားရုံးတွင် ကုန်လွန် ခဲ့သည့် ၅ နှစ်တာ ကာလကို ထုတ်ပယ်ခွင့်ရသည့် "အခြားအလားတူ သဘာရှိသောအကြောင်း" ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။

အမွေမှုတွင် အချင်းဖြစ် အပေးစာချုပ်အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိ ပျက်ပြယ်ကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ ယင်းစာချုပ် ပျက်ပြယ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာရန်ဖြစ်စေ၊ ဖျက်သိမ်းပေးရန်ဖြစ်စေ တရားတစ်ထုံး စွဲဆိုရန် မလိုပေ။ ဦးသိန်းဟန်နှင့် မငွေပါ ၂ အမှု^(၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

မောင်ဇင်လင်းတို့ စွဲဆိုသည့် အမှုမှာ အပေးစာချုပ်ပယ်ဖျက်ပေး ရန်မဟုတ်၊ အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုဖြစ်သည်။ ယင်းအမှုတွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ ပထမယေားအပိုဒ် ၁၄၄ အရ ဒေါ်ခင်မိမိက အမွေပုံပစ္စည်းကို ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားသည့် ၁ဝ–၃–၇၂ နေ့မှစ၍ ရေတွက်လျှင် မောင်ဇင်လင်းတို့ စွဲဆိုသည့် ၂၄–၂–၈၈ နေ့တွင် ၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃

⁽၁၀) ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး စာ ၈၇ (၉၃)

၁၉၈၈ ဦးမြင့်သော် ပါ ၇ နှင့် မောင်ဇင်လင်း ပါ၃ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ မှားယွင်းစွဲဆိုမိသည့် ၅ နှစ်ကာလကို ထုတ်နှုတ်ပါက ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိသေးပေ။

သို့ဖြစ်၍ မောင်ဇင်လင်းတို့ စွဲဆိုသည့် အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်း သတ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း ကြားနာလျက်ရှိသည့်အမှတ် (၂) ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

တရားရုံးချုပ်က ချမှတ်သည့် ပဏာမ ဒီကရီသည် မှားယွင်းခြင်း မရှိချေ။

ဤအထူးအယူခံမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ စရိတ်ကို အမွေပုံမှ ကျခံစေ။

တရားမ အထူးအယူခံမှ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ရှေ့တွင်

+<u>၁၉၉၈</u> ဇွန်လ ၂ ရက်

ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် ဒေါ် ခင်လှမော်

စရီးသွားဟန်လွဲဆုံးဖြတ်ချက် Obiter Dictumဆိုသည်မှာ အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာနှင့်မသက်ဆိုင်ဘဲအပိုသုံးသပ် မှုကို ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ရှိသော ပြဿနာအပေါ် သက်သေခံအထောက်အထားများအရ သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို စရီးသွားဟန်လွဲဆုံးဖြတ်ချက်ဟု မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ခရီးသွားဟန်လွဲဆုံးဖြတ်ချက် "Obiter Dictum"ဆိုသည်မှာ အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာ နှင့်မသက်ဆိုင်ဘဲ အပိုသုံးသပ်မှုကို ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်း အပိုသုံးသပ်မှုကို လိုက်နာရန် မလိုပေ။ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်သည် အပိုသုံးသပ်မှု ဟုတ်မဟုတ် အမှုတစ်ခုချင်းအလိုက် စိစစ်ရသည်။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးချုပ်က ဒေါ်ခင်လှမော်အနေဖြင့် အောက်ရုံးက မိမိအား လုံးဝအနိုင်ပေးသော ဒီကရီကို အယူခံဝင်ရန် မလိုအပ်ကြောင်း၊ တစ်ဖက်မှ အယူခံသည့် အယူခံမှုတွင် မိမိအား နစ်နာစေသည့် အောက်ရုံး၏ ယူဆချက်တစ်ခုခုသည် မှားယွင်း

^{*} ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၃၄

^{*} ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၁၉၄ တွင် ချမှတ်သော ၂၄–၃–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို အထူးအယူခံမှု

၁၉၉၈ ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် အေါ်ခင်လှမော် နေကြောင်းကို တင်ပြခွင့်ရှိကြောင်း ညွှန်ပြကာ အိမ်ငှား ဒေါ်ရင်ရင် မေ၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာတွင် ခင်းထားသော ပါကေးတုံးများ ပျက်စီးကုန်သည်ကို သက်သေခံအထောက်အထား များအရ အသေးစိတ် သုံးသပ်ပြီးနောက် မူလရုံးနှင့်တိုင်းတရားရုံး တို့က အမှုတွင် ထင်ရှားပေါ် ပေါက်နေသည့် သက်သေခံအထောက် အထားများကို မျက်ကွယ်ပြုခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ လွဲမှားမှုပင်ဖြစ် ကြောင်း၊ ဒေါ်ရင်ရင်မေ၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ဥပစာ၏ အခြေအနေ ဆိုးဝါသွားကြောင်း တွေ့ရှိရသည့်အတွက် ဒေါ်ခင်လှမော်အား ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်း သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ အဆိုပါ သုံးသပ်ချက်သည် အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ရှိသော ပြဿနာအပေါ် သက်သေခံအထောက်အထားများအရ သုံးသပ် ဆုံး ဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုသည့်အချက်အပေါ် အပိုသုံး သပ်မှု ပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ တရားရုံးချုပ်၏ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက် ကို ခရီးသွားဟန်လွဲ "Obiter Dictum" ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟု မဆိုနိုင်။

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးကြံဆောင်၊ (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်အတွက် – ဦးမင်းလွင် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)

ရန်ကုန်တိုင်း မြို့နယ်တရားရုံး (တရားမ) ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၅ တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ခင်လှမော်က အယူခံတရားလို ဒေါ်ရင်ရင်မေအပေါ် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) နှင့် ၁၂ (၁) (၈) တို့အရ ငှားရမ်းထားသည့်အခန်းမှ နှင်ထုတ်ဖယ်ရှား ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (၈) အရ 'ဒီကရီ ချမှတ်သည်။ မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဒေါ်ရင်ရင်မေက မကျေနပ်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသို့ အယူခံ ဝင်ရောက်သည်။ ဒေါ်ခင်လှမော်ကလည်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့်

၄၁ နည်း ၂၂ အရ ပြန်လှန်ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းသည်။ တိုင်း တရားရုံးက ဒေါ် ရင်ရင်မေ၏ အယူခံလွှာနှင့် ဒေါ်ခင်လှမော်၏ ပြန်လှန်ကန့်ကွက်လွှာတို့ကို ပလပ်သည်။ ဒေါ် ရင်ရင်မေက တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံမှုကို ဆက်လက်တင်သွင်းသည်။ အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ခင်လှ မော်ကလည်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်း ၂၂ အရ ပြန်လှန်ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းသည်။ တရားရုံးချုပ်က ဒေါ် ရင်ရင်မေ ၏ အယူခံလွှာကို ပလပ်သည်။ မူလရုံး တရားလို ဒေါ်ခင်လှမော်အား နစ်နာစေသည့် မူလရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြချက်ကို လက်ခံပြီး ဒေါ်ခင်လှမော်၏ ပြန်လှန်ကန့်ကွက်လွှာကို ပလပ်သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် ဒေါ်ခင်လှအော်

ဒေါ် ရင်ရင်မေက တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် ၁၉၉၅ ခုနှစ် တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၁၇၅ တွင် လျှောက်ထားသောအခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါပြဿနာကို စီစစ်ကြားနာရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်–

- (၁) လျှောက်ထားသူငှားရမ်းနေထိုင်သော အိမ်ခန်း၌ ကျူရှင် ပြခဲ့သည်ဆိုသောကိစ္စတွင် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ ဖယ်ရှားနှင်ထုတ်စေလောက်သည့် အခြေအနေမျိုး ရှိမရှိ။
- (၂) အချင်းဖြစ်ဥပစာ၏ အခြေအနေကိုဆိုးဝါးအောင် အိမ်ငှား ဖြစ်သူက ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း တရားရုံးချုပ်က လက်ခံ သုံးသပ်ထားပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်ထားခံရသူအနေဖြင့် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ ဒီကရီ ရထိုက်ခွင့် ရှိမရှိ။

၁၉၉၈ ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် အေါ်ခင်လှမော် အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက အမှုတွင် အိမ်ငှားက ကျူရှင် ပေးခြင်းမှာ အငြင်းမပွားကြောင်း၊ ဤသို့ ကျူရှင်ပေးခြင်းသည် မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ အိမ်နီးချင်းများအား အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသည်ဆိုခြင်းမှာ ကျူရှင်ပေးသည့် လုပ်ငန်းအပေါ် စဉ်းစားရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိနှင့် ရင်းနှီးသော ကလေး ၃၊ ၄ ဦးကို ကျူရှင်ပေး ကာမျှနှင့် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နှင်နိုင်သည်ဟုဆိုလျှင် အိမ်ငှား အတွက် နှစ်နာနိုင်ကြောင်း ကျူရှင်ပေးသည်ဆိုရုံမျှနှင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေတွင် အကျုံး မဝင်ဟု နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက တရားလိုပြ သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာတွင် အိမ်ငှားနှင့် အတူနေသူ ဦးဝင်းမြင့်က ကျူရှင်ဖွင့်၍ အိမ်ရှင်အပါအဝင် အိမ်နီး ချင်းများကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိရာ ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံး အဆင့်ဆင့်က တစ်သဘောတည်း ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အမှုတွဲတွင် အခိုင်အမာရှိသော သက်သေခံချက်များကို ဆန့်ကျင်ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း မဟုတ်သည့်အပြင် သက်သေခံအထောက် အထားမရှိဘဲ အယူခံတရားပြိုင်အား အနိုင်ပေးထားခြင်းမဟုတ် ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

ဒေါ်ခင်လှမော်သည် ရန်ကုန်တိုင်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ အမှတ် ၇ ရပ်ကွက်၊ ဦးရွှေဂွန်းလမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၃ဝ ကို ပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ရှင်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ရင်ရင်မေသည် အဆိုပါ အိမ်၏ အောက်ထပ် ခေါင်းရင်းခန်းကို ငှားရမ်းနေထိုင်သူ အိမ်ငှားဖြစ်သည်။

အိမ်ငှား ဒေါ်ရင်ရင်မေနှင့်အတူ နေထိုင်သူ ဦးဝင်းမြင့်သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် မူလတန်းကလေးများအား နံနက်တစ်ခါ၊ ညနေတစ်ခါ ကျူရှင်ပြသည်။

အိမ်ငှားက သို့မဟုတ် အိမ်ငှားနှင့်အတူ လက်ရှိထားသည့် သို့မဟုတ် နေထိုင်သည့် အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်က အိမ်နီးချင်း ဆက်စပ်လျက်ရှိသော သို့မဟုတ် အနီးအနားရှိသော နေထိုင်သူများအား စိတ်ငြိုငြင်စေသည့် သို့မဟုတ် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသည့် ပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင် အိမ်ရှင်သည် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီ ရရှိနိုင်သည်။ ၁၉၉၈ ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် အေါ်ခင်လှမော်

အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဦးဝင်းမြင့် ကျူရှင်ပြသခြင်းမှာ အကြောင်း ခြင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ကျူရှင်ပြသခြင်းသည် မည်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည်။ ကျူရှင်ပြခြင်းကြောင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင် နေသူများအား အနှောင့်အယှက် သို့မဟုတ် စိတ်ငြိုငြင်မှု ဖြစ်စေသည် မဖြစ်သည်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းမှာမှု ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။

အိမ်ငှားနှင့်အတူနေထိုင်သူ ဦးဝင်းမြင့်က အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ကျူရှင်ပြသခြင်းကြာင့် အနီးအနားတွင် နေထိုင်သူများအား အနှောင့် အယှက် ဖြစ်စေသည်ဟု တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က အကြောင်းခြင်းရာ အပေါ် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းမှာ ဥပဒေဆိုင်ရာ ပြဿနာသဘော သက်ရောက်သဖြင့် ဤရုံးက ယင်းပြဿနာအပေါ် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်နိုင်သည်။

သက်သေခံအထောက်အထားများအရ ဦးဝင်းမြင့်သည် မူလတန်း ကျောင်းသား ၄၊ ၅၊ ၁ဝ ဦး ခန့် ကိုသာ ကျူရှင်ပြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ် ပေါက်သည်။ အနည်းငယ်မျှသာရှိသော ကလေးငယ်များကို ကျူရှင်ပြခြင်းသည် အနီးအနားတွင် နေထိုင်သူများအား အနှောင့် အယှက်ဖြစ်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ အိမ်နီးနားချင်းကပ်လျက် နေထိုင်သူများ ဖြစ်သော တရားလိုပြသက်သေနှင့် တရားပြိုင်ပြ သက်သေတို့က ကျူရှင်ပြခြင်းမှာ ဆူညံမှုမရှိကြောင်း ထောက်ခံထား ကြသည်။ အောက်ရုံးများက ကျူရှင်ပြခြင်းကြောင့် အနီးအနား နေ သူတို့အား အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသည်ဟု ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်၊ အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားနှင့်အတူနေသူက ကျူရှင် ပြခြင်းအတွက် အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်သည့် ဒီကရီ မရနိုင်ပေ။ ၁၉၉၈ ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် အေါ်ခင်လှမော် အိမ်ငှား ဒေါ်ရင်ရင်မေသည် မိမိငှားရမ်းနေထိုင်သည့် အချင်း ဖြစ် ဥပစာတွင် ရတနာပုံ ပုံနှိပ်စက်လုပ်ငန်း တည်ထောင်လုပ်ကိုင် သည်။ ပုံနှိပ်စက်မှ ရိုက်နှိပ်ပြီး စာရွက်များကို ချုပ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းကို အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် ပြုလုပ်သည်။ ထိုအချင်းဖြစ်အခန်း ၌ ပါကေးတုံးများ ခင်းထားရာ ပါကေးတုံးများပေါ်တွင် စာအုပ်ချုပ် သည့်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သဖြင့် ပါကေးတုံးများ ပျက်စီးကုန်ကြောင်း ကို ဒေါ်လှမြတ်သူ (လိုပြ–၁)၊ ဦးကြင်သိန်း (လိုပြ–၃)၊ ဒေါ်နှင်း ရည်ပွင့် (လိုပြ–၄) တို့က ထွက်ဆိုထားကြသည်။

ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီအတွင်းရေးမှူးနှင့် ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဦးကြင်သိန်း (လိုပြ–၃) က အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်–

> " ကျွန်တော်အချင်းဖြစ်အခန်းသို့ သွားသည့်အခါ အိမ်ရှေ့ ခန်း၌ စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုအိမ်ရှေ့ခန်းတွင် သံမံတလင်းခင်းပြီး ၎င်းအပေါ် တွင် ပါကေးတုံးများ ခင်းထားပါသည်။ ပါကေးတုံးများ ပျက် နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စာအုပ်ချုပ်သည့်အခါ ပါ ကေးတုံးများပေါ် တွင် စာအုပ်စာရွက်များကိုထားပြီး ထုရိုက် သည်ကို တွေ့ပါသည်။"

ဒေါ် နှင်းရည်ပွင့် (လိုပြ–၄) ကလည်း စာရွက်အိတ်များကို ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ဝုန်းကနဲ ပစ်ချ၍ ပါကေးတုံးများ ပြုတ်ထွက်ကုန် သည်ကို အောက်ပါအတိုင်း ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ထွက်ဆိုသည်– အချင်းဖြစ်အခန်း၌ ရတနာပုံ ပုံနှိပ်စက်နှင့်ဆိုင်သော စာရွက် စာတမ်းများကို တရားပြိုင်က ထားရှိပါသည်။ စာရွက် အိတ်များကို ပါကေးကြမ်းပြင်သို့ ဝုန်းကနဲ ပစ်ချပါသည်။ ထိုသို့ ပစ်ချ၍ ပါကေးတုံးများ ကွာကုန်၊ ပြုတ်ထွက်

တရားပြိုင်ပြ သက်သေများက နှစ်ကာလကြာ၍ ပါကေးတုံးများ ပြုတ်ထွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု တရားပြိုင်အား ထောက်ခံထွက်ဆိုသည်။ တရားပြိုင်ပြ သက်သေတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်ညွန့်ညွန့် (ပြိုင်ပြ–၃) အား ပြန်လှန်စစ်ဆေးရာတွင် ဒေါ်ရင်ရင်မေ၏ ခြေရင်းဖက်အခန်းတွင် အခြားအခန်းတစ်ခန်းရှိကြောင်း၊ ထိုအခန်းတွင် ပါကေးတုံးများ ခင်းထားကြောင်း၊ ထိုအခန်းရှိ ပါကေးတုံးများမှာ ပျက်စီးခြင်း မရှိ ကြောင်း အစစ်ခံသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နှစ်ကာလကြာ၍ ပါကေးတုံးများ ပျက်စီးခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဆိုသည့် တရားပြိုင်များ သက်သေထွက်ချက် များမှာ မှန်ကန်မှုမရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် ဒေါ်ခင်လှအော်

တရားပြိုင် ဒေါ် ရင်ရင်မေက အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် စာအုပ်ချုပ် လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်းကို ငြင်းဆိုခြင်း မပြုချေ။ ပါကေးတုံးများ ပေါ်တွင် စာအုပ်များကို ချုပ်ခြင်း၊ ထုရိုက်ခြင်း၊ စာအိတ်များကို ပစ် ချခြင်း ပြုလုပ်ပါက ပါကေးတုံးများ ပျက်စီးမည်မှာ မြင်သာသည့် အချက်ဖြစ်သည်။ ပါကေးတုံးများ ပျက်စီးခြင်းမှာ နှစ်ကာလကြာ၍ မဟုတ်ဘဲ အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း ပြုလုပ်သဖြင့် ပျက်စီးခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်ပေါက်သည်။ မူလရုံးနှင့် တိုင်း တရားရုံးတို့က အမှုတွဲတွင် ထင်ရှားပေါ်ပေါက်သည်။ မူလရုံးနှင့် တိုင်း တရားရုံးတို့က အမှုတွဲတွင် ထင်ရှားပေါ်ပေါက်နေသည့် သက်သေခံ အထောက်အထားများကို မျက်ကွယ်ပြုခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအကြောင်းအရ လွဲမှားမှုပင် ဖြစ်သည်။ အောက်ရုံးများ၏ ဥပဒေအရ လွဲမှားမှုကို တရားရုံးချုပ်က ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်သည်။

တရားရုံးချုပ်က အိမ်ငှား ဒေါ် ရင်ရင်မေ၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် အချင်းဖြစ်ဥပစာ၏ အခြေအနေ ဆိုးဝါးသွားကြောင်း တွေ့ရှိပြီးနောက် မူလရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က အိမ်ရှင်ဒေါ် ခင်လှမော်အား ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းမှုမရှိကြောင်း သုံးသပ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တရားရုံးချုပ်က အထက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ခြင်းမှာ ခရီးသွားဟန်လွှဲ (Obiter Dictum) မှတ်ချက်ပြု ခြင်းမျှသာဖြစ်ကြောင်း ဤသုံးသပ်ချက်အရ မူလရုံး တရားလိုသည် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ ဒီကရီ ရထိုက်ခွင့်မရှိကြောင်း တင်ပြသည်။ ၁၉၉၈ ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် အေါ်ခင်လှမော် ခရီးသွားဟန်လွှဲဆုံးဖြတ်ချက် "Obiter Dictum" ဆိုသည်မှာ အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ အပိုသုံးသပ်မှုကို ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းအပိုသုံးသပ်မှုကို လိုက်နာရန် မလိုပေ။ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်သည် အပိုသုံးသပ်မှု ဟုတ်မဟုတ် အမှုတစ်မှုချင်းအလိုက် စိစစ်ရသည်။

ကေအယ်လ်စီတီချီဒမ်ဘရမ်ချစ်တီးရား နှင့် အစစ်မြားနှင့်အခြားသူ များအမှု^(၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်—

These observations were **Obiter**, as being unnecessary for the decision of the point before the learned Chief Justice, and from these **dicta** we are compelled with the greatest respect to express our dissent.

မူလရုံးတွင် အိမ်ရှင်ဒေါ်ခင်လှမော်သည် အိမ်ငှား ဒေါ်ရင်ရင်မေ က ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာ၌ ပုံနှိပ်စက်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည့် အတွက် ကြမ်းခင်းပါကေးတုံးများ ပျက်စီးကုန်ကြောင်း အကြောင်း တစ်ရပ်ကို ဖော်ပြပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ သက်သာခွင့်ကိုလည်း တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် မူလရုံးက "တရားပြိုင်နှင့် မိသားစုသည် ဥပစာအား အခြေအနေ ဆိုးဝါးအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်သလား" ဟု သည့် ငြင်းချက်ကို ထုတ်နုတ်ပြီး စစ်ဆေးကြားနာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ အယူခံရုံးဖြစ်သော တရားရုံးချုပ်တွင်လည်း အယူခံ တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်လှမော်က အငှားချထားသည့်ဥပစာတွင် ပါကေး တုံးများ ပျက်စီးရခြင်းမှာ အယူခံတရားလို အိမ်ငှားဒေါ် ရင်ရင်မေ ၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလို၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ဥပစာ၏ အခြေအနေ ဆိုးဝါးသွားခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေမိန့် ၄၁၊

⁽၁) ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန် ၃၁၆ (၃၁၉)

နည်း ၂၂ အရ ပြန်လှန် ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းခဲ့သည်။

၁၉၉၈ ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် အေါ်ခင်လှမော်

တရားရုံးချုပ်က ဒေါ်ခင်လှမော်အနေဖြင့် အောက်ရုံးက မိမိအား လုံးဝ အနိုင်ပေးသော ဒီကရီကို အယူခံဝင်ရန် မလိုအပ်ကြောင်း၊ တစ်ဘက်မှ အယူခံသည့်အယူခံမှုတွင် မိမိအား နှစ်နာစေသည့် အောက်ရုံး၏ ယူဆချက်တစ်ခုခုသည် မှားယွင်းနေကြောင်းကို တင်ပြ ခွင့်ရှိတြောင်း ညွှန်ပြကာ အိမ်ငှား ဒေါ် ရင်ရင်မေ၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ငှားရမ်းထားသည့် ဥပစာတွင် ခင်းထားသော ပါကေးတုံးများ ပျက် စီးကုန်သည်ကို သက်ဧသခံ အထောက်အထားများအရ အသေးစိတ် သုံးသပ်ပြီးနောက် မူလရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က အမှုတွင် ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်နေသည့် သက်သေခံအထောက်အထားများကို မျက်ကွယ် ပြုခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ လွဲမှားမှုပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ် ရင်ရင်မေ ၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ဥပစာ၏ အခြေအနေ ဆိုးဝါးသွားကြောင်း တွေ့ရှိရသည့်အတွက် ဒေါ်ခင်လှမော်အား ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်သည်။

တရားရုံးချုပ်၏ အဆိုပါ သုံးသပ်ချက်သည် အမှုတွင် အဆုံးအဖြတ် ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာအပေါ် သက်သေခံ အထောက်အထားများအရ သုံးသပ်ဆုံဖြတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုသည့်အချက်အပေါ် အပိုသုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ တရားရုံးချုပ်၏ ယင်းဆုံးဖြတ် ချက်ကို ခရီးသွားဟန်လွဲ "Obiter Dictum" ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟု မဆိုနိုင်။

သို့ဖြစ်၍ ကြားနားလျက်ရှိသော ပြဿနာ ၂ ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်–

(၁) အိမ်ငှား ငှားရမ်းနေထိုင်သော အိမ်ခန်း၌ ကျူရှင်ပြသ ခဲ့ရာတွင် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ အိမ်ရှင် သည် အိမ်ငှားအား အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ နှင်ထုတ်စေ လောက်သည့် အခြေအနေမျိုး မရှိ။ ၁၉၉၈ ဒေါ် ရင်ရင်မေ နှင့် အေါ်ခင်လှအော်^{*} (၂) သို့ရာတွင် အချင်းဖြစ်ဥပစာ၏ အခြေအနေကို ဆိုးဝါး လောက်အောင် အိမ်ငှားဖြစ်သူက ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းကို တရားရုံးချုပ်က တွေ့ရှိသုံးသပ်ထားပြီးဖြစ်၍ ယင်းအချက် နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ရှင်သည် ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ ဒီကရီ ရထိုက်ခွင့် ရှိသည်။

ဤအထူးအယူခံမှုကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ခွင့်ပြုပြီး အိမ်ငှား ဒေါ် ရင်ရင်မေ ငှားရမ်းနေထိုင်သည့် ဥပစာ၌ ကျူရှင်ပြသသည့်အတွက် အိမ်ရှင် ဒေါ် ခင်လှမော်အား ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးသည့် တရားရုံးအဆင့်ဆင့်တို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အိမ်ငှားက ငှားရမ်းနေထိုင်သည့် ဥပစာ၏ အခြေအနေ ဆိုးဝါး အောင် ပြုလုပ်သည့်အတွက် အိမ်ရှင် ဒေါ်ခင်လှမော်အား ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ အနိုင်ဒီကရီကို ချမှတ်ပေးသည့် တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုသည်။

စရိတ်မသတ်မှတ်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးသန်းဦး၊ ဦးခင်မောင်လတ်၊ ဦးခင်မြင့်နှင့် ဒေါက်တာတင်အောင်အေးတို့ရှေ့တွင်

> ဦးလှစိန်ပါ–၆ နှင့် ကိုခင်မောင်တင်ပါ–၇

+ ၁၉၉၈ ခီဇင်ဘာလ

(၁၅) ရက်

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၊ နည်း ၁ဝ (၂) ပြဋ္ဌာန်းချက်အမှု သည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းနှင့် ဆိုင်သည့် ဤနည်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လက်ရှိ အမှုဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ပုံနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၊ နည်း ၁ဝ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားလို သို့မဟုတ် တရားပြိုင် အဖြစ် မပူးတွဲသင့်ဘဲ ပူးတွဲထားသည့် မည်သည့်အမှုသည်ကို မဆို အမှုမှ ထုတ်ပယ်ရန်နှင့် တရားလို သို့မဟုတ် တရားပြိုင်အဖြစ် ပူးတွဲ ပါဝင်သင့်သူကို အမှုတွင် ထည့်သွင်းရန်ဖြစ်သည်။

တရားမမှုတစ်မှုတွင် အကျုံးဝင်လျက်ရှိသော ပြဿနာအရပ်ရပ် ကိုပြည့်စုံထိရောက်စွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန်အလို့ငှာ ပါဝင်ရန်လိုအပ်သူများ သည် အမှုတွင် ပါဝင်သင့်သော အမှုသည်များဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆို ရသော် အမှုတွင် ပါဝင်သင့်သူဆိုသည်မှာ အမှုအနိုင်အရှုံးတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ရှိနိုင်သူ၊ ထို့အပြင် အငြင်းပွားချက်ကို အဆုံး အဖြတ်ပြုရာ၌ တရားရုံး၏ အကူအညီကို တောင်းခံခွင့်ရှိနိုင်သူဖြစ်သည်။

^{*} ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၂၈

⁺ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၂ တွင် ချမှတ်သော ၂၂–၂–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု။

၁၉၉၈ ဦးလှစိန် ပါ – ၆ နှင့် ကိုခင်မောင် တင် ပါ – ၇ * ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုသည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သည့် ဤနည်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက် ထားသည့် အနေအထားအတိုင်း စွဲဆိုထားသည့် အမှုကို ရည်ညွှန်း သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စွဲဆိုထားသည် အမှုတွင် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားပုံ အရ တရားလိုအဖြစ်ပါဝင်သင့်လျှင် အမှုကို စစ်ဆေးစဉ် ထိုသူသည် အမှုစွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်း တွေ့ရရုံမျှဖြင့် ၎င်း၏ အမည်ကို ဤနည်းဥပဒေအရ ထုတ်ပယ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းအမှန်မှာ အမှုစစ်ဆေးပြီးသည့်အခါ ၎င်း၏ တောင်းဆိုချက်ကို ပလပ်ရန်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် – ဦးမင်းဆွေ (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– ၁ မှ ၃ အတွက် ဦးစိုးမြင့် (၁) (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) ၄ မှ ၇ တို့မလာ

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၆၂ တွင် ဦးလှစိန်ပါ ၈ ဦးတို့က ကိုခင်မောင်တင်ပါ ၄ ဦးတို့အပေါ် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၉၁/၈၈ (အနောက်မြောက်) တွင် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီမှာ တရားပြိုင်များ အချင်းချင်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ပူးပေါင်း၍ မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံရယူထားသော ဒီကရီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပြဋ္ဌာန်းပေစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ အမှုတွင် တရားလိုဘက်ကို စစ်ဆေးပြီးနောက် တရားပြိုင်ဘက်ကို စစ်ဆေးရန် အဆင့်တွင် အမှတ်–၁ တရားလို ဦးလှစိန်သည် ၎င်းနှင့်တရားလိုပြသက်သေ များ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ အမှုကို စွဲဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦး မဟုတ်ကြောင်း ပေါ် လွင်နေသည်ဟုဆို၍ ဦးလှစိန်အား တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၁၊ နည်း ၁၀ (၂) အရ အမှုသည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဦးလှစိန်အား အမှုသည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပေးရန် တွောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဦးလှစိန်အား အမှုသည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပေးရန် ငယ္ခာက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဦးလှစိန်အား အမှုသည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပေးရန် ငယ္ခာကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) သို့

ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့ပေ။ ဦးလှစိန် ပါ ၆ ဦးတို့က တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့် ကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည် စစ်ဆေးပေးရန် ၁၉၉၅ ခုနှစ် တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှတ် ၃၀၇ တွင် လျှောက်ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါပြဿနာကို စိစစ်ကြားနာရန် အတွက် အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်–

" ဦးလှစိန်အား တရားလိုအဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိ "

အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားလိုတို့ စွဲဆိုသည့် မူလတရားမကြီးမှုတွင် တရားလိုတို့သည် ထိုအမှုကို စွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း ဤပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် ပဏာမ ငြင်းချက် ၄ ရပ် စလုံးကို အနိုင်ပေး၍ ဆုံးဖြတ်ပြီးကာမှ တရားပြိုင်ဘက် စစ် ဆေးသည့်အဆင့်အရောက်တွင် တရားလို ဦးလှစိန်သည် တရားစွဲဆို ခွင့်မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ ရှေ့နောက်မညီညွတ်ကြောင်း၊ ဦးလှစိန်သည် အချင်းဖြစ် မြေကို အကျိုးခံစားခွင့် ရှိမရှိဆိုခြင်းမှာ ယခု အမှုအတွက် ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုသောကိစ္စကို ကြိုတင်ဆုံးဖြတ်ရာရောက် ၍ ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း ချေလွှာတင်စဉ်ကပင် ဦးလှစိန်အား တရားလိုစာရင်းမှ ပယ်ထုတ်ရန် လျှောက်ထားခြင်း မပြုခဲ့လျှင် တရားပြိုင် စစ်ဆေးရန်အဆင့်ရောက်မှ တင်ပြပြောဆိုခွင့် မရှိတော့ ကြောင်း၊ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁ နည်း ၁၃ အရ ပိတ်ပင်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အမှတ် (၁)၊ (၂) နှင့် (၃) အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက မန္တ လေးမြို့၊ ပြည်ကြီးကျက်သရေအနောက်ရပ်ကွက်၊ အမှတ် ၁၂၇၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၂၈၊ မြေနှင့်မြေပေါ်ရှိ နှစ်ထပ်တိုက်အဆာက်အအုံ၏ တစ်ဝက်ကို ဒေါ်စိန်ရင်က မန္တလေးနန်းတွင်းဆရာတော် ဦးရေဝတအား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် အရာဓိကသံဃိကပစ္စည်းအဖြစ် လှူဒါန်းခဲ့ကြောင်း၊ ဆရာတော် ဦးရေဝတသည် ရဟန်းဘောင်မှထွက်၍ ဦးလှစိန် ဖြစ် လာသောအခါ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းတွင် ပိုင်ရေးဆိုင်ခွင့် မရှိတော့သဖြင့် ပြောရေးဆိုခွင့်မရှိတော့ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဦးလှစိန်အား တရားလို

၁၉၉၈ ဦးလှစိန် ပါ–၆ နှင့် ကိုခင်မောင် တင် ပါ–၇ ၁၉၉၈ ဦးလှစိန် ပါ – ၆ နှင့် ကိုခင်မောင် တင် ပါ – ၇* အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁ နည်း ၁၀ (၂) အရ တရားရုံးသည် မည်သည့်အဆင့် တွင်မဆို အမှုသည်အား အမှုမှ ထုတ်ပယ့်နိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

မန္တ လေးတိုင်း တရားရုံးတရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၆၂/၉၀ တွင် ဦးလှစိန်တို့က မန္တလေးအနောက်မြောက်မြို့နယ်၊ ပြည်ကြီးကျက်သရေ အနောက်ရပ်အကွက် နံပါတ် ၁၇၇၊ ဦးပိုင် နံပါတိ် ၂၈၊ ဘိုးဘပိုင် မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ **အ**ဆောက်အအုံဟောင်းကို မူလက ဒေါ်ချင်း နှင့် ဒေါ်စိန်ရင်တို့<mark>ညီအစ်မ</mark> တစ်ဝက်စီ အညီအမျှ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ ဒေါ်စိန်ရင်က ၎င်း<mark>ပိုင်မြေ</mark>တစ်ဝက်ကို ကမ္ဘာ့သာသနာပြုအ**ဖွဲ့ချု**ပ် ကိုယ်စား ဆရာတော် ဦးရေဝတခေါ် ဦးလှစိန်သို့ လှူဒါန်းခဲ့သဖြင့် ယင်းမြေမှာ ဒေါ်ချင်းနှင့်ဦးရေဝတတို့ အမည်ပေါက်လျက်ရှိကြောင်း၊ ဒေါ်ချင်း ကွယ်လွန်သောအခါ ဒေါ်ချင်း၏အမွေစား အမွေခံများ ဖြစ်ကြသော ဦး**ကံကြီး**နှင့် ဒေါက်တာ ဒေါ်ညိုညိုတို့ မောင်နှမများ အမွေဆက်ခံ<mark>ပိုင်ဆိုင်</mark>ကြောင်း၊ ယင်းမြေကို တရားပြိုင် ကိုတင်မောင် တင်တို့နှင့် ဦးခင်မောင်စိန်တို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ပူးပေါင်း၍ မှတ်ပုံတင် အရောင်းအဝယ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး လက်ရောက်ပေးအပ်သည့် ဒီကရိ ရယူခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းဒီကရီသည် တရားလိုများ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ထိပါးလာ၍ အဆိုပါ ဒီကရိသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ပူးပေါင်း၍ မဟုတ် မမှန် လုပ်ကြံရယူထားသော ဒီကရီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပြဌာန်းပေး စေလိုမှု စွဲဆိုသည်။

အဆိုပါအမှုတွင် တရားလိုဘက်ကို စစ်ဆေးပြီးနောက် တရားပြိုင် ဘက်ကို စစ်ဆေးရန်အဆင့်တွင် တရားပြိုင်များက အမှတ် ၁ တရား လို ဦးလှစိန်သည် ၎င်းနှင့်သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ အမှုကို စွဲဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးမဟုတ်ကြောင်း ပေါ် လွင်နေသည်ဟု ဆို၍ ဦးလှစိန်အား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၊ နည်း ၁၀ (၂) အရ အမှုသည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။

တိုင်းတရားရုံးက အမှတ် ၁ တရားလို ဦးလှစိန်၏ ထွက်ဆိုချက် အရ ဒေါ်စိန်ရင်က အချင်းဖြစ်မြေကို ဆရာတော် ဦးရေဝတအား အရာဓိကသံဃိကပစ္စည်းအဖြစ် လှူဒါန်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဆရာတော် ဦးရေဝတသည် ၁၉၈၁ ခုနှစ်ကပင် လူထွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ရဟန်းတော် တစ်ပါးသည် ရဟန်းဘောင်မှ ထွက်ခွာသွားလျှင် အဆိုပါရဟန်း၏ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်းများသည် သံဃိကပစ္စည်းအဖြစ် ရောက်ရှိသွား ကြောင်း ဆရာတော်ဦးရေဝတသည် ရဟန်းဘောင်မှထွက်၍ ဦးလှစိန် ဖြစ်လာသောအခါ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းတွင် ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိတော့ မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဦးလှစိန်သည် တရားလိုအဖြစ် ဆက်လက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် အကြောင်းမရှိကြောင်း သုံးသပ်ပြီး ဦးလှစိန်အား တရားလိုအဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ် သည်။

တရားရုံးချုပ်ကလည်း မူလရုံးအတိုင်း သုံးသပ်ပြီးနောက် မူလရုံးက ဦးလှစိန်သည် အမှုတွင် တရားလိုအဖြစ် ဆက်လက်ပါဝင်ဆောင် ရွက်ရန် အကြောင်းမရှိတော့ဟု သုံးသပ်၍ တရားလိုအဖြစ်မှ ထုတ် ပယ်ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁ နည်း ၁၀ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားလို သို့မဟုတ် တရားပြိုင်အဖြစ် မပူးတွဲ သင့်ဘဲ ပူးတွဲထားသည့် မည်သည့်အမှုသည်ကိုမဆို အမှုမှ ထုတ်ပယ် ရန်နှင့် တရားလို သို့မဟုတ် တရားပြိုင်အဖြစ် ပူးတွဲပါဝင်သင့်သူကို အမှုတွင် ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်သည်။

တရားမမှုတစ်မှုတွင် အကျုံးဝင်လျက်ရှိသော ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို ပြည့်စုံထိရောက်စွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ပါဝင်ရန် လိုအပ် သူများသည် အမှုတွင် ပါဝင်သင့်သော အမှုသည်များ ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုရသော အမှုတွင် ပါဝင်သင့်သူဆိုသည်မှာ အမှုအနိုင် အရှုံးတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့် ရှိနိုင်သူ၊ ထို့အပြင် အငြင်းပွားချက် ကို အဆုံးအဖြတ် ပြုရာ၌ တရားရုံး၏ အကူအညီကို တောင်းခံခွင့် ရှိနိုင်သူဖြစ်သည်။

ဦးလှစိန်တို့၏ အဆိုပြုချက်အရ ဦးလှစိန်သည် ပြဿနာအရပ် ရပ်ကို ပြည့်စုံထိရောက်စွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အလို့ငှာ အမှုတွင် ပါဝင်သင့်သော အမှုသည် ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၈ ဦးလှစိန် ပါ–၆ နှင့် ကိုခင်မောင် တင်

ပါ $-\gamma^{\bullet}$

၁၉၉၈ ဦးလှစိန် ပါ–၆ နှင့် ကိုခင်မောင် တင် ပါ–၇* အမှုသည်အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သည့် ဤနည်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လက်ရှိဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားသည့် အနေ အထားအတိုင်း စွဲဆိုထားသည့်အမှုကို ရည်ညွှန်းသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စွဲဆိုထားသည့်အမှုတွင် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားပုံအရ တရားလို အဖြစ် ပါဝင်သင့်လျှင် အမှုကို စစ်ဆေးစဉ် ထိုသူသည် အမှုစွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်း တွေ့ရရုံမျှဖြင့် ၎င်း၏အမည်ကို ဤနည်းဥပဒေအရ ထုတ်ပယ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းအမှန်မှာ အမှုစစ်ဆေးပြီးသည့်အခါ ၎င်း၏တောင်းဆိုချက်ကို ပလပ်ရန် ဖြစ် သည်။

အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုထားသော သက်သာခွင့်များနှင့် အဆက် အစပ် လုံးဝမရှိသူအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းထားပါက ထိုသူအား အမှုမှ ထုတ်ပယ်နိုင်သည်။ တရားလို ဦးလှစိန်သည် အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုထားသော သက်သာခွင့်များနှင့် အဆက် အစပ် လုံးဝမရှိသူဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ၎င်းအား အမှုမှ ထုတ်ပယ် ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ကြားနာလျက်ရှိသော ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးလှစိန် အား တရားလိုအဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်မှု မရှိကြောင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဤအထူးအယူခံမှုကို ခွင့်ပြု၍ တရားလို ဦးလှစိန်အား အမှုသည် အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်သည့်အတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့် နှင့် ယင်း အမိန့် ကို အတည်ပြုသည့် တရားရုံးချုပ်တို့၏ အမိန့် တို့ကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခကျပ် ၃၀၀/– သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦး<mark>ကျော်ဝင်း၊ ဦးအေ</mark>ာင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံးနှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

> ဒေါ်သင်းသင်းမင်း နှင့် ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်ပါ ၂

+ ၁၉၉၈ စက်တင်ဘာ လ ၈ ရက်

လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းမှ လင်၏ စေစုကို ခွဲဝေပေးစေလိုမှု ကွာရှင်းပြီး မယားနှင့် ကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်း မရှိသေးသည့် မယားနှစ်ဦးစလုံးကို တရားပြိုင်အဖြစ်ထား၍ တရားစွဲဆိုခြင်း၊ တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းများကို မှားယွင်း ပူးတွဲခြင်းနှင့် အမှု သည်များကို မှားယွင်းပူးတွဲခြင်း၊ မှားယွင်းပူးတွဲထားကြောင်း တွေ့ရှိရလျှင် ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းများ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများတစ်မှုတည်းတွင် ပူးတွဲသည့် ကိစ္စအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၃၊ ၄၊ ၅ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင် ၍ အမှုတစ်မှုတည်းတွင် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို ပူးတွဲ ထားလျှင် မှားယွင်းသည်။ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို မှားယွင်းပူးတွဲခြင်းနှင့် အမှုသည်များကို မှားယွင်း ပူးတွဲထားခြင်းတို့သည် အမှုတစ်မှုတည်းတွင် ပေါ် ပေါက်နိုင်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၊ နည်း ၉ သည် ထိုကိစ္စနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။

^{*} ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၈

⁺ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၇၅ တွင် ချမှတ်သော ၃၀–၅–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်တွင် ဒီကရီကို အထူးအယူခံဝင်ရောက်မှု။

၁၉၉၈ ဒေါ်သင်းသင်း မင်း နှင့် ဒေါက်တာမြတ် မိုရ် ပါ၂* တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများ မှားယွင်းပူးတွဲထားသည့်အပြင် တရားပြိုင်များကိုလည်း မှားယွင်းပူးတွဲထားလျှင် ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းအမှန်မှာ တရားရုံးသည် အမှုကို ပလပ်ခြင်းမပြဘဲ တရား လိုအား အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ရန်နှင့် ကြိုက်နှစ်သက်ရာ တရားပြိုင်အပေါ် အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အရေးပေးရန်ဖြစ်သည်။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ အမှုသည်များကို မှားယွင်းပူးတွဲထားကြောင်း တွေ့ရှိရလျှင် တရားရုံးက အမှုတွင် မပါသင့်သူ၏ အမည်ကို အမိန့် ၁၊ နည်း ၁ဝ (၂) အရ ပယ်ဖျက်ကာ အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။ အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုထားသော သက်သာခွင့်များနှင့် အဆက်အစပ် လုံးဝမရှိသူအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းထား ပါက ထိုသူအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁ နည်း ၁ဝ (၂)

အယူခံတရားလိုအတွက် – ဦးလှရှိန် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– ၁။ အတွက် ဦးသန့်အောင် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) ၂။ ကိုယ်တိုင်

အရ ထုတ်ပယ်ပစ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃၆ တွင် ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်က ဒေါ်သင်းသင်းမင်းနှင့် ဒေါ်ခင်စန်းယု တို့အပေါ် လင်ခန်း မယားခန်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းမှ လင်ယောက်ျား၏ စေစုကို ခွဲဝေပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုသည် လွဲမှားစွာ အမှုသည်များ ပူးတွဲပြီး တရားစွဲဆိုထားသဖြင့် ဤအမှု ကို ဤပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုခွင့် မရှိဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်၍ တရား လို၏ အဆိုလွှာကို ပလပ်သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံဝင်ရောက်သည့်အခါ တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို မူလအမှုအမှတ်ဖြင့် ပြန်

လည် ဖွင့်လှစ်၍ အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ညွှန်ကြားသည်။ ဒေါ်သင်းသင်းမင်း က တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ (အထူး) အမှတ် ၃၆ဝ တွင် လျှောက်ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါ ပြဿနာကို စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့ သည်– ၁၉၉၈ အေါ် သင်းသင်း မင်း နှင့် အေါက်တာမြတ် မိုရ် ပါ၂ *

"နှစ်ဖက်သက်သေခံချက်များကို အပြည့်အစုံရယူပြီးသည့် အာစြေအနေတွင် အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေပြီး အမှုကိုအစမှ ပြန်လည်ဆောင်ရွက်သွားရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်သည် အမှုသစ် ဖန်တီးရာ ရောက်သဖြင့် သင့်မြတ်ခြင်း ရှိ မရှိ"

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက အမှတ် (၁) ငြင်းချက်၏ ပြဿနာမှာ အမှုသည်များကို မှားယွင်းစွာ ထည့်သွင်းတရားစွဲ ဆိုသည့် ပြဿနာသက်သက်မျှ မဟုတ်ကြောင်း၊ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို မှားယွင်းပူးပေါင်းစွဲဆိုသည့်ပြဿနာလည်း ဖြစ် ကြောင်း၊ တရားလိုစွဲဆိုသောအမှုမှာ အမှတ် (၂) တရားပြိုင်ကို အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းစွဲဆိုခြင်းဖြင့် ဝေစုများကို မမှန်မကန် တောင်းဆိုခြင်းပြုသည့်အတွက် အမှုပုံစံမှားယွင်းသောကြောင့် အမှု ပလပ်သော မူလရုံးအမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်ကြောင်း၊ တရား ရုံးချုပ်က အမှတ် (၂) တရားပြိုင်အား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်း စွဲဆိုထားခြင်းသည် အမှုသည် မှားယွင်းပူးတွဲစွဲဆိုခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည် ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ အဆိုလွှာကိုပြင်ဆင်စေရန်နှင့် အမှုနှင့် မသက်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို အဆိုလွှာမှ ထုတ်ပယ်စေရန် သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၉၉ နှင့် ဆန့်ကျင်ပြီး အမှုသစ် ဖန်တီး ပေးရာ ရောက်သဖြင့် အယူခံတရားလိုအား လွန်မင်းစွာ ထိခိုက် နှစ်နာစေပြီး တရားစီရင်ရေး ယန္တ ရားကိုလည်း တိမ်းစောင်းစေ ကြောင်း တင်ပြသည်။

၁၉၉၈ အေါ်သင်းသင်း **မင်း** နှင့် အေါက်တာမြတ် မိုရ် ပါ၂* အမှတ် (၁) အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက အမှုတွင် မပါဝင် သင့်သူ အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်စန်းယုအား အမှုမှ ဖယ်ထုတ် ၍ အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်ရာ ပြင်ဆင်ချေလွှာလည်း တင်သွင်း ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ မလိုသည့် အချက် များ ဖယ်ထုတ်၍ လိုအပ်သည့်အချက်များကိုသာ ဖော်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်၍ ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်နှင့် ဒေါ်သင်းသင်းမင်းတို့ နှစ်ဦးကြား ပေါ်ပေါက်သည့် ပြဿနာများကိုသာ တင်ပြစေခြင်းဖြစ်ကြောင်း အမှုသစ် ဖန်တီးရာ မရောက်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အမှတ် (၂) အယူခံတရားပြိုင်က ပထမအယူခံရုံးက ၎င်းအား အမှုမှ ဖယ်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သော ပစ္စည်းခန်းပေါ် တွင် ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုအပ်တော့ကြောင်း၊ ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်နှင့် ဒေါ်သင်းသင်းမင်းတို့ကြားတွင်သာ ဖြေရှင်းရန် ကျန်ရှိတော့ကြောင်း၊ သက်သေခံချက်များ အပြည့်အစုံ ရယူပြီးဖြစ်၍ အဆိုလွှာကို ပြင် ဆင်ရန် မလိုအပ်ဘဲ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်နှင့် ဒေါ်သင်းသင်းမင်းတို့သည် မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့်အညီ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့ရာ သားသမီးလေးဦး ထွန်းကားခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် တွင် ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်က ဒေါ်သင်းသင်းမင်းအပေါ် လင်မယား ကွာရှင်းပေးစေလိုမှုနှင့် လင်ခန်းမယားခန်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများကို တရားလိုတစ်ဦးတည်း ပိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခဲ့သည်။ ဒေါ်သင်းသင်းမင်းကလည်း ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်အပေါ် အဆိုပါအမှုအတိုင်း အပြန်အလှန် စွဲဆိုသည်။ ယင်းအမှုနှစ်မှုစလုံး တွင် တရားရုံးက လင်မယားကွာရှင်းခွင့်ပြုသည့် ဒီကရီကိုသာ ချ မှတ်ပေးပြီး ပစ္စည်းခန်းနှင့် ပတ်သက်သော တောင်းဆိုသည့် သက်သာ ခွင့်များကို ပလပ်ခဲ့သည်။

ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်က ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်ခင်စန်းယုအား တရားဝင်ဇနီးအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြပြီးနောက် ဒေါ် သင်းသင်းမင်းနှင့် **ဒေါ်ခင်စန်း**ယုတို့ နှစ်ဦးအား တရားပြိုင်အဖြစ် ထားကာ ယခုအမှုဖြစ်သော လင်ခန်းမယားခန်းဆိုင်ရာပစ္စည်းမှ လင်ယောက်ျား၏ ဝေစုကို ခွဲဝေပေးစေလိုမှုကို ထပ်မံစွဲဆိုသည်။

၁၉၉၈ ခေါ်သင်းသင်း မ**င်း** နှ**င့်** ခေါက်တာမြတ် မိုရ် ပါ၂ီ

ဒေါ်သင်းသင်းမင်းက ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်သည် ဒေါ်ခင်စန်းယု နှင့် ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ပေါင်းသင်းနေထိုင်သည်ဆိုသည်မှာ မမှန် ကြောင်း၊ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် လူသိရှင်ကြား ပေါင်းသင်းနေထိုင် ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုတင်ပြသည့် ပစ္စည်းများမှာ တရားလိုနှင့် အမှတ် (၁) တရားပြိုင်တို့နှစ်ဦးသာ ခွဲဝေယူရမည့်ပစ္စည်းများ ဖြစ် ကြောင်း၊ အမှတ် (၂) တရားပြိုင်သည် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများနှင့် မည်သို့မျှ မပတ်သက်ကြောင်း၊ တရားလိုသည် အမှတ် (၂) တရား ပြိုင်ကို လွဲမှားစွာ ထည့်သွင်းထားခြင်းကြောင့် တရားလို၏ အဆိုလွှာကို ပလပ်ရန်သာ ရှိကြောင်း ချေပသည်။

အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်စန်းယုက တရားလို၏ အဆို လွှာပါ အချက်များ မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံသည်။

တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုသည် အမှတ် (၁) တရားပြိုင် ဒေါ်သင်းသင်းမင်းနှင့် မကွာရှင်းမီ အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင် စန်းယုကို တရားဝင်မယားပြိုင်တစ်ဦးအဖြစ် ပေါင်းသင်းသည်ဆိုသည် မှာ မမှန်ကြောင်း၊ ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ် ခင်စန်းယုအား တရားပြိုင်အဖြစ် ထည့်သွင်းစွဲဆိုခြင်းသည်လည်း ကောင်း၊ ဒေါ်ခင်စန်းယုပိုင် ပစ္စည်းများအား ဝေစုခွဲရန် ထည့်သွင်း စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်သည်။ တရားလို စွဲဆိုသည့်အမှုကို လည်း ပလပ်သည်။

တရားရုံးချုပ်က တရားမနှင့် အမှတ် (၁) တရားပြိုင်တို့သည် လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲကြပြီးဖြစ်သော်လည်း ပစ္စည်းခွဲဝေရခြင်း မရှိသေးသဖြင့် တရားလိုသည် အမှတ် (၁) တရားပြိုင်အပေါ် ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှု စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း၊ တရားလိုသည် အမှတ် (၁) တရားပြိုင်အပေါ် လက်ရှိ အမှုပုံစံအရ အမှုစွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း၊ ၁၉၉၈ အေါ်သင်းသင်း မင်း နှင့် အေါက်တာမြတ် မိုရိ ပါ၂ ီ သို့ရာတွင် တရားလိုနှင့် ကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်း မရှိသည့်အမှတ် (၂) တရားပြိုင်အား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းစွဲဆိုခြင်းမှာ မှားယွင်း သကဲ့သို့ အမှတ် (၂) တရားပြိုင်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေရန် အမှုတွင် ထည့်သွင်းထားခြင်းမှာလည်း မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ အမှုသည်အဖြစ် ပူးတွဲစွဲဆိုခွင့်မရှိသူကို မှားယွင်း ၍ ပူးတွဲစွဲဆိုခြင်းကို အကြောင်းပြပြီး အဆိုလွှာအား ပလပ်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း အမှုနှင့် မသက်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများကိုလည်း အဆိုလွှာမှ ထုတ်ပယ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း တိုင်းတရားရုံးသည် ဆိုခဲ့သည့် နည်းလမ်းများအရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြဘဲ အဆိုလွှာကို ပလပ်ခဲ့ခြင်း သည် ဥပဒေနှင့်မညီကြောင်း သုံးသပ်ပြီး အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေပြီး အမှုကို ဥပဒေနှင့်မည်ကြောင်း သုံးသပ်ပြီး အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေပြီး အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် တိုင်းတရား ရုံးအား ညွှန်ကြားသည်။

ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်နှင့် အမှတ် (၁) တရားပြိုင် ဒေါ်သင်းသင်း မင်းတို့သည် လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲပြီး ဖြစ်သော်လည်း အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်စန်းယုနှင့်မှု လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်း မရှိသေးပေ။ လင်မယား ပြတ်စဲမှသာ ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှု စွဲဆို နိုင်သည်။ ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်က လင်မယားကွာရှင်းပြီးသူ ဒေါ်သင်း သင်းမင်းအပေါ် ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှုစွဲရာ၌ လင်မယားကွာရှင်း ပြတ်စဲခြင်း မရှိသေးသည့် ဒေါ်ခင်စန်းယုအား တရားပြိုင်အဖြစ် ပူးတွဲစွဲဆိုခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁ နည်း ၉ တွင် အမှုသည်များကို မှားယွင်းပူးတွဲခြင်းကြောင့် မည်သည့်တရားမမှုကိုမျှ မရှုံးနိမ့်စေရ ကြောင်း ထို့အပြင် တရားရုံးသည် တရားမမှုအသီးသီးတွင် တရားမ ရုံးသို့ အမှန်တကယ် ရောက်ရှိသော အမှုသည်တို့၏ ရပိုင်ခွင့် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်များနှင့် စပ်လျဉ်းသမျှ အငြင်းပွားသည့် အကြောင်း အရာကို စီရင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ကြောင်း ပြဌာန်းထားသည်။

ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ်က အမှုသည်အဖြစ် ပူးတွဲစွဲဆို<mark>ခွင့် မရှိ</mark> သူအား မှားယွင်းပူးတွဲစွဲဆိုခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ အဆိုလွှာ<mark>အား</mark> ပလပ်ခြင်း မပြုသည်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို တစ်မှုတည်းတွင် ပူးတွဲ သည့် ကိစ္စအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂ နည်း ၃၊ ၄၊ ၅ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်၍ အမှုတစ်မှုတည်းတွင် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို ပူးတွဲ ထားလျှင် မှားယွင်းသည်။ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို မှားယွင်းပူးတွဲခြင်းနှင့် အမှုသည်များကို မှားယွင်းပူးတွဲထားခြင်း တို့သည် အမှုတစ်မှုတည်းတွင် ပေါ်ပေါက်နိုင်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁ နည်း ၉ သည် ထိုကိစ္စနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။

တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို မှားယွင်းပူးတွဲထားသည့် အပြင် တရားပြိုင်များကိုလည်း မှားယွင်းပူးတွဲထားလျှင် ဆောင်ရွက် ရန် နည်းလမ်းအမှန်မှာ တရားရုံးသည် အမှုကို ပလပ်ခြင်းမပြုဘဲ တရားလိုအား အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်ရန်နှင့် ကြိုက်နှစ်သက်ရာ တရားပြိုင်အပေါ် အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အရေး ပေးရန် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် တရားလို ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်နှင့် အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်စန်းယုတို့သည် လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်း မရှိသေးသဖြင့် ဒေါက်တာမြတ်မိုရ်က ဒေါ်ခင်စန်းယုအပေါ် ပစ္စည်း ခွဲဝေပေးရန်အတွက် တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဒေါက်တာမြတ်မိုရိက အမှတ် (၁) တရားပြိုင် ဒေါ် သင်းသင်းမင်းအပေါ် ပစ္စည်းခွဲဝေပေးရန် စွဲဆိုသည့်အမှု၌ ဒေါ်ခင် စန်းယုအား အမှတ် (၂) တရားပြိုင်အဖြစ် ပူးတွဲထားခြင်းမှာ အမှုသည် မှားယွင်းပူးတွဲသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ၎င်းအပေါ် တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းမပေါ် ပေါက်သေးသည့်အတွက် တရားစွဲ ဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို မှားယွင်းပူးတွဲထားသည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

အမှုသည်များကို မှားယွင်းပူးတွဲထားကြောင်း <mark>တွေ ရှိရလျှင် တရား</mark> ရုံးက အမှုတွင် မပါသင့်သူ၏ အမ<mark>ည်ကို အမိန့်</mark> ၁ နည်း ၁၀ (၂) ၁၉၉၈ အေါ်သင်းသင်း မင်း နှင့် အေါက်တာမြတ် မိုရ် ပါ၂ ၁၉၉၈ အေါ်သင်းသင်း မင်း နှင့် အေါက်တာမြတ် မိုရ် ပါ၂* အရ ပယ်ဖျက်ကာ အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ အဆို လွှာတွင် တောင်းဆိုထားသော သက်သာခွင့်များနှင့် အဆက်အစပ် လုံးဝမရှိသူအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းထားပါက ထိုသူအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁ နည်း ၁ဝ (၂) အရ ထုတ်ပယ်ပစ် ရန် ဖြစ်သည်။ **မောင်သိန်း** နှင့် **ဒေါ် ထွေးအမှု^(၁) ကို** ရည်ညွှန်းသည်။

နှစ်ဘက်သက်သေခံချက်များကို အပြည့်အစုံရယူပြီးသည့်အခြေ အနေတွင် အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက် သွားရန် ချမှတ်သော အမိန့်သည် အမှုကို အစမှ ပြန်လည်ဆောင်ရွက် သွားရန် သဘောသက်ရောက်သဖြင့် သင့်မြတ်မှန်ကန်သည့်မဆို နိုင်ပေ။

တရားပြိုင်များစာရင်းမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ၏ အမည်ကို ထုတ်ပယ်သောအမိန့်သည် ၎င်းအပေါ် စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်ပစ်ရာ ရောက်သည်။

ထို့ကြောင့် ကြားနာလျက်ရှိသော ပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နှစ်ဘက်သက်သေခံချက်များကို အပြည့်အစုံရယူပြီးသည့် အခြေအနေ တွင် အဆိုလွှာကို ပြင်ဆင်စေပြီး အမှုကို အစမှ ဆောင်ရွက်သွားရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်သည် သင့်မြတ်မှန်ကန်ခြင်း မရှိကြောင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဤအထူးအယူခံမှုကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ခွင့်ပြုပြီး တရားရုံးချုပ် က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ခြင်းကို အတည်ပြုသည်၊ အဆိုလွှာ ပြင်ဆင်စေသည့် ညွှန်ကြားချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ခင် စန်းယုအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁ နည်း ၁ဝ (၂) အရ အမှုသည်အဖြစ်မှ ပယ်ထုတ်လိုက်သည်။ မူလရုံးအား ငြင်းချက် အမှတ် (၃) မှ အမှတ် (၁ဝ) အထိကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

စရိတ်မသတ်မှတ်။

တရားမကြီးမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင် ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ မတ်လ ၂၅ ရက်

SHANGRI-LA YANGON CO. LTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်ဝင်း)

ဆေးသိပ္ပံဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမိတက် (ကိုယ်စားကုမ္ပဏီဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း

နှင့်

MASTER OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ ံ ၅ WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO. LTD ပါ ၅ MR. M POCHTER ရေယာဉ်မှူး M.V. AKADEMIK E. PATON

တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၄ (ဈ) အရ ပင်လယ်ရေကြောင်း အမှု သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (BILL OF LADING) ၏ သဘော–သင်္ဘော ငှားရမ်းသူ (CHARTERER) ကုန်ပစ္စည်း ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN) ကို မည်သည့်အခါ မည်သူက မည်သူ့အပေါ် ကျင့်သုံးနိုင်၍ မည်သူ့အပေါ် မကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (B/L) ၏ သင်္ဘောမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သူ CARRIER နှင့် ကုန်သည် MERCHANT အကြား ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ် ဖြစ်သည်။ ယင်းပဋိညာဉ်တွင် စည်းကမ်းချက်များ ရှိသည်။ စည်းကမ်းချက်များတွင် အပိုဒ် ၁၀ အဖြစ် LIEN ပါရှိသည်။ ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်သူသည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိသော တန်ဆာခနှင့် အခြားရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် ကုန်ပစ္စည်းကို

^{*} တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ်--၁၊ ၂ နှင့် ၃

ထိန်းထားပိုင်ခွင့်ရရှိပြီး ယင်းကုန်ပစ္စည်းကို ရောင်းချ၍ ရရန် ငွေကြွေး ကို ရယူရန်နှင့် ကုန်ပစ္စည်း ရောင်းရငွေပမာဏသည် ရရန်ငွေကြေး ပမာဏထက် နည်းနေလျှင် လိုငွေကို ကုန်သည်ထံမှ အရတောင်းခံ ခွင့် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် နှင့် စပ်လျဉ်းသော စည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၁ဝ ပါ ပစ္စည်းကို ထိန်းထားပိုင်ခွင့် LIENသည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိသော တန်ဆာစ အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ "ကုန်သည် (MERCHANT)ကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားရာ၌ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သူ၊ ပစ္စည်းထိန်း၊ ကုန်ပစ္စည်းလက်ခံသူ၊ ကုန်ပစ္စည်းလွှဲအပ်သူ၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်ဝယ်ရှိသူ၊ ကုန် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်တို့သာ ပါဝင်သည်။ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ CHARTERER ပါဝင်ခြင်း မရှိပေ။ ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆေ့ာင်သည့်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် သင်္ဘောငှားရမ်းသူ CHARTERER သည် ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်သူ CARRIERပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောပိုင်ရှင်သည် သင်္ဘော ငှားရမ်းသူ WOO CHANG CHARTERING & AGENCY ထံမှ သင်္ဘောငှားရမ်း မရ ခြင်းကြောင့် ကုန်သည်ဖြစ်သော တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း ရန်ကုန် လီမိတက်အပေါ် ဖော်ပြပါ LIENကို အသုံးပြုခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့အကြား ပေါ်ပေါက်သော သင်္ဘောငှားရမ်းခ မရရှိမှုသည် သီးခြားဖြစ်သည်။ ယင်းကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အပေါ် သင်္ဘောကုန်သည်တင်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့် ဆိုင်သော (LIEN)ကို ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သင်္ဘော ပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့အကြား ကျင့်သုံးနိုင်သော (LIEN) တစ်ခုရှိသေးသည်။ ယင်း (LIEN) မှ သင်္ဘောငှားရမ်းခြင်းစာချုပ် (သက်သေခံ–၉) ၏ စည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၁၈ အရ (LIEN) ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က ရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် သင်္ဘော ပိုင်ရှင်က ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် ရရှိသည့် (LIEN)နှင့် အပြန်အလှန် အားဖြင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူက ကြိုတင်ပေးထားသော ငွေကြေး အတွက် ငှားရမ်းသူက သင်္ဘောအပေါ် ရရှိသည့် (LIEN) တို့ဖြစ် သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပဋိညာဉ်ပြုသူများ ဖြစ်ကြသော သင်္ဘောပိုင်ရှင်

၁၉၉၈ SHANGRI-LA **YANGON** CO. LTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (අර්:၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ol *၅ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO. LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-

LA YANGON CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း 4ç MASTER OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO. LTD. ပါ- ၅ ရေယာဉ်မှူး

နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့၏ တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦး ရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် ၎င်းတို့အသီးသီး ပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းအပေါ် ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN) ရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ က (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သည့်ပစ္စည်းမှာ သင်္ဘောပိုင်ရှင်ပိုင်သော သင်္ဘောဖြစ်သကဲ့သို့ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သော ပစ္စည်းမှာလည်း ငှားရမ်းသူပိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောဘက်က သင်္ဘောငှားရမ်းခများ မရ ရှိသည့်အတွက် (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သည့် ကုန်ပစ္စည်းဆိုသည်မှာ သင်္ဘောငှားရမ်းသူပိုင်ပစ္စည်းကိုသာ ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားလိုအတွက်

တရားပြိုင်များအတွက်

– ဦးမောင်မောင်ကြီး၊ ဦးထွန်းလင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ကြီး၊ ဦးထွန်းလင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးအုန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

– (၁) (၄) အတွက် ဦးမြသိန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ၊ ကျန်တရား ပြိုင်များအတွက် ကိုယ်တိုင် (၂) (၄) အတွက် ဦးမြသိန်း တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ၊ ကျန်တရားပြိုင်များအတွက် ကိုယ်တိုင် ဦးမြသိန်း၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

ရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်ကုမ္ပဏီလီမိတက် (၎င်း၏တရားရုံးကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးခင်မောင်ဝင်း) က တရုတ်နိုင်ငံမှ စီအိုင်အက်ဖ် စနစ်ဖြင့် မှာယူတင်သွင်းလာသော သံချောင်းလုံးထုတ်ရေ ၅၄၄ ကို ရန်ကုန်မြစ်အတွင်း ရောက်ရှိနေသည့် MV.AKADEMIKE.PATON သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် သင်္ဘောရေယာဉ်မှူးက ငြင်းဆန်နေသည့် အတွက် ၎င်းသင်္ဘောရေယာဉ်မှူး၊ သင်္ဘောကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်၊ သင်္ဘော ဌားရမ်းသူ၊ သင်္ဘောကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ပေးသော ရန်ကုန်ဌာနေ ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ပစ္စည်းတင်ပို့သည့်ကုမ္ပဏီတို့အပေါ် သံချောင်း လုံးထုတ်များ ထုတ်ယူစေ၍ ပစ္စည်းတန်ဖိုးနှင့် ဆုံးရှုံးနစ်နာမှု လျော် ကြေးအဖြစ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၁၇၆၆၄.၄၅ (မြန်မာငွေကျပ် ၃၇ဝ၅၉၈၆/၇ဝ ရလိုမှုကို ဤရုံးတရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ တွင် ပင်လယ်ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အရ စွဲဆိုသည်။

ထို့အတူ ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာန (၎င်း၏ တရားရုံးကိုယ်စားလှယ် စာရသူ ဦးနှင်းဦး) က တရုတ်နိုင်ငံမှ စီအိုင်အက်ဖ်စနစ်ဖြင့် မှာယူ တင်သွင်းလာသော သံချောင်းလုံးထုတ်ရေ ၄၇၉ ကို M.V. AKADEMIK E.PATONသင်္ဘောပေါ် မှချပေးရန် သင်္ဘော ရေယာဉ်မှူးက ငြင်းဆန် နေသည့်အတွက် ၎င်းသင်္ဘောရေယာဉ်မှူး၊ သင်္ဘောကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်၊ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ၊ သင်္ဘောကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ပေးသော ရန်ကုန်ဌာနေကိုယ်စားလှယ်နှင့် ပစ္စည်းတင်ပို့သည် ကုမ္ပဏီတို့အပေါ် သံချောင်းလုံးထုတ်များ ထုတ်ယူစေ၍ ပစ္စည်း တန်ဖိုးနှင့် ဆုံးရှုံးနှစ်နာမှု လျော်ကြေးအဖြစ် အမေရိကန်ဒေါ် လာ ၆ဝ၆၃၂၆.၁၅ (မြန်မာငွေကျပ် ၃၆၃၇၉၅၆/၉ဝ) ရလိုမှုကို ဤ ရုံးတရားမကြီးမှုအမှတ် ၂/၉၇ တွင် ပင်လယ်ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အရ စွဲဆိုသည်။

အလားတူပင် နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလီမိတက်က တရုတ်နိုင်ငံမှ "သွင်းကုန်ပထမ၊ ပို့ကုန်နောက်" စနစ်အရ စီအိုင်အက်ဖ် တန်ဖိုးဖြင့် မှာယူတင်သွင်းလာသော ဘိလပ်မြေအိတ်မက်ထရစ်တန် ၅၀၀၀ (အိတ်တစ်သိန်း) ကို M.V. AKADEMIKE. PATONသင်္ဘော ပေါ် မှ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့်အတွက် ၎င်းသင်္ဘော ရေယာဉ်မှူး အပေါ် ဘိလပ်မြေအိတ်များ လက်ရောက်ပေးအပ်ရန်နှင့် နစ်နာကြေး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၃၁၂၅ သို့မဟုတ် မြန်မာငွေကျပ် ၃၇၀၀၀၀၀/ ရလိုမှုကို ဤရုံးတရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၉၇ တွင် ပင်လယ်ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အရ စွဲဆိုသည်။

အမှု (၃) မှုစလုံးမှာ ပင်လယ်ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အရ စွဲဆိုသောအမှုများဖြစ်သည့်အပြင် အမှုအသီးသီး၌ အဓိက

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φÇ **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-I.A YANGON CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φĈ MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & AGENCY CO. LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

ငြင်းဆိုနေသည့်ပြဿနာမှာ အတူတူပင်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ နောက် တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြ သုံးသပ်သွားမည့် အချက်အလက်များအရ လည်းကောင်း၊ အမှု (၃) မှုစလုံးကို တစ်ပေါင်းတည်း စီရင်ဆုံးဖြတ် သွားမည် ဖြစ်သည်။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ အဆိုလွှာအရ တရားလို ရှန်ထရီလာ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလီမိတက်သည် (၅) တရားပြိုင် NATSTEEL TRADE INTERNATIONAL PTE. LTD. ထံမှ သံချောင်းလုံး ထုတ်ရေ ၅၄၄ကို (၂) တရားပြိုင် WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO.LTD.၏ အစီအစဉ်ဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံမှ ဝယ်ယူတင်သွင်းခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါ သံချောင်းထုတ်များကို (၂) တရားပြိုင်မှ (၁) တရားပြိုင် တာဝန်ယူ မောင်းနှင်သော M.V. AKADEMIK E. PATONသင်္ဘောဖြင့် သယ်ဆောင်စေခဲ့ရာ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိ၍ တရားလိုကုမ္ပဏီမှ သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ် (BILLOFLADING)မှုရင်းများ တင်ပြကာ ကုန်ပစ္စည်းများ ချပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း (၁) တရားပြိုင် ရေယာဉ်မှူးက ကုန်များချပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့်အတွက် တရားလိုတွင် နှစ်နာဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ် စေခဲ့ရကြောင်း အဆိုပြုလျက် သင်္ဘောပေါ်မှ သံချောင်းလုံးထုတ်များ ချပေးရန်နှင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးမှု လျော်ကြေးအမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၁၇၆၆၄.၄၅ (မြန်မာငွေကျပ် ၃၇၀၅၉၈၆/၇၀) ပေးစေလိုကြောင်း အဆိုပြု တင်ပြသည်။ အဓိက သက်သာခွင့် တောင်းဆိုခြင်းခံရသော (၁) တရားပြိုင်သင်္ဘောရေယာဉ်မှူး နှင့် (၄) တရားပြိုင်သဘောပိုင်ရှင်တို့က ချေလွှာတင်၍ ခုခံရာတွင် အမှုမှာ ဤရုံးတော်၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသော သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်သည် မူရင်းမဟုတ် ကြောင်း၊ တရားပြိုင်သဘောကုမ္ပဏီအနေဖြင့် သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာခများကို အပြည့်အဝမရရှိသေးကြောင်း၊ သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ်တွင် တန်ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး (FREIGHT PRE-PAID)ဟု မမုန်မကန် ဖော်ပြထားကြောင်း၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် အပြစ်အနာအဆာ ကင်းရှင်းသည် (CLEAN ON BOARD) ဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း လက်တွေ့တွင် ထိုသို့မဟုတ်

ကြောင်း၊ ရေယာဉ်မှူးနှင့် သဘောပိုင်ရှင်တို့အနေဖြင့် သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာ လက်မှတ် မမှန်ကန်ခြင်း၊ တန်ဆာခ အပြည့်အဝမရရှိ သေးခြင်းတို့ကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို ချမပေးဘဲ ငြင်းပယ်ခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေး (LIEN) ရှိသဖြင့် အဆိုလွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ် ပေးရန် ထုချေသည်။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂/၉၇ တွင် အဆိုလွှာအရ တရားလို ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာနသည် အမှတ် (၅) တရားပြိုင် NATSTEEL TRADE INTERNATINOAL PIELTD .ထံမှ သံချောင်းလုံး ထုတ်ရေ ၄၇၉ ကို (၁)တရားပြိုင် WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO.LTD.၏ အစီအစဉ်ဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံမှ ဝယ်ယူတင်သွင်းခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါသံချောင်းလုံးထုတ်များကို (၁) တရားပြိုင်မှ (၂) တရားပြိုင် တာဝန်ယူမောင်းနှင်သော M.V. AKADEMIKE. PATON သင်္ဘောဖြင့် သယ်ဆောင်စေခဲ့ရာ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိ၍ တရားလိုမှ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (BILL OFLADING) မူရင်းများ တင်ပြကာ ကုန်ပစ္စည်းများ ချပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း (၂) တရားပြိုင် ရေယာဉ်မှူးမှ ကုန်များ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့်အတွက် တရားလိုတွင် နှစ်နာ ဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ် စေခဲ့ရကြောင်း အဆိုပြုလျက် သင်္ဘောပေါ်မှ သံချောင်းလုံးထုတ်များ ချပေးရန်နှင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးမှု လျော်ကြေး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၀၆၃၂၆.၁၅ (မြန်မာငွေကျပ် ၃၆၃၇၉၅၆/၉၀) ပေးစေလိုကြောင်း အဆိုပြုတင်ပြသည်။ အဓိက သက်သာခွင့် တောင်းဆိုခြင်းခံရသော (၂) တရားပြိုင်ရေယာဉ်မှူးနှင့် (၄) တရားပြိုင် သင်္ဘောပိုင်ရှင်တို့က , ချေလွှာတင်၍ ခုခံရာတွင် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ နည်းတူ ထုချေခဲ့ကြသည်။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ နှင့် ၂/၉၇ အမှု (၂) မှုစလုံးတွင် သင်္ဘောတုးရမ်းသူ WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO.LTD.သည် အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ရုံးသို့ လုံးဝ လာရောက်ခြင်း၊ ချေလွှာတင်သွင်းခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ၎င်း၏ PROTECTIVE AGENT ဆိုသော (၃) တရားပြိုင် မြန်မာမရင်းကုမ္ပဏီ မှ ဦးမြတ်မှုနှင့် (၅)

აცცი SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးခင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & AGENCY CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-T.A: YANGON CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φÇ MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD.

ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

တရားပြိုင် NATSTEEL TRADE INTERNATINOAL PIELTDတို့က ချေလွှာတင်သွင်းခဲ့ကြသော်လည်း အစစ်ခံခြင်း၊ သက်သေတင်ပြခြင်း လုံးဝမပြခဲ့ပေ။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၉၇ အဆိုလွှာအရ တရားလိုကုမ္ပဏီသည် ဟောင်ကောင်ရှိ KEY CITY TRADING LTD. နှင့် စာချုပ်ချုပ် ဆို၍ ဘိလပ်မြေမက်ထရစ်တန် ၅၀၀၀ ကို "သွင်းကုန်ပထမ၊ ပို့ကုန် နောက်" စနစ်အရ တရုတ်နိုင်ငံ QINGUANGDOဆိပ်ကမ်းမှ မှာယူ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါ ဘိလပ်မြေအိတ်များကို တရားပြိုင် တာဝန်ယူမောင်းနှင်သော M.V. AKADEMIKE.PATONသင်္ဘောဖြင့် သယ်ဆောင်စေခဲ့ရာ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိ၍ တရားလိုမှ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (BILLOFLADING)မူရင်းများကို တင်ပြကာ ကုန်ပစ္စည်းများ ချပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း တရားပြိုင်မှ ကုန်များ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့်အတွက် တရားလိုတွင် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ် စေခဲ့ရကြောင်း အဆိုပြုလျက် သင်္ဘောပေါ်မှ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရန်နှင့် နစ်နာကြေး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၃၁၂၅ သို့မဟုတ် မြန်မာငွေကျပ် ၃၇ဝဝဝဝဝ/– ပေးစေလိုကြောင်း အဆိုပြု တင်ပြသည်။ တရားပြိုင်က ချေလွှာတင်၍ ခုခံရာတွင် အမှုမှာ ဤရုံးတော်၌ စီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း၊ တရားပြိုင်သင်္ဘောကုမ္ပဏီ အနေဖြင့် ကုန်တင်တန်ဆာခများကို အပြည့်အဝ မရရှိသေးကြောင်း၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် တန်ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး (FREIGHT PREPAID) ဟု မမှန်မကန် ဖော်ပြထားသည့်အပြင် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့် သင်္ဘောကုန်လက်ခံမှတ်တမ်း (MATE'S RECEIPT) ပါ ဖော်ပြချက်တို့ ကွဲလွဲနေခြင်း၊ ဘိလပ်မြေ များကို သီးခြားရွေးချယ်၍ သင်္ဘောပေါ် မှ ချပေးမည်ဆိုပါက သင်္ဘော၏ တည်ငြိမ်မှုကို ထိခိုက်ပြီး သင်္ဘော၌ ချို့ယွင်းပျက်စီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင် ခြင်းတို့ကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းများ ချမပေးဘဲ ငြင်းပယ်ခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေး (LIEN)ရှိသဖြင့် အဆိုလွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ပေးရန် တင်ပြ ထုချေသည်။

အမှု (၃) မှုစလုံးတွင် အဆိုအချေများအပေါ် အခြေပြု၍ ငြင်း ချက်များ ထုတ်ပေးပြီးနောက် စီရင်ပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ငြင်း ချက်အမှတ် (၁) ကို ပဏာမငြင်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီးနောက် ဦးစွာ ကြားနာကာ ၅–၁၁–၉၇ နေ့တွင် တရားလိုများဘက်သို့ အသာပေး ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ အောက်ပါ ကျန်ငြင်းချက် (၂) ရပ်ကို ဆက်လက်ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်–

- တရားလိုသည် စည်းကမ်းနည်းလမ်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း
   များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် တောင်းဆို
   သော သက်သာခွင့်များကို မရထိုက်ဆိုခြင်း မှန်ပါသလား၊
- တရားလိုသည် မည်သည့်သက်သာခွင့် ရသင့်ပါသနည်း။

ဖော်ပြပါ ငြင်းချက်များ၏ သဘောသဘာဝအရ သက်သေထင်ရှား ပြရမည့်တာဝန်မှာ တရားပြိုင်အပေါ် ကျရောက်သဖြင့် (၃) မှုစလုံးတွင် တရားပြိုင်ဘက်မှ စတင်စစ်ဆေးခဲ့သည်။ အမှုတွင် အဓိက ခုခံသူ M.V. AKADEMIK E. PATON ၏ ရေယာဉ်မှူး MR. M.POCHTER နှင့် သင်္ဘောပိုင်ရှင်ကုမ္ပဏီ၏ အခုင့်ရကိုယ်စားလှယ် MR. JACOB VAN VLIET တို့အပြင် ၎င်းတို့ဘက်သက်သေ PAUL THOMAS ASTON(စင်ကာမူနိုင်ငံမှ ပင်လယ့်ရေကြောင်း ဆိုင်ရာ ဥပဒေပညာရှင်) အား စစ်ဆေးခဲ့သည်။ တရားလိုများဘက်က မူလလက်ရှိ အမှုကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သူအသီးသီးနှင့်တကွ မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်၊ သင်္ဘောကိုယ်စားလှယ်လုပ်ငန်းဌာနမှ တာဝန်ရှိသူ ဦးသိန်းဦး၊ စင်ကာပူ နိုင်ငံမှ ဥပဒေပညာရှင် PREM GURBANI တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်လီမိတက်မှ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချယူရန် အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် ငှားရမ်းခဲ့ရသည့် ဂိုဒေါင်ခ၊ မော်တော်ကားခ၊ အလုပ်သမားခ၊ ဘိလပ်မြေ ကြိုတင်ရောင်းချမှုများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သက်သများကို လည်းကောင်း၊ စစ်ဆေးခဲ့သည်။

တရားလို ရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်၊ကုမ္ပဏီလီမိတက်နှင့် ဆေးသိပ္ပံ ပညာဦးစီးဌာနတို့၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်သံချောင်းလုံးထုတ်များ ကို ဝူချန်းကုမ္ပဏီ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်း၌

၁၉၉၈ SHANGRI-LA **YANGON** CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φç **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & AGENCY CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း ΦÇ **MASTER** OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ ^{*}၅ WOO **CHANG**

CHARTER-ING & AGENCY CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

ချပေးရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် M.V. AKADEMIK E. PATON သင်္ဘောပေါ် တင်ဆောင်သယ်ယူလာသည်မှာ အငြင်းမပွားကြောင်း၊ ဝူချန်းကုမ္ပဏီ ကလည်း အဆိုပါ သံချောင်းလုံးများ သင်္ဘောပေါ်မှ ချယူနိုင်ရေးအတွက် မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်၊ သင်္ဘောကိုယ်စားလှယ်လုပ်ငန်းဌာနသို့ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ချက်အရ ယင်းသင်္ဘော ကိုယ်စားလှယ်လုပ်ငန်း ဌာနအနေဖြင့် သံချောင်းလုံးများအား ထုတ်ယူခွင့်အမိန့် (DELIV-ERY ORDER) ထုတ်ပေးထားပြီးဖြစ်သည်မှာ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက် ကြောင်း၊ မိမိ၏ တရားလို (၂) ဦးစလုံးကလည်း သံချောင်းလုံးများ အတွက် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်မှုရင်းများကို တင်ပြနိုင်ခဲ့ သည်မှာ အငြင်းမပွားကြောင်း အဓိက အငြင်းပွားနေသည်မှာ ယင်း သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်များကို စည်းကမ်း နည်းလမ်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိ ဆိုသော အချက်သာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သံချောင်းလုံးများနှင့်ပတ်သက်၍ အခြားတောင်းဆိုသူ မပေါ်ပေါက်သည့်အတွက် စည်းကမ်းနည်းလမ်း မကျမှုအပေါ် အကြောင်းပြု၍ ယင်းသံချောင်းလုံးများကို သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နိုင်လောက်သည့် အခွင့်အရေး မရှိနိုင်ကြောင်း၊ အချိန်ပိုင်း ချာတာတွင် သင်္ဘောငှားရမ်းသူမပိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းအပေါ် သင်္ဘော ပိုင်ရှင်အနေဖြင့် (LIEN)ကျင့်သုံးခွင့်မရှိကြောင်း၊ သံချောင်းလုံးများကို ချမပေးဘဲ သင်္ဘောထွက်ခွာသွားမည်ဆိုပါက တရားလိုများတွင်သာမက နိုင်ငံတော်အကျိုးအတွက်ပါ ထိခိုက်နစ်နာစေနိုင်သဖြင့် စွဲဆိုတောင်းခံ သည့်အတိုင်း စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီချပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။

တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်၊ လိမိတက်၏ ရှေ့နေက ဘိလပ်မြေအိတ်များနှင့်ပတ်သက်၍ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် မှုရင်းတင်ပြနိုင်သည်မှာ အငြင်းမပွားကြောင်း၊ ယင်းလက်မှတ်တွင် ဖော်ပြချက်နှင့် သင်္ဘောကုန်တင်မှတ်တမ်း (MATE'S RECEIPT) တွင် ဖော်ပြချက် မကိုက်ညီသည့်အချက်၊ ဘိလပ်မြေအိတ်များကို သီးခြားရွေးချယ်ချပေးပါက သင်္ဘော၏ တည်ငြိမ်မှုကို ထိခိုက်ပြီး သင်္ဘောချို့ယွင်းပျက်စီးမှု ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ဆိုသောအချက်တို့ကြောင့် ယင်းကုန်ပစ္စည်းများကို ချပေးရန် ရေယာဉ်မှူးက ငြင်းဆိုနေခြင်း ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားပေါ် ပေါက်ကြောင်း၊ တရားပြိုင်ပြ သက်သေ တစ်ဦးဖြစ်သူ MR. PAUL THOMAS ASTON ကိုယ်တိုင်ကလည်း ၎င်းသိရှိရသလောက် ဘိလပ်မြေအိတ်များကို သင်္ဘောပေါ် မှ ချပေးမည် ဆိုပါက ချပေးနိုင်သော အနေအထားရှိသည်ဟု ဝန်ခံထားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ရာ တရားပြိုင်သည် လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ ကုန်ပစ္စည်းများ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နေခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေးသင့်ကြောင်း နှင့် ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချခွင့်ရရှိပါက "စစ်ဆေးရေးနှင့် ကိုယ်စား လှယ်လုပ်ငန်းဌာန" မှ လိုအပ်သလို စစ်ဆေးစေပြီး ဖြစ်ပေါ် လာသော နောက်ထပ်ဆုံးရှုံးမှုအတွက် သက်သာခွင့်ကိုပါ ချမှတ်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

တရားပြိုင်ရေယာဉ်မှူးနှင့် သင်္ဘောပိုင်ရှင်ကုမ္ပဏီတို့၏ ရှေ့နေက အမှုတွင် စစ်ဆေးပေါ် ပေါက်ချက်များအရ တရားလိုများဘက်မှ တင်ပြသော သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်များသည် သင်္ဘော ပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောတှားရမ်းသူတို့၏ သဘောတူညီထားသည့်အတိုင်း ကိုက်ညီစွာ ဆောင်ရွက်ထားခြင်း မရှိသည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ သင်္ဘောတှားရမ်းသူသည် ငှားရမ်းသည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ပေးရန်ရှိသည့် ငှားရမ်းခများကို မပေးခြင်း၊ ထိုသို့မပေးဘဲ သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်တွင် တန်ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး (FREIGHT PREPAID) ဟု မမှန်ကန် ဖော်ပြခြင်း သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် ရေးသွင်းချက်များသည် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် ရေးသွင်းချက်များသည် သင်္ဘောကုန်တင်မှတ်တမ်း MATE'S RECEIPT)နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်းတို့မှာ အမှုတွင် ထင်ရှား ပေါ်လွင်နေသဖြင့် ရေယာဉ်မှူးက ကုန်ပစ္စည်းများ သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် ငြင်းဆန်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ခိုင်လုံနေသဖြင့် တရားလို အသီးသီး၏ အဆိုလွှာများကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမိတက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φċ **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ *၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ **ကိုယ်စား**လှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းတွန်း 4¢ MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ი ზე WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလီမိတက်က စွဲဆိုသော ဘိလပ်မြေ့အိတ်များ ချပေးရန် ရေယာဉ်မှူးက ငြင်းဆန်ရသည့် အကြောင်းများတွင် သံချောင်းလုံးများကို မချဘဲ ဘိလပ်မြေအိတ် များကို ချပေးလျှင် သင်္ဘောတည်ငြိမ်မှု ပျက်ပြီး သင်္ဘောခါးကျိုးသွား နိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်တစ်ရပ် ပါရှိသည်။ ယင်းအကြောင်း ပြချက်အရဆိုလျှင် သံချောင်းလုံးထုတ်များ ချပေးရေး မပေးရေးမှာ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရေး မပေးရေး အဆုံးအဖြတ်အပေါ် အထိုက်အလျောက် တည်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘိလပ်မြေအိတ်များ နှင့် စပ်လျဉ်းသော အမှုကို ဦးစွာ သုံးသပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရန် ငြင်းဆန်ရာတွင် တရားလိုဘက်မှ တင်ပြလာသော သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (B/L) (သက်သေခံ "က") ချွတ်ယွင်းသည်ကို အကြောင်းပြသည်။ MV. AKADEMIKသင်္ဘောကို WOO CHANG CHARTERING & AGENCY က အချိန်ကာလအားဖြင့် (TIME CHARTER) ငှားရမ်းထားသည်။ သင်္ဘောပိုင်စွင့်နှစ်သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့ ချုပ်ဆိုထားသည့် သင်္ဘော ငှားရမ်းခြင်းစာ**ချုပ်တွင်** သဘောတူညီချက်များ ထားရှိသည်။ အချင်းဖြစ် သင်္ဘောကုန်စာင်စာန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးရာတွင် သင်္ဘောတူညီ ထားသည့်အတိုင်း ကိုက်ညီစွာ ဆောင်ရွက်ထားမှု မရှိခြင်း၊ သင်္ဘော ငှားရမ်းခများ အပြည့်အဝ မရရှိသေးဘဲ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် တန်ဆာစ ကြိုတင်ပေး ပြီး (FREIGHT PREPAID) ဟု မမှန်မကန် ဖော်ပြထားခြင်း၊ သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် ရေးသွင်းချက်များသည် သင်္ဘောကုန်လက်ခံမှတ်တမ်း (MATE'S RECEIPT)ပါ ဖော်ပြချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်းတို့ကို ချွတ်ယွင်းချက်များအဖြစ် တင်ပြသည်။ သင်္ဘော၄ားရမ်းခြင်း စာချုပ် (သက်သေခံ "၉") စည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၁၈ တွင် အငှားစာချုပ်အရ ရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် သင်္ဘောပိုင်ရှင်သည် ကုန်ပစ္စည်းများကို ထိန်းထား ပိုင်ခွင့် (LIEN) ရှိကြောင်း ပါရှိသည်။ ယင်း (LIEN) ကို အဓိက အားကိုးပြီး တရားပြိုင် သင်္ဘောဘက်မှ ပစ္စည်းကို ချမပေး

ကြောင်း ငြင်းဆိုနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် သင်္ဘော

ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (B/L) နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းခြင်း စာချုပ် အရ သင်္ဘောပိုင်ရှင်၏ ကုန်ပစ္စည်းကို ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN) တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဓိက သုံးသပ်ရန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ဖက်အမှုသည် များက စင်ကာပူနိုင်ငံမှ ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာဥပဒေအကျိုးဆောင် များ ကို သက်သေအဖြစ် တင်ပြကြသည်။ ယင်းသက်သေများက ၎င်းတို့၏ အတွေ့အကြုံ၊ B/L နှင့် LIEN တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေအမြင်၊ ပြည်ပတွင် အချင်းဖြစ်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ညှိနှိုင်း ဖြန်ဖြေ အရေးယူမှုတို့ကို တင်ပြအစစ်ခံကြသည်။

သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (B/L) ၏ သဘောမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သူ CARRIER နှင့် ကုန်သည် MERCHANT အကြား ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ်ဖြစ် သည်။ ယင်းပဋိညာဉ်တွင် စည်းကမ်းချက်များ ရှိသည်။ စည်းကမ်း ချက်များတွင် အပိုဒ် ၁၀ အဖြစ် LIEN ပါရှိသည်။ ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်သူသည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိသော တန်ဆာခနှင့် အခြားရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် ကုန်ပစ္စည်းကို ထိန်းထားပိုင် ခွင့် ရရှိပြီး ယင်းကုန်ပစ္စည်းကို ရောင်းချ၍ ရရန်ငွေကြေးကို ရယူရန် နှင့် ကုန်ပစ္စည်း ရောင်းရငွေပမာဏသည် ရရန်ငွေကြေးပမာဏထက် နည်းနေလျှင် လိုငွေကို ကုန်သည်ထံမှ အရတောင်းခံခွင့် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်အချင်းဖြစ် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့် စပ် လျဉ်းသော စည်းကမ်းချက် အပိုဒ် ၁၀ ပါ ပစ္စည်းကို ထိန်းထား ပိုင်ခွင့် LIENသည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိသော တန်ဆာခအတွက် သာ ဖြစ်သည်။ "ကုန်သည် (MERCHANT)" ကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆို ထားရာ၌ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သူ၊ ပစ္စည်းထိန်း၊ ကုန်ပစ္စည်း လက်ခံသူ၊ ကုန်ပစ္စည်း လွှဲအပ်သူ၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်ဝယ်ရှိသူ၊ ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်တို့သာ ပါဝင်သည်။ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ CHAR-TERER ပါဝင်ခြင်း မရှိပေ။ ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် သင်္ဘောငှားရမ်းသူ CHARTERER သည် ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်သူ CARRIER ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောပိုင်ရှင်သည် သင်္ဘောငှားရမ်းသူ

၁၉၉၈ SHANGRI-LA **YANGON** COLTD (දර්:නි ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (අර්:ණ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း фĈ **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ-၅ ရေယာဉ်မှူး

ივვი SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-

> ING & **AGENCY**

CO LTD.

ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

WOO CHANG CHARTERING & AGENCY ထံမှ သင်္ဘောငှားရမ်းခ မရခြင်းကြောင့် ကုန်သည်ဖြစ်သော တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း ရန်ကုန်လီမိတက်အပေါ် ဖော်ပြပါ LIEN ကို အသုံးပြုခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောတှးရမ်းသူတို့အကြား ပေါ်ပေါက်သော သင်္ဘော၄ားရမ်းခ မရရှိမှုသည် သီးခြားဖြစ်သည်။ ယင်းကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အပေါ် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့်ဆိုင်

သော (LIEN)ကို ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သင်္ဘောပိုင်ရှင် နှင့် သင်္ဘော၄ားရမ်းသူတို့အကြား ကျင့်သုံးနိုင်သော (LIEN)တစ်ခု ရှိသေးသည်။ ယင်း (LIEN)မှာ သင်္ဘော၄ားရမ်းခြင်းစာချုပ် (သက်သေ ခံ–၉) ၏ စည်းကမ်းချက် အပိုဒ် ၁၈ အရ (LIEN) ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က ရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် သင်္ဘော ပိုင်ရှင်က ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် ရရှိသည့် (LIEN) နှင့် အပြန်အလှန်အားဖြင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူက ကြိုတင်ပေးထားသော ငွေကြေးအတွက် ငှားရမ်းသူက သင်္ဘောအပေါ် ရရှိသည့် (LIEN) တို့ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပဋိညာဉ်ပြသူများဖြစ်ကြသော သင်္ဘော ပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့၏ တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦး ရရန်ရှိသော ငွေကြေး အတွက် ၎င်းတို့ အသီးသီးပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းအပေါ် ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN)ရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောငှားရမ်းသူက (LIEN)ကျင့်သုံး နိုင်သည့်ပစ္စည်းမှာ သင်္ဘောပိုင်ရှင်ပိုင်သော သင်္ဘော ဖြစ်သကဲ့သို့ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က (LIEN)ကျင့်သုံးနိုင်သောပစ္စည်းမှာလည်း ငှားရမ်းသူ ပိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောဘက်က သင်္ဘောငှားရမ်းခများ မရရှိသည့်အတွက် (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သည့် ကုန်ပစ္စည်းဆိုသည်မှာ သင်္ဘောဌားရမ်းသူပိုင် ပစ္စည်းကိုသာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် ဘိလပ်မြေ အိတ်များမှာ သင်္ဘော၄ားရမ်းသူ ဝူချန်းကုမ္ပဏီပိုင် ကုန်ပစ္စည်းများ မဟုတ်သဖြင့် ယင်းကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် သင်္ဘောဘက်က (LIEN) ကျင့်သုံးခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။

ဆက်လက်၍ သင်္ဘော**ကုန်တင်တ**န်ဆာလက်မှတ် နည်းလမ်း မကျမှုကြောင့် သင်္ဘောဘက်က ကုန်ပစ္စည်းချပေးရန် ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိ သုံးသပ်ရန် ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် ကို သင်္ဘောငှားရမ်းသူ ဝူချန်းကုမ္ပဏီ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ထုတ်ပေး ခြ**င်း**ဖြစ်သည်။ **ဂူချန်းကုမ္ပဏီသည်** သင်္ဘောပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောငှား ရမ်းခြင်း စာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်များကို မလိုက်နာဘဲ သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးခဲ့သည်ဟု တရားပြိုင်သင်္ဘောပိုင် ရှင်ဘက်က စွပ်စွဲသည်။ အဓိကဆိုလိုသည်မှာသင်္ဘောငှားရမ်းခများ မရရှိဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်ဘက်က တန်ဆာခများ မရရှိသေးပါပဲလျက် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်တွင် "တန် ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး" ဟူ၍ ရေးသားဖော်ပြခြင်းသည် မမုန်မကန် ဖော်ပြုခြင်းဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သည့်အတွက် တန်ဆာခံရမည့်သူမှာ ဤအမှုတွင် သင်္ဘောငှားရမ်းထားသူ ဝူချန်း ကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။ သင်္ဘောပိုင်ရှင် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် တန်ဆာခ မရရှိဘဲ "တန်ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး" ဟု ရေးသားချက်မှာ သင်္ဘော အတွက် မည်သို့မျှ မထိခိုက်နိုင်။ သင်္ဘောငှားရမ်းခမပေးသေးပဲ၊ သင်္ဘောငှားရမ်းခပေးပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဝူချန်းကုမ္ပဏီဘက်က ဖော်ပြ ခြင်းလည်း မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဤအချက်မျှဖြင့် သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ်အရ ကုန်ပစ္စည်း ချပေးရန် တာဝန်ကို သင်္ဘော ရေယာဉ်မှူးအနေဖြင့် ရှောင်လွှဲခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။ သင်္ဘောပိုင်ရှင် က သင်္ဘောငှားရမ်းသူထံမှ သင်္ဘောငှားရမ်းခ မရရှိသေးခြင်းသည် သီးခြား ပြဿနာဖြစ်သည်။ ထိုပြဿနာတွက် ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများတွင် အရေးဆိုခြင်း၊ ဖြန်ဖြေရေး ခုံရှေ့တွင် ဆောင်ရွက်နေခြင်းများ ပြုလုပ်လျက်ရှိကြောင်း တရားပြိုင်သင်္ဘောဘက်ကပင် တင်ပြထား သည်များ ရှိနေသည်။ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်ပါ ဖော် ပြချက်နှင့် သင်္ဘောကုန်တင်မှတ်တမ်း (MATE'S RECEIPT) ပါ ဖော်ပြချက် မကိုက်ညီမှုကို တရားပြိုင် ရေယာဉ်မှူးနှင့် သင်္ဘောပိုင်ရင် ကုမ္ပဏီတို့၏ ရှေ့နေက အကြောင်းပြသော်လည်း ထိုမကိုက်ညီမှုမှာ ပစ္စည်းအမျိုးအမည်၊ အရေအတွက်နှင့် လက်ခံရယူမည့်သူများ ကွဲလွဲမှု

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စာ လယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (දර්:නි ကိုယ်စားလှယ် ဦးနင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမိတက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ *၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (අර්:ණ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φÇ **MASTER** OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ [‡]၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & AGENCY CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

မဟုတ်ဘဲ ဘိလပ်မြေအိတ်များတွင် ပေါက်ပြဲမှု ချို့ယွင်းချက်အချို့ ပါရှိသည်ကို သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်တွင် မဖော်ပြမိခြင်း သာဖြစ်၍ ရေယာဉ်မှူးအနေဖြင့် အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းများကို ချမပေး နိုင်လောက်အောင် ငြင်းဆန်နိုင်သည့်အချက်မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ ငြင်းဆန် ပိုင်ခွင့်ရှိကြော**င်းကိုလည်း သင်္ဘောငှားရမ်း**ခြင်း စာချုပ်ပါ စည်းကမ်း ချက်များတွင် ပါ**ရှိကြောင်းကို တရားပြိုင်က** တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိချေ။ ရြံ၍ သုံးသပ်လျှင် တရားလိုသည် စည်းကမ်းနည်းလမ်း လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း၊ တရားပြိုင် သင်္ဘောဘက်က သက်သေပြရန် တာဝန်ရှိသော်လည်း သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် ချို့ယွင်းမှု၊ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ ဝူချန်း ကုမ္ပဏီ၏ ချို့ယွင်းမှုများကိုသာ အဓိက ဦးတည်၍ အမှုကို ထူထောင်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် ချို့ယွင်းမှုသည် ယင်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးသူ၏ တာဝန်သာ ဖြစ် သည်။ ပစ္စည်းလက်ခံမည့်သူတရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်းကုမ္ပဏီနှင့် မသက်ဆိုင်ပေ။ တရားလိုအနေဖြင့် စည်းကမ်းနည်းလမ်း လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိဟု မဆိုနိုင်။ သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးသူနှင့် တရားလိုတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ကြကြောင်းကိုလည်း တရားပြိုင် သင်္ဘောဘက်က သက်သေမထူနိုင်ပေ။ ဤအခြေအနေတွင် ဘိလပ်မြေ့အိတ်များနှင့် သက်ဆိုင်သော တရားမ ကြီးမှုအမှတ် ၃/၉၇ မှ ငြင်းချက်အမှတ် (၂) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ "တရား လိုသည် စည်းကမ်းနည်းလမ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင် ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်များကို မရထိုက်ဆိုသည်မှာ မမှန်" ဟု တရားလိုဘက်သို့ အသာပေး ဖြေ ဆိုလိုက်သည်။

ထိုနည်းအတူ သံချောင်းလုံးများနှင့် သက်ဆိုင်သော တရားမကြီး မှုအမှတ် ၁/၉၇နှင့် ၂/၉၇ တို့တွင်လည်း သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ် ထုတ်ပေးရာတွင် စည်းကမ်းနည်းလမ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိဟုထွက်ချက်ကိုသာ တရားပြိုင် သင်္ဘော ဘက်က အဓိက တင်ပြထုချေနေခြင်းဖြစ်၍ ယင်းတင်ပြချက် မှန်ကန်သည့်တိုင်အောင် (မှန်ကန်သည်ဟုမဆိုလို) သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးသူအပေါ် တွင်သာ တာဝန်ထားသင့်သည် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တရားလိုများနှင့် သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးသူတို့ ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည်ဟု ပေါ် လွင်မှု မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း အဆိုပါ အမှု (၂) မှုမှ ငြင်းချက် အမှတ် (၃) ကိုလည်း "တရားလိုသည် စည်းကမ်း နည်းလမ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသော ကြောင့် တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်များကို မရထိုက်ဆိုခြင်း မမှန်" ဟု တရားလိုများဘက်သို့ အသာပေး ဖြေဆိုလိုက်သည်။

တရားလိုသည် မည်သည့် သက်သာခွင့် ရထိုက်သနည်းဆိုသော ငြင်းချက်ကို ဆက်လက်ဖြေဆိုရန် ဖြစ်သည်။ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိပဲ၊ သင်္ဘောက ကုန်ပစ္စည်းချပေးရန် ငြင်းဆန်ခြင်း ကြောင့် ကုန်ပစ္စည်း လက်ခံရရှိထိုက်သူများအနေဖြင့် မည်မျှ နစ်နာ သည်ကို စီစစ်ရန် ရှိသည်။ ထိုအချက်ကို တရားလိုအသီးသီးက သက်သေထူရန် တာဝန်ရှိသည်။ တရားပြိုင်သင်္ဘောသည် ကုန်ပစ္စည်း များ ချပေးရန် ငြင်းဆန်ရာ၌ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်များ ချွတ်ယွင်းမှု၊ နည်းလမ်းမကျမှုတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ဘောငှားရမ်း ခြင်းစာချုပ် စည်းကမ်းချက်အရ ငှားရမ်းခမရသဖြင့် သင်္ဘောပိုင်ရှင် ၏ (LIEN) ကို အသုံးပြုခွင့် ရှိသည်ဟုလည်းကောင်း၊ အကြောင်း ပြ၍ ငြင်းဆန်ခဲ့ရာ အထက်တွင် သုံးသပ်ထားသည့်အတိုင်း ထို အကြောင်းပြချက်များသည် ငြင်းဆန်ရန် လုံလောက်သော အကြောင်း မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ ငြင်း ဆန်မှုကြောင့် တရားလိုအတွက် မည်မျှ နစ်နာသည်ကို စိစစ်သည့် အခါ ဘိလပ်မြေအိတ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၉၇ ကို ဦးစွာ စိစစ်မည် ဖြစ်သည်။

တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်၊ လီမိတက်က တင်ပြသော သက်သေခံချက်များအရ ၎င်းရထိုက်သည်ဆိုသော နစ်နာဆုံးရှုံးမှု တန်ဖိုးငွေမှာ ကျပ် ၃၇၀၀၀၀၀ိ/– ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက်

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ວါ *ງ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးခင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် MASTER OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ *၅ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

ဘိလပ်မြေများ ကြိုတင်ရောင်းချထားမှုအတွက် ဝယ်ယူသူအား ပြန်လည်ပေးအပ်ခဲ့ရသည်ဆိုသော ငွေကျပ် ၃၀၀၀၀၀၀/ – မှာ မူလ ကြိုတင်ယူထားသော ငွေကိုသာ ပြန်ပေးခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပြီး နောက်ထပ် နှစ်နာကြေးအဖြစ် ပေးလျော်ရကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပေ။ ဝယ်ယူသူ ကိုယ်တိုင်ကလည်း နစ်နာကြေး တောင်းခံခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ဝန်ခံထွက်ဆိုထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါ ငွေကျပ် ၂၁ဝဝဝဝဝ/– မှ အပ ကျန်တရားလို ကုန်ကျခဲ့ရသည့် ငွေကျပ် ၁၆ဝဝဝဝဝ/– ကိုသာ နစ်နာကြေးအဖြစ် ရထိုက်သည်ဟု ယူဆသည်။ တရားပြိုင် သင်္ဘောဘက်က လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ဘိလပ်မြေများ သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အထက်တွင် သုံးသပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိလျှင် ဘိလပ်မြေများကို သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန်သာ ရှိ၍ အဆိုပါ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရန် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကိုလည်း တရားလိုများအနေနှင့် ရသင့်ပေသည်။ (MATE'S RECEIPT)တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် ဘိလပ်မြေအိတ်များ ပေါက်ပြံပျက်စီးနေမှုမှအပ နောက်ထပ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ဖွယ်ရာရှိသည့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများမှာမှု တရားလို၏ လျှောက်ထားတောင်းဆိုချက်အရ သင်္ဘောကို မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာမသွားရန် ဝရမ်းထုတ်ဆင့်၍ ဖမ်းဆီးထားမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ် ရသည့်အတွက် တရားပြိုင်သင်္ဘောအပေါ် တာဝန် ထားရန် မသင့်ပေ။ အကယ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုခုမှ တင်ပို့သည့်ကုန်ပစ္စည်းများ သာ ဖြစ်ခဲ့လျှင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော (MYANMAR CARRIAGEOFGOODS BY SEA ACT) ၏ နောက်ဆက်တွဲဖြစ်သည့် (RULES RELATING TO BILL OF LADING, ARTICLE 4(2)339 သင်္ဘောဖမ်းဆီးခံရမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်ရသည့်ပျက်စီးမှု ဆုံးရှုံးမှု အတွက် သင်္ဘော သို့မဟုတ် ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်သူတွင် တာဝန်ရှိမည် မဟုတ်သကဲ့သို့ တစ်ခြားနိုင်ငံဆိပ်ကမ်းမှ တင်ပို့သော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း သင်္ဘောဖမ်းဆီးခံရမှုကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးမှုများအတွက် သင်္ဘောတွင် တာဝန်ထားရန် သင့်မည်မဟုတ်ပေ။

သံချောင်းလုံးများနှင့် စပ်လျဉ်းသော တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ နှင့် ၂/၉၇ တို့ကို ဆက်လက်စိစစ်ရာ ၁/၉၇ ၏ တရား လိုမှာ ရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလိမိတက်ဖြစ်၍ ၂/၉၇ ၏ တရားလိုမှာ ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာန ဖြစ်သည်။ တရားလို ရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလိမီတက်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဦးခင်မောင် ဝင်းက ဆောင်ရွက်သည်။ ဦးခင်မောင်ဝင်းသည် ဤအမှု၏ (၅) တရားပြိုင် NASTEEL TRADE INTERNATIONAL PTE. LTD. ၏ မန်နေဂျာဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် တရားလို ဆေးသိပ္ပံပညာ ဦးစီးဌာန အတွက် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဦးနှင်းဦးက ဆောင်ရွက်သည်။ ဦးနှင်းဦးသည်လည်း ယင်းအမှု၏ (၅) တရားပြိုင် NATSTEEL TRADE INTERNATIONAL PTE LTD. ၏ အထွေထွေမန်နေဂျာ ဖြစ်သည်။ အမှု (၂) မှုလုံးတွင်ရှိသည့် အဆိုလွှာအသီးသီး၏ အပိုဒ် (၄) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်–

အထက်အပိုဒ် (၂) ပါ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန် လိုအပ်သည့် သံချောင်းလုံးများ အထုပ်ရေ (⁹⁵⁵/₅₇₈) ထုပ်အား တရားလိုသည် အမှတ် (၅) တရားပြိုင်ကုမ္ပဏီမှ မှာယူတင်သွင်းခဲ့ရာတွင် အမှတ် (၁) တရားပြိုင်၏ အစီအစဉ်ဖြင့် အမှတ် (၂) တရားပြိုင် သင်္ဘောမှ စီအိုင်အက်ဖ်စနစ်အရ သယ်ဆောင် ခဲ့ပါသည်။"

ယင်းဖော်ပြချက်အရဆိုလျှင် အဆိုပါ သံချောင်းလုံးများ သင်္ဘော ပေါ်မှ ချမပေးသည့်အတွက် အမှန် နှစ်နာနိုင်သူမှာ တရားလိုမဟုတ်ဘဲ အမှတ် (၅) တရားပြိုင် နတ်စတီးလ်ကုမ္ပဏီသာ ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။ ဤအချက်ထင်ရှားစေသည်မှာ (၂) မှုစလုံး၏ တရားလိုတို့အတွက် အမှတ် (၅) တရားပြိုင့် နက်စတီးလ်ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိသူများက ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တရားစွဲဆိုခြင်း၊ အစစ်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ ရှန်ဂရီလာ ကုမ္ပဏီ၊ ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာနများအပြင် တရားပြိုင်သင်္ဘောဖြင့် ပင် သံချောင်းလုံးများ တင်ဆောင်လာသည့် B/L (၂) ခုကို

၁၉၉၈ SHANGRI-LA **YANGON** COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φÇ **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ഠി *၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-**YANGON** COLTD (අර්:ණ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD.

ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

တွေ့ရှိရပြန်သည်။ B/L တစ်ခုမှာ MINGALADON INDUSTRIAL PARK CO. LTD. ဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ခုမှာ YANGON HOTEL LTD. ဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွဲ့အစည်း (၂) ခုမှာ ယခုကဲ့သို့ တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုခဲ့ဘဲ ဤအမှု အပြီးသတ် လျှောက်လဲချက် ကြားနာပြီးနောက်မှ ရန်ကုန်ဟိုတယ်လီမိတက်က အလားတူတရားစွဲဆိုလာပြီး သင်္ဘောကို ဖမ်းဆီးရန် လျှောက်ထားလာသည်။ ထိုအမှုတွင်လည်း နက်စတီးလ် ကုမ္ပဏီမှ ပုဂ္ဂိုလ်ပင် တရားလို၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြန် သည်။ဤအခြေအနေအရပ်ရပ်ကိုခြုံလိုက်လျှင် သံချောင်းလုံးများချမပေး သည့်အတွက် နှစ်နာသည်မှာ တရားလိုဖြစ်သလား၊ အမှတ် (၅)တရား ပြိုင် နက်စတီးလ်ကုမ္ပဏီ ဖြစ်သလားဟု စဉ်းစားဘွယ်ရာ ရှိလာသည်။ အမှု (၂) မှုစလုံး၏ အဆိုလွှာများတွင် နှစ်နာကြေးနှင့် စပ်လျဉ်း ၍ အပိုဒ် (၁၁) ၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်–

"၁၁။ (၂) တရားပြိုင်မှ သံချောင်းလုံးထုပ်များ ထုတ်ပေးရန် ငြင်းဆိုခဲ့သည့် ၃–၆–၉၇ ရက်နေ့မှ အစပြု၍ နေ့စဉ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅ဝဝဝ ခန့် (မြန်မာငွေကျပ် ၉ဝဝဝဝ/– နှစ်နာဆုံးရှုံးလျက် ရှိသည်ဖြစ်၍ –––)

အထက်ဖော်ပြချက်အရဆိုလျှင် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုကို ခန့်မှန်းဖော် ပြခြင်း၊ ယေဘုယျဆန်စွာ ဖော်ပြခြင်းကို တွေ့ရှိရသည်။ စစ်ဆေးသော အခါတွင်လည်း လုံလောက်သော အထောက်အထားဖြင့် သက်သေ ထူနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် သံချောင်းလုံးများနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် အမှု (၂) မှုစလုံးတွင် တရားလိုများ နစ်နာဆုံးရှုံးရသည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ရန် ခဲယဉ်းသည့်အလျောက် နစ်နာကြေး ရခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ နစ်နာကြေးကို အဓိက ဦးတည်၍ အမှုကို ထူထောင် ခြင်း မရှိသဖြင့် ပစ္စည်းရရှိရေးကိုသာ အဓိက ဦးတည်သည့် လက္ခဏာရှိသည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် ကုန်ပစ္စည်းချပေးရန် သက်သာခွင့် ပေးမည်ဆိုလျှင် လုံလောက်မည်ဟု ယူဆသည်။

ထူးခြားသော အခြေအနေမှာ သံချောင်းလုံးများကို ဘိလပ်မြေ အိတ်များအပေါ်တွင် ထား၍ သင်္ဘောက တင်ဆောင်လာခြင်း ဖြစ် သည်။ ဘိလပ်မြေအိတ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသောအမှုတွင် အဆိုပါ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရန် သက်သာခွင့် ပေးပါက သံချောင်းလုံး များကိုလည်း ချခွင့်ပေးမှသာ အဆင်ပြေမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ချမပေးသင့်သည့် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်များလည်း မရှိ ကြောင်း ထင်ရှားပေါ် လွင်သည်။ ထို့ကြောင့် သံချောင်းလုံးတုပ်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့်တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ နှင့် ၂/၉၇ တို့တွင် ထုတ်ထားသော ငြင်းချက်အမှတ် (၄) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလို သည် ၎င်းတောင်းဆိုသည့် သံချောင်းလုံးထုပ်များအား ရခွင့်ရှိသည်ဟု ဖြေဆိုလိုက်သည်။

အမှု (၃) မှုစလုံးတွင် ဖြေဆိုထားသော ငြင်းချက်အသီးသီး၏ အဖြေအရ အောက်ပါအတိုင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်–

အမှုအမှတ် ၁/၉၇။ တရားလိုရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီ လိမိတက်က သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်အမှတ်၊ အက်ဖ် (၃) (သက်သေခံ–ခ) အရ ရရန်ရှိသည့် သံချောင်း လုံးထုတ်ရေ (၅၄၄) ကို တရားပြိုင် သင်္ဘောကုမ္ပဏီနှင့် ရေယာဉ်မှူးတို့က သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေးလိုက်သည်။ ကျန်တရားပြိုင်များကို အမှုမှ ဖယ်ထုတ်လိုက်သည်။

အမှုအမှတ် ၂/၉၇။ တရားလို ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာနက သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် အမှတ်၊ အက်ဖ် (၄) (သက်သေ ခံ–ဂ) အရ ရရန်ရှိသည့် သံချောင်းလုံးထုတ်ရေ (၄၇၉) ကို တရားပြိုင်သင်္ဘောကုမ္ပဏီနှင့် ရေယာဉ်မှူးတို့က သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေးလိုက်သည်။ ကျန်တရားပြိုင်များအား အမှုမှ ဖယ်ထုတ်လိုက်သည်။

အမှုအမှတ် ၃/၉၇။ တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်လီမိတက်က သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် အမှတ် (၁) နှင့် (၂) (သက်သေခံ–နှင့် ဒ) တို့အရ ရရန်ရှိသော ဘိလပ်မြေ မက်ထရစ်တန် ၅၀၀ (အိတ်တစ်သိန်း) ကို တရားပြိုင်

၁၉၉၈ SHANGRI-I.A YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (දුර්:නි ကိုယ်စားလှယ် ဦးနင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမိတက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း άĈ **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ *၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈
SHANGRILA
YANGON
CO LTD
(၎င်း၏
ကိုယ်စားလှယ်
ဦးခင်မောင်
ဝင်း

ရေယာဉ်မှူးက သင်္ဘောပေါ် မှ ချပေးရန်နှင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးမှု လျော်ကြေးငွေကျပ် ၁၆ဝဝဝဝဝ (ကျပ်တစ်ဆယ့်ခြောက်သိန်း တိတိ) ကိုပါ တရားပြိုင်က တရားလို ပေးစေ ရန် စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေးလိုက်သည်။

အထက်ပါ ဒီကရိများအရ တရားပြိုင်သင်္ဘောကုမ္ပဏီနှင့် ရေ ယာဉ်မှူးတို့အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်တို့ကို အပြည့်အဝ ဆောင်ရွက်ပြီးမှသာ သင်္ဘောအား ဖမ်းဆီးထားခြင်းမှ ပြန်လွှတ်စေ ရမည်။

ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်

ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက်

(ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ

ဒါရိုက်တာ

ဦးသန်းထွန်း

နှင့်

MASTER OF M.V.

AKADEMIK E. PATON

> ഠി^{*}ഉ woo

CHANG

CHARTER-

ING & AGENCY

CO LTD.

ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်၊ ဦးသန်းဖေ၊ ဦးတင်အုံး နှင့် ဦးတင်ထွတ်နိုင်တို့ ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဩဂုတ်လ ၁၈ ရက်

ခေါ်သိန်းသိန်းပါ ၃ နှင့် ခေါ်ဝင်းကြည် (ခ) ခေါ်ဝင်းကြည်ညွန့် *

လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် မြေကို လင်ဖြစ်သူက သမီးအားပေးကမ်းခြင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ ခင်ပွန်းဖြစ်သူက ပေးကမ်းသည်ကို ဇနီးသည်က သဘောတူညီသည့် အထောက်အထား အခိုင်အမာရှိခြင်း၊ ထိုကဲ့သို့ သဘောတူညီပါက လင်ဖြစ်သူက ပေးကမ်းခြင်းသည် ဇနီး၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုအတွက်ပါ အတည်ဖြစ်မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာလင်မယားတို့သည် လင်မယား နှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းကို လင်ကဖြစ်စေ၊ မယားကဖြစ်စေ မေတ္တာဖြင့် ပေးကမ်းရာတွင် ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်းကို ကျန်ခင်ပွန်းဖြစ်သူက အတိအလင်းဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ သဘော တူပါက ၎င်း၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုအတွက်ပါ အတည်ဖြစ် သည်ဟု ကောက်ယူသင့်သည်။ ဤသို့ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို လွှဲပြောင်းသည့် ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးများက အစဉ်တစိုက် ကျင့်သုံးလာခဲ့သည့်မှုများနှင့် ကိုက်ညီမည် ဖြစ်သည်။

[🔻] ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၆

⁺ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၂၄၃ တွင်း ချမှတ်သော ၂၆–၅–၉၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တ လေးရုံးတိုင်) ၏ စီရင်ချက် နှင့် ဒီကရီကို အထူ အယူခံဝင်ရောက်မှု

အယူခံတရားလိုများအတွက် – ဦးဝင်းလှိုင် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) အယူခံတရားပြိုင်အတွက် – ဦးလွန်းမောင် (တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)

၁၉၉၈ ဆေါ်သိန်းသိန်း ပါ ၃ နှင့် ဆေါ်ဝင်ကြည် (ခ) ဆေါ်ဝင်ကြည် ညွန့်

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၇ (အရှေ့မြောက်) တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ဝင်းကြည် (ခ) ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွန့်က အယူခံတရားလိုများဖြ်ကြသော ဒေါ်သိန်းသိန်း၊ ဦးခင်မောင်မြင့်နှင့် ဒေါ်တူးတူးတို့အပေါ် မန္တလေးအရှေ့မြောက်မြို့နယ် အောင်နန်းရိပ်သာအနောက်၊ အကွက်အမှတ် ၅၇၆၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၆ မြေကွက်ကို လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်ဝင်းကြည်စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဒေါ်ဝင်ကြည်က တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရောက်သည့်အခါ တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍ အယူခံတရားလို ဒေါ်ဝင်းကြည် (ခ) ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွန့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီချမှတ်သည်။ ဒေါ်သိန်းသိန်းပါ ၃ ဦးတို့က တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ (အထူး) အမှုအမှတ် ၃၀၄ တွင် လျှောက်ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါပြဿနာ ကို စီစစ်ကြားနာရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်–

" လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွား မြေနှင့် အိမ်ကို ဖခင် တစ်ဦးတည်းက အပေးစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး အငယ်ဆုံးသမီးတစ်ဦးတည်း ပေးကမ်းခြင်းသည် တရားဝင်မဝင်"

အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို ဖခင်က အငယ်ဆုံးသမီးအား ပေးကမ်းရာတွင် မိခင်သဘောတူလျှင် ပေးကမ်း၍ရကြောင်း၊ မိခင်က တိုက်ရိုက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်သည့် နည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း သဘောတူရာမရောက်လျှင် ပေးကမ်း၍မရကြောင်း၊ ဤကိစ္စမှာ အခြေခံကျသော ဥပဒေသပင်ဖြစ် ကြောင်း၊ သက်သေခံ "ခ" အပေး စာချုပ်ပါ အရေးအသားကို ၁၉၉၈ အါသိန်သိန်း ပါ ၃ နှင့် အါဝင်ကြည် (ခ) အါဝင်ကြည် ကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့် ဖခင်ဦးဆိုင်က မိမိပိုင်ဆော ပစ္စည်းကို မိမိပေးကမ်း ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းဇနီးပိုင်သော အစုကို ပေးကမ်းခြင်းမဟုတ် ကြောင်း၊ သို့သော် အချင်းပြစ် မြေမှာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာများဖြစ်သူ ဦးဆိုင်နှင့် ဒေါ်ငြိမ်းရင်တို့ လင်မယားနှစ်ဦးလုံး၏ လက်ထက်ပွား ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဦးဆိုင်တစ်ဦးတည်းပိုင်မဟုတ်သည်မှာ အမှုတွဲတွင် အငြင်းမပွားပေါ် ပေါက်ကြောင်း၊ ဤသို့ဆိုလျှင် ဦးဆိုင်က ပေးကမ်းခဲ့ သော စာချုပ်ပေါ် အမှီပြု၍ မြေကွက်တစ်ကွက်လုံး၏ ပိုင်ရှင်မဟုတ် သော ဒေါ်ဝင်းကြည်သည် အချင်းဖြစ်မြေ၏ အမွေဆိုင်များအပေါ် လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆို၍ မရသည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ တစ်ဖန် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းကို ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးဆိုင်တစ်ဦးတည်းက ပေးခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူလျှင် ဒေါ်ငြိမ်းရင်၏ ဆန္ဒမပါ၍ ဦးဆိုင်၏ အပေးစာချုပ်မှာ တရားမဝင်သောကြောင့် မြေကွက်တစ်ကွက်လုံးအပေါ် လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခြင်းမှာ အောင်မြင်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက် ကြောင်း၊ ဦးဆိုင်နှင့် ဒေါ်ငြိမ်းရင်တို့ လင်မယားနှစ်ဦးလုံး သဘာတူညီ ချက်ပါသည်ထားဦးတော့ (သဘောတူသည်ဟု ဝန်ခံခြင်း ဟုတ်ပါ) ရှိသမျှ ပစ္စည်းအားလုံးကို သမီးတစ်ဦးတည်းအားပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာ့ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ကြောင်း၊ ဦးဆိုင်က ရှိသမျှ ပစ္စည်းအားလုံးကို သမီး ဒေါ်ဝင်းကြည်အား ပေးကမ်းခဲ့သော် လည်း ယင်းပေးကမ်းခြင်းမှာ ပျက်ပြယ်သည်ဖြစ်၍ အမွေဆိုင်ပစ္စည်း အနေဖြင့်ပင် ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်ဖြစ်ကြောင်း အမွေဆိုင်ပစ္စည်း ကို အမွေဆိုင်တစ်ဦးက ကျန်အမွေဆိုင်များအပေါ် လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုထားခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်မှု မရှိနိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းကို လင်ကဖြစ်စေ၊ မယားကဖြစ်စေ ၎င်း၏ ဝေစုကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် လွှဲ ပြောင်းပေးခြင်း ပြုလုပ်လျှင် အတည်ဖြစ်ကြောင်း မြန်မာပြည် တရားရုံးများက တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင် ဖြစ်ကြောင်း၊တစ်ဆင့်တက်၍ လျှောက်ထားရလျှင် လင်မယားနှစ်ဦး ပိုင်ပစ္စည်းကို လင်ကမယား၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မယားက လင်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခင်ပွန်းသည်၏ ဝေစုကိုပါ လွှဲပြောင်းခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်ဟု ဆက်လက်ဆုံးဖြတ် ထားကြောင်း၊ ဤအမှုတွင် မူလရုံးနှင့် ပထမအယူခံရုံးတို့က အပေး စာချုပ်ပေါ်တွင် မိခင် ဒေါ်ငြိမ်းရင်က လက်မှတ်မထိုးသော်လည်း ပေးကမ်းမှုကိစ္စ အရပ်ရပ်ကို ဒေါ်ငြိမ်းရင်က ဦးဆောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြောင်း၊ ပေးကမ်းစဉ်ကလည်း အတူတကျွရှိနေကြောင်း၊ တစ်သဘော တည်းဆုံးဖြတ်ပြီးကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အထူးအယူခံတွင် အငြင်းမပွားနိုင် ကြောင်း၊ ပေးကမ်းခြင်းကို ဒေါ်ငြိမ်းရင်က သဘောတူခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်၍ ဒေါ်ငြိမ်းရင်ပါ ပေးကမ်းရာရောက်သွားကြောင်း၊ ဦးဆိုင် က အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဒေါက်တာ ဒေါ် ဝင်းကြည်ညွန့် ကို ပေးရာတွင် ဒေါ်ငြိမ်းရင်က သဘောတူကြောင်း၊ အတည်အလင်းပြုမှုခဲ့ကြောင်း၊ ပေးကမ်းမှုကို ကန့်ကွက်ကြောင်း၊ သဘောမတူကြောင်းလည်း မပြောခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ငြိမ်းရင် သည်လည်းကောင်း၊ ဒေါ်ငြိမ်းရင်ကို အမွေဆက်ခံသူများသည်လည်း ကောင်း၊ ပေးကမ်းမှုတွင် ၎င်း၏ ဝေစုမပါ ရှိကြောင်းကို ပြောဆိုခွင့် မရှိသူဟု သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ က နှတ်ပိတ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အချက်အလက်မကျန်စေရန် လျှောက်ထားရလျှင် ပစ္စည်းအားလုံးကို ဒေါ် ဝင်းကြည်ညွန့်အား ပေးကမ်းခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ဈေးဆိုင်ခန်း၊ အတွင်းပစ္စည်း စသည်တို့ကို နောက်မှ ခွဲယူကြသေးကြောင်းလည်း ပေါ်ပေါက်ရာ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့်လည်း ပေးကမ်းမှုသည် ညီညွတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွား မြေနှင့် အိမ်ကို ဖခင်တစ်ဦးတည်းက အပေးစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ထိုး ပြီး အငယ်ဆုံးသမီးတစ်ဦးတည်းသို့ ပေးကမ်းခြင်းသည် မိခင်သဘောတူ ကြောင်း သက်သေထင်ရှားရှိနေ၍ တရားဝင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး အယူခံလွှာကို ပလပ်သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

_၂၉၉၈ ဆေါ်သိန်းသိန်း ပါ ၃ နှင့် ဆေါ်ဝင်ကြည် (ခ) ဆေါ်ဝင်ကြည်

ဦးဆိုင်၊ ဒေါ်ငြိမ်းရင်တို့တွင် သားသမီး ၅ ဦး ထွန်းကားသည်။ ဒေါ်မမ၊ ဒေါ်မိမိ၊ ဦးမောင်မောင်၊ ဒေါ်လှလှနှင့် ဒေါ်ဝင်းကြည် (ခ)် ၁၉၉၈ အေါ်သိန်းသိန်း ပါ ၃ နှင့် အေါ်ဝင်ကြည် (ခ) အေါ်ဝင်ကြည် ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွန့်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဦးဆိုင်က မန္တ လေးအရှေ့မြောက် မြို့နယ်၊ အောင်နန်းရိပ်သာအနောက်၊ အကွက်အမှတ် ၅၇၆၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၆၊ ဘိုးဘပိုင်မြေကွက်နှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ အိမ်တို့ကို အငယ်ဆုံးသီးဖြစ်သူ ဒေါ်ဝင်းကြည် (ခ) ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွန့်အား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အမှတ် ၃၁၈/၆၈ ဖြင့် အဆုံး အပိုင်ပေးကမ်းခဲ့သည်။ ယင်းစာချုပ်ကို အခြေခံ၍ ဒေါ်ဝင်းကြည် (ခ) ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွန့်က ဒေါ်သိန်းသိန်းတို့အပေါ် မြေလက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

တိုင်းတရားရုံးက အချင်းဖြစ် မြေကွက်မှာ ဦးဆိုင်၊ ဒေါ်ငြိမ်းရင် တို့ လက်ထက်ပွားဖြစ်၍ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို လင်ကဖြစ်စေ၊ မယားကဖြစ်စေ ခင်ပွန်း သည်၏ သဘောတူညီချက်မရှိဘဲ မေတ္တာဖြင့် ပေးလျှင် ထိုပေးသည့် ပစ္စည်းတွင် ပေးသူ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုအတွက်သာ အတည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သဘောတူညီချက်မပေးသည့် ခင်ပွန်းသည်၏ ပိုင်ဆိုင်အကျိုးခံစားခွင့်ကို ထိခိုက်ခြင်း မရှိကြောင်းတို့ပြင် မြန်မာ့လေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေအရ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသည့် အမွေဆိုင်တစ်ဦးချင်း အပြီးအပိုင်ရရှိသည့် အကျိုးခံစားခွင့်နှင့် ယှဉ်တွဲ၍လည်း စဉ်းစားသင့် ကြောင်း သုံးသပ်၍ အချင်းဖြစ်မြေကို ဒေါ်ဝင်းကြည် (ခ) ဒေါ်ဝင်း ကြည်ညွန့် တစ်ဦးတည်းပိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ဟု ဆိုကာ အမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားရုံးချုပ်က **ဒေါ်ညိမ်းမြ** နှင့် ဦးဘအုန်းအမှု (၁) တွင် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် အိမ်နှင့်မြေကို မယားက မှတ်ပုံတင်စာချုပ်နှင့် ရောင်းချရာ၌ စာချုပ်တွင် လင်ကလက်မှတ်မထိုးသော်လည်း ၎င်း၏ သဘောတူညီချက်အရ ရောင်းကြောင်း ထင်ရှား၍ လင်ယောက်ျား အပေါ် အတည်ဖြစ်ကြောင်း လင်ကမယားဖြစ်သူ၏ သဘောတူညီခွင့် ပြုချက်အရ ပေါင်နှံသည့် ကိစ္စတွင်လည်း မယား၌ တာဝန်ရှိကြောင်း ကို ဦးရဲကျော်သူနှင့် မလှဖြူအမှု (၂)၊ နိုင်ငံတော်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး

⁽၁) ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၂၄၈

⁽၂) ၁၉၄၀၊ အာအယ််အာ စာ ၁၈၀

ဘဏ်နှင့် ဦမိုးဒန်အမှု (၃) များတွင် တရားရုံးများက အစဉ်တစိုက် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေအရ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းတို့မှာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်းဖြစ် ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာလင်မယားတို့သည် လင်မယားနှစ် ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို လင်ကဖြစ်စေ၊ မယားကဖြစ်စေ၊ မေတ္တာဖြင့် ပေးကမ်း ရာတွင် ထို့သို့ ပေးကမ်းခြင်းကို ကျန်ခင်ပွန်းဖြစ်သူက အတိအလင်း ဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ သဘောတူက ထိုသူ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုပါအတည်ဖြစ်သင့်သည်ဟု သုံးသပ်ပြီး ဦးဆိုင်ပေးသည်ကို ဒေါ်ငြိမ်းရင်က သဘောတူကြောင်း ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်သည်ဆိုကာ ဒေါ်ဝင်းကြည်စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

သက်သေခံအမှတ် (၁) အပေးစာချုပ်တွင် အချင်းဖြစ် မြေသည် ဦးဆိုင်အမည်ပေါက်ပြီး ဦးဆိုင်တစ်ဦးတည်း အကြွင်းမရှိ ပိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားစေကာမူ ယင်းမြေမှာ ဦးဆိုင်နှင့် ဒေါ်ငြိမ်းရင်တို့ လင်မယား နှစ်ဦးလက်ထက်ပွား ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဦးဆိုင်တစ်ဦးတည်းပိုင် မဟုတ်သည် မှာ ထင်ရှားသည်။ ဤအချက်ကို အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေကလည်း ဝန်ခံသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးဆိုင်က မြေတစ်ကွက်လုံးကို သမီး ဒေါ်ဝင်းကြည် (ခ) ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွန့်သို့ ပေးကမ်းရာတွင် ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်ငြိမ်းရင်၏ အစုလည်း ပါဝင်ကြောင်း အငြင်းပွားဘွယ် မရှိပေ။

ခေါ်ညိမ်းမြ နှင့် ဦးဘအုန်းအမှု () တွင် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် အိမ်နှင့် မြေကို မယားက မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချရာ၌ စာချုပ်တွင် လင် လက်မှတ်မထိုးသော်လည်း ၎င်း၏ သဘောတူညီ ချက်အရ ရောင်းကြောင်း ထင်ရှား၍ လင်ယောက်ျားအပေါ် အတည်ဖြစ် ကြောင်း အတိအလင်း ညွှန်ပြသည်။

လင်က မယားဖြစ်သူ၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်အရ ပေါင်နှံသည့် ကိစ္စတွင်လည်း မယား၌ တာဝန်ရှိကြောင်း တရားရုံးများက အစဉ် ၁၉၉၈ အါသိန်းသိန်း ပါ ၃ နှင့် အါဝင်ကြည် (ခ) အါဝင်ကြည်

⁽၃) ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၂၅၂

၁၉၉၈ အေါ်သိန်းသိန်း ပါ ၃ နှင့် အေါ်ဝင်ကြည် (ခ) အေါ်ဝင်ကြည် တစိုက် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ **ဦးရဲကျော်သူ**နှင့် **မလှဖြူအမှု^(၂)၊ နိုင်ငံ** တော်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်နှင့် ဦးမိုးဒန်အမှု^(၃) များကို ကြည့်ပါ။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေအရ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းတို့မှာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ပေးကမ်းရာ၌ အဘိုးစားနားမရှိဘဲ လွှဲပြောင်းခြင်းသာ ကွာခြားသည်။

အင်အေဗွီအာချစ်တီးကုန်တိုက်နှင့် မောင်သံခိုင်အမှု (၄) တွင် ရောင်းချ ခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်းဟူ၍ ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲ လင်မယားနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးသည် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းမှ ၎င်း၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် အခြားနည်း စီမံခန့်ခွဲခြင်းပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မည်သူမျှ ခင်ပွန်းသည်၏ အတိအလင်း သို့မဟုတ် သဘောသက်ရောက်သည့် သဘောတူညီချက် မရရှိဘဲ ထိုသူ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုလုပ်နိုင် ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ လင်မယားတို့သည် လင်မယားနှစ်ဦး ပိုင်ပစ္စည်းကို လင်ကဖြစ်စေ၊ မယားကဖြစ်စေ မေတ္တာဖြင့် ပေးကမ်းရာ တွင် ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်းကို ကျန်ခင်ပွန်းဖြစ်သူက အတိအလင်းဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ သဘောတူပါက ၎င်း၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုအတွက်ပါ အတည်ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ သင့်သည်။ ဤသို့ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းကို လွှဲပြောင်းသည့်ကိုစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးများက အစဉ်တစိုက် ကျင့်သုံးလာခဲ့သည့် မူများနှင့် ညီညွတ်ကိုက်ညီမည်ဖြစ် သည်။

ဦးဆိုင်၊ ဒေါ်ငြိမ်းရင်တို့၏ သမီးများဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်မိမိ (လိုပြ ၃) ဒေါ်လှလှ (လိုပြ ၄) နှင့် မှတ်ပုံတင် စာချုပ်ချုပ်ဆိုရန် ဆောင်ရွက်ပေးသူ ဦးအောင်မင်း (လိုပြ ၁) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များ အရ အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို ဦးဆိုင်က ဒေါ်ဝင်းကြည်အား ပေးရာတွင်

⁽၄) ၉ ရန်ကုန် စာ ၅၂၄

ဒေါ်ငြိမ်းရင် သဘောတူညီသည့် အထောက်အထားများ အခိုင်အမာ တွေ့ရှိရသည်။

ကင်းဝန်မင်းကြီး ဦးကောင်းပြုစုသော ဓမ္မသတ် ၃၆ စောင်တွဲ အခန်း (၈) ပုဒ်မ ၇၅ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်— " သားချင်း သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ယောက်သော သားသမီးတို့ အား မိဘတို့သည် ပေးကမ်းခဲ့၍ လက်သို့ရောက်သော်လည်း ထိုမိဘတို့ သေဆုံးသည့်နောက် သားချင်းတို့မှာ ဝေခြမ်းစရာ အမွေဥစ္စာမရှိခဲ့မူကား မိဘတို့ ပေးကမ်းခဲ့သည့် လက်ရောက်ဥစ္စာ ဖြစ်သည်ဟု မဆိုသော ထိုဥစ္စာကို အမွေပုံမှာ သွင်း၍ သားချင်း တို့နှင့် တရားကြောင်း အလျှောက် ခွဲဝေခြင်းကို ပြုအပ်၏"

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ဦးသည် မိမိပိုင်ပစ္စည်းကို ပေးကမ်းခွင့်မရှိဟု မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေက တားမြစ်ထားခြင်း မပြုပေ။ သို့ရာတွင် မိဘဖြစ်သူက သားသမီးတစ်ဦးအား အမွေပစ္စည်းအားလုံးကို ပေးကမ်း လိုက်ရာ၌ အမွေရှင် ကွယ်လွန်သောအခါ အမွေခွဲဝေရန် ပစ္စည်းမရှိတော့ လျှင် ထိုသို့ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင် သည်ဟူမှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ ပေးကမ်းခြင်းကြောင်း ရရှိထားသည့် ပစ္စည်းကို အမွေပုံတွင်ထည့်သွင်း၍ ခွဲဝေယူရမည်ဖြစ်သည်။ ဦးတင်ဝင်း ပါ ၂ နှင့် ဦးတင်ညွန့်ပါ ၃ အမှု (၁)၊ ဒေါ်လှပိုပါ ၂ နှင့် ဦးတင်ဆုန်း ပါ ၂ အမှု (၆) တို့ကိုကြည့်ပါ။

သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာလင်မယားတို့သည် လင်မယားနှစ်ဦး ပိုင်ပစ္စည်းကို လင်ကဖြစ်စေ၊ မယားကဖြစ်စေ မေတ္တာဖြင့် ပေးကမ်းရာ တွင် ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်းကို ကျန်ခင်ပွန်းဖြစ်သူက အတိအလင်းဖြစ်စေ သဘောသက်ရောက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ သဘောတူပါက ၎င်း၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုအတွက်ပါ အတည်ဖြစ်သည်ဆိုသော်လည်း မိဘဖြစ်သူက သားသမီးတစ်ဦးအား အမွေပစ္စည်းအားလုံး ပေးကမ်း ၁၉၉၈ အေါ်သိန်းသိန်း ပါ ၃ နှင့် အေါ်ဝင်ကြည် (ခ) အေါ်ဝင်ကြည်

⁽၅) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၁၉

⁽၆) ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးစာ ၁ဝ၄ (၁ဝ၆)

၁၉၉၈ အေါ်သိန်းသိန်း ပါ ၃ နှင့် အေါ်ဝင်ကြည် (ခ) အေါ်ဝင်ကြည် လိုက်ခြင်းဖြစ်၍ အမွေရှင် ကွယ်လွန်သောအခါ အမွေပစ္စည်းခွဲဝေရန် မရှိတော့လျှင် ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

မိဘက သားသမီးတစ်ဦးအား အမွေပစ္စည်းအားလုံးပေးကမ်းခြင်း သည် မြနမာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု မှတ်ယူနိုင် ရန်အတွက် အမွေရှင် ကွယ်လွန်သောအခါ ခွဲဝေရန်ပစ္စည်းမရှိတော့ ကြောင်း ပေါ် ပေါက်ရန်လိုသည်။

ယခုအမှုတွင် တရားပြိုင် ဒေါ်သိန်းသိန်းတို့က မိဘများဖြစ်ကြသော ဦးဆိုင်၊ ဒေါ်ငြိမ်းရင်တို့က သားသမီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်ဝင်းကြည် (ခ) ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွန့်အား အမွေပစ္စည်းအားလုံး ပေးကမ်းလိုက်၍ မိဘများ ကွယ်လွန်သောအခါ အမွေခွဲဝေရန် ပစ္စည်းမရှိတော့ကြောင့်း ချေပခဲ့ခြင်း မရှိပေ။

တရားမမှုများတွင် အမှုသည်များ၏ အဆိုအချေတို့အပေါ် တွင် အမှု၏ အနိုင်အရှုံးကို ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။မူလရုံးအနေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အယူခံရုံးအနေဖြင့်သော်လည်းကောင်း အဆိုအချေ၌ မပါဝင် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသည့် ကိစ္စကို ဖော်ထုတ်ဆုံးဖြတ်၍ သက်သာခွင့် ပေးခြင်း မပြုရပေ။

သို့ဖြစ်ရာ အမွေရှင် ကွယ်လွန်သည့်အခါ အမွေခွဲဝေရန် ပစ္စည်းမရှိ တော့ဆိုသည့် အချက်မှာ အဆိုအချေတွင် မပါဝင်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းအချက်နှင့် စမ်လျဉ်း၍ နှစ်ဖက်လုံးက သက်သေမတင်ပြခဲ့ကြ ၍လည်းကောင်း ဤအထူးအယူခံတွင် ထည့်သွင်းသုံးသပ်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်ဝင်းကြည် (ခ) ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွန့်က အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ၎င်းအား အပိုင်ပေးသည့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ကို အခြေပြု၍ မြေ လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်သိန်းသိန်းတို့က ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာ့ဓေလ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ပေးကမ်းစာချုပ်သည် တရားမဝင်ကြောင်း ချေပလိုပါက ရှေးဦးစွာ ပေးကမ်းစာချုပ်ပျက်ပြယ်ကြောင်း တရားတစ်ထုံးစွဲဆိုရန် လိုသည်။ အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ၌ ပေးကမ်းစာချုပ် ပျက်ပြယ်ကြောင်း ကိုပါ တစ်ပါတည်း ထည့်သွင်းစွဲဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် တရားလိုက ပေးကမ်းစာချုပ်ကို အခြေပြု၍ လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည်ကို ခုခံရာ၌မူ တရားပြိုင်သည် ယင်းပေးကမ်းစာချုပ် ပျက်ပြယ်ကြောင်း ဒီကရီမရရှိဘဲ တရားလို စွဲဆိုသည့် လက်ရောက်ရလိုမှုကို အောင်မြင်စွာ ခုခံနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ကြားနာလျက်ရှိသော ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လင်မယား နှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွား မြေနှင့် အိမ်ကို ဖခင်တစ်ဦးတည်းက အပေးစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး အငယ်ဆုံးသမီးတစ်ဦးတည်း သို့ ပေးကမ်းရာ၌ မိခင်ဖြစ်သူက သဘောတူညီကြောင်း တွေ့ရလျှင် ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်းသည် တရားဝင်ကြောင်း ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဤအထူး အယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခကျပ် ၃ဝဝိ/– သတ်မှတ်သည်။ ၁၉၉၈ အေါ်သိန်းသိန်း ပါ ၃ နှင့် အေါ်ဝင်ကြည် (ခ) အေါ်ဝင်ကြည် ညွှန့်*

တရားမ ပထမအယူခဲမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင်ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ ဇွန်လ ၁၁ ရက်

ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အပိုဒ်– ၆ဝ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးဝင်ရန် လိုအပ်ချက်များ၊ ဥပဒေနှင့်အညီ လှူဒါန်းခြင်း မဟုတ်သည့်ပစ္စည်းသည် ဤ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးမဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရဏ်း မှုခင်းများဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အပိုဒ် (၆၀) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်—

> ၆ဝ။ သာသနာ့မြေအပ၌ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းဘဏ္ဍာများကို ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ ဂိုဏ်း၊ သံဃာစေတီ၊ ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက်၊ နဝကမ္မ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အသင်းအဖွဲ့များ အား လှူဒါန်းရာ၌ တည်ဆဲဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ စာချုပ်စာတမ်း ချုပ်ဆို၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ဦးပိုင်အမည်ပြောင်းတို့ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ထားသည့် သာသနာ့မြေအပရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းဘဏ္ဍာများကိုသာ

^{*} ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၈၅

^{*} ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ်၊ ၁၈၁ တွင် ချမှတ်သော ၂၁–၃–၉၇ ရက်ပါ မန္တ လေးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

ပိုင်ဆိုင်ခွင့် အငြင်းပွားလျှင် သံဃဝိနိစ္ဆယအအဖွဲ့ ဖြင့် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိသည်။

၁၉၉၈ ဦးဟန်ထွန်း ပါ – ၄ နှင့် ဦးစံမြ ပါ – ၁၁*

အထက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးဝင်ရန်အလို့ငှာ သာသနာ့မြေအပ ရှိသော မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို လှူဒါန်းရာ၌ တည်ဆဲဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ စာချုပ်စာတမ်း ချုပ်ဆို၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ဦးပိုင်အမည် ပြောင်းခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဦးလောဟူနှင့် ဒေါ် သက်ရှည်တို့အမည်ပေါက် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေနှင့်ယင်းမြေပေါ် ရှိ တိုက်အဆောက်အဦ ကို လှူဒါန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အခြားအမွေ ဆိုင်များ ရှိနေသည့်အချိန်တွင် ဒေါ်စိန်စိန်က မိမိတစ်ဦးတည်း ပိုင် ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့် အမွေဆိုင်ပစ္စည်းကို လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းကို ဒေါ်စိန်စိန်တစ်ဦးတည်းက လှူဒါန်း ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်အညီ လှူဒါန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်စိန်စိန်လှူဒါန်းသည့် ဦးပိုင် (၆၇) မြေကွက်ကို လက်ခံရရှိ ပြီးနောက် ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်းက မှတ်ပုံတင် စွန့်လွှတ် စာချုပ်အမှတ် ၆၆၆/၉၀ (သက်သေခံ စျ) ဖြင့် စွန့်လွှတ်ခဲ့သဖြင့် မူလ ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေကွက်တွင် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇–က) နှင့် (၆၇–ခ) အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇–က) မြေ ကွက်တွင် ဒေါ်စိန်စိန်၏ ချေးမတော်စပ်သူ ဒေါ်ခင်မာအေး အမည်ပေါက်ခဲ့ပြီး ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇–ခ) မြေကွက်တွင် ပရိယတ္တိ သာသနာဟူ၍ အသင်းအမည်ပေါက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် တစ်ကွက်လုံး လှူဒါန်းသည်။ ပြီးနောက် အလှူခံသူအသင်းက ဒေါ်စိန်စိန်၏ ချေးမအား အချို့အစိတ်အပိုင်းကို ပြန်လည်စွန့်လွှတ် သည်။ ဤအခြေအနေကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဒေါ်စိန်စိန်အနေဖြင့် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေကွက်ကို လှူဒါန်းရာ၌ မိမိ၏ဝေစုကို ချန် လှပ်၍ ကျန်အမွေဆိုင်များ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသည့် အမွေဝေစုကို သာ လှူဒါန်းရာ ရောက်နေပေသည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် မိမိပိုင်ဆိုင်

၁၉၉၈ ဦးဟန်ထွန်း ပါ–၄ နှင့် ဦးစံမြ ပါ–၁၁^{*} ခြင်း မရှိသည့် မြေအစိတ်အပိုင်းကို လှူဒါန်းရာ ရောက်သဖြင့် ဒေါ်စိန်စိန်လှူဒါန်းမှုသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှု မရှိချေ။ ထိုသို့ ဥပဒေနှင့်အညီ လှူဒါန်းခြင်း မဟုတ်သည့် ပစ္စည်းသည် ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်း မှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း (ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်) အပိုဒ် ၆ဝ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးမဝင်ချေ။

အယူခံတရားလိုများအတွက် – ဦးစိန်ဝင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်– (၁) မှ (၆) ဦးညွှန့်မြိုင်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ (၇) မှ (၉) ဦးမြသိန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ (၁၀) ဦးကံ မြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ (၁၁) ဦး စိုးဝင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၈၁/၉၁ တွင် ဦးစံမြပါ (၆) ဦးတို့က ဦးဟန်ထွန်းပါ (၉) ဦးတို့အပေါ် မန္တလေး မြို့၊ ရတနာဘုမ္မိအရေ့၊ အကွက်အမှတ် (၅၄၁)၊ ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) (ယခု ၆၇–က နှင့် ၆၇–ခ) အမွေဆိုင်မြေနှင့်တိုက်ကို မိမိတစ်ဦး တည်းပိုင်လေဟန် ဖော်ပြ၍ လှူဒါန်းသော စာချုပ်သည် တရားလိုများ အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိကြောင်း ကြေညာပြဋ္ဌာန်းပေးရန်နှင့် စာချုပ်ပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားစွဲဆိုသည်။ အမှုအတောအတွင်း အမှတ် (၆) တရားလို ဦးမြစိန် ကွယ်လွန်သဖြင့် ကွယ်လွန်သူ ဦးမြစိန်၏ နေရာတွင် ဒေါ်ဝင်းကြည်အား တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဦးစံမြ တို့ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဦးဟန်ထွန်းပါ (၄) ဦးတို့က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) သို့ တရားမပထမအယူခံမှုကို ဝင်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဦးလောဟူ၊ ဒေါ် အုပ်ကြီး (ခ) ဒေါ် အုပ်တို့တွင် ဦးရိုးရင့်၊ ဒေါ်သက်ရှည်၊ ဦးရိုးဝနှင့် ဦးစက်ရင်တို့ သားသမီး(၄) ဦး ထွန်းကား ကြောင်း၊ ဦးရိုးရင့်နှင့် ဦးရိုးဝနှင့် ဦးစက်ရင့်တို့က အချင်းဖြစ် မြေကို ဝယ်ယူကာ မိဘများဖြစ်သည့် ဦးလောဟူနှင့် ဒေါ် အုပ်ကြီးတို့အား တိုက်ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ကြောင်း မြေဝယ်ရာတွင် ဖခင်ဦးလောဟူနှင့် သမီး ဒေါ် သက်ရှည်တို့၏ အမည်ကို ပူးတွဲထားခဲ့ကြောင်း၊ ဦးရိုးရင့်၊ ဒေါ် သက်ရှည်၊ ဦးရိုးဝနှင့် ဦးစက်ရင့်တို့ ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ ဦးလောဟူနှင့် ဒေါ် အုပ်ကြီးတို့၏ မြေးများဖြစ်သည့် ဦးစံမြ၊ ဒေါ် တင်အေး၊ ဒေါ်မြိုင်ကြီး၊ ဒေါ် တင်ကြည်၊ ဦးမောင်ကြီး၊ ဦးမြစိန်နှင့် ဒေါ် စိန်စိန်တို့ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ဒေါ် စိန်စိန်သည် အခြား အမွေ ဆိုင်များ ကျန်ရှိသည်ကို ဖုံးကွယ်ကာ အမွေဆိုင်တိုက်နှင့် မြေကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် မန္တ လေးမြို့၊ ပရိယတ္တိသာသနာဟိတ အသင်းသို့ လှူဒါန်းခဲ့ကြောင်း၊ လှူဒါန်းစာချုပ်သည် အမွေဆိုင်များ၏ အကျိုးကို ထိခိုက်စေကြောင်း၊ အဆိုပြု၍ ဦးစံမြတို့ (၆) ဦးက စွဲဆိုသည်။

၁၉၉၈ ဦးဟန်ထွန်း ပါ – ၄ နှင့် ဦးစံမြ ပါ – ၁၁*

တရားပြိုင် ဦးဟန်ထွန်းပါ (၄) ဦးတို့က ဒေါ်စိန်စိန်သည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့်တိုက်ကို မှတ်ပုံတင်စာအချုပ်အမှတ် ၇၆/၈၁ ဖြင့် မန္တ လေးမြို့၊ ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်းသို့ လှူဒါန်းခဲ့ကြောင်း အမွေရသော ပစ္စည်းကို လှူခြင်းဖြစ်၍ လှူဒါန်းစာချုပ်သည် အခြား အမွေဆိုင်များ၏အကျိုးကို ထိခိုက်စေခြင်းမရှိကြောင်း၊ တရားလို စွဲဆိုသော အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေကြောင်း ခုခံခဲ့သည်။

တရားပြိုင်အမှတ် (၅) ဒေါ်ခင်မာအေး (၆) မနီနီထွတ်ထွတ်နှင့် (၇) မဖြူဖြူထွတ်ထွတ်တို့က ဒေါ်သက်ရှည်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အချင်းဖြစ်မြေနှင့်တိုက်ကို ဒေါ်စိန်စိန်က အမွေကြောင်းအရတစ်ဦးတည်း ဆက်ခံလာခဲ့ကြောင်း ထုချေခဲ့သည်။

စ္စာရားပြိုင်အမှတ် (၈) ဒေါ်ပြုံးမမမော်က အဆောက်အဦးမှာ ဒေါ်စိန်စိန်ပိုင်ပြီး အမွေရမြေပေါ် တွင် ဆောက်သည်ဟု သိရကြောင်း ထုချေခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ဦးဟန်ထွန်း ပါ – ၄ နှင့် ဦးစံမြ ပါ – ၁၁ * တရားပြိုင်အမှတ် (၉) ဒေါ်အေးအေးရွှေက ဒေါ်စိန်စိန် ကွယ်လွန် ပြီးနောက် ဒေါ်ခင်မာအေးက ၎င်း၏အမည်ပေါက်ဖြစ်ပြီးမှ မြေကို ရောင်းချခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ချေပခဲ့သည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက မူလတိုင်းတရားရုံးသည် ဥပဒေအရ စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိဘဲ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အပိုဒ် ၆ဝ၊ ယင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်း ပြဋ္ဌာန်းချက်အပိုဒ် ၂၂ နှင့် ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ တို့အရ သာသနာရေး ဆိုင်ရာ ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်းသို့ ဒေါ်စိန်စိန်မှ မြေနှင့် အဆောက်အဦးလှူဒါန်းသည့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ မရွှေ့ မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို တရားမကြောင်းအရ စွဲဆို ခွင့် မရှိကြောင်းလျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ဒေါ်စိန်စိန်သည် မြေနှင့်တိုက် ကို သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်အား ပုဂ္ဂလိကဒါနသော် လည်းကောင်း၊ သံဃဒါနသော်လည်းကောင်း လှူဒါန်းခြင်း မဟုတ် သောကြောင့် ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရမည့်အမှု မဟုတ် ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

ဦးလောဟူနှင့် ဒေါ် အုပ်ကြီးတို့တွင် သားသမီး (၄) ဦး ထွန်းကား သည်။ ၎င်းတို့မှာ ဦးရိုးရင့်၊ ဒေါ် သက်ရှည်၊ ဦးရိုးဝနှင့်ဦးစက်ရီတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေသည် ဦးလောဟူနှင့် သမီး ဒေါ် သက်ရှည်တို့ ပူးတွဲအမည်ပေါက်နေသည်။ ယင်းမြေပေါ် တွင် ဦး လောဟူတို့က တိုက်ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ဦးစံမြ၊ ဒေါ် တင်အေး၊ ဒေါ်မြိုင်ကြီး၊ ဒေါ် တင်ကြည်၊ ဦးမောင်ကြီး၊ ဦးမြစိန်နှင့် ဒေါ်စိန်စိန် တို့သည် ဦးလောဟူနှင့် ဒေါ် အုပ်ကြီးတို့၏ မြေးတော်စပ်သူများ ဖြစ်ကြ၍ ဦးလောဟူတို့၏ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေကွက်နှင့် မြေပေါ်ရှိ တိုက်

အဆောက်အဦးကို မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်းသို့ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အမှတ် ၇၆/၈၁ (သက်သေခံ–၆) ဖြင့် လှူဒါန်းခဲ့ သည်။ (သက်သေခံ–က) မြေပုံတွင် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေကွက် ၌ ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်း အမည်ပေါက်ခဲ့သည်။ ယင်းအချက် များမှာ အမှုတွင် အငြင်းမပွားသော အချက်များ ဖြစ်ကြသည်။

၁၉၉၈ ဦးဟန်ထွန်း ပါ–၄ နှင့် ဦးစံမြ ပါ–၁၁*

ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အပိုဒ် (၆၀) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဌာန်းထားသည်–

> ၆၀။ သာသနာ့မြေအပ၌ရှိသော မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းဘဏ္ဍာများကို ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ ဂိုဏ်း၊ သံဃာ၊ စေတီ၊ ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက်၊ နဝကမ္မ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အသင်းအဖွဲ့များ အား လှူဒါန်းရာ၌ တည်ဆဲဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ စာချုပ်စာတမ်း ချုပ်ဆို၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ဦးပိုင်အမည်ပြောင်းတို့ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ထားသည့် သာသနာ့မြေအပရှိ မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းဘဏ္ဍာများကိုသာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် အငြင်းပွားလျှင် သံဃဝိနိစ္ဆယအအဖွဲ့ ဖြင့် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိသည်။

အထက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးဝင်ရန်အလို့ငှာ သာသနာ့မြေအပ ရှိသော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို လှူဒါန်းရာ၌ တည်ဆဲဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ စာချုပ်စာတမ်း ချုပ်ဆို၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ဦးပိုင်အမည် ပြောင်းခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဒေါ်စိန်စိန်သည် အချင်းဖြစ် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေနှင့် ယင်း မြေပေါ်ရှိ တိုက်အဆောက်ဦးကို လှူဒါန်းရာ၌ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် အညီ လှူဒါန်းခြင်း ဟုတ်မဟုတ် စိစစ်ရန် လိုပေသည်။ မရွှေ့မပြောင်း နိုင်သော ပစ္စည်းကိုလှူဒါန်းခြင်းသည် ပေးကမ်းခြင်းပင်ဖြစ်၍ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ နှင့် ၁၂၃ တို့နှင့် အကျုံးဝင် ၁၉၉၈ ဦးဟန်ထွန်း ပါ – ၄ နှင့် ဦးစံမြ ပါ – ၁၁ * သက်ဆိုင်သည်။ ပေးကမ်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ရှိသည်။

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ အရ ပေးကမ်းခြင်း အထမြောက်ရန် အလို့ငှာ (၁) ပေးကမ်းသူနှင့် လက်ခံသူ ရှိရမည်။ (၂) ပေးကမ်းသည့်ပစ္စည်းသည် ပေးကမ်းသူ၏ လက်ရှိပစ္စည်း ဖြစ်ရ မည်။ (၃) ပေးကမ်းသူက အလိုအလျောက် အဘိုးစားနားမရှိဘဲ ပေးကမ်းခြင်း ဖြစ်ရမည်။ (၄) ပေးကမ်းသူက မိမိပိုင်ပစ္စည်းကို လွှဲပြောင်းပေးရမည်။ (၅) ပေးကမ်းသော ပစ္စည်းကို လက်ခံသူက ပေးသူအသက်ရှင်ဆဲ ပေးနိုင်သည့်အခြေအနေ ရှိစဉ်က လက်ခံရမည်။ (၆) ပေးကမ်းခြင်းကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် စသည့်အချက် များနှင့် ညီညွတ်ရန်လိုသည်။ အဓိကအားဖြင့် ပေးကမ်းလှူဒါန်းသူ သည် မိမိပိုင်ပစ္စည်းကို ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှသာ လှူဒါန်းခြင်း အထ မြောက်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဦးလောဟူနှင့် ဒေါ်သက်ရှည်တို့ အမည်ပေါက် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ တိုက်အဆောက်အဦးကို လှူဒါန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အခြားအမွေဆိုင်များ ရှိနေသည့်အချိန်တွင် ဒေါ်စိန်စိန်က မိမိတစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့် အမွေဆိုင် ပစ္စည်းကို လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းကို ဒေါ်စိန်စိန်တစ်ဦးတည်းက လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်အညီ လှူဒါန်း ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်စိန်စိန်လှူဒါန်းသည့် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေကွက်ကို လက်ခံရရှိပြီးနောက် ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်းက မှတ်ပုံတင် စွန့်လွှတ်စာချုပ်အမှတ် ၆၆၆/၉၀ (သက်သေခံ–ဈ) ဖြင့် စွန့်လွှတ်ခဲ့ သဖြင့် မူလဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေကွက်တွင် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇–က) နှင့် (၆၇–ခ) အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇–က) မြေကွက်တွင် ဒေါ်စိန်စိန်၏ ချွေးမတော်စပ်သူ ဒေါ်ခင်မာ အေး အမည်ပေါက်ခဲ့ပြီး ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇–ခ) မြေကွက်တွင် ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်း အမည်ပေါက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒေါ်စိန်စိန်

သည် တစ်ကွက်လုံး လှူဒါန်းသည်။ ပြီးနောက် အလှူခံသူအသင်းက ဒေါ်စိန်စိန်၏ ချွေးမအား အချို့အစိတ်အပိုင်းကို ပြန်လည်စွန့်လွှတ် သည်။ ဤအခြေအနေကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဒေါ်စိန်စိန်အနေဖြင့် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေကွက်ကို လှူဒါန်းရာ၌ မိမိ၏ ဝေစုကို ချန် လှပ်၍ ကျန်အမွေဆိုင်များ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသည့်အမွေဝေစုကိုသာ လှူဒါန်းရာ ရောက်နေပေသည်။ ဒေါ်စိန်စိန်သည် မိမိပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့် မြေအစိတ်အပိုင်းကို လှူဒါန်းရာ ရောက်သဖြင့် ဒေါ်စိန်စိန် ၏ လှူဒါန်းမှုသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှု မရှိချေ။ ထိုသို့ ဥပဒေနှင့်အညီ လှူဒါန်း ခြင်း မဟုတ်သည့် ပစ္စည်းသည် ဝိနည်းဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အပိုဒ် ၆ဝ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးမဝင်ချေ။

ဒေါ်စိန်စိန်သည် ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) အမွေဆိုင်မြေကို လှူဒါန်း ခဲ့ခြင်းကြောင့် ကျန်အမွေဆိုင် ဦးစံမြတို့အနေဖြင့် ထိခိုက်နစ်နာမည် ဖြစ်ပေသည်။ လှူဒါန်းသည့်စာချုပ်ကြောင့် နစ်နာသူဦးစံမြတို့အနေဖြင့် စာချုပ်ပျက်ပြယ်အတည်မဖြစ်ကြောင်းနှင့် စာချုပ်ပယ်ဖျက်ပေးရန် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားလို၏ရှေ့နေက ဒေါ်စိန်စိန်မှ မြေနှင့်တိုက်အဆောက်အဦးကို ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတ အသင်းသို့ လှူဒါန်းသည့်ခုနှစ်မှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်က ဖြစ်ကြောင်း၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ အပိုဒ် ၉၁ အရ စည်းကမ်းသတ် ကာလ (၃) နှစ် ရှိသဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်လွန်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ဒေါ်စိန်စိန်မှ မြေနှင့်တိုက် လှူဒါန်း ကြောင်းကို တရားလိုများက မြေပုံ၊ မြေရာဇဝင်သွားရောက်ကူးယူ သည့် (၂၇–၄–၈၉) ရက်နေ့တွင်မှ သိရှိရသဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်လွန်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။ ၁၉၉၈ ဦးဟန်ထွန်း ပါ – ၄ နှင့် ဦးစံမြ ၁၉၉၈ ဦးဟန်ထွန်း ပါ–၄ နှင့် ဦးစံမြ ပါ–၁၁* ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပထမလေားအပိုဒ် ၉၁ အရ စာချုပ်စာတမ်း ပယ်ဖျက်ပေးစေလိုမှုအား တရားလိုက စာချုပ်စာတမ်း ကို ပယ်ဖျက်ပိုင်သော သို့မဟုတ် ပယ်ရှားပိုင်သော အကြောင်းအရာ များကို သိရှိသည့်အခါမှစ၍ ရေတွက်ရန်ဖြစ်ပြီး စည်းကမ်းသတ် ကာလမှာ (၃) နှစ် ဖြစ်ပေသည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလိုသည် လှူဒါန်း စာချုပ်အား ပယ်ဖျက်နိုင်သော အကြောင်းအရာကို မည်သည့်အချိန် တွင် သိရှိသည်ဆိုသည့်အချက်ကို စိစစ်ရန် လိုပေသည်။ ဦးဟန်ထွန်း တို့ဘက်မှ တင်ပြသည့် သတင်းစာတွင် ထည့်သွင်းကြော်ငြာသည် ဆိုသော တိုင်းတရားရုံး၏ကြေညာချက် (သက်သေခံ–၁၂) မှာ ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်းဝင်များသို့ အသိပေးသည့် ကြော်ငြာ သာ ဖြစ်၍ ယင်းကြော်ငြာစာကို အသင်းဝင် မဟုတ်သူ ဦးစံမြတို့ သိရှိပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ ဦးပိုင်အမှတ် (၆၇) မြေကွက်ကို ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်းအမည်သို့ ဦးပိုင်အမည် ပြောင်းလဲရာ၌ သက်ဆိုင်သူမြေစာရင်းဌာနမှ ကန့်ကွက်နိုင်ကြောင်း ကြေညာခြင်း၊ ကြော်ငြာကပ်ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း ထွက်ဆိုချက်ရှိသည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် မှတ်ပုံတင်ခြ $\mathcal{E}$ း ပြုလုပ်ရုံမျှဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဦးပိုင်စာရင်းတွင် အမည်ပြောင်းလိုက်ရုံမျှဖြင့်လည်းကောင်း၊ မူလရုံးတရားလိုများ သိရှိကြသည်ဟု မှတ်ယူရန်မှာ လုံလောက်မျှတမှု ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ မူလရုံးတရားလိုတို့သိကြောင်း အထောက်အထား လည်း သီးခြားတင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဦးစံမြတို့က ဒေါ် စိန်စိန် လှူဒါန်းသည့်ကိစ္စကို မြေပုံ၊ မြေ့ရာဇဝင် ကူးယူသည့်အချိန် တွင်မှ သိရကြောင်း ဦးစံမြတို့၏ တင်ပြချက်မှာ လက်ခံနိုင်ဖွယ် ရှိပေသည်။ ယင်းသို့ မြေပုံ၊ မြေရာဇဝင်ကူးယူသည့် (၂၇–၄–၈၉) နေ့မှ စတင်ရေတွက်လျှင် ယခုအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်လွန်သေးချေ။

အထက်ပါ ပေါ် ပေါက်ချက်များအရ မူလတိုင်းတရားရုံးက အယူခံ တရားပြိုင် ဦးစံမြပါ (၆) ဦး (မူလရုံးတရားလို) သို့ စွဲဆိုသည့် အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၂ဝဝိ/– သတ်မှတ်သည်။ ၁၉၉၈ ဦးဟန်ထွန်း ပါ–၄ နှင့် ဦးစံမြ ပါ–၁၁

တရားမကြီးမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင် ရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၈ မတ်လ ၂၅ ရက်

SHANGRI-LA YANGON CO. LTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်ဝင်း)

ဆေးသိပ္ပံဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမိတက် (ကိုယ်စားကုမ္ပဏီဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း

နှင့်

MASTER OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ ံ ၅ WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO. LTD ပါ ၅ MR. M POCHTER ရေယာဉ်မှူး M.V. AKADEMIK E. PATON

တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၄ (ဈ) အရ ပင်လယ်ရေကြောင်း အမှု သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (BILL OF LADING) ၏ သဘော–သင်္ဘော ငှားရမ်းသူ (CHARTERER) ကုန်ပစ္စည်း ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN) ကို မည်သည့်အခါ မည်သူက မည်သူ့အပေါ် ကျင့်သုံးနိုင်၍ မည်သူ့အပေါ် မကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (B/L) ၏ သင်္ဘောမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သူ CARRIER နှင့် ကုန်သည် MERCHANT အကြား ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ် ဖြစ်သည်။ ယင်းပဋိညာဉ်တွင် စည်းကမ်းချက်များ ရှိသည်။ စည်းကမ်းချက်များတွင် အပိုဒ် ၁၀ အဖြစ် LIEN ပါရှိသည်။ ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်သူသည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိသော တန်ဆာခနှင့် အခြားရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် ကုန်ပစ္စည်းကို

^{*} တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ်--၁၊ ၂ နှင့် ၃

ထိန်းထားပိုင်ခွင့်ရရှိပြီး ယင်းကုန်ပစ္စည်းကို ရောင်းချ၍ ရရန် ငွေကြွေး ကို ရယူရန်နှင့် ကုန်ပစ္စည်း ရောင်းရငွေပမာဏသည် ရရန်ငွေကြေး ပမာဏထက် နည်းနေလျှင် လိုငွေကို ကုန်သည်ထံမှ အရတောင်းခံ ခွင့် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် နှင့် စပ်လျဉ်းသော စည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၁ဝ ပါ ပစ္စည်းကို ထိန်းထားပိုင်ခွင့် LIENသည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိသော တန်ဆာစ အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ "ကုန်သည် (MERCHANT)ကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားရာ၌ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သူ၊ ပစ္စည်းထိန်း၊ ကုန်ပစ္စည်းလက်ခံသူ၊ ကုန်ပစ္စည်းလွှဲအပ်သူ၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်ဝယ်ရှိသူ၊ ကုန် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်တို့သာ ပါဝင်သည်။ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ CHARTERER ပါဝင်ခြင်း မရှိပေ။ ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆေ့ာင်သည့်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် သင်္ဘောငှားရမ်းသူ CHARTERER သည် ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်သူ CARRIERပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောပိုင်ရှင်သည် သင်္ဘော ငှားရမ်းသူ WOO CHANG CHARTERING & AGENCY ထံမှ သင်္ဘောငှားရမ်း မရ ခြင်းကြောင့် ကုန်သည်ဖြစ်သော တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း ရန်ကုန် လီမိတက်အပေါ် ဖော်ပြပါ LIENကို အသုံးပြုခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့အကြား ပေါ်ပေါက်သော သင်္ဘောငှားရမ်းခ မရရှိမှုသည် သီးခြားဖြစ်သည်။ ယင်းကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အပေါ် သင်္ဘောကုန်သည်တင်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့် ဆိုင်သော (LIEN)ကို ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သင်္ဘော ပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့အကြား ကျင့်သုံးနိုင်သော (LIEN) တစ်ခုရှိသေးသည်။ ယင်း (LIEN) မှ သင်္ဘောငှားရမ်းခြင်းစာချုပ် (သက်သေခံ–၉) ၏ စည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၁၈ အရ (LIEN) ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က ရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် သင်္ဘော ပိုင်ရှင်က ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် ရရှိသည့် (LIEN)နှင့် အပြန်အလှန် အားဖြင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူက ကြိုတင်ပေးထားသော ငွေကြေး အတွက် ငှားရမ်းသူက သင်္ဘောအပေါ် ရရှိသည့် (LIEN) တို့ဖြစ် သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပဋိညာဉ်ပြုသူများ ဖြစ်ကြသော သင်္ဘောပိုင်ရှင်

၁၉၉၈ SHANGRI-LA **YANGON** CO. LTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (අර්:၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ol *၅ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO. LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-

LA YANGON CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း 4ç MASTER OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO. LTD. ပါ- ၅ ရေယာဉ်မှူး

နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့၏ တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦး ရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် ၎င်းတို့အသီးသီး ပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းအပေါ် ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN) ရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ က (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သည့်ပစ္စည်းမှာ သင်္ဘောပိုင်ရှင်ပိုင်သော သင်္ဘောဖြစ်သကဲ့သို့ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သော ပစ္စည်းမှာလည်း ငှားရမ်းသူပိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောဘက်က သင်္ဘောငှားရမ်းခများ မရ ရှိသည့်အတွက် (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သည့် ကုန်ပစ္စည်းဆိုသည်မှာ သင်္ဘောငှားရမ်းသူပိုင်ပစ္စည်းကိုသာ ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားလိုအတွက်

တရားပြိုင်များအတွက်

– ဦးမောင်မောင်ကြီး၊ ဦးထွန်းလင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ကြီး၊ ဦးထွန်းလင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးအုန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

– (၁) (၄) အတွက် ဦးမြသိန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ၊ ကျန်တရား ပြိုင်များအတွက် ကိုယ်တိုင် (၂) (၄) အတွက် ဦးမြသိန်း တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ၊ ကျန်တရားပြိုင်များအတွက် ကိုယ်တိုင် ဦးမြသိန်း၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

ရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်ကုမ္ပဏီလီမိတက် (၎င်း၏တရားရုံးကိုယ် စားလှယ်စာရသူ ဦးခင်မောင်ဝင်း) က တရုတ်နိုင်ငံမှ စီအိုင်အက်ဖ် စနစ်ဖြင့် မှာယူတင်သွင်းလာသော သံချောင်းလုံးထုတ်ရေ ၅၄၄ ကို ရန်ကုန်မြစ်အတွင်း ရောက်ရှိနေသည့် MV.AKADEMIKE.PATON သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် သင်္ဘောရေယာဉ်မှူးက ငြင်းဆန်နေသည့် အတွက် ၎င်းသင်္ဘောရေယာဉ်မှူး၊ သင်္ဘောကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်၊ သင်္ဘော ဌားရမ်းသူ၊ သင်္ဘောကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ပေးသော ရန်ကုန်ဌာနေ ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ပစ္စည်းတင်ပို့သည့်ကုမ္ပဏီတို့အပေါ် သံချောင်း လုံးထုတ်များ ထုတ်ယူစေ၍ ပစ္စည်းတန်ဖိုးနှင့် ဆုံးရှုံးနစ်နာမှု လျော် ကြေးအဖြစ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၁၇၆၆၄.၄၅ (မြန်မာငွေကျပ် ၃၇ဝ၅၉၈၆/၇ဝ ရလိုမှုကို ဤရုံးတရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ တွင် ပင်လယ်ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အရ စွဲဆိုသည်။

ထို့အတူ ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာန (၎င်း၏ တရားရုံးကိုယ်စားလှယ် စာရသူ ဦးနှင်းဦး) က တရုတ်နိုင်ငံမှ စီအိုင်အက်ဖ်စနစ်ဖြင့် မှာယူ တင်သွင်းလာသော သံချောင်းလုံးထုတ်ရေ ၄၇၉ ကို M.V. AKADEMIK E.PATONသင်္ဘောပေါ် မှချပေးရန် သင်္ဘော ရေယာဉ်မှူးက ငြင်းဆန် နေသည့်အတွက် ၎င်းသင်္ဘောရေယာဉ်မှူး၊ သင်္ဘောကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်၊ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ၊ သင်္ဘောကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ပေးသော ရန်ကုန်ဌာနေကိုယ်စားလှယ်နှင့် ပစ္စည်းတင်ပို့သည် ကုမ္ပဏီတို့အပေါ် သံချောင်းလုံးထုတ်များ ထုတ်ယူစေ၍ ပစ္စည်း တန်ဖိုးနှင့် ဆုံးရှုံးနှစ်နာမှု လျော်ကြေးအဖြစ် အမေရိကန်ဒေါ် လာ ၆ဝ၆၃၂၆.၁၅ (မြန်မာငွေကျပ် ၃၆၃၇၉၅၆/၉ဝ) ရလိုမှုကို ဤ ရုံးတရားမကြီးမှုအမှတ် ၂/၉၇ တွင် ပင်လယ်ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အရ စွဲဆိုသည်။

အလားတူပင် နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလီမိတက်က တရုတ်နိုင်ငံမှ "သွင်းကုန်ပထမ၊ ပို့ကုန်နောက်" စနစ်အရ စီအိုင်အက်ဖ် တန်ဖိုးဖြင့် မှာယူတင်သွင်းလာသော ဘိလပ်မြေအိတ်မက်ထရစ်တန် ၅၀၀၀ (အိတ်တစ်သိန်း) ကို M.V. AKADEMIKE. PATONသင်္ဘော ပေါ် မှ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့်အတွက် ၎င်းသင်္ဘော ရေယာဉ်မှူး အပေါ် ဘိလပ်မြေအိတ်များ လက်ရောက်ပေးအပ်ရန်နှင့် နစ်နာကြေး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၃၁၂၅ သို့မဟုတ် မြန်မာငွေကျပ် ၃၇၀၀၀၀၀/ ရလိုမှုကို ဤရုံးတရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၉၇ တွင် ပင်လယ်ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အရ စွဲဆိုသည်။

အမှု (၃) မှုစလုံးမှာ ပင်လယ်ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အရ စွဲဆိုသောအမှုများဖြစ်သည့်အပြင် အမှုအသီးသီး၌ အဓိက

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φç **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-I.A YANGON CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φĈ MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & AGENCY CO. LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

ငြင်းဆိုနေသည့်ပြဿနာမှာ အတူတူပင်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ နောက် တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြ သုံးသပ်သွားမည့် အချက်အလက်များအရ လည်းကောင်း၊ အမှု (၃) မှုစလုံးကို တစ်ပေါင်းတည်း စီရင်ဆုံးဖြတ် သွားမည် ဖြစ်သည်။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ အဆိုလွှာအရ တရားလို ရှန်ထရီလာ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလီမိတက်သည် (၅) တရားပြိုင် NATSTEEL TRADE INTERNATIONAL PTE. LTD. ထံမှ သံချောင်းလုံး ထုတ်ရေ ၅၄၄ကို (၂) တရားပြိုင် WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO.LTD.၏ အစီအစဉ်ဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံမှ ဝယ်ယူတင်သွင်းခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါ သံချောင်းထုတ်များကို (၂) တရားပြိုင်မှ (၁) တရားပြိုင် တာဝန်ယူ မောင်းနှင်သော M.V. AKADEMIK E. PATONသင်္ဘောဖြင့် သယ်ဆောင်စေခဲ့ရာ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိ၍ တရားလိုကုမ္ပဏီမှ သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ် (BILLOFLADING)မှုရင်းများ တင်ပြကာ ကုန်ပစ္စည်းများ ချပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း (၁) တရားပြိုင် ရေယာဉ်မှူးက ကုန်များချပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့်အတွက် တရားလိုတွင် နှစ်နာဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ် စေခဲ့ရကြောင်း အဆိုပြုလျက် သင်္ဘောပေါ်မှ သံချောင်းလုံးထုတ်များ ချပေးရန်နှင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးမှု လျော်ကြေးအမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၁၇၆၆၄.၄၅ (မြန်မာငွေကျပ် ၃၇၀၅၉၈၆/၇၀) ပေးစေလိုကြောင်း အဆိုပြု တင်ပြသည်။ အဓိက သက်သာခွင့် တောင်းဆိုခြင်းခံရသော (၁) တရားပြိုင်သင်္ဘောရေယာဉ်မှူး နှင့် (၄) တရားပြိုင်သဘောပိုင်ရှင်တို့က ချေလွှာတင်၍ ခုခံရာတွင် အမှုမှာ ဤရုံးတော်၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသော သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်သည် မူရင်းမဟုတ် ကြောင်း၊ တရားပြိုင်သဘောကုမ္ပဏီအနေဖြင့် သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာခများကို အပြည့်အဝမရရှိသေးကြောင်း၊ သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ်တွင် တန်ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး (FREIGHT PRE-PAID)ဟု မမုန်မကန် ဖော်ပြထားကြောင်း၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် အပြစ်အနာအဆာ ကင်းရှင်းသည် (CLEAN ON BOARD) ဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း လက်တွေ့တွင် ထိုသို့မဟုတ်

ကြောင်း၊ ရေယာဉ်မှူးနှင့် သဘောပိုင်ရှင်တို့အနေဖြင့် သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာ လက်မှတ် မမှန်ကန်ခြင်း၊ တန်ဆာခ အပြည့်အဝမရရှိ သေးခြင်းတို့ကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို ချမပေးဘဲ ငြင်းပယ်ခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေး (LIEN) ရှိသဖြင့် အဆိုလွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ် ပေးရန် ထုချေသည်။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂/၉၇ တွင် အဆိုလွှာအရ တရားလို ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာနသည် အမှတ် (၅) တရားပြိုင် NATSTEEL TRADE INTERNATINOAL PIELTD .ထံမှ သံချောင်းလုံး ထုတ်ရေ ၄၇၉ ကို (၁)တရားပြိုင် WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO.LTD.၏ အစီအစဉ်ဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံမှ ဝယ်ယူတင်သွင်းခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါသံချောင်းလုံးထုတ်များကို (၁) တရားပြိုင်မှ (၂) တရားပြိုင် တာဝန်ယူမောင်းနှင်သော M.V. AKADEMIKE. PATON သင်္ဘောဖြင့် သယ်ဆောင်စေခဲ့ရာ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိ၍ တရားလိုမှ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (BILL OFLADING) မူရင်းများ တင်ပြကာ ကုန်ပစ္စည်းများ ချပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း (၂) တရားပြိုင် ရေယာဉ်မှူးမှ ကုန်များ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့်အတွက် တရားလိုတွင် နှစ်နာ ဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ် စေခဲ့ရကြောင်း အဆိုပြုလျက် သင်္ဘောပေါ်မှ သံချောင်းလုံးထုတ်များ ချပေးရန်နှင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးမှု လျော်ကြေး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၀၆၃၂၆.၁၅ (မြန်မာငွေကျပ် ၃၆၃၇၉၅၆/၉၀) ပေးစေလိုကြောင်း အဆိုပြုတင်ပြသည်။ အဓိက သက်သာခွင့် တောင်းဆိုခြင်းခံရသော (၂) တရားပြိုင်ရေယာဉ်မှူးနှင့် (၄) တရားပြိုင် သင်္ဘောပိုင်ရှင်တို့က , ချေလွှာတင်၍ ခုခံရာတွင် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ နည်းတူ ထုချေခဲ့ကြသည်။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ နှင့် ၂/၉၇ အမှု (၂) မှုစလုံးတွင် သင်္ဘောတုးရမ်းသူ WOO CHANG CHARTERING & AGENCY CO.LTD.သည် အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ရုံးသို့ လုံးဝ လာရောက်ခြင်း၊ ချေလွှာတင်သွင်းခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ၎င်း၏ PROTECTIVE AGENT ဆိုသော (၃) တရားပြိုင် မြန်မာမရင်းကုမ္ပဏီ မှ ဦးမြတ်မှုနှင့် (၅)

აცცი SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးခင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-T.A: YANGON CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φÇ MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD.

ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

တရားပြိုင် NATSTEEL TRADE INTERNATINOAL PIELTDတို့က ချေလွှာတင်သွင်းခဲ့ကြသော်လည်း အစစ်ခံခြင်း၊ သက်သေတင်ပြခြင်း လုံးဝမပြခဲ့ပေ။

တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၉၇ အဆိုလွှာအရ တရားလိုကုမ္ပဏီသည် ဟောင်ကောင်ရှိ KEY CITY TRADING LTD. နှင့် စာချုပ်ချုပ် ဆို၍ ဘိလပ်မြေမက်ထရစ်တန် ၅၀၀၀ ကို "သွင်းကုန်ပထမ၊ ပို့ကုန် နောက်" စနစ်အရ တရုတ်နိုင်ငံ QINGUANGDOဆိပ်ကမ်းမှ မှာယူ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါ ဘိလပ်မြေအိတ်များကို တရားပြိုင် တာဝန်ယူမောင်းနှင်သော M.V. AKADEMIKE.PATONသင်္ဘောဖြင့် သယ်ဆောင်စေခဲ့ရာ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိ၍ တရားလိုမှ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (BILLOFLADING)မူရင်းများကို တင်ပြကာ ကုန်ပစ္စည်းများ ချပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း တရားပြိုင်မှ ကုန်များ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့်အတွက် တရားလိုတွင် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ် စေခဲ့ရကြောင်း အဆိုပြုလျက် သင်္ဘောပေါ်မှ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရန်နှင့် နစ်နာကြေး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၃၁၂၅ သို့မဟုတ် မြန်မာငွေကျပ် ၃၇ဝဝဝဝဝ/– ပေးစေလိုကြောင်း အဆိုပြု တင်ပြသည်။ တရားပြိုင်က ချေလွှာတင်၍ ခုခံရာတွင် အမှုမှာ ဤရုံးတော်၌ စီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း၊ တရားပြိုင်သင်္ဘောကုမ္ပဏီ အနေဖြင့် ကုန်တင်တန်ဆာခများကို အပြည့်အဝ မရရှိသေးကြောင်း၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် တန်ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး (FREIGHT PREPAID) ဟု မမှန်မကန် ဖော်ပြထားသည့်အပြင် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့် သင်္ဘောကုန်လက်ခံမှတ်တမ်း (MATE'S RECEIPT) ပါ ဖော်ပြချက်တို့ ကွဲလွဲနေခြင်း၊ ဘိလပ်မြေ များကို သီးခြားရွေးချယ်၍ သင်္ဘောပေါ် မှ ချပေးမည်ဆိုပါက သင်္ဘော၏ တည်ငြိမ်မှုကို ထိခိုက်ပြီး သင်္ဘော၌ ချို့ယွင်းပျက်စီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင် ခြင်းတို့ကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းများ ချမပေးဘဲ ငြင်းပယ်ခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေး (LIEN)ရှိသဖြင့် အဆိုလွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ပေးရန် တင်ပြ ထုချေသည်။

အမှု (၃) မှုစလုံးတွင် အဆိုအချေများအပေါ် အခြေပြု၍ ငြင်း ချက်များ ထုတ်ပေးပြီးနောက် စီရင်ပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ငြင်း ချက်အမှတ် (၁) ကို ပဏာမငြင်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီးနောက် ဦးစွာ ကြားနာကာ ၅–၁၁–၉၇ နေ့တွင် တရားလိုများဘက်သို့ အသာပေး ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ အောက်ပါ ကျန်ငြင်းချက် (၂) ရပ်ကို ဆက်လက်ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်–

- တရားလိုသည် စည်းကမ်းနည်းလမ်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း
   များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် တောင်းဆို
   သော သက်သာခွင့်များကို မရထိုက်ဆိုခြင်း မှန်ပါသလား၊
- တရားလိုသည် မည်သည့်သက်သာခွင့် ရသင့်ပါသနည်း။

ဖော်ပြပါ ငြင်းချက်များ၏ သဘောသဘာဝအရ သက်သေထင်ရှား ပြရမည့်တာဝန်မှာ တရားပြိုင်အပေါ် ကျရောက်သဖြင့် (၃) မှုစလုံးတွင် တရားပြိုင်ဘက်မှ စတင်စစ်ဆေးခဲ့သည်။ အမှုတွင် အဓိက ခုခံသူ M.V. AKADEMIK E. PATON ၏ ရေယာဉ်မှူး MR. M.POCHTER နှင့် သင်္ဘောပိုင်ရှင်ကုမ္ပဏီ၏ အခု င့်ရကိုယ်စားလှယ် MR. JACOB VAN VLIET တို့အပြင် ၎င်းတို့ဘက်သက်သေ PAUL THOMAS ASTON(စင်ကာမူနိုင်ငံမှ ပင်လယ့်ရေကြောင်း ဆိုင်ရာ ဥပဒေပညာရှင်) အား စစ်ဆေးခဲ့သည်။ တရားလိုများဘက်က မူလလက်ရှိ အမှုကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သူအသီးသီးနှင့်တကွ မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်၊ သင်္ဘောကိုယ်စားလှယ်လုပ်ငန်းဌာနမှ တာဝန်ရှိသူ ဦးသိန်းဦး၊ စင်ကာပူ နိုင်ငံမှ ဥပဒေပညာရှင် PREM GURBANI တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်လိမ်တက်မှ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချယူရန် အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် ငှားရမ်းခဲ့ရသည့် ဂိုဒေါင်ခ၊ မော်တော်ကားခ၊ အလုပ်သမားခ၊ ဘိလပ်မြေ ကြိုတင်ရောင်းချမှုများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သက်သများကို လည်းကောင်း၊ စစ်ဆေးခဲ့သည်။

တရားလို ရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်၊ကုမ္ပဏီလီမိတက်နှင့် ဆေးသိပ္ပံ ပညာဦးစီးဌာနတို့၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်သံချောင်းလုံးထုတ်များ ကို ဝူချန်းကုမ္ပဏီ၏ စိမံခန့်ခွဲမှုဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်း၌

၁၉၉၈ SHANGRI-LA **YANGON** CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φç **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & AGENCY CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON CO. LTD. (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φÇ **MASTER** OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ ^{*}၅ WOO **CHANG**

CHARTER-ING & AGENCY CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

ချပေးရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် M.V. AKADEMIK E. PATON သင်္ဘောပေါ် တင်ဆောင်သယ်ယူလာသည်မှာ အငြင်းမပွားကြောင်း၊ ဝူချန်းကုမ္ပဏီ ကလည်း အဆိုပါ သံချောင်းလုံးများ သင်္ဘောပေါ်မှ ချယူနိုင်ရေးအတွက် မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်၊ သင်္ဘောကိုယ်စားလှယ်လုပ်ငန်းဌာနသို့ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ချက်အရ ယင်းသင်္ဘော ကိုယ်စားလှယ်လုပ်ငန်း ဌာနအနေဖြင့် သံချောင်းလုံးများအား ထုတ်ယူခွင့်အမိန့် (DELIV-ERY ORDER) ထုတ်ပေးထားပြီးဖြစ်သည်မှာ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက် ကြောင်း၊ မိမိ၏ တရားလို (၂) ဦးစလုံးကလည်း သံချောင်းလုံးများ အတွက် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်မှုရင်းများကို တင်ပြနိုင်ခဲ့ သည်မှာ အငြင်းမပွားကြောင်း အဓိက အငြင်းပွားနေသည်မှာ ယင်း သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်များကို စည်းကမ်း နည်းလမ်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိ ဆိုသော အချက်သာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သံချောင်းလုံးများနှင့်ပတ်သက်၍ အခြားတောင်းဆိုသူ မပေါ်ပေါက်သည့်အတွက် စည်းကမ်းနည်းလမ်း မကျမှုအပေါ် အကြောင်းပြု၍ ယင်းသံချောင်းလုံးများကို သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နိုင်လောက်သည့် အခွင့်အရေး မရှိနိုင်ကြောင်း၊ အချိန်ပိုင်း ချာတာတွင် သင်္ဘောငှားရမ်းသူမပိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းအပေါ် သင်္ဘော ပိုင်ရှင်အနေဖြင့် (LIEN)ကျင့်သုံးခွင့်မရှိကြောင်း၊ သံချောင်းလုံးများကို ချမပေးဘဲ သင်္ဘောထွက်ခွာသွားမည်ဆိုပါက တရားလိုများတွင်သာမက နိုင်ငံတော်အကျိုးအတွက်ပါ ထိခိုက်နစ်နာစေနိုင်သဖြင့် စွဲဆိုတောင်းခံ သည့်အတိုင်း စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီချပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။

တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်၊ လိမိတက်၏ ရှေ့နေက ဘိလပ်မြေအိတ်များနှင့်ပတ်သက်၍ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် မှုရင်းတင်ပြနိုင်သည်မှာ အငြင်းမပွားကြောင်း၊ ယင်းလက်မှတ်တွင် ဖော်ပြချက်နှင့် သင်္ဘောကုန်တင်မှတ်တမ်း (MATE'S RECEIPT) တွင် ဖော်ပြချက် မကိုက်ညီသည့်အချက်၊ ဘိလပ်မြေအိတ်များကို သီးခြားရွေးချယ်ချပေးပါက သင်္ဘော၏ တည်ငြိမ်မှုကို ထိခိုက်ပြီး သင်္ဘောချို့ယွင်းပျက်စီးမှု ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ဆိုသောအချက်တို့ကြောင့် ယင်းကုန်ပစ္စည်းများကို ချပေးရန် ရေယာဉ်မှူးက ငြင်းဆိုနေခြင်း ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားပေါ် ပေါက်ကြောင်း၊ တရားပြိုင်ပြ သက်သေ တစ်ဦးဖြစ်သူ MR. PAUL THOMAS ASTON ကိုယ်တိုင်ကလည်း ၎င်းသိရှိရသလောက် ဘိလပ်မြေအိတ်များကို သင်္ဘောပေါ် မှ ချပေးမည် ဆိုပါက ချပေးနိုင်သော အနေအထားရှိသည်ဟု ဝန်ခံထားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ရာ တရားပြိုင်သည် လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ ကုန်ပစ္စည်းများ ချပေးရန် ငြင်းဆန်နေခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေးသင့်ကြောင်း နှင့် ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချခွင့်ရရှိပါက "စစ်ဆေးရေးနှင့် ကိုယ်စား လှယ်လုပ်ငန်းဌာန" မှ လိုအပ်သလို စစ်ဆေးစေပြီး ဖြစ်ပေါ် လာသော နောက်ထပ်ဆုံးရှုံးမှုအတွက် သက်သာခွင့်ကိုပါ ချမှတ်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

တရားပြိုင်ရေယာဉ်မှူးနှင့် သင်္ဘောပိုင်ရှင်ကုမ္ပဏီတို့၏ ရှေ့နေက အမှုတွင် စစ်ဆေးပေါ် ပေါက်ချက်များအရ တရားလိုများဘက်မှ တင်ပြသော သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်များသည် သင်္ဘော ပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောတှားရမ်းသူတို့၏ သဘောတူညီထားသည့်အတိုင်း ကိုက်ညီစွာ ဆောင်ရွက်ထားခြင်း မရှိသည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ သင်္ဘောတှားရမ်းသူသည် ငှားရမ်းသည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ပေးရန်ရှိသည့် ငှားရမ်းခများကို မပေးခြင်း၊ ထိုသို့မပေးဘဲ သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်တွင် တန်ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး (FREIGHT PREPAID) ဟု မမှန်ကန် ဖော်ပြခြင်း သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် ရေးသွင်းချက်များသည် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် ရေးသွင်းချက်များသည် သင်္ဘောကုန်တင်မှတ်တမ်း MATE'S RECEIPT)နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်းတို့မှာ အမှုတွင် ထင်ရှား ပေါ်လွင်နေသဖြင့် ရေယာဉ်မှူးက ကုန်ပစ္စည်းများ သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် ငြင်းဆန်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ခိုင်လုံနေသဖြင့် တရားလို အသီးသီး၏ အဆိုလွှာများကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမိတက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φċ **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ *၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ **ကိုယ်စား**လှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်ဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းတွန်း 4¢ MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ი ზე WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလီမိတက်က စွဲဆိုသော ဘိလပ်မြေ့အိတ်များ ချပေးရန် ရေယာဉ်မှူးက ငြင်းဆန်ရသည့် အကြောင်းများတွင် သံချောင်းလုံးများကို မချဘဲ ဘိလပ်မြေအိတ် များကို ချပေးလျှင် သင်္ဘောတည်ငြိမ်မှု ပျက်ပြီး သင်္ဘောခါးကျိုးသွား နိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်တစ်ရပ် ပါရှိသည်။ ယင်းအကြောင်း ပြချက်အရဆိုလျှင် သံချောင်းလုံးထုတ်များ ချပေးရေး မပေးရေးမှာ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရေး မပေးရေး အဆုံးအဖြတ်အပေါ် အထိုက်အလျောက် တည်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘိလပ်မြေအိတ်များ နှင့် စပ်လျဉ်းသော အမှုကို ဦးစွာ သုံးသပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရန် ငြင်းဆန်ရာတွင် တရားလိုဘက်မှ တင်ပြလာသော သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (B/L) (သက်သေခံ "က") ချွတ်ယွင်းသည်ကို အကြောင်းပြသည်။ MV. AKADEMIKသင်္ဘောကို WOO CHANG CHARTERING & AGENCY က အချိန်ကာလအားဖြင့် (TIME CHARTER) ငှားရမ်းထားသည်။ သင်္ဘောပိုင်စွင့်နှစ်သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့ ချုပ်ဆိုထားသည့် သင်္ဘော ငှားရမ်းခြင်းစာ**ချုပ်တွင်** သဘောတူညီချက်များ ထားရှိသည်။ အချင်းဖြစ် သင်္ဘောကုန်စာင်စာန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးရာတွင် သင်္ဘောတူညီ ထားသည့်အတိုင်း ကိုက်ညီစွာ ဆောင်ရွက်ထားမှု မရှိခြင်း၊ သင်္ဘော ငှားရမ်းခများ အပြည့်အဝ မရရှိသေးဘဲ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် တန်ဆာစ ကြိုတင်ပေး ပြီး (FREIGHT PREPAID) ဟု မမှန်မကန် ဖော်ပြထားခြင်း၊ သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်တွင် ရေးသွင်းချက်များသည် သင်္ဘောကုန်လက်ခံမှတ်တမ်း (MATE'S RECEIPT)ပါ ဖော်ပြချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်းတို့ကို ချွတ်ယွင်းချက်များအဖြစ် တင်ပြသည်။ သင်္ဘော၄ားရမ်းခြင်း စာချုပ် (သက်သေခံ "၉") စည်းကမ်းချက်အပိုဒ် ၁၈ တွင် အငှားစာချုပ်အရ ရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် သင်္ဘောပိုင်ရှင်သည် ကုန်ပစ္စည်းများကို ထိန်းထား ပိုင်ခွင့် (LIEN) ရှိကြောင်း ပါရှိသည်။ ယင်း (LIEN) ကို အဓိက အားကိုးပြီး တရားပြိုင် သင်္ဘောဘက်မှ ပစ္စည်းကို ချမပေး

ကြောင်း ငြင်းဆိုနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် သင်္ဘော

ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (B/L) နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းခြင်း စာချုပ် အရ သင်္ဘောပိုင်ရှင်၏ ကုန်ပစ္စည်းကို ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN) တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဓိက သုံးသပ်ရန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ဖက်အမှုသည် များက စင်ကာပူနိုင်ငံမှ ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာဥပဒေအကျိုးဆောင် များ ကို သက်သေအဖြစ် တင်ပြကြသည်။ ယင်းသက်သေများက ၎င်းတို့၏ အတွေ့အကြုံ၊ B/L နှင့် LIEN တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေအမြင်၊ ပြည်ပတွင် အချင်းဖြစ်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ညှိနှိုင်း ဖြန်ဖြေ အရေးယူမှုတို့ကို တင်ပြအစစ်ခံကြသည်။

သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် (B/L) ၏ သဘောမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သူ CARRIER နှင့် ကုန်သည် MERCHANT အကြား ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ်ဖြစ် သည်။ ယင်းပဋိညာဉ်တွင် စည်းကမ်းချက်များ ရှိသည်။ စည်းကမ်း ချက်များတွင် အပိုဒ် ၁၀ အဖြစ် LIEN ပါရှိသည်။ ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်သူသည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိသော တန်ဆာခနှင့် အခြားရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် ကုန်ပစ္စည်းကို ထိန်းထားပိုင် ခွင့် ရရှိပြီး ယင်းကုန်ပစ္စည်းကို ရောင်းချ၍ ရရန်ငွေကြေးကို ရယူရန် နှင့် ကုန်ပစ္စည်း ရောင်းရငွေပမာဏသည် ရရန်ငွေကြေးပမာဏထက် နည်းနေလျှင် လိုငွေကို ကုန်သည်ထံမှ အရတောင်းခံခွင့် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်အချင်းဖြစ် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့် စပ် လျဉ်းသော စည်းကမ်းချက် အပိုဒ် ၁၀ ပါ ပစ္စည်းကို ထိန်းထား ပိုင်ခွင့် LIENသည် ကုန်သည်ထံမှ ရရန်ရှိသော တန်ဆာခအတွက် သာ ဖြစ်သည်။ "ကုန်သည် (MERCHANT)" ကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆို ထားရာ၌ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သူ၊ ပစ္စည်းထိန်း၊ ကုန်ပစ္စည်း လက်ခံသူ၊ ကုန်ပစ္စည်း လွှဲအပ်သူ၊ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်ဝယ်ရှိသူ၊ ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်တို့သာ ပါဝင်သည်။ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ CHAR-TERER ပါဝင်ခြင်း မရှိပေ။ ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် သင်္ဘောငှားရမ်းသူ CHARTERER သည် ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်သူ CARRIER ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောပိုင်ရှင်သည် သင်္ဘောငှားရမ်းသူ

၁၉၉၈ SHANGRI-LA **YANGON** COLTD (දර්:නි ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (අර්:ණ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း фĈ **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ-၅ ရေယာဉ်မှူး

SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ ီ၅

ივვი WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

WOO CHANG CHARTERING & AGENCY ထံမှ သင်္ဘောငှားရမ်းခ မရခြင်းကြောင့် ကုန်သည်ဖြစ်သော တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း ရန်ကုန်လီမိတက်အပေါ် ဖော်ပြပါ LIEN ကို အသုံးပြုခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။

သင်္ဘောပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောတှးရမ်းသူတို့အကြား ပေါ်ပေါက်သော သင်္ဘော၄ားရမ်းခ မရရှိမှုသည် သီးခြားဖြစ်သည်။ ယင်းကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အပေါ် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်နှင့်ဆိုင် သော (LIEN)ကို ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သင်္ဘောပိုင်ရှင် နှင့် သင်္ဘော၄ားရမ်းသူတို့အကြား ကျင့်သုံးနိုင်သော (LIEN)တစ်ခု ရှိသေးသည်။ ယင်း (LIEN)မှာ သင်္ဘောဝှားရမ်းခြင်းစာချုပ် (သက်သေ ခံ–၉) ၏ စည်းကမ်းချက် အပိုဒ် ၁၈ အရ (LIEN) ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က ရရန်ရှိသော ငွေကြေးအတွက် သင်္ဘော ပိုင်ရှင်က ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် ရရှိသည့် (LIEN) နှင့် အပြန်အလှန်အားဖြင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူက ကြိုတင်ပေးထားသော ငွေကြေးအတွက် ငှားရမ်းသူက သင်္ဘောအပေါ် ရရှိသည့် (LIEN) တို့ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပဋိညာဉ်ပြသူများဖြစ်ကြသော သင်္ဘော ပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောငှားရမ်းသူတို့၏ တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦး ရရန်ရှိသော ငွေကြေး အတွက် ၎င်းတို့ အသီးသီးပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းအပေါ် ထိန်းထားပိုင်ခွင့် (LIEN)ရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောငှားရမ်းသူက (LIEN)ကျင့်သုံး နိုင်သည့်ပစ္စည်းမှာ သင်္ဘောပိုင်ရှင်ပိုင်သော သင်္ဘော ဖြစ်သကဲ့သို့ သင်္ဘောပိုင်ရှင်က (LIEN)ကျင့်သုံးနိုင်သောပစ္စည်းမှာလည်း ငှားရမ်းသူ ပိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် သင်္ဘောဘက်က သင်္ဘောငှားရမ်းခများ မရရှိသည့်အတွက် (LIEN) ကျင့်သုံးနိုင်သည့် ကုန်ပစ္စည်းဆိုသည်မှာ သင်္ဘောဌားရမ်းသူပိုင် ပစ္စည်းကိုသာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် ဘိလပ်မြေ အိတ်များမှာ သင်္ဘော၄ားရမ်းသူ ဝူချန်းကုမ္ပဏီပိုင် ကုန်ပစ္စည်းများ မဟုတ်သဖြင့် ယင်းကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် သင်္ဘောဘက်က (LIEN) ကျင့်သုံးခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ပေ။

ဆက်လက်၍ သင်္ဘော**ကုန်တင်တ**န်ဆာလက်မှတ် နည်းလမ်း မကျမှုကြောင့် သင်္ဘောဘက်က ကုန်ပစ္စည်းချပေးရန် ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိ သုံးသပ်ရန် ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် ကို သင်္ဘောငှားရမ်းသူ ဝူချန်းကုမ္ပဏီ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ထုတ်ပေး ခြ**င်း**ဖြစ်သည်။ **ဂူချန်းကုမ္ပဏီသည်** သင်္ဘောပိုင်ရှင်နှင့် သင်္ဘောငှား ရမ်းခြင်း စာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်များကို မလိုက်နာဘဲ သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးခဲ့သည်ဟု တရားပြိုင်သင်္ဘောပိုင် ရှင်ဘက်က စွပ်စွဲသည်။ အဓိကဆိုလိုသည်မှာသင်္ဘောငှားရမ်းခများ မရရှိဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ သင်္ဘောပိုင်ရှင်ဘက်က တန်ဆာခများ မရရှိသေးပါပဲလျက် သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်တွင် "တန် ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး" ဟူ၍ ရေးသားဖော်ပြခြင်းသည် မမုန်မကန် ဖော်ပြုခြင်းဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သည့်အတွက် တန်ဆာခံရမည့်သူမှာ ဤအမှုတွင် သင်္ဘောငှားရမ်းထားသူ ဝူချန်း ကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။ သင်္ဘောပိုင်ရှင် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် တန်ဆာခ မရရှိဘဲ "တန်ဆာခကြိုတင်ပေးပြီး" ဟု ရေးသားချက်မှာ သင်္ဘော အတွက် မည်သို့မျှ မထိခိုက်နိုင်။ သင်္ဘောငှားရမ်းခမပေးသေးပဲ၊ သင်္ဘောငှားရမ်းခပေးပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဝူချန်းကုမ္ပဏီဘက်က ဖော်ပြ ခြင်းလည်း မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဤအချက်မျှဖြင့် သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ်အရ ကုန်ပစ္စည်း ချပေးရန် တာဝန်ကို သင်္ဘော ရေယာဉ်မှူးအနေဖြင့် ရှောင်လွှဲခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။ သင်္ဘောပိုင်ရှင် က သင်္ဘောငှားရမ်းသူထံမှ သင်္ဘောငှားရမ်းခ မရရှိသေးခြင်းသည် သီးခြား ပြဿနာဖြစ်သည်။ ထိုပြဿနာတွက် ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများတွင် အရေးဆိုခြင်း၊ ဖြန်ဖြေရေး ခုံရှေ့တွင် ဆောင်ရွက်နေခြင်းများ ပြုလုပ်လျက်ရှိကြောင်း တရားပြိုင်သင်္ဘောဘက်ကပင် တင်ပြထား သည်များ ရှိနေသည်။ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်ပါ ဖော် ပြချက်နှင့် သင်္ဘောကုန်တင်မှတ်တမ်း (MATE'S RECEIPT) ပါ ဖော်ပြချက် မကိုက်ညီမှုကို တရားပြိုင် ရေယာဉ်မှူးနှင့် သင်္ဘောပိုင်ရင် ကုမ္ပဏီတို့၏ ရှေ့နေက အကြောင်းပြသော်လည်း ထိုမကိုက်ညီမှုမှာ ပစ္စည်းအမျိုးအမည်၊ အရေအတွက်နှင့် လက်ခံရယူမည့်သူများ ကွဲလွဲမှု

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စာ လယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (දර්:නි ကိုယ်စားလှယ် ဦးနင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမိတက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် MASTER OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ *၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (අර්:ණ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φÇ **MASTER** OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ [‡]၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & AGENCY CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

မဟုတ်ဘဲ ဘိလပ်မြေအိတ်များတွင် ပေါက်ပြဲမှု ချို့ယွင်းချက်အချို့ ပါရှိသည်ကို သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်တွင် မဖော်ပြမိခြင်း သာဖြစ်၍ ရေယာဉ်မှူးအနေဖြင့် အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းများကို ချမပေး နိုင်လောက်အောင် ငြင်းဆန်နိုင်သည့်အချက်မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ ငြင်းဆန် ပိုင်ခွင့်ရှိကြော**င်းကိုလည်း သင်္ဘောငှားရမ်း**ခြင်း စာချုပ်ပါ စည်းကမ်း ချက်များတွင် ပါ**ရှိကြောင်းကို တရားပြိုင်က** တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိချေ။ ရြံ၍ သုံးသပ်လျှင် တရားလိုသည် စည်းကမ်းနည်းလမ်း လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း၊ တရားပြိုင် သင်္ဘောဘက်က သက်သေပြရန် တာဝန်ရှိသော်လည်း သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် ချို့ယွင်းမှု၊ သင်္ဘောငှားရမ်းသူ ဝူချန်း ကုမ္ပဏီ၏ ချို့ယွင်းမှုများကိုသာ အဓိက ဦးတည်၍ အမှုကို ထူထောင်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် ချို့ယွင်းမှုသည် ယင်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးသူ၏ တာဝန်သာ ဖြစ် သည်။ ပစ္စည်းလက်ခံမည့်သူတရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်းကုမ္ပဏီနှင့် မသက်ဆိုင်ပေ။ တရားလိုအနေဖြင့် စည်းကမ်းနည်းလမ်း လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိဟု မဆိုနိုင်။ သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးသူနှင့် တရားလိုတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ကြကြောင်းကိုလည်း တရားပြိုင် သင်္ဘောဘက်က သက်သေမထူနိုင်ပေ။ ဤအခြေအနေတွင် ဘိလပ်မြေ့အိတ်များနှင့် သက်ဆိုင်သော တရားမ ကြီးမှုအမှတ် ၃/၉၇ မှ ငြင်းချက်အမှတ် (၂) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ "တရား လိုသည် စည်းကမ်းနည်းလမ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင် ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်များကို မရထိုက်ဆိုသည်မှာ မမှန်" ဟု တရားလိုဘက်သို့ အသာပေး ဖြေ ဆိုလိုက်သည်။

ထိုနည်းအတူ သံချောင်းလုံးများနှင့် သက်ဆိုင်သော တရားမကြီး မှုအမှတ် ၁/၉၇နှင့် ၂/၉၇ တို့တွင်လည်း သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ် ထုတ်ပေးရာတွင် စည်းကမ်းနည်းလမ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိဟုထွက်ချက်ကိုသာ တရားပြိုင် သင်္ဘော ဘက်က အဓိက တင်ပြထုချေနေခြင်းဖြစ်၍ ယင်းတင်ပြချက် မှန်ကန်သည့်တိုင်အောင် (မှန်ကန်သည်ဟုမဆိုလို) သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးသူအပေါ် တွင်သာ တာဝန်ထားသင့်သည် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တရားလိုများနှင့် သင်္ဘောကုန်တင် တန်ဆာလက်မှတ် ထုတ်ပေးသူတို့ ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည်ဟု ပေါ် လွင်မှု မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း အဆိုပါ အမှု (၂) မှုမှ ငြင်းချက် အမှတ် (၃) ကိုလည်း "တရားလိုသည် စည်းကမ်း နည်းလမ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသော ကြောင့် တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်များကို မရထိုက်ဆိုခြင်း မမှန်" ဟု တရားလိုများဘက်သို့ အသာပေး ဖြေဆိုလိုက်သည်။

တရားလိုသည် မည်သည့် သက်သာခွင့် ရထိုက်သနည်းဆိုသော ငြင်းချက်ကို ဆက်လက်ဖြေဆိုရန် ဖြစ်သည်။ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိပဲ၊ သင်္ဘောက ကုန်ပစ္စည်းချပေးရန် ငြင်းဆန်ခြင်း ကြောင့် ကုန်ပစ္စည်း လက်ခံရရှိထိုက်သူများအနေဖြင့် မည်မျှ နစ်နာ သည်ကို စီစစ်ရန် ရှိသည်။ ထိုအချက်ကို တရားလိုအသီးသီးက သက်သေထူရန် တာဝန်ရှိသည်။ တရားပြိုင်သင်္ဘောသည် ကုန်ပစ္စည်း များ ချပေးရန် ငြင်းဆန်ရာ၌ သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ်များ ချွတ်ယွင်းမှု၊ နည်းလမ်းမကျမှုတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ဘောငှားရမ်း ခြင်းစာချုပ် စည်းကမ်းချက်အရ ငှားရမ်းခမရသဖြင့် သင်္ဘောပိုင်ရှင် ၏ (LIEN) ကို အသုံးပြုခွင့် ရှိသည်ဟုလည်းကောင်း၊ အကြောင်း ပြ၍ ငြင်းဆန်ခဲ့ရာ အထက်တွင် သုံးသပ်ထားသည့်အတိုင်း ထို အကြောင်းပြချက်များသည် ငြင်းဆန်ရန် လုံလောက်သော အကြောင်း မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ ငြင်း ဆန်မှုကြောင့် တရားလိုအတွက် မည်မျှ နစ်နာသည်ကို စိစစ်သည့် အခါ ဘိလပ်မြေအိတ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၉၇ ကို ဦးစွာ စိစစ်မည် ဖြစ်သည်။

တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်၊ လီမိတက်က တင်ပြသော သက်သေခံချက်များအရ ၎င်းရထိုက်သည်ဆိုသော နစ်နာဆုံးရှုံးမှု တန်ဖိုးငွေမှာ ကျပ် ၃၇၀၀၀၀၀ိ/– ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက်

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ວါ *ງ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈ SHANGRI-LA YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးခင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း နှင့် MASTER OF M.V. AKADEMIK E. PATON ပါ *၅ WOO CHANG CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

ဘိလပ်မြေများ ကြိုတင်ရောင်းချထားမှုအတွက် ဝယ်ယူသူအား ပြန်လည်ပေးအပ်ခဲ့ရသည်ဆိုသော ငွေကျပ် ၃၀၀၀၀၀၀/ – မှာ မူလ ကြိုတင်ယူထားသော ငွေကိုသာ ပြန်ပေးခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပြီး နောက်ထပ် နှစ်နာကြေးအဖြစ် ပေးလျော်ရကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပေ။ ဝယ်ယူသူ ကိုယ်တိုင်ကလည်း နစ်နာကြေး တောင်းခံခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ဝန်ခံထွက်ဆိုထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါ ငွေကျပ် ၂၁ဝဝဝဝဝ/– မှ အပ ကျန်တရားလို ကုန်ကျခဲ့ရသည့် ငွေကျပ် ၁၆ဝဝဝဝဝ/– ကိုသာ နစ်နာကြေးအဖြစ် ရထိုက်သည်ဟု ယူဆသည်။ တရားပြိုင် သင်္ဘောဘက်က လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ဘိလပ်မြေများ သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အထက်တွင် သုံးသပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိလျှင် ဘိလပ်မြေများကို သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန်သာ ရှိ၍ အဆိုပါ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရန် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကိုလည်း တရားလိုများအနေနှင့် ရသင့်ပေသည်။ (MATE'S RECEIPT)တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် ဘိလပ်မြေအိတ်များ ပေါက်ပြံပျက်စီးနေမှုမှအပ နောက်ထပ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ဖွယ်ရာရှိသည့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများမှာမှု တရားလို၏ လျှောက်ထားတောင်းဆိုချက်အရ သင်္ဘောကို မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာမသွားရန် ဝရမ်းထုတ်ဆင့်၍ ဖမ်းဆီးထားမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ် ရသည့်အတွက် တရားပြိုင်သင်္ဘောအပေါ် တာဝန် ထားရန် မသင့်ပေ။ အကယ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုခုမှ တင်ပို့သည့်ကုန်ပစ္စည်းများ သာ ဖြစ်ခဲ့လျှင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော (MYANMAR CARRIAGEOFGOODS BY SEA ACT) ၏ နောက်ဆက်တွဲဖြစ်သည့် (RULES RELATING TO BILL OF LADING, ARTICLE 4(2)339 သင်္ဘောဖမ်းဆီးခံရမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်ရသည့်ပျက်စီးမှု ဆုံးရှုံးမှု အတွက် သင်္ဘော သို့မဟုတ် ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်သူတွင် တာဝန်ရှိမည် မဟုတ်သကဲ့သို့ တစ်ခြားနိုင်ငံဆိပ်ကမ်းမှ တင်ပို့သော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း သင်္ဘောဖမ်းဆီးခံရမှုကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးမှုများအတွက် သင်္ဘောတွင် တာဝန်ထားရန် သင့်မည်မဟုတ်ပေ။

သံချောင်းလုံးများနှင့် စပ်လျဉ်းသော တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ နှင့် ၂/၉၇ တို့ကို ဆက်လက်စိစစ်ရာ ၁/၉၇ ၏ တရား လိုမှာ ရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလိမိတက်ဖြစ်၍ ၂/၉၇ ၏ တရားလိုမှာ ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာန ဖြစ်သည်။ တရားလို ရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီလိမီတက်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဦးခင်မောင် ဝင်းက ဆောင်ရွက်သည်။ ဦးခင်မောင်ဝင်းသည် ဤအမှု၏ (၅) တရားပြိုင် NASTEEL TRADE INTERNATIONAL PTE. LTD. ၏ မန်နေဂျာဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် တရားလို ဆေးသိပ္ပံပညာ ဦးစီးဌာန အတွက် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဦးနှင်းဦးက ဆောင်ရွက်သည်။ ဦးနှင်းဦးသည်လည်း ယင်းအမှု၏ (၅) တရားပြိုင် NATSTEEL TRADE INTERNATIONAL PTE LTD. ၏ အထွေထွေမန်နေဂျာ ဖြစ်သည်။ အမှု (၂) မှုလုံးတွင်ရှိသည့် အဆိုလွှာအသီးသီး၏ အပိုဒ် (၄) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်–

အထက်အပိုဒ် (၂) ပါ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန် လိုအပ်သည့် သံချောင်းလုံးများ အထုပ်ရေ (⁹⁵⁵/₅₇₈) ထုပ်အား တရားလိုသည် အမှတ် (၅) တရားပြိုင်ကုမ္ပဏီမှ မှာယူတင်သွင်းခဲ့ရာတွင် အမှတ် (၁) တရားပြိုင်၏ အစီအစဉ်ဖြင့် အမှတ် (၂) တရားပြိုင် သင်္ဘောမှ စီအိုင်အက်ဖ်စနစ်အရ သယ်ဆောင် ခဲ့ပါသည်။"

ယင်းဖော်ပြချက်အရဆိုလျှင် အဆိုပါ သံချောင်းလုံးများ သင်္ဘော ပေါ်မှ ချမပေးသည့်အတွက် အမှန် နှစ်နာနိုင်သူမှာ တရားလိုမဟုတ်ဘဲ အမှတ် (၅) တရားပြိုင် နတ်စတီးလ်ကုမ္ပဏီသာ ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။ ဤအချက်ထင်ရှားစေသည်မှာ (၂) မှုစလုံး၏ တရားလိုတို့အတွက် အမှတ် (၅) တရားပြိုင့် နက်စတီးလ်ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိသူများက ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တရားစွဲဆိုခြင်း၊ အစစ်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ ရှန်ဂရီလာ ကုမ္ပဏီ၊ ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာနများအပြင် တရားပြိုင်သင်္ဘောဖြင့် ပင် သံချောင်းလုံးများ တင်ဆောင်လာသည့် B/L (၂) ခုကို

၁၉၉၈ SHANGRI-LA **YANGON** COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း φÇ **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ഠി *၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး

သည်။ ဘိလပ်မြေအိတ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသောအမှုတွင် အဆိုပါ ဘိလပ်မြေအိတ်များ ချပေးရန် သက်သာခွင့် ပေးပါက သံချောင်းလုံး များကိုလည်း ချခွင့်ပေးမှသာ အဆင်ပြေမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ချမပေးသင့်သည့် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်များလည်း မရှိ ကြောင်း ထင်ရှားပေါ် လွင်သည်။ ထို့ကြောင့် သံချောင်းလုံးတုပ်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့်တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၉၇ နှင့် ၂/၉၇ တို့တွင် ထုတ်ထားသော ငြင်းချက်အမှတ် (၄) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလို သည် ၎င်းတောင်းဆိုသည့် သံချောင်းလုံးထုပ်များအား ရခွင့်ရှိသည်ဟု ဖြေဆိုလိုက်သည်။

အမှု (၃) မှုစလုံးတွင် ဖြေဆိုထားသော ငြင်းချက်အသီးသီး၏ အဖြေအရ အောက်ပါအတိုင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်–

အမှုအမှတ် ၁/၉၇။ တရားလိုရှန်ဂရီလာ၊ ရန်ကုန်၊ ကုမ္ပဏီ လိမိတက်က သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာ လက်မှတ်အမှတ်၊ အက်ဖ် (၃) (သက်သေခံ–ခ) အရ ရရန်ရှိသည့် သံချောင်း လုံးထုတ်ရေ (၅၄၄) ကို တရားပြိုင် သင်္ဘောကုမ္ပဏီနှင့် ရေယာဉ်မှူးတို့က သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေးလိုက်သည်။ ကျန်တရားပြိုင်များကို အမှုမှ ဖယ်ထုတ်လိုက်သည်။

အမှုအမှတ် ၂/၉၇။ တရားလို ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာနက သင်္ဘော ကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် အမှတ်၊ အက်ဖ် (၄) (သက်သေ ခံ–ဂ) အရ ရရန်ရှိသည့် သံချောင်းလုံးထုတ်ရေ (၄၇၉) ကို တရားပြိုင်သင်္ဘောကုမ္ပဏီနှင့် ရေယာဉ်မှူးတို့က သင်္ဘောပေါ်မှ ချပေးရန် စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေးလိုက်သည်။ ကျန်တရားပြိုင်များအား အမှုမှ ဖယ်ထုတ်လိုက်သည်။

အမှုအမှတ် ၃/၉၇။ တရားလို နယူးဂိုးလ်ဒင်း၊ ရန်ကုန်လီမိတက်က သင်္ဘောကုန်တင်တန်ဆာလက်မှတ် အမှတ် (၁) နှင့် (၂) (သက်သေခံ–နှင့် ဒ) တို့အရ ရရန်ရှိသော ဘိလပ်မြေ မက်ထရစ်တန် ၅၀၀ (အိတ်တစ်သိန်း) ကို တရားပြိုင်

၁၉၉၈ SHANGRI-I.A YANGON COLTD (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင် ဝင်း ဆေးသိပ္ပံ ဦးစီးဌာန (දුර්:නි ကိုယ်စားလှယ် ဦးနင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လီမိဘက် (ကိုယ်စား ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ ဦးသန်းထွန်း άĈ **MASTER** OF M.V. **AKADEMIK** E. PATON ပါ *၅ WOO **CHANG** CHARTER-ING & **AGENCY** CO LTD. ပါ ၅ ရေယာဉ်မှူး

၁၉၉၈
SHANGRILA
YANGON
CO LTD
(၎င်း၏
ကိုယ်စားလှယ်
ဦးခင်မောင်
ဝင်း

ရေယာဉ်မှူးက သင်္ဘောပေါ် မှ ချပေးရန်နှင့် နှစ်နာဆုံးရှုံးမှု လျော်ကြေးငွေကျပ် ၁၆ဝဝဝဝဝ (ကျပ်တစ်ဆယ့်ခြောက်သိန်း တိတိ) ကိုပါ တရားပြိုင်က တရားလို ပေးစေ ရန် စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီ ချပေးလိုက်သည်။ ထက်ပါ ဒီကရိများအရ တရားပြင်သင်္ဘောကမဏီနှင့် ရေ

အထက်ပါ ဒီကရိများအရ တရားပြိုင်သင်္ဘောကုမ္ပဏီနှင့် ရေ ယာဉ်မှူးတို့အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်တို့ကို အပြည့်အဝ ဆောင်ရွက်ပြီးမှသာ သင်္ဘောအား ဖမ်းဆီးထားခြင်းမှ ပြန်လွှတ်စေ ရမည်။

ဦးစီးဌာန (၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်

ဦးနှင်းဦး နယူးဂိုးဒင်းနှင့် ရန်ကုန်လိမ်တက်

(ကိုယ်စား

ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာ

ဦးသန်းထွန်း

နှင့် နှင့်

MASTER OF M.V.

AKADEMIK

E. PATON

ပါ ^{*}၅ woo

CHANG

CHARTER-

ING & AGENCY

CO LTD.

ပါ ၅

ရေယာဉ်မှူး